Udy Emilie

Museet 1903. 141, 278

Csánky Dénes: Kóbányában

36(973), 4095(827).

Udy Endre (222)

nem sajtó hiba?

1905 karácsonyi

kiáll. Nemzeti Szalonban

Haragszik az öreg, 100 k.

Fogadalmi kéz bronzból, római III. 201

Udi Endre

wod

A vörösmarty Hobor
gáfatervei,
Vas Lap 1902, 642

Ady

A Fallauer síremlék pályázaton az első díjat és a kivitelre való megbízást kapta.

Művészet, 1903. 141. l.

Eudre

(T8 old.)

Günter Uecker.

festő művész

Repro: Zuhanás
fa, vászon olaj, szöges
200 x 160 cm
l.: 1986

Sárkány József
cikke.

Műcsarnok
88/6

(57. old.)

Günter Uecker

festőművész

Az 1930-ban született művész 36 művének bemutatása a Vasarely Múzeumban.

Sárkány József
cikke.

Művészet
88/6

Ueritsz Gábor

Kisplasztikai kiállítás Fellbachban.

K. Hirlap.
1986. VI. 2.

/Uez/ Uetzl

lásd:

Jezl, Johann Jacob

(59.dd.)

Günter Uecker

festőművész

36 képe a Vasarely Múzeumban

Sárdány József cikke

Günther Uecker: Mező, fa, vászon, olaj, szögek, 120 × 120 cm, 1987

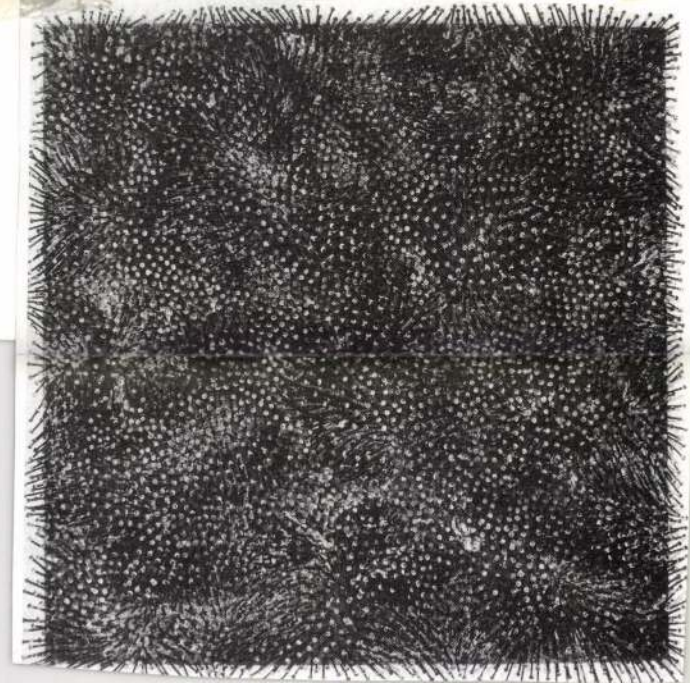

Művészet 88/6

A korai művek mértéktartó hűvösségét, szűkszavúságát a nyolcvanas években felváltja a mind erőteljesebben jelentkező közlés és jelhagyás vágya. A képfelületet beborító szögek rendkívüli erővel, élettel ruházódnak fel. Az alkotó megdöbbentő érzékkel mutatja fel a szögben lévő igen sokféle emotatív erőt. Struktúrája

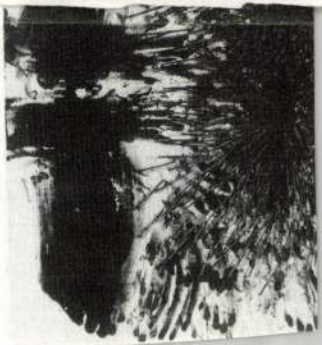

UEBERAN, Anton, pozsonyi kőművesegéd

A. U., Maurergesell, † 51 éves korában, 1828 március 6. (1828, 287 l)

Preßburger Zeitung
(Genthon)

VEBERBACHER, Anton, pozsonyi asztalos-mester

A. V., bürgerl. Tischlermeister, 36 éves feleségé meghalt. (1842, 203 l)

—

U. az, + 56 éves korában, Pozsony, 1847 január 20. (1847, 112 l)

—

Preßburger Zeitung
(Genthon)

UEBERBACHER, Anton, pozsonyi asztalosmester

A.U., bürg. Tischlermeister,
36 éves felesége megh. [1842, 203 l.

U.az, † 56 évesen, Pozsony,
1847 jan 20 1847, 112 "]

Pr.Z.

E

UCKER, Günther

kiáll. Bp., MNG 1993

ism. P.SZABÓ Ernő: A megkinzott ember. = Uj Magyarország, 1993. aug.24. 11. ill.

P.Sz.J.: Az embernek ember áétal való veszélyeztetése : Augusztusi impressziók. = Népszabadság, 1993. aug. 31. 17.

Vadas József: Vas szegéllel veretel. =
M. Hirlap. 1993. sept. 2. 17. ill

Udy Endre

A Gallauer-síremlék pályázaton az első díjat és a kivitellel való megbízást Udy Endre kapta.

Művészet 1903. 141. l.

Wenn verzogen, erbitte mit neuer Adresse

En cas de changement d'adresse prière de

If moved please return giving new address

(58 ó a)

Günter Uecker

festőművés

36 lépe a Vasarely Múzeumban

Sárlány/Ónt
ajtte

Művészet
88/6

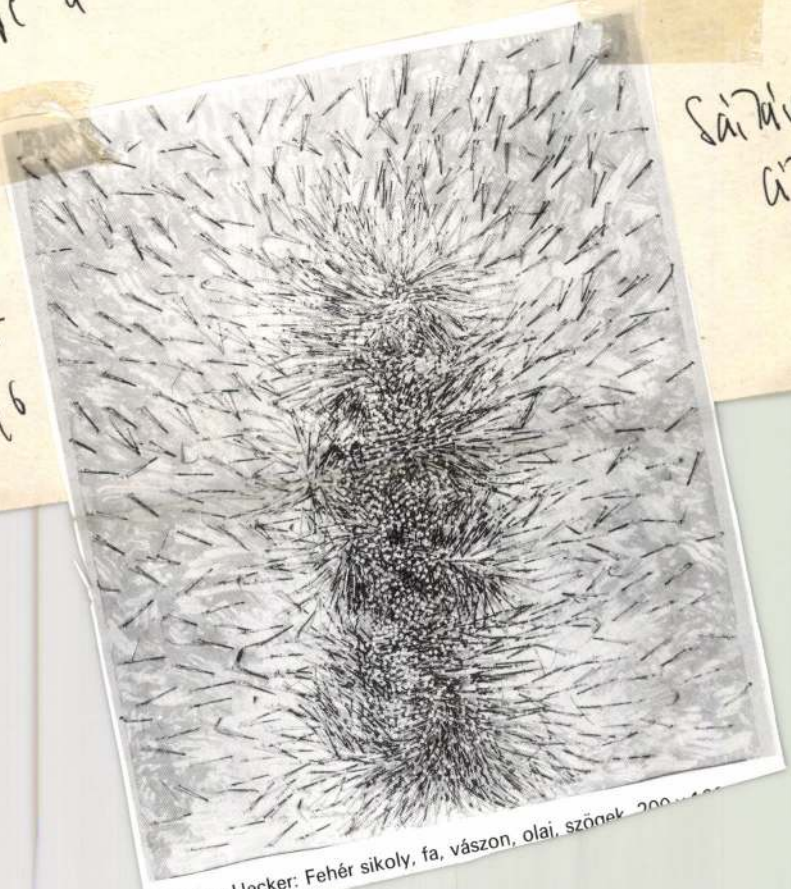

Günther Uecker: Fehér sikoly, fa, vászon, olaj, szögek, 200 x 1...
1986

eredetéről is.

Günther Uecker Wendorfban (Mecklenburg) született 1930-ban. Ahhoz a nemzedékhez tartozik, melynek mindent újra meg kellett tanulnia, újra kellett kezdenie kint és bent, hisz életük első három évtizedét a félelem, a rettegés, a gyűlölet töltötte ki. Jelszavak, vezényszavak, újabb jelszavak követték egymást. Törvényszerű, hogy Uecker telítődve, megcsömörödve a masí-

folyonulások dü-

Philipp Uffenbach

rézkarca az 1596-os mező keresztesi csatáról 210 x 270 mm. méretben.

Voit Pál stb.: Heves megye műemlékei II. kötet. Magyarország műemléki topográfiája VIII. kötet. Budapest, 1972.

51 l

Uffenbach

1552 körül képített metszetet az egri vár székesegyházáról.

Voit Pál stb.: Heves megye műemlékei II. köt.
Magyarország műemléki topográfiája VIII. köt.
Budapest, 1972.

1341

Gerster

Ph. Uffenbach

rézkarca 1596-ból Eger ostromáról. Reprodukció.

Voit Pál stb.: Hevesmegye műemlékei II.

Magyarország műemlékei topográfiája VIII.

Budapest 1972.

Philipp Uffenbach

festő és grafikus Magyarországról szóló kompozíciókat készített.

Voit Pál dr.: Heves megye műemlékei II. kötet. Magyarországi műemléki topográfiája. Budapest, 1972. VIII. kötet.

371

Philipp Uffenbach

„Eger ostroma 1596" címmel metszetet

készített.

Voit Pál dr.: Heves megye műemlékei

II. kötet. Magyarország műemléki topográfiája.

VIII. kötet. Budapest, 1972.

391

Uferbach Jenő

Uferbach Jenő: "Játszunk Madonnát" c. művét bemutatja a lap a Mücsarnok téli tárlatáról. /5. lap/

Mérő István: "A kutnál" c. festménye szintén a Mücsarnok téli tárlatán szerepel. /75. lap./
Repr.-ók. ---

ÉLET, Bp. 1911. január-junius, III. évf. I. kötet. 5. és 75. lap.

MDK

Uferbach Jenő, 1874-1926.

Női akttanulmány, of.

Árverési Közl.1937. 2.rk.sz. 81.sz. 39 l.

Uferbach Jenő MDK

Hajók a Szajnán
Részlet Bas-Meudon-ból.

Nemzeti Szalon 1909.
II. nyiregyházi kiáll.

Uferbach Jenő

Séta a mezőn, olaj

A Nemzeti Szalon nyitrai kiállitása. XXX. vidéki kiáll. 1907. 8 1.

Nézsa /Aggházy/ 2

Szt. Anna-kápolna.
Története: Épült 1825-ben.
Jellege: Klasszicista.
Külseje: A temetőben, centrá
Belseje: Szt. Anna-kép, XIX.
feszülete uj, Mária és János
zad eleje. Bejárata oszlopos
Irodalom: A váci egyházmegye
1915, 159 l.

Pálos romok.
Alapfalai a temetőben,
alatt.
Irodalom: Borovszky 91 l.

Plébánia.
Udvarán gótikus kövek

Uferbach Jenő

Munkaközben, olaj

A Nemzeti Szalon nyitrai kiállitása. XXX. vidéki kiáll. 19o7. 9 1.

ketoldalt egy-egy kb. 2.5 m magas,
és aranyozott ornamentikával diszi-
ett karos, barokk kandeláber áll.
ovális alaku tartállyal, Jézus meg-
zoborcsoportozat, fehér, aranyozott
ázad végi. /1925-ben restaurálták./
ánál, a kórus alatti falon, jobbol-
: Itt nyugszik / főtisztelendő /
roszi esperes plébános / kinek buzgó-
oroszi templom 1764 évben / meg-
ves korában.
1. - Nagy-Oroszi mezőváros Nógrád-
ság, 187o, 216 l. - Borovszky 88 l.
János: A nagyoroszi régi templom
itésének történeti elbeszélése.

ben, a régi, lebontott templom

Uferbach Jenő
Séta, olaj
Tanuló leány, olaj
Munka közben, olaj

A Nemzeti Szalon első bajai kiállitása. 1906. 9 l.

306. kép. *5. (Mss. 26.) Pontificale*

Uferbach Jenő, 1874-1926

Női akttanulmány, olaj

Árverési Köslöny, 1936. márc. 2. vendk.sz.

54 1.

MDK.

Uferbach Jenő

Dr.Gopcsa László arckápe, olaj

Cmkt. 1913. tav. kiállal 1.

MDK

Uferbach Jenő

Hazatérő kaszás, of.

Ernst Muz. 9. aukc. 1920. jan. 91.

MDK

Uferbach Jenő

Fürdőző, of.

N.Szal. tav. kiáll. 1913. 26. 1.

MDK

Ufenbach Jenö, festö
1874-1926

Nöi akttanulmány. Jelzett. Olf.

Árverési Közlöny. Fest.,rajzok. 1936 okt.4. rk.sz. 44.1

MDK

Uferbach Jenő

Munka közben, olaj

N. Szal. I. nagykanizsai kiáll. 1906.

3 l.

MÜEMLÉKEK ORSZÁGOS [illegible]IA
279 1915 szám
Érk.: 915 év júl. hó 23 n.

A ro

3946
----- szám.
1915

Tárgy:Beitler Antal kénénysepr
horkaváraljai mauzoleumnál lévő
kéményseprés után járó 7 kor.60

H A T Á

A kérelmenek helyt adv
zottságát,hogy a kérdéses 7 kor.
őrlakban 1914 évi kéménysepr ési
lönbeni végrehajtás terhe mellet

Határozatom tudomás vé
rozsnyói kéménysepr mesternek i

Rozsnyó 1915 évi julius hó 8-án.

Uferbach Jenö

festö

1889

Éimisk 1930

89. l.

81/1932 szhez.

Nagyméltóságú

Vallás és Közoktat

A Nagyméltóságú ~~magyar~~ Király

10. § 2 bekez

számu rendeltének való

hogy a Magyar Országgyü

az Országháza épületén

munkálatoknál, 1931

évi márczius hó végéig

Magyar országgyülés m

meg indokolt elfoglaltság

munkám ~~[illegible]~~ díjazása

Uferbach Jenő

rajztanár volt

a pannonhalmi állami

főgimnáziumban

Kádár Boldog

VI. 182. l.

1.57

Vegyes

1 köt. 8-ad r.

PAUER

János

A Székesfejérvárott fölfedezett királyi sirboltról.

/Képekkel/.

Uferbach Jenő MDK

Pihenő kacsák, olf.

Mücsarnok 1922 jubileumi kiállitás

Uferbach Jenő MDK

Mámor, olf.

Mücsarnok 1921 tavaszi kiállitás

Uferbach Jenő.
rajztanár.

A Barcsay-utcai főgimnáziumban rendezett képkiállításon művével szerepelt.

Pesti Hírlap, 1925. dec. 20.

M.D.K.

Uferbach Jenő

"Vitatkozó szocialisták" c. festményének repr.
ját bemutatja a lap.

Magyar Salon, Bp. 1906. május hó. 44. kötet
58o. lap

részére 200, néprajzi gyüjteményére

15. A *gyulafehérvári* múzeum könyvtára részére 300, régiségtára részére 300, természetrajzi gyüjteményére 200, összesen ... 800 «

16. A *hódmezővásárhelyi* ref. főgimn. könyvtára részére ... 800 «

17. A *hódmezővásárhelyi* múzeum néprajzi gyüjteményére ... 300 «

18. A *kassai* múzeum könyvtára részére 2000, régiségtára részére 1500, természetrajzi gyüjteményére 500, összesen ... 4000 «

19. A *kecskeméti* múzeum régiségtára részére 500, néprajzi gyüjteményére 200, összesen ... 700 «

20. A *keszthelyi* múzeum könyvtára részére 300, régiségtára részére 300, néprajzi gyüjteményére 300, természetrajzi gyüjteményére 400, összesen ... 1300 «

21. A *késmárki* lyceum könyvtára részére ... 800 «

22. A *kiskúnfélegyházai* múzeum régiségtára részére ... 500 «

23. A *kiskúnhalasi* ref. főgimn. könyvtára részére ... 600 «

24. A szolnokdobokamegyei irod. és etnogr. társulat *kolozsvári* gyüjteményeinek részére: régiségtárra

Uferbach Jenő

festő

Művészi Ipar

1892. 220. l

a) Az Esterházy-Képtárban. 1835: IV. 29. *P. van Lint:* Bildniss eines Mannes. — 1844: IV. 29. *P. van Lint:* Bildniss eines Mannes. — 1865, 1866, 1867, 1869: VII. 11. *P. van Lint:* Férfi-arczkép.

b) Az Orsz. Képtárban. 1871: VII. 11. *P. van Lint:* Férfi-arczkép. — 1873: VII. 11. *P. van Lint:* Bildniss eines Mannes. — 1876, 1878, 1879: XV. 614. *P. van Lint:* Egy férfi arczképe. — 1881: 200. *Ján van Lint:* Férfi-arczkép. — 1888: XXI. 717. *P. van Lint:* Egy férfi képe. — 1896, 1897: XXI. 717. *P. van Lint:* Egy férfi képe. — 1897: XXI. 717. *P. van Lint:* Portrait eines Mannes. — 1898: XXI. 717. *P. van Lint:* Portrait d'homme. — 1901, 1904: XXI. 717. *P. van Lint:* Férfi képe.

Uferbach Jenő

festő

A mágori domb jelenlg
c. rajza repr.

Karács Békésvm.

I. 178. l. utan

Az ótrdai domb
tollrajz 1895.
u. ott.

Uferleach Jenő

a gyulai ref. nagy-templom c. tollrajza
repr. 1896.

Karácsonyi

II. 147. l. előtt.

VELENCEI FALAK

Uferbach Jenő

Árverési Csarnok aukció Lat.

35. sz. 1926. dec.
36 sz. 1927 febr.
37. sz. 1927 márc.
39. sz. 1927. okt.
40 sz. 1927 dec.

Viselet.

Magyar huszár.

Egész alakban, van ábrázolva. ⊥ A há szemtől az őrjárat ~~ta a kép alatt~~

⊥ A tarsolyon és a lóraka-ró sarkában ⅔ Fi ⅔ monogramm van kormával.

Könyomat, mér

513

52

170 –

Uferbach Jenő

Incselkedés c. képe

repr.

Ország-Világ

1912. 523. l.

VILAG ALM
DIS

Uferbach Jenö

Genthon István Közlöre

Uferbach Jenő

+

~~U. 4257~~

mgh. 1926 pil. 31.

vod

Ujság 1927. január 1.

" " " "

Az ábrázolt (ás) azt a eleneteket a kürdelemből tünteti fel, midőn szent

III

694 (1859).

810 (44)

~~Körülöl a király egy~~

~~ar leányt szabadit ki a kún rabló.~~

zes teritővel letakart szürke

lá szoritott dárdával döfi át, a

vő buzogányával vedekezik és bal-

r leány ruháját markolta meg. ~~A~~

fején sisak van nyilt koronával.

vetett párduczbőre ~~lobog~~ és sar-

mellett álló, és esőfélben látha-

a lelóg és a ki pánczélja alatt tér-

na leány ~~pedig~~ befont haja leesett

~~al~~. Mellette a földön kerék tü-

mintájú.

: 183 cm.

ojának eredeti terve.

esztésre 1898: XII. 31-én kelt

t (384/98). ~~a vételár~~ Elszámol-

z elszámolást 1900: III. 4-én a

.).

XI. 5-én (550/900.)

a kún rablós

a

hegyes

megszabaditsa

79

ÚFERBACH *Jenő*, festő, * Gyula 1874 nov. 16, † Budapest 1926 júl. 31. Itt, Dachauban, Münchenben és Párizsban végezte tanulmányait. Aradon, majd Budapesten volt rajztanár. 1905-től naturalisztikus életképeket állított ki a Nemzeti Szalónban s utóbb a Műcsarnokban is.

K. gy. II. 5371

Uferbach Jenő

festő

+ 1926. jul. 31.

Érkezett 1905 szept. 7.

813/1905 sz. (Bpest, 1905 szept. 5.)

dr. Horváth Géza jelentése a magy. orvosok és term. vizsgálók szegedi vándorgyűlésének lefolyásáról és a szegedi és békéscsabai múz. term. rajzi gyűjtemény eiről.

Uferbach Jenő

rajztanár

Művészi Ipar

1894. 100 l

HAZAI BANK
RÉSZVÉNYTÁRSASAG

VATERLÄNDISCHE BANK
ACTIENGESELLSCHAFT

BANQUE DE LA PATRIE
SOCIÉTÉ ANONYME

Sürgönycim : — Telegramm-Adresse :
HAZAIBANK.

Telefon { számok / Nummern
61—01, 61—02, 61—03, 61—04, 61—21, 61-22.
Interurban telefon B—41.

Go 13

Nagyságo

Tisztelettel értesitjük, ho

850.000.- koronával,

tárunknál lefizetett összeg

H. B. (Levelezés) P. sz. 20000. 1923. — Hauptmann Budapest

Uferbach Jenő

Uferbach Jenő: Ingerkedés.

A KÉPZŐMŰVÉSZETI TÁRSULAT TÉLI KIÁLLÍTÁSÁRÓL.

Va. Ujs. 1908. 944 l.

em vétkes, hogy reszket, hogy
setre se pletykázik kedvtelés-
nyos, hogy nem igaz, a mit
en bárgyú teremtés esze más
n, melyekbe máskép nyomód-
a szavak talán mint eseme-
sek mint szavak motoszkál-
üveletlen fejekben. Hát nem
, — csitította magát, — hogy
e jövök? Nevetni kellene eze-
lenség. Hamarább piszkolód-
lagok, mint Görgey Jánosné.
lság. Az ilyennek inkább sze-
ogy honnan kerekedett, mint-
zen tudni való, hogy valami
, valami bolondgomba fog ki-
nagyot lehet nevetni.
z nyugodtan és szinte örült,
rona titka s nem a másik.
sztettem, ugy-e szüle, — vette
esztelő hangon, és senki se
egebb lenni, ha akart. — No,
, nem esik semmi bántódása,
n, a mi lelkén van, de lássa,
set, mert hihetetlen nekem,
ó asszony . . .

KIRÁLYI MAGYAR EGYETEMI NYOMDA

AUGUSZTUS

31 nap 32. hét

6 Vasárnap	
7 Hétfő	
8 Kedd	
9 Szerda	
10 Csütörtök	
11 Péntek	
12 Szombat	

Ufarbach Jenő

† 1926. jul. 28.
Budapest.

Nekrolog
1926. 423. l.

A Műcsarnok téli tárlatából — Uferbach Jenő: Ingerkedés

elmulnak, csillagzatok megfordulnak, s ő híven csak egyre vár tovább. Újra egy év, újra két év: még se találkoznak? . . . Csak a harmadik esztendőben jön hír Nógrádból. Egész Dunántúl ütközik ott tíz Csák-vármegyével! No most . . .

— Rikalf szolgám, mi hírt adhatsz?

Lihegve toppan be a vén deák:

— Csak annyit, hogy . . . te tovább várhatsz!

VI.

Zeng a regős lantja, szavát a századok szellője olykor elkapkodja . . . Egy év, két év, aztán még három esztendő, nagy idő: Csák Ugrin, Henrik bán, hol, merre vagytok? Még mindig azért a fekete hajfürtért viaskodtok? Lovagi rögeszme, — gondoljátok meg, immár tizenkét esztendeje! Henriknek cseh kisasszonyt, Ugrinnak Habsburg-leányt kínálnak . . . . hiába, ők még mindig a régi viadalra állnak. Csak előre alaposan, virtusos magyarosan!

Lángban az egész birodalom. Két országfél ütközik Rozgonynál. Rettentő viadal; ott az öreg oroszlán, ott a vén leopárd is, — harapják egymást, de egymással még se bírnak. Ám majd bír a harmadik vélük. Rajtuk üt Róbert király a keresztesekkel, — itt a nagy perc, végezhet mindkettejükkel.

És megdől ott Trencsén, meg Németújvár is. Futnak a kis-királyok, fut Ugrin, de ő diadallal. Neki győzelem a nap, ő nagyvégre megölte Henrik bánt! Megölte . . . most az övé Guthkeled Ágnes! Csak épp veszi a holt kardját, sisakját, aztán hajrá, vágtában előre, Kékes felé!

Rezzen a rabmenyasszony:

— Rikalf szolgám, nézzed!

Az öreg nyögve kél:

— Csák-zászló! . . . Az oroszlán jön érted.

VII.

Zörren a nyeregből, fut föl a lépcsőn, betoppan Csák Ugrin. Az ablak felé tekint, — mint akkor, annyi éve régen, ott ül a szép özvegy aranyos székében. Csak épp fátyol a fején, persze menyasszonyi fátyol . . .

— Szép asszonyom, itt vagyok, győztem!

Guthkeled Ágnes fölnéz. Kihajtsa-e arcából a fátyolt?

— Győztem, — sürgeti a vitéz, — enyim a fekete hajfürt!

Hozzája lép. A nőnek keble zihál, — mintha védekeznék. Gyöngyfonatos haja előrebukik a fátyol alól. . . . Hallom a hegedőst. Most lantja húrja pattan. Utolsó a rím . . . Vége. Ugrin megtántorodik, szerelmén örökfolt: a fekete hajfürt akkorra *fehér* volt!

CERUZA-JEGYZETEK

A vonat elhagyta Rákost. Az idő napos volt; az ég kék. S a távolban egy nagy sárgásbarna köd-hegy látszott. A földtől az égig ért. De nem köd volt, hanem szennyes levegő.

Egy utitársam kipillantott az ablakon és szólott:

— Közeledünk a fővároshoz.

*

Városon az embernek legalább is két ruhája van és két arca. Az egyik: amelylyel társaságban forog. A másik: amelylyel otthon ül.

*

A fővárosi ember úgy él, mintha az élete célja az volna, hogy példával illusztrálja ezt az orvosi kérdést:

— Miként lehet az emberi testet leghamarabb elnyűni?

Gárdonyi Géza

Uj Idők 1909. XV. 47

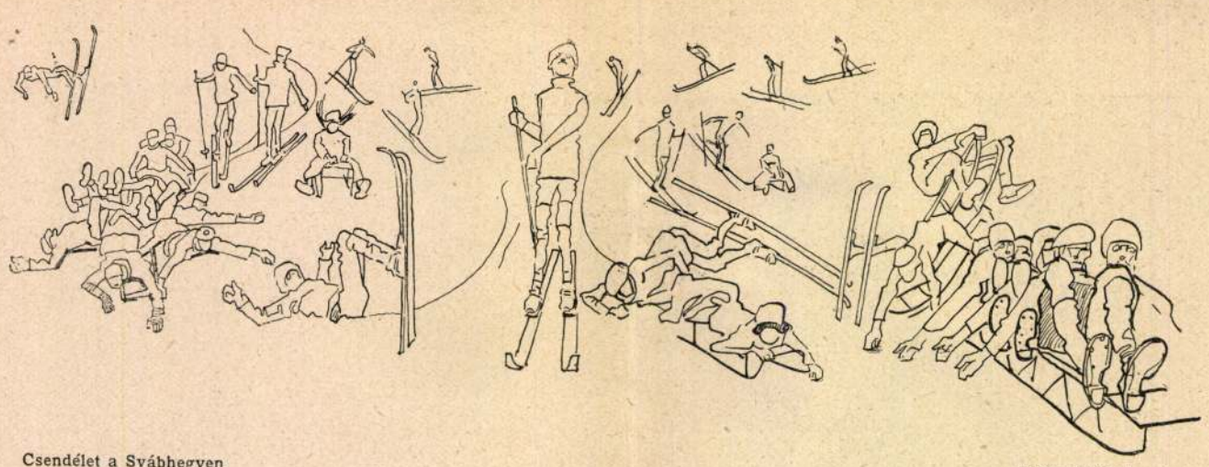

Csendélet a Svábhegyen

Mühlbeck Károly rajza

— . . . de nem most.

— Mikor hát, és ami fő: kinek?

Csend. Rikalf pengeti csupán a hegedűje húrját:

— Kinek? Balga urak: mindig a vitézebbnek! S ez a ti dolgotok. Aki győz, az szeret jobban; asszonyi szív már csak diadalra dobban!

Az urfiak fölpattannak. Arcuk kihívó:

— Helyes, mi döntünk hát. És hogy kié a hajfürt, döljön is el mindjárt.

Pár perc, s a várudvaron már bajvívó négyszöget áll a két bandérium. Az urfiak kint teremnek, Ágnes az erkélyről láthatja, gyalogkardra mennek. Kezdődjék, rajta! Csattog a szablya, döng a paizs, szikrázik a páncél . . . Az asszony behunyja a szemét. Órává lesz a perc s örökléttévé a kitűzött félóra, — még sincsen vége? Trombitaszó, állj! Sértetlenek. Lihegnek, de csak a gyűlölettől. Egy se tudott győzni . . . Mi lesz most?

— Tán csak eltakarodnak, — örvend az erkélyen suttyomban Rikalf.

— Igen, mi hát elmegyünk, — parancsol a két lovag odalent, — de ti, két bandérium, ti őrségnek itt maradtok. Őrzitek ezt a várat és asszonyát, Trencsén és Németujvár becsületének zálogát; őrzitek mindenek ellen: úr, király, pápa, még jó magunk, mi ellenünk is! Mert ide csak egyikünk jöhet vissza, az is csak győztesen, de addig, és ha itéletnapig, ti nem moccantok innen!

Óbégat fönn a vén deák:

— No hiszen megjártuk, jól besavanyítanak itt minket.

Ott lenn dörög tovább Ugrin:

— Váltakozva egy nap Csák-vitéz parancsol . . .

— Másnap meg leopárdos! — folytatja Henrik bán.

Fenekedve néznek egymásra:

— Mi majd egymásra találunk. Kicsike hajfürt, de most már csak azért is . . . Jöjjön a hadd-el-hadd!

Rövid búcsu a remegő szép özvegytől. Kis kíséret-tel nyeregbe zörrennek. És ahogy elvágtatnak, ki Trencsén, ki Németujvár felé, virtusosan gondolják mind a ketten:

— Megállj lator, alaposabban látunk ennek neki!

IV.

Hazaérnek s otthon egy haraggal tör ki mindkét öreg. Szól Máté Trencsénben, Henrik meg Németujvártt:

— Beste kölyök, — veszekedett latrok, — egy némber hajáért így hajba kaptok! És épp most, mikor a gaz szomszéddal már csaknem megegyeztünk! Úgy írtuk: a külső veszély, Róbert és Vencel ellen az egyszer összetartunk . . . Ördög és pokol, hát nem elrontjátok?

Dühöng a két nádor. De a végén mégis beadják a derekukat:

— Magas zászlón az a hajfürt: máris országvilág látja! No ha a keztyűt így odadobtátok, magam is azt mondom, a becsületet ne hagyjátok!

Ugrinnak nem kell több, de Henriknek se ám. Rajta, készülődnek garral. Gondolják: Kékesen a viadalt csak kevesen látták, ekkora mérkőzés méltó, hogy többen is spektálják. Elsőbb is maga a törzsökös familia. Buzog a fiatal Csák: jöjjenek Péter, György, Márk fia István, meg díszül Csák János országbíró, — viszont Henrik bán se rest, szólítja ő is a testvéreit, Jánost, Ivánt, meg Péter és Miklós püspököket. Ötszáz helyett ezerötszáz, együtt háromezer: ily bandériummal már szebb lesz a viadal. Hogy égnek a vágytól! indulnak is már . . . ám tudjuk, ember tervel, Isten rendel, és nem megy az oly hamar! Benn már Róbert az országban, érkezik a cseh is, — gyujt a pártoskodás. Ugrin az Anjouval tart, Henrik csak azért is Vencelt támogatja. Roham itt, ostrom ott, telik az idő, — bizony csak egy év mulva kerülhetnek össze.

Akkorra már országos a zavar. Nagy eset: Buda kakaskodik, a budaiak kiátkozták a pápát! . . . Ott a vár alatt roppan össze a két párbaj-kíséret. Vívnak az urfiak is, de többet a bandérium; hullnak a rokonok, csak ők maradnak lovon. Nincs eredmény megint! Egyik se vitézebb, egyik se gyávább . . .

Kékesig elhallszik a budai csata. Ablakában ül Ágnes és épp kitekint:

— Rikalf szolgám, látsz-e már jövetelt?

Dörmög a vén deák:

— Nem jönnek, elmennek. És áll mind a két zászló.

V.

Hallom a hegedőst nagy messze időkből: gyorsul a ballada, rövidebb a strófa . . . Csák Ugrin fölkiált: „ejnye beste lator, így se boldogulok véled? Csináljuk hát akkor még alaposabban!“ S növekvő haragjával nő hívó szózata is: nosza, a familia után jöjjön az atyafiság! Jöjjenek a Borsák; Kopasz bán, Dobi Dorog, Jakab fia Beke; jöjjenek az abák: Csobánka, Kompolth, Szép Aba vitézzel, és — Szepestől Ugocsáig — éppen hat vármegyével! Pokoli agyarkodás, de Henrik bán se lusta: rendeli a Rátoth és Hunt-Pázmány nemzeteket, rendeli fél-dunántúlt meg hozzá a Mátraalját, a híres Ákos nemzetséggel. Mozognak már Bebek, Micz bán is Diós-Győrtt . . . . Indulnak hamar, ütközni minden áron! Kergetőznek körül Szent Magyarországon. Bolond hajsza Róbert és Vencel közt, — nem egymást, csak az időt érik ők utól . . . Két év mulva nagyvégre megütközhetnek Esztergom alatt.

Kékesen a fogoly özvegy újra kitekint:

— Még se jön egyik vőlegényem se? Egek!

Sóhajt Rikalf:

— Elesett a hadnak fele. Csak ők sértetlenek.

Ül az özvegy, ül az ablakában, — az évszakok el-

benve nézett reá . . . De aztán hirtelen ellágyultak a vonásai és apai jósággal kérdezte:

— Sári tudja, hogy most erről beszélsz velem?

— Igen, doktor bácsi, nagyon jól tudja . . . A minap együtt beszéltük meg, hogy mindent őszintén be fogok vallani . . . Hiszen az ő beleegyezése nélkül nem volna bátorságom hozzá, hogy ilyen merészségre elszánjam magamat . . .

Mosolyogva, de azért látható elfogultsággal állott az öreg doktor előtt, aki úgy látszott, hogy nem tud szóhoz jutni a meglepetéstől . . . De aztán szelíden rázta a fejét és így szólott:

— Az ilyen bolond apa, mint én, szentül azt hiszi, hogy a kislánya örökké csak a babáira fog gondolni... És lám, aztán így jár, mint én: egyszerre csak ijedten veszi észre, hogy a kis lányából nagy kisasszony lett . . . Na fiam, mondhatom, hogy csinos meglepetést szereztél nekem . . .

Tréfásan, de elérzékenyülten bólintott, aztán szeretettel megsímogatta a fiatalember arcát. És a könyekig megindulva folytatta:

— Ha már minden apának az a szomoru sors jut osztályrészül, hogy a drága szemefényét egy idegen férfi számára nevelje föl, hát én még a legkevésbbé zúgolódhatom, hiszen a kis leányom választása legalább egy derék és becsületes emberre esett . . . Jól ismerlek fiam, és az a hitem, hogy az olyan apának, amilyen

Uferbach Jenő

— »Méltóztassék ide a rendelőszobába . . . A tekintetes úr már várakozik odabenn . . .

Pethő dobogó szívvel lépett az ismerős szobába, amelyre gyermekkorából oly élénken visszaemlékezett. Hányszor járt itt, a fekete bőrbutorok között, abban a korban, amikor még a lapdázás volt az egyetlen szenvedélye! Jóformán minden butordarabot, minden apróságot ösmert. A nagy karosszéket, a hatalmas pipatóriumot, az íróasztalt, a bőrbekötött könyvekkel, a csillogó műszereket, a kitömött hiúzt, amely ott állott az ódon almáriom tetején. Mintha csak tegnap lett volna, hogy a doktor bácsi barackot nyomott a fejére, s jóságosan így szólott hozzá:

— Ülj csak le fiam, majd mindjárt megírom azt a bizonyítványt . . . Pethő Géza . . . harmadosztályu tanuló . . . makacs hörg-hurut . . . Így ni, majd add át szépen Szlavik főtisztelendő urnak . . .

Körülbelül tizennyolc esztendeje volt ennek, de a fiskális úgy érezte, hogy csak tegnap járt itt utóljára... És a régi hangulat még inkább föltámadott a szívében, amikor a doktor bácsi most is nyájasan állott föl a helyéből, barackot nyomott a fejére, mint valaha, a régi időkben, s jóságosan, az egykori szelid pillantásával mondotta:

— Ülj le csak, fiam, ebbe a karosszékbe . . . És most: ismételd el, amit tegnap este mondottál . . .

A kitömött hiúz csodálkozva nézett rá és Pethő

A Műcsarnok tavaszi tárlatából

UFERBACH JENŐ: VITATKOZÓ SZOCIALISTÁK

Uj Idők 1906. XII. 17 m

XXXII. évfolyam. Budapest, 1911. január 8. 2. szám.

Országos Képes Hetilap

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, V. KER., HOLD-UTCA 7. SZ.
Kiadja az Országos Irodalmi Részvénytársaság.

SZERKESZTIK:
Dr. VÁRADI ANTAL Dr. FALK ZSIGMOND

Egész évre .. .. 16 kor. | Negyedévre.. .. .. 4 kor.
Fél évre .. .. .. 8 kor. | Egyes szám .. .. 40 fill.
Vasúti állomásokon példányonkint 50 fillér. Díszpéldány egész évi előfizetési ára 50 korona. Egyes díszpéldány ára 1 korona.

Új bilincsek.

Irta PRÉM JÓZSEF.

A szalonban már kábító volt a levegő. A párolgó tea illata, az egyptomi cigaretták édeskés füstje, a sok ibolya, rózsa és liliom lehelete együvé vegyült. Aztán a hölgyek parfumjei. Ahány pazar toalett, annyiféle érzékcsiklandó fűszer. Valóságos verseny a mámorkeltésben.

A zongorán már nem Chopin-t, de nem is Grieg-et, hanem a »Víg özvegy« keringőjét kalimpálták. Olyan a szalon hangulata, így éjféltájban, hogy bármily kényes és merész témát föl lehet vetni. Az őszinte vallomások, a hirtelen megfeledkezések kedves órája ez.

A társaság dévajkodó öreg orvosa, dr. Várkonyi Menyhért ilyenkor szokta ugratni a rettenetesen szigorú nézetű hölgyeket az ő radikális elveivel. Afféle modern pogány a vén cinikus és persze agglegény. Csupasz, borotvált arca pirospozsgás szinben ragyog. Husz évvel fiatalabbnak tünteti ez föl, Mosolygó kék szeme az életkedv hirdetője. A nézése eszébe juttatja az embernek Böcklin valamelyik kalandra vágyó szatirját, a veterán fajtából.

Kedvtelve tárta ki a saját szalón-filozófiáját.

— Az ember szabadságra született s mert természeti ösztöne, hogy minden bilincset szétszakítson: azt hiszi, a házasságét is eltépheti.

— Vagy legalább meglazíthatja! — vetette oda Fábry Iván, a háziúr, aki nemrég lett udvari tanácsos és azóta holmi arisztokratikus világnézetet affektál.

— Más újabb bilincsek is kellenének, mint az eddigiek.

— Hát a szerelem? — fakadt ki Fábryné, aki a háziasszonyi teendői után kissé pihenni jött be.

— Szerelem? Ez csak ideiglenes!

— Doktorkám! Miféle csintalan filozófia?

— Szalon-erkölcs! Ultramodern! Szecessziós! — hangzott többfelől.

Az öreg úr nem tágított.

— Az a kérdés, lehet-e hatalom, mely a szerelemben elnémítja a mindennapi polgári morált?

Hevesen szóltak közbe. Csak úgy röpködtek a szentenciák.

— Az erkölcs nem ismer megalkuvást!

— De sőt el sem tűr semmiféle enyhítést!

— Föltétlen tisztaság! Ez egyedüli föltétele a szerelemnek és minden frigynek.

Ezt a frázist Kelemen báróné rebegte. Az aranyhajú, negyvenéves dáma már a harmadik férjjel járt karonfogva. Csapodár természet, de a szigorú törvény alapján. És mindenki rettegett tőle, a kérlelhetetlen ítéletei miatt. A doktor neki is háziorvosa, ám azért nem hagyta magát:

— De, kérem! Ha a rideg, szabályszerű morál helyébe valami forró, eleven erő lép és varázshatalommal rabul ejt két vergődő szivet: ki lenne oly kegyetlen, hogy elitélje őket, ha a boldogságot csakis ebben az erőben keresik és — meg is találják?

A zongora mellett egy atléta-termetű férfiú ült: Dobokay Ervin, a hires festő. Tekintélyes szakállával, sűrű szemöldökeivel, sasorrával és marcona tekintetével olyan volt, mint valami régi hadvezér, középkori nádor, aki mintha véletlenül tévedt volna ebbe a modern környezetbe, hogy az ősi díszmagyart levetve, frakkban és monoklival a bal szemében, megtréfálja a jelenlevőket. Valami titka volt a művésznek, asszonyhistória hősének tudták és ez misztikusan érdekessé tette a hölgyek előtt. Most fölkelt a zongora mellől.

A társaság kiváncsian nógatta, sürgette a csintalan filozófust.

— S melyik az az erő?

— Halljuk! Halljuk!

De még mielőtt szót emelt a doktor, hirtelen előbbre lépett Dobokay Ervin.

— Melyik az az erő? Hát mondjuk a — művészet.

Madonna.

Uferbach Jenő festménye a Műcsarnok téli kiállításán.

— Fölöslegessé tenné a pap áldását? — csodálkoztak többen.

— Két lélek közös ábrándja a közös eszményi célért . . . Két alkotó tehetségnek vágya, hogy együtt szolgálják a művészi szépet . . Álmodni együtt dicsőt, nemeset s az álmot valóra váltani, de úgy, hogy a két teremtő lélek benső frigyre lép együvé forr a szerelemben! Én s kérdem: kinek jutna eszébe ilyenkor, hogy elitélje őket a morál szent nevében?

Meglepetve nézett rá mindenki. A hölgyek majdnem mind az ajkukat biggyesztették. Persze nem volt köztük egy sem, akit művészi hajlamok bántottak volna, bár rajongtak az atléta festőért?

— De meddig tarthat ilyen frigy?

— Hát hiszen bilincsek tartják össze ezt is. Ujak, de — érezhetők! Éreztem én is . . . Tapasztalásból beszélek.

— Kaland? Mondja el! Halljuk!

Nem volt menekvés. Dobokay Ervin kénytelen volt vallani.

* * *

Római tartózkodásom idején a Minerva-fogadóban szálltam meg. Már hetek óta került a munkakedv, pedig egy nagy kép eszméjével siettem az örök városba. A nap néhány óráját azzal ütöttem agyon, hogy kikönyököltem a nyitott ablakon és bámultam a tér közepén álló bizarr emléket, az elefántot, mely hátán egyptomi obeliszket tart. És valahányszor így tétlenkedtem, a fogadó szomszéd ablakából rendesen egy bájos nő hajolt ki. Szőke, igen dús hajának hamvas szinét a vakító nap visszfénye aranyosra váltotta. Mindig szerettem az ilyen hullámos hajat. És szép szomszédnőm valósággal elragadt a romantikus fejével.

Módját ejtettem, hogy a table d'hotenál melléje kerüljek. Bertának hivták. Asszony volt. A férje: Gottfried Steinfels Edler von Adlerhorst néven mutatkozott be. Mindjárt elárulta, hogy a legkatholikusabb bajor családból való. Vallásossága hozta a pápa székhelyére, míg Berta asszony mosolyogva jelentette ki, hogy őt a művészet szeretete köti Rómához. Mert festőnő volt. Kényelmesen élhetett a kedvtelésének. Gottfried úr, mint gazdag földbirtokos, feleségének minden költséges vágyát kielégíthette.

Mégis boldogtalan volt a házasságuk. Már az első ebéd alatt tisztán láttam a helyzetet. Az efélékben rendkivül gyakorlott a szemem. A férj korlátolt, vakbuzgó, semmi hajlama a művészet iránt; az asszonyka okos, de hiú s mert szerencsétlen, hát vigasztalást keres az ecsetforgatásban. Megsajnáltam szegénykét. Ez volt az első érzés, melyet bennem keltett. Aztán imponált a szellemes csevegésével, a műremekekért való rajongásával. Valósággal megigézett egész lénye. Aztán ingerelt, hogy voltaképp két külön asszonyt fedeztem föl benne. Szemtől szembe egy szelid, kedves teremtést láttam s ha a lakásában volt: egy erélyes, harcias asszony hangját hallottam.

A hotel-szobák vékony falain át reggel, délután és este, de kivált este, zajos jelenetek lármája jutott el hozzám s az asszony éles hangja túlkiáltotta a férj haragos dörmögését.

Jött aztán egy eset, amikor néhány szóból megértettem az összezördülés okát. Berta felháborodva visszautasította Gottfried úr gyöngéd közeledését. S e pillanatban valami féktelen, gyötrő indulat fogott el engem.

— Mi ez? Mi bánt? Féltés volna? Szerelemféltés? Akkor hát . . .

Nos, máris rabja voltam egy hirtelen támadt szenvedélynek. Odaát elcsöndesedtek. A férj bizonyára dühösen vonult vissza a saját szobájába s az asszonyka ott maradt a szomszédságomban. Csak a vékony fal választott el tőle! Képzeletem elém rajzolta, amint pihen, amint örül, hogy végre egyedül van. Tán ábrándozik . . . Ó, ha csak egy futó percig én jutnék az eszébe!

Nem hunytam be a szememet egész éjjel. Alig birtam bevárni, hogy pirkadjon. Kora hajnalban kisiettem az utcára. Farsangi idő volt, élénk minden utca és piac. Beleültem a legelső bérkocsiba és kihajtattam a Via Appiára. Ott kiszálltam, bejártam az egész környéket, míg agyonfáradva ismét hazavitettem magam. Szüntelen Bertára kellett gondolnom.

— Eh, dolgozni fogok. Kiverem a fejemből.

De aznap szirokkó kerekedett. A forró afrikai szél átjön a tengeren, végigsziguld Szicilián, déli és középső Olaszországon és Rómába érve elcsigáz mindenkit, megzsibbasztja az idegeket, eltompítja az agyat, megakasztja a festőt, irót, szobrászt a munkájában. Ecset, irótoll, véső ilyenkor pihen; a modellek mulatni mennek, a művészek a Café delli Artisti-ben verődnek össze; szidják a tikkasztó, füledt levegőt, lökdösik a billiárdgolyókat és fuldoznak a matrózpipák sűrű füstjében.

Én otthon maradtam. Megint kikönyököltem az ablakon és láttam, amint Gottfried úr elmegy hazulról. Utána mindjárt Berta asszony kihajolt a nyitott ablakán. Szemei, mint már több izben, most is ki voltak sirva. Féktelen harag rohant meg. De aztán nyájasan kivántam jó reggelt. Láttam, hogy valamit mondani szeretne s ekkor gyorsan egy ajánlattal leptem meg.

— Nem akarna egyet sétálni? A Villa Borghese parkja ilyenkor gyönyörű. Valóságos menedékhely a szirokkó ellen.

— Szivesen megyek! Pompás gondolat!

Nem telt bele öt perc s már ott állt a folyosón, sétára készen. Szivem vadul kezdett dobogni. Berta oly üde, oly friss lett egyszerre, mintha valami titkos öröm, valami édes sejtelem izgatná. Azt se tudom, miként jutottunk el a parkba. De ott voltunk, ott andalogtunk. Egymáshoz simultunk. Elmondtuk egymásnak, mik az eszményeink, mi az életünk célja. Ha már eddig valami pajtási viszony fejlődött ki köztünk, most e séta alatt hirtelen megnyilt mindkettőnk szive. A vallomás, a szent, a nagy vallomás égette ajkamat, hogy elrebegjem és kitárjam mindazt, amit érzek, amit remélek. De mintha ettől félt volna Berta.

— Ne még! — mondta esdeklőn. Ne törje meg az együttlét áhitatát banális széptevéssel. Tudom, Ervin, hogy szeret . . .

— Berta! Imádom!

— Ah! Ne folytassa! Legyen más, mint a többi férfiú. Én a szeméből olvasom ki, hogy egészen más. Igazi művészlélek, amilyenre mindig vágytam, amilyenre az én elhagyatott, epedő lelkem régóta szomjazik. Olyan árva, olyan szegény voltam még két hét előtt, mielőtt önt láttam, mielőtt művészi alkotásaiban gyönyörködhettem! Ó, de most, most! Gazdagnak, büszkének érzem magam. Fölkeltette újra becsvágyamat . . . Együtt fogunk törni a magasba; a dicsőség ragyogó útja felénk int . . . Ó, mily boldogság: társra lelni, aki megért, aki elismer, aki méltónak talál önmagához!

Másnapra megint a parkban adtunk egymásnak légyottot. Berta pontosan megjelent, de ismét vörös szegélyű szemekkel.

— Mi baja?

— Borzasztó az élet ilyen férj mellett!

— Mi történt? Durva volt? Megverte?

— Az? Hát merne kezet emelni valakire? Hisz olyan gyáva, olyan ostoba . . .

Összeszorította a fogait, indulatában sziszegett, balkezével eltakarta az arcát, jobbját ökölbe szorította és ütötte a padot, melyen ültünk.

— Hát szabad ilyen ostobának lenni? Szabad? Szabad?

— Csillapodjék, édes! És mondja el szépen: mivel bántotta meg Gottfried úr?

— Hát képzelje! Legujabb bogara, hogy művelődni akar. És fölcsapott műgyüjtőnek. Tegnap, amint hazaérkeztem innen: a toalett-asztalom mellett új márványszobrot találok. A milói Vénusz másolatát. De milyen másolat! A rettenetesen elmés szobrász az istenasszony hiányzó két karját is kipótolta. És odabigygyesztett kezeibe nagy, aranyrámás tükröt adott! Ezt tartja maga elé az új milói Vénusz és nézegeti magát benne, mint valami silány hetéra, ő, a komoly tekintetű, a fenséges, a magasztos, örök női ideál! És ilyen merénylettel az izlés ellen! . . . Ilyen bárgyusággal kedveskedik nekem az uram!

Ujra eltakarta az arcát. Siettem vigasztalni.

— Jót akart vele. Meg akarta lepni.

— Még menti őt? Ervin! Hát rábir-e csak nézni is ilyen kontárságra civilizált emberi lény!

— S mit tett a szoborral?

— Mit? Elhivattam azt a szerencsétlen képfaragót, jól megfizettem és azonnal levágattam a két márványkart. Oda is ajándékoztam neki, meg az aranyrámás tükröt is.

— Igazán? — nevettem a szeme közé.

— Győződjék meg. Ott áll most régi, csonkított formájában Vénusz asszony. Áhitattal néztem az éjjel is, amikor fölébredtem. A hold bevilágított az ablakomon és sugarai éppen a márványalakra estek. Olyan csudás hangulatba ringatott.

— S a férje?

— Na hát ezen kaptunk össze. De még ez semmi! Emlékszik arra a két nagy etruszkvázára Roselli műkereskedőnél?

— Emlékszem. Lovas alakok domborművei ékesítik. Gyönyörű, zöldesbarna a patinájuk.

— Hát már nem zöldes, se nem barnás ez a patina. A nemes rozsdát, az ősrégi etruszkszint befestette Gottfried úr aranysárgára! De előbb lesurolta, saját úri kezeivel és közönséges tisztító porral, akár csak a Zsuzsi szakácsné a sárgarézmozsarat vagy a vörösréz-serpenyőt. És most ott ragyog a két antik váza a szalónunkban és én pirulok magam előtt, hogy egy percig még felesége lehetek ilyen embernek, ilyen barbárnak!

És mérgében újra sírni kezdett.

HÜTTL TIVADAR
cász. és kir. udv. szállító porcellángyáros cász. és kir. udv. szállító
Budapest, V., Dorottya-utca 14.
:: Saját porcellángyára Budapesten. ::
Bel- és külföldi :: ::
porcellán, angol fayence és üvegárúk.
Legnagyobb választék étkező-, kávés-, teás-, jour- (sandvich) és mosdókészletekben. Használati és dísztárgyak. Aluminite francia tűzálló porcellán főzőedények. Magyar és belga üvegkészletek. :: Teljes kelengyék. :: Most megjelent képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

mintha meg akarná lopni az alkalmat, halkan, bizalmasan kérdezett:

— Meddig marad?

— A faluban? Bizony már ma délután el akartam utazni. Nem alhatok a békáktól.

— Hát elutazik?

— Nem. Ebben a percben tökéltem el, hogy nem.

— Tehát marad. És meddig marad?

— Meddig? Nem tudom.

Ismét a beszélgetőkre villant a szeme. És ismét bizalmasan suttogott:

— Valamit szeretnék mondani . . .

S mondta volna is, de hogy újra a beszélgetőkre pillantott, benne rekedt a szó.

— Tessék még pogácsa, — szólalt meg hangosan.

A papnak is kínált:

— Nincs más, tessék.

Mert a második tál étel pogácsa volt, s azt is csaknem mind elfogyasztottuk.

A vakasszony mentegetődzött is:

— Pesten tudom nem így élnek. Dehát faluhelyen csak így szoktuk. Ezt Ilka sütötte.

Megértettem, hogy Iluska keze mért keményebb, mint a lányoké szokott lenni.

— De én egy kis mézet ennék még! — mondotta szinte rendelkező hangon a tanító. Iluska, adj egy kis mézet.

Ez az *adj* sziven vágott. Mit jelent ez? Rokonok? Bizonyára rokonok.

Iluska legott fölkelt, s rámnézett mosolyogva:

— Magának is?

— Köszönöm, — feleltem tagadón, — ha magát látom, nem kívánhatok mézet.

A tanító elbocsátotta a füle mellett a mondást, vagy nem értette. Ilkának azonban megrezdült a szempillája, de még a vakasszonyé is.

A tanító aztán Ilkához is intézett néhány kegyes kérdést: hogy megérkeztek-e a kóták, amiket a Szilágyi-lányok a szomszéd faluból kérettek, és hogy közte van-e a Szabady-induló?

A hangja bántott: hogy egy úri leánynyal úgy beszél, mint valami iskolásgyerekkel. De hátha jegyesek is?!

Ez a gondolat tüzes nyilként csapott a szivembe. Jegyesek szoktak ilyen bizalmasok lenni!

Keserüség nehezült a mellemre. Csak az érezhet olyan keserüséget mint én, aki elásott kincset örököl, s mikor fölvenné, azt látja, hogy más valaki megelőzte.

Ránéztem a kinai szabásu ábrázatra és ugyancsak fékeznem kellett a nyelvemet, hogy ujabb fullánkos megjegyzést ne mondjak.

Dehát nem tanácsos. Még ellenem boszankodik, s a pap is a pártjára kel. Aztán szó szóba, — a vége az lesz, hogy ott a lány előtt lehuzza rólam a kabátját, a pap meg a csizmáját.

Másfelé iparkodtam terelni a gondolataimat. Körülpillantottam az alacsony gerendás szobán. A falon régi acélmetszetü képek fenyőtobozzal diszitett rámákban: a *Vadász temetése, Szarvasok hóban, Mátyás vitézjátéka.* Egy zöldposztós vadásztáblán avult kürtök, tarisznyák és valami öt vadászpuska. A szekrényben könyvek. Vajjon mi könyvek? Bizonyára Jósika regényei, Pompéry novellái, régi divatlapok, meg erdészeti lapok és vadászlapok.

A társaim nagy hahotával nevettek valamit. A pap az asztalra csapott, s harminckét foggal nevetett. Látták rajtam, hogy nem figyeltem rájok, hát Lipóczy nekem is elmondta, hogy a mult héten vásáron járt, a lovát adta el ott, és egy hamisitott forintot kapott a többi között. A szolgája elkérte a forintot, hogy majd ő segit a bajon.

— No ha elváltod, fele a tied.

A szolga vett ötven krajcáron egy tajtékpipát, ő meg vett egy összehajtogatható métermértéket. A pipáról kiderült, hogy babliszt, a méteren meg Szilágyi konstatálta, hogy két ujjnyival rövidebb, mint az igazi.

— Semmi se igazi ma már! — mondotta boszusan az erdész.

S ujra nevettek.

Ilka visszatért. Egy tányérka lépes mézet tett a tanító elé.

— Ki látott már vacsora után mézet? — mondotta tréfásan.

S visszaült a helyére.

Ujra kezdtem vele:

— Az előbb kótákról beszéltek. Maga is zongorázik? — kérdeztem szomorún.

— Én nem igen, — felelte Ilka szégyellősken, — de öreganyám virtuóz.

A vaknő mosolyogva pislogott, és hervadt levélszin arcán két piros folt jelent meg.

— Nono, — mondotta szemérmesen, — a pesti urak Liszt Ferencet is ismerik.

A leány azonban erősködött:

— Majd hallja őt, hallja . . .

A tanító letette a mézes kanálkát, és a széken megdőlve nevetett.

Folytatjuk

Sirokkó az Adrián

Mind összezsugorodva lógnak most alá
A tarka, ákom-bákomos vitorlák.
A bárkák lomhán és fáradtan szállnak,
És karcsu testüket vonszolva hordják,
Miként beteg, kiszáradt lepkeszárnyak.

Mint kékre futtatott csiszolt ezüsttükör,
A széles ár egy hullámocskát sem ver,
Simán ér el a lehajló égbolthoz.
A napfényben ragyog, vakít a tenger
S egy sávot is csak olykor, messze fodroz.

Lehunyt szememben száz aranykígyó cikáz . . .
Nagy gyujtólencse ég talán felettem,
Oly vad a fénye minden napsugárnak.
. . . S előttem, most, hogy szemem fölvetettem,
Fényfoltok karikázva táncot járnak.

Lágy bársonykarjával a föveny átölel . . .
O mily gyönyör így tétlenül heverni
S egy gondolatot sem gondolni által,
Amíg szín, kép, terv, eszme — tán ezernyi —
Egymást csapongva űzi selymes szárnnyal.

Mákonyként hull reám a tikkasztó meleg.
A száraz, álmosító déli szélben
A perceket mindhosszabbra számlálom
S ellankaszt és elaltat észrevétlen
A tündérujju, öntudatlan álom . . .

Balla Ignác

A Műcsarnok téli kiállításából

Uferbach Jenő: Madonna

Lanjuinais

Elbeszélés

Irta Farkas Pál

A Vendée erdei fölött zúgott a szél. Szürkésfehér, idomtalan felhőtömegek hömpölyögtek elő az óceánból és oly alacsonyan repültek, hogy szinte beleütköztek a fákba. Foszlányaik fehér rongyok gyanánt lebegtek a törzsek között, mint megannyi megelevenedett réme a breton mondavilágnak. Mintha Artus király és kísérteties hadserege mégegyszer megjelennék ősi földjén.

Voltak, akik úgy vélekedtek, hogy Franciaországban ez időben csakugyan kísértetek és rémek garázdálkodnak. Két nappal előbb hullott le Mária Antoinette feje és a girondiaiak menekülve bujdostak a vidéken. A rettenetes phöniciai istenek kultusza támadt föl Párisban, amely mindennap megkövetelte a maga hekatekombáit.

Már éjszaka volt, amikor Rennes városa szélén megkopogtatták egy háznak kapuját. Az ablakokban nem égett világosság, de odabenn azért ébren lehettek, mert valaki azonnal megszólalt az egyik ablak mögött.

— Ki az? Mit akartok ilyen későn?

A látogató odaszorította ajkát az ablaktáblához.

— Eressz be, Bertrand. Én vagyok . . . Lanjuinais . . .

Egy pillanat mulva megnyílt a kapu. Az éjjeli vendég besurrant és mögötte az ajtó ismét becsukódott.

A két férfiu szemben állott egymással a sötét kapuboltozatban.

— Kit vártál? — kérdezte a vendég.

— Senkit. Vagy, ha úgy akarod, minden rosszat. A konvent biztosa megérkezett Rennesbe és a magamfajta embernek mindenre el kell készülnie.

— Főleg akkor, ha engem találnának nálad. Rossz néven veszed tőlem, hogy fölkerestelek?

A másik megcsóválta a fejét.

— Ezt magad sem mondod komolyan. Szívből örülök, hogy még életben látlak, Lanjuinais. Mindennap reszkettem, hogy halálod hírét olvasom. Mert merész voltál, Lanjuinais, felségesen merész. Te voltál az egyetlen, aki a konvent vérengző csőcselékének szemébe vágtad az igazságot.

Lanjuinais egy kézmozdulattal hárította el a dicséretet.

— Megtettem a kötelességemet. De most nem erről van szó. Két társam fekszik künn az éjszakában, elgyöngülve, halálra fáradva, kétségbeesve. Nem magamért jöttem, hanem érettük. Én tudtam volna tovább menekülni a tengerpart felé, ők nem képesek már arra, hogy elviseljék a fáradalmakat. Ezért jöttem be hozzád. Azt kérdezem tőled, van-e módodban, hogy rejtegessed őket, amíg valamennyire összeszedik magukat. Mindkettő nemes és méltó férfiu, képviselői a Gironde szerencsétlen pártjának.

— Természetesen házamba fogadom őket és biztos lehetsz, hogy hűséges ápolásban lesz részük.

— Nem vártam tőled mást, Bertrand. Breton nem hagyja el a bajban barátait. A veszedelmekre sem figyelmeztetlek, mert úgyis ismered őket. Menjünk, és hozzuk be házadba a betegeket.

A másik azonban nem mozdult.

— Megálljunk csak. Lanjuinais. Az nem lesz jó,

Uj Idők 1911. 17. sz.

Ufferbach Jenő

Aradi festők ujabb képei.

Ufferbach Jenő: Hazatérés.

Az Aradi Körlap naptára 1906

Tartozik.

190.....

Czim	Váltó számla	Aradi hitelegylet számla	Takarékbetét számla	Előleg számla	Jelzálog kölcsön számla	Összesen

Uferbach Jenő

1922. máj MROE

kiáll. Nemzeti Szalonban

Akt tanulmány, olaff. 75000.–

Bizalmas kérdés, olaff. 50000.–

Kis kacsákkal játszó leányka.
olaff 50000.–

Kaparászó kotló, olaff. 8000.–

Castrum, római II. 204.

Ufferbach Jenő

U. 2054

Aczél - Könyvtár I. 127.

Érkezett 1904 október 31.

838/904 (Kassa 1904 október 28 — 250 sz. a.)

A kassai muzeum min. biztosa jelenti a Padewieth féle quarnerói gyűjtemény 60 darabból álló sorozatának átvételét. (Tudomásul szolgál 1904 XI/3)

Ufenbach Jenő

† halála (L. K.)

MAGYAR MŰVÉSZET
1926. 424.

5 sor

Uferbach Jenő, festő, 1874 nov. 16.-án szül. Gyulán. Dachauban, München-ben (Azbe) és Párisban a Julian-iskolán tanult. 1905-ben állított ki először a Nemz. Szal.-ban. Naturalisztikus genrekeppeket fest.

Uferbach Jenő

laid

Rajzoktatás

1926 7-10.

Aostai herceg V. 20.

Ufferbach Jenő

festő.

Utarás egy kép körül.

Aradi Közlöny, 1907. 60 sz

Ufferbach Jacó

festő

Egy festmény kalandjai.

Aradi Közlöny 1907. 58 sz

Offenbach Jenő

festő.

A történelmi festmény
ügye. Arad i Közlöny
1902. 62. sz.

Ufferbach Jenő

U. 2054

Aradi Közlöny

1907. márc. 10.

(–x: Egy festmény kalandjai.) —

Munkalap száma ... 189 .....

Tételszám	
	3 drb. felvétel /tábla kép/ 2 " " /freskó/ 43 " 18x24 cm. nagyítás / azaz Kilencvennégypengő 50 f --- A m. kir. Pénzügyminisz- terium 153086 sz. rendelete alapján fázisadó köteles.

Fizetendő: számla vételével

M.D.K.

Uferbach Jenő

A Műcsarnok nagy tavaszi tárlatán kiállitott 443 kép és szobor között szerepel müve.

A 20. oldalon 2-es számmal a művész fényképe.

Képek, szobrok--festők, szobrászok c.
Szinházi Élet. Bp. 1921. juni. 26. juli. 2.
X. évf. 26. sz. 22. l.

Uferbach Jenő MDK

Tanuló leány, olf.

Nemzeti Szalon 1909.
II. nyiregyházi kiáll.

Uferbach Jenő festő

Magyar Müvészet 1925.583-584.o.
Kiállitások.

U f e r b a c h Jenő festő

M Ű V É S Z E T
XII.évf.1913.
179-186.
"O.M.Képzőmüv.Társ.közgyülése"

Uferbach Jenő

Mücsarnok

1914 tav. kiáll. 671

1916–17. téli kiáll. 10,95

1918–19. téli kiáll.

1920–21. téli kiáll. 234

1921. tav. kiáll. 291.

1921. őszi kiáll. 438.

1922 jub. kiáll. 533

~~Állatidolum töredék, öntött VIII. 85.~~

Uferbach Jenő

festő sul 1874 nov. 16
Gyula

wód
z

Krück II. 66 i. l.

~~Becs III. 37.~~

Uferbach Jenő

1909. téli

ki-ll-Nemzeti Szalonban

Falun, olajf.

Halász E. Régi magyar udvar cz.
· festménye V. 172

Ufebach Jenő

1909. tavaszi

kiáll. Nemzeti Szalonban

Részlet Bas-Meudonból, olajf. 80 k

h. n.

Oberalten / V. 54.

Uferbach Jenő

Vil. Békésgyulán 1873
Rk. 4 polg, 1 parmus isk.

1890/91 I–II. I. ontály
1891/92 II „
1892/93 I. III „
1892/93 II „ „
1893/94 I. IV „
1893/94 II „ „
1894/95 I–III fest. ontály

Lányi József, felv. püspök

V. 310, 311.

Uferbach Jenő

Mucsarnok Arad

1905-6. téli kiáll. 172

1906. tav. kiáll 232

8.01.11

⊥ mig balján János beszél és mutat az éhezők felé,

III

697 (1863).

⊥ jobbra fordultan

810 (44).

a pusztában. (János 6. r. 11.)

~~szemléljük, midőn Jézus a fiutól átveszi~~
~~[illegible]~~ Két ~~meredek~~ kopár szikla köz-
véve, ⊥ áll Jézus és kezeit felemelve meg-
a kosárban lévő árpa-kenyereket, a me-
fjú hozott magával. ~~A Megváltó~~ Mögötte
soportot, ⊥ kik a ~~szikla~~ tövében helyezked-
postoloknak fejét dicskör ékesíti. ~~[illegible]~~
pal~~ast~~lum ot viselnek. A nép~~közül~~ a két
át és leányát átkaroló anya, a botjára
mögöttük levő három alak, a melyeknek
válik ki. Balról az apostolok mögött a
földre.

cm.
scójának eredeti vázlata.
erjesztésre 1898: XII. 31-én kelt 81978
384/98). ~~[illegible]~~ Elszámoltatott 1899: XI.
1900: III. 4-én a 2075 sz. vsz. fogadta el. (111/
00: XI. 5-én (550/900).

1833 december 16-án. ✝ Buda-Pesten

frescóinak eredeti vázlatai.

87

Uferbach Jenő

Vitatkozó. Szocialistak
(1906) repr.
Vas. Ujs 1906. 258l

Uferbach Jenö

Magyar Művének

1926. 424

Fusz János

Mellig, hétnyolcrad
Kála fekete, szeme világo
vált. Jobb kezében a réz
ta van. Ingének gallérjá
nyakkendője fehér s feke
nye ~~alla~~ magas gallérú.
a keretén: „Post mortem m
Pestini sub conditione du

Olajfestés vásonra,
Festette: Hesz János
Krüchten Jozsef ajándéka

M. Képtár 20.

Uferbach Jenő

Műcsarnok

1908-9. Téli Tárl. 224
1910-11. Téli Tárl. 558
1913. Tav. Tárl. 652. Budapest
1913-14. Téli Tárl. 745, 789

JK. 58.

I
563

58. Ismeretlen festő.

A XVIII. századból.

Zichy Károly gróf.

Térdig látható, balrafordultan áll. Jobbkezével a piros takaróval leterített asztalon levő prémkalpag felső részét fogja, a mely mellett egy nyitott és egy csukott könyv fekszik; leeresztett baljában pedig oldalán lógó kardját tartja. Mellét a Szent István-rend jelvénye díszíti, melynek szalagját is viseli. Parókája egyszer fodrított, szemöldöke fekete, szeme barna, arcza és bajusza leberetvált. Körülcsavart nyakkendője, aranyzsinórzású fekete prémes bekecse, dolmánya és nadrágja fehér. Ingének mellfodra látszik, derekát széles sárga zsinóröv szorítja. Balról, a zöld függöny mögött, a könyvek sarkain. »*Finanz W. v. Jung, Cameral W. v. Rössig, Acta Dietalia A . . . 5, Acta Dietalia A. 1790, Finanz W. v. Justi*« és »*Staats Wirtsch. v. Justi*« a felirat. Jobbról párnázott piros szék nyert elhelyezést.

Vászon, méretei 132 : 97. cm. — Át. Kép. 21.

Uferbach Jenő

1890/91 — 1894/95

Ferkèpzomfoiskèvk

143. l.

Uferbach Jenő

MAGYAR MUVESZET

1925. 583

1926. 424

on ebből a nagy munkából.
ez fokozottan nagy feladatokat ró reánk.
god- hoz, hogy ha csak egy pengővel is, jut-
méltóztassék eldobni az ide mellékelt csekk-
zívesen áldoz a csapat szegény cserkészeinek
sekk-lap felhasználásával hozzánk juttatni.
k cserkészfiunk áldó hálája fogja kísérni.

Hazafias üdvözlettel:

a 197. sz. Baross cserkész csapat

szervező bizottsága.

MAGYAR MŰVÉSZET

HIREK.

A vicces bizottság.

Arad, március 8.

A város jogügyi bizottsága ma tullépte hatáskörét és beleavatkozott a humoristák teendőibe. Viccet csinált. Megállapitotta, hogy a város számára készülő és az utcai harcot ábrázoló festménynek négy esztendő mulva kell elkészülnie s ezzel a szellemes határozattal megteremtette a tengeri kigyók egyetlen olyan alfaját, amely ből az aradi tengeri kigyóseregletnek még egy példánya sincs. A müvészeti tengeri kigyót.

A dolog igy áll: A város meg akarja festetni az utcai harcot. Most három esztendeje az egyedül helyes pályazathirdetés helyett egyszerüen megbizta a kép megfestésével *Ufferbach* Jenő aradi tanárt A képnek három év alatt kellett volna elkészülnie. A kiszabott idő novemberben telik le s a képnek se hire, se hamva. A város müvészeti bizottsága bolygatni kezdte a kérdést. Ufferbach erre kijelentette, hogy nem ismeri el ez ügyben a bizottság illetékességét. A legutóbbi közgyülés tehát megbizta a jogügyi bizottságot: állapitsa meg mik az Ufferbach kötelezettségei és milyen obligációt vállalt a város?

A jogügyi bizottság azonban nem ezt állapitotta meg. Sőt egyáltalában nem is állapitott meg semmit, hanem javasolt. Javasolta pedig azt, hogy a közgyülés adjon még négy esztendőt Ufferbachnak a kép megfestésére. Akkor majd, ha ugyan a kép elkészül, be kell mutatni a képzőmüvészeti tanácsnak. Ha ez nem találja jónak, lehet ujra kezdeni az egész komédiát. De megeshetik az is, hogy négy kis esztendő alatt nem készül el a festmény: akkor a jogügyi bizottság bizonyára rendelkezni fog még négy esztendővel, amelyet a festőnek adhat.

A harmincéves háborut emberi számitás szerint sokkal rövidebb idő alatt fejezték be, mint amennyi idő ilyen jókedvü esztendőadakozások után Arad történelmi képének megfestésére szükséges. Holott egyszerüen meg lehet állapitani: vagy akarja a festő a feltételeket teljesiteni, vagy nem. Ha igen, akkor ne huzza-halassza a kép megfestését. Ha nem, akkor a város gondoskodjék a képnek más által való megfestéséről. Es végül van egy harmadik eset is: hogy Ufferbach nem tudja a képet elkésziteni.

Akkor pedig kevés ez a négy esztendő. És az talán mégis furcsa, hogy valaki Aradváros bőrén tanulja meg az ecsetforgatást.

Szóval a jogügyi bizottság viccelt. Sajnos, ennek a városnak az az átka, hogy itt ilyen négy esztendei lejáratu viccekkel ütnek agyon mindent. Itt minden ügyből tengeri kigyót csinálnak. Mert itt nem maguknak dolgoznak az önzetlen, altruista urak, hanem a dédunokáiknak. A dédunokájuk talán-talán megéri azt is, hogy az utcai harc képét láthassa.

adott róla. Akkor gyors léptekkel elindultam a nagyságos urral, össze-vissza jártunk sok utcát, mig végre egy emeletes házba betértünk. Felmentünk az első emeletre egy uri lakásba. Az a szoba, a melyikbe vittek, szalon lehetett, zongora volt benne, elegáns fotelek, majolika vázák. Itt az az ur erkölcstelen ajánlatokat tett nekem, aztán átölelt, de én kitéptem magam a karjaiból és elrohantam. Futottam az utcákon végig, amig elvesztettem eszméletemet és összeestem.

— Tegnap ön állitólag azt mondta, hogy van egy magasrangu katonatiszt rokona. Mi igaz ebből? — kérdezte munkatársunk.

— Igaz. Van egy magasrangu katonatiszt rokonom. Ez *Bányay* Béla, nyugalmazott őrnagy, s Budán, Attila utca 121. szám alatt lakik.

— Mikor Budapestre utazott, mért nem ment ahhoz? — kérdé munkatársunk.

— Mert haragban vagyunk. Meg aztán — tetszik tudni — nincs neki felesége — felelte sokat mondó tekintettel a lány.

Ezután a lányra vonatkozólag a kezelő orvosoktól kért felvilágositást munkatársunk, a kik valamennyien azon a véleményen voltak, hogy a leány állitásaiból ugyszólván *semmit sem lehet elhinni.* Nagymérvü hisztériában szenved s hisztérikus görcsei után álomlátásait mint tényeket mondja el Agya még most sem tisztult meg egészen s innen van, *hogy mindig másféleképen mondja el történetét és folyton ellentmondásokba keveredik.* Mikor a kórházba hozták *erős borszaga volt* s első pillanatban azt hitték, hogy borba kevert méreggel mérgezte meg magát. Miután az élesztgetés eredménnyel járt, hánytatót adtak be neki, sőt *Mann* Jakab dr. gyomormosást is akart alkalmazni. A leány azonban tiltakozott s félig kábultan, de méltatlankodva szólt:

— *Gyomormosás. két spriccer után?!*

Munkatársunk a titokzatos leány ügyében felkereste a Millenium vendéglőt is, ahol mindenekelőtt konstatálta, hogy egy Károly nevü fizető pincér tényleg kiszolgálta a leányt azon az estén. A leány tehát e tekintetben egészen jól emlékezett. A pincérek előadták, hogy jól emlékeznek a leányra, aki szürke selyem kendővel a fején, bolyhos télikabátban és barna aljban, kezében kofferrel este 6 óra tájban állitott be hozzájok s a piros teritéknél foglalt helyet. Fröccsöt kért s miután kiitta, ujra rendelt. Hogy vacsorázott volna, az nem igaz. Egyedül üldögélt, igen feltünően viselkedett s nevetgélt a pincérekre, meg a szomszéd asztaloknál borozgató férfiakra. Kofferjét irás ellenében Károly fizetőpincérnek adta át s hét óra után távozott. Hogy valaki várta volna, nem látták.

Negyed nyolckor már hiszterikus görcsökben ájultan találták meg az utcán.

Az eset tehát, dacára annak, hogy a leány visszanyerte eszméletét, tavolról sem tisztázódott. Még mindig nem állapitható meg: tényleg valamely kalandvágyó aradi uriember csalta-e le oly célból, hogy elcsábitsa, vagy az egész dolog csupán egy hiszterikus leány tulizgatott agyának lázas álma e. Érdekes mindenesetre, hogy a leány erősen bizonyitja, hogy ő esetleg el is találna oda, ahol az eset vele történt, mert ugy nagyjából emlékszik az utcákra és [illegible] tehát

Uferbach Jenö

Revai XX. 830. l.

amento sul carattere e sulla ve-
e abbiamo spedito una copia, no-
doppio.

ostra domanda ed esprimendo la
i dare la sua pregiatissima colla-
così nel nostro intento che è
liana e l'amicizia italo-ungherese

coi più distinti ossequi

örülne abban az embernek, ha a pusztulásnak, a nyomorúságnak a képét látja, semmiesetre se telhetik. Kellemes, kedves, fölemelő hatása az ilyen képnek nincs. Az óriási elemi katasztrófák képe tagadhatatlanul érdekes ugyan, de a milyen érdekes, olyan lesujtó is. Ha látjuk, hogy az elemek egyetlen haragos megmozdulása hogyan teszi tönkre pillanatok alatt évszázadoknak és tízezernyi embernek minden munkáját, csak a magunk kicsinységének, gyöngeségének és esendő voltának tudata foghatja el a lelkünket: ez pedig egyáltalában nem vigasztaló, hanem lehangoló érzés. És a valóság mégis az, hogy az emberek tömegeit csodálatos, eredendő erővel vonzza magához a szerencsétlenség, mindenki látni akarja, ha már mást nem láthat is, legalább azt a helyet, a hol a végzet pusztító keze lesújtott a föld lakóira és gyászt és szenvedést borított reájuk. Mi a forrása és magyarázata ennek az érzésnek, erről ezer bölcs ezer könyvet irhat, meg is magyarázhatja ezerféleképen, a legegyszerűbb magyarázat azonban mégis — maga a valóság. Így van, mert — így van. Eredendő emberi tulajdonságunk ez a kiváncsiság. És hogy ennek is megvan a haszna és az értelme a világ rendjének háztartásában, erre adattal szolgálnak épen most az olasz lapok. Calabriában tudvalevőleg tavaly rettenetes földrengés pusztított. A nyomor kiáltása belehasitott a szivekbe a müvelt világon mindenütt, a hol érző emberek vannak. Össze is gyült szép csomó pénz, de a sujtott tartomány szegény lakosságának a leghathatósabb támogatója nem az irgalom volt, hanem — a *kiváncsiság*. Évtizedek óta nem volt az idegenjárás olyan nagyméretű alsó Olaszországban, mint a szerencsétlenség után. Sok százezer gazdag idegen ment le — borzalmakat látni és mindenik hagyott ott cserébe az érdekesért, a miben része volt, egy csomó lirát. Most egy új katasztrófa forró hamuját szórta odalent a megpróbált földre a Vezuv krátere. Bizonyos, hogy a segitő akcióban, a melynek meg kell indulnia az egész emberséges világon, a legnagyobb része megint a kiváncsiságnak lesz. A pénzes angolok — hiszen angol mindenki, a ki utazik — el fogják boríhatott volna bankót, ékszert vagy más kiadósabb és könnyebben értékesithető dolgot is. De ő képet lopott. Bizonyos, hogy nem az anyagi értékeért tette, hiszen még a rámát se vitte el. Csak a képet. Kétségtelenül megállapitható tehát, hogy ez a tolvaj csak azért lett tolvaj, mert nagyon szereti a képet. Műbarát. Még pedig szenvedélyes műbarát. Olyan ember, a kinek elsőrendű lelki szükséglete a szép, a művészi. E nélkül meg nem lehet, mint a hogyan más ember meg nem lehet a betevő falat kenyér nélkül. Ez a szükség ráviszi a bűnre is. Való, hogy a műpártolásnak nem a legnobilisabb fajtája a képlopás és a műcsarnoki ismeretlent, ha ismefelel meg. Ebből két milliót föl lehet fogni a vízesések alatt s igy ennek fölhasználása nem jár a vízesés kárával. Mintegy további két millió lóerő hajtja azokat a gigászi méretű turbinákat, a melyek a Niagara folyó két partján levő gyártelepek számára szolgáltatják a villamos erőt. A további három millió lóerőt nem szabad ipari szolgálatba hajtani, ha meg akarják óvni a vízesés szépségét.

Most az a terv, hogy az angol és az amerikai kormány egyezményt kössön a Niagara-zuhatag megmentésére s vizének a további felhasználástól való megóvására. Ez ugyan bizonyos tekintetben nagy áldozat, mert jelentékeny s könnyen

Uferbach Jenö: Vitatkozó szoczialisták.

A KÉPZŐMŰVÉSZETI TÁRSULAT TAVASZI KIÁLLÍTÁSÁBÓL.

Vas. Ujs. 1906. 258. l.

hogy ilyen világhódításra nem igen jelentkeznek a kitavaszodott friss ambiciók. Viszont nem csudálatos az, ha minálunk sok ember vágyik a képviselőházba. A törvényhozói munka szép munka. Olyan terület, a melyen tudással, hozzáértéssel, lelki erővel és nemes akarattal gyönyörű dolgokat lehet építeni. Ha az ilyen munka kivételes dicsére pályáznak a jelöltek, még azt se szabad tőlük rosz néven venni, ha ez a törekvésük kissé energikus formáju. Olyan világot élünk, hogy a jó bornak is kell a czégér és bizony nem árt, ha nagyot kiált az, a ki azt akarja, hogy meghallják a szavát. Baj azonban, hogy nem minden mandátum-ambicziónak ilyen motivumok mozgatják a szárnyát. Van, a kinek minden másért kellene a mandátum, mint az igazi rendeltetésért. Az egyik paripának akarja, a melyen könnyű szerrel elhagyhatja azokat, a kik gyalog járnak: a másik — zsuzsunak szeretné magát tarthatná a legkiválóbbnak?

*

Gorkij. A világhirű orosz irónak ugyan megesett! Maxim Gorkij tudvalevőleg elhatározta, hogy kivándorol a szabadság földjére, Amerikába és ott folytatja irói működését, a hol teljes biztosságban és bátorsággal küzdhet tovább a czári zsarnokság ellen. És Amerikában úgy is fogadták Maxim Gorkijt, mint a kulturának és a népek szabadságának apostolát. Magasztalták, bámulták, ünnepelték. Történt pedig ez alig pár héttel ezelőtt és ma . . . ma Gorkij már egy csöppet se érezheti magát kellemesen a szabadság országában. A frissen hullott lelkesedés elolvadt, fölszikkadt, eltűnt körűle; a dicsősége ott van már, a hol a tavalyi hó. A kit pár hét előtt még ujjongó tömegek lelkes áradata hömval vitt a szabad Amerikába, nem a felesége. A hites asszonyt, a ki mikor az urát börtönbe hurczolták, minden követ megmozdított, hogy kiszabadítsa: a nagy iró nem vitte magával a tengeren túlra. Hiszen tudvaváló, hogy a börtön szenvedéseit sem a feleségénél pihente ki, hanem *Andrejevne* kisasszonynál és ez a kisasszony szállt vele Amerika partjára is. És ez az, a mit az amerikaiak, ha még úgy értik és méltányolják is Gorkij irói nagyságát, sem megérteni, sem méltányolni nem hajlandók. És vajjon lehet-e ezért korlátoltnak bélyegezni a fölvilágosodott Amerikát? Ime kiderül, hogy *minden* a szabad Amerikában sem szabad. A nagy irót megbecsülik azzal, hogy megveszik, elolvassák és dicsérik, a mit *ir;* de ezt nem tekintik mentségnek mindenért, a mit *csinál.* A könyvének helye van minden házban, de a

Pajtás Ödön: Kincstári toilette.

Pajtás Ödön: Vérszomjas borbély.

A KÉPZŐMŰVÉSZETI TÁRSULAT TAVASZI KIÁLLÍTÁSÁBÓL.

Uferbach Jenő MDK

Kis kacsák,olf.

Nemzeti Szalon 1909.
II. nyiregyházi kiáll.

UFERBACH JENŐ

558. Madonna. Olajf.

Képzőm.Társ. 1910/11.téli kiáll.kat. 57.oldal

MDK

Uferbach Jenö, festöm.

Mámor. Olf.

Mücs.-OMKT. 1921. Tavaszi kiáll. Kat. 14.1.

Ugerbach Jenő

MOK

Birói itélet, olf.

Miccarnok 1918-19 téli kiállitás

MDK

Uferbach Jenö, festö

Villásreggeli. 52 x 37 Olf.
Gyümölcscsendélet. 53x38 "

Áll. Árv.Csarnok.-M.Képzöm.Egy.kiáll. 1922.dec.15.-17
Kat. 15.l.

MDK

Uferbach Jenő

Ivogató csibék, of.

Ivogató kacsák, of.

Mezei virágok, of.

N. Szal. Téli Tárl. 192o. dec.

18.1.

Uferbach Jenő

MDK

Akttanulmány, of.

Bizalmas kérdés, of.

Kis kacsákkal játszó leányka, of.

Kaparászó kotló, of.

M. rajztanárok o. egyesülete kiáll. N.Szal, 1922. máj. 23 l.

Uferbach Jenő

MDK

Hazatérés, olf.

Műcsarnok 1905/6. téli kiáll.

Uferbach Jenő MDK

Dr. Gopcsa László arcképe, olf.

Műcsarnok 1913. tavaszi kiállitás

Uferbach Jenő MDK

Meglepetés, olf.

Műcsarnok 1916-17 téli tárlat

Uferbach Jenő MDK

Magdolna, olf.

Mücsarnok 1916-17 téli tárlat

MDK

Uferbach Jenő

Ingerkedés, olf.

Műcsarnok 1908. 9. téli nemzetközi kiáll.

Uferbach Jenő

MDK

Madonna, olf.

Műcsarnok 1910/11. téli kiállitás

Uferbach Jenő MDK

Portyázó cigány, olf.

Műcsarnok 1913-14. téli kiállitás

INDEX

Portfolio edgeny, etc.

Miscellaneous 1913-14. Edith Kidlington

Uferbach Jenő MDK

Elveszett paradicsom, olf.

Mücsarnok 1913-14. téli kiállitás

MDK

Uferbach Jenö, festöm.
1874 - 1926

Nöi akttanulmány. Olf. Jelz.

Árv. Közl. 1937.4.rk.sz. 37.1.

Uferbach Jenő

Betyár a csárdában, olf.

Műcsarnok 1914. tavaszi kiállítás

MDK

Uferbach Jenö, festöm.
1874-1926

Nöi akttanulmány. Olf. Jelz.

Árv. Csarn. 1937.okt.83.sz./Árv.Közl. rk.sz./ 4o.l.

MDK

Uferbach Jenö, festöm.
1874-1926

Női akttanulmány. Olf. Jelz.

Árv. Közl. 1936.márc. 76.sz.2.rk.sz. 54.l.

MNK

Uferbach Jenő (1874-1926)

Női akttanulmány. Olajfm. 60x40. Jelzett.

Árverési Közlöny, 1936. 2.sz. 54.lap

MDK

Uferbach Jenő

Vitatkozó szocialisták, c. műve. Repr.

Vas.Ujs. 1906. 258.1.

Uferbach Jenö, festőm. MDK

VII. terem.

172. Hazatérés. Olf.

Képzőm. Társ. 1905/6. téli kiáll. Kat. 39.l.

MDK

Uferbach Jenő

A Képzőm. Társ. 1918-19. évi téli kiállitása.
Müvészet 1918. 5o.l.

MDK

Uferbach Jenő

Vitatkozó szocialisták, c. műve. Repr. (A Képzőművészeti Társulat tav.kiáll.-ból.)

Vas.Ujs. 1906. 16.sz. 258.lap

Uferbach Jenő MDK

Vallatás, olf.

Mücsarnok 192o-21. Téli kiállitás

Uferbach Jenő MDK

Vallatás, olf.

Mücsarnok 192o-21 téli kiállitás

MDK

Uferbach Jenő

Képzőművészet. Ujság 1927. jan. 1. 48.l.

Uferbach Je nő

MDK

Birói itélet, olf.

Műcsarnok 1918-19. Téli kiállitás

MDK

Uferbach Jenő

Madonna. Olajf.

KMT 1910/11. téli kiáll. 57.1.

MDK

Uferbach Jenő

Kiállitások. Magyar Müvészet 1925. 583.l.

MDK

Uferbach Jenő

Egy kis kóstoló, of.

Az 1921.évi őszi kiáll.tárgym. Műcsarnok.1921. nov. 21.1.

MDK

Uffenbach Jenő

Plein-air, olaj

N.Szal. I. nagykanizsai kiáll. 1906.

2 l.

Ufferbach Jenő
Birói itélet, olaj

O.M.K.T. 1918-19. évi kiáll. Műcs. 23 l.

Uferbach József

Gyula 1806

l.

Ságüvegesipar

261 l.

és karszalaggal rendelkeznek.

Sokat adjatok, hogy sokat adhassunk!

Áldozat nélkül nincs eredmény!

MAGYAR A MAGYARÉRT MOZGALOM

Felelős kiadó: dr. Köncse Jenő. Stádium nyomda, Budapest. Felelős: Györy A. igazgató.

Ufferbach Mátyás

Gyulai üveges

1774.

Karács Békesvm I

448. l.

Valószínűleg nem Kell!

Uferbach Simon

Gyula 1837

l.

Sägüvegeripar

261. l.

Ugar

Templém m.

Gör. Kath. templom

Harang, súlya 15 kg., 1649-ből

Somogy

Ádánd határában K
Attala vár nyomai.
Berzencze, várrom
Felső-Segesd, kolos
Hamuház (Baranya
Kőröshegy, r. k. te
Nágocs, freskók D
Rád, templomrom.
Somogyvár, kupah
Ugyanott föl
Templom-ala
Faragványos
Szent-László, r. k.
Szigetvár, Ferenczi
Vármaradván
Szöcsény, vár.
Tab, freskók Dorfr
Vámos (Somogyvár
Zics, freskók Dorfi

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Ughy Gábor

TYPOGRAPHIA

1966 DEC 1

1021

Vietnami plakátpályázat

1968 májusában az Athenaeum Nyomda KISZ-szervezetének csúcsvezetősége elhatározta, hogy vietnami plakátpályázatot hirdet. Célja az volt, hogy ily módon közelebb hozza a fiatalokhoz azt a több mint két évtizedes hősi harcot, amelyet Vietnam népe szabadságáért folytat. Továbbá, hogy fiatjaink őszinte felháborodásukat fejezzék ki az Amerikai Egyesült Államok barbár agressziója felett. Az is fontos volt, hogy ösztönözze a fiatalokat a szakma magasabb színtű művelésére, szeretetére.

Elmondhatjuk, hogy a pályázat nagyon jól sikerült, politikailag is igen eredményesnek bizonyult. A pályázatra beérkezett művek többségén látszott, hogy alkotóik átérezték a mérhetetlen szenvedést, amelyet a vietnami nép ától napmint nap. Azokkal a fiatalokkal, akiknek a pályamunkáján látszik hogy fejlődőképesek, foglalkozni illetve foglalkoztatni kell, hogy technikai téren is elérjék azt a szintet, amellyel egy későbbi pályázaton már nagyobb eséllyel indulhatnak.

MAJOR-MARÓTHY SZ.

Ughy Gábor cinkográfus munkája; a pályázaton első helyezést ért el

Japán

Satoshi Ichika
Nyomdaipari és
zók Szakszervez
Szövetsége (tová
NINSOREN) elnö
tésével november 2 és 5 kö-
zött japán szaktársak tettek lá-
togatást hazánkban. A delegá-
ció tagjai voltak még: *Shinsu-
ke Miyano*, a Japán Sajtó Dol-
gozói Szakszervezetei Szövet-
ségének titkára, *Tadao Taka-
hashi*, az Állami Nyomdaipari
Dolgozók Szakszervezete köz-
ponti vezetőségének tagja, és
Toshio Gomi, a Japán Kiadói
Dolgozók Szakszervezeti Szö-
vetsége központi vezetőségé-
nek tagja. Eszerint a küldött-
ség tagjai hasonló munkate-
rületeken tevékenykedő, mégis
külön szervezeteket képvisel-
tek, amelyeknek taglétszáma
mintegy 115 000 fő.

»Az emberek jó hangulata
és a szocialista társadalom lel-
kes építése igazolja azt a tö-
rekvésünket, hogy mi is új
társadalmat építsünk« —
mondotta. — »Először vagyok
külföldön, de úgy érzem, ha-
zajöttem« — mondotta a kül-
döttség másik tagja, S. Miya-
no.

Élénk érdeklődést mutattak
a japán vendégek a szakmai
kérdések iránt is. Megállapí-
tották, hogy bár gépparkunk a
kimagasló japán nyomdatech-
nikához viszonyítva elmara-
dott, jó minőségű nyomtatvá-
nyaink azonban a magyar dol-
gozók szakmaszeretetét és hoz-

MDK

Ughi, Gabriele, épitész

A 16.sz.magyarországi olasz épitészei közé tartozott.

A magyarországi müvészet története I. 332.1.
Bpest, 1961. II. kiadás.

Ughi, Gabriello

festő és épitész

XVI. sz

l.

Hol Magg Ferab

95. l.

A hivatal

mi

A MAGYAR KIR. VALLÁS- ÉS KÖZOKTATÁSÜGYI MINISTERIUM
Művészeti ügyosztálya.

Ughi Gabriello

XVI. n

Lärd

Holik-Magg

95. l.

UGHI, Gabriele /1570-1623./firenzei. Egész fiatalon járt Magyarországon Giovanni de'Medicivel a török ellen. /1595./Ezután visszatért Itáliába, megfordult Falndriában, stb. Müve: Trattato di architettura /kézirat az Archivio Vaticano-ban/. /Promis, XIV.

Maggiorotti, 442.

Ughi Gabriele

épitész

rród
z

Baloghmüvel

538.l -

Ughi, Gabriello

l

Hadtort. Körl.

1939. 24. l.

~~18313, 218898, 5593, 2941~~

~~21607 n. [illegible]~~

~~[illegible]~~

[illegible]

Ughi, Gabriello

katonai mérnök

J.

Hadtört. közl

1933. 23. l.

	500.—	
		56.94
	87.50	
	9207.—	
21.418.20		
23.306.30		
	7.500.—	
235.64	235.64	

Ughi, Gabriello

XVI, 12.

l.

Hol. Magg. Ferab.

95 - l -

769 Klein, Adám

Fához kötött ~~fölnyergelt~~ fuvar ló!

Rk.

K. 1:50.

137 X 114 mm.

Ughi Gabrielle

1.

Arch. Ep. 1929

279.1.

~~restaurátor~~

~~Beer J. Constantin, VI. 301.~~

Nagy András

az egyik szerzője az alábbi pályázaton megvételt nyert 19.sz. pályatervnek.

Hofer Miklós: Szombathelyi városháza tervpályázata, 1970. - Magyar Építőművészet, 1971.2.sz. 2-8. l.

Ughy András

V.Gy.: Lakk és Festékipari Vállalat /Budalakk/, Budapest. Épitészek: Elekes Éva, Kostás Margit, Vedres György. Statikusok: Bede László, Kovács Gézáné, Szuhai Géza. Gépészek: Boros Iván, Formanek Ferenc, Jeszenszky Jenő, Ughy András. Ut- és közműtervezők: Aranykovács László, Dorombi László. /Tervismertetés, modellfotókkal./

Magyar ép.müv. 1971.3.sz. 9-10. l.

Ugfy András
gépén

A szombathelyi ly városhára gépé-
neti terverője Ugfy András volt.

Vidos Zoltán: A szombathelyen lifesítendő . . .
Művészet, 1972. február – 26 oldal

Mohay András

az alábbi tervpályázat on megvételben részesült 2 S. számú pályater v egyik szerzője.

A Budapesti Televizió Adóállomás és Mikrohullámú Központ fejlesztésére kiírt tervpályázat. 197o.
Magyar Ép.műv. 1971.3.sz.2-8.l.
8.l.

Ugray István

neve emlitve

Müvészettörténeti Értesitő

1972

306. old.

Ughy István

1 illusztráció

Igaz Szó 1972/2

209 old

UGHY István *129, 133, 135,* **43**
Székelykeresztúr, 1930. július 25.
IA Képz. Főisk. Kvár, festő
(1988 óta Magyarországon él.)

Banner Erdély

UGHY ISTVÁN
festőművész

8500 Pápa
Veszprémi u. 5/a. II./12.

UGHY ISTVÁN, FESTŐMŰVÉSZ

Születtem 1938 július 25-én Székelykeresztúron. 1975-től a kolozsvári Képzőművészeti Főiskola növendéke vagyok, a festészeti szakon. 1968-tól állítok ki. Számos csoportos és egyéni kiállításon vesznek részt. Dolgoztam múzeumokban, foglalkoztam régészettel, számos városban alapítottam képtárat. 1990-ben jöttem át Magyarországra, és Pápán telepedtem le. A múzeum munkatársaként dolgozom. S bekapcsolódtam az itteni művészeti életbe.

ISTVÁN UGHY, KUNSTMALER

Ich bin am 25. Juli 1938 in Székelykeresztur geboren. Ab 1975 studierte ich an der Hochschule für Bildende Künste in Kolozsvár/Klausenburg. Seit 1968 habe ich Austellungen. Ich nehme an vielen Gruppen- und Einzelausstellungen teil. Ich habe mal auch in Museen gearbeitet, mich mit der Archeologie befa t, in mehreren Städten habe ich Galerien gegründet. 1990 bin ich nach Ungarn übersiedelt. Ich arbeite als Museumsmitarbeiter und habe mich dem hiesigen Kunstleben zugeschlossen.

MR. ISTVÁN UGHY, PAINTER

I was born in Székelykeresztúr on the 25th of July, 1938. I am a student at the Kolozsvár School of Arts of the Faculty of Pictorial Arts since 1975. I took part in numerous group and individual exhibitions. I worked in various museums, I have dabbled in archeology and I have founded several picture galleries in various townships to date. I settled in Hungary in 1990, I found a home in Pápa. I an engaged to work at the locai museum and by now I am part of artistic life in town.

UGHY ISTVÁN TIBOR

Tibor István Ughy, painter
8500 Pápa, Veszprémi utca 5/A. II/12.

Born in Székelykeresztúr, 1938. From 1957 he was a student in the Faculty of Painting of the College of Fine Arts in Kolozsvár (Cluj, Romania). He was a teacher then on the staff of a museum. In 1989 he came to live in Hungary. He is now the graphic designer of the Museum in Pápa.

Ughy István Tibor, festő
8500 Pápa, Külső veszprémi utca 5/A. II. 12.

1938-ban született Székelykeresztúron. 1957-től a kolozsvári Képzőművészeti Főiskola festő szakos növendéke. Tanár majd múzeumi alkalmazott. 1989-ban áttelepül Magyarországra. A pápai múzeum grafikus és festő munkatársa.

Egyéni kiállításai:

1968. Székelykeresztúr, Városi Múzeum
1979. Kolozsvár, Korunk Galériája
1988. Székelykeresztúr, Városi Múzeum
Marosvásárhely, Kisgaléria

Fontosabb csoportos kiállításai:

1955. Székelykeresztúr, Könyvtár
1957. Székelykeresztúr, Könyvtár
1966. Marosvásárhely, Megyei Tárlat
1967. Marosvásárhely, Megyei Tárlat
1968. Marosvásárhely, Megyei Tárlat
Csíkszereda, Képtár

1969. Csíkszereda, Megyei Tárlat
1970. Csíkszereda, Megyei Tárlat
1971. Csíkszereda, Megyei Tárlat
Marosvásárhely, Megyei Tárlat
1972. Marosvásárhely, Megyei Tárlat
1973. Marosvásárhely, Megyei Tárlat
1974. Marosvásárhely, Megyei Tárlat
1975. Kovászna, Művelődési Ház
1976. Marosvásárhely, Megyei Tárlat
1977. Marosvásárhely, Megyei Tárlat
1978. Marosvásárhely, Megyei Tárlat
1980. Marosvásárhely, Megyei Tárlat
1981. Marosvásárhely, Megyei Tárlat
1982. Marosvásárhely, Megyei Tárlat
1983. Marosvásárhely, Megyei Tárlat
1984. Marosvásárhely, Megyei Tárlat
1985. Marosvásárhely, Megyei Tárlat
1986. Marosvásárhely, Megyei Tárlat
1987. Marosvásárhely, Megyei Tárlat
1980. Bukarest, Fővárosi Galéria
1990. Pápa, V. G. V. Galéria
Győr, Galéria
Ajka, Veszprém, CÉH
1991. Veszprém, Nyári Tárlat
Veszprém, Helyőrségi Klub
1992. Sárvár, Termál Szálló
Zalaegerszeg, Mecénás Galéria
Hatvan, Hatvany Lajos Múzeum
Pápa, Várkastély Galéria
Pápa, Árkádia Kávéház
Veszprém, Veszprémi Művész Céh-kiállítás
1993. Szombathely, Fogklinika Panzió
Veszprém, Veszprémi Művész Céh-kiállítás
Vág, Rábapart Kisgaléria

Saját és illusztrált könyvek:

Csontkarcolatok, porszaruk rajzai, Csíkszereda, 1975. p.
Székelykeresztúri kályhacsempék, Kriterion, Bukarest, 1984. p.
Benkő Elek: A középkori Keresztúr-Szék régészeti topográfiája, Budapest V. A. H. sorozat, 1992. p.

Tagság:

1991. Magyar Köztársaság Művészeti Alap
1992. Magyar Alkotóművészek Egyesülete
Veszprémi Művész Céh

Irodalom:

Banner Zoltán: A XX. század erdélyi magyar művészete, Budapest, 1990.

UGHY ISTVÁN TIBOR

Három grácia
olaj, vászon, 60 x 40 cm, 1993.

Three Graces
oil on canvas, 60 x 40 cm, 1993

Ughy Ulvain Tibor festő

Veszprémi Múvész Cél., 1994

Fiatal Képzőművészek Stúdiója Egyesület

Stúdió Galéria

Uglár Csaba

S P O T

2000. március 31-tól április 18-ig

megnyitó : március 31 18 óra

Stúdió Galéria 1053 Budapest, Képíró utca 6.
tel.: 267 20 33 tel./fax : 266 65 02 e-mail : studgal@c3.hu

nyitva : naponta 14-től 18 óráig, vasárnap zárva

támogatók : NKA, NKÖM, MAK, LIGA, MAOE, C3, Fővárosi Kult. Biz. Nib.research

Ugi Ferenc és
Ugi Ignác
fazekasmesterek

1793-4. Dunaföld-
vár

Cziráky Gyula

Tolnavármegyei
Dunaföldvár multja
és jelene [Bp] 1910.

108. l.

4947

Gyüjten

A hely neve	A tárgy megnevezése	
Almakerék, Nagy-Küküllő vm.	Evang. templom felső alaprajza.	

UGLÁR CSABA

BUDAPEST 53.
8. 1. 98
AL-I/4

≈020
FORINT

GALÉRIA

1093 BUDAPEST
KÖZRAKTÁR U. 10.
NYITVA:
KEDD SZERDA
CSÜTÖRTÖK
PÉNTEK
15.00-18.00

Timár Árpád
Budapest
Üllői út 119.
1091

U.F.F. Galéria

1093 Bp., Közraktár 10.

Uglár Csaba

Megnyitó: 1998. január 15. 18h.

Nyitva: Jan. 16. - Febr. 6. 15-18h.

COYOTE
MOTEL

Óbudai Társaskör Galéria

Budapest, III. Kiskorona u. 7.

„MENYEGZŐ“
Uglár Csaba kiállítása

Megnyitó: 2001. február 13-án 18 órakor

Megtekinthető: 2001. március 4-ig, hétfő kivételével 14-18 óra között.

MIKROPO RENDSZERHÁZ

BALÁZS BÉLA STÚDIÓ

Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma

Fővárosi Képzőművészeti Alap

UGLA'R CSABA

Braun András, Csiszér Zsuzsanna, Ferenczi Róbert, Forgács Kristóf, Gajzágó Donáta, Haász Katalin, Korodi János, Korodi Luca, Kovács Lola, Ötvös Zoltán, Szabó Ágnes, Szabó Márton, Szigeti András, Uglár Csaba

című kiállítása megtekinthető a Lengyel Intézetben.
A kiállításon meghívott művek is szerepelnek.

Megnyitó: 1998. október 14-én, 18 órakor.
Megnyitja: Dr. Kupa Mihály, független országgyűlési képviselő
A kiállítás kurátora: Bába Veronika

A kiállítás megtekinthető 1998. október 14-től november 3-ig, Lengyel Intézet 1065 Budapest, Nagymező u. 15. Telefon: 311 58 56

Bread, Butter, and Jam for 13 000 000 People

UGLÁR CSABA

Új művészet

2003. ápr.

32.o.

UGLÁR CSABA

GÁLIK ANDRÁS
HARAS BÁLINT
UGLÁR CSABA
●●KIÁLLÍTÁSA

Nyugtázva

Bolt Galéria
Budapest
Leonardo da Vinci u. 40.
1085

HEGEDŰS GYULA UTCA 17
1999 FEBRUÁR 1●18 ÓRA

BOUYGUES HUNGÁRIA KFT., ALTERRA KFT., XIII. KERÜLETI ÖNKORMÁNYZAT

UGLÁR CSABA

DUNAÚJVÁROS
Római Katolikus templom
48'- as Emlékmű
Duna-part

Beszélgetés a kiállításról:

2003. március 21. péntek 17 óra

Kortárs Művészeti Intézet

NYOMTATVÁNY
BOLT Galéria
Detvay Jenő
galériavezető
Budapest
Podmaniczky u. 69.
1064

Fotó: Kiss G. Péter

Állami

Szeretettel meghívjuk a
című kiállítás megnyitójára
2003. március
a dunaújvárosi Kortárs Művészeti Intézetbe.
Baglyas Erika, Bálint Mónika / Szabó Eszter Ágnes (HINTS)
Boráros Henrich / Farkas Roland, Erhardt Miklós / Dominic Hislop,
ica-kru, Fodor János, Horváth Tibor, Kaszás Tamás Tibor,
Keserue Zsolt, KissPál Szabolcs, Kokesh Ádám, Lendvai Ádám,
Lipovszky Lél Keve, Szövényi Anikó, Uglár Csaba
vendég: Indymédia
kurátor: Somogyi Hajnalka
A kiállítás megtekinthető 2003. 04. 04-ig, hétfő kivételével naponta 10-18 óráig.
Ingyenbusz indul a Műegyetem parkolójából 16.00-kor, vissza 22.00-kor.
MODERN MŰVÉSZETI
KORTÁRS MŰVÉSZETI
2400 DUNAÚJVÁROS VASMŰ UT 12.
ica-d@dunanet.hu, http://www.ica-d.hu T/F (36) 25 412 220

UGLÁR CSABA

KÉSZPÉNZZEL BÉRMENTESÍTVE Bp. 62 2004.11.21.

NYOMTATVANY

BOLT galéria

Bp. Leonardo da Vinci
u.40.
1085

Meghívó

Szeretettel meghívjuk

Baranyai Levente, Korodi János
és **Uglár Csaba** *kiállítására*

1994. november 28-án hétfőn 19 órakor

Újlak kiállítótér, *Budapest, IX. Tűzoltó 72.*

Nyitva: november 29-től december 2-ig
14-től 18 óráig.

UGLÁR CSABA

L/B :
Sabina Lang (CH)
Daniel Baumann (CH)

Veronika Bromová (CZ)

Taxi Val Mentek:
Dominik Scherrer (CH)
Christoph Hefti (CH)

p.RT:
Vladimir Radišić (YU)
Jovan Trkulja (YU)

Beöthy Balázs
KomoróczkyTamás
Németh Hajnal
Ravasz András
Szacsva y Pál
Szarka Péter
Szigeti András
Uglár Csaba
Noel Villers

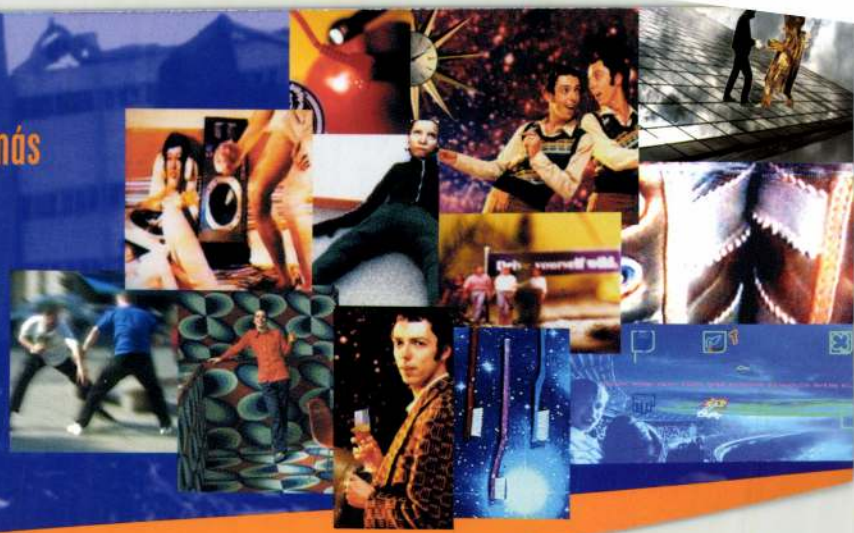

támogatók: Budapest Főváros Önkormányzata,
NKA Képzőművészeti Szakkollégiuma,
Soros Alapítvány, Két Hegy Bt, Kühne & Nagel

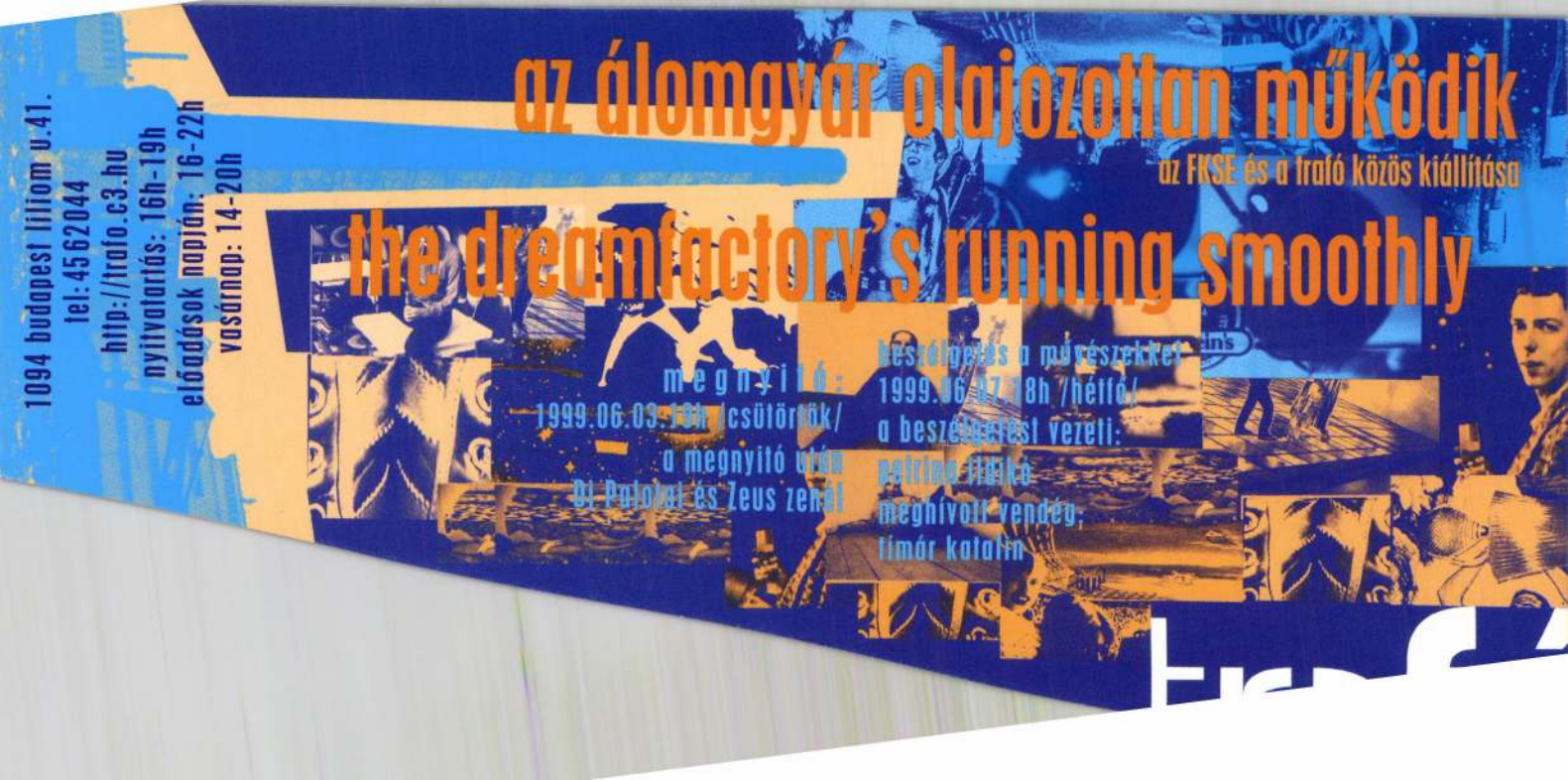
az álomgyár alajozottan működik
az FKSE és a trafó közös kiállítása
the dreamfactory's running smoothly
megnyitó:
1999.06.03-18h /csütörtök/
a megnyitó után
Di Palomi és Zeus zenél
beszélgetés a művészekkel
1999.06.07-18h /hétfő/
a beszélgetést vezeti:
petrina tiziko
meghívott vendég,
tímár katalin
1094 budapest liliom u.41.
tel:4562044
http://trafo.c3.hu
nyitvatartás: 16h-19h
előadások napján: 16-22h
vasárnap: 14-20h

Uglár János

építőmester

Szekszárd

1.-

Válfubal

564. l.

ELŐFIZETÉSI FELHIVÁS!

A MAGYAR KÖNYVSZEMLE

1876-ban indult meg és hatvan éven át a könyvtárügynek, könyvtártudománynak, könyvtörténetnek és bibliophiliának a tudomány és a kor színvonalán álló folyóirata volt. Ez évben adja ki LXI-ik évi kötetét. Az első sorozat 1876-tól 1891-ig 16 kötet, az Új folyam 1892—1935-ig 39 kötetet foglal magában. Az Új folyam XL-ik kötete a Magyar Könyvszemle első hatvan évének Tartalomjegyzékét, Név- és Tárgymutatóját fogja magában foglalni s előreláthatólag a jövő évben fog megjelenni.

A MAGYAR KÖNYVSZEMLE

jelen számunkkal meginduló **Harmadik Folyama** fokozott figyelmet fog szentelni a könyvtárosképzés, a könyvtárügy, könyvtudomány, könyvtörténet és bibliophilia egész területén

UGLÁR János építen

Szekszárd, Világ Mozgóképszínhár, 1917

Szinhártechnikai Fórum, 1996 majus 35.

agy géppel olvasható formában (pl. CD-ROM le-ezen) transzportálhatók. Vannak országok, ol ezek a hálózatok egy-egy országon, illetve gión belül rendszert képeznek, mint például a andináv államokban kialakult LIBRIS, másutt yedi rendszerként működnek, mint pl. Göttin-n, München, Párizs. Ezek azonban távlatilag a odern eszközökkel összekapcsolhatók lesznek egy információs hálózatot képezhetnek. Az Or-ágos Széchényi Könyvtár nem áll messze attól, gy az európai kommunikációba bekapcsolód-k és a hálózat kialakításában aktív szerepet vál-jon.

hungarika gyűjtemények kialakulásának timális feltételei, a fejlesztésük érdekében ükséges gyakorlati teendők

A könyvtári munka keretében a hungarika jtemények kialakítása az ún. gyarapító szer-

UGLÁR JÁNOS

ÉPITÉSZ

CSEKŐ ERNŐ: A VILÁG MOZGÓ FILMSZINHÁZ ÉPITÉSÉNEK TÖRTÉNETE. SZINHÁZ ÉS MOZI-ÉPITÉSI TERVEK A GÁZADELŐN SZEKSZÁRDON

ÚJ DUNATÁJ 1999 márc. 72-79

Bp.XI. Köbölkut u. 35. társasház

199o. évi elszám

3804. felujitási számla:

Nyitó egyenleg: .....
6954 számláról: .....
OTP-től % : .....

Összes be:

Kiadások:

Kerti csapok javitása:	4.45o
Szobai homlokzat vakolása, festése:	126.948
Összes kiadás:	131.398

A szobai homlokzat vakolására, fe
a 6o95316. sz. takarékbetétkönyve
/junius 2o-ig/ 63.o49.- Ft volt.

3804. felujitási számla :
6o95316. sz. betétkönyv:

Összesen:

M.D.K,

Uglár János, szekszárdi
építőmester
tervét fogadták el a
szekszárdi Polgári Olvasókö
új épületének felépítésére.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1905. XXVI. évf.
Jul. 5. sz. 6. old.

Ugocsavár

Ugocsa vm.

ivád felszabadult

Dienes Adorján:

Regélő romok.

Rozsnyó 1940.

20. l.

tekintélyes magassága kiteszi a 4 métert, míg köralakjának átmérője 40 lépés. Feltünő számmal lehet benne követ találni, úgy, hogy azelőtt kőbánya gyanánt használta a megboldogult plébános s abban — kőfejtés alkalmával — egy aranypoharat találtak, mely a plébános birtokába ment át. Ez már évtizedekkel ezelőtt történt s így — sajnos! — a régészeti tudomány kárára, már nem volt módomban e leletet megmentenem. A dombból magam is ástam ki præh. cseréptöredékeket, a melyeket oly nagy számmal tartalmaz, hogy azok már a tengerikapálásnál is — mert azt termesztenek rajta — napfényre kerülnek.

A negyedik domb *Királyháza* határában fekszik ott, a hol az állomásról Nagy-Szőllős felé induló vasút-vonal az országutat metszi. Az országút építése alkalmával e dombot, mert a kijelölés vonalába esett, át kellett vágni s ekkor abból edénycserepek társaságában bronzfokos és egy bronz dárdahegy került elő. Ezek Dapsy földbirtokos úr tulajdonában vannak. A halom — mely szintén temetkezési domb volt — 18 lépés hosszú s valaha teljes átmérője 16 lépés lehetett. Magassága 1·2 méter.

E négy domb fekvése összefüggésben lehet egymással s azt vélem, hogy ezek egy korból származnak, mit még viszonylagos közelfekvésük is bizonyít. Az első dombtól a második nyugat felé 1500, ettől a harmadik ismét nyugatra 1000, végre ettől a negyedik megint csak nyugat felé 1500 méternyi távolságban fekszik. A harmadik számú dombtól, azzal szemben észak felé, 2500 méter távolságra emelkedik a Haradistye hatalmas földsánczai- s erőműveivel. Nem éppen lehetetlen, hogy ezek eredete itt gyökeredzik.

E négy halmon kívül Ugocsában még több mást is találhatni, de már ezek elszórtan, minden látható, vagy sejthető összefüggés nélkül fordulnak elő szántóföldeken, patakok mellett stb. Egyet — a csepeit — már az 5. szám alatt leírtam s főképen azért választottam el ezektől, mert az nem temetkezési, de kultúrhalomnak bizonyult. A *Gyula* község mellett, attól mintegy 400 lépésnyire a Tisza felé, a Batarcsi pataknak itt megszabályozott medre mellett, található két halom, melyek a szántás következtében ma már laposak s terjedelmesek. Magasságuk alig 0·5 méter, míg átőmérjük 30 lépés. A falu lakosai az egyiket «*Nagy Anna dombjá*»-nak nevezik.

Próbaásás alkalmával a nagyobb domb 25 centiméternyi mélységig homokos agyagföldnek, ezen alul pedig tiszta laza homoknak — futóhomok — bizonyult. A felső rétegből egy néhány darab őskori s elszenesedett edénytöredéket emeltem ki. Szakszerűen felásva nem volt. Temetkezési halmok.

A Gyulai-hegy aljában elterülő lankás rétségen, ott, hol az *Agyagos* patak a *Batarcsi* patakba önti vizét, áll a «*Halom*»-nak s *Halomdomb*-nak nevezett domb, mi szintén nem egyéb, mint egy nagyobbszabású temetkezési halom az ősidőkből. A halom magassága még ma is kiteszi a 4 métert, míg átmérője 60—80 lépés. Ennek meséje érdekesen őrizte meg igaz történetének egy részét, mert a köznép azt mondja róla, hogy azon *hősök hamvai fölé emeltetett*, kik most is siratják még a haza sorsát s ennek jele gyanánt *sós* víz bugyog ki a halom aljából. Szakszerűen fölásva még nem volt.

Mihalik József.

mely kútásás alkalmával került felszínre, de elkallódott; a *Mátyfalva* határában szántás közben talált csiszolt kőbaltát, mely Fazekas birtokos úr tulajdonában van Mátyfalván, továbbá a *rákospataki* erdőkben talált homorú, közepén nyílással bíró őrlőkövet, mely Perényi Gyula báró által őríztetik, végre egy, a dániaiakhoz teljesen hasonló, kisebb kőceltet a *velejtei* s *tarnai* hegyek közül. Ezt, Siménfalvy Szabolcs úr szivessége folytán, a nagyszőllősi áll. polgári iskola muzeuma bírja.

9. A Monasteristye és Haradistye földerődítmények a *Kis-Kupány* fölött emelkedő s 192, illetve 227 méter magas hegyen foglalnak helyet. Az alacsonyabbik «*Monasteristye*» nevét onnan vette, mert az idevaló ruthén nép azt állítja, hogy azon valaha a Baziliták szerzeteseinek temploma és kolostora állott, azonban ennek ma még csak nyomait sem lehet felfedezni a helyszínen.

A «*Haradistye*» szó egyértelmű itt is szláv rokonszavával: a *Hrad*, *Hradok*kal, mi *vár*at jelent, csupán a ruthén nyelv sajátsága toldotta meg az «istye» raggal. A környék népe, de különösen a királyházaiak, egy hozzá fűződő regényes történet miatt *szerelem dombjának* is hívják.

A Monasteristye és Haradistye dombok az őskori földvárak erődítményeit hatalmas szerkezetű földhányások és sánczok alakjában viselik magukon. Ezuttal bővebb tárgyalásukat mellőzöm s csupán azt említem föl, hogy a Haradistyéből származó, köralakú, 32 cm. átmérővel bíró s közepén nyílással ellátott őrlőkő a szőllősi áll. polg. iskola gyűjteményében van.

10. Halmok. Azok a kisebb-nagyobb, többnyire kerekded halmok, miket *Kúnhalmoknak* szokás nevezni, Ugocsamegyében is akadnak. Archæologiai utazásaim közben nem mulasztottam el, hogy a vidék népétől ilyenek felől ne tudakozódjam és csakhamar jutalmazva lőn törekvésem, mert eddig már hét ily halomra lett figyelmem fölhíva.

Első a *veréczei* határban, Perényi Gyula báró szőllőhegyének tövében fekszik ott, a hol a 275 m. magas Sárhegy lejtői a Rákospataki völgyben véget érnek. Alakja elliptikus; hosszabb tengelye: 28, kisebb tengelye: 17, magassága pedig 2·5 méter. A domb nyugati irányban eredeti meredekségéből ki van vetkőztetve, mert itt egészen lejtős, a mi valószínűleg feltöltés által történhetett, hogy a régebben tetején állt pásztorházhoz lehessen jutni.

A dombot 1891 őszén birtokosa, Perényi Gyula báró, e sorok irója jelenlétében megásatta, illetve egy kutató árkot húzatott végig annak közepén észak-déli irányban. A domb a közvetlen fölötte emelkedő hegy trachytjától elütő kövekből volt durván összehányva mintegy (felülről) 1·2 méter mélységig, innen kezdve sürü sárgaföld képezte tartalmát. Az ásatás mintegy 1·6 méter mélyig haladt, a további munkát közbejött akadályok miatt el kellett halasztanunk a jövő évre. Az eredményt idáig mindössze egy igen durva cserép képezi, mely az ásott árok legmélyéből, a halom déli feléből, került elő. A halom minden valószínűség szerint temetkezési domb.

A második halom *Verécze* község nyugati végén, a falu szélén álló kereszt mögött, a Polyánszki János veréczei gör. kath. tanító tagján van. Ennek szélessége 20 lépés, magassága körülbelől 1—1½ méter. Felásva nem volt.

A harmadik halom a *királyházai* róm. kath. temetőben emelkedik. Ennek

A teljesen romhalmazzá vált vár alapfalaiból bőven kerül ki a præhistorikus cserép különösen szőllőmunkálatok alkalmával oly tapaszok kíséretében, a minőkről már a tamásváraljai erődítmény leírásánál említést tettem. A cserepek durvák, szabadkézzel idomítottak, némelyiken a sás-, vagy nádmintának benyomatai, másokon pedig kezdetleges díszítések nyomai látszanak. A cserepeket a hegynek észak felé menedékesen eső oldalain egészen a szőllők tövéig lehet kinyomozni, miből kiderül, hogy mielőtt e halom a *Kankóvár* alapjainak helyet adott volna, már lakojául látta az embert, a mi az ősrégi időkbe nyúlik vissza. E példa is világos bizonyítékúl szolgál arra nézve, hogy az őskori erődítmények jól megválasztott pontjait a középkori erődítmények műhelyeiül gyakran felhasználták.

A most említett teleptől keletre és északra eső hegynyulványokon, melyek mind a Feketehegy fokozatos lépcsőzeteit képezik, több helyen találtam még a præhistorikus cserép nyomaira, a melyek az emberi kultura megdönthetlen bizonyítékai. Ily cserepeket a szőllőmunkások irtókapája szokott napvilágra hozni s ezek annyira különbözők, hogy még csak általános leírásukat sem lehet adni, mindamellett állíthatom, hogy a nagyszőllősi telepen lelt töredékekhez hasonlók, a mi egykorúságuk mellett tanúskodik. Ilyenek előfordulnak *Vankay János* ügyvéd úr szőllőjében, továbbá a báró *Perényi János* úr tulajdonát képező *Teplicza* nevű forrás szomszédságában, ez utóbbiak rendesen annyira összeégve, hogy a cserép gyurmája szénfekete.

A felsorolt telepeken kívül Ugocsában még több oly telep nyomai fedeztettek fel, melyek idáig bővebben megvizsgálva nem lettek s így tehát részletesen le sem írhatók. Földmívelés közben, kút-, vagy árokásásnál gyakran találnak a föld mélyében edénytöredékekre, de miután azoknak a legtöbben mi fontosságot sem tulajdonítanak, hagyják azokat veszendőbe menni s csak kevesen őrzik meg, hogy létezésükről a tudomány értesülést szerezzen. Báró Perényi Gyula úr Királyházán nemcsak azon férfiak közé tartozik, kik rokonszenvvel viseltetnek az archæologia iránt, de egész szenvedélylyel űzi is a gyüjtést. Az ő tagjában, a *tekeházi* határban, találtatott több oly darab, nagy edényekhez tartozott cseréptöredék, a melyek a csepeiekhez mutatnak nagy hasonlóságot. *Királyházai* udvarán pedig több urnadarab társaságában egy csillámpalából faragott edénynek töredékeit ásá ki. Mindezeket a buzgó kutató saját gyüjteményében őrzi. Birtokában van továbbá egy oly teljesen ép, jaspis (?) kőből faragott, csiszolt s átfúrt *kőkalapács*, a melyet Csepe mellett a Tiszából halásztak ki, Csepében pedig egy földmívesnél láttam egy oly *kő-orsónehezéket*, melynek közepén kerek lyuk volt az orsófa befogadására. Az idevaló nép e kövekről azt tartja, hogy azokat a «kígyók fújták ki, melyeknek erős *mesterségök* van erre» s azoknak bűverőt tulajdonítanak. Azt mondják, ha beteg marha nyakába kötik, vagy ha a tehén fájós tőgyét azzal körülkerítik, a beteg állat, vagy a fájós testrész meggyógyúl. A jó kemény köből készülteket kaszafenő kövekül is használják. A Perényi Gyula báró birtokában lévő és jó ideig szolgált ilyenül, míg végre hozzá jutott. Ennek hossza 103, szélessége 43, vastagsága 28, a nyéllyuk belső világossága végre 25 mm. A megye területén szórványosan talált s a véletlennek köszönhető leletképen felemlíthetem még a *tiszaujhelyi* őskori agyagkorsót,

meredek oldalai nyúlnak alá, míg az északi oldal a patakvölgy, sík s elég tágas mezejére néz. A völgy leghátsó részén, a sós-újfalusi határban, régi, elhagyatott vásványok vannak, miket némi részben még az ötvenes évek végén is műveltek volt, illetőleg a kibányászott érczet onnan elszállították. A tumulus már kisebb mérvű vájás után is bőven ontotta a præhistorikus cserepet magából, ezenkívül számtalan barnavas-kő (Limonit) darab találtatott benne s ezek mindegyikén észlelhető volt a durva, tökéletlen olvasztás nyoma. A telepnek rendkívül érdekességű felásatását elhalasztottam a jövő tavaszra, a mikor is azt eszközölvén, hiszem, hogy oly bizonyító adatokra találok, melyek a föntebb említett völgy előtti nagy tumulusra, a völgyet elzáró földsánczra s magára az itt leírt emlékre is felvilágosító fényt fognak vetni.

5. Halom a csepei határban. Fogarassy Zsigmond a csepei földbirtokos úr tagjában, a nevezett faluhoz közel, szántóföldek közepén $1^1/_2$—2 méter magas, mindamellett már jól leszántott s így eredeti alakjából kivett halom található. Ennek felásatása, Egry István úr bőkezűsége folytán, a folyó év tavaszán történt meg. A halmot, felülről lefelé számítva, 0·6 m. mélységig laza, homokos föld képezé, ezt követé egy vékony hamuréteg, ezt ismét föld, melynek alsó rétegében mintegy 2 cmnyi vastagságban elszenesedett *harmatkása* volt található. E pontból sűrűen követték egymást a váltakozó föld- és hamurétegek s az utóbbiak közé már tölgyfa-szén is vegyült, edénytöredékre azonban a legkisebb mértékben sem bukkantunk. A halom északi része egy hatalmas tűzpadot rejtegetett, de az élénk vörösre festett rétegeken kívül egyéb leletre itt sem bírván szert tenni, az ásatást egy napi munka után, befejeztük, konstatálván, hogy e halom nem temetkezési domb, de kisebbmérvű konyhahulladékai után ítélve, az embernek tanyául szolgált.

6. Telep a szőllősvégardói határban. Czapáry Dénes tanár végardói földbirtokán földásás közben, a felülettől számított 1 méter mélységben két tűzpad került napfényre. Ezek egyike a szokásos módon, vízszintesen terült el, a másik azonban egy kövekből katlanszerűen kirakott alakot mutatott. A katlan alapját és oldalát sűrűen egymás mellé helyezett kövek, belső részét azonban keményre kiégetett agyagréteg képezé, mely körülménynél fogva az oly földbe vájt magtartó üregnek bizonyult, a minőket némely vidéken még most is szoktak készíteni. Hogy ezen maradványok ősrégiek, azt bizonyítá a bennök talált több durva cserép, mely magán viselé a præhistorikus cserép minden jellegzetes tulajdonságát.

7. A fancsikai telep a bronzkorból származik. Alapásás közben egy kőműves egészen ép urnára akadt szén és hamu kíséretében. Minthogy azonban a talált urna a várt kincs helyett csak a «holmi csontocskákat» tartalmazott, a bosszús kőműves azt azonnal porrázúzta. Az urna mellett feküdt újabbkori, talán XVII. századi bronzkanál merítő része, melyet sikerült megszereznem.

A lelet felől csak későn értesültem, nem volt tehát módomban a kutatást folytatni, de az urnába helyezett, elszenesedett csontmaradványokból következtetem, hogy ez esetben temetővel van dolgunk.

8. A nagyszőllősi őskori telep helyéül a *Feketehegynek* azon kiugrása szolgál, a melyre később — a történelmi korban — az u. n. *Kankóvárát* építették.

imént említett sánczczal még egy második, de már jóval kisebb fut közben a bevágás egyik végétől a másik bevágásig; ennek világos czélja az volt, hogy a telepet e könnyebben megközelíthető pont felől jobban védje. Erődünk tehát a részben kettős gyűrűsánczczal bíró erődök közé tartozik. A környék népe a telepet, úgy mint mindenütt, itt is rablókalandokkal hozza összefüggésbe s azt tartja felőle, hogy az a híres oláh rablóvezérnek: *Pintye Gregornak* vára volt. Földalatti szobákról, rejtett kincsekről regél s a szomszéd községek lakói több ízben próbáltak már kincset ásni benne s ennek tudható be, hogy a telep belső körsáncza öt helyen alaposan meg van rongálva (az ábrán *i*-vel jelzett helyek). Egy ily fölásott ponton tünt előmbe a majdnem félméternyi vastag fekete hamu- és szénréteg, melyben igen nagy mennyiségben találhatók cserépdarabok s azon agyagtapaszok töredékei, melyek egyik oldalukon homorúak lévén, kunyhótapaszoknak bizonyultak. Az edények töredékeiből kitünik, hogy azok mind korongon készültek, legtöbbnyire símák, de vannak czifrázottak is. Magam e földvárat bronzkori erődnek tartom.

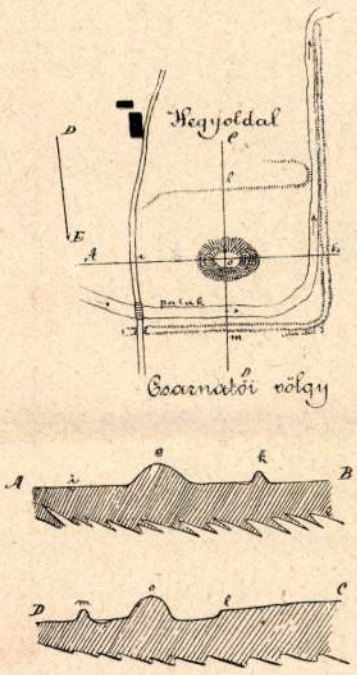

A CSORNATŐI VÖLGYBEN LÉVŐ KÖRÜLSÁNCZOLT TUMULUS ÉS ÁTMETSZETI KÉPEI.

4. A csornatői völgy erődítményei s körülsánczolt tumulusa. Az Ugocsában található præhistorikus emlékek között a legérdekesebbek egyike a csornatői völgyben található erődítés.

A csornatői völgy nyilása előtt, mely a Tisza felé elterülő síkságra néz, áll egy 8—10 méter magas s oly terjedelmű tumulus, melyen egy lakóház, két gazdasági épület s egy jókora kert bőven elfér. Hogy e domb úgy van összehordva, az az első pillanatra feltűnik s czélja alig lehetett más, mint a völgy bejáratának megvédelmezése. Felfelé haladván a völgyön, alig 200—250 lépésnyire e tumulustól, éppen a csornatői gör. kath. templommal szemben, a 180 lépés széles völgyet egy hatalmas földsáncz zárja el keresztben egyik végével a völgy meredek déli hegyoldalához támaszkodván, a más végén pedig egy kis nyílást hagyván a völgyben folyó patak vizének lefolyhatására. A földsáncz hossza 180 lépés, alapja 12 méter, magassága 10 méter. E sáncztól mintegy 2 kilométernyi távolságban keletre található az itt ábrában is bemutatott körülsánczolt tumulus. A sürü fekete földből s kövekből felhányt, hirtelen emelkedő s tetején lapos tumulus magassága 2·5 méter, elliptikus alakjának legnagyobb tengelye 17, kisebb tengelye pedig 12 lépés. A tumulust észak és nyugat felől 2—2.5 méter magas s a patak romboló vizének csak a legutóbbi időben némi részben áldozatúl esett, különben egészen épnek mondható földhányás keríti derékszögben, szép ívalakú hajlást mutatván ott, hol a sáncz két ága találkozik. Földhányásnak némi nyomai ezeken kívül még a déli oldalon is láthatók, hová a völgy

rongáltatott össze s vétetett ki formájából s csak utóbb égettetett ki, miből kiderül, hogy e telep egyszersmint fazekas-műhely is volt, vagyis, hogy a telep lakói edényeiket helyben készítették. Fémtárgy idáig nem találtatott.

Egry István úr szíves volt a telepből kiásott tárgyakat a nagyszőllősi áll. polgáriskolánál általam ez évben alapított muzeum részére átengedni, a miért nem mulaszthatom el neki e helyen is meleg köszönetemet kifejezni.

3. A tamásváraljai őskori erőd színhelye a nevezett község fölött emelkedő s 345 m. absolut magassággal bíró *Várhegy*. Ennek északi és északnyugati oldala meredek, alig megközelíthető, míg keleti fele lejtősebb s déli oldalával egy nyeregszerű horpadás által összefüggésben áll a 377 m. magas *Kormos* nevű

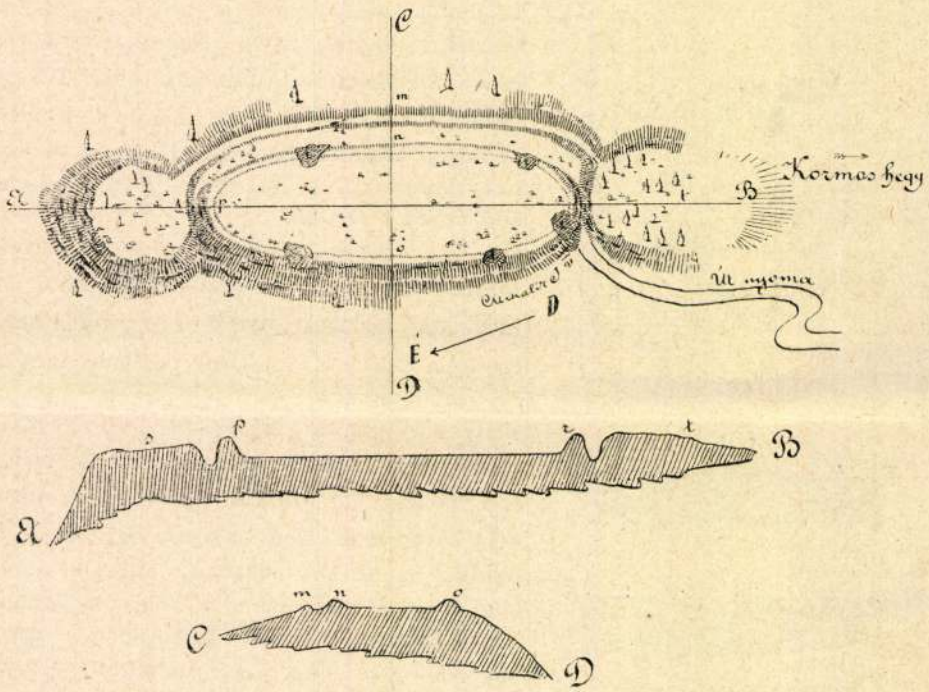

A TAMÁSVÁRALJAI ŐSKORI ERŐDÍTMÉNY A VÁRHEGYEN, UGOCSAMEGYÉBEN.

hegygyel. A tető megközelítése a horpadás felől eszközölhető a legkönnyebben, a hol a felkanyargó s hajdan járás-kelésre szolgáló útnak némi nyomait is felfedezhetjük. Maga a tető érdekes sánczművekkel van ellátva, melyeknek helyszíne a hegy legkimagaslóbb csúcsa, mi hogy könnyen megközelíthető ne lehessen, két mély bevágás által van elszigetelve a hegy többi részétől dél és észak felől. Maga az erődítmény egy ellipszis alakú fensíkot képez, melynek nagyobb tengelye 95, kisebb tengelye 30, kerülete pedig 198 lépést teszen ki.

Az erősség külső szélét kerülékalakban egy ma 1—$1^1/_2$ méter magas sáncz futja körül, melynek anyaga a hegy állományát képező trachytkő, mi minden ragasztóanyag nélkül van egymásra halmozva s földdel befödve. E sáncz nagy magassága szembetünő különösen a két bevágásnál, a hol 3—4 métert is elér (az ábrán *z* és *p* betűkkel jelezve). A hegy kevésbbé lejtős keleti oldalán az

kos) karikáknak. Lehet, hogy síma is volt köztük, de azok, a melyeket Szabó úr és neje látott, rovátkosak voltak. A tűk a «kendergereben ecsetjéhez hasonlítottak», vagyis négyoldalú pyramisokat képeztek, melyek egyik vége kihegyesedvén, teljesen a kenderszösz kitisztítására szolgáló gereben szögeihez hasonló s annak nagyságával bíró tárgyakat alkottak.

E dolgok előadása közben felmerül a kérdés, vajjon azon 52 drb aranykarika, melyből egy részlet 1879-ben a nemzeti muzeum birtokába jutott s mely *állítólag*, vagy *talán* mármarosmegyei lelőhelyről való, nem-e ugocsamegyei eredetű s csak utólag vándorolt át Mármarosba, a honnan végre is a nemzeti muzeumba került?

Præhistorikus cserép e telepről is bőven kerül s azok a példányok, a melyeket megszereznem sikerült, mind vastagok, szabadkézzel formáltak s jól kiégettek valának. Czifrázott példányt nem sikerült idáig kerítenem. A telep szakszerűen felásva még nem volt, de a földmívelő munkások, kik kincs után szomjaznak, folyton turkálnak s állítólag még most is találnak benne karikákat s aranytűket.

2. *A csepei őskori telep.* Egry István földbirtokos úr kertjében Csepén földmunkák alkalmával, 0·8—1 méternyi mélységben, számtalan edénytöredékre bukkantak vagy két évvel ezelőtt. Egry úr egy álló évig folytatta az ásatást s több száz darab kisebb-nagyobb s legkülönfélébb alakú s vastagságú edénytöredéket hozott napfényre. Munkaközben egy tűzpadra s azon egy vastag s kiégetett falú kemenczére is bukkant, melyből összesen 33 agyagkúpot, u. n. «tűzikutyát», emelt ki. Ezek egy része kúpidomú, más része négyszögletes csonkapyramist képez; valamennyi a szokásos felső részen át van fúrva, teteje benyomva, ezenkívül a pyramis alaknak legtöbbjének oldallapjain egy-egy kisebb bemélyedés constatálható. A tűzi-kutyák jól vannak kiégetve, sőt némelyiken az erős tüzelés folytán fekete színű salakosodás is látható. Magasságuk 105—120 mm., alapjuk átmérője pedig 60—85 mm. között változik.

A tavaly ősztől folyamatba vett s a jelen sorok irója jelenlétében történt ásatások újból sok edénytöredéket hoztak színre. Az előbbeni ásatások eredményeitől eltérőleg most már nemcsak durva s czifrázatlan példányok, de oly darabok is találtattak, a melyek czifrázatokkal bírnak. Legérdekesebb két grafittirozott csésze-darab; ezek egyike a száj alatt függőlegesen álló benyomkodásokkal s közbefutó hármas vonallal, a csésze oldalára pedig háromszor hármas vonallal lefutó ékítéssel díszes; a másik darab karimájának belső széle két párhuzamosan körbefutó vonalak közé benyomkodott függélyesekkel, karimájának külső széle ferde vonáskákkal, nyaka hármas párhuzamos körrel, oldalának púpja pedig konczentrikus körökkel ékeskedik, mely díszítő ízlés a bronzkorra utal. E darabok között találtatott egy csiszolt kőbaltának töredéke is, melyen még világosan látható a nyéllyuk egy részlete. Előfordult továbbá egy szűrő-edénynek átlyukgatott falú darabja, két agyagfedőnek töredéke, több drb agyagtapasz homorú benyomatokkal és sok száz darab oly edényekből, a melyek nagysága a hatalmas víz- és magtartó edényektől a legapróbb bögréig terjed, sőt egy egészen ép apró edényke is került napfényre, a mi valószínűleg játékszerül szolgált. Találtatott végre több oly kiégett edényrészlet, mely még nyers agyagállapotában

partjától, van egy második halom, mely azonban *halom* jellegét máig úgyszólván teljesen elvesztette, miután a gyakori szántás s a földmunkák azt úgy lelapították, hogy csak határozott utalás mellett lehet azt fölismerni s megtalálni. E domb, illetve telep, az u. n. «*kiserdő*» határszélén van s jelenleg kukoriczás földnek használtatik. A nép, melynek egy része itt bérelt földeket szokott megmunkálni, nagy előszeretettel viseltetik e hely iránt s birtokosának a többi földek bérösszegénél sokkal nagyobb összeget hajlandó fizetni, csakhogy ezt kaphassa meg, mert e telepen találhatók azon *aranykarikák* és *aranytűk*, a melyeket itten — szavahihető s intelligens szemtanúk bevallása folytán mondhatom — évekkel

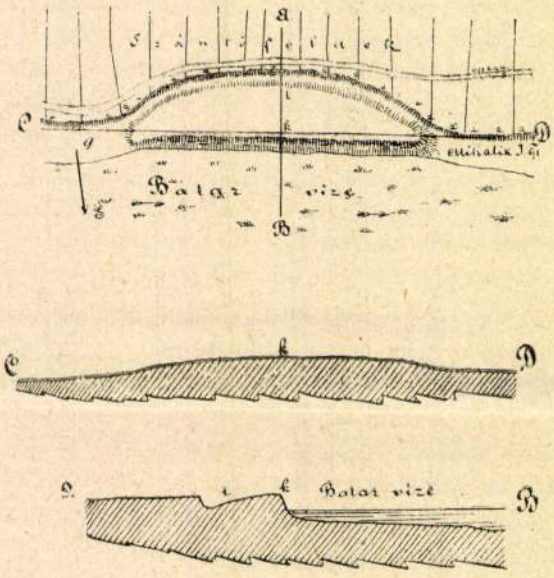

A «VIRÁGVÁR» NEVŰ ŐSKORI TELEP NEVELETLENFALU KÖZELÉBEN UGOCSAMEGYÉBEN.

ezelőtt «tarisznyaszámra» szedtek. Szabó György nevetlenfalvi lakos, bérlő úrhoz, néhány évvel ezelőtt szintén hoztak ily aranykarikákat megvétel végett s annak darabjáért 2 frtot és egy véka búzát kért a pásztor, a ki a kincset megtalálta. Ez azonban nem juthatott birtokába, mert Szabó György maga honn nem lévén, neje nem akart a vásárlásba bocsátkozni. Szabó György úr állítása szerint ily karikákat Zellinger, Tatár Julcsa és Gajdos János nevetlenfalvi lakosok is találtak s azokból Gajdos János 22 drbot a föld tulajdonosának, Kovács Béla tanfelügyelő úrnak adott el Szatmáron 16, vagy 20 frtért. Egy Kis János nevű kondás pedig, ki 1882-ben vagy 1883-ban Mármarosba szegődtetett, tarisznyában vitte magával az aranykarikákat s aranytűket. Szabó úr leirása s magyarázata szerint e karikák tökéletes hasonmásai a Hampel Bronzkori atlaszában LI-ik táblán 4. sz. alatt lerajzolt s állítólag Mármarosból származott* *reczézett* (rovát-

* «Arch. Ért.» XIV. 30.

EMLÉKEK ÉS LELETEK.

ŐSKORI EMLÉKEK UGOCSA VÁRMEGYÉBEN.

Ugocsa vármegye régiségeiről mindeddig — legalább tudtommal — nagyon keveset tud a szakirodalom. Két adatra bukkantam csupán, melyek által a megye területén talált emlékek a régészeti tudomány általános tulajdonába jutottak; ilyenről, egy bronztekercsről, szól a Cimeliotheca Musei Nationalis,* de lelőhelyeül csak általánosságban nevezi meg Ugocsamegyét, a második pedig, egy Tisza-Ujlakon talált római-kori Cupido-szobrocskáról, szintén a Cimeliothecában** találtam némi adatokat. Hampel Bronzatlaszában a vármegyék között Ugocsa «*vacat*».

Most, hogy alkalmam van ezen archæologiailag úgyszólván teljesen ismeretlen megye területén régészeti kutatásokat tenni s teszek is egy esztendő lefolyása óta, az emlékek egész csapatjával találkoztam itten, a melyek megérdemlik a megismertetést.

1. Telepek a Batár folyó mentén. Nevetlenfalu közelében a Batár nevű folyó partjain helylyel-közzel több oly kiemelkedő s laposan elterülő dombot találni, melyek közül némelyiket a lassan folyó víz időközben átszakítván, szemlélhetővé tette annak szerkezetét, minek megszemlélése után világos lőn, hogy e dombok bőven tartalmaznak præhistorikus cserepet, szén-, hamu-, vagyis az u. n. kulturrétegek közé behintve. E dombok egyikét mutatja az ide mellékelt ábra, mely a Nevetlenfalu közelében lévő s a nép által «*Virágvár*»-nak nevezett őskori telepet tünteti elénk. A telep félhold alakú dombból áll, mely meredek s egyenes oldallal van határolva észak felől a Batár vize által, délfelé lejtősen esik s egy körsánczczal van elkerítve a szomszéd szántóföldek felől. E sánczba valaha vizet lehetett ereszteni úgy, hogy veszély esetén a kis telep minden oldalról vízzel volt elkeríthető. A telep hossza 100, legnagyobb szélessége 18 lépés. Jelenleg Kovács Béla szatmármegyei kir. tanfelügyelő birtokát képezi, laza, homokos földjében kukoriczát szoktak termeszteni s az így előállott művelés folyamán, már a kapavágások által is, számtalan őskori edénynek durva, czifrázat nélküli s szabadon alakított, de jól kiégetett töredéke kerül napfényre úgy, hogy a kis telep domború felszíne sűrűn van teleszórva e cserepekkel. Szakszerű felásatása mindeddig még nem eszközöltetett.

A «Virágvár»-tól északnyugat felé, csekély távolságra a Batár folyó jobb

* Römer F.: Műrégészeti Kalauz. I. 122. l.

** U. ott. 127. l.

A sisakorom-díszben a török növekvő alakja látható lilaszín kaftánban, turbánnal, a mint felemelt kardjával vág. — A kard pontos typusa a XVI. századbeli török kardok egyik fajának. A második typus sokkal görbébb, majdnem félkörben hajlott.[1]

45. Felső-oroszi *Madarász Péter* czímere, adományozta Báthory Gábor erdélyi fejedelem, Marosvásárhelyt 1610 február hó 7-én kelt oklevelében. — A czímerszerző a görgényi várhoz tartozó uradalomban, mint «aucipitis officio fungens» vagyis mint uradalmi madarász szerzett érdemeket. — Czímeralakunk így is érdekes adat a hazai sólyomvadászat történetéhez.

Maga a czímerkép egyszersmint arczképe is a czímerszerzőnek, ruházatában pedig az akkori fejedelmi sólymászok egyenruháját látjuk lefestve.

A szembe álló fekete bajuszos és körszakálas alak aranygombos zöld dolmányt, vörös nadrágot s sárga csizmát visel. Fején sajátságos alakú felhajtott karimájú nemezkalap van, derekáról kissé nagyon előre kötve, fekete szíj-övön, vágott végű magyar kard lóg. — Az alak mindkét kezét fentartja, jobb keze fején ül a sólyom repülésre készen, fejéről a sapka már le van véve, baljában pedig nyakánál fogva két foglyot tart, melyeket a sólyom már levágott.[2]

A *Siebmacher*-féle czímerkönyv ez alaknál is újabb példáját szolgáltatja a könnyelmű czímerrajzolásnak.[3]

46. Magyar-szádi *Andro Mihály* czímere, hadi érdemekért adományozta Báthory Gábor erdélyi fejedelem Szebenben, 1611 julius hó 20-án kelt oklevelében.

A czímerleírás a következő: «Scutum videlicet militare coelestini coloris, in cuius campo, siue area homo integer totus ferro indutus sandiceo insidens equo, dextra pugionem nudum capiti Turcico transfixum sursum porrectum uibrare, sinistra uero manibus renum equi tenere conspicitur.»

A czímeralak sárga lovon vágtató lovas, rákmell-pánczélban, karjain sodrony pánczéllal, nadrágja vörös, sárga csizmával, oldalán magyaros kard lóg, kengyele törökös, nyeregtakarója zöld színű. Az egész lovag teljesen hasonlít a Kis Demeter czímerében fentebb bemutatott gyalogvitézhez. (42. sz.) Fején ennek is magyar huszár sisak van feltolható orrvédő vassal. Jobbjában kivont kardot tart, melyre lila turbános vörös tollas törökfő van felszúrva.[4]

47. *Dubovszky György* czímeres levelének mása, kelt 1611-ben. Az oklevél növényi ornamentális keretében találjuk a két medaillonba rajzolt mellképet, melyet bátran sorozhatunk magyar viselet képeink közé. Az egyik egy ifju nő fűzős ruhaderékban és ingvállban, nyakán két sor gyöngygyel, a másik arany zsinóros dolmányba, mentébe s vörös hajtókás szőrme kucsmába öltözött bajuszos magyar férfi.[5]

1 Orsz. Levtár. Neo. Reg. A. Fasc. 1861. Nr. 19.
2 Orsz. Levtár. Kolos mon. conv. Arm. Lad, 62.
3 Siebmacher, Wappenbuch. 288. tábla.
4 Orsz. Levtár. Gyulafeh. v. kápt. Lad. 52. Arm. Nr. 28.
5 U. o. Dombay levéltár. Fasc. C. 38.

Dr. Szendrei János.

partjától, van egy második halom, mely azonban *halom* jellegét máig úgyszólván teljesen elvesztette, miután a gyakori szántás s a földmunkák azt úgy lelapították, hogy csak határozott utalás mellett lehet azt fölismerni s megtalálni. E domb, illetve telep, az u. n. «*kiserdő*» határszélén van s jelenleg kukoriczás földnek használtatik. A nép, melynek egy része itt bérelt földeket szokott megmunkálni, nagy előszeretettel viseltetik e hely iránt s birtokosának a többi földek bérösszegénél sokkal nagyobb összeget hajlandó fizetni, csakhogy ezt kaphassa meg, mert e telepen találhatók azon *aranykarikák* és *aranytűk*, a melyeket itten — szavahihető s intelligens szemtanúk bevallása folytán mondhatom — évekkel

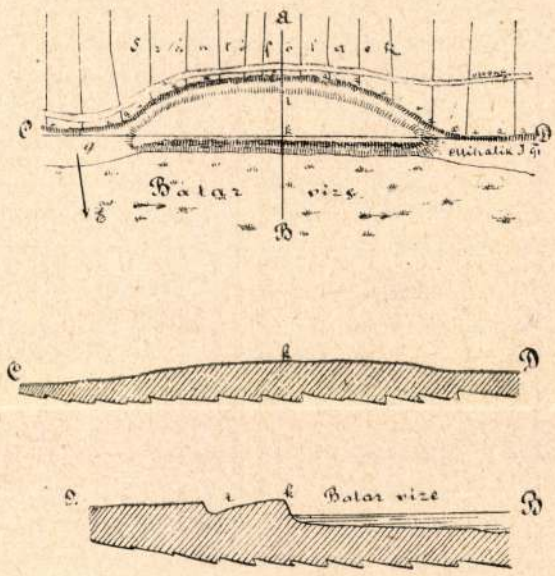

A «VIRÁGVÁR» NEVŰ ŐSKORI TELEP NEVELETLENFALU KÖZELÉBEN UGOCSAMEGYÉBEN.

ezelőtt «tarisznyaszámra» szedtek. Szabó György nevetlenfalvi lakos, bérlő úrhoz, néhány évvel ezelőtt szintén hoztak ily aranykarikákat megvétel végett s annak darabjáért 2 frtot és egy véka búzát kért a pásztor, a ki a kincset megtalálta. Ez azonban nem juthatott birtokába, mert Szabó György maga honn nem lévén, neje nem akart a vásárlásba bocsátkozni. Szabó György úr állítása szerint ily karikákat Zellinger, Tatár Julcsa és Gajdos János nevetlenfalvi lakosok is találtak s azokból Gajdos János 22 drbot a föld tulajdonosának, Kovács Béla tanfelügyelő úrnak adott el Szatmáron 16, vagy 20 frtért. Egy Kis János nevű kondás pedig, ki 1882-ben vagy 1883-ban Mármarosba szegődtetett, tarisznyában vitte magával az aranykarikákat s aranytűket. Szabó úr leirása s magyarázata szerint e karikák tökéletes hasonmásai a Hampel Bronzkori atlaszában LI-ik táblán 4. sz. alatt lerajzolt s állítólag Mármarosból származott* *reczézett* (rovát-

* «Arch. Ért.» XIV. 30.

kos) karikáknak. Lehet, hogy síma is volt köztük, de azok, a melyeket Szabó úr és neje látott, rovátkosak voltak. A tűk a «kendergereben ecsetjéhez hasonlítottak», vagyis négyoldalú pyramisokat képeztek, melyek egyik vége kihegyesedvén, teljesen a kenderszösz kitisztítására szolgáló gereben szögeihez hasonló s annak nagyságával bíró tárgyakat alkottak.

E dolgok előadása közben felmerül a kérdés, vajjon azon 52 drb aranykarika, melyből egy részlet 1879-ben a nemzeti muzeum birtokába jutott s mely *állítólag*, vagy *talán* mármarosmegyei lelőhelyről való, nem-e ugocsamegyei eredetű s csak utólag vándorolt át Mármarosba, a honnan végre is a nemzeti muzeumba került?

Præhistorikus cserép e telepről is bőven kerül s azok a példányok, a melyeket megszereznem sikerült, mind vastagok, szabadkézzel formáltak s jól kiégettek valának. Czifrázott példányt nem sikerült idáig kerítenem. A telep szakszerűen felásva még nem volt, de a földmívelő munkások, kik kincs után szomjaznak, folyton turkálnak s állítólag még most is találnak benne karikákat s aranytűket.

2. *A csepei őskori telep.* Egry István földbirtokos úr kertjében Csepén földmunkák alkalmával, 0·8—1 méternyi mélységben, számtalan edénytöredékre bukkantak vagy két évvel ezelőtt. Egry úr egy álló évig folytatta az ásatást s több száz darab kisebb-nagyobb s legkülönfélébb alakú s vastagságú edénytöredéket hozott napfényre. Munkaközben egy tűzpadra s azon egy vastag s kiégetett falú kemenczére is bukkant, melyből összesen 33 agyagkúpot, u. n. «tűzikutyát», emelt ki. Ezek egy része kúpidomú, más része négyszögletes csonkapyramist képez; valamennyi a szokásos felső részen át van fúrva, teteje benyomva, ezenkívül a pyramis alaknak legtöbbjének oldallapjain egy-egy kisebb bemélyedés constatálható. A tűzi-kutyák jól vannak kiégetve, sőt némelyiken az erős tüzelés folytán fekete színű salakosodás is látható. Magasságuk 105—120 mm., alapjuk átmérője pedig 60—85 mm. között változik.

A tavaly ősztől folyamatba vett s a jelen sorok irója jelenlétében történt ásatások újból sok edénytöredéket hoztak színre. Az előbbeni ásatások eredményeitől eltérőleg most már nemcsak durva s czifrázatlan példányok, de oly darabok is találtattak, a melyek czifrázatokkal bírnak. Legérdekesebb két grafittirozott csésze-darab; ezek egyike a száj alatt függőlegesen álló benyomkodásokkal s közbefutó hármas vonallal, a csésze oldalára pedig háromszor hármas vonallal lefutó ékítéssel díszes; a másik darab karimájának belső széle két párhuzamosan körbefutó vonalak közé benyomkodott függélyesekkel, karimájának külső széle ferde vonáskákkal, nyaka hármas párhuzamos körrel, oldalának púpja pedig konczentrikus körökkel ékeskedik, mely díszítő ízlés a bronzkorra utal. E darabok között találtatott egy csiszolt kőbaltának töredéke is, melyen még világosan látható a nyéllyuk egy részlete. Előfordult továbbá egy szűrő-edénynek átlyukgatott falú darabja, két agyagfedőnek töredéke, több drb agyagtapasz homorú benyomatokkal és sok száz darab oly edényekből, a melyek nagysága a hatalmas víz- és magtartó edényektől a legapróbb bögréig terjed, sőt egy egészen ép apró edényke is került napfényre, a mi valószínűleg játékszerül szolgált. Találtatott végre több oly kiégett edényrészlet, mely még nyers agyagállapotában

rongáltatott össze s vétetett ki formájából s csak utóbb égettetett ki, miből kiderül, hogy e telep egyszersmint fazekas-műhely is volt, vagyis, hogy a telep lakói edényeiket helyben készítették. Fémtárgy idáig nem találtatott.

Egry István úr szíves volt a telepből kiásott tárgyakat a nagyszőllősi áll. polgáriskolánál általam ez évben alapított muzeum részére átengedni, a miért nem mulaszthatom el neki e helyen is meleg köszönetemet kifejezni.

3. A tamásváraljai őskori erőd színhelye a nevezett község fölött emelkedő s 345 m. absolut magassággal bíró *Várhegy*. Ennek északi és északnyugati oldala meredek, alig megközelíthető, míg keleti fele lejtősebb s déli oldalával egy nyeregszerű horpadás által összefüggésben áll a 377 m. magas *Kormos* nevű

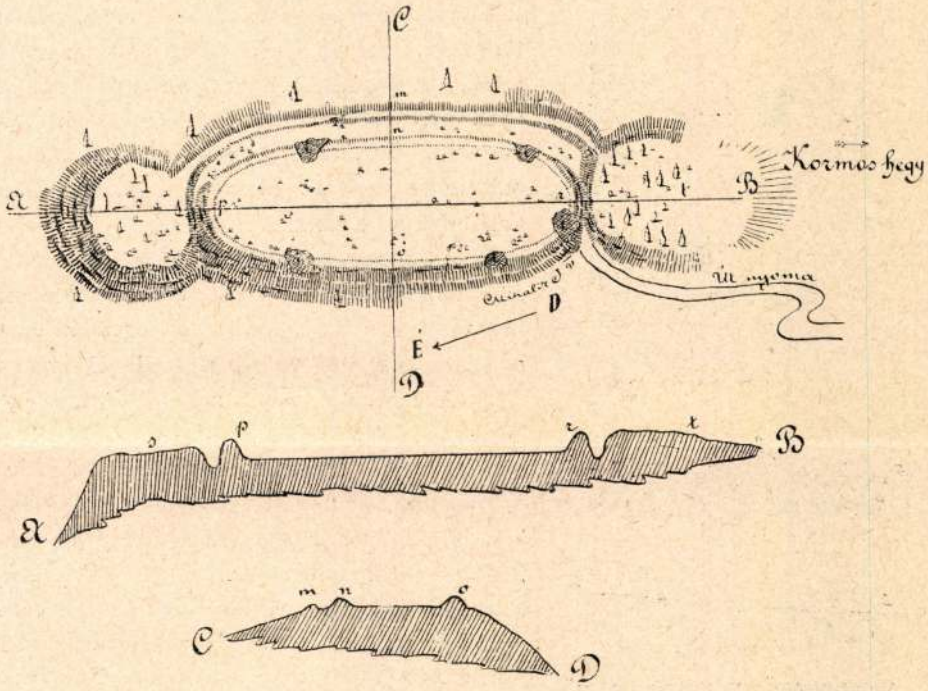

A TAMÁSVÁRALJAI ŐSKORI ERŐDÍTMÉNY A VÁRHEGYEN, UGOCSAMEGYÉBEN.

hegygyel. A tető megközelítése a horpadás felől eszközölhető a legkönnyebben, a hol a felkanyargó s hajdan járás-kelésre szolgáló útnak némi nyomait is felfedezhetjük. Maga a tető érdekes sáncművekkel van ellátva, melyeknek helyszíne a hegy legkimagaslóbb csúcsa, mi hogy könnyen megközelíthető ne lehessen, két mély bevágás által van elszigetelve a hegy többi részétől dél és észak felől. Maga az erődítmény egy ellipszis alakú fensíkot képez, melynek nagyobb tengelye 95, kisebb tengelye 30, kerülete pedig 198 lépést teszen ki.

Az erősség külső szélét kerülékalakban egy ma 1—1½ méter magas sáncz futja körül, melynek anyaga a hegy állományát képező trachytkő, mi minden ragasztóanyag nélkül van egymásra halmozva s földdel befödve. E sáncz nagy magassága szembetünő különösen a két bevágásnál, a hol 3—4 métert is elér (az ábrán *z* és *p* betűkkel jelezve). A hegy kevésbbé lejtős keleti oldalán az

imént említett sánczczal még egy második, de már jóval kisebb fut közben a bevágás egyik végétől a másik bevágásig; ennek világos czélja az volt, hogy a telepet e könnyebben megközelíthető pont felől jobban védje. Erődünk tehát a részben kettős gyűrűsánczczal bíró erődök közé tartozik. A környék népe a telepet, úgy mint mindenütt, itt is rablókalandokkal hozza összefüggésbe s azt tartja felőle, hogy az a híres oláh rablóvezérnek: *Pintye Gregornak* vára volt. Földalatti szobákról, rejtett kincsekről regél s a szomszéd községek lakói több ízben próbáltak már kincset ásni benne s ennek tudható be, hogy a telep belső körsáncza öt helyen alaposan meg van rongálva (az ábrán *i*-vel jelzett helyek). Egy ily fölásott ponton tünt előmbe a majdnem félméternyi vastag fekete hamu- és szénréteg, melyben igen nagy mennyiségben találhatók cserépdarabok s azon agyagtapaszok töredékei, melyek egyik oldalukon homorúak lévén, kunyhótapaszoknak bizonyultak. Az edények töredékeiből kitünik, hogy azok mind korongon készültek, legtöbbnyire símák, de vannak czifrázottak is. Magam e földvárat bronzkori erődnek tartom.

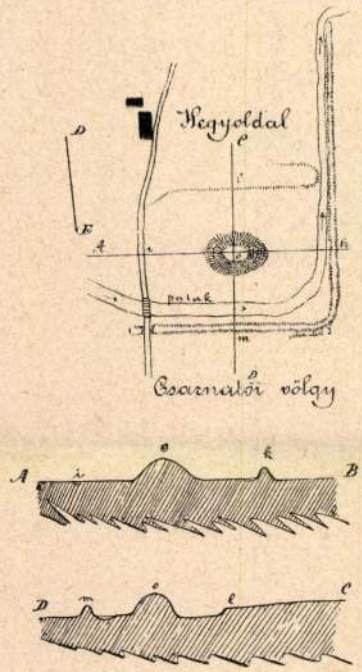

A CSORNATÓI VÖLGYBEN LÉVŐ KÖRÜLSÁNCZOLT TUMULUS ÉS ÁTMETSZETI KÉPEI.

4. A csornatói völgy erődítményei s körülsánczolt tumulusa. Az Ugocsában található præhistorikus emlékek között a legérdekesebbek egyike a csornatói völgyben található erődítés.

A csornatói völgy nyilása előtt, mely a Tisza felé elterülő síkságra néz, áll egy 8—10 méter magas s oly terjedelmű tumulus, melyen egy lakóház, két gazdasági épület s egy jókora kert bőven elfér. Hogy e domb úgy van összehordva, az az első pillanatra feltűnik s czélja alig lehetett más, mint a völgy bejáratának megvédelmezése. Felfelé haladván a völgyön, alig 200—250 lépésnyire e tumulustól, éppen a csornatói gör. kath. templommal szemben, a 180 lépés széles völgyet egy hatalmas földsáncz zárja el keresztben egyik végével a völgy meredek déli hegyoldalához támaszkodván, a más végén pedig egy kis nyílást hagyván a völgyben folyó patak vizének lefolyhatására. A földsáncz hossza 180 lépés, alapja 12 méter, magassága 10 méter. E sáncztól mintegy 2 kilométernyi távolságban keletre található az itt ábrában is bemutatott körülsánczolt tumulus. A sürü fekete földből s kövekből felhányt, hirtelen emelkedő s tetején lapos tumulus magassága 2·5 méter, elliptikus alakjának legnagyobb tengelye 17, kisebb tengelye pedig 12 lépés. A tumulust észak és nyugat felől 2—2.5 méter magas s a patak romboló vizének csak a legutóbbi időben némi részben áldozatúl esett, különben egészen épnek mondható földhányás keriti derékszögben, szép ívalakú hajlást mutatván ott, hol a sáncz két ága találkozik. Földhányásnak némi nyomai ezeken kívül még a déli oldalon is láthatók, hová a völgy

meredek oldalai nyúlnak alá, míg az északi oldal a patakvölgy sík s elég tágas mezejére néz. A völgy leghátsó részén, a sós-újfalusi határban, régi, elhagyatott vásványok vannak, miket némi részben még az ötvenes évek végén is müveltek volt, illetőleg a kibányászott érczet onnan elszállították. A tumulus már kisebb mérvű vájás után is bőven ontotta a præhistorikus cserepet magából, ezenkívül számtalan barnavas-kő (Limonit) darab találtatott benne s ezek mindegyikén észlelhető volt a durva, tökéletlen olvasztás nyoma. A telepnek rendkívül érdekességű felásatását elhalasztottam a jövő tavaszra, a mikor is azt eszközölvén, hiszem, hogy oly bizonyító adatokra találok, melyek a föntebb említett völgy előtti nagy tumulusra, a völgyet elzáró földsánczra s magára az itt leírt emlékre is felvilágositó fényt fognak vetni.

5. Halom a csepei határban. Fogarassy Zsigmond a csepei földbirtokos úr tagjában, a nevezett faluhoz közel, szántóföldek közepén $1^1/_2$—2 méter magas, mindamellett már jól leszántott s így eredeti alakjából kivett halom található. Ennek felásatása, Egry István úr bőkezűsége folytán, a folyó év tavaszán történt meg. A halmot, felülről lefelé számítva, 0·6 m. mélységig laza, homokos föld képezé, ezt követé egy vékony hamuréteg, ezt ismét föld, melynek alsó rétegében mintegy 2 cmnyi vastagságban elszenesedett *harmatkása* volt található. E pontból sűrűen követték egymást a váltakozó föld- és hamurétegek s az utóbbiak közé már tölgyfa-szén is vegyült, edénytöredékre azonban a legkisebb mértékben sem bukkantunk. A halom északi része egy hatalmas tűzpadot rejtegetett, de az élénk vörösre festett rétegeken kívül egyéb leletre itt sem bírván szert tenni, az ásatást egy napi munka után, befejeztük, konstatálván, hogy e halom nem temetkezési domb, de kisebbmérvű konyhahulladékai után itélve, az embernek tanyául szolgált.

6. Telep a szőllősvégardói határban. Czapáry Dénes tanár végardói földbirtokán földásás közben, a felülettől számított 1 méter mélységben két tűzpad került napfényre. Ezek egyike a szokásos módon, vízszintesen terült el, a másik azonban egy kövekből katlanszerűen kirakott alakot mutatott. A katlan alapját és oldalát sűrűen egymás mellé helyezett kövek, belső részét azonban keményre kiégetett agyagréteg képezé, mely körülménynél fogva az oly földbe vájt magtartó üregnek bizonyult, a minőket némely vidéken még most is szoktak készíteni. Hogy ezen maradványok ősrégiek, azt bizonyítá a bennök talált több durva cserép, mely magán viselé a præhistorikus cserép minden jellegzetes tulajdonságát.

7. A fancsikai telep a bronzkorból származik. Alapásás közben egy kőmüves egészen ép urnára akadt szén és hamu kíséretében. Minthogy azonban a talált urna a várt kincs helyett csak a «holmi csontocskákat» tartalmazott, a bosszús kőmüves azt azonnal porrázúzta. Az urna mellett feküdt újabbkori, talán XVII. századi bronzkanál merítő része, melyet sikerült megszereznem.

A lelet felől csak későn értesültem, nem volt tehát módomban a kutatást folytatni, de az urnába helyezett, elszenesedett csontmaradványokból következtetem, hogy ez esetben temetővel van dolgunk.

8. A nagyszőllősi őskori telep helyéül a *Feketehegynek* azon kiugrása szolgál, a melyre később — a történelmi korban — az u. n. *Kankóvárát* építették.

A teljesen romhalmazzá vált vár alapfalaiból bőven kerül ki a præhistorikus cserép különösen szőllőmunkálatok alkalmával oly tapaszok kíséretében, a minőkről már a tamásváraljai erődítmény leírásánál említést tettem. A cserepek durvák, szabadkézzel idomítottak, némelyiken a sás-, vagy nádmintának benyomatai, másokon pedig kezdetleges díszítések nyomai látszanak. A cserepeket a hegynek észak felé menedékesen eső oldalain egészen a szőllők tövéig lehet kinyomozni, miből kiderül, hogy mielőtt e halom a *Kankóvár* alapjainak helyet adott volna, már lakojául látta az embert, a mi az ősrégi időkbe nyúlik vissza. E példa is világos bizonyítékúl szolgál arra nézve, hogy az őskori erődítmények jól megválasztott pontjait a középkori erődítmények műhelyeiül gyakran felhasználták.

A most említett teleptől keletre és északra eső hegynyulványokon, melyek mind a Feketehegy fokozatos lépcsőzeteit képezik, több helyen találtam még a præhistorikus cserép nyomaira, a melyek az emberi kultura megdönthetlen bizonyítékai. Ily cserepeket a szőllőmunkások irtókapája szokott napvilágra hozni s ezek annyira különbözők, hogy még csak általános leírásukat sem lehet adni, mindamellett állíthatom, hogy a nagyszőllősi telepen lelt töredékekhez hasonlók, a mi egykorúságuk mellett tanúskodik. Ilyenek előfordulnak *Vankay János* ügyvéd úr szőllőjében, továbbá a báró *Perényi János* úr tulajdonát képező *Teplicza* nevű forrás szomszédságában, ez utóbbiak rendesen annyira összeégve, hogy a cserép gyurmája szénfekete.

A felsorolt telepeken kívül Ugocsában még több oly telep nyomai fedeztettek fel, melyek idáig bővebben megvizsgálva nem lettek s így tehát részletesen le sem írhatók. Földmívelés közben, kút-, vagy árokásásnál gyakran találnak a föld mélyében edénytöredékekre, de miután azoknak a legtöbben mi fontosságot sem tulajdonítanak, hagyják azokat veszendőbe menni s csak kevesen őrzik meg, hogy létezésükről a tudomány értesülést szerezzen. Báró Perényi Gyula úr Királyházán nemcsak azon férfiak közé tartozik, kik rokonszenvvel viseltetnek az archæologia iránt, de egész szenvedélylyel űzi is a gyűjtést. Az ő tagjában, a *tekeházi* határban, találtatott több oly darab, nagy edényekhez tartozott cseréptöredék, a melyek a csepeiekhez mutatnak nagy hasonlóságot. *Királyházai* udvarán pedig több urnadarab társaságában egy csillámpalából faragott edénynek töredékeit ásá ki. Mindezeket a buzgó kutató saját gyűjteményében őrzi. Birtokában van továbbá egy oly teljesen ép, jaspis (?) kőből faragott, csiszolt s átfúrt *kőkalapács*, a melyet Csepe mellett a Tiszából halásztak ki, Csepében pedig egy földmívesnél láttam egy oly *kő-orsónehezéket*, melynek közepén kerek lyuk volt az orsófa befogadására. Az idevaló nép e kövekről azt tartja, hogy azokat a «kígyók fújták ki, melyeknek erős *mesterségök* van erre» s azoknak bűverőt tulajdonítanak. Azt mondják, ha beteg marha nyakába kötik, vagy ha a tehén fájós tőgyét azzal körülkerítik, a beteg állat, vagy a fájós testrész meggyógyúl. A jó kemény kőből készülteket kaszafenő kövekül is használják. A Perényi Gyula báró birtokában lévő és jó ideig szolgált ilyenül, míg végre hozzá jutott. Ennek hossza 103, szélessége 43, vastagsága 28, a nyéllyuk belső világossága végre 25 mm. A megye területén szórványosan talált s a véletlennek köszönhető leletképen felemlíthetem még a *tiszaujhelyi* őskori agyagkorsót,

mely kútásás alkalmával került felszínre, de elkallódott; a *Mátyfalva* határában szántás közben talált csiszolt kőbaltát, mely Fazekas birtokos úr tulajdonában van Mátyfalván, továbbá a *rákospataki* erdőkben talált homorú, közepén nyílással bíró őrlőkövet, mely Perényi Gyula báró által őríztetik, végre egy, a dániaiakhoz teljesen hasonló, kisebb kőceltet a *velejtei* s *tarnai* hegyek közül. Ezt, Siménfalvy Szabolcs úr szivessége folytán, a nagyszőllősi áll. polgári iskola muzeuma bírja.

9. A Monasteristye és Haradistye földerődítmények a *Kis-Kupány* fölött emelkedő s 192, illetve 227 méter magas hegyen foglalnak helyet. Az alacsonyabbik «*Monasteristye*» nevét onnan vette, mert az idevaló ruthén nép azt állítja, hogy azon valaha a Baziliták szerzeteseinek temploma és kolostora állott, azonban ennek ma még csak nyomait sem lehet felfedezni a helyszínen.

A «*Haradistye*» szó egyértelmű itt is szláv rokonszavával: a *Hrad*, *Hradok*kal, mi *vár*at jelent, csupán a ruthén nyelv sajátsága toldotta meg az «istye» raggal. A környék népe, de különösen a királyházaiak, egy hozzá fűződő regényes történet miatt *szerelem dombjának* is hívják.

A Monasteristye és Haradistye dombok az őskori földvárak erődítményeit hatalmas szerkezetű földhányások és sánczok alakjában viselik magukon. Ezuttal bővebb tárgyalásukat mellőzöm s csupán azt említem föl, hogy a Haradistyéból származó, köralakú, 32 cm. átmérővel bíró s közepén nyílással ellátott őrlőkő a szőllősi áll. polg. iskola gyűjteményében van.

10. Halmok. Azok a kisebb-nagyobb, többnyire kerekded halmok, miket *Kúnhalmoknak* szokás nevezni, Ugocsamegyében is akadnak. Archæologiai utazásaim közben nem mulasztottam el, hogy a vidék népétől ilyenek felől ne tudakozódjam és csakhamar jutalmazva lőn törekvésem, mert eddig már hét ily halomra lett figyelmem fölhíva.

Első a *veréczei* határban, Perényi Gyula báró szőllőhegyének tövében fekszik ott, a hol a 275 m. magas Sárhegy lejtői a Rákospataki völgyben véget érnek. Alakja elliptikus; hosszabb tengelye: 28, kisebb tengelye: 17, magassága pedig 2·5 méter. A domb nyugati irányban eredeti meredekségéből ki van vetkőztetve, mert itt egészen lejtős, a mi valószínűleg feltöltés által történhetett, hogy a régebben tetején állt pásztorházhoz lehessen jutni.

A dombot 1891 őszén birtokosa, Perényi Gyula báró, e sorok irója jelenlétében megásatta, illetve egy kutató árkot húzatott végig annak közepén észak-déli irányban. A domb a közvetlen fölötte emelkedő hegy trachytjától elütő kövekből volt durván összehányva mintegy (felülről) 1·2 méter mélységig, innen kezdve sürü sárgaföld képezte tartalmát. Az ásatás mintegy 1·6 méter mélyig haladt, a további munkát közbejött akadályok miatt el kellett halasztanunk a jövő évre. Az eredményt idáig mindössze egy igen durva cserép képezi, mely az ásott árok legmélyéből, a halom déli feléből, került elő. A halom minden valószínűség szerint temetkezési domb.

A második halom *Verécze* község nyugati végén, a falu szélén álló kereszt mögött, a Polyánszki János veréczei gör. kath. tanító tagján van. Ennek szélessége 20 lépés, magassága körülbelől 1—1½ méter. Felásva nem volt.

A harmadik halom a *királyházai* róm. kath. temetőben emelkedik. Ennek

tekintélyes magassága kiteszi a 4 métert, míg köralakjának átmérője 40 lépés. Feltünő számmal lehet benne követ találni, úgy, hogy azelőtt kőbánya gyanánt használta a megboldogult plébános s abban — kőfejtés alkalmával — egy aranypoharat találtak, mely a plébános birtokába ment át. Ez már évtizedekkel ezelőtt történt s így — sajnos! — a régészeti tudomány kárára, már nem volt módomban e leletet megmentenem. A dombból magam is ástam ki præh. cseréptöredékeket, a melyeket oly nagy számmal tartalmaz, hogy azok már a tengerikapálásnál is — mert azt termesztenek rajta — napfényre kerülnek.

A negyedik domb *Királyháza* határában fekszik ott, a hol az állomásról Nagy-Szőllős felé induló vasút-vonal az országutat metszi. Az országút építése alkalmával e dombot, mert a kijelölés vonalába esett, át kellett vágni s ekkor abból edénycserepek társaságában bronzfokos és egy bronz dárdahegy került elő. Ezek Dapsy földbirtokos úr tulajdonában vannak. A halom — mely szintén temetkezési domb volt — 18 lépés hosszú s valaha teljes átmérője 16 lépés lehetett. Magassága 1·2 méter.

E négy domb fekvése összefüggésben lehet egymással s azt vélem, hogy ezek egy korból származnak, mit még viszonylagos közelfekvésük is bizonyít. Az első dombtól a második nyugat felé 1500, ettől a harmadik ismét nyugatra 1000, végre ettől a negyedik megint csak nyugat felé 1500 méternyi távolságban fekszik. A harmadik számú dombtól, azzal szemben észak felé, 2500 méter távolságra emelkedik a Haradistye hatalmas földsánczai- s erőműveivel. Nem éppen lehetetlen, hogy ezek eredete itt gyökeredzik.

E négy halmon kívül Ugocsában még több mást is találhatni, de már ezek elszórtan, minden látható, vagy sejthető összefüggés nélkül fordulnak elő szántóföldeken, patakok mellett stb. Egyet — a csepeit — már az 5. szám alatt leírtam s főképen azért választottam el ezektől, mert az nem temetkezési, de kultúrhalomnak bizonyult. A *Gyula* község mellett, attól mintegy 400 lépésnyire a Tisza felé, a Batarcsi pataknak itt megszabályozott medre mellett, található két halom, melyek a szántás következtében ma már laposak s terjedelmesek. Magasságuk alig 0·5 méter, míg átőmérjük 30 lépés. A falu lakosai az egyiket «*Nagy Anna dombjá*»-nak nevezik.

Próbaásás alkalmával a nagyobb domb 25 centiméternyi mélységig homokos agyagföldnek, ezen alul pedig tiszta laza homoknak — futóhomok — bizonyult. A felső rétegből egy néhány darab őskori s elszenesedett edénytöredéket emeltem ki. Szakszerűen felásva nem volt. Temetkezési halmok.

A Gyulai-hegy aljában elterülő lankás rétségen, ott, hol az *Agyagos* patak a *Batarcsi* patakba önti vizét, áll a «*Halom*»-nak s *Halomdomb*-nak nevezett domb, mi szintén nem egyéb, mint egy nagyobbszabású temetkezési halom az ősidőkből. A halom magassága még ma is kiteszi a 4 métert, míg átmérője 60–80 lépés. Ennek meséje érdekesen őrizte meg igaz történetének egy részét, mert a köznép azt mondja róla, hogy azon *hősök hamvai fölé emeltetett*, kik most is siratják még a haza sorsát s ennek jele gyanánt *sós* víz bugyog ki a halom aljából. Szakszerűen fölásva még nem volt.

Mihalik József.

Ugocsa vm irodalma

Szabó István: Ugocsa
mere Bp. 1937
XII. 615 l 5 f.

Föv. Könyvt. 89890

T. 5669.

l ágyúznak, a középtérben balra
térben pedig a felkelők tanyáz-
a esett le. Felirata:

Linie zu Wien am 26ten October 1848

z Werner in Wien.

22.2 : 33 cm.

A KÉPCSARNOK MEGHÍVJA ÖNT

UGOCSAI ANTAL

FESTŐMŰVÉSZ
KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÁSÁRA
1985. MÁJUS 9-ÉN
CSÜTÖRTÖKÖN DÉLUTÁN 5 ÓRÁRA

MEGNYITJA
PÁLFY ISTVÁN
ÚJSÁGÍRÓ

MEGTEKINTHETŐ
1985. MÁJUS 9–18.

ABA NOVÁK TEREM
SZOLNOK, KOSSUTH L. U. 8.

KÉP CSAR NOK

F. k.: Köteles István – 85-644 GENERALART Dorogi Ny

1942. augusztus 19-én születtem Beregszászon. 1966-ban diplomáztam. Szülőhelyem, az Alföld színbeli sokarcúsága és gazdag motívumkincse mélyen nyomot hagyott bennem. Rohanó életünkben egyre erősebb a harmóniára törekvés az emberekben. Úgy érzem, a művész feladata ráébreszteni az embereket a környező világban rejlő szépségekre. Képeimmel ezt akartam tolmácsolni.

Tanulmányúton voltam Jugoszláviában, NSZK-ban, Ausztráliában, Görögországban, Spanyolországban, Itáliában.

KIÁLLÍTÁSAIM:

1976. GYŐRI TÁRLAT; 1976. GYŐRI TÁRLAT (TÉLI); 1977. SZOLNOK, ABA-NOVÁK TEREM; 1977. TALLIN FILMSZÍNHÁZ; 1978. NYÍREGYHÁZA, BENCZÚR GYULA TEREM; 1978. SZOLNOK, TÉLI TÁRLAT; 1981. KECSKEMÉT, BEMUTATÓTEREM; 1983. BÉKÉSCSABA, MUNKÁCSY MIHÁLY TEREM.

UGOCSAI ANTAL

UGOCSAI ANTAL
ÁRTÉR

A KÉPCSARNOK MEGHÍVJA ÖNT

UGOCSAI ANTAL

FESTŐMŰVÉSZ
KIÁLLÍTÁSÁNAK ÜNNEPÉLYES MEGNYITÁSÁRA
1987. MÁJUS 8-ÁN, PÉNTEKEN DÉLUTÁN 5 ÓRÁRA

MEGNYITJA: PUSKÁS CSABA, A KISALFÖLD FŐSZERKESZTŐJE

MEGTEKINTHETŐ: 1987. MÁJUS 8–20.

BEMUTATÓ TEREM
SOPRON, LENIN KRT. 77.

1942. augusztus 19-én születtem Beregszászon. 1966-ban diplomáztam. Szülőhelyem, az Alföld színbeli sokarcúsága és gazdag motívumkincse mélyen nyomot hagyott bennem. Rohanó életünkben egyre erősebb a harmóniára törekvés az emberekben. Úgy érzem, a művész feladata ráébreszteni az embereket a környező világban rejlő szépségekre. Képeimmel ezt akartam tolmácsolni.
Tanulmányúton voltam Jugoszláviában, NSZK-ban, Ausztráliában, Görögországban, Spanyolországban, Itáliában.

KIÁLLÍTÁSAIM:
1976. GYŐRI TÁRLAT, 1976. GYŐRI TÁRLAT (TÉLI), 1977. SZOLNOK, ABA-NOVÁK TEREM, 1977. TALLIN FILMSZÍNHÁZ, 1978. NYÍREGYHÁZA, BENCZÚR GYULA TEREM, 1978. SZOLNOK, TÉLI TÁRLAT, 1981. KECSKEMÉT, BEMUTATÓTEREM, 1983. BÉKÉSCSABA, MUNKÁCSY MIHÁLY TEREM, 1985. SZOLNOK, 1986. KECSKEMÉT.

Ugocsai Antal

A KÉPCSARNOK MEGHÍVJA ÖNT

UGOCSAI ANTAL

FESTŐMŰVÉSZ KIÁLLÍTÁSÁNAK
ÜNNEPÉLYES MEGNYITÁSÁRA
1983. NOVEMBER 24-ÉN
CSÜTÖRTÖKÖN DÉLUTÁN 5 ÓRÁRA

MEGNYITJA:
HÉVIZI ÉVA
FESTŐMŰVÉSZ

KÉP CSAR NOK

MEGTEKINTHETŐ:
1983. NOVEMBER 24–DECEMBER 8.

MUNKÁCSY MIHÁLY TEREM
BÉKÉSCSABA, TANÁCSKÖZTÁRSASÁG U. 29–33.

83-1616 DNy – F. k.: Köteles István

1942. augusztus 19-én születtem Beregszászon. 1966-ban diplomáztam. Szülőhelyem, az Alföld színbeli sokarcúsága és gazdag motívumkincse mély nyomot hagyott bennem. Rohanó életünkben egyre erősebb a harmóniára törekvés az emberekben. Úgy érzem, a művész feladata ráébreszteni az embereket a környező világban rejlő szépségekre. Képeimmel ezt akartam tolmácsolni.

Ugocsai Antal

Kiállításaim: 1977 Szolnok
1978 Nyíregyháza
1981 Kecskemét

Ugocsai Antal

Szolnokon kiállítás nyílt a művésztelep vendégművészeinek munkáiból. – A művész művei is szerepelnek a kiállításon.

Egri Mária: A művésztelep vendégművészei. Szolnok Megyei Néplap, 1977. okt. 29.

Ugocsai Antal (Budapest.

Győrben, a Xantus János Múzeum képtárában megnyílt a győri műrésztelep 8. Kiállítása, melyen a műrész művei szerepelnek.

K. A.: Kiállítás a képtárban.
Kisalföld, 1977. febr. 20.

Ugocsai Antal, festő

a Medgyessy Teremben látható a virágkarnevállal egy évtizede ismétlődő tárlat, melyen szerepel a művész műve: két cserép virága átgondolt szerkesztésű, a lila színek szépségeit csillogtató festmény. (említve)

dr. Tóth Ervin: Virág a képzőművészetben.

Hajdu-Bihari Napló, 1978. aug. 30.

Ugocsai Antal
életműsora

1978.IX.7. 4,25 N.

Jó reggelt!

- Négy vidéki városban is nyilik ma tárlat. Nyiregyházán Benczur Gyula teremben Ugocsai Antal képeit láthatják. Az Iparművészeti Főisikolán Z. Gács György tanitványaként végzett. anulmányuton járt laszországban, ranciaországban és görögországban. Elsősorban tájékpeket fest, az ezekből készült válogatást láthatják Nyiregyházán.

- A Képcsarnok szekszárdi kiállitótermében a Szinnyéi Merse teremben Lipták Pál festőművész képeiből válogattak. Akvarellek, temperák, olajfestmények és grafikák láthatók az 56 éves művész eddigi életművéből.

- Fontos Sándor képeit Kecskeméten állitják ki a Petőfi Sándor utcai Képtárban. 30 tempárával készült képét láthatják az érdeklődők. Fontos Sándor egyébként Szegeden él és dolgozik.

- Szintén szegedi festő Pintér József, akinek Zálaegerszegen a Kisfaludy teremben nyilik kiállitása ma délután. Képeiből a Magyar Nemzeti Galéria és őriz néhányt. Egyébként valamennyi kiállitás ma délután 5 órakor nyilik.

SAJTÓFIGYELŐ
HAVIRAP KIADÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

CSEPEL

1971 APR 30

Ugocsai Antal

Ugocsai Antal rajzai

zánk fog forrni az elektronikus agy is. A jövő század művésze úgy „játszhat" majd számítógépen, mint a mai fiatalok az elektronikus gitáron. Miközben betáplálja autókódban a programot, fülében — képzeletében — előre felcseng az a szimfonia, amelyet a gép az utasításokhoz híven fog megkomponálni.

A gépek ezerszeresére növelik az embert. Tudatunkat, idegrendszerünket az újjászabott „testhez" kell hangolnunk. Úrrá kell lennünk a pszichológiailag indokolt idegenkedésen és idegességen, alsóbbrendűségi érzésen és hatalmi őrületen. A humánumra és művészetre annál inkább szükség van, minél nagyobb hatalmat helyez kezünkbe a tudományos forradalom.

ntasztikus irodalomról

b legközelebbi nyilvános munkásotthon, 209) vitát tikus irodalomról.

KA PÉTER, Kossuth-díjas r tudományos-fantasztikus ndszerben c. antológia szerki-fi klubjának vezetője.

a csillag
A csend
A haran
majd let
Az éj tö
és kemé
akár a c
Csak el
hogy val
A szemf
csapdája
érzéked
Vigyázz!
Alattad
s más a
varázsa!
Itt kell megállnod!
Itt, hol a szándékok kuszasága
s mágneses vonzás és taszítás a
törvény.
Ahol az örvény
naponta elnyel,
s újratermel
milliós méretekben;
a lét kurta és szegény —
akár egy közlemény.
Hol úgy ismétled magad, mint fényújságon a fény...
Szavad
nekiütődik a föld tárgyainak —
s kicsorbul.
Torz hangot ad.
A szó csak másolat,
igazat a kezek beszélnek.
A csillagokból
rád sütnek a fények;
az éj tömör,
és kemény — akár a csont.
Csak el ne hidd — bolond,
hogy valódi.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

1981 NOV 17

PESTI MŰSOR

Ugocsai Antal festő-művész

X021

UGOCSAI ANTAL festő tárlatát Kecskeméten, a Képcsarnok bemutatótermében láthatják az érdeklődők október 29-től november 12-ig. A művész az Iparművészeti Főiskola festő-tanszakán szerzett diplomát Ridovics László, Eigel István és Z. Gács György tanítványaként. Képeivel 1973 óta szerepel kiállításokon. Tanulmányúton Olaszországban, Franciaországban, Ausztriában, az NSZK-ban és Görögországban járt. Festményein dekoratív színekkel, realista szemlélettel örökíti meg a természet, a tárgyi világ, s az ember környezetének változásait. „... Mivel gyermekkorom egy részét Hódmezővásárhelyen töltöttem — írja katalógusa előszavában —, mély nyomot hagyott bennem az Alföld színbeli atmoszférája és motívum kincse. A rohanó nagyvárosi élet mellett egyre erősebb a harmóniára törekvés az emberekben. A tájképeimen a magyar Alföld líraiságát, hangulati sokarcúságát szeretném megragadni. Csendéleteimen a tárgyak alkotta rend színbeli és harmóniabeli érzékenységét, sokarcúságát akartam tolmácsolni."

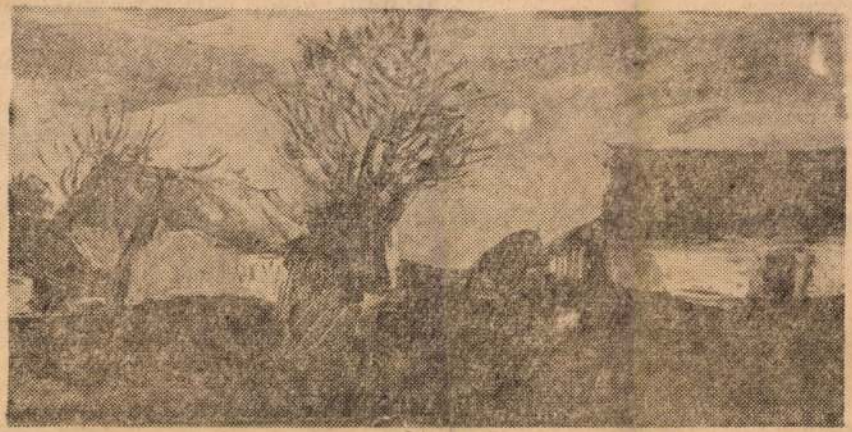

BAJOR GIZI EMLÉKMÚZEUM (XII., Stromfeld Aurél u. 16. Tel.: 851—998) Nyitva: kedd, csüt. 13—19 óráig, szomb., vas. 11—18 óráig.

ÓNTÖDEI MÚZEUM (II. Bem József u. 20.) Nyitva: naponta 10—17 óráig.

TESTNEVELÉSI ÉS SPORTMÚZEUM (XIV., Dózsa Gy. út 3.) Magyarok az olimpiai játékokon c. kiáll.

EVANGÉLIKUS ORSZÁGOS MÚZEUM (V., Deák tér 4.)

LISZT FERENC EMLÉKSZOBA (VI., Liszt Ferenc tér 8. III. em.) Nyitva: csüt. 14.00—16.30-ig.

PESTERZSÉBETI MÚZEUM (XX., Kossuth L. u. 93.) „Nyitott raktár". Helytörténeti emlékek a XX. kerület múltjából (áll. kiáll.).

RÁKOSPALOTAI MÚZEUM (XV., Kossuth u. 39.) Rákospalota néprajza a XIX—XX. században. Nyitva: csütörtökön 14—18 óráig, vasárnap 9—13 óráig.

MŰZEUMI ÓRÁK, ELŐADÁSOK, HANGVERSENYEK

MAGYAR NEMZETI GALÉRIA

Pénteken, 6-án, du. 3-kor: filmvetítés — Műemlékek a Szovjetunióban.

Vasárnap, 8-án, de. 11-kor: vasárnapi kórusmuzsika. Közreműködik a Maróthy György Kórus (Debrecen). Vezényel: Czövek Lajos.

VÁRSZÍNHÁZ GALÉRIA (I., Színház u. 1.) Élesdi István festőművész kiállítása, nov. 7-ig.

DUNA GALÉRIA (XIII., Rajk László u. 95.) Modell bemutató.

JÓZSEFVÁROSI KIÁLLÍTÓTEREM (VIII., József krt. 70.) Napjaink finn festészete.

ÓBUDAI PINCEGALÉRIA (III., Fő tér 1.) Nagy Katalin iparművész kiállítása.

Az alábbi kiállítótermek naponta 9.30—18 óráig látogathatók, nov. 7-én, 8-án zárva tartanak.

STÚDIÓ GALÉRIA (V., Bajcsy-Zs. u. 52.) Stefanovits Péter grafikusművész kiállítása.

CSONTVÁRY TEREM (V., Vörösmarty tér 1.) „Hajdúság—Hortobágy" kollektív festmény kiáll.

DERKOVITS TEREM (VI., Lenin krt. 63.) Vásárhelyi Kováts Tibor festőművész kiáll.

Ugocsai Antal „festőművésze"

A harmadik Szolnoki Festészeti Triennálé elismerésre méltó módon, közművelődési és mecénási szándék hívta életre.

Ugocsai Antal műve szerepel a tárlaton.

Esseny Elemér: Festészeti triennálé Szolnokon. Szolnok Megyei Néplap, 1981. júl. 26. 4. old.

Ugorsay Antal, [ ]

L: Mátis Sz.

Goór S: Művészkelen — 75-89.

Forrás, Kustemét, 1980. mart XII/3.

Ugocsay Antal, festő

UGOCSAY ANTAL
festőművész kiállítása ma délután 5 órakor nyílik Nyíregyházán a Benczúr Gyula-teremben.

–:o Ugocsay Antal

2.

Esti Hírlap, Bp. 1978. szept. 7

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

CSEPEL

1021

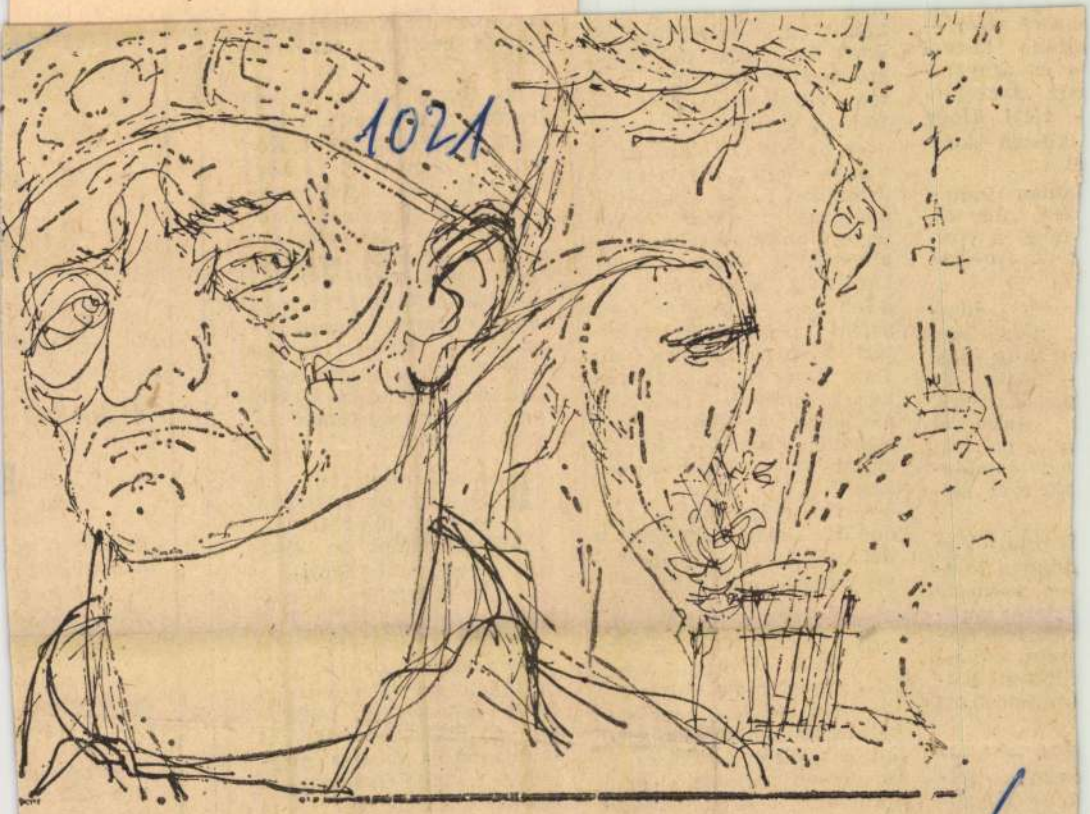

Ugocsai Antal illusztrációja

SALTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRKÖVŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

...gyar! Hej — ...atlan hévvel ...s és átnyalá... ...sik „törzsgár... - Hej! Hogy ... kössön ken... ...et a...

...láman induló ...ért, úgy el... hogy a cim... ...tték, megre...

... jó édes... nyugtasson, ...ett a te szép, — bőgte, és ...tkező adagot. ... szemével ...y a poharat ...agy csöröm... ...ott ezer szi...

...t izgul? Van ...mind a föld... — verdeste ...ztáros pult... ...rák felé for... ...arom, szilán... ...állítom! Kü... ...t újkorában!

...kd! — kiál... ...issza a fel... ...k. — Fogad... ...n bírod! ... én nem? ... hogy ... ev... ...zemmel! —

...meg: aki zsem, aki kiemel... kedik, azt elvágják. El ám! Az a sok, csúszómászó hernyó! Mert én meltem elbújhatnak. Inasaim se lehetnének!

— Sajnos, ez bízony így van — dugták össze zsíros üstöküket a nekibúsult magyarok... Mert kérem, ugye, akármennyire is az alkoholnak élnek a törzsgárdisták, sőt annál inkább —, a magyar haza sorsát a szívükön viselik! Nem akármilyen honfiak ám! És ha egy ilyen közeli cimbora élete valóságosan is példázza, hogy itt nem a tehetség számít, akkor ez nem szófia beszéd!

— Ez már faktom! — döntötte meg a poharát a maszek. Azért áll ez a szegény ország ott, ahol áll!

Szabó János is locsolt a szónoklattól kiszikkadt torkán, majd friss lendülettel folytatta:

— Azt hiszitek, nem mehetnék el munkavezetőnek? Sőt, építésvezetőnek?... De én azt mondom: nem alkuszom! A tehetségemet... bérbe... nem adom!... De eljön még az én időm! — verte váratlan dühvel az asztalt. — Térret megint kifelé dől, kókad, kificamodott, mint a részeg ember a lámpaoszlopnál... Pedig milyen szép lenne, ha végre, egyszer, csak legalább egyetlen egyszer meg tudna valamit csinálni...

Rakta, rakosgatta a poharat, de sehogyan se akart összeállni...

„Mit fog szólni az alsóház? — riadt meg Szabó.

...„itt is kitelik a becsület!"

Pedig hát fogadás is volt!

De Szabó akkor már körhintának érezte a világot, őrült sebességgel repítette. Belecsimpaszkodott mindenbe, a gyomra meglódult, a lába összekuszálódott.

— Ez se rakja össze a poharat —, állapította meg a maszek és keresztüllépte a földre rogyó embert.

K...
te
m
a

MARKÓ

E

Emlékszel rá...
Megszokott ú...
Nem láttam
Akkor halt

Emlékszel m...
Mikor előszö...
Nem voltam
Már frontról

Bejártam az
Kirostáltam
Rossz álmok
Friss gyepén

Dolgozom jö...
Világosodna

HÍR SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Ugocsai Antal festőművész

PEST MEGYEI HÍRLAP

1982 NOV 27

A falu szélén

1021

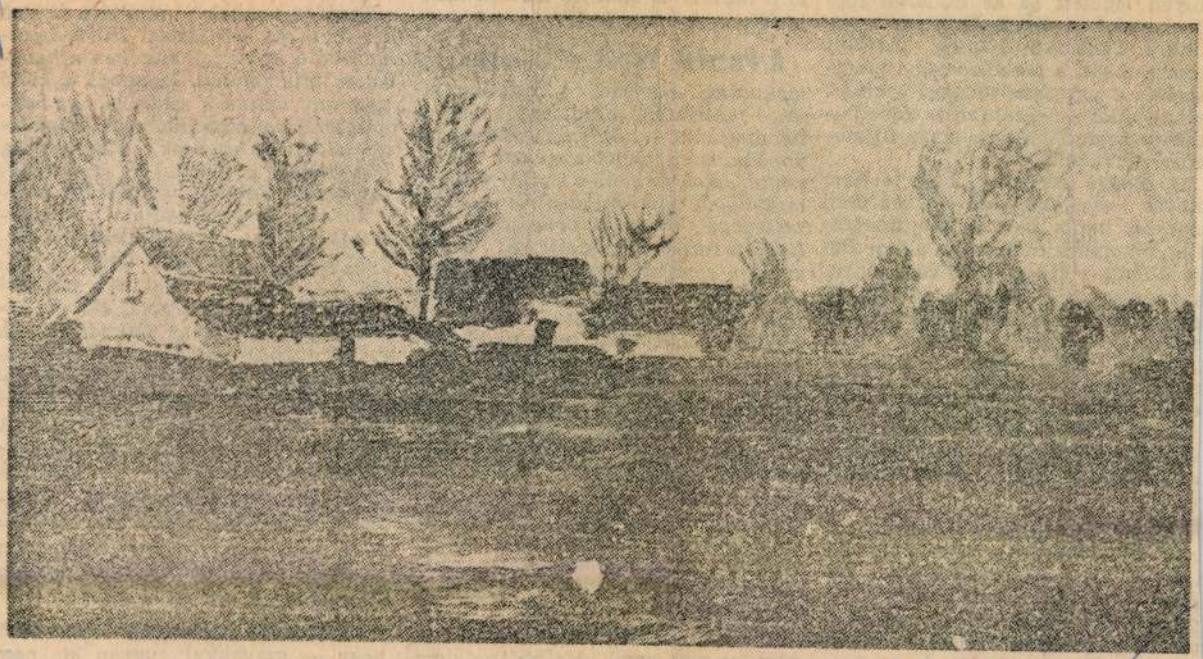

Ugocsai Antal festménye

sszel, utólag könnyű világosan fel-
merni a nagy váltást, de vajon mit
ettek ebből észre a kortársak? Kik,
ogyan fogadták az egymást követő
rói remekléseket? Milyen is volt,
ilyen lehetett az az irodalmi lég-
ör, amelyben Illyés Gyula a meg-
öntött Tanácsköztársaság elárvult
atonájaként, a franciaországi emig-
áció és avantgarde töltekezés-kísér-
etezés után — elszántan és követke-
etesen végigcsinálta a maga újjáte-
emtő forradalmát.

Az eléggé köztudott, hogy a har-
incas évek közepén egymás után
égyszer kapta meg a Baumgarten-
íjat, amelynek főkurátora akkor *Ba-
ts Mihály* volt. Így az ő véleménye,
áismerése már ebből is világos és
gyértelmű, kiváltképp, ha arra is
nlékezünk, hogy a Puszták népét
ját szülőföldje, a tolnai sárban ful-
ıdozó világ szívszorító felfedezésé-
ek fogadta és köszöntötte.

Babits Mihály alaphelyzetet meg-
atározó véleménye után érdemes
izgalmas felidézni mások vélemé-
yét is.

Mit írt például *Bóka László*, a pár
vvel fiatalabb és más fogantatású,
ızonyos törekvésekben rokon má-
okban merően eltérő írótárs? —
*gyfelől egy poeta doctus arca bon-
ıkozik ki belőlük, akinek művein
Catullus, Horatius, régi és modern
ranciák nyoma csakúgy felismerhe-
s azok a tanulmányok, melyeket a
népköltészet terén végzett. De ugyan-
akkor van ebben a költészetben egy
mindenfajta hatáson áttörő, ösztönös,
olykor nyers erő, melynek féket nem
tűrő indulat és önkínzó morális szen-
vedély a forrása.*

A Puszták népét Bóka *sajátos re-
mekműnek* nevezte, s megállapítá-
sát — szerintem mindmáig megcá-
folhatatlanul — tömören, velősen in-
dokolta is: *Egyfelől történeti szem-
pontú, leíró folklór, e műfaj minden
tárgyilagos pontosságával és rendsze-
rességével, másfelől bensőséges csa-
ládtörténet és önéletrajz, e műfaj
minden szubjektivitásával, líraiságá-
val. Egyfelől lázító vádirat, telve
forró politikai indulattal, másfelől
különös apologetika, telve az egysor-
súak mélységes szolidaritásával. Ha-
tásának titka a gáncstalan objektivi-
tás és teljes szubjektivitás egysége...,
de fő eszköze a mű stilisztikája. Az
olvasó az első mondatok után
örök bizonytalanságban marad, so-
hasem tudja teljes bizonyossággal,
hogy az író látszólag tárgyilagos és
szenvtelen tényközlése mikor csúszik
át indulatba, iróniába, mikor lágyul
meghatottsággá, mikor keseredik
kétségbeeséssé.*

Harmadikként *Halász Gábort* idé-
zem, az egy évvel idősebb irodalom-
történész kortársat, akinek a műveit

*gol, szerelmi a régi elmények kiapadá-
sát jelenti, és az újak előretörését,
leszámolást a múlttal és a felfede-
zés újuló izgalmát, ugyanakkor még-
is továbbélését az eddigi megszer-
zettnek: a hagyományt, amely főnix-
ként újjászületni akar, hogy ne vál-
jon holt teherré.* Majd pár mondat-
tal később: *Illyés Gyula, akiben há-
lás, dús ajándékként szakadt fel az
emlék a származás gazdagon kiakná-
zott asszociációi, a küldetés maga-
biztos érzése, a forradalmi láz, a pa-
raszti vakdüh a bántalomért, mely
tegnap is érte, s ma is éri, az egy-
tömbből-faragott indulatok után vá-
ratlan, de szükségszerű lelki hasa-
dással most már figyeli önmagát, le-
méri gesztusait, szerepét, reakcióját
a világra; leméri, és ezt az izgatott
számonkérést önti át versébe.*

Értékelése abban is tettenérő,
hogy — szavakkal ugyan ki nem
mondottan, de szavaiból kiolvasha-

UGOCSAI ANTAL
„TANYA"
Olaj 60 × 80 cm

Fk.: Tóth Pál István Fotó: Milos József

A KÉPCSARNOK MEGHÍVJA ÖNT

UGOCSAI ANTAL

FESTŐMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSÁNAK ÜNNEPÉLYES MEGNYITÁSÁRA
1988. ÁPRILIS 28-ÁN, CSÜTÖRTÖKÖN DÉLUTÁN 5 ÓRÁRA

MEGNYITJA
DR. VÉGH ATTILA
UROLÓGUS KANDIDÁTUS

MEGTEKINTHETŐ
1988. ÁPRILIS 28.–MÁJUS 7.

ABA-NOVÁK TEREM
SZOLNOK, KOSSUTH LAJOS ÚT 6/8.

1942. augusztus 19-én születtem Beregszászon. 1966-ban diplomáztam. Szülőhelyem, az Alföld színbeli sokarcúsága és gazdag motívumkincse mélyen nyomot hagyott bennem. Rohanó életünkben egyre erősebb a harmóniára törekvés az emberekben. Úgy érzem, a művész feladata ráébreszteni az embereket a környező világban rejlő szépségekre. Képeimmel ezt akartam tolmácsolni.
Tanulmányúton voltam Jugoszláviában, NSZK-ban, Ausztráliában, Görögországban, Spanyolországban, Itáliában.

KIÁLLÍTÁSAIM:
1976. GYŐRI TÁRLAT, 1976. GYŐRI TÁRLAT (TÉLI), 1977. SZOLNOK, ABA-NOVÁK TEREM, 1977. TALLIN FILMSZÍNHÁZ, 1978. NYÍREGYHÁZA, BENCZÚR GYULA TEREM, 1978. SZOLNOK, TÉLI TÁRLAT, 1981. KECSKEMÉT, BEMUTATÓ TEREM, 1983. BÉKÉSCSABA, MUNKÁCSY MIHÁLY TEREM, 1985. SZOLNOK, 1986. KECSKEMÉT. 1987. SOPRON, 1988. METRÓ KLUB

Ugocsai Antal

MÁTRAINDUSTRIA

Ugocsai Antal

UGOCSAI ANTAL festőművész kiállítása nyílt meg tegnap Szolnokon a Képcsarnok Aba-Novák Termében. Az alföldi születésű mester a Duna—Tisza közi és tiszántúli rónaságok, folyók, települések, tanyák sokarcú világát festette vászonra. A tárlat május 18-ig tekinthető meg.

Népszabadság, 1985. V. 10

Ugocsai László, festőművész

Ebben az évben „Emlék és környezet" címmel hirdették meg a fiatal képzőművészek harmadik országos pályázatát. A győri művészeti képtárban állították ki a pályázati műveket. – A művész műve szerepel a kiállításon: „Környezetszennyezés" c. (említve)

(Bolla): A nosztalgiától az iróniáig.
Kisalföld, 1978. okt. 18.

Magosan László

Kiállítás a Duna Galériában

Magyar Nemzet 1986. V. 20

Ugocsai László festőművész

kiállítása a Duna Galériában

Újpalotán, 1986. V. 23.

Ugocsai László

A kecskeméti művésztelep alkotái közös kiállításon mutatják be új alkotásaikat.
„Zöld hegedűs" c. műve (említve)

Halász Ferenc: Művésztelepi tárlat Kecskeméten.
Petőfi Népe, 1976. febr. 12.

Ugocsai László

Méltatás.

Haydn István: Stúdió Nacional

Művészet, 1979. április - 12. lap.

Ugocsai László festő

a kecskeméti művésztelep kiállítását a Megyei Művelődési Központban rendezték, melyen szerepelnek a művésztelep képei.

Halász Ferenc: Bemutatkozik a művésztelep.
Petőfi Népe, 1976. máj. 4.

Ugod

Ugodi rk templom

l.

Mikályi Faluczyklus

34. l. képpel

Schantzhügel, pejámosi ásatás

VIII. 190.

Ugodi vár

l.

Römer Bakony

163, l.

Dr. Gerencsér Ferenc

Előző évi tanulmányai folytatásaképen a magyarországi latinságnak az egyetemes latinsághoz való viszonyával foglalkozott, közelebbről arra nézve keresett választ, hogy honnan kapta a magyarországi latinság az első ösztönzéseket, mikor és milyen mértékben vett fejlődése önálló irányt, végül, hogy beszélhetünk-e külön, sajátos magyar latinságról. Munkájának bevezető és tájékoztató része „A magyarországi latinság helye az egyetemes latinságban" címen a Szentpétery-Emlékkönyvben jelent meg. Foglalkozott ezenkívül annak a megállapításával is, hogy Szent István korában vagy később keletkeztek-e az institutiók? Eirányú kutatásait még folytatja.

Dr. Hadrovics László (1910, Alsólendva, Zala m., róm. kat.), okleveles középiskolai tanár, Budapestről (Melich professzor), szláv filológiai tanulmányai folytatására ismét 800 pengő ösztöndíjban részesült. Tanulmányait főleg két területen folytatta. Tovább dolgozott előző évben megkezdett nagyobb munkáján, a Vita Cyrilli és a Vita Methodii egyházi-szláv emlékek fordításán, melyek magyar szempontból is igen fontos források s teljes magyar fordításban most fognak először kiadásra kerülni. E munkáján kívül kutatta a magyar-délszláv irodalmi és történelmi kapcsolatok részleteit s e tárgykörből rövidebb cikkei jelentek meg: „Eine ungarische und kroatische Variante der Visio Philberti" (Archivum Europe Centro Orientalis); „A magyar sorsa a régi horvát költészetben" (Apollo).

Ugod vara

1535-

Dunántúl

Takrajzok.

II. 57. l

A m. kir. vall. és közokt. m

minisztéri tanácsos.

számla terhére utaljon ki. Budapest,

A miniszter rendeletéből: Dr. Rónay

csos.

alos másolat hitelül:

Károly)

s.hiv.igazgató.

Ugoletti, Taddeo

miniatür festő

Egyike Mátyás olasz művészeinek.
Képz. szemle. 1879. 34 l.

Florencben járt, hogy Mátyás könyvtárai számára ott a legbecsesebb kéziratokat, melyeket a Medicick és mások gyűjtöttek, lemásolja. Ezt Mehus apát egy levéllel bizonyítja, melyet Bartolomeo Fonti 1488-ban magához a királyhoz intézett. Ez a Fonti is Mátyás szolgálatában állt, nehány codexet másolt s azokat Budára küldé.

u.-o.
Prém J.: Olasz művészek Mátyás Király udvarában.

M.D.K.

Taddeo Ugoletti, humanista, másoló, Mátyás könyvtárosa

1484–1490 körötti időszakból szerző számtalan levél és okirat idézetei után megállapítja, hogy Ugoletto, mint a könyvtár őre, felügyelt a harai és kielföldi scriptorokra. Lehetséges azonban, hogy – ugy mint más humanistát – egy-két kódexet maga is másolhatott Mátyás iránti tisztelete jeléül.

Balogh Jolán: A müvészet Mátyás király udvarában
Bp.1966. Ak. kiad. 2 köt.

1.köt. 554–555. old.

Ugoleto

1485-ig a Corvina
könyvtárában volt.

Luk Mátyás

II. 230. l.

Esóhahó, vár

71

Ugoleto, Taddeo

a Corvina Könyvtárosa.

Hoffmann Edith:
Mátyás király könyvtára
Lukllátyás II. 254.

MAGYAR FILMIRODA
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
FÉNYKÉPOSZTÁLY
Telefon 145-510 BUDAPEST, VIII, SÁNDOR-UTCA 5-7 Pikiári csekk: 35710

Műterem és laboratórium. Műtermi, műszaki és egyéb fényképfelvételek. Reprodukciók. Másolások. Nagyítások. Diapozitívek. Filmdiapozitívek. Amatőrmunkák kidolgozása

Felveszünk mindennemű megrendelést néma- és hangosfilmfelvételek, címfeliratok, reklám-, Trick-filmek és laboratóriumi munkák készítésére

T.

Műemlékek Országos Bizottságának,

Wood

UGOD (Veszprém)

RMV 5, 394 l.

(Sz. Péter és Pál tiszteletére szentelve)

R. K. PLÉBÁNIATEMPLOM, építette Esterházy Károly püspök a régi vár helyén. Főoltárképe Sz. Péter és Pál Frank Kristóftól. Faragott fa-úrkoporsó. Főoltára mögött sokszínű márvány-kiképzés

Ugoletti Tádé

lásd bőséges életrajzát:

Vas. Ujs 1876

233 lap.

Ugoletti Táde

Irod

R 21 nain

parmai Thaddeus Ugoletti

irod.

Mátyás udvára

Magyar szorgalom és mesterségek történeti rajzolatja. Honnüvész 1833. 127. l.

Taddeo Ugoletti

wod

Pf 74 159 l

Fo 1812

Vigarr. aligha
nuwet

..... nevü munkás igazolta

a müvezető aláirása.

lyezem:

agy helyettesének
irása.

— Endrényi Imre, Szeged.

Ugoletti, Taddeo

a Corvina-könyvtár őre volt; Egyszersmind János herceg nevelője.

Kardos Tibor:

A humanista oktatás. Magyar művelődéstört. II. 470. l.

BORGO-PRUND

Ugoleto, Taddeo

Laisd
=
Zolnai-Fritz

14, 17, 18, 26, 99. l.

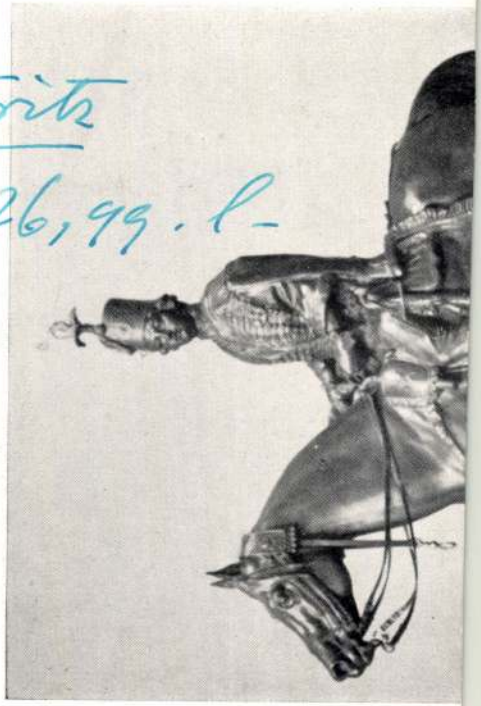

Ugoletti Taddé

mátyás király könyvtárnoka (mi-
niator)

Petendi Gera. Mátyás király
könyvtára. Vas. Ujs. 1855. 1971.

Ugoletto Taddeo

XV. sz.
a Bibliotheca
Corvina öre

lásd

Arch. Ért.

1929. 274 l.

1065/1905 sz. (Brest, 1905 dec. 1.)

Hivatalból: felterjesztés a selmezbányai és finnei köteles példányok ügyében (Elküldetést XII. 2. e. i. 891/905)

Ugoleto Taddeo

nem miniator

eresleg lind

Horovrodnuv. II

125, 131, 301 l

Terramaré, neolithikori

X. 49

Ugrai György

Hobrán

1930-32, 1933-34

Iparm.Isk.Évk.

1930-34. 46. l

történelmi kiállításról. Fővárosi Lapok, XIII. 1876., 519. l. — I. A.: Magyar mű- és történeti emlékek kiállítása. Századok, X., 1876., 511. l. — Dankó 73—74. l. (Képe XI. tábla.) — Pulszky Károly: Az esztergomi főegyház kincstára. AÉ, XIV., 1880., 288—289. l. — Irodalom. Egyházművészeti Lap. I., 1880., 348. l. — Martinov: Le trésor de Gran. Revue de l'Art Chrétien. XIV., 1881., 164. l., XV., 1881., 196. l. — Tört. Főcsoport 1384. szám. — Czobor—Szalay: II. kötet, 243. l. (Képe 245. l.) — Czobor: Egyházi emlékek a történelmi kiállításon. Bp. 1898., 99. l. — Forster: Magyarország műemlékei. II. kötet, Bp. 1906., 286—287. l. — Esztergom vármegye ... Bp. é. n. 43. l. — Lepold—Homor 72. l. — Gerevich PA, 194. l. — Lepold: Esztergom ... A Műgyüjtő, II., 1928., 244—245. l. — Lepold—Lippay 37. l. (Képe VII. táblán.) — Lepold Katalógus 11. sz.

MÁTYÁS KIRÁLY KÁLVÁRIÁJA, (238—241. kép)

arany, drágakövekkel, gyöngyökkel és zománccal. Két részből áll. A toronyalakú felső rész tetején Krisztus a kereszten, Mária és János ev., alatta baldachin alatt Krisztus oszlophoz kötve és fülkékben Illés, Ézsaiás és Jeremiás próféták. Valamennyi alak ronde bosse zománcos aranyfigura. Az alsó rész felső záródásán három zománckép: lovas, egyszarvús és sasos diadalkocsi, alatta delfines középrész, végül a tulajdonképeni talp: háromszögű alapon három plasztikus és zománcos szfinx, karmaikban

Ugrai György

l.

Ferkèpzomfoisk vk

1939. – 41. 101 l.

105. l. 131 l.

.tóságod figyelmét, hogy az 1931:
:.c. rendelkezései értelmében az
ok /irodasegédtiszti, kezelői,
ltiszti és kisegitő szolgai ál-
felváltva igazolványosokkal;
ekkel, tüzharcosokkal, tüzkeresz-
badon töltendők be.
ra vonatkozó fenti rendelkezése-
éghez képest - már az ideiglenes

Ugray György MDK

Portré, gipsz

Mücsarnok 196o. VIII. Magy. Képzőm. Kiáll.

Ugray György

MDK

Mária a gyermekkel, travertin dombormü

Műcsarnok 1944 VII. Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Ugrai György

ORSZÁG VILÁG
1967 JAN 4.

1021

MI LESZ A FRANKEL HÁZZAL?

A főváros III. ker. Tanácsa a Dugonics Titusz téri Művelődési Házat Frankel Leóról, a párizsi kommün harcosáról, az első magyarországi (marxista) munkáspárt megalakítójáról nevezte el. Frankel óbudai születésű, apja az óbudai hajógyár orvosa volt. Ugrai György szobrász már vörös márványba faragja a több mint egy méteres reliefet, mely impónáló módon állít emléket Frankel Leónak. Ezt a domborművet a Művelődési Ház előcsarnokában helyezik el. A szobrász ingyen, csupán lelkesedésből készíti el a művet. A szerény, lelkes ember, aki a kerület Hazafias Népfront kebelén belül összefogja a kerület művészeit, részükre kiállításokat, képzőművészeti tanfolyamot rendez — mindent megtesz a művészet összefogása érdekében egy olyan kerületben, ahol sok az üzem, de kevés a mecénása a művészeknek.

A Frankel Leó utca 25 számú ház falán márványtábla hirdeti, hogy a magyar munkásmozgalom nagy alakja ott született. De közelében hatalmas modern háztömbök emelkednek s lebontják a szomszédságában álló öreg, földszintes kis házakat. Vajon milyen sors vár Frankel Leó szülőházára?

Bihari Mór ny. tanár
Budapest

nem
is
l.
yi, a
ven s
éppe
azaér
nindj
efoná
mint
al elindult a Zalka Máté tér felé.
azért egy építkezésnél eldobta a
Még a térig sem értek, amikor
endőrrel eléjük jött.
nyságon Balogh egykedvűen je-
tudom hányat, de legalább ket-
rtam közülük.

*

ünnepelt Judák Sanyi visszatért,
a műtőasztalon feküdt.
voltaképpen miért, mi történt?«
ba próbálta, nem tudta megma-

ni nem akartunk semmi rosz-

Ugray György MDK

Ős magyar, mészkő

Műcsarnok 1944.VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

MDK

Ugray György

Mária a gyarmekkel, dombormü

7.nemzeti képzőm.kiáll. 1944.jun. Műcs.

Ugray György
festő

Tavaszi halvan
XIII.

MDK

Ugray György, szobrászm.

a kiállításon szereplö szobrászok egyike

Az olasz uralkodó a római Magyar Akadémia kiállításán. - Palazzo Falconieri.
Uj Magyarság. 1942.máj.22. 8.l.

MDK

Ugray György

/e.s./: Thorma János "Március idusa". A Műcsarnok téli tárlata. Ujság 1938. 7-8.l.

MDK

Ugray György

Dózsa parasztjai, fadomb.

11. M. Képzőm. kiáll. Mücs. 1968.

77. M. Керком. Кабул. Инфо. 1968.

Ugray György MDK

Leples nő, gipsz

Mücsarnok 1939 dec.-1940 január

Ugray György MDK

Fiatalság, terrakotta

Mücsarnok 1939 dec.-1940 január

MDK

Ugray György

Tanulmányfej

Műcsarnok 1938 Téli tárlat

Ugray György MDK

Nő lepellel, gipsz

Ülő nő, terrakotta

Mücsarnok 1937 Képzőm. Főisk. Kiáll.

Ugray György

MDK

Nő lepellel, ejtve

Ülő nő, terrakotta

Műcsarnok 1927 Képzőm. Tőlek. Kiáll.

UGRAY László, kolozsvári származású
építésztanuló

Ladislaus von U, Accentist, a bécsi akadémián építész tanuló s a Gundel-díj második fokozatát kapta egy korinthosi fejezet és a rajta nyugvó architráv rajzával (1792, 928 l)

Pressburger Zeitung
(Genthon)

MDK

Ugray György

Gátfutó, gipsz

Sportdij-kiáll. képes tárgymutatója. Iparm. Muz. 1940. márc.

MDK

Ugray György, szobrászm.

a neves székelyszármazású szobrász most csak néhány kisebb szobrával szerepel. A fiatal művészre, mint ismeretes, tavalyi kiállításai felhivták az olasz közönség figyelmét. Ujabb és nagyobb munkái azonban már vevőre találtak és nem juthattak a kiállitásra. -A most kiállitott müveiről is elismeréssel ir a római sajtó.

M.Jánossy Margit: Magyar siker Rómában. Palazzo Falconieri.-A Római Magy.Akad.kiállitása. Nemz.Ujs. 1942. jun.14. 18.l. /május végén/

MDK

Ugray György

Ős magyar.Mészkő.
Maria a gyermekkel. Travertin dombormű.

VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.kat.
Műcsarnok.1944.Jun.1-18-ig. 20, 21.1.

MDK

Ugray György

Portré, gipsz

VIII. M. Képzőmüv. Kiáll. Műcs. 1960. ápr.

M. D. V.

UGRAY György szokrász

szül. 1908.

1776. „Mária a gyermekkel"

Lisz.: 56. 671-N.

1777. „Tilő nő" (1936) Lisz.: 56. 672-N.

A M. N. Galéria ánagjegyzése T./B. rész

Bp. 1959. 265-266. l.

MDK

Ugray György

Andrea. Pirobazalt.

Tavaszi Tárlat. 1940. ápr.-máj. 16.1.
Műcs.

85.

v. Sáros vm./

ismert.

i 1863, 55. - Divald K., A fafara-
könyve II. /szerk. Ráth Gy./ Bp.

/v. Turóc vm./

) r,

Ugray György

Lépő akt, gipsz.

Tavaszi Tárlat. 1940 ápr.-máj. 7.1.
Mücs.

MDK

Ugray György, szobrász

Tanulmányfej.

KMTárs. Téli tárl. 1938.febr.-márc. Gyüjt.kiáll.
Bp.Mücsarnok. Kat.15.l.

M.D.K.

Ugray György

314. Jézus és a gyermekek. Gipsz.
318. Gyermek-akt. Gipsz.

"A gyermek a müvészetben" kiállitás tárgymutatója Bp. 1940. Orsz. M. Képzőmüv. Társulat. 21. l.

MDK

Ugray György

Fiatalság, terr.

Horthy jub. kiáll. Műcs. 1939. dec.

14. 1.

Ugray György
szobrász

Kőrmüves Kelemen balladáját már
betegsége miatt nem tudta befejezni.
A korhaiban mintáról András-hesent-
ben pedig ő muvaga szenvedéset vetít-
hette ki.

Maksay László: Ugray György
Műrészet, 1972. március - 26 oldal

Ugray György
szobrász

Ugray György nek a III. kerületben
tölb kiállítása volt. Kitűnő alkotá-
sai az „Ülő nő", „Anyaság" a
„Hemingway portré". stb.

Maksay László: Ugray György.
Művészet, 1972. március - 26 oldal

Ugray György
szobrász

Dinamikus a fába faragott ötvíctéres 1919-es forradalmat ábrázoló dombormű. Ezt a III. ker Pártbizottság vásárolta meg a díszterme számára.

Maksay László · Ugray György.
Művészet, 1972 március - 26 oldal

Ugray György
szobrász

Dózsa fa domborművét a III. ker Tanácskára díszterniben helyezték el. A domborművi első vázlatot a Minisztertanács Mongoliának ajándékozta.

Maksay László: Ugray György
Művészet, 1972. március - 26 oldal

Ugray György
szobrász

1968-ban a Műcsarnokban kiállitott 15 alakos, Dózsa fa domborműve olyan sikert aratott, hogy megvette a III. ker Tanács.

Maksay László: Ugray György
Művészet, 1972. március - 26 oldal

Ugray György
szobrász

1966-ban hapott megbízást a Szeged-Ujvatosi gyógyszertár dombormüvére és az óbudai Frankel Leo Művelődési Ház dombormüve.

Maksay László: Ugray György.
Művészet, 1972. március - 26 oldal

Ugray György
szobrász

Egy ideig az Alap hivitkező Vállalatía-
nál mások munkámat a felnagyítá-
sával hereste henyezet

Maksay László: Ugray György.
Művészet, 1972. március - 26 oldal

Ugray György
szobrász

Az almásfüzitői ovoda számára is
készített egy domborművet, majd több
plakettet mintárott. 1959-ben készítette
a Csabán Samu domborművet a Vörösvári
úti iskola számára.

Maksay László: Ugray György.
Művészet, 1972. március – 26 oldal

Ugray György
szobász

1948-tól a Fémárú és Szerszám gyárban mintaasztalos lett, hogy végy gyermeket eltarthassa. Csak 1956-ban kapott lét domborzú elkészítésére megbízást.

Maksay László: Ugray György.
Művészet, 1972 március – 26 oldal

Ugray György
szobrász

Itáliában tölt-szobrát megvették,
Bólyai Farkas mellszobra a római
egyetem matematikai tanszékére került,
Fraknói Vilmos domborműve a Collegium
Hungaricumba.

Maksay László: Ugray György.
Művészet, 1972. március - 26 oldal

Ugray György
orvosa

1943-ban tért vissza Olaszból családjával Budapestre, hamarosan behívták katonának, hadifogságba esett és 1948-ban hadirokkantként betegen jött vissza.

Makay László: Ugray György.
Művészet, 1972. március - 26 oldal

Ugray György
szobrász

1940-41-ben Rómában, majd a
következő évben Torresinában dolgozott.
Flóra, Primavera, Anyaság, I. István
és még sok szép szobrot alkotott.

Maksay László: Ugray György.
Művészet, 1972. március - 26 oldal

Ugray György
szobrász

1908-ban Dicsőszentmártonban a Székelyföldön született, nyolcan voltak testvérek, mintán apja korán meghalt kenyér után hellett nézine, asztalosinas lett.

Maksay László: Ugray György.
Művészet, 1972 március - 26 oldal

Ugray György
szobrász

A Képzőművészeti Főiskolán
Borsy Jenő tanársegédje volt,
Tölt pályázatot nyert el.

Maksay László: Ugray György.
Művészet, 1972. március - 26 oldal.

Ugray György
festő

1926-ban jött fel Pestre és a Gauz gyárban helyezkedett el mintafestő. 1930-ban beiratkozott az Iparművészeti Iskolába, majd 35 és 40 között elvégezte az Képző Művészeti Főiskolát.

Makovecz Imre: Ugray György.
Művészet, 1972. március - 26 oldal.

Ugray György
szobrász

Szeged - ujvárosi gyógyszertár
domborműve (repro)

Maksay László: Ugray György
Művészet, 1972 március – 26 oldal.

Ugray György

Bemutatott műve:

„Dózsa parasztjai", fadombormű,

3.80 x 90 x 50.

Zola Tibor: XI. magyar képzőművészeti kiállítás, Budapest, 1968.

141

Ugray György halálára

1971. nov. 21-én meghalt.

Temetése az Óbudai temetőben dec. 2-án.

— : Körlemények 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1971. nov. 26.

Ugrai László

Képitett tervet a kolozsvári templom
épitésére.

Voit Pál: A barokk Magyarországon,
Budapest, 1970. . 152 l

171

Ugray György, szobrán

□ UGRAY GYÖRGY szobrászművész posztumusz kiállítását holnap délután 5 órakor nyitja meg az Óbudai Klubházban Kurilla József, a III. kerületi Tanács VB-elnök-helyettese.

2.

-: □ Ugray György

Esti Hirlap, Bp. 1979. jan. 5.

Ugray György

Kalmár István és Romvári János a Fiatal Művészek Klubjában január 18.-ig,
Stettner Béla a miskolci József Attila Könyvtárban január 18. -tól,
Orvos András a Fényes Adolf Teremben január 18.-tól, Agotha Margit a Kulturális Kapcsolatok Intézetének kiállító-termében január 28.-ig,- mutatja be alkotásait.
Friedmann Endre: "A pillanatból élek" c. fotókiállítása a Műcsarnokban február 4.-ig,
Szebeni András: fotókiállítása "Vallomások" címmel a Helikon Galériában február 4.-ig,
Ugray György szobrászművész posztumusz kiállítása az Óbudai Klubházban január 28.-ig tekinthető meg,-közli a kulturális eseményeket ismertető rovat

Élet és Irodalom, Bp. 1979. jan.13. XXIII. évf. 2. sz. 8. lap.

Ugray György, szobrászművész

a szinte elhunytáig gyári munkáskéut élt
művész alkotásaiból rendeztek kiállítást
a Budapesti Harisnyagyár kultúrtermében.

Pesti Műsor, 1979. aug. 22. 48. old.

MDK

Ugray György

Leples nő, gipsz

Horthy jub. kiáll. Műcs. 1939. dec.

15. 1.

MDK

Ugray György szobrász

Genthon I: A Római M.Akad. kiáll. Szépmüvészet, 1942. 2o3-2o4 l.

MDK

Ugray György, szobrász

Jézus és a gyermekek. Gipsz.

Gyermek-akt. "

Mücs.-OMKT."A gyermek a művészetben"Kiáll.194o.II.III.
Kat.21.1.

MDK

Ugray György festő

Műcsarnok őszi kiáll. 1938. nov. Műcs. 39 l.

MDK

Ugray György

Magyar Nemzeti Művészet 1938.4.sz.
63.l.

MDK

Ugray György szobr.

Óbudai képzőművészek... Népszava, 1960. épr.4.
8.l.

MDK.

Ugray György szobrász: portrék

Ernszt Muzeum XIII.Tavaszi Szalon kiállitás.

Pesti Napló 1938. április lo. 4. l.

Ugray György

MDK

Makfalvai utca

Műcsarnok 1938 Őszi tárlat

Ugrai György szobrász

Tóth Ede szobrát készíti a sárospataki kollégium részére (emlv)

N. N.: Kossuth-szobrát kap a sárospataki iskolakert

Északmagyarország 1969 X. 22

Ugray György

Pásztortűz

1942. Repr

Mihály László 275.l.

Ősmagyar harcos 276.l.

Vérhordó leány 297.l.

nak nyomtatványok vétele 1.40

szterium elszámalasok vétele 1.40

Összessen Frt. 21.00 fillér

összegett a Műemlékek Országos

i napon köszönettel felvettem

est 1948 December 31 in

Sadáth Ferenc

szak. altiszt

Exp. 194

Csatolandó:
mindrét riadványhoz
25-25 db postataraférpénztási befizetési lap.

Ugrai György
Nobrán

Ferk. pzomfoisk. vk
1939-41. 145. l.

e –

:

I.

Vitéz Szakály István
omkerti felügyelő úrnak,
Székesfehérvár.

II.

Kalatovics Eugénia
mpolennii felügyelő úshölgynek,
Krasznahorkaváralja.

I – II.

belépti díjak nyilvántartásáról,
éséről és elszámolásáról az
évi március hó 5én kiadott
zámú rendeletemben intéz –
tem.

Ugrai György I.é
szobrán hallg.

Ferk`pzomfoisk`vk
1935-36. 69. l.

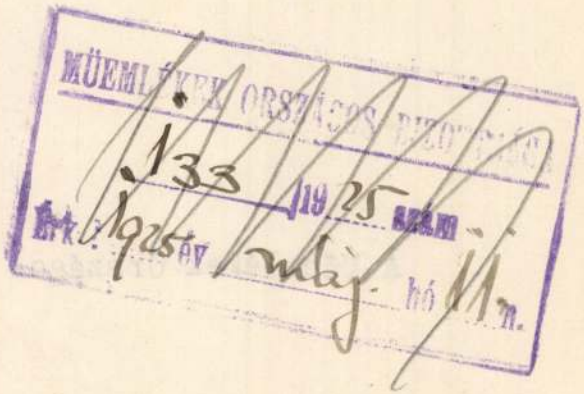

MÜEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
133 1925 szám
Érk. 1925 év máj. hó 11 n.

A Műemlékek Országos Bizot

Kitüntetés Spielbergnek

Steven Spielberget, a Schindler listája című nagysikerű film rendezőjét Elie Wiesel holocaust-emlékdíjjal tüntették ki. Ünneplésére New Yorkban összegyűlt az annak idején Schindler alkalmazásában állt s a holocaustot túlélő negyven zsidó – írta tegnap a Reuter. A Spielbergnek átadott emlékdíjat az Izrael Állam javára kötvényeket kibocsátó Elie Wiesel ügynökség hozta létre, s a náci Németország elől megmenekült, a holocaust borzalmait túlélő személyeknek ítéli oda évente. Az amerikai rendező az első olyan kitüntetett, aki nem a holocaust túlélője.

„Csángó Kánaán"

„Nekünk is magyar szóra nyílt a nyelvünk" – meséli a csángó asszony a budapesti tévéoperatőr kamerája előtt. (Elgondolom, hol fogalmaznak nálunk ilyen szemléletes-szépen?) Iskolába menet, a moldvai falucskában, csak annyit tudott románul, hogy „kum té kjámö?" (hogy hívnak?). Írni, olvasni már csak ezen a nyelven tanult, miként a templomban is románul fohászkodtak. El is mondja a szerkesztő-riporter, *Major Árvácska* kérésére a Miatyánkot: románul, latinul, magyarul. Ám a gyerekeik már csak románul beszélnek egymás között, s az iskolában. A Moldvába szakadt, hajdani magyarság – részint a honfoglaláskori, részint a századokkal ezelőtt, a Kárpátokon túlra vándorolt székely telepesek utódai – ősrégi magyar szokásokat, nyelvi fordulatokat, megőrzött régiségeket melengettek katolikus hitközségeikben. A román állam teljes beolvadásra ítélte őket. *Ceausescu* idején megközelíteni sem lehetett a csángó falvakat a rendőri felügyelet ellenében. Úgy látszik, mégsem sikerült véglegesen beléjük sulykolni a román identitást. 1989 után a dermedt földben is kicsírázott a mag. Erdélyi és külhoni magyarok indultak fölfedezni maguknak a Csángóföldet, s a kapcsolatok erősödésével ébredezni kezdett a szórványvidék lakosaiban a nemzeti azonosságtudat. Ma már százegyven csángó gyerek tanul magyar nyelven a csíkszeredai általános iskolában, melyet a magyarországi Illyés Alapítvány s – erejéhez mérten – a háromszéki katolikus egyház támogat.

A szeredai kollégium tizenéves lakóit és a csángóföldi szülőket megszólaltató egyórás dokumentumfilmben – Csángó Kánaán a címe – mozaikképekből áll össze a történet, e szórványnép jelenkora, sanyarú sorsa, birkózása a betevő falatért, s reménykedése, hogy gyermekei jövője majd csak jobbra fordul. „Lassú víz nagy martot hajt" – sóhajtja az egyik apa, akinek kislánya a szeredai kollégiumban arról ábrándozik, hogy tanítónő lesz. A másik meg bírónőnek készül. Mert a nyolc osztály elvégzése után tovább szeretnének tanulni az udvarhelyi tanítóképzőben vagy a szeredai Márton Áron Gimnáziumban.

Igen, a továbbtanulás [illegible] riport valamennyi [illegible]ukból

Magánmúzeum?

Igen, magánmúzeum. Természetesen nincs magánmúzeum, hiszen minden múzeum valamilyen közösséghez kíván szólni. Legföllebb olyan értelemben, hogy ki üzemelteti. Nos, ~~*Ugray György*~~ szobrászművész emlékmúzeumát a hátrahagyott család üzemelteti egykori lakásában. De nem a saját maga számára, hanem éppenséggel a köznek szánva. A magyar művészetkedvelő közönségnek, amely a művész életében is, halála után is jobbára el volt zárva ettől az életműtől. Holott ezt az elzárást az égvilágon semmi nem indokolta. Ugray György művészete van olyan jelentős, van olyan színes, hogy a legtágabb érdeklődésre tartson igényt. Amikor 1940 és 1942 között Rómában ösztöndíjas volt, majd 1943-tól olasz kisvárosokban dolgozott, komoly sikert aratott ott készült műveivel, elsősorban portréival. Az olaszok megbecsülték és számon tartották, a magyar történelmi intézet is örömest tette falára *Fraknói Vilmos* püspökről készült portréját, miként a római egyetem matematikai tanszéke *Bolyai Farkas* mellszobrával dicsekedett. Úgy tetszik, a haza nem talált el igazán ehhez a művészhez, akit nemcsak a fogság, a hadirokkantság, a betegség viselt meg, de az ötvenes évek kulturális politikájából fakadó mellőzöttség is. Megbízásokat szinte alig kapott, családját mintaasztalos munkájával volt kénytelen eltartani. A szakmának mindössze kisebb szelete tartotta számon, ide azonban jelentékeny művészek tartoztak, mint a sírnál 1971-ben őt búcsúztató *Somogyi József* is.

Halálának évfordulóján, a házi múzeum megnyitóján *Tarlós István* III. kerületi polgármester mondott bevezetőt, Ugray György munkásságát pedig *Szabó Lilla* művészettörténész méltatta a nagyszámú érdeklődő előtt. Reméljük, ezzel a gesztussal elindult a művész alakjának és életművének visszatérése a magyar művészet közösségébe.

(f)

[illegible]

SaR

UGRAY György szobrán.

IV. ÉVFOLYAM, 274. SZÁM Új MAGYARORSZÁG 1994. NOVEMBER 22., KEDD

Ezrek várnak Horn levelére Diósgyőrben

Ha minden szakad – sztrájk!

A diósgyőri kohászok tegnap levelet küldtek Horn Gyulának, mert a júniusi kormányváltást követően még mindig nem történt semmi azért, hogy a technológiaváltás miatt feleslegessé váló 2500 gyári alkalmazott számára munkahelyet teremtsenek.

Bár a kabinetet *kormányhatározat* kötelezi arra, hogy az acélgyártással kapcsolatos átalakításokat úgy kell végrehajtani, hogy *a munkahelyüket elvesztő dolgozók további foglalkoztatása* ne szenvedjen csorbát, a dolgok mai állása szerint nem biztos, hogy ez megvalósítható. A kohászok nem először kísérlik meg sorsukat befolyásolni. Már júliusban *írásban fordultak* a miniszterelnökhöz, valamint az ipari és a munkaügyi miniszterhez, de olyan választ kaptak, ami *megkerülte* az említett kormányhatározatban foglalt munkehelyteremtő kötelezettség témakörét, illetve az csak az általános ígérgetések szintjén maradt.

A kohászok most nem tehettek mást, mint közölték Horn Gyulával: *ha kell, a sztrájktól sem riadnak vissza.* Dolgozói kezdeményezésre már megalakult a *Nagyolvasztó Részleg Sztrájkbizottsága,* amely arra hivatott, hogy megegyezésre jusson a kormány képviselőivel, amennyiben ez egyáltalán lehetséges. Az utóbbi hetekben ugyanis felerősödtek *a nagykohó létjogosultságát elvető kormányzati* tendenciák. A kohászok viszont ragaszkodnak ahhoz, hogy – ha nem zárul sikerrel az új munkahelyek teremtésére tett kísérlet – működhessen tovább a nagyolvasztó. A jelenlegi szabályozás szerint ugyanis az csak áprilisig adatik meg nekik.

Diósgyőrben 2500 ember várja a kormányfő válaszát. Remélik, hogy ügyüket december 15-ig rendezik. Ha nem, törvényes keretek között sztrájkkal tiltakoznak.

Sz. T.

Gondozóház. Tegnap átmeneti gondozóház nyílt Budapesten, az Erzsébetvárosban. A harminc személyes, panziószerűen üzemelő intézményt olyan nyugdíjasok vehetik igénybe – legfeljebb három hónapig –, akikről egyelőre nem tud gondoskodni a család. A szolgáltatásért fizetni kell, az árat a család jövedelmétől függően állapítják meg. A gondozóházba akkor célszerű a hozzátartozók elhelyezése, ha nyaralás, betegség vagy például a lakásátalakítás miatt lehetetlenné válik, hogy megszokott környezetükben éljenek az idős családtagok

FOTÓ: KÖRMENDI IVÁN

Ágazati lobbyk kezében?

Meg kell szüntetni azt a gyakorlatot, hogy a vállalatok igazgatótanácsába politikai alapon kerüljenek emberek – mondta Bihari István a Menedzserek Országos Szövetségének elnöke tegnap, az Egon Zehnder International konferenciáján.

Szerinte jól működő vállaltok nélkül nem működhet jól az ország gazdasága sem. Ezért fontos, hogy a vállatok vezető testületeibe *hozzáértő emberek* kerüljenek. Mivel nagyon szűk réteg rendelkezik gazdálkodási tapasztalatokkal, ezért a vezetők kiválasztása során *a politikai lojalitás ne élvezzen előnyt* a szakmai hozzáértéshez képest – vélekedett Bihari.

Vecsényi János, a Centrum Áruházak elnöke szerint szerncsésebb lenne, ha az igazgatótanácsok tagjait *nem a tulajdonosok* jelölnék a közgyűléseken, *hanem egy erre felkért bizottság.* Így érvényesülhetnének a szakmai szempontok a jelölések során. *Mihályi Péter,* a privatizációs kormánybiztos helyettese úgy vélekedett, kedvezőtlen, hogy a vállalatok vezetése összefonódik az ágazati minisztériumokkal, aminek következtében *a gazdaságot ágazati lobbyk irányítják.*

G. J.

Nincs országos májgyulladásjárvány

Mosson kezet, ne olvasson újságot

Egyre több helyről jelentenek tömeges májgyulladásos megbetegedést. Veszprém, Nógrád és Fejér megye után Komárom-Esztergom megyéből is megérkezett a jelentés: már több mint hetven beteget regisztráltak. Dr. Straub Ilonától, az Országos Közegészségügyi Intézet Járványügyi Osztályának vezetőjétől kértünk hel

– Milyen tünetei vannak a megbetegedésnek?

– A mostani járvány a májgyulladásosak közül *a legenyhébb,* lappangási ideje 3-5

A svéd papíripar névjegye

Királyi elismeréssel

Tegnap nyitották meg a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem aulájában azt a kiállítást, ahol a svéd Bongs cég termékeit – borítékjait, matricáit, irattartóit – tekinthetik meg az érdeklődők.

A Bongs cég története már több mint kétszáz éves múltra tekint vissza. Könyvkötészettel kezdték, később álltak át a borítékok és irattartók gyártá[illegible] szentendrei Papírgyár

borítékokat. Fennállásuk 250. évfordulója alkalmából *királyi elismerést* is kaptak. A többgenerációs családi vállalkozás központja a Svédország déli részén fekvő kisváros, Kristianstad.

A kiállítás reményt adhat arra, hogy magyarországi cégekkel is üzleti kapcsolatba kerülnek. Papír- és mnyomdaipari cégekkel, kiadókkal is tárgyalnak, így pél-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1970 MÁR 4

DÉLMAGYARORSZÁG
Szeged
1970 MÁR

Szeged szobrai

1021

A gyógyítás szimbóluma

(191.) Az Odessza lakótelep gyógyszertárának külső dísze A gyógyítás szimbóluma című alkotás, amelyet Ugray György faragott mészkőből. A korábban bemutatott Hygieia című fából faragott alkotás — amelyet A gyógyítás szimbóluma cím alatt közöltünk — Marosán László szobrászművész alkotása. A Hygieia a gyógyszertár belső dísze.

O

a

A téli

állítására vasárolja meg fedéllemez- (kátránypapír)-szükségletét:

		új ár
120-as csupasz	56,70 Ft (tek.)	10 m²
150-es csupasz	45,70	„
120-as homokolt	69,30	„
150-es homokolt	56,70	„

Kapható a Szegedi TÜZÉP Vállalat telepein és boltjaiban: Csongrádon, Hódmezővásárhelyen, Kiskundorozsmán, Makón, Szentesen, Szegeden.

KÖZÜLETEKNEK NAGYFOGYASZTÓKNAK vagonos (legalább 800 tek.) megrendelés esetén a fenti árból további 7 százalékos engedményt ad a

SZEGEDI TÜZÉP VÁLLALAT
Szeged, Vértanúk tere 6.
Telefon: 12-169.

XS 81296

Járműkiállítást rendez

A VIDIA KERESKEDELMI VÁLLALAT
március 5-én, csütörtökön
délután 2 órai kezdettel
a SZEGED, KÖLCSEY U. 4. szám alatti helyiségében.

A kiállítás március 5-től 18-ig
hétköznapokon de. 10 órától du. 18 óráig,
szombaton pedig de. 10 órától du. 17 óráig
tart nyitva.

VASÁRNAP KIÁLLÍTÁSUNKAT ZÁRVA TARTJUK.

Minden érdeklődőt szívesen látunk.

Ugray György
kabrák

Rékl rek a római Magyar Akadémia kiállításán.

Magyarország 1942. V. 21.

Ugray György
szobrász

Részt vesz a római magyar akadémia kiállításán.

Új M. 1942. V. 22.

Ugray György

MDK

Ősmagyar, mészkő

7.nemzeti képzőm.kiáll. 1944. jun. Mücs.

Ugray György MDK

Jézus és a gyermekek, gipsz

Műcsarnok 1940 Gyermek a művészetben d. kiáll.

Ugray György MDK

Andrea, pirobazalt

Mücsarnok 1940 Tavaszi tárlat

Ugray György MDK

Lépő akt, gipsz

Műcsarnok 1940 Tavaszi Tárlat

MDK

Ugrai György

Anikó, gipsz

Magy. Művészetért kiáll. r.Műcs. 1940. febr.

21. l.

MDK

Ugrai György, disz.szobr.

Iparm. Isk. Évk. 1934-36.

44.l.

Ugrai György
szobrász

Szobrot készít Tóth Ede szinmű vó-
ról Sárospataka

Északmagyarország 1969. XI. 22.4.

Ugray György

nobrán

lásd

Roman Coll. Hungaricum

Omőszt 1940/41

25. l.

~~Pontormo, olar festo? VII.200~~

Ugray Györy

l.

A Pe Madách

Kecskemét, 1930. március 14.

Igen Tisztelt Uram!

F. hó 10-i b. leveléből köszönettel értesültem arról, hogy a nagy képet 400 pengőért sikerült elhelyeznie.-A póstautalványon küldött 100.- pengőt ma megkaptam és tudomásul vettem, hogy a képért járó további 300.- pengőt kb. e hó végén fogom megkapni.-Remélem, hogy idő-

Ugray György
szobrász

Mihály László: Római levél. Egy székely szobrászművész nagy sikere Rómában. Pásztortűz. 1942 275 – 277. l.

Mihály László képmása. Ősmagyar harcos és Vízhordó leány c. szobrának reprodukciójával.

Fenti Dicsőszentmártonban született 1908-ban. A marosvásárhelyi ref. kollegiumban tanult. Tanulmányait abba hagyva, mint asztalosseged kereste kenyerét. Utóbb Bpesten az iparművészeti iskolában, majd képzőművészeti főiskolában tanult. 1940-ban római ösztöndíjat kapott

A római magyar akadémia római és padovai kiállításán részt vett.

314.

DR. SZÉCHÉNYI MIKLÓS

HAGYATÉKA, VALAMINT FŐU
BÓL SZÁRMAZÓ FESTMÉN

NACHLA
GRAFEN DR. NIKOLAUS SZ
GROSSWA

SOWIE GEMÄLDE UND KU
HERRSCHAFTLICHEM UND

BUDAPEST, 1924. ERNST-MÚZEUM K

Ugray György

Kopp 1939/40. verzem. II

UGRAY GYÖRGY :

232. Ülő nő. - Szobor, terr., mag.: 48 cm. Jelz. l.b. "Ugray Gy. 1936."

RUDNAY GYULA :

199. Önarckép. - Olajf., v. 41 x 50,5 cm. Jelz.l.j. "Rudnay 926."

200. Tájkép. - Olajf., v., 60 x 50 cm. Jelz.l.j. "Rudnay".

201. Vihar előtt. - Olajf., v. 43,5 x 30 cm. Jelz.l.j. "Rudnay 1925".

RUMI RAJKY ISTVÁN :

202. Vizhordó. - Szobor, márv., mag.: 71 cm. Jelz.e.a talapzaton "Rumi Rajki".

SÁMUEL KORNÉL / 1883 - 1914 / :

203. Női akt. - Szobor, br. mag.: 41 cm. Jelz. a talapz.f.o. "Sámuel C."

Ugray György

1937/38. III. éves

nobrászati szak,

rendes hallg.

I - II. félév

Ferképzomfoiskèvk

1937/39. 150. l.

papíráruk, iskolai cikkek, könyvek
— VÁGSELLYE —

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Ugray György

VI. Bajza u. 41.

Gátfutó, gipsz

Repr.

VKM Sportdíj kiáll

1940. XIX. t.

UGRAY GYÖRGY (Budapest, VI., Bajza-u. 41.)

79. Gátfutó. Gipsz. Ára bronzban 300.– P

(*Képe a XIX. táblán.*)

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

4239 szám.

Műemlékek Országos Bizottsága

Méltóságos Elnökségének

Budapest IX.

U. p.: Högyes Endre u. 1.

megye.

Ugray György

1938/39. IV. éves

szobrászati szak,

rendes hallg.

I – II. félév

Ferkèpzomfoiskèvk

1937/39

157. l.

Ugray György

IV. évés szobrászhallgató dicsérő elismerést kapott 1938/39-tanévben a Felvidék vinzetésése c. főiskolai érem pályázaton.

Ferképzőmfőiskèvk 121. l.
1937/39

Ugray György

Hobrai

l.

Szépmüvészet

1942. 204. l.

Ugray György

vobrász

KMTárs 1940. A gyermek

Jézus és a gyermekek, gipsz

Gyermek akt, gipsz

Ugray György

szobrász

írod

M. E.: A római magyar akadémia kiállítása. Esti Ujság 1942. máj. 27

Ugray György

zobrázt

irod Részt vett az
s alábbi kiállitáson

Esti Magyarország

1942. máj. 2.1.

(Az olasz uralkodó megnyitotta a római Magyar Akadémia művészeinek kiállitását)

kertészetelepet
alapítottam
Rákospalotán

TÉGLÁS PÁL
MŰKERTÉSZETE
FORGÓ-ÚT
15

2. példa

Szedte: Schwarz Ottó

Ugray György

[illegible]

Műcs. kiáll, 1938 tól

Pipics [illegible]

Ugray György

vonása.

Részt vett a római magyar akadémia 1941. évi május kiállításán.

Magyarság

1941. máj. 25.

(A római magyar ösztöndíjasok kiállítása.)

Ugray György

Képzőm. főisk. kiáll. 1937

336. Ugray György . . . . Nő lepellel, gipsz
337. Ugray György . . . . Ülő nő, terrakotta

Tanár: Borsos J.

RUCKEREI UND KUNSTANSTALT A-G

RADI-UTCA 8 • TELEPHON-NUMMERN: 23-45, 98-70, 92-70

Ugray György

II. évés Hobrinati Nahos hallg.

Képzm. Tönsk. Érk.

1936/37. 73. l.

Ferképzomfoiskövk

Ugray György
szobrán

Részt vett a Operti
Madách szobor első
pályázatán 1938 febr.

Más tréma!
Méret!

232. Ugornya, ev. ref. fatemplom.

1715 körül épülhetett, mert a szószéken ez az évszám volt. (Lehoczky IIIb. p. 774.)

1733. „Ligneum az ipsis exstructum." (O. L.; C. P. D. A. 1733. jan. 26.). „Synagoga reformatorem ex lignis et lateribus ab ipsis incolis aedificatu...". (O. L.; C. P. D. A. 1733. jún. 18. No. 1.)

1797. hosszában kitoldották és

1801. karral, menyezettel és új szószékkel látták el. (Lehoczky IIIb. p. 774.)

1890—96. kőtemplomot építettek. (Helyszíni feljegyzés.)

(Bereg m.)

Domfaép

Ugray Györgyné

polg. isk. tanárjelölt

d. Ferképzőintézetek

1939-41. 144. l.

	0	∓	0	∓	0	∓	0	∓	0

t állandó iktatószám alatt évenként elkülönitve

44. Ugornya (Bereg m)

Tákostól 8 Km. 675. lakos

Ref. templom.

1891–97-ben épült barokk stilben.

Eidehselen

Nyirsègi utam 1938

Ugra (Galt) N. Kükülló

ev. templom Schmiedt pelt 1874.

1) alapvonje $\frac{1}{2}\pi = 1^{öl}$

hátlapján részlet (vázlatok.)

2) 1 pacskolat 1 leírás.

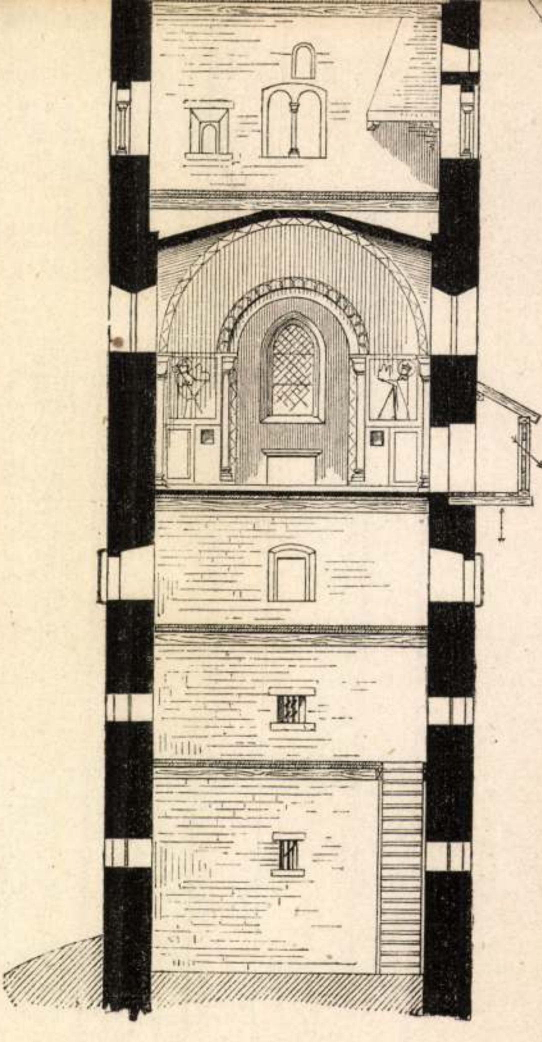

20.

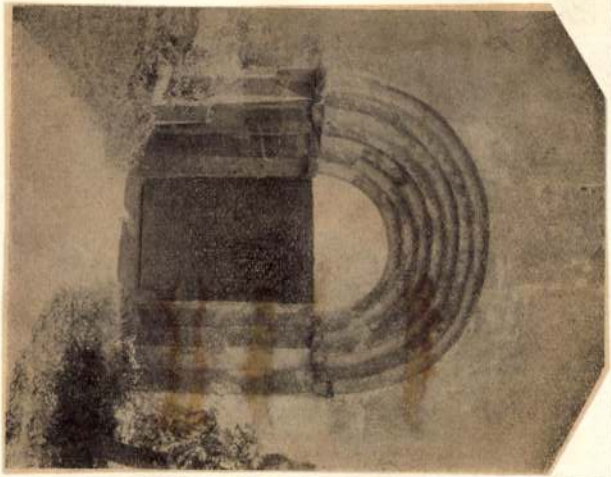

Ugra

Nyugati kapu XIII. sz.
Gerevich. M. romankori eml.
89. tabla

s" mulatságon (1935).

alósággal működő világítótornyot építettek, az neleti termeket pedig részben oázissá, részben mo-ern stílusú szalónná képezték ki.

1935. március 15. E napon négyszeres ünnep olt a főcsoport falai között. Március 15-ét ünnepel-ik, továbbá fogadtuk a volt budapesti hadapród-kolát 1915. március 15-én végzett tisztek 20 éves alálkozóját, együtt ünnepeltünk a főcsoport falai özött 20 éves találkozóra egybegyűlő volt módlingi, l. hainburgi akadémiákon felavatott műszaki tisz-ekkel, végül résztvettünk az összes volt műszaki kadémiákról és hadapródiskolákból kikerült tisztek lső nagyszabású találkozóján.

E hármas találkozóra összesen 81 tiszt jött

Ugrai templomkástély

(Galt, Nagykükülló om)

kepe repr.

Sigerus

Ugrai ág-ev.

tengelom

(Nagykükülltő vm)

l. GerMRE 839.(

Csucsora Jenő és neje
tisztelettel meghivják
Bözsike leányuknak
1914 julius 1-én meg-
tartandó esküvőjére

Abel Simon és neje
tisztelettel meghivják
Dezső fiuknak 1914.
évi julius 1-én meg-
tartandó esküvőjére

DÓSAI JÓZSEF

UGRAI István építész

1792–96, Kolozsvár, unitárius templom

AH 1996 210. sz. ill.

Két diszciplina

1) Tudománymetria

2) Bibliometria

Tud. metria => e
hatnot egy
folyamat

Bibliometria => (
lásár

↓

Törvényszerűsége

a) 1948 BRA

– milyen
elő bizonyos
tumotban. (

Ugrai László. Kolozsvárból.

pályázati dijat nyert az Épitészeti Akadémián Bécsben.

XVIII. száz.

Magy. Hirmondó. Bécs. II. szak. okt. 9. 541. l.

Benczur Gyula festő.

Népszava XXXVII.1909 máj.7.
107 sz.6 lap.
Müvészet,irodalom,hir.

Benczur Gyula " Millenáris hódolás " c. képével foglalkozó közlemény.

Ugrai László

székelyudvarhelyi építészmérnököt kérte fel 1802 őszén, Wesselényi Miklós a zsibói kastély építkezésének folytatására. Nevezett azonban nem vállalhatta a munkálatokat.

B. Nagy Margit: Reneszánsz és barokk Erdélyben, Bukarest, 1970.

1991

M. D. K.

UGRAI László építész

(XVIII–XIX. sz.)

Marosvásárhely (Tirgu Mures) Teleki-könyvtár

Kolozsvár, unitárius templom

Genthon-Németh-Egvári-Záder: Magyar müvészet 1800-1945.
Bp. 1962 ~~51~~. 51,

UGRAI László ingenieur † 1830

Kolozsvári unitárius templom, tervezője

AH 1995 97.

101 találat

Ugrai László MDK

építőmester

a Kolozsvári mutatius ~~tpl~~ Collégium

építője 1806

Mutatius tpl 1792-96. repr. 29

Református Collégium 1801

Bíró József: Kolozsvár Tépekben

Bp 1941.

20.0.

M.D.K.

Ugrai László, építész

A kolozsvári unitárius templomot épitette, a XVIII. század 90-es éveiben. Több helyen dolgozott. 445.o.

Kampis Antal: A képzőművészetek

A Kultúra Világa. III. köt. A képzőművészetek, a zene, a színház és a film. Minerva. Bpest. 1960

Ugrai László építész M.D.K.

A kolozsvári unitarius templom terve-
zője.

Kanyurs, magy. műv. Bp. 1960 445

M.D.K.

Ugrai László építen

Meghalt 1830.

Tervei alapján kezdték a kolozsvári kollegiumot építeni 1801 ben.

Megnyílt 1805-1806 ban.

Boros György: A kolozsvári unitarius kollegium írásban és képekben. Kolozsvár 1901

35,

M.D.K.

Ungrai Lánló építén

A kolozsvári barok unitarius templom építője. 18. n. vége.

Balogh J.: Ungarische Kunstdenkmäler im heimgekehrten Siebenbürgen. 1941.

12.

Ugrai László

Építészetikológiai frázisaink Péchy Mihály és Erdélyben talán Ugrai László felléptéig a katolikusok formáiból valók.

Mojzer Miklós:Torony,kulopa,kollonád
Akadémiai Kiadó 1971, 19.o.

Ugrai László

építész

Orsz Teleki

25. I.

~~Baics-Bodrog vármegyében szervezendő~~

~~nép- és iskolai könyvtár~~

~~VIII. 7i.~~

1:

Ugrai László
épitész

l.

Makvásár Kolozsvár

74. l.
75. l.
150. l.

Bizottsága hivatalos nyugta
fizesse ki és a fenti alna

A hivatal

Ugrai László

építész

l.

Bán József

Kolozsvári képeskönyv.

Bp. 1940. 20. l. 31. l.

29. t.

Officina.

Bonaventura, Bernardin és Domokos.

Krisztus sírbatétele

Fa, tempera, 27×27·5 és 28·5×27·5 cm.
Az Ipolyi gyüjteményből.
Őszi kiállítás 1930., Ipolyi, 76. szám. (Az utóbbi kép.) — Berti—Toesca 956. l. (Velencei iskola, XIV. sz. első fele.)

ÉSZAKOLASZORSZÁGI FESTŐ, XVI. század

h. államtitkár.

n. A miniszter helyett: Kertész K.Róbert

másolat hiteléül:

v.igazgató.

Ugray László

épitész

l.

Rados kolozsvmeml

7. l.

FELSŐMAGYARORSZÁGI RÁKÓCZI MUZEUM

KASSA
TELEFON 24-37

Kedves Gyul

Már régebben megkaptam
különlenyomat ügyében, de azért ne
szegyürődik egy ilyen vékonyság.

Azt hittem, hogy közben
lesz és vele szerettem volna felk
egy ujabb különlenyomat jelen-ke-me
elküldöm.

Most a következő kérés
duplumaink vannak. 85 darab, a me

MDK

Ugray László, Kolozsvár

Gundel-dij.

1792. 3. dij.

Bécsi képzőm. akad. magyar ösztönd. névsora.
Fleischer Bécs. loo. 1.

dekorativ feladat
ra készült. A szá
pályadijak odaité
ből, rossz izlésü
gok döntöttek, me
művészek körében
emlékmüvek készité
a napi élet paran
kel, igyekezett ve
és érthető, hogy
zetett. A Mária T
bor készitése közt
visszautasitotta

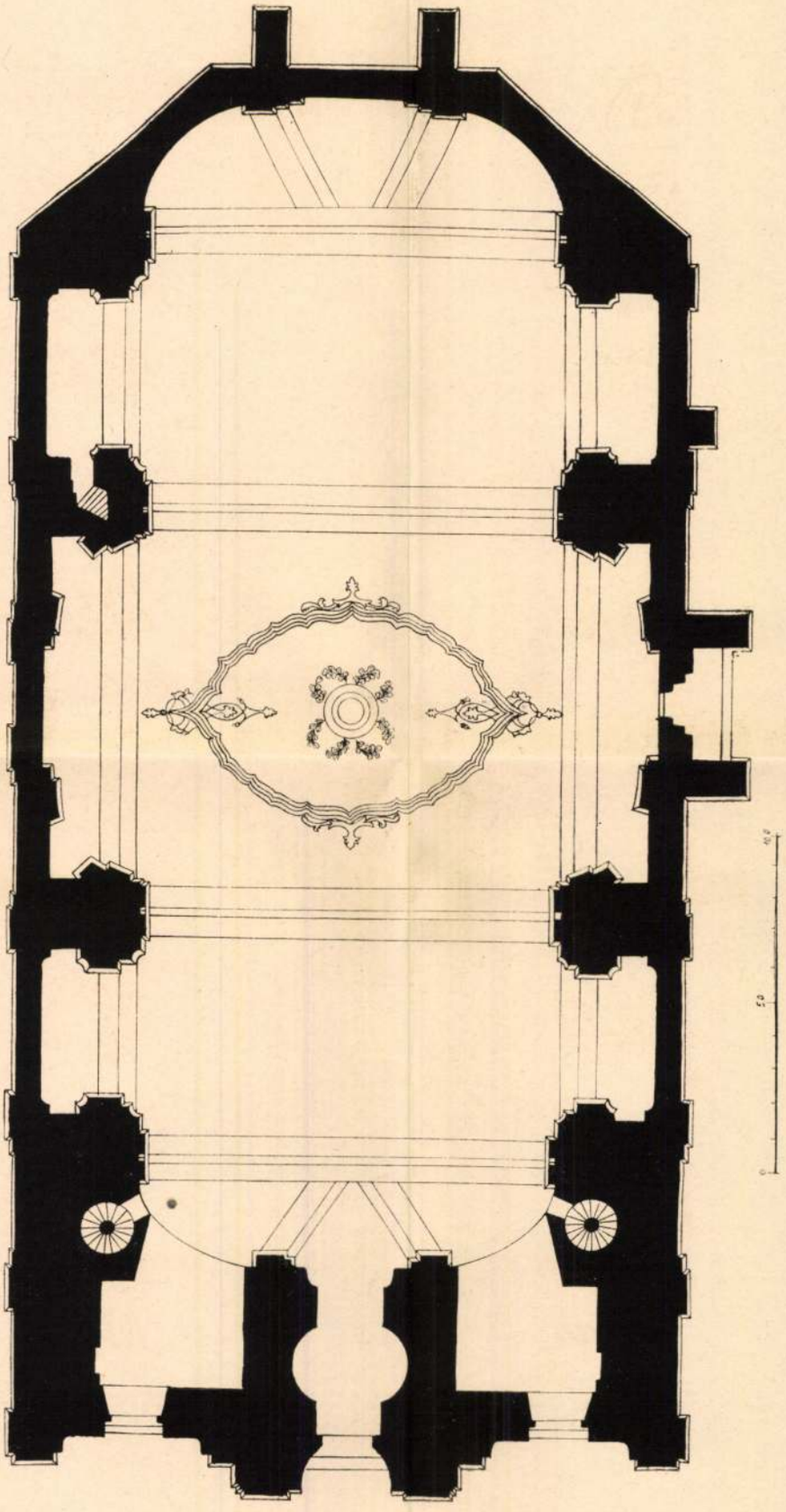

Az unitárius templom alaprajza. (1792—96.) (Ugrai László alkotása.)

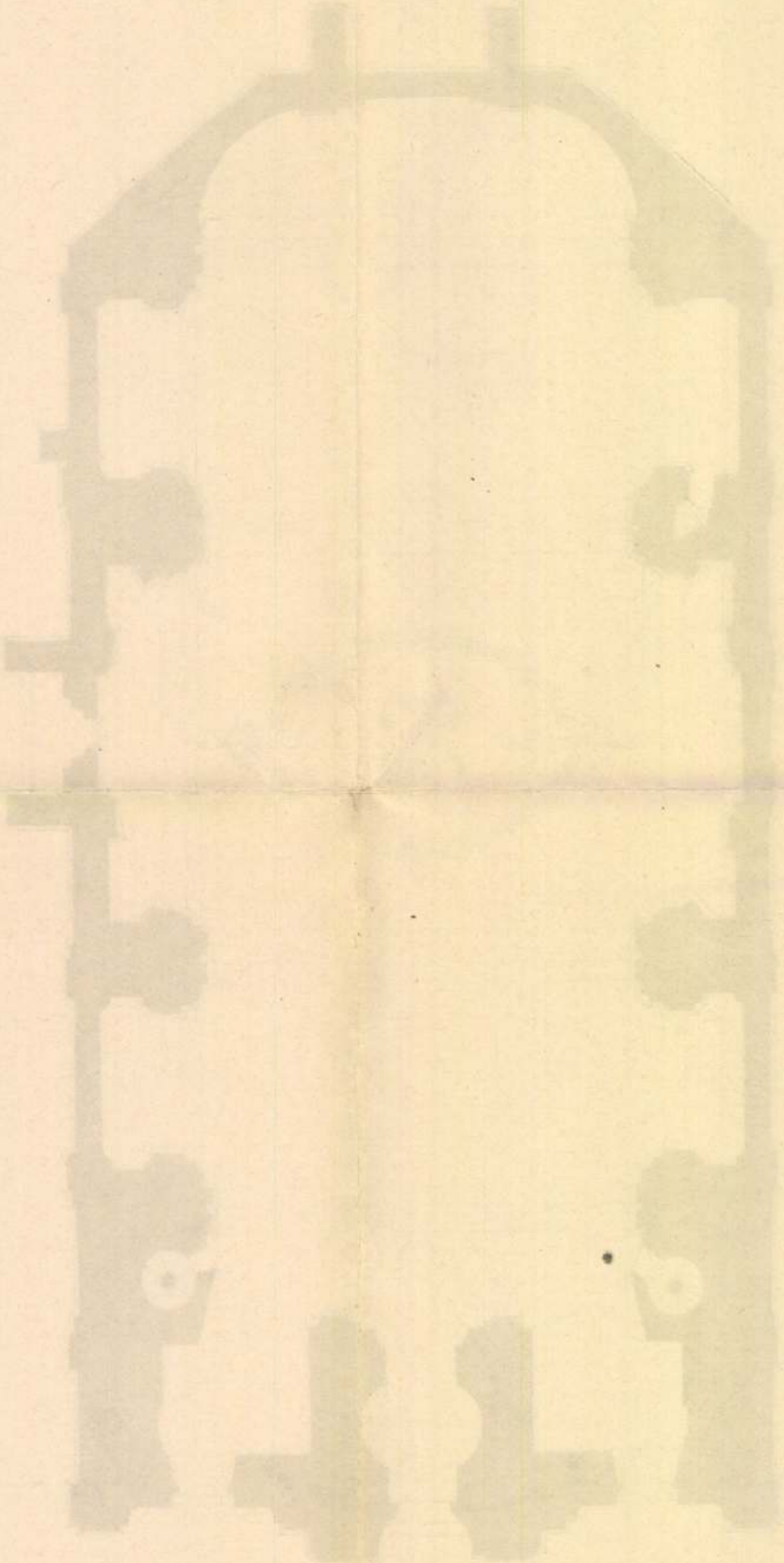

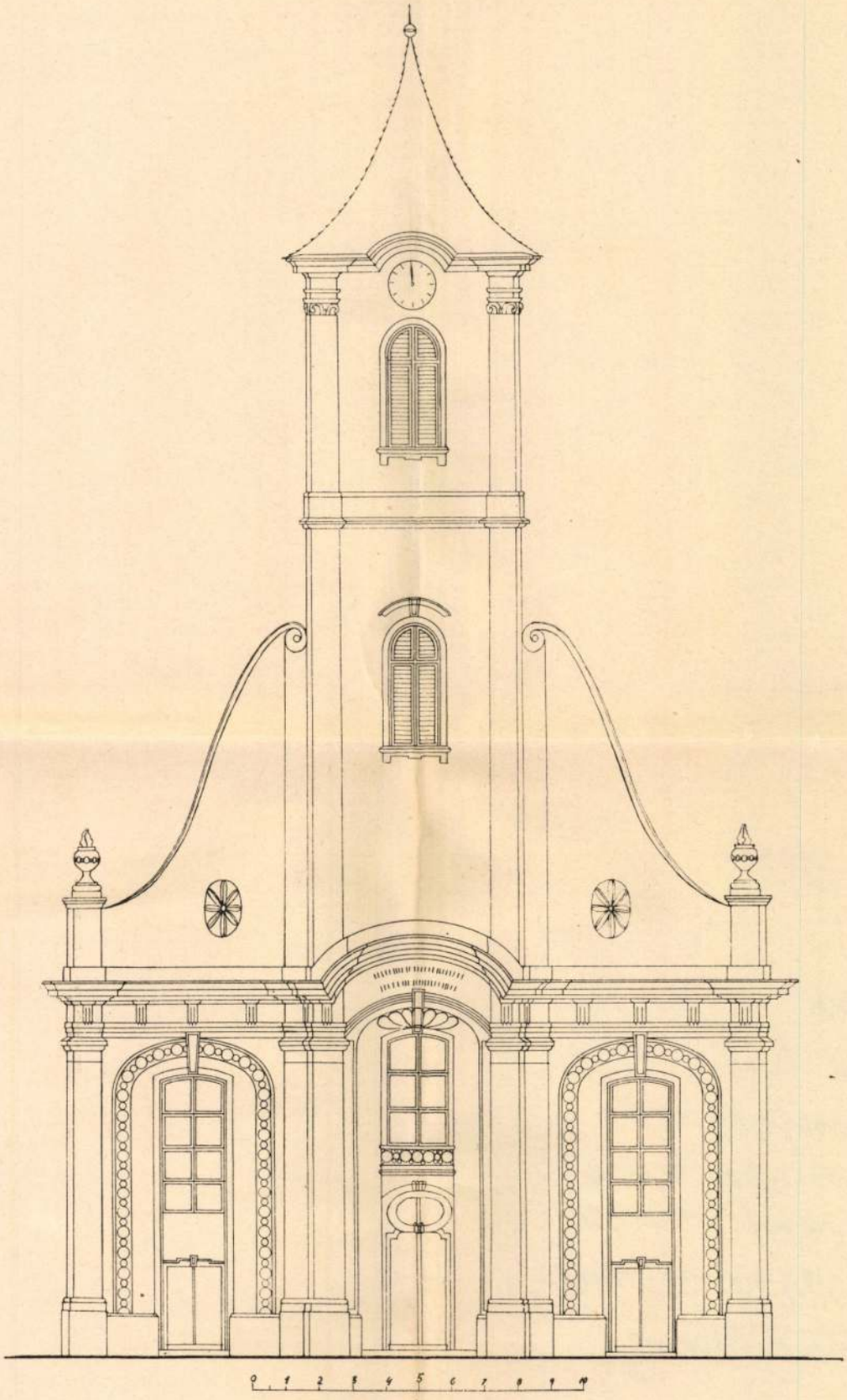

Az unitárius templom homlokzata az eredeti sisakalakítással.

Ugrai László

építész

erőd

Rados Jenő = Kolozsvári műemlékek. A m. kir. állami felső építő ipariskola 1941–42. évi stúnidei felvételei [Bp. 1943]

7. l. és az III lévő tablák

Ugrai

udvarhelyszéki mérnök
1800-ban készítette az alábbi
kollégium két emeletes fő-
épületének (tervét) meghet
e tervek alapján 1802–3-ban
építettek.

A marosvásárhelyi ev.
ref. kollégium értesítője
az 1894–95. iskolai évrol
Marosvásárhely 1896. 726 l.

Ugrai László

l. Bíró Erdmine

121, 144, 147, 149. l.

Mapa Sitio

1. Inicio Trabajo

151, 144, 143, 142, 1...

Ugrai László
épitész

l.

Biró József:
A zsiboi kastély.
Bp. 1942. 14, 15. l.

— — déli kapu 91, 99, 152, 153, 159, 165, 166, 100*, CXLVI 3, CXLVII
— — déli kapu, oszlopfő 138, CXLVII
— — déli kapu, timpanon 182, 229, ~~CXCV~~ 2
— — angyalos (bimbós) pillérfejezet 138, 139, 143, 184, ~~CXXXVI~~ 1
— — sárkányos pillérfejezet 13, 116, 147, 189, 202, CXXXVIII 4
— — kockaoszlopfő 149
— — oszloplábazat 154, ~~CXLII~~ 2
— — Mihály arkangyal dombormű (XII. sz.) 182, 187, ~~CXCVI~~ 1; (XIII. sz.) 183, 184, ~~CXCVI~~ 2
— — Péter és Pál (?) apostol dombormű 183, ~~CXCVII~~
— — ölelkező pár, dombormű 183, ~~CXCVIII~~
— préposti kert, kőoroszlán 57, 147, 179, ~~CXC~~ 2

828

Ugrai László

C

Hekler Ung

107 - l -

8286. sz.

Kérjük levelezésnél és fizetéseknél szivesen e számra hivatkozni.

KÖLCSEY KÖNYVKERESKEDÉSI R.-T.

BUDAPEST, VIII., ÜLLŐI-ÚT. 52/B.

Postatakarékpénztári chèque-számla 7969.

Budapest, 1905 VIII/17

Tek. Szentiványi Gyula ur

hiv.

Holdu 16 IV/em.

Ugrai László

kéz terve a ma-
rosvásárhelyi Teleki
könyvtárhoz

Repr.

Bírógernyeszegi

10, 11. Egy

Ismeretlen művész.
A XVII. századból.

Tököly Imre.

Mellig, kissé jobbra fordulta
val van ábrázolva. Mellette jobb
gatása szemlélhető olyképen, hogy
kard s czimer fekszik. Felirat
fölül: Die bestraffte Untreu
ten Ungarischen Gr
Weise vorgestellet,
fer Abbildung auf
a mellkép alatt: EMERICVS T
s alól: Was vor unersetzlic
lust, Schaden, Untreu
ressel két hasábos
Rézmetszet, mére

Lelt. na
szaklelt
753-91

Ugrai László

épitéz

l.

Birógernyeszegi

94. l.

Győr.

A bástyákkal megerősitet
föl és a hová keresztény csap
folyik. A váron innen jobbra
irata a látkép alatt, melyhez

CONTRAFACTVR DER VOESTVNG
WIDERVMB ERÖBERT VND EING

magyarázó szövegének kezdete:
fejezése: V. Begrebtnüsen.

Rm., mér. a vk. 16.

140 - 95.

Ugrai László

épitész

lásd okv.

Entzozudvarhelyi rk.

templ

108. l.

665

September 1944 die Anmeldung nicht zu ver-
gungen zur Generalversammlung vorher zu-
n Organe reichen nicht immer aus, die vielen,
wältigen.

Hochachtung

IZ. KUNSTGESCHICHTE,
RSTAND:

äsident: Der Quästor:

Blondel. *Max Wassmer.*

Ugrai László

épitész

vród

Biró Erdkast

64. l.

65. l. 73. l.

80, 81. l.

Ugrai László

épitész 1792-96

ivód

Balogh Zoltán:

Kolozsvár műemlékei

Szépmüvèszet

1942. 105. l.

Ugray László

épitész

a XVIII. sz. végén rajzolja a maros-vásárhelyi Teleki-téka épületének alap-rajzát.

Ki P. 161. l.

Ugrai László

gernyeszegi gr. Teleki-
kastély

Építészet. 1941. 32. l.
(Építési napló.)

Ugrai László

építész

l.

Zádor – Rados

233, 234, 235, 236,
240, 243, 282, 350. l.

Ugrai László

épitész

terverte a kolozsvári unitárius templomot (1792–96) és részben az ottani régi kollegiumot.

Művészetét részletesen fellemzi Balogh Jolán a 37 ik oldalon. Ha kell felhasználandó

Balogh Kolozsvár

36, 37. l. 105. 106, 107, 108, 109, 123. kép –

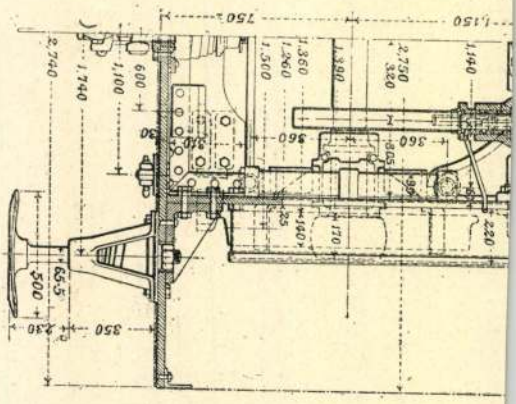
750
1,150
2,740
1,740
1,100
600
1,500
1,260
1,360
1,390
2,750
320
1,140
360
360
305
90
25
140
170
220
500
65.5
230
350

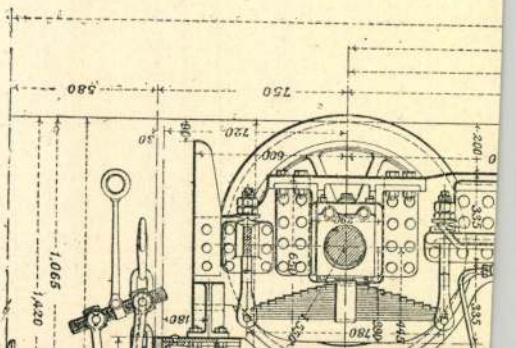
580
750
720
600
200
335
335
1,065
1,420
180
780
445

Ugrai László

Kelemen Lajos

Ugrai László, az unitárius templom és kollégium építészete. Kézirat.

Idezve-

Balogh Kolozsvár

47. 1.

Ugrai László

kolozsvári épitész

lásd okv

Gerevich Emlékkönyv

182. l. 183. l. 189. l.

190. l.

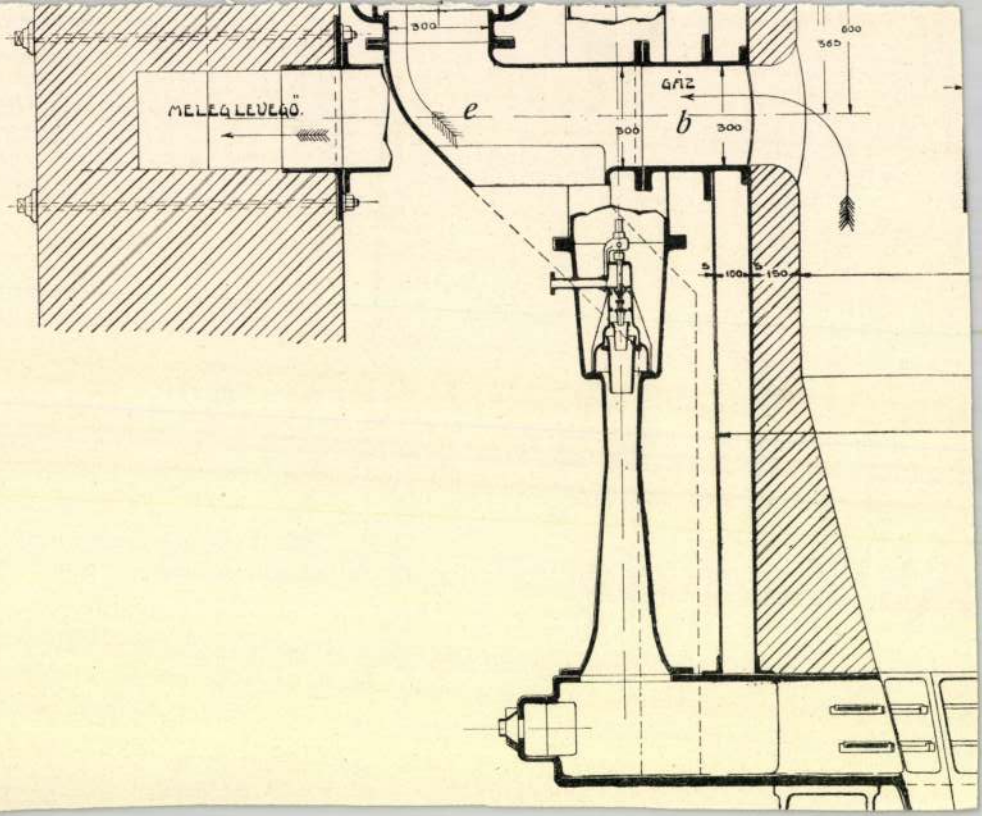
MELEGLEVEGŐ.
GÁZ
e
b
300
300
300
365
600
5
100
5
150

Ugrai László
épitész

Irod

Balogh Iolán:
Erdély harateró műemlékei.
Pásztortúz
1940. 573. l.

fehérvár régi házainak java, a
vidékre (Ercsi, Szolgaegyháza)
színével teszik egyenlővé Szent
amit megmenteni lehetett, újra
letére. A feltárt alapfalak mind
szet egykori nagyságát, a kőtá
tulás, reméljük, befejezte mun
likára vonatkozó emlékek sz
becsülni tudó utókor minden
egykori nagyságra emlékeztet.

Ugrai László
építész

l.

Rajzoktatás
1943. 62. l.

Biró Béla dr: A
kolozsvári Normál
Rajzoda.
Erdélyi Helikon
1943. jún.

König Assurbânipal auf seinem Wagen.

Marmor-Relief aus dem Palast von Kujundschik (Ninive). Paris, Nationalmuseum im Louvre.

Ugrai László

építész

1792-96 építette a Kolozsvári unitárius templomot, melynek két egybecsúszó ellipszisből alkotott belső tere egész Erdélyben páratlan ritkaság.

Balogh Jolán dr

Kolozsvári műemlékei.

Művészeti lapok

Kolozsvár 1942. 54. l.

Ugray László

Ugray László, építész, Kolozsvárról, 20 éves korában, 1791-ben iratkozott be. 1792-ben a Gundel-díjat nyerte.

Fleischer Béla

92, 1

Kengyelvas, római VII. 40.

Ugrai László

a kolozsvári unitárius templom 1792-96 tervezője

l.

Biró Erdélyi 27. l.

VASÁRNAP

16

Kath. Etelka
Prot. Albina

Izr. 10. Jer. ostr. böjt

HÉTFŐ

17

Kath. Lázár
Prot. Lázár

KEDD

18

Kath. Grácián pk.
Prot. Aug.

M. N. B.

SZERDA

19

Ugrai László

A kolozsvári unitárius templom homlokzatának részlete, jenti műve Épült 1792-96.

Repr.

Gerard. I. tábla

Ugrai László

Épitész

Kolozsvárott tőle
származik részben a
régi kollegium épülete
is (1801) amelynek ba-
rátagos udvara földszint-
ti és egymás fölött két
emeleti, széles ívű
nyitott árkádjaival a
régi erdélyi magyar
kastélyépitészet hagyomá-
nyos udvari kiképzését
veszi át.

Gerhard 165. l

m. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztertől.

.623/1940. szám.

A Műemlékek Országos Bizottsága tek.Elnökségének,

Hivatalból.
:olgálati ügyben
átalányozva.

Budapest,
IX. Hőgyes Endre-u. 10.

UGRAI László építen

Wesselényi Miklós vele építtete
a szabin kastélyt (1803)

Hermann Gusztáv: Székelyudvarhely
művelődéstörténete. Bukarest, 1993
55-56.

livérek tenyésztése 1863-ban kezdő-
be tenyésztésre Blaskovich Ernő az
. 1855./ és Palmyrát /ell. 1854./,
ak, vidéki versenyekben vettek részt.
ozkodás után választott Tápiószent-
vedelméből bőségesen futotta Blasko-
, de a tenyésztéshez igen fiatalon,
nergikus fiatalember két ritka tulaj-
et egész életén át szabályként meg-
érsz" és "legjobb az arany középút".
ménest tartott, de hihetetlen türe-

UGRAI Lásiló épitén

terve a marosvásárhelyi Teleki-téka épületeher - nyolcszögű épület rajza 1797.

Dei Nagy Anikó: A könyvtáralapitó Teleki Samuel. Kolozsvár, 1997 183.

Ugvai László
építész

~ műve a kolozsvári kollégium.

Rados: Magyar építészettört. 278.
Műszaki Kiadó 1971.

Ugrai László
életéből

A marosvásárhelyi Teleki könyvtár és a kolozsvári unitárius templ. épületei.

A magyarországi műv. tört. I. 340.
Corvina 1930.

UGRAI László építész

M.D.K.

Marosvásárhelyi Területi Könyvtár
épületéhez Terv

(nem valósult meg)

Radocs Jenő: Magyar építészettörténet Bp. 1961. 266.

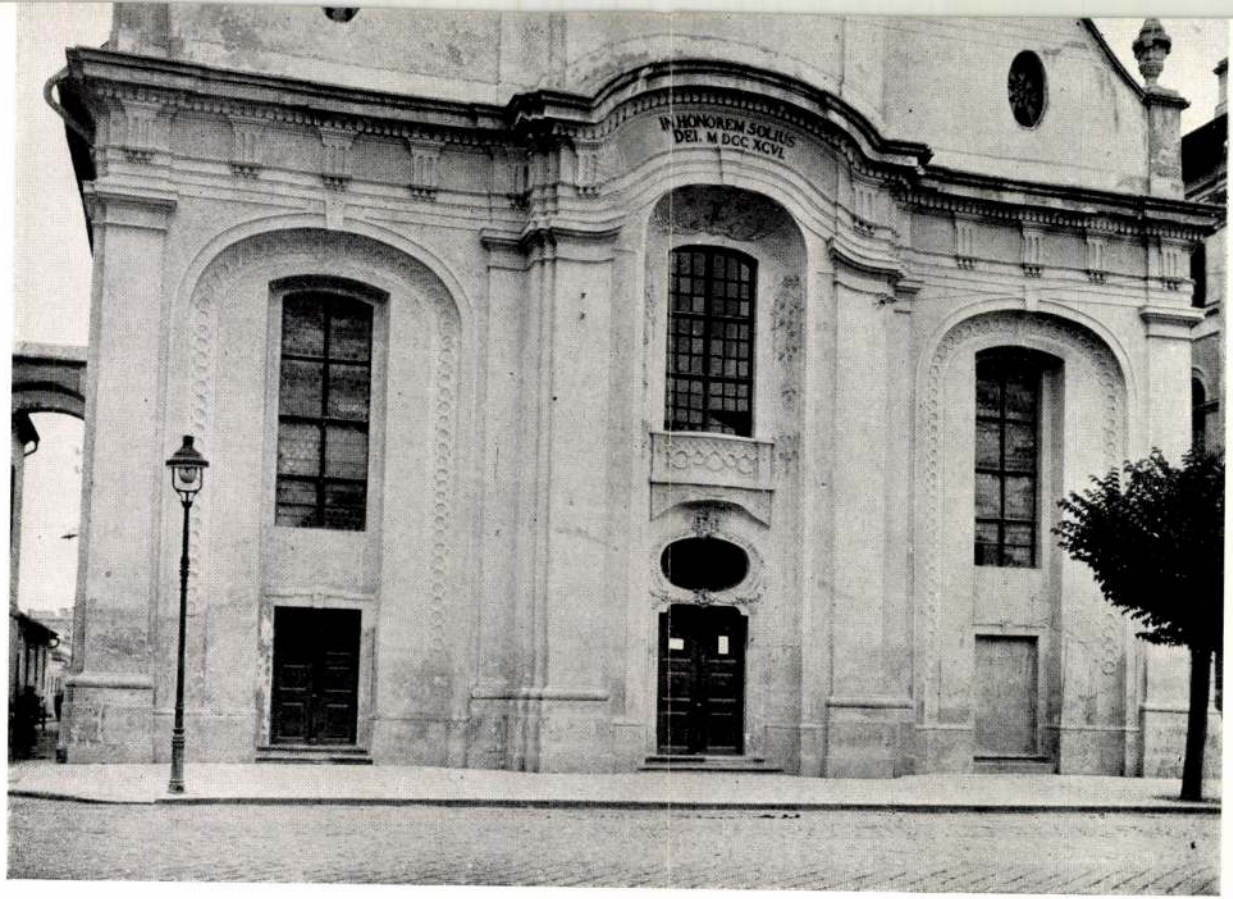

~~*FENT:* A KOLOZSVÁRI NEMZETI SZÍNHÁZ. ALFÖLDI ANTAL MŰVE, 1804—21. LEBONTOTTÁK 1936-BAN.~~

LENT: A KOLOZSVÁRI UNITÁRIUS TEMPLOM HOMLOKZATÁNAK RÉSZLETE.
UGRAI LÁSZLÓ MŰVE, 1792—96.

Gerevich 50. tábla

Ugray László

ANEXĂ

Anul 1737 mai 26 zile

« Făcutu-s-au tocmeală între măria sa domnul Ioan Inochentie Klein liber baron de la Sad, din mila lui Dumnezeu şi Scaunului Apostolicesc vlădica a toată Ţara Ardealului şi Sfetnicul Sfintei şi înaltei împărăţii Râmului, şi Ştefan Zugravu de la Ocnele Mari din Ţara Românească cea dincoace de Olt întru acest chip.

1) Cum numitul zugrav toată tîmpla sau catapeteasma bisericii împreună cu doao sfeşnice mari şi doao mai mici cu mare cuviinţă şi frumoase precum în Ţara Românească la Cozia sau la Hurez se află, să o zugrăvească, spre a căreia mai cu socoteală isprăvire au făgăduit Măria Sa cum pe seama dumisale zugravului singur îi va da casă şi lemne de foc, un om de va fi plăcerea Măriei Sale, care să şi înveţe, şi 25 de oca de seu, o piale şi jumătate de bivol sau doao piei de bou şi 4 oale mari, iar despre alte, dumneasa zugravul să-şi poarte de grijă.

2) Pe ziua lui Sfeti Ilie de nu mai curînd dumnealui jupînul zugrav să se afle aici să se apuce numaidecît de lucru. Aurul încă măria sa numitul domn îl va da însă grijă să fie ca să nu pate măria sa pagubă.

3) Acestea toate precum s-au scris, isprăvindu-să au făgăduit Măria Sa în ruptu jupînului zugrav, plată trei sute şi zece florinţi ungureşti, însă aşa cum toate să se isprăvească spre plăcerea Măriei Sale. Iar dă nu s-ar isprăvi sau dumnealui de vorbă nu s-ar ţinea, sau la hotărîta zi n-ar veni, nu numai banii cari din simbria sa acum înainte i-au luat tramfi şase galbeni, îndoit a-i întoarce ca şi toată paguba şi rămînerea îndărăpt să fie datoriu a o plăti şi nevrînd aceasta a face, Măria Sa, numai prin tăria acestei cărţi, şi oamenii Măriei Sale, să-şi poată face îndestulare şi răsplătire măcar unde ar afla pre scrisul mai sus jupînul Ştefan Zugravul spre a căruia tocmeală, întărire şi mai mare credinţă şi întru toate puntutorile ţinere amîndouă părţile cu iscălitura şi peceţiile această tocmeală o au întărit.

Scris în Sfînta mănăstire de la Blaj anul şi ziua scris mai sus

Vlădica Inochentie

(pecetea)

Ştefan Zugrav

CÎTEVA LĂMURIRI ÎN LEGĂTURĂ CU VIAŢA ŞI ACTIVITATEA ARHITECTULUI LADISLAU UGRAI

A tunci cînd se referă la biserica unitariană din Cluj — necercetată şi nepublicată încă metodic — în cadrul unor capitole consacrate artei din Cluj sau din Transilvania, toţi autorii de pînă acum sînt de acord că monumentul a fost înălţat în perioada 1792—1796 şi că este opera arhitectului Ladislau Ugrai. În mod surprinzător, în întreaga literatură de specialitate, pe care o vom cita mai jos în note, nu există nici o indicaţie asupra temeiului pe care se bazează această atribuire. Cercetînd în arhiva parohiei şi episcopiei unitariene din Cluj documente referitoare la istoricul bisericii — căruia îi vom consacra un articol separat — am intrat în posesia unor informaţii care sînt singure în măsură să arunce lumini noi asupra vieţii şi activităţii arhitectului Ladislau Ugrai.

Construcţia bisericii a avut loc într-adevăr între anii 1792 şi 1796, aşa cum o dovedesc numeroase documente aflate în arhivă şi cum era de altfel menţionat pe placa comemorativă, din metal, azi dispărută[1], care a servit probabil ca sursă de informaţii diferiţilor autori. Este greu de stabilit în prezent cine a avut prima dată ideea de a atribui biserica unitarienilor din Cluj lui Ugrai. Se pare că ea ar fi aparţinut lui Kelemen Lajos, într-o lucrare în manuscris (*Ugrai László, az unitárius templom és colegium épitésze*), citată de Balogh Jolán în 1935[2]. Apariţia, în acelaşi an, a articolului lui Fleischer[3], care îl aminteşte pe Ugrai printre elevii Academiei de arte frumoase din Viena, înscris în 1791 şi cîştigător al premiului Grundel, clasa a III-a, în 1792, a contribuit apoi — prin coroborarea necritică a datelor — la generalizarea erorii din literatura de specialitate.

Astfel, Balogh Jolán îl socoteşte drept « cel mai remarcabil arhitect maghiar al barocului tîrziu » din Clujul ultimilor ani ai secolului al XVIII-lea şi primii ani ai celui următor, analizînd contribuţia arhitectului prin prisma importanţei pe care o au colegiul şi biserica unitariană în arhitectura oraşului[4]. În realizarea faţadei, autoarea vede o influenţă a bisericii minorite din Cluj, constatare pe care o găsim şi la Biró József, care repetă aprecierile elogioase despre « cel mai de seamă arhitect ardelean de la sfîrşitul secolului al XVIII-lea, Ugrai Laszló », adăugînd în plus informaţia bio-

[1] O copie în gips a acestei plăci se găseşte în prezent la ediscopia unitariană din Cluj.

[2] Balogh Jolán, *Kolozsvár müemlékei*, Cluj, 1935, p. 47. În bibliografia ulterioară a lucrărilor tipărite şi a manuscriselor lui Kelemen (*Emlékkönyv Kelemen Lajos születésének nyolcvanadik év fordulójára*, Cluj, 1957, p. 632—650) nu se mai menţionează acest titlu.

[3] Fleischer Gyula, *Magyarok a bécsi képzőművészeti akadémián*, Budapesta, 1935, p. 92 şi 100.

[4] Balogh Jolán, *op. cit.*, p. 36—37. Vezi şi articolul Balogh Jolán, *Kolozsvár müemlékei*, în *Szépművészet*, 1942, III, nr. 5, p. 105.

Fig. 1. — Ladislau Ugrai, desenul foii de titlu — anul 1790 — din Fasciculus Rerum Scolasticorum *al fostului colegiu reformat din Cluj.*

grafică prețioasă că meșterul a murit în 1830 la Odorhei[5]. În amplul volum consacrat arhitecturii clasiciste din Ungaria, Zádor și Rados notează de asemenea că « reprezentantul cel mai interesant al barocului tîrziu clasicizant e Ugrai László, care între 1792 și 1796 se întoarce acasă de la Academia din Viena și construește biserica unitariană din Cluj », referindu-se totodată, în încheierea pasajului consacrat meșterului, la planurile pe care acesta le întocmește în 1799 pentru biblioteca Teleki din Tîrgu Mureș, în care autorii sesizează, printre altele, « și spiritul barocului tîrziu clasicizant de factură franceză, cunoscut la Viena »[6]. Ni se oferă în aceeași lucrare o scurtă notiță biografică, în care se spune că Ugrai s-a născut la Cluj în 1771, a lucrat la Cluj și Tîrgu Mureș și a murit la Odorhei în 1831[7].

Conținutul referirilor la activitatea lui Ugrai este cam același și în alte lucrări[8]. În lexicoane se acceptă că el a trăit în perioada 1771—1831[9].

Sîntem azi în măsură să aducem cîteva corecții acestor date. Astfel, în registrul de botezuri, căsătorii și decese al parohiei unitariene din acea vreme (*A kereszteles, esketés és temetésröl való anyakönyv 1753—tol 1798-ig*, vol. I, p.33), în grupul de însemnări din 1769 (*A(nn)o 1769. Eben az esztendöben kereszteltettek ezek*), aflăm că cel de care ne ocupăm în acest articol a fost botezat în 12 mai: « 12 Maji Ugrai András ur fija László. » Data botezului nu trebuie să fie implicit și data nașterii, dar ea este oricum ulterioară acesteia din urmă. Ceea ce înseamnă că Ugrai s-a născut nu în 1771, ci în 1769 (sau înainte). Alte două însemnări, despre căsătoria părinților arhitectului (Andrei Ugrai și Ana Huszár), care a avut loc în 4 mai 1764, și despre botezarea surorii mai mari a lui Ladislau Ugrai, Clara, la 25 martie 1765, ne îndreptățesc să acceptăm drept an al nașterii artistului anul 1769.

Găsirea pietrei de mormînt a arhitectului ne oferă o informație precisă asupra datei morții acestuia. Mormîntul[10] se găsește în cimitirul unitarian

[5] Biró József, *Erdély művészete*, Budapesta, f. a., p. 121.

[6] Zádor Anna și Rados Jenö, *A klasszicismus épitészete Magyarországon*, Budapesta, 1943, p. 235. Atribuirea este luată probabil din Biró József, *A gernyeszegi Teleki-kastély*, Budapesta, 1938, p. 34 și 102, care publică planurile (fig. 10—11), menționînd că pe unul dintre ele se află însemnarea « Ugrai delin. », pe care n-a făcut-o însă arhitectul. Caracteristicile *empire* ale formelor desenate și datarea (în orice caz după 1797) sînt argumente pentru a susține eventual în continuare această atribuire.

[7] Zádor Anna și Rados Jenö, *op. cit.*, p. 282, nota 9.

[8] Într-un articol polemic, plin de surprinzătoare inexactități, *Magyar müvészet és Erdély müvészet, Erdélyi tudományos füzetek*, nr. 80, Cluj, 1935, p. 27, Biró József, după ce face apologia arhitectului în termeni aproape identici cu cei din lucrarea sa mai sus citată, atribuie lui Ugrai proiectul casei Lászlóffy din Gherla, pentru simplul motiv că textul acestui proiect este în limba maghiară și că Ugrai era arhitectul de naționalitate maghiară cel mai însemnat în Transilvania acestei perioade, precum și pe temeiul unor asemănări formale cu fațada bisericii unitariene din Cluj. Comparînd scrisul din planul publicat de Biró cu scrisul lui Ugrai (vezi fig. 3), am constatat că nu poate fi vorba de aceeași mînă, după cum și elementele formale sînt diferite, atît în ansamblu cît și în detaliu (cu excepția unor motive generalizate într-o arie foarte largă, cum ar fi motivul de panglici împletite). Vezi și Joseph Biró, *Chateaux de Transylvanie*, tirage à part de la *Nouvelle Revue de Hongrie*, Budapesta, 1942, p. 15, precum și *Kolozsvári müemlékek (A magyar kiralyi állami felsö épitöipariskola 1941—42 évi szünidei felvételei)*, cu un text de Rados Jenö, Cluj, f.a., p. 7.

[9] *Thieme-Becker Künstlerlexikon*, XXXIII, Zádor Anna și Genthon István (sub red.), *Müvészeti lexikon*, IV, Budapesta, 1968. În lucrarea din urmă, la fel ca în Zádor Anna și Rados Jenö, *op. cit.*, se menționează printre lucrările lui Ugrai și « loggia castelului din Jibou (în jurul 1800) ». Există, e drept, un schimb, neverosimil de încet, de scrisori în perioada noiembrie 1802—mai 1803 între familia Wesselény și Ladislau Ugrai în legătură cu lucrarea, dar chiar în cadrul acestui interval de timp se încheie contractul cu Pámer Ferenc. (Mulțumim și pe această cale tov. Margareta Benkö pentru îngăduința de a folosi aceste date înainte de apariția studiului—aflat sub tipar—pe care domnia sa l-a scris despre *Castelul din Jibou*.)

[10] Mormîntul a fost descoperit în urma cercetărilor doctorului Lörinczi Mihály, căruia îi mulțumesc pentru prețioasele indicații arhivistice pe care mi le-a oferit.

Fig. 2. — Ladislau Ugrai, desen cu dedicaţie din caietul de amintiri şi autografe al lui Ioan Kömötzi.

din Odorhei, parcela B, sub nr. 73 şi are următorul text.:

JÁNOSFALVI TS.	HASZNOS FÖLD(-)
UGRAI LÁSZLÓ	MÉRÖJE. ELT
UR NS. UDVAR(-)	56 ESZT.
HELY SZÉK IGEN	1830. FEBR. 7

Aflăm deci că Ugrai, care a fost un fel de inginer topografic la Odorhei[11] (meserie pe care o practică în această perioadă şi alţi arhitecţi de seamă ai provinciei[12]), a murit în 7 februarie 1830, cum crede şi Biró, şi nu în 1831, cum crede majoritatea celorlalţi autori. Vîrsta la care a murit este evident greşită, ceea ce însă cred că nu poate surprinde prea mult. Oricum, între data naşterii oferită de registrul bisericii unitariene din Cluj şi cea, ipotetică, aflată prin scăderea cifrelor de pe piatra de mormînt, trebuie preferată neîndoielnic prima.

Cunoaştem în prezent cîteva date şi în legătură cu trecerea lui Ugrai prin colegiul unitarian clujean. Nu ştim cînd se înscrie aici ca elev, dar aflăm din matricolele şcolare că în februarie 1786 este promovat în clasa de retorică: « Ladislaus Ugrai de Kolosvár/ A(nn)o die 1786. 7° Febr. promovatus ad Rhe(toricam)»[13] şi: « A. 1786 9° Febr. ad Rhetoricam promoventes in Publica censum sequentes:/ (...)3. Ladislaus Ugrai de Kolosvár » [14]. Tot în colegiu îl găsim — şi această dată este deosebit de importantă, fiindcă ne ajută să dovedim neparticiparea sa la elaborarea, în acest an, a planurilor viitoarei biserici — în 1791, cînd aflăm că viitorul arhitect este purtătorul unei sume de bani trimisă colegiului de către nişte tineri căsătoriţi: « Die 26°(1791) Nuptiae celebratur G. D. Ladislau Gyergyai cum D. Maria Fekete mituntur nobis Dr. 136 per me Ladislaum Ugrai » [15]. Fapt este deci că, în vîrstă de circa 22 de ani, Ugrai este încă în 1791 elev al colegiului unitarian din Cluj, căruia îi aduce cei 136 de dinari oferiţi de familia Gyergyai.

În acest an, documentele din arhiva parohiei unitariene clujene dovedesc că hotărîrea pentru construirea bisericii fusese luată; activitatea practică deosebit de febrilă desfăşurată pentru începerea lucrărilor de construire a bisericii [16] ne îndreptăţesc presupunerea că în 1791 exista deja un plan al acesteia. În orice caz, în 1792 lucrările încep pe şantierul bisericii, antreprenorul construcţiei fiind meşterul Anton Türk din Tîrgu Mureş, care se obligă să ridice viitoarea construcţie « în toate privinţele pe baza planului făcut de constructor însuşi, semnat cu

[11] Ca inginer, în 1804 este chemat la moşia Podeni a familiei Toldalagi de lîngă Tîrgu-Mureş pentru a cerceta starea drumurilor distruse în timpul unor inundaţii. În 25 mai 1825 primeşte de la contesa Toldalagi 25 de florini, ca preţ al planurilor şi măsurătorilor efectuate pe moşia din Porumbenii Mari. (Informaţii oferite de tov. Margareta Benkö, înainte de prelucrarea lor într-un viitor articol.)

[12] Carlo Justi, arhitectul de origine italiană al palatului Tholdalagi-Korda din Cluj, fusese vreme îndelungată Geometra Provincialis în judeţul Turda, semnîndu-şi apoi planurile în calitate de « ingineur ». Vezi BIRÓ JÓZSEF, *Két kolozsvári főúri barokk-palota*, *Archaeologiai Ertesitő*, XLVIII, 1934, p. 126.

[13] Arhiva episcopiei unitariene din Cluj, *Matricula Poetarum* 1774—1815, p. 40.

[14] Ibidem, *Matricula sive Catalogus Oratorum*, 1738—1807, p. 93.

[15] Ibidem, *Fasc. Rer. Schol.*, VIII, A(nn)o 1790—1799, p. 96.

[16] Arhiva parohiei unitariene din Cluj, 1767—1792 *kolosvári unitár. ekklésia jegykönyve*, p. 26 şi următoarele şi p. 240—242.

propriul său nume şi cu pecetea sa obişnuită » (« az épülendő Templom minden tekintetekre nézve maga a Pallér által készittetett és tulajdon Nevének alája Irásával s szokott Petsettyével megjegyeztetett Delineatio szerént épittetessék ») [17]. Clădirea este terminată în decurs de patru ani şi este inaugurată la 12 decembrie 1796 [18]. Documentele parohiei nu fac nici o menţiune asupra unei eventuale participări a lui Ladislau Ugrai la proiectarea sau construirea bisericii. În schimb, cîteva date din arhiva episcopiei unitariene dovedesc că, tocmai în epoca ridicării bisericii din Cluj, Ugrai abia era student la Academia de arte frumoase din Viena, unde se iniţiază în tainele arhitecturii.

Astfel în şedinţa din 1 iulie 1794 a consistoriului, preşedintele acestuia anunţă că a aflat de la « Ugrai László care învaţă la Viena că (acesta) ar putea fi propus prin consistoriu guberniului ca, după doctorul în medicină Barra István, să beneficieze de aşa numita fundaţie Goldberg ». În dorinţa ca tinerii unitarieni să nu piardă continuitatea în a beneficia de această bursă, consistoriul hotărăşte să-l propună pe Ugrai guberniului şi-l roagă pe Mihai Salla să pregătească scrisoarea de recomandare [19]. În şedinţa din 6 iulie 1794 se aduce la cunoştinţa membrilor consistoriului acordul guberniului de a-l susţine pe « numitul Ugrai László, care învaţă arhitectură civilă (de care cum se ştie are mare nevoie şi ţara noastră) [20]. În fine, în acelaşi plen, la 1 noembrie 1794 se dă citire decretului guberniului prin care se acordă bursa fundaţiei Goldberg lui Ladislau Ugrai pe timp de un an [21].

În cursul cercetărilor am ajuns să cunoaştem două desene pe care le realizează în aceşti ani viitorul arhitect. Primul dintre acestea datează din anul 1790, este semnat în dreapta jos şi reprezintă foaia de titlu a anului 1790 din *Fasciculus Rerum Scholasticarum*. Textul (fig. 1) este înconjurat de ghirlande de flori şi fructe care atîrnă pe cele două laturi şi se unesc deasupra în jurul unei urne care este desenată — ca de altfel şi restul motivelor — destul de stîngaci. Partea inferioară este o reprezentare simbolică a artelor destul de simplu alcătuită din elemente cum ar fi: o vioară, un fluier, un caiet cu portative şi note, o paletă. Calitatea lucrării este modestă, reprezentînd pur şi simplu contribuţia unui elev de colegiu ceva mai înzestrat la împodobirea uneia dintre paginile registrului de însemnări a şcolii.

Cu patru ani mai tîrziu — 29 aprilie 1796 — este desenul în creion de culoare brună (fig. 2), care se află într-un manuscris inedit din fosta colecţie a colegiului unitarian. Manuscrisul reprezintă caietul de amintiri şi autografe al lui Ioan Körmötzi (*album Amicorum et Benevolorum Joannis Körmötzi de N. Ajta*, 1794 7.7bris), datînd din anii 1794—1799. În acest caiet, în care şi-au semnat numele în Cluj, Budapesta, Viena, Göttingen, Bratislava, sub texte în limbile latină, greacă, germană şi maghiară, numeroşi contemporani iluştri ai lui Körmötzi, găsim o singură pagină ilustrată (p. 71), sub care textul din dreapta ne asigură că desenul, reprezentînd o maternitate, este al lui Ladislau Ugrai: « Signat ab uno Amicorum/Ladislao Ugrai m.p. » [22]. Mai ales în ceea ce priveşte figura feminină, desenatorul dovedeşte o oarecare pricepere în execuţie; personajul este desenat cu siguranţă, liniile au fluenţă şi reuşesc — cu ajutorul haşurilor gradate — să descrie volumele destul de convingător. Sumar rezolvate sînt însă mîinile personajului, ca de altfel şi felul în care e desenat copilul, a cărui expresie este mult mai exterioară şi mai comună decît a tinerei femei. Jocul faldurilor, ca şi tipul de frumuseţe, indică orientări clasiciste.

După cum se poate vedea din cele de mai sus (inclusiv din informaţiile formulate în note), în ceea ce îl priveşte pe arhitectul inginer Ladislau Ugrai, cunoscîndu-i doar două desene, semnate de el însuşi, precum şi o serie de date biografice sigure, sîntem obligaţi în prezent să renunţăm la aproape toate atribuţiile mai vechi, lipsite de orice temei documentar. Biografia meşterului va trebui cercetată în continuare, pentru a lămuri cu precizie ce anume poate fi legat cu adevărat de numele lui în arhitectura barocă tîrzie a Transilvaniei. În orice caz, e limpede de pe acum că aprecierile mai vechi, fără excepţie, au fost exagerate, cel mai adesea în dauna altor meşteri pe care numai ca urmare a cercetărilor din ultimul timp am ajuns să-i cunoaştem.

MIRCEA ŢOCA

VASILE SERAFIM, PICTOR DIN SECOLUL AL XIX-LEA

Vasile Serafim, Basilie Serafim sau Vasilie Serafim fiindcă semnează în cîte trei felurile, pictor iconar şi laic din secolul al XIX-lea, este aproape necunoscut. Numele lui a fost pomenit în legătură cu acela al fratelui său mai mic, Anton Serafim, pictor de biserici [1], şi acela al nepotului Dimitrie Serafim, elev al lui Aman, Tattarescu şi Stăncescu [2], apoi student la Şcoala de belle arte din

[17] Ibidem, *Fasciculus* XXXIII, doc. nr. 4 (în transcrierea lui Lörinczi Mihály).

[18] Ibidem, *Protocollum Ecclesiae Unitariorum Cludiop.* 1778—1805, p. 66 şi următoarele.

[19] Arhiva episcopiei unitariene din Cluj, *Prot. Repr. Cons.* 1791—1801, p. 118.

[20] *Ibidem*, p. 121.

[21] *Ibidem* p. 125.

[22] Biblioteca Acad. Rom., Filiala Cluj, M.S.U., nr. 3, p. 71.

[1] Mort la 21 martie 1911 conform actului de deces nr. 1929/1911 din Condica de înmormîntări a bisericii Sf. Ilie-Rahova, Bucureşti. Înmormîntat la cimitirul Belu, fig. 74, mormintele 9 şi 10.

[2] A urmat cursurile Şcoalei naţionale de arte frumoase din Bucureşti între 1879 şi 1887, după cum rezultă din condica matricolă a arătatei şcoli, fila 10. Arhiva Institutului de arte plastice « Nicolae Grigorescu », Bucureşti.

1884-ben

Ugrai László, festő. Udvarhely vármegye pénzsegélyével a Történelmi Képcsarnok részére leendő megvétel végett az ő általa festett és Martinovicsot ábrázoló képet küldött a vallás- és Közokt. miniszterhez.

Szépművészeti Múzeum irattára 26/1884. sz.

Ugrainé Bervanger Magda

polg. isk. rajztanari oklevelet kapott. 1940-ben.

Fęrkèpzomfoiskèvk

1939-41. 175. l.

árvíz. A faluk tehát nem a folyók mellé, hanem a kavicsterraszok lejtőire épültek.

A kavicsos fennsík legnagyobb része termékeny vidék; csak a durva kavicsos területeken telepítettek tölgyeseket, gyertyánosokat. A Rába jobbpartján emelkedő *Kemeneshátat* jórészt erdők fedik. Ez a táj ma a Dunántúl egyik legerdősebb vidéke.

Az Alpokalja sűrűn benépesült terület; a faluk többnyire kicsinyek, de a fontosabb átkelőhelyeken mezővárosokat is találunk. Ilyen az élénk forgalmú *Körmend*, a gyáriparral bíró *Sárvár*, a sopronmegyei részen *Csepreg*. Mind fontos utak találkozásánál települ. Város csak egy van az egész vidéken: *Szombathely*, Vas-megye székhelye, a Dunántúl Ny-i részének legnépesebb és legforgalmasabb helye. Határváros, s ezt gazdasági élete megsínyli.

A Rábától K-re lankás vidék terül el, ebből emelkedik ki a *Ság* és a két *Somló* bazaltos kúpja. Keletkezésük hasonló a balatonfelvidéki vulkános kúpokéhoz. Oldalaikon híres borok teremnek. Népesebb település csak *Celldömölk*, közlekedési csomópont, de ez csak annyit jelent, hogy lakosai között sok a vasutas.

Feladat. Mely vármegyék területére esik a Magyar-Alpok és

Ugrainé Bervanger Magda

---

polg. isk. rajztanár

lásd

Ugrainé Bervanger Magda.

Csak akkor közlendő, ha művészi tevékenységet is folytatott.

Lásd Ugrainé alatt.

MISERUHA, (284. kép)

szövete arany és meggyszín óriási mintás bársony, mely Mátyás trónkárpitjával rokon. Firenze, 1470 körül. — Plasztikus keresztjén középütt a Madonna Jézussal baldachin alatt, kápolnában ülve, balra Assisi Szent Ferenc, jobbra Toulousi Szent Lajos félalakja, lefelé félkörös baldachinok alatt Szent Katalin, Szent Dorottya és Szent Anna harmadmagával.
Mag. 136·5 cm.
Magyar munka, 1480 körül.

Czobor—Szalay, II. kötet. 207. és 328. l. (Képe 207. l. és LXII. táblán.) — Czobor: Egyházi emlékek a történelmi kiállításon. Bp. 1898., 76. l. — Forster: Magyarország műemlékei. II. kötet. Bp. 1906., 287. l. —G.: A koronázási emlékkiállítás. Vasárnapi Újság, 1917., 126. l. — Gerevich PA, 199. l. — Divald: A magyar iparművészet története. Bp. 1929., 124. és 134. l. (Képe V. tábla.) — Csernyánszky 58—61. l. (Képe 59. l.) — Budinis: Gli artisti italiani in Ungheria. Róma, 1936., 62. l. (Képe LXXVI. táblán.) — Genthon AZEFK, 15—16. l. (26. kép.) — Lepold—Lippay 42. l. (Képe VIII. táblán.) — Lepold Katalógus 218. sz.

MISERUHA, (285. kép)

szövete háromréteges nagy meggyszín rozettákkal. Firenze, XV. század. — Keresztjén Szent János,

Bervanger Magda

Ieves hallg.

Képzm. Föisk. Évh

1936/37. 72. l

Ferk pzomfoiskèvk

idő tárgy. függő, XIII. század

Ugray Tamara, grafikus / Lajosmizse /

Kilencedik alkalommal nyílt meg a Bács-Kiskun m. i. Kállitás Kecskeméten. — Ugray Tamara munkája szerepel a tárlaton.

Halász Ferenc: Grafikák a nap alatt.

Petőfi Népe, 1984. márc. 25.

Ugrig Zsigmond, festő

● *UGRIG ZSIGMOND festőművész kiállítása ma délután 5 órakor nyílik a Pest megyei Művelődési Központban (Szentendre, Engels u. 7.). Megnyitja Losonci Miklós, az Iparművészeti Főiskola főtitkára. A tárlat május 3-ig látható.*

– : o Ugrig Zsigmond

Esti Hírlap 8n. 1981 ápr. 1p. 8.

Ubrig Zsigmond

Részt vett a „Nyári tárlaton".

Losonci Miklós: Nyári tárlat.
Új Tükör, 1978. szeptember 17 – 4. lap.

Ugrik Endre

szül. Miskolcon 1859 dec. 20
ev. 6 elemi, 4 ismétlő ont.
Kiskőrösön, 1881–1885 a felső
iparrajz izolaban
1884/85 II. előkészítő ontáj

Hajduszováta IV. 120.

Ugrik Endre

festő

1884-87

Emlék 1930

89. l.

81/1932 szhez.

Nyilvánt

A Műemlékek Országos Bizottsága alkal
terium 1932. évi 1.700 M. E. szám
mében, a 3. §. 1. bekezdésében említett

Folyó szám	Név	állás és fizetési oszt.	évi	
			fizetés	la p.
1	Dr Szőnyi Ottó	előadó VI. f. o.	(486.00×12.) 5832.00	(:468.2 18
2	Nagrand Miklós	építőmester művező VIII. f. o.	(:290×12:) 3480.00	(:303. 12

Ugrik György

Dózsa parasztháborúját ábrázoló diófadombormüvét emelte ki a cikkíró az óbudai képzőmüvészeti klubnak a Frankel Leó Müvelődési házban rendezett kiállításából. (A kör 24 tagja mutatta be müveit)

Változatos tárlatok országszerte (Ridey Gábor)

Magyar Hírlap, 1968 november 15. 9. l.

Mgrik György

„Dózsa parantháborija" i. diófa dombormüve (eml.)
Szerepel az óbudai képzőművészeti Klub kiállításán a Frankel Leó Művelődési Házban

Ridep Gábor: Kiállításról kiállításra

Magyar Hirlap 1968 XI. 15

1973.IX.22.5.40./30/Kossuth -Hné-

Falurádió.

[illegible] jegyzete elé egy mondat. A hetekben ismét több
[illegible] mint [illegible] éneklés, fafaragó, fazekas kapta meg a "Népművész"
címet.

-Tél hátulja volt még, amikor a januári csikót, s a bezárt gyer-
ket nehezen fogja a hely, amikor azon a bizonyos napon beállitott
hozzánk Ugrin András, tanyaszomszédunk harmadik fia. Elkért
engem, hogy a hátán modellnek vigyen az édesapja Péter Bácsi
számára, aki amellett, hogy csizmás földmüvelő volt, öt gyermek
apja, s fél napi járós föld egyetlen kristály-detektoros rádió-
jának tulajdonosa, még olyan fene furcsa hóbortnak is hódolt,
mint a művészet, amire bizony nem mért köpönyeget a közvélemény
a földbe kuporodott tanyák között. Mert jó, rendben van az
addig, hogy Ugrin Péter rajzba örökiti az olyan divatja múlt
tegnapi avasságokat, mint a száraz malom, a lóval nyomtatás, a
lépi világ de, hogy nagy betüvel irandó, hasunos háziállatok
árán Pestre menjen mindezeket kiállitani, közszemlére tenni,
az már annyi, mintha a tisztelendő úr, már engedelmet, bukfencet
hányna a misén. Persze, hogy kiforgatták a nagyvárosi kucsé-
berek, képeit ellopták, s az éjszéé g is kiszrkesztette, hogy
szép, szép az igyekezet, de nem tanult valami féle anatómiát,
maradjon itthon. Ugy látom most is, miközben papir kartonra
festett, négy évtizedes a emásomat szemlélem, s bele szomorodok
a ténybe, hogy harminc esztendeje lesz ma holnap annak is,
hogy elköltözött a kakukfüvek alá. Időnk előtt. Miközben méláz-
gatok efelett, a rádió népművészek énekszámait közvetiti,
a rangjukon tiszte vén őket, hiszen eredetük illatát, maivá
válásunk folyamatának lelki fotográfiáját továbbitják felénk,
ahogy az anyaföld üzenetét a gyökéren át a kibomló virágok.
Valóságosan, vagy legalább is hivatalosan mc becsüljük azokat,

Ugrin Péter népművész

akiknek kezén művészien széppé nemesedik a köznapian hasznos,
vagy lelket nemesitenek álmaik művészi vetületei által.
Bizony ma kellene élnie Ugrin Péter bácsi, hogy olyan kalappal
köszöntené a társadalom, amilyet érdemel.

-A Falurádió műsorát Bán Béla szerkesztette.

x-x-x-x-x-x-

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Ugron János

XVII. n

Kolozsvári asztalosok

1. l.

Ugron János, asztalosmester

MDK

neve szerepel a kolozsvári céhkönyvben a XVIII. sz. harmadik negyedében.

14.o. (12.jegyz.)

Balogh Jolán: Kolozsvári renessánsz láda 1776-ból.

KolomenMnl. 9-23.o.

UGRON GÁBOR

Az Irodalmi és Művészeti Tanács elnöke

Képzőművészet. 1934. 187.oldal

Ugron Gábor

A Magyar Országos Képzőművészeti Tanács külföldi kiállitási bizottságának tagja volt.

M.929.XII.19.

Ugron Gábor

Műve nevepel a Munkácsy
féh Ernst Múzeumban ren-
dezett kiállításán.

N. Ú. 934. V. 20.

Ugron Gábor
a Képpőmű vérseti Tanács elnöke
is a bemutatón részt vett a megnyi-
tás előtti napon.

Ybl Ervin: Őszi tárlat
B. H. 931. X. 18.

Kunst.Die Schätze des Christlichen Museums in Esztergom. A Műgyüjtő, V., 1931. 6. l. — Berti Toesca, 952 l. (Képe 950. l. (Neri di Bicci.) — Leopold—Lippay 55. l

NEROCCIO (de'Landi, sienai festő, 1447—1500)

Madonna Szent Sebestyén és Alex. Szent Katalin közt (96. kép)

Félkörű felső záródással.
Fa, tempera, 73×50 cm.
Restaurálta Endrődi Sebestyén, 1917.

Gerevich: Az Újság, 1916., júl. 20, 3. l. — Lepold—Homor 97. l. — Gerevich PA, 225. l. (Képe 225. l.) (Neroccio.) — Décsei: Könyvismertetés. MM, V., 1929., 172. l. — Képe: A Műgyüjtő, V., 1931., 7. l. — Berti Toesca 947. l. (Képe 947. l.) (Neroccio.) — Berenson, 390. l. (Neroccio.) — Lepold—Lippay 55. l.

NIANI

Társalgók

Társalgók

Fa, olaj, egyenkint 23×20 cm.
Jelezve mindkettő lent jobbra: J. Niani f.

Maszlaghy II., 372—373. szám.

NICCOLÒ DA FOLIGNO (umbriai festő, 1430 körül —1502 körül)

A Szentháromság (97. kép)

Fa, olaj és tempera, 100×60 cm.
A Bertinelli-gyüjteményből.
Restaurálta Nikássy Lajos, 1933.

Rényi 13. l. —Z.: Az esztergomi érseki képtár leírása. Új Magyar Sion, XVI., 1885.,

Ugron Gábor v.b.t.t.
Szinyei Társaság meghivott tagja
Szinyei Társaság VII.kiállitása
Nemzeti Szalon, 1940. jan.febr.

Ugróci vár

Trencsén vm.

láid

Luk Podm

III. k. 696. l.

IV. k. 717 l.

Révész Gyula, budapesti I.—III.

1906. v. I. 561/4. számhoz

Igénybejelen

A budapesti I.—III. ker. kir. járásbir

dr. Takács Sá

Grünberger Ármin Be

Szentiván

ellen 76 kor. — fill. s jár. erejéig eirendei

május hó 28. napján, nevezett al

utcza, ~~út, tér~~ 62. szám alatt

összesen 255 kor. — fill. becsült buto

Ugróczi Albert kőmives

Szerém, 1622

Tört, Tár, 1897, 1-338

Ugróczi Zsigmond kőmüves

Majthényi, Szerém, 1622

Tört. Tár, 1897, 1-338

Önálló táblakép - Életkép

U h d e Fritz:
La chanteuse
/készült Munkácsy párisi műtermében/

MŰVÉSZET
I.évf. 1902.
319-323.
"Visszaemlékezések Munkácsyról"

U h d e Fritz festő
/Visszaemlékezések Munkácsyra/

MŰVÉSZET
I.évf. 1902.
319-323.

Festészet - Disrlet

Uhde Kristóf d.-i, Sopron, VIII. k.

Magyar Művészet, 1928

553.0.

Csatkai Endre: A toporni pictura történetének vázlata.

Uhde Kristóf festő

Sopron, XVII. n.

Magyar Művészet, 1928

553. o.

Csatkai Endre: A soproni festészet történetének vázlata.

Ugróc vár

Trencsén vm

Luk Podm

I. k. 727. f

II k. 731. f

c. festőképe. (Fővárosi [illegible])
ségű nő a nézővel szemben ül, hatásosan emelkedik ki a sötétbarna háttérből. Jobb kezében két fehér rózsát tart keble fölött, ölében pihenő baljában piros rózsa. Ébenfekete haja szorosan arcához fésülve, fején élénkvörös-színű fez. A formák finomsága, a nyak könnyed hajlása, a kecses kezek gondos megmintázása nemcsak teljes anatómiai tudásra vall, hanem a mester forma- és vonal-kultúráját is bizonyítja. Szeretetteljes elmélyedést, gyakorlati tudást és művészi beleérzést vitt a legapróbb részletekbe is. A friss, kellemes színek harmonikusan egészítik ki a kép összhatását.

A bécsi biedermeier stílusában készült képmásai közül kimagaslik *„Mosonyi Mihály zeneszerzőt és nejét"* ábrázoló kettős arcképe, amely ennek a stílusnak legjobb magyarországi alkotásai közé tartozik. (Szépművészeti Múzeum.) Zárt kompozícióban, elragadó közvetlenséggel, benső meghittségben mutatja be a házaspárt. Mosonyi szemben ül, baljával nejét gyengéden átkarolja. Az arcokon sugárzik családias nyájasság, őszinte szeretet egymás iránt. Szinte egymásba olvadnak a szeretet melegében. Lelküket egymásba forrasztja a szív és a zene. Megcsodáljuk Mosonyi természetéből fakadó előkelőségét, feleségének nemes arcát, szemeinek élén

Ugron Gábor v.b.t.t.
Szinyei Társaság tiszteleti tag
Szinyei Társaság nyolcadik kiállitán
1942. január

Uhde, Fritz von (1848-1911)

„Anya gyermekével" o.v. 56x48 cm

Védett. Naltári ár: 30000 ft.

BÁV 48.Képaukció Budapest,1979.május

madásának legfőbb akadályozója az a balítélet, mely teljesen elhatalmasodott a műtermek világában, hogy az igazi művészet száműzi a gondolati elemet, a «librettót», az «irodalmat». Ez a tarthatatlan vélemény az impresszionizmus elavult hagyománya. Csökevény a művészek gondolkodásában. Hiszen az impresszionizmuson már rég túl vagyunk s ma már be kellene látni minden művésznek, hogy sem a festészet, sem a szobrászat nem merülhet ki a faktúrában s egyik se lehet el lelki tartalom nélkül. Mai magyar ember lelkének pedig lehet-e értékesebb tartalmi eleme a nemzetépítő nacionalizmusnál? Mért hiányozzék ez a festők vásznáról? Mért huzódozzék a szobrász nemzeti szellemet ébresztő alkotásoktól? Minden cikk, kritika, tanulmány, mely ezt a balvéleményt a babonák világába igyekszik száműzni, mely a művészeket jobb belátásra készteti, a nacionalista művészetpolitikát szolgálja, melyet azonkívül az állam és a szűkebb közösségi testületek is istápolhatnak mindenféle anyagi és szellemi eszközökkel.

UHER ARISZTID: NŐI ARCKÉP.

De hogy állunk képzőművészetünk faji jellegének gondozásával? Van-e ezen a téren tennivaló s lehet-e itt egyáltalán valamit tenni? Hiszen föntebb éppen azt mondtuk, hogy a fajiság ösztönös és nem tudatos dolog, hozzátartozik a jellemalkathoz s erre

KOMÁROMI KACZ ENDRE: GALAMBPÓSTA.

Uhde Kristof (Christoph)

festő Sopronban

1689. „wegen der Comedia"

1693. Az Eck-epitafiumert 116 ft

1697. emlitve.

1732 - már nem élt, vagy távozott a városból.

Csatkózi

Fenti adatok a soproni számadáskönyvekből

A Szálasi-párt volt igazgatója csalással, lopással és más bűnökkel vádolja a „hungarista"-mozgalom vezetőit

A *Magyarság* című napilap augusztus 13-diki számában „Felelőtlen rágalmak, gonosz és alaptalan vádak a Hungarista Mozgalom ellen" című cikkében a MOT-nak adott nyilatkozatommal kapcsolatban felszólított, hogy állításaimat a nagy nyilvánosság előtt bizonyítsam. A lap ugyanezen számában egyik büntetett előéletű hungarista vezető tag (lásd erre vonatkozóan alábbi bizonyítékaimat) annyira merészkedett, hogy erkölcsi piedesztálra emelkedve, volt bátorsága „piszkolódásnak" minősíteni a teljes felelősségem tudatában a nagy nyilvánosság előtt tett, személyeskedéstől mentes nyilatkozatomat.

Bizonyítékaim birtokában módomban lett volna azonnal válaszolni az illojális hangú, személyeskedő és engem a közvélemény előtt kompromittálni akaró nagyhangú felhívásra, de ezt nem tettem meg elsősorban azért, mert még a látszatát is kerülni akartam annak, mintha én egyik igen nagy bajba került bajtársam helyzetén — éppen sorsának jobbra vagy balrafordulásának előestéjén —, legparányibb mértékben is nehezíteni akarnék.

Külön szükségesnek tartom hangsúlyozni, hogy aki elvi megnyilatkozásaimba ezentúl személyeskedést próbal belemagyarázni, azzal a jövőben nem is vitázom, mert ilyesmire megítélésem szerint a mai nehéz helyzetben a komoly magyar közvélemény nem kíváncsi.

Magyar nyiltsággal...

Magyar nyiltsággal minden vádaskodással szemben kijelentem, hogy bármi lett volna Szálasi bajtársam sorsa, ezt az elvi alapon álló politikai harcot tovább folytattam volna. A harc nem most kezdődött. *Mindjárt pártigazgatói működésem kezdetén követeltem a pártban az oda nem való elemek eltávolítását.* Természetesen nemcsak egyéni ízlésem alapján ítéltem meg a helyzetet, amint ezt most egyesek beállítani szeretnék, hanem ebben a magatartásban *mellettem volt a párt felelősségtudó, tősgyökeres magyar értelmiségének színe-java.* A különbség köztem és a hozzám közelálló elvbarátaim közt csupán az volt, hogy azok látva a nagy bajokat, mindjárt a kezdet kezdetén ott hagyták a pártot. (Szükség esetén nevekkel szolgálok.) Viszont én kiálltam és egyideig a párton belül, most pedig a nagy nyilvánosság előtt folytatom a harcot.

Válaszom a következő:

— *Nem igaz az, hogy én minden* [illegible] *akartam távolítani a pártból.* A valóság ezzel szemben az, hogy én a párt vezetésében *igenis csak olyan magyar embereket akartam érvényesülni engedni, tekintet nélkül nevükre, akik a magyar sorsot vérük, lelkük és szellemük mellett nevükben is vállalják!* A becsületes asszimilációnak híve vagyok, de politikai működésemben sohasem fogom tűrni, hogy egy olyan magyar mozgalomba, amelyben én is bent vagyok, renegátok furakodjanak be.

Nem igaz, hogy zsidó lapoknak nyilatkozatot adtam. *Zsidókkal sem baráti, sem üzleti, sem szellemi kapcsolatban nem állok.* Róluk való véleményemet a nyilvánosság előtt sokízben leszögeztem és azt változatlanul vallom.

Nem jelentem meg f. év augusztus hó 17-én a *Hubay* Kálmán elnökletével összehívott pártbizottság előtt azért, mert engem már előzőleg f. évi július 15-én meghallgatásom nélkül kizártak a pártból, éppen *Hubay* Kálmán indítványára, anélkül, hogy erről a határozatról engem értesíteni mertek volna. Mióta pártélet van Magyarországon, még nem volt példa arra, hogy egy kizárt tagot pártvezetőség elé idézzenek.

Kérdem a *Magyarság* című laptól, miért olyan nagy bűn az, hogy ha a kormánypárti lapok nyilatkozataimat közlik? Csodálatos, hogy *Hubay* Kálmán főszerkesztő úr ma már arra sem tartja méltóknak azokat, akikkel nem is olyan régen hosszú időn keresztül együtt dolgozott, hogy velük legalább mint becsületes magyar emberekkel elvi alapon felvegye a politikai harcot. Én bizonyítani tudom, hogy 1929 óta változatlanul nemzeti szocialista vagyok. Vajjon ő ugyanezt elmondhatja-e magáról?

Ezekután eleget teszek a *Magyarság* című lap ama felhívásának is, hogy a kompromittált egyéneket név szerint is megnevezzem és az alábbiakban a hungarista mozgalom vezéregyéniségeiből felsorolok néhány személyt és a közvélemény ítéletére bízom, hogy eldöntse: ki a „pángermán", ki a „kommunista" és ki a „büntetett előéletű" ezek közt.

kérdem a magyar közvéleményt, hogy joguk van-e a fenti multakkal és fenti nevekkel egy szélsőjobboldali magyar mozgalmat irányítani és vezetni? *Ezek a magyar nemzet hivatott vezérei?* Ezeknek a kezébe akarjuk a magyar jövőt letenni? Ezek lennének a dicső őseink, a Hunyadiak, a Rákócziak, a Kossuthok jogutódai?

Én vállaltam és visszavonhatatlanul vállalni fogom ezután is a magam, elvi alapon nyugvó politikai harcát. Nem szívesen hoztam fel a fenti adatokat, de azt hiszem, minden becsületes magyar embernek hazafias kötelessége ilyen adatok birtokában a tollat a kezébe venni, éppúgy, mint a fegyvert, ha veszélyben a haza! Nem hirdetem felelőtlenül, mint mások, hogy győzni fogok, de azt tudom, hogyha elbukom, becsülettel fogok elbukni.

Dr. Csomóss Miklós orvos

A magyar állam megbecsülése elleni vétségek

1. Franz *Róthen, Bleyer* Jakab volt titkára. Egyideig a hungarista-mozgalom teljhatalmú irányítója, *most pedig a párt külpolitikai, és kisebbségpolitikai vezetője.* Nevezettet a győri kir. törvényszék B. 2740/1934—17. sz. ítéletében a magyar állam megbecsülése ellen irányuló vétség miatt *6 hónapi fogházra, mint főbüntetésre, 2 évi hivatalvesztésre és politikai jogai gyakorlásának ugyanilyen tartamú felfüggesztésére ítélte összbüntetésül.* A győri kir. Tábla B. I. 1255—1936—20. sz. ítéletével a kir. törvényszék ítéletét helybenhagyta.

2. *Párkányi* István, a Budapest székesfővárosi szervezet szervezési főnöke, ismert kommunista (jelenleg letartóztatásban) izgatás és a magyar állam megbecsülése ellen irányuló vétség miatt a budapesti kir. törvényszék B. 8799/1924 sz. alatt 9 havi börtönre, 2 millió korona pénzbüntetésre és háromévi jogvesztésre ítélte. Hatósági közeg elleni erőszak vétsége miatt a budapesti kir. törvényszék 1937 április 27-én B. 1937 26/1937 sz. alatt egyheti fogházra ítélte.

Állami és társadalmi rend erőszakos felforgatására irányuló vétség miatt a budapesti kir. törvényszék 1937 dec. 7-én 6040/1927 sz. alatt egyhavi fogházra és háromévi jogvesztésre ítélte.

3. *Nesz* Károly, a hungarista mozgalom helyettes pártigazgatója. Nevezettet 1924 okt. 30-án a pécsi kir. törvényszék becsületsértés miatt B. 1612/1924 sz. alatt egyhavi fogházra és 1000 korona pénzbüntetésre;

a pécsi kir. járásbíróság 1923 február 10-én B. 4870/1921 sz. alatt 3000 + 600 K pénzbüntetésre,

1922 augusztus 1-én B. 4965—1922. sz. alatt *súlyos testisértés* vétsége miatt 2000 + 1000 K pénzbüntetésre ítélte.

Emberölés, sikkasztás, lopás, erőszak...

4. *Theodrovich* István, a Nemzetvédelmi Osztály vezetője, a bozzám intézett nyilt levél írója: 1924 május 12-én a budapesti kir. törvényszék *szándékos emberölés büntette miatt kétévi fegyházra ítélte.*

5. *Kis* (Klein) György a vidéki szervezési osztály vezetője; nevezettet a budapesti kir. törvényszék gondatlanságból okozott súlyos testisértés miatt 1936 júl. 17-én B. 6250/1936 sz. alatt 20 P pénzbüntetésre ítélte. *Legutóbbi állásából sikkasztás miatt bocsátották el.*

6. *Omelka* Ferenc a propagandaosztály vezetője:

a budapesti kir. törvényszék 1930 márc. 30-án gondatlanságból okozott súlyos testisértés miatt 80 P pénzbüntetésre ítélte.

1932 aug. 28-án a budapesti kir. törvényszék hatósági közeg elleni erőszak miatt 50 pénzbüntetésre,

1936-ban a budapesti kir. törvényszék *nov. 16-án lopás miatt 30 P pénzbüntetésre ítélte.* Jelenleg is letartóztatásban van.

7. Johann *Quillmann,* az ifjúsági főosztály vezetője (jelenleg toloncházban). 1924 *júl. 21-én a szekszárdi kir. törvényszék lopás vétsége miatt háromhónapi fogházra,*

1932 dec. 5-én a budapesti kir. járásbíróság *lopás vétsége miatt egyhavi fogházra,* 1937 júl. 6-án a szekszárdi törvényszék sajtó útján elkövetett vétség miatt 20 P pénzbüntetésre ítélte.

8. *Kovács* Elemér, a világnézeti nevelés osztályának előadója: a budapesti törvényszék 1930. évben *nővel szemben elkövetett erőszak miatt egyhónapi fogházra,* 1932-ben a budapesti törvényszék gondatlanságból okozott súlyos testisértés miatt egyhónapi fogházra ítélte.

9. Ladislaus *Viest,* előbb pénztáros, majd a propaganda főosztály főtitkárának sikkasztását a pártban magam lepleztem le. Jelenleg más bűncselekmény miatt letartóztatásban van.

10. *Kassai (Schallmayer)* Ferenc, sajtóosztályi előadó és a hungarista mozgalom népszónoka, a *Vági-féle Új Szó* című betiltott kommunista lap szerkesztője, jelenleg szintén letartóztatásban van.

Csupa jólcsengő magyar név!

Ez egy kis beköszöntő volt csupán. Adatokat kértek, hát adtam. Most még felsorolok egy pár vezéregyéniséget, akik hangadói és irányítói, tényezői a pártnak. Például *Móhaupt,* a budapesti szervezet vezetője, *Kollarits* pártigazgató, *Macák,* Budapest környékének főszervezője, *Paletta* főkerületvezető, *Biharvári-Dvorzsák,* pestmegyei főszervező, *Urich* hírszerző, *Haumeder, Ulics* ifjúsági csoportvezetők, *Schilling-Zányi* hírlapi megbízott, *Kühne* Henrikné, a női tábor szervezője, *Ghereth* kartoték- és nyilvántartóvezető, *Kóródi-Kress* ideológiai osztályvezető, *Ucher* Arisztid művészcsoportvezető, *Pithia-Dallos falvy* testnevelési vezető, *Erdélyi-Wolf,* a mozgalom helyettes vezetője, stb., stb.

Ezek a vezérek, csupa jólcsengő magyar nevek...

Nagyon jól tudom, mint keresztény és magyar ember, hogy aki már egyszer bűnéért a földi bíróság előtt megbűnhődött, annak joga van visszatérni a polgári életbe. Újból kezdheti magánéletét. De

Ki lesz Lamotte Károly alpolgármester utóda?

Budapest székesfőváros adminisztrációjában érdekes személyi változások történnek az ősszel. A szeptemberi közgyülésen megállapítják a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank vezérigazgatói székébe távozó *Lamotte* Károly alpolgármester nyugdíját és gondoskodnak a megüresedő alpolgármesteri szék betöltéséről Előbb azonban módosítani kell a nyugdíjszabályrendeletet. Az eddigi rendelkezések szerint ugyanis csak a polgármester kérheti bármikor a nyugdíjazását, az alpolgármesterek azonban nem. Nekik, hogyha szolgálatképtelenség miatt vagy egyéb okból kívánnak nyugalomba menni, előbb át kell esniök az előírt vizsgálaton. Lamotte Károly alpolgármester kiváló érdemeit a közgyűlés azzal is honorálni fogja, hogy nem gördít semmiféle nehézséget más pozícióban való érvényesülése útjába. A távozó alpolgármester nyugdíját *a szegénygyalap javára ajánlotta fel.* Lamotte Károly jelenleg szabadságon van és városházi hivatalát többé nem veszi át. A polgármester intézkedésére *Schuler* Dezső alpolgármester hatásköre az eddiginél tágabb teret kapott, amennyiben a felülvizsgálatot ezentúl a személyzeti, közlekedési, pénzügyi és üzemi kérdésekben ő fogja gyakorolni a második alpolgármesterség betöltéséig. A többi ügyosztály feletti revíziót *Szendy* Károly polgármester magának tartotta fenn.

Az alpolgármesterségért nagy a versenyzés a tanácsnokok között, akik az állást mind meg akarják pályázni Egyedül a polgármester képes ezt a versenyzést megállítani, hogyha nyomatékosan kijelenti, *kit kíván maga mellé munkatársnak.* Egy ilyen nyilt állásfoglalás minden más pályázónak a küzdelembe való bemenetelét céltalanná tenné. Egyhangú választásra azonban egyelőre nincs kilátás.

Az eddigi gyakorlat szerint *a pénzügyi, tanügyi és üzemi ügyosztály vezetői* különleges elbánásban részesültek az alpolgármesterség betöltésénél. Választáskor rendszerint figyelembevették és honorálták is munkájukat. Ilyen alapon került *Bódy* László pénzügyi tanácsnok a kombinációk előterébe, ugyanis *Lamotte* Károlyt most ő helyettesíti a városházán. *Bódy* László rangban is legelől van azok sorában, akik komolyan számbajöhetnek az alpolgármesteri szék betöltésénél. Vele rangban egyenlő pályázó *Némethy* Károly tanácsnok is, aki azonban pénzügyi és gazdasági tapasztalatokkal nem rendelkezik. *Bódy* mellett még két olyan tanácsnok nevét emlegetik, akik pénzügyi és gazdasági kérdésekben is járatosak. Az egyik *Felkay* Ferenc, a közoktatási ügyosztály vezető-tanácsnoka, a másik pedig *Morvay* Endre, aki úgyszólván önálló hatáskörrel vezeti az üzemi ügyosztályt.

Megkönnyítené a választást, hogyha két alpolgármesteri állás kerülne betöltésre, amiről egyelőre nincs szó. A *Schuler* Dezső alpolgármester nyugalombavonulásáról elterjedt hírek koraiak, mert ő csak a jövő évben tölti be szolgálati idejét. Hogyha két alpolgármesterség betöltéséről lenne szó, akkor fenn lehetne tartani azt a kívánatos egyensúlyi helyzetet is, ami a városházán eddig is fennállott, hogy az egyik alpolgármester *protestáns* legyen. A fiatalabb korosztályból mint alpolgármesterjelöltet emlegetik dorogi *Farkas* Ákos tanácsnokot, az elnöki osztály vezetőjét is, aki kitűnő adminisztratív erő, s megérdemelné, hogy magasabb állásba jusson. Mindenesetre nagy előmenetelt jelentene a tisztviselőkarban, ha a harmadik, úgynevezett műszaki alpolgármesteri állást is betöltenék, ami már rendszeresítve is van.

Ha két alpolgármestert választanának, akkor ez maga után vonná két központi tanácsnoki állásnak a betöltését is. Ezeknek az állásoknak az egyikére *Havlin* Károly főjegyző az esélyes jelölt, de forgalomba került vitéz *Vécsey* Kálmán, *Homolyai* Rezső, *Szebeny* József, a főpolgármesteri hivatal vezetőjének a neve is. *Bärtl* Tivadar főjegyző, *Gallner* Ferenc szintén régóta várnak előléptetésre és szóbajöhetnek mint kerületi vezetők. Az sincs kizárva, hogy *Lamotte* Károly a Pesti Kereskedelmi Bankhoz magával viszi munkatársának a városháza egyik főtisztviselőjét és ezáltal újabb előlépésre nyílik alkalom a tisztviselőkarban.

Révész püspököt hívták meg debreceni lelkésznek

Debrecenből jelentik: A debreceni református presbitérium péntek délutáni ülésén 92 szavazattal 1 ellenében elhatározta, hogy debreceni református lelkipásztornak dr. *Révész* Imrét, az új püspököt hívja meg.

Szent István-ünnepségek a külföldön

Rio de Janeiróból jelentik: Szent István halálának kilencszázadik évfordulóján Rio de Janeiróban a magyar követség tagjai hálaadó istentiszteleten vettek részt a Szent Ferenc székesegyházban. Reggel fél tíz órakor a virágdíszben és ünnepi kivilágítás fényében úszó templomban megjelent *Pinto* tábornok a távollévő köztársasági elnök képviseletében, *Costarego* püspök a Rómában tartózkodó braziliai biboroshercegérsek képviseletében s ott voltak a braziliai kormány és a hatóságok képviselői és a diplomáciai kar tagjai, akiket a braziliai külügyminisztérium szertartásmestere kísért a szentélyben fenntartott díszhelyekre.

Masella pápai nunciust a templom kapujában díszmagyarban és két kanonok kíséretében *Szentmiklóssy* Andor magyar ügyvivő fogadta és kísérte az oltárig. A nagy templomot teljesen megtöltötték a nagyszámban megjelent magyarok és a braziliai ünneplő közönség. A hálaadó szentmisét nagy papi segédlettel *Masella* érsek, pápai nuncius pontifikálta. A szószékről *Cézárovits* szaléziánus atya, a magyar kolónia lelkipásztora magyar nyelven méltatta Szent István király jelentőségét és történelmi hivatását.

A *grenoblei magyar kolónia* is bensőséges hangulatban ülte meg Szent István ünnepét. A grenoblei plébániatemplomban szentmise volt, amely alatt B. *Szokolyi* Alajos, a délfranciaországi magyar katolikus misszió igazgatója mondott szentbeszédet, amelyben felhívta a Grenobleban élő magyarságot, tartson ki a szentistváni hit és a távoli magyar haza iránti hűségben. B. Szokolyi Alajos a szentmisét az egész világon szétszórtan élő tizenkét milliónyi magyarság boldogulásáért mutatta be.

Elfogták a megszökött román rablógyilkosokat

Bukarestből jelentik: A jilavai katonai fogház egyik szökevénye, *Culda* Romulus rendőrkézre került. *Culda* Romulus, mint ismeretes, egy *Tőkés* Béla nevű barátjával együtt tavaly decemberben meggyilkolta és kirabolta *Goldschläger* hírhedt bukaresti devizacsempészt s a hadbíróság ezért mindkettőjüket életfogytiglani kényszermunkára ítélte. A két rablógyilkos három nappal ezelőtt nőiruhában megszökött a jilavai katonai fogházból és azóta az egész ország csendőrsége kereste őket. Mint most kiderült, Culda Romulust már a csütörtök virradó éjszaka elfogták a bukaresti Bratianu-téren, ahol egy padon töltötte az éjszakát. Egy soffőr felismerte és átadta a legközelebbi rendőrőrszemnek. Most társa is kézre került.

Közzétették Berlinben a zsidók által használható utóneveket

Berlinből jelentik: Legújabban *hivatalosan* nyilvánosságra hozták azokat a keresztneveket, melyeket a jövőben is szabad a zsidóknak használniok. A felsorolás *185 férfi és 91 női nevet tartalmaz*, mint például *Abel, Absolon, Ahasvér, Áron, Baruch, Efraim, Éliás, Ezékiel, Gedeon, Heródes, Ózseás, Izsák, Izidor, Izrael, Icig, Jehuda, Jeremiás, Jonathán, Kajafás, Lázár, Lévi, Mardochái, Mózes, Náthán, Pinkász, Ruben, Salamon, Sámuel, Zedékiás; Ráchel, Rebeka, Sára.* Azok a zsidók, akik a felsorolásban fel nem tüntetett neveket viselnek, kötelesek az *Ábrahám*, illetve *Sára* nevet *felvenni pótlólag.* A németben már meghonosodott héber eredetű nevek, mint például *Jakab, József, Ruth, Eszter*, szintén tilosak a zsidók számára. Ugyanakkor arról is gondoskodik a névrendelet, hogy a *jövőben németszármazású gyermekeket csak német vagy meghonosodott névre szabad keresztelni.* Ez alól kivételt csak idegen állampolgárok képeznek, vagy pedig ritka esetben, ha családi tradició bizonyos név használata.

Rablótámadás Újszegeden egy kereskedő lakásán

Szegedről jelentik: *Komlósi* Zoltán kereskedő újszegedi, Szőreg-utca 10. szám alatti lakásába a késő esti órákban két fiatalember belopódzott és Komlósit súlyos, tompa tárggyal fejbeütötték. Komlósi az ütéstől eszméletét vesztette. Ezalatt a támadók élelmiszert és egy órát magukhoz véve elmenekültek. Amikor Komlósi magához tért, a szomszédok siettek segítségére. Beszállították a sebészeti klinikára. A vakmerő rablók kézrekerítésére megindult a nyomozás.

Hamis állampolgársági okmánygyár működött Bukarestben

Bukarestből jelentik: Az ilfovi törvényszék vizsgálóbírája pénteken váratlanul házkutatást tartott az úgynevezett *macedo-román társaság* helyiségében és lefoglalta a társaság irattárát. A macedo-román társaság azért létesült, hogy általában a Balkán-félszigeten élő macedo-románok könnyebben juthassanak állampolgársághoz. Kiderült, hogy a társaság kisebb-nagyobb pénzösszegek ellenében *bárkinek hajlandó volt bizonyítványt kiállítani arról, hogy az illető macedo-román* és ennek alapján könnyebben kaphatta meg a román állampolgárságot. Ilyen hamisított bizonyítványok alapján igen sok *örmény és görög ember* kapott állampolgárságot.

Kis rendőri hírek

—

Gerjen község határában a Dunából egy harminc év körüli ismeretlen férfi holttestét fogták ki. Kilétének megállapítására a csendőrség nyomozást indított. — Pénteken délután a Népszínház-utcában egy személyautó összeütközött egy motorkerékpárral. *Murgárd* Szilárd, 32 éves tisztviselő, aki a motorkerékpáron ült, súlyos sérülésekkel került a Rókus-kórházba. — A Váci-út 66. számú épület bontása közben a föld beomlott és maga alá temette *Gerhardt* János napszámost. A mentők súlyos állapotban vitték az Uzsoki-úton lévő kórházba. — Pénteken hajnalban *Monor* község határában egy Budapest felé haladó magánautó elgázolta *Füles* Tóbiás, 40 éves üllői gazdát. Életveszélyes sérüléseket szenvedett, *míg a gázoló autó nagy sebességgel elmenekült.* A csendőrség és rendőrség megindította a nyomozást. — *Gáthy* Dezső ny. százados, Dorozsmai-utca 102. sz. alatt lévő lakásába ismeretlen tettesek behatoltak és többszáz pengő értékű ruhaneműt loptak el. — *Kerepes községben a községházán lévő páncélszekrényt megfúrták* és onnan kb. 1000 pengőt elraboltak. A rendőrség valamennyi ügyben megindította a nyomozást.

—

— **A KMAC útjelentése** A Királyi Magyar Automobil Club közli, hogy Budapest székesfőváros területén a X., Gergely-utcának az Abaffy-utca és Szlády-utca közti szakasza augusztus 23-ától szeptember 20-áig útépítés miatt a közlekedés elől el lesz zárva.

Az OTI nyolcemeletes bérpalotát épít a Madách Imre téren

A Madách Imre-út torkolatában, a tér jobboldalán az OTI hatalmas bérpalotát épít, amely a Madách Imre-tér és a Károly király-út sarkán fog állni. Az OTI bérháza a tér sarkán nyolcemeletes, a Károly király-út felé folytatódóan hatemeletes lesz. Ugyancsak a Madách Imre-út folytatólagos építésével kapcsolatos a Helvetia részvénytársaság új építkezése is. Az egykori Ankerköz, a jelenlegi Ádám-utca folytatásaként kiépülő Éva-utca mentén emel a Helvetia négyemeletes bérpalotát. Ezeket az építési ügyeket a főváros magánépítési bizottsága jövő heti ülésén fogja tárgyalni és engedélyezni.

—

— **Beiratások a székesfővárosi kereskedelmi szaktanfolyamon.** A középiskolát végzettek székesfővárosi egyéves kereskedelmi tanfolyamára (VIII., Vas-utca 9—11.) folytatólagosan naponként 11-től 1 óráig lehet beiratkozni. A beirási díj 20.— pengő. A rendes hallgatók teljes évi tandíja 180.— pengő.

—

x Kisdedek makacs székszorulásánál és nagyobb gyermekek gyomorbélhurutjánál reggel felkeléskor gyakran már egy negyedpohár természetes **„Ferenc József"** keserűvizet is kitűnő eredménnyel adhatunk. Kérdezze meg orvosát.

Augusztus 27 Szombat

Most 76 éve, 1868 augusztus 27-én jelent meg a magyar nyelv első szótára, amelyet Czuczor és Fogarasi szerkesztettek. Ebben még kevés a kritika és sok a délibábos szófejtés. Ez volt mégis az első, az úttörő s csak követte ezt a későbbi kitűnő nyelvtörténeti szótár.

A magyar nyelv a legszebb nyelvek egyike. Ezt nem mi mondjuk, akik elfogultak vagyunk, hanem mások. Mezzofanti, a világ legnagyobb nyelvcsodája szerint „az olasz és ógörög mellett a magyar a legdallamosabb s verselés szempontjából legfejlődésképesebb". A Brockhaus Lexikon megállapítja, hogy „a magyar nyelvet a magán- és mássalhangzók szép aránya, a hangok finom árnyalása, a szótagok egyenletes képzése, a mássalhangzó-illeszkedés harmóniája pompássá és férfiassá teszik". A magyar nyelv rendkívül gazdag is. Lehr Albert például a részeg emberre háromezer, Bánóczi a halálra háromszázhuszonkét, Madai Gyula a haladásra százhúsz, Jókai a verekedésre százkét szót szedett össze.

A magyar nyelv sok szót vett át idegenből, de nem többet, mint például az angol. Adott azonban másoknak a maga szókincséből is. Például a négykerekű kocsit Kocs község szekércsinálóiról nevezték el. Ez sok nyelvbe átment, ezután mond a német „Kutsche"-t, a francia „coche"-t. A magyar huszárból lett az angol „hussar", a francia „housard", a magyar dolmányból a francia „dolman", a magyar sujtásból a francia „soutache", a magyar szablyából a német „Säbel", az angol „sablet", a magyar kantárból a német „Kandaret". Az sem igaz, mintha a magyart tennék csak unalmassá az efféle szavak, mint „egereket", „agarakat", mert mint Nagy J. Béla kimutatta, egy csöppet sem szebb ennél az angol „báj nájt áj fájnd" (by night I find), vagy „hau du ju du" (how do you do). Érdekes, hogy a hangokat minden nép másként hallja. A fürj szavát a magyar így hallja: „pitypalaty", a cseh: „pot penez", az angol: „weet my feet", a német: „Schnupftabak", a spanyol: „pitilla".

—

Arvízveszedelem fenyeget Egyiptomban

Kairóból jelentik: A Nilus völgyében veszedelmes árvíz fenyeget. Abesszíniában és Szudánban az idei nyáron rendkívül esős volt az időjárás, így a Nilus áradása október helyett már most megkezdődött és egyre fenyegetőbb méreteket ölt. *A partvidék már víz alatt áll és a még lábon álló gyapottermés elpusztult.* Assumnál a Nilus szintje magasabb a normálisnál.

Kiöntött a Duna Ausztriában és Sziléziában

Bécsből jelentik: Az utóbbi napok esőzései Ausztriában is árvízveszedelmet idéztek elő. A Duna szintje állandóan emelkedik, péntek reggel az árterületek már víz alá kerültek.

Sziléziában Glatz város több utcája és pályaudvara víz alatt áll. A karhatalmi alakulatokat mozgósították a veszélyben forgó lakosság mentésére.

Sziléziában az árvíznek pénteken *két halottja is volt.* A megáradt Neisse folyó árja *elsodort egy utászkatonát*, aki egy körülzárt falu lakosainak megmentésénél segédkezett s ugyanakkor *Görlitz* közelében is az *árba veszett egy hároméves kisfiú.*

A miniszteri biztos körlevélben kenyeret kér az artistáknak

Szilágyi Béla belügyminiszteri osztálytanácsos, a Magyar Artista Egylet miniszteri biztosának helyettese körlevelet intézett a polgármesterekhez, a járási főszolgabírókhoz és a községek vezető-jegyzőjéhez:

— Az utóbbi időben — írta többek közt — sűrűn fordultak hozzám, mint a Magyarországi Artista Egyesület miniszteri biztosához, vidéket járó cirkuszosok és más artisták és elkeseredetten kértek sokszor anyagi, máskor erkölcsi támogatást hatóságokhoz, mert azok — szerintük — kevés megértést tanusítanak a játszási engedély elbírálásánál. Mióta az artisták ügyeinek irányítását végzem, valóban betekinthettem szomorú sorsukba. Bár tisztában vagyok azzal, hogy a hatóságok helyzete sem könnyű, kezük sokszor meg van kötve, mindazonáltal *emberi szempontból kérem, könnyítse meg ezeknek a jobb sorsra érdemes magyar állampolgároknak szomorú helyzetét!* Segítsenek rajtuk, ha módjukban van! Adjanak részükre életlehetőséget!

Rejtélyes gyilkosság egy zalamegyei községben

Zalaegerszegről jelentik: Raposka zalamegyei község mellett a vasúti pályatesten pénteken hajnalban a munkába induló földművesek *átvágot nyakkal, holtan találták Kovács István vasúti pályaőrt.* A pályatest melletti réten vérnyomok voltak. *A jelek arra mutatnak, hogy gyilkosság történt*, amelyet a réten követtek el eddig ismeretlen tettesek, majd a holttestet a sínekre fektették, azt a látszatot akarván kelteni, hogy *Kovácsot* a vonat ütötte el. Mielőtt azonban vonat jöhetett volna, a munkások már felfedezték a bűncselekményt. A zalaegerszegi ügyészség a legszélesebbkörű nyomozást rendelte el. A holttestet felboncolják.

A szegedi származású Pick Móricot letartóztatta a bécsi rendőrség

Az egész magyar közgazdasági életben feltűnést keltő hír érkezett pénteken Bécsből. A bécsi rendőrség hivatalos jelentése szerint Bécsben letartóztatták a *Pick és Társa* szalámigyár tulajdonosát, a szegedi származású *Pick* Moricot 30 ezer márkás adócsalás gyanúja miatt.

Pick Móric letartóztatása Budapesten is, Szegeden is nagy feltűnést keltett. Ezzel az esettel kapcsolatban feleleventik azt a közgazdasági regényt, melynek hősei a Pick-szalámigyár megalapítója, *Pick* Márk és két fia, Jenő és Móric voltak. Az öreg *Pick* látva, hogy a magyar szalámi mily páratlan jóhírnévnek örvend külföldön, elhatározta, hogy a Bécs melletti Erlaaban szintén létesít szalámigyárat. A gyárat közvetlenül a háború előtt üzembe is helyezte és az *csakhamar ragyogó befektetésnek bizonyult.* Alig volt osztrák turista, akinek a hátizsákjában ne találtunk volna Pick-szalámit. A pompásan prosperáló gyár csak gyarapította az amúgy is tekintélyes Pick-vagyont, mely nőtt-nőtt rohamosan, míg *Pick* Márknak öt évvel ezelőtt bekövetkezett halálával meg nem változott a helyzet. *A két fitestvér az örökség felett elkeseredett pörösködésbe kezdett*, mely három évig húzódott és *több mint egymillió pengő költséget emésztett fel.* Végül nagynehezen egyességgel ért véget a pereskedés. Az egyesség értelmében *Pick* Jenő *kapta a szegedi, Móric az erlaai gyárat.*

Pick Móric nagy ambicióval vetette bele magát az [illegible] Óriási befektetéseket eszközölt, melyek révén igaz, hogy a legmodernebb szalámigyár lett az erlaai gyár, viszont *túl volt kapacitálva*, aminek kellemetlen következményei csakhamar jelentkeztek. Már az osztrák államfordulat előtt súgdostak a gyár anyagi nehézségeiről. *Az új helyzet persze egészen megbénította Pick működését.* A gyárba helyezett kormánybiztos fejlelentésére *Pick* Móricot most le is tartóztatták.

Egyházi zene a katólikus templomokban

Augusztus 28-án, a pünkösd utáni 12. vasárnapon a budapesti kat. templomok *népénekes* szentmiséinek kötelező énekrendje a Szent vagy Uram gyüjteményből a következő: 226. Kegyességgel hívsz ó Jézus, 142. Zálogát adtad ó Jézus és 296 Ah, hol vagy magyarok. — A *belvárosi főplébániatemplom* ének- és zenekara d. e. 10 órakor Schubert: G-dur miséjét adja elő, korális változatokkal, Goller offertóriumával (Precatus est) és befejező orgonaszámként Bach: In dulci jubilo korálváltozattal. A magánszólamokat Baumgartner Margit, Udvardy Tibor és Littasy György éneklik. Vezényel Berg Ottó karnagy, orgonál Kereszty Jenő. A déli 12 órai szentmise műsordarabjai: Ingegneri: O bono Jesu, Colonna: Pange lingua, továbbá két régi magyar ének Demény és Bárdos L. feldolgozásában Vezényel Kereszty Jenő h karnagy. — A *budavári koronázó főtemplom* ének- és zenekara d. e. 10 órakor Haydn: Nelson-miséjét adja elő. A magánszólamokat Senyei-Szabó Ilonka, Lenhardt Aranka, Harangozó János és Mezey Zsigmond éneklik. A változó miserészeket a Graduale Romanum szerint énekli a férfikar. Offertórium után Antalffy Vilmos Ave Maria-ját nagyzenekari kísérettel Ujvárossy Margit énekli. Orgonál Várhelyi Antal, vezényel Sugár Viktor. — A *Szent István bazilika* ének- és zenekara d. e. 10 órakor Schubert: G-dur miséjét adja elő, korális változatokkal és Goller vegyeskari offertóriumával. — A *Szent Domonkos rend* Thököly-úti plébániatemplomából d. e. 11 órakor P. Böle Kornél érd. szentdomonkosrendi perjel szentbeszédét, ezt követően pedig a templomi énekkar Béni Fülöp vezetésével előadott egyházi énekeket közvetíti a *rádió.* — A *Ferdinánd-téri* plébániatemplomban d. e. 10 órakor az Árpádházi B. Margit vegyeskar a VIII. sz. gregorian korális miséből ad elő részleteket az előírt népénekekkel felváltva. A fél 12 órai szentmise alatt Vadász Éva énekel szólót. — Az *erzsébetvárosi* plébániatemplomban a délelőtti népénekes szentmisék után déli 12 órakor Marton Éva Laurenz-Weiss Ave Mariaját énekli hegedűkísérettel, azonkívül Ujvári János hegedün előadja Händel-Hubay: Larghetto-ját. Orgonán Kamondi János karnagy kísér.

— **Az asszony kötelessége** törődni azzal, hogy bélműködése rendben legyen, amit pedig úgy érhet el, ha reggelenként éhgyomorra egy félpohár természetes **„Ferenc József"** keserűvizet iszik, amely enyhén és kellemesen, pontosan és biztosan szabályozza az anyagcsere folyamatát. Kérdezze meg orvosát.

— **A Madártani Intézet felhivása.** A korán beköszöntött hideg idő miatt a fecskék sokat szenvednek a táplálékhiánytól. A Magyar Királyi Madártani Intézethez több panasz érkezett a nagyközönség köréből. Az elgyengült fecskék átmenetileg hangyatojással tarthatók életben addig, amíg az idő javulásával szabadon bocsáthatók. Az Intézet kéri a nagyközönséget, hogy szíveskedjék az esetleges fecskepusztulásra vonatkozó adatokat közölni és különösen figyelje meg, hogy az elhullott, vagy egyébként kézrekerülő fecskéken *van-e gyűrű.* Ilyen gyűrűs példányok beküldését kéri, de föltétlenül híradást vár a gyűrű feliratának pontos közlésével.

Uher Arisztid festő

Pesti Hirlap. 1926. jun. 20.14

A tavaszi kiállítás díjai

Uher Arisztid festő

Pesti Hirlap. 1926. apr. 27. 8

Oktáskép-kiglyszés Keszeméten

Unghváry Sándor: Jeanné d'Arc
A Pasaréti Ferencrendi Templom Sgrafittója
A III. Nemzeti kiállításról

Foto Seidner

tey Gábor ugyanazt a talajt éri el, amelyet Burghardt József, Szemere Zoltán szintúgy mint ifj. Czene Béla.

Csakhogy az arany középútnak — minden nagyszerűsége mellett is — megvan a maga rossz tulajdonsága. Ez az extremitások teljes elfojtása. A szélsőségesség legtöbbször hangos melldöngetéshez, üres külsőségekhez, érdemtelen feltűnéshez vezet, de ugyancsak ez vezet — sokkal kevesebbszer — a tökéletes megoldásokhoz, a nagyvonalú kompozíciókhoz. Ennek a hiánynak tudható be, hogy nagykoncepciójú, úgynevezett „konzervatív" munka épp oly kevéssé van, mint tökéletes „modern" és ezért van az, hogy képzőművészetünknek nem annyira egy kevésszámú nagyértékű gyémánt-

illusztráció-stílust ismét továbbfejlesztette. Főhely illeti itt Halápy Edét, aki igen jól dolgozott. Gulyás Ferencet, Komjáti Gyulát, Tamássy Istvánt, Beron Gyulát, D. Kabath Alexandrát, Demeczkyné Volf Irmát, Kavetzky Zoltánt kell még megemlítenünk.

Művészettörténeti tanulmányokban mindig a legizgalmatkeltőbb és legigézőbb a kartonok sorsa. Ezek már teljes viselői a művész elgondolásainak — ha még a színeket nélkülözik is — és amellett van rajtuk valami várokozásteljes szorongás, amely a kivételezés giganikus munkáját, a halhatatlanság legszebb módját jelzi, mert hiszen minden művész legteljesebb vágya nem csupán

Uher Arisztid: Tanulmány

zeti kiállitásról

képtárakban megmaradni, hanem nagyéletű, méltóságos katedrálisok falán tündökölni. Úgy állunk most e kartonok előtt, mint álltak az emberek annak idejében Firenzeben Lionardo vagy Michelangelo kartonjai előtt és látjuk a belvárosi templom mennyezetét, a képviselőház nagy arányait, ahol Hende Vince munkáit kivitelezték. Ezeken kívül még Unghváry Sándortól láttunk három kitűnő kartont. Meg kell említenünk Emánuel Béla és Uher Aristid kitűnő portréit.

Képzőművészet
1935. 83–84. sz.
84. l.

MDK

Uher Aristid

Patak részlet, of.

Tanulmány, of.

N. Szal. Téli Tárl. 1920. dec.
18.1.

Under Artistic

Peter Pindar, Of.

Tumultuary, Of.

MDK

Uher Arisztid

Ybl E.: A Műcsarnok téli kiállitása. B. H. 1935. nov. 17. 10.l.

Uher Arisztid MDK

Tükör előtt

Mücsarnok 1936. okt.nov.
A nő a müvészetben kiáll.

MDK

Uher Arisztid

La Hongrie. 1931., 94x62 OSZK 277

Magyar Plakát-Történeti Kiállitas.1960.
Múcsarnok.Kat. 41.1.

MDK

Uher Arisztid

Képzőművészet 1928. II. évf. 6.sz.
11.l.

Uher Arisztid festőművész

Tükör előtt

"Nő a művészetben"kiállitás katalógusa.1936.Műcsarnok

MDK

Uher Arisztid

Aranyéremmel tüntették ki az 1937-évi parisi nemzetközi világkiállitason.

Cikk: A párisi világkiállitás magy.pavillonja kiváló nagy sikerének mérlege.

Magyar Iparművészet 1938. 179.l.

Uher Arisztid MDK

Ulain Vilma arcképe

Mücsarnok 1927 őszi kiállitás

Uher Arisztid MDK

Soós Melitta, olf.

Mücsarnok 1927/28 téli kiállitás

Uher Arisztid

MDK

Arckép, olj.

Műcsarnok 1928tavaszi kiállitás

Ilker J.

a müncheni Képzőművészeti Akadémia magyar növendéke;
beiratkozás éve 1922.

Jászai Géza: München und die Kunst Ungarns 1800 bis 1945. Ungarn-Jahrbuch, Mainz, 1970 10 1, 149 1

Uher Ödön

"Fényképészet" cimmel a Müvészet c. rovat közli a müvészről, hogy ma már a fényképezésnél is egyre inkább a müvészi szempontok jutnak előtérbe. Nem "az objektiv valóság közömbös leirása" fontos, hanem az életnek "müvészi érzéssel való visszaadása," -irja, majd kiemeli a szines, akvarell és pasztellben készitett képeinek kiállitását, a müvész mütermében.

A HÉT, Bp. 1911. okt. 16.
XXII. évf. 42. sz. 679. lap.

MDK

Uher Arisztid

Ulain Vilma arcképe

KMTárs. 1927. őszi kiáll. kat. 11.l.

MDK

Uher Arisztid

Mezőkövesdi parasztlány, tusrajz.

Japán férfi, tusrajz.

Dr.Neuber geológus, tusrajz.

Téli Kiállitás. Műcs. 1935. nov.
26.1.

MDK

Uher Arisztid

Képzőművészet 1928. 6. sz. 11.l.

MDK

Uher Arisztid

Képzőművészet 1928. 6. sz. 11.l.

MDK

Uher Arisztis, festöm.

Nöi arckép. Repr. 180.1.

Évk. KMT. 1928. 180.1.

MDK

Uher Arisztid

Kínai, ceruzarajz.
Női tanulmányfej, tusrajz.
Öreg paraszt, "
Tanulmány, "
Gyár, "

KMTárs, 1935. téli kiáll. 26.1.

MDK

Uher Arisztid

Müncheni külváros, tusrajz.
Schwabingi táj, "
Mezőkövesdi parasztlány, tusrajz.
Japán férfi, "
Dr. Neuber geológus, "

KMTárs, 1935. téli kiáll. 26.1.

MDK

Uher Arisztid

"Női arckép" c. műve. Repr.

Évk.KMT. 1928. 180.1.

Uher Arisztid

MDK

Tükör előtt

Műcsarnok 1936 Nő a művészetben c. kiáll.

Uher Arisztid MDK

Tanulmány

Mücsarnok 1935 III.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

MDK

Uher Arisztid

Balás P. László: Székely Bertalan emlékkiállitása.
Nemzeti Ujság 1935. nov. 17. 16.l.

MDK

Uher Arisztid

Tanulmány.

III.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll. 1935.
Márc.24.-Máj.15. Műcsarnok. Kat. 15.1.

MDK

Uher Arisztid

Női arckép, of. /Harkányi-dij/.

Képzőművészeti élet 1926-ban. Pesti Hirlap 1927 évi nagy naptára. 130.l.

MDK

Uher Arisztid

Koldus, of.

Árverési Közl. 1938. 4.rk.sz. 85.sz.

35 l.

MDK

Uher Arisztid

Koldus, of.

Árverési Közl. 1938. 6.rk.sz. 34 l.

MDK

MDK

Uher Arisztid

Koldus, of.

Árverési Közl. 1938. dec. 8.rk. 88. aukc.

32 l.

MDK

Uher Arisztid

Koldus, of.

Árverési Közl. 1938, 3.rk.sz. 18 l.

MDK

Uher Arisztid

Tanulmány, of.

Angol-magyar kiáll. Mücs. 1926. máj. 36. l.

		7 h	szom
AZ EMBER TRAGÉDIÁJA	—	de. 1/2 11 h	2- vasár
HAJNALI TŰZ	—	7 h	2- vasárn
HAJNALI TŰZ	—	7 h	3- hét
IRKUCKI TÖRTÉNET	—	7 h	4- ked
III. RICHÁRD	Shakespeare cikl. D/5. előadás	1/2 7 h	5- szer
HAJNALI TŰZ	Ódry 5. előadás	7 h	6- csütö
III. RICHÁRD	Shakespeare cikl. F/5. előadás	1/2 7 h	pént
HAJNALI TŰZ	—	7 h	8- szom
IRKUCKI TÖRTÉNET	—	7 h	9- vasá
HAJNALI TŰZ	József A. ifj. bérl. 3. előadás	1/2 3 h	10- hétfő
VÍZKERESZT	Shakespeare cikl. A/5. előadás	7 h	10- hétfő
III. RICHÁRD	Shakespeare cikl. C/5. előadás	1/2 7 h	11- ked
HAJNALI TŰZ			12

MDK

Uher Arisztid

"La hongrie" 1931.

Magyar Plakát-Történeti Kiállitás. Bp. 1960.
41.l.

MDK

Uher Arisztid

Akt. of.

N.Szal. őszi tárl. 1920. szept. 27. l.

Uhler Arisztid MDK

Tájkép

Mücsarnok 1937 Téli kiállitás

MTK

Uher Arisztid

La Hongrie

1885-1960. N. plakáttört. kiáll. Műcs. 1960.

Uher Arisztid MDK

Gyár

Müncheni külváros

Schwabingi táj

Mezőkövesdi parasztlány

Mücsarnok 1935 téli és Székely Bertalan emlékkiáll.

Uher Arisztid MDK

Japán férfi

Dr. Neuber geológus

Mücsarnok 1935 téli és Székely Bertalan emlékkiáll.

Iher Arisztid

MDK

Kinai, ceruza

Női tanulmányfej

Öreg paraszt

Tanulmány

Micsarnok 1935 téli és Székely Bertalan emlékkiáll.

MDK

Uher Arisztid

Kinai, ceruzarajz.

Női tanulmányfej, tusrajz.

Öreg paraszt, tusrajz.

Tanulmány, tusrajz.

Téli Kiállitás. Mücs. 1935. nov. 26.1.

MDa

MDK

Uher Arisztid

Gyár, tusrajz.

Müncheni külváros, tusrajz.

Schwabingi táj, tusrajz.

Téli Kiállitás. Műcs. 1935. nov.

26.1.

Über Arisztid

Gyár, tusrajz.

Münchéni kulváros, tusrajz.

Schwabingi táj, tusrajz.

26.1.

Uher Arisztid MDK

Koldus, szénrajz
Rohamcsapat, szénrajz

Munkácsy Céh IX. kiáll.
Nemzeti Szalon 1936. máj.

MDK

Uher Arisztid, festöm.

202. Sóós Melitta. Olf. Mgt.

Képzöm. Társ. 1927-28 téli kiáll. Kat. 18.1.

MDK

Uher Arisztid

"Tanulmány" c. műve. Repr.

Képzőművészet, 1935. 83-84.sz. 84.lap

MDK

Uher Arisztid

Képzőművészet 1927. 5. sz. 31.1.

szent Magdolnáját. (Utóbbi festőtől származik a fo
csodált szent Fülöp és Jakab vértanuságát ábrázoló
ben igen szép (490), olasz-német eredetü; *Ribera kö*
tanusága (558), amely képpel szemben egy 15-ik szá
gyermekével ábrázolja (615), tisztán spanyol eredetre
Nicolas de Largillière (333) női képmása, két nagyon j
egy csendéletet (95), amely *Jean Baptiste Siméon Cha*
tészetébe *Jean Baptist Isabey* miniatürje vezet át (252
tett és egy orosz nagyherceghez nőül ment badeni he
gilio Diaz (129) pasztózus virágcsendélete, akinek nev
iskola gyönyörü erdőrészletével (34). A franciákhoz c

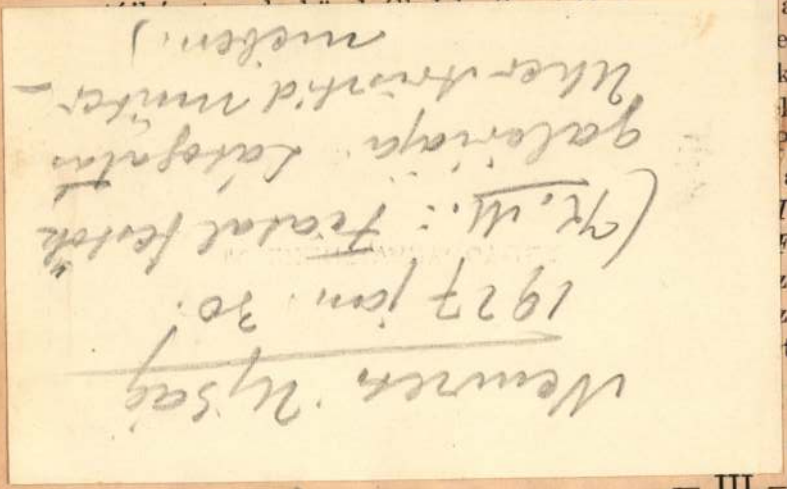

g mulatságos éjjeli szerenádja (619), *Franz von Lenbach* lovas katonái (131). Wiennek és Ausztriának festő gár-tők egész sorozata következik: *Anton Einsle* (141), *Josef* (602), *Hans Temple* (661), aquarellportrait- és miniatür-*Bethel* (54) és *Robert Theer* (667). Itt tegyünk még emli-tos finomsággal kidolgozott miniatürjéről (108), melyet nal Gallery-ban őrzött olajfestménye nyomán készitett vieni festők között emeljük még ki: *Ignaz Raffalt* nagy-rasztnőjét a gyermekkel (551), *Leopold Löffler-Radymo* letét (213), *Hans Makart*-tól egy mythologiai jelenetet csodálatos technikával megfestett fiatal arabsférfit *Edu-Klimt* kis képét (310), mely három női alakot ábrázol. gen érdekes férfi képmását (564).

nt az Ernst-Muzeum eddigi árverésein, ugy a jelenlegin etnek vehetjük, hogy a mi, olyan nagy számú jeles hazai nyira keresi, pártfogolja és hogy annyi megértésben és um előbbi árverésein került napfényre azon érdekes Ez az anyag tisztább képet nyujt, főkép a 19. század alu, változatos munkássága is örvendetes kiegészitésül

elsőnek emlitjük fel id. Markó Károly két nagyon érdekes es korában festett. Ezek művészetének csiráját már renctől pedig több nagyon jó képet találunk: az előző-

UHER Arisztid festő

Kovács Imre: A Kecskeméti Szent Erzsébet templom története. = Magyar Egyháztörténeti Vázlatok, 1. 1989.

63.p.

Pásztor Lajos.) [Bp.] 1952, Sport
127 p. 9 t. 29 cm.

Egységár: 60.-Ft

170/185
A Magyar Szent Korona Országai Vöröskereszt Egyletének története. Szerk.: Csekonics Endre, Babavczi-Schwartzer Ottó. Bp. 1904; Hornyánszky ny. VII, 200 p., 4 t. 24 cm.

Boritékoim: A Magyar Vöröskereszt története.

Egységár: 300.-Ft

171/245
MSZMP Hajdu-Bihar megyei Bizottsága és Oktatási Igazgatóságának kiadvány a decemberi jubileumi tudományos ülésszakról. 1-2. köt. Debrecen, 1970, 2 db. 24 cm.

Uher Arisztid

festőművész

Téli Tárlat - Műcsarnokban - képével szerepel.
Több tusrajza

Uj Magyarság
1935. I.17.

Uher Arisztid

festő

1914–1925

Éimisk 1930

89. l.

M.kir. vallás- és köz

1109/1932.eln.szám.

Szoros miheztartás ve
kir. miniszteriumnak az állami e
latban álló tisztviselők és rang
lékjárandóságainak szabályozás a
alatt kelt és a Budapesti Közlön
ban megjelent és ugyanazon a nap

Ennek a rendeletnek
tás jelenik meg, azonban különös
kormányrendelet bizonyos tekint
érvényt szerzendő - már ezutta
let kihirdetésének napjától, v
kezdődően, senki sem jogosult
venni, mert az eddig az időpo

Uher Arisztid

festőművész

Harmadik Nemzeti Képzőművészeti Kiállítás - Műcsarnokban - képével szerepel.

U j s á g
1935.III.23.

Uher Arisztid

festőművész

Székely Bertalan emlékkiállitás - Műcsarnokban - képével szerepel.
Tehetséges tussrajzok.

Nemzeti Ujság
1935.XI.17.

Uher Arisztid.

Képmasa szerepel a Mücsarnok téli tárlatán. (említve.)

Pesti Hirlap, 1927. dec. 18.

Uher Arisztid.

A Műcsarnok téli tárlatán
női portréja szerepel. (anlitva)

Nemzeti Ujság, 1927. dec. 18.

Liber Chemicus.

Uher Arisztid

Részt vesz a Mücsarnok harmadik nemzeti képző-
müvészeti kiállitásán.

Nemzeti Ujság 1935.III.24.

Uber Ariszlid

Szerepel a Műcsarnok tavaszi kiállításán.

Az Est, 1926. V. 16.

Uher Arisztid

„Női arckép" c. művére Harkányi Frigyes díjat kapta a Tavaszi kiállításon.

agyarság
M. 1926. VI. 20.

Uher Arisztid

festőművész

Téli tárlat - Műcsarnokban - képével szerepel.

Tussrajz kollekció

Pesti Hirlap
1935.XI.16.

Uher Arisztid

festőművész

Téli Tárlat - Műcsarnokban - képével szerepel.
Fölényes tudást mutató tusrajzok.

Magyarság
1935.XI.16.

Uher Arisztid MDK

La Hongrie, 1931

Mücsarnok 1960. Magyar plakát-történeti kiáll.

Uher Arisztid

* **Magyar festő sikere Münchenben.** A fiatalabb magyar festőgeneráció egyik tehetséges tagja, *Uher* Arisztid gyüjteményes kiállitást rendezett csoportos festményeiből, arcképeiből és tájképeiből Münchenben. A kiállitást, amelyről a müncheni sajtó nagy elismerés hangján emlékezett meg, felkereste a müncheni társadalmi és müvészeti élet sok tagja és *Velics* László müncheni főkonzul is.

M. 1933. VI. 9.

Uher Arisztid

— **Magyar festő sikere Münchenben.** *Uher* Arisztid budapesti festőművész gyűjteményes kiállítást rendezett csoportos festményeiből, arcképeiből és tájképeiből. A kiállítást igen sokan keresték fel München előkelőségei közül és megtekintette *Velics* László magyar főkonzul is. A müncheni sajtó nagy elismeréssel méltatta a magyar festő munkáit.

N. Ú. 933. VI. 8

NK. 1933 VI. 8.

Uher Arisztid

festő

műtermében, a Kecskeméti zárda temploma vésére festett Szent Erzsébet oltárképe mellett.

Fenyőkép után Repr

Nemzeti Ujság

képes mell. 1926.
máj. 9.

U. 4216.

Carton
szénrajz.

~~Lotz Károly:~~

3605 Tavasz.

~~A~~ A virágzás korszakát két, ~~A virágzás időszakát ábrázó~~
közül az egyik rózsákat szór, a mel
szed ki. Az innensőnek vállravetett
Szénrajz, méretei ~~165:140~~ cm
Vétetett az 1905: III. 7-iki
(213-905)

F Körülök

1905

Uher Arisztid

U. 1716/a

Óbai Ujság 1920.
nov. 23. (Cy.: Egy
fiatal festőművész-
ről. Uher Arisztid
műtermében.)

sokat a háborús emlékek gyüjtése érdekében. Az Országos Kárpátegyesület vidéki osztályain kívül legújabban a Székesfővárosi Múzeum adott ki ilyen felszólítást. A mostani világháború óriási jelentőségének megfelelően, amely ma minden érdeklődésünket és érzésünket leköti s amelyet minden bizonnyal nemzedékek múltán is ugyancsak emlegetni fognak az emberek, bizvást el lehetünk arra készülve, hogy amire a béke ismét ránk virrad, a háborús emlékek gyüjtése, ezzel kapcsolatban különösen vidéki múzeumaink gyarapodása és új gyüjtemények alapítása egyre nagyobb mértéket ölt.

Azok, akiknek az a meggyőződésük, hogy

olyan dolgokat is, amelyek ebből a szem
ból érdektelenek s aminőket kegyeleti
gyak elnevezése alatt eddig is gyüjtötte

Minthogy azonban a háborús esemény
a névtelen és hírneves hősök a velejü
érdektelen dolgok özönét fogják kegy
tárgyakká avatni, minden vidéki múzeum
teszi, ha egyelőre programmszerűen nem
lalkozik háborús emléktárgyak gyüjtéséve
ehelyett inkább az ilyeneket egyre nag
mértékben megbecsülő magángyüjtőket t
számon s amennyire teheti, ezek gyüjtésé
reli helyes irányba.

Legtöbb vidéki múzeumunk az ilyen
borús magángyüjteményekből fogja a

Uher Arisztid, Harkányi-dij
Női arckép, festm.

Képzőművészeti élet 1926-ban. Pesti Hirlap 1927 évi nagy naptára. 130 l.

Alkalmazott táblakép. Szt. Erzsébet
oltáskepe, Uher A.
keszemét

Pesti Hirlap. 1926. ápr. 27. 8
oltáskép- leleplezés keszemiten

Uher.

A III. Kerületi Képzőművészeti kiállítá-
son képei szerepeltek.

Új Magyarság, 1925. Márc. 24.

Uher Arisztid

226. Assisi Szt. Ferenc látomása. Színvázlat. Olajf. 15.000.

Nemzeti Szalon
Egyházm. kiáll
1926.

fordulva. Haja rövid, bajusza kicsiny s
Nyakkendője körülvancsavarva, mellé-
zsinóros. Derekát öv szorítja, mely mögé
Felirata a kép alatt

rbri.

lak nagysága 10 cm.

8
7.

M.D.K.

UHER Math.

muratiorum magister

Nyíregyháza

3 sodal

1952)

Művért. (Kapossy János: Építők, szobrászok, festők és grafikusok Magyarországon 1828-ban 137 l.

Uher Árpád

1920 jan. febr.

kiáll. Nemzeti Szalonban

Tanulmány, olaj. 1000.—

1920. M Akv Pí Egy

kiáll. Nemzeti Szalonban

Tanulmány, rajz 800.—

" " 1200.—

1920. szept.

kiáll. Nemzeti Szalonban

Akt, olaj. 15.000.—

1920. dec. u. o.

Patak részlet, olaj. 9000.—

Tanulmány olaj. 1900.—

Landzsacsúcs bourbót

VI. 17.

Uher Arisztid

festő

Műcs. kiáll, 1926 tól

Pipics 12 i. 1

279. HALASI HORVÁTH ISTVÁN: Március elején. Pasztell.
280. SZ. LÁM ILONA: „Nem."
281. GAÁL FERENC: Városligeti részlet.
282. HORVÁTH BÉLA: Vajdahunyad vára.

267. GÁL JÁNOS: Nimfa.
268. SOPRONI BORS KÁROL Magántulajdon.
269. SZABÓ DEZSŐ: Fekvő akt.
270. GÁL JÁNOS: Nyári délután.
271. SZ. LÁM ILONA: Lili.
272. SZABÓ DEZSŐ: Öreg klastrom
273. RÖKK KÁROLY: Kalocsai utca.
274. SZABÓ BÉLA LEÓ: Vihar után.
275. GYERTYÁNYI NÉMETH GYULA: K
raszludvar.
276. SZ. LÁM ILONA: Nyugati szél.
277. HALASI HORVÁTH ISTVÁN: Halászkun
Pasztell.
278. NAGY VILMOS: Z. P.-né arcképe. Magántulajdon.

Uber Aristid

U. 4216.

Vallás- és Közokt. minisztérium

VII. 234.

Uber Aristid

U. 4272/130.

Uher Aristid

U. 4281

Alsógyörödi népkvt. X. 217.

el az okmány:

ak Országos Főfelügyelősége.
herczeg Sándor utcza 13./

Jelen leletet fölvette:

Budapest, 191 évi.....hó....

Uher Arisztid

Mücsarnok

1926. angol – magy kiall. 510
1927. őszi kiáll. 229.
1927/28 téli kiáll. 292
1928. tav. kiall. 386.
Bakács u. 8.

Uher Aristid

U. 1716

a

600.–	1500	1500	1500
. . .	~~1155~~	800	~~355~~
α →	844.17		44 17
2650.–	2650 ~~3850~~		~~370~~
. . . .	~~2650~~	3429 50	~~[illegible]~~ 50
. . . x)	1360	—	~~1360 00~~ 581.50
	14959 27	12089 50	~~[illegible]~~
	~~14959 27~~		~~4330 60~~ 2870.77

14959.27

7127

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
DUNÁNTÚLI NAPLÓ
1966 OKT 9

1021

Uherkovich Ágnes: MOZAIK

Kosály művezető — jegenyetermetű, negyvenes fakószőke férfiú, — már összeállította a nős hajókovácsok csapatát. Maga mesterkedte a tréfás rajzolatú plakátot, s épp kiteszi akkurátusan a táblára a csarnokban, ahol vaslemezeket egyengetnek... „Az évszázad mérközése!" Tavaly a nőtlenek győztek, node azóta Kosály Feri a középcsatáruk — az öreg unokaöccse, megnősült, elvette Jelinek Ágit, aki a regiszternél dolgozik, ahol három nyelven kell tudni... s különben régi, óbudai hajóépítő családból származik, az apja neves ács, brigádvezető. Odafut néhány fiú, letépnék a nevezetes plakátot — ha nem őrizné a művezető! Tudják azonnal a szabályt: Ferinek még a régi csapatban kéne játszania, nemrégen volt az esküvő, hiszen még a bajnokságban is van hat hónap várakozás. Régi kalapból sikerített sityakban vannak az izmos hajókovácsok. S kissé hangosan beszélnek a csengésben-döngésben. Valaki felröppentette a legfőbb érvet: Feri még a legénybúcsút sem fizette meg, nem tekinthetik nősnek!

Node a művezetőt sem a gólya költötte! Felment a tengerjáró hajóra, ahol az álláson dolgozott a középcsatár, és minden teketória nélkül azt mondta neki:

— Mehetsz az irodába, még ma felveszed az újítási jutalmat, elintézem! Senkinek meg nem mondom, mennyit kaptál, te gyerek. Engem faggathat apósod, anyósod, hanem fizesd meg a legénybúcsút. De a vasárnap délelőtti meccsen, bevágj egy hármast a nőtlenek kapujába, megértetted?!

Feri sem nőtt kisebbre a nagybátyjánál, ugyanolyan szőke, mint az öreg, amúgy arcra is hasonlítanak. Mivel nem kenyere a sok beszéd, egyet bólintott és dolgozott tovább az egyengető kalapáccsal. Lepislantott a magasból a csarnokba, ahol csődület volt a táblánál. Lehetett látni, hogy a kis gömböc Bilkei kitette már a választ — hogy a nőtlen hajókovácsok a pályán sem ijednek meg: s kiabált, hogy az összeállításban ott van Kosály Feri, az önáluk játszik vasárnap középcsatárt. Bilkei — akinek szerelő a szakmája — szintén felkapaszkodott a magasba Ferihez:

— Képzeld öregem, — mondta szuszogva — az öreg kiabál. Csak nem ígértél neki valamit?! Ugye, idén még velünk játszol a nagyderbin! No...

Al
állt
állvá
az á
ből.
látta,
dörm
—
te m

— Szigorúbb lett. — Ne hagyd el magad, te! Ha nem tudnád, én annakidején háromnapos legénybúcsút tartottam... De most már elég! Csavargók járnak a környéken, s egész éjjel nyitva volt a ház, az a szegény lány ébren várt rád! Nohát... dolgozz csak! Szervusz. Majd velem jössz ma haza. — S elment a szekercés após.

Beleavatkoztak a fiúk: az após rendes gyerek, hanem azért a kardos anyóst nem árt tana megtanítani. Ugyis egyre azt híreli, különb vőt szeretett volna a lányának, nem hajókovácsot.

Feri mégis hazament volna, de apósának külön munkája akadt a gyárban. Kereste a regiszternél a feleségét — Ági elment már. Mi lesz? A harmadik éjszakát is Bilkeinél töltse? Ugyan, hazamegy ő egyedül is! Kitől féljen? S jöttek a fiúk, holnap lesz a meccs, el ne felejtse, velük kell játszania. Nem profi focisták ők, egy pohár sört azért megihatnának a győzelemre!

A kerthelyiségbe Ági jött be mosolyogva. Szívfájdítóan szép volt — könnyű kötött kosztümben, ovális barna arcán lányos mosoly. Pattogtak a fiúk, székeket penderítettek, s a fiatalasszony könnyedén mondta:

— Olyan sokáig tart ez a legénybúcsú, nem bírom otthon magamban. — Aztán mintha szédülne, megtámaszkodott az asztal sarkán, s rázta a fejét, hogy nem ül le. Feri látta a szemén, elpityeregheti magát, intett a pincérnek, fizetett.

Bilkei látta, mi a helyzet.

— No, de, Ferikém, szavadat adtad, velünk játszol holnap! Te vagy a legjobb focista a sólyán... Akár a gyár első csapatában játszhatnál, ha tréningre járnál... Lemondtál a fociról, mert szerelmes lettél... Jó, meg ne üss! Ha már így történt, ne játsz ellenünk se... nagyon kérlek! Ha te leszel az ellenfél középcsatára, akár ki se álljunk! Mégis

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest

1971 SEP. 18

Uherkovich Ágnes
1021

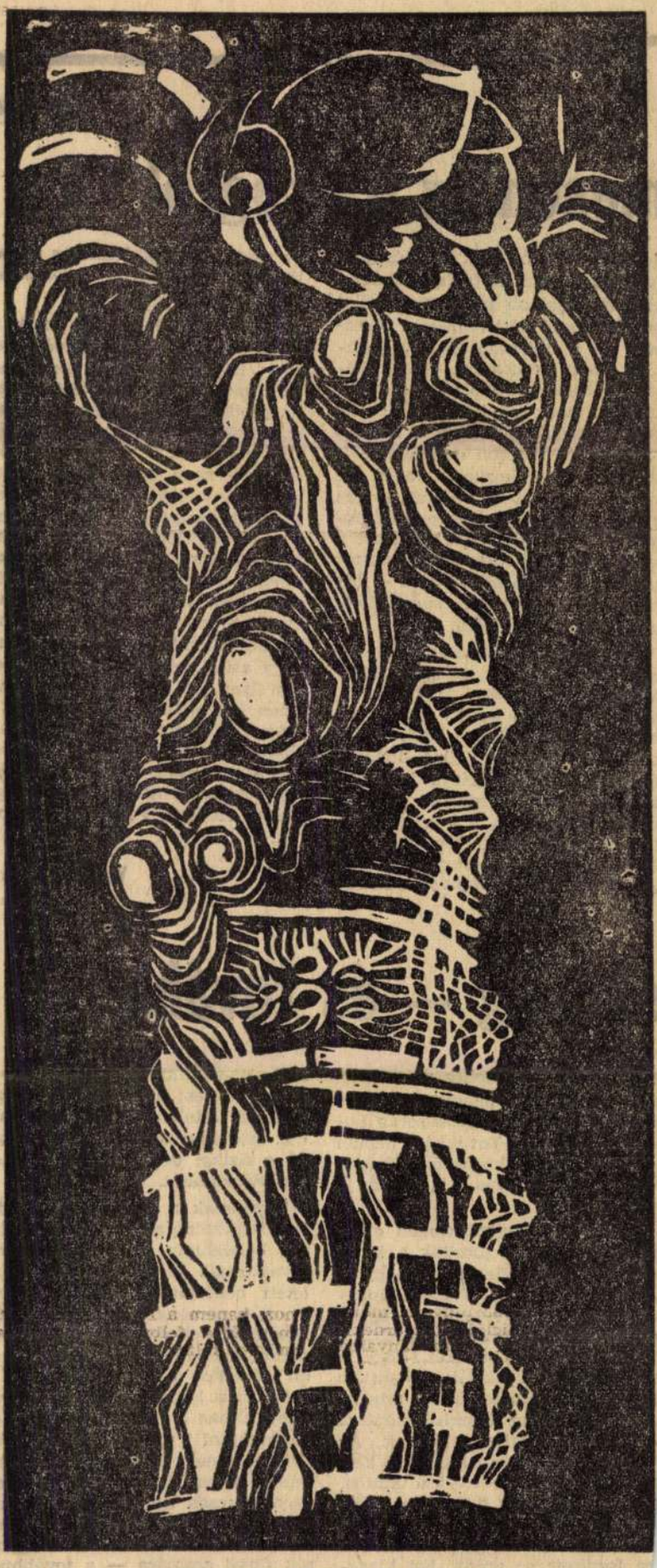

Uherkovich Ágnes: Fa és madár

Rádió

...mesen az ifjúságról

Jó lett volna, ha ezek az ifjúsággal (vagy ifjúsággal is) foglalkozó szervezetek legalább informatív céllal már a műsor előtt felmérést végeznek, ha a beérkező (és úgy éreztem: várt) kérdésekre pontos felvilágosításokkal szolgálnak. Reméljük, hogy az ifjúsági törvény parlamenti vitájában és a közelgő KISZ-kongresszuson már a megoldásokkal foglalkoznak majd. És valószínűleg választ kapunk azokra a kérdésekre, amelyekre a rádióműsorból nem kaphattunk, mert a jelenlevők egy olyan szervezetre: az Expressz Utazási Irodára — hivatkoztak, amelynek képviselője, sajnos, nem volt jelen.

Az akarva-akaratlanul középpontba került utazási-üdülési problémában mégis fény derült néhány valóban pozitív lehetőségre. Még az sem lenne baj, hogy nagyobbrészt csak jövő időben. Bosszantó, hogy ezek a lényegében megoldott kérdések elsősorban a beruházást, a pénztámogatást igénylők közül kerültek ki. Azokban az esetekben, amelyekben a fiatalok *öntevékenységére* kellene alapozni, csak általános felszólításokat, homályos példálózást hallhattunk.

Elszomorító volt — és ez is az adott intézmények fáziskésését jelzi —, hogy szóba sem került, hova fordulhatnak a fiatalok aktuális problémáikkal, akár picinyek, egyéniek, akár nagyok, közösségre vonatkozók. Holott már nagyon időszerű lenne egy gyors, mozgékony gondolkodású „ötletgyár" megszervezése, ahol rugalmas és hozzáértő emberek azzal foglalkoznának, hogy *tanácsot adjanak* a hozzájuk fordulóknak. Elszomorító volt — írtam. Legnagyobb erénye mégis a Huszas Stúdió ehhez hasonló műsorainak, hogy csírái, előzményei lehetnek egy ilyen, az öntevékenységet valóban felszabadító „ötletgyárnak".

Az alighanem jobb szándékaik ellenére szemérmesre sikerült műsort *Sipos Tamás* vezette, szerkesztője *Petur István*, munkatársai *Mester Ákos* és *Vértes Csaba* voltak.

Varjas Endre

...skoláig — és tovább

kell szeretni, azt nehéz megszeretni. (Hasonló eredményre jutott zeneszociológiai vizsgálatai során *Losonczi Ágnes* is.) Továbbá a népdal (és bármi más) közös énekléséhez nemcsak jó metódus kell, hanem jó közösség is.

A vizsgálat legérdekesebb eredményeihez akkor jutottak a kutatók, amikor megvizsgálták, hogy az ének-zenei iskolák szociális összetétele megfelel-e a kodályi „legyen a zene mindenkié"-koncepciónak. A kérdőívekből kiderült, hogy a választott zenei iskolák „magasabb társadalmi indikátorokkal" rendelkeznek, mint az összehasonlításra kiválasztott általános iskolák. Az ének-zenei általános iskolások kétharmada vezető beosztású szülők, egyharmada pedig fizikai dolgozók, adminisztrátorok, kisiparosok gyermeke. A normál általánosban épp fordított az arány. Ezt kiegészíti az az adat, hogy a volt ének-zenei általános iskolások többsége középiskolát végez, és egyetemi esélyei is jóval nagyobbak az általános iskolát végzettek többségé-

zett „F"-es tanulók! Kézenfekvő a következtetés: az ének-zenei (szakosított) általános iskolák számának növelése lényegesen segíthetné a fizikai dolgozók gyerekeinek továbbtanulását.

Ugyancsak a társadalmi mobilitást segíthetné az általános iskolások kollégiuma. A tanulmány írói hivatkoznak az 1954-ben megszüntetett békéstarhosi iskolára, mely a zenei nevelést a kollégiumi közösségi neveléssel egyidőben alkalmazta. Közismert, hogy a kollégiumi nevelés a legalkalmasabb a származási hátrány felszámolására; napjainkban a fizikai dolgozók továbbtanulni vágyó középiskolás gyermekeinek egyre-másra létesítenek ilyen internátusokat. Ide azonban csak azok a fiatalok jutnak el, akik középiskolába (gimnáziumba) jelentkeztek. Nagyon sok fiatal számára — a továbbtanulásra kevéssé ösztönző otthon miatt is — a nyolcadik általános elvégzése iskolai tanulmányai lezárását is jelenti. Szakosított általános iskolák és kollégiumok léte-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

ÉLET ÉS IRODALOM

Uherkovich Ágnes

1971 DEC 8

1021

Uherkovich Ágnes: Motívum

ny kacagásban tört ki,
az ágyra, annyira el-
or azonban megkérték,
atság tárgyává történe-
ott, hogy történet nincs,
it majd hallani fog. A
e, hogy a feladat nem
A házigazda — a hely-
ó — valami melodrama-
ett beszélni, amelyet a
en forgattak; egy rajz-
be ötven évvel ezelőtt
valamennyi növendéke
t eljöttek a temetésére,
nek első ideáljuktól. Az
yek a forgatás szüneteiban kóválygtak az ösvé-
elfáradtak a rekkenő hő-
le is ültek az egyik sír-

kétszáz, és ő rögvest neki is látott a tavlati zenei program kidolgozásának. A hitetlenkedő közbeszólásokra galambősz üstökét lobogtatva elősorolta, hányszor utazott le a helyszínre, hány kollégájától szerezte meg készülő műveik ősbemutatójának jogát, és tette mindezt márciustól júniusig, merő lelkesedésből, mivel szerződése csak szeptemberben lépett volna életbe.

jutott
högsz
feláll
elősz
gint
nem
ezt a
érezz
hogy

LENIDŐ

agyar film

er

Mózes: Nem maga mondta
elvtárs, három
előtt, amikor id
ba, hogy magát

Uherkovich Ágnes

„Mozaik" Rebt.

Dunántúli Napló 1966. okt. 10. 1.

Uherkovich Ágnes

"Fa és madár" c. c. müvét hozza a lap.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1971. szept. 18.
XV. évf. 38. sz. 11. lap.

Uherkovich Ágnes

Magyar mintákat ábrázoló rajzát "Motivum" cimmel hozza a lap.

Élet és Irodalom, Bp. 1972. jan. 8.
XVI. évf. 2. sz. 7. lap

1021

UHERKOVICH ÁGNES

DOMBOK

akatok, infla-
pénzek, közöt-
kinyomott, de
kerülő pénz.
zámba megy.
z új, értékálló
és fém kép-
itötték a kou-
okból hazatér
ukkal hozott
rakat, látható
rga csillag, és
engeteg fény-

sett megjelent
ág, folyóirat,
szépirodalmi
ból csak egy
eg. Számtalan
mutatja be a
földosztással
rendelkezések.
z első válasz-
röp- és szá-
asztási gyűlé-
politikai és
yek.
ahló fényké
mlélteti az el-
feilődését a
reit; az új gyá
igyi, szociális
tesítmér et
kezetek feiló
vült anyag fel
[illegible]
megindul a
a Modern Kép
esz.

Hogy mennyi rengeteg
mun[illegible]
aka[illegible]
goz[illegible]
moz[illegible]
hat[illegible]
ene[illegible]
meg[illegible]
sok[illegible]
a p[illegible]
a [illegible]
mindenütt. Mindenütt és mindig.

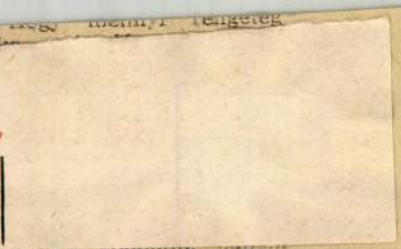

— És mindig többet [illegible] magunktól követelni, [illegible] amennyit meg tudunk [illegible]ni. Csak így érhetjük [illegible] könnyedek legyünk a [illegible]don, s ha majd meg[illegible]dunk is, a közönség elé[illegible] látsszék semmi erőfeszítés.

— Igen, és ezek a tech[illegible]kai alapok hozzásegítenek bennünket, hogy világosabban és lendületesebben fejezzük ki a gondolatokat, amik a modern balett lényegét jelentik.

Fárasztó volt, nehéz volt [illegible] szép volt és gazdag [illegible]talatokkal [illegible] negyedéves távollét. Mé[illegible]lyebben, még erősebben [illegible]ják mindketten a tanulás a munka fontosságát. [illegible] [illegible] zonyo[illegible] idegzés[illegible] nedig a közeli jövő dolga lesz.

Hallama Erzsébet

Uerkovics Ágnes
belsőépítész

1979.II.22.Petőfi, 12.55/KJné/
Kapcsolás a nyiregyházi, szolnoki és a pécsi studióba

- Butortervezéssel és ügyes mesteremberek segitségével butorkészitéssel is foglalkozik szakmai kiváncsiságból Uerkovics Ágnes a pécsi Tervező Vállalat belső épitésze.

- Kezdjük a tárlat nézést talán, attól a széktől, ami azonnal megragadja az ajtón belépők figyelmét. Kékre pácolt lécekből és esztergályozott fagömbökből összeállitott karosszék.

- Érdekel ennek az anyagnak a formálási lehetősége, egy kicsikét a szobrászati formálásra enged módot az esztergályozás. Változatos, szép formákat lehet vele épiteni, a másik oldala az, hogy adódott egy mesterember, aki le tudja gyártani ezt a munkát.
A legyártás tulajdonképpen nagyon egyszerü, valami fényhatása is van ezeknek a gömböknek, ami nem tudom a formából, a pácolásból, miből eredhet ?

- Semmi lakkozást nem igényel, rendkivül egyszerü, otthon elvégezhető munka, ezt is saját kezüleg pácoltam be.

- A kék szinü szék mellett egy bordó szekrényke szintén esztergályozott rudakból, gömbökből áll össze.

- Ez egy emberméretü szekrény, kisebb szobában jól használható méret, tehát itt tulajdonképpen az arányai és méretei voltak meghatározóak ennek a butordarabnak, bár ilyen méretü össze lehet állitani ilyen elemekből az ajtók is farudakon forognak. Nagyon egyszerü applikációs módszerrel van az egész összeállitva, nincs benne szeg. A lakótelepi lakások méreteit figyelembe véve nem könnyü olyan berendezést tervezni, ami amellett, hogy egyéni célszerü is.

- Szines fotókon szobabelsőket mutat be a kiállitás. Milyen szempontok vezérelték ?

- Fő téma, hogy kicsik az alapterületek, ezeket egy kis gondolkozással azért be lehet rendezni. Általában azt csinálom, hogy a sötétebb hátsó falfelületeket teljesen megtöltöm beépitett szekrényekkel, hogy az a család összes ruházatát és egyéb tárgyait el tudja rejteni, ezáltal egy rend hatása is lesz a lakásban.

A helykihasználás sokkal jobb, mert e mennyezetig lehet tárolni bennük, a felső részen olyan dolgokat, amiket ritkábban használnak.

- Erre nagyon szellemes megoldást ajánl, kékfestővel kombinált szekrény. Egy keretről van szó, amit kékfestő anyag tölt ki, fa léc alkotja a szekrény ajtajának a vázát és nem tömör fa takarja a mögötte lévő ruhákat vagy könyveket, hanem egy kifeszitett kékfestő anyag.

- Ezt a beépitett szekrényt elkésziteni is nagyon könnyü. Tulajdonképpen csak egy előlapja van a szekrénynek, kevés fa felhasználásával itt sötétzölddel bepácoltuk ezt a nyers fenyőfát és a belefeszitett vászon vagy egyéb anyag lehet adott esetben pl. gyékény vagy nagyon szép rongy szőnyeg, vagy tapétázott karton, közönséges irószer boltban kapható kartonpapir, vagy esetleg vékony falemez. Mindenképpen egy könnyü, olcsó egyszerü anyag, mindenkinek az izlésének megfelelően.
Igy tulajdonképpen van egy olyan lehetőség ebben a butorformálásban, hogy a betét részt mindig változtatjuk, tehát 5 év alatt elkopik az a vászon, meg is unjuk, kidobjuk és ujabbal dologgal beboritjuk és akkor érezhetjük azt, hogy nagyon olcsó áron van egy uj butorunk.

- Egy dologban minden darab megegyezik kék, zöld vagy piros, de mindegyik pácolt.

- Nagyon szeretik az emberek a szineket a változatos formákkal együtt természetesen és ezt nagyon könnyen ilyen módon el lehet érni. Mindenki a neki tetsző szint kiválaszthatja korszerü anyag, ami tulajdonképpen olcsóbb a faanyagok használatát is bizonyos nemességgel ruházza fel. Alkalmas arra is, hogy pl. a parkettákat bepácoljuk vele, természetesen lakkozás előtt mert ezt szükséges lakkozni az igénybevétel miatt

- Nagyon jó ötletnek tünik igy első hallásra.

- Igen, és több ilyet már meg is csináltak vörös, kék és barna szinekben és tulajdonképpen nagyon öreg elhasznált parkettákat is, amelyekkel már nemigen lehet mit csinálni jól le kell csiszolni és bepácolni szép egyenletesen és tulajdonképpen olyan mintha egy szőnyeget vett volna az ember, egy óriási szőnyeget, egy jó szint visz a lakásba.

Uherkovich Ágnes, iparművész

kiállítása az Iparművészeti Múzeumban.

— : Mai magyar iparművészet II. 7.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1975. jan. 17.

Uherkovich Ágnes,

A nagy Csontváry Múzeum létrehozása régi vágya volt a pécsieknek; az eredetileg egyetlen teremből álló múzeumot öt teremmel és előtérrel bővítették. Uherkovich Ágnes és Várnagy Péter korszerű és elegáns galériát tervezett, ahol a megvilágítás mesterséges fénye épül és klímaberendezések védik a képeket.

Zika Klára: Csontváry új otthona.
Magyar Hírek, 1983. jún. 23. 32-old.

Uherkovics Ágnes, ipasnővén

L: Korniss D.

Lóncz S: Kejzőrnův krónika 536-540

Jelenkor, Pécs, 1980. jún. XXIII/6

Uherkovicz Ágnes, belsőépítész

Ujházak a pécsi történeti Belvárosban. Lakodalmas ház, Pécs, Hunyadi út 2.

Építész: Dévényi Sándor

Belsőépítész: Uherkovich Ágnes és Novotny Béla.

Magyar Építőművészet, 1987. 2., 32-old.

Unerkovich Ágnes

emlitve mint a Csontváry Muzeum tervezője

Husz Mária:Cs.uj muzeuma Pécsett

UJ TÜKÖR 1983.XX.évf. 20.sz.24-25.o.

kulcsszám, megnevezés:

havi törv. munkaidőnek megfelelő szem. alapbér:

3. A dijazás számitásánál alapulvett munkaidő: hónap.

4. A jogviszony tartama: -tól

5. A feladat irányitója:

6. A szerződéshez szükséges előzetes engedély kelte, száma:

A kifizetésre kerülő dijból progressziv jöv. adó és községfejl. h levonásra.

Budapest, 197.....

....

UHERKOVICS ÁGNES

KPÉ 1980-1998 22.o.
23. o.

OTP FIÓK KIALAKÍTÁSA
1986

PALATINUS SZÁLLÓ
Rekonstrukció 1983-88

módszer egész konkrétan levezethető: a wittgensteini tagadásokból in-
us 4.6 pontjában, hogy a tagadásnak nincs megfelelője a valóságban.
előjét is nagyon nehéz megtalálni a képi valóságban, de akkoriban mégis
teket tenni. Ezek bizonyos szempontból nevetséges kísérletek, mert a leg-
Az akkori munkáim közül egyébként nem mindegyik tartozik ebbe a körbe,
ikkal is dolgozik, mint például a *Gombostűs kő* (*Spektrum*, 1993), a *Nyúj-*
ott tárgy. Igazából azok a munkák, amelyek nem tisztán gondolati, logikai
abbak számomra.

tás?

erekkorom óta, később pedig elkezdett érdekelni a nyelvészet. Így két helyre
zkarra, nyelvszakra, meg a képzőre. Amikor felvettek a képzőre, akkor nyilván
tűnt. De többnemzetiségű családból származom, így mindig is érdekelt a
fontos volt az irodalom.

amíg az Intermédiára jártam, de ott annyira sok hatás ért, hogy nem nagyon
lett közben gondolnom mindazt, amit addig csináltam, és egyre többet fog-
ogy a következő munkám egyéves szünet után készült el a Szentjóby Tamás
llításra[2]. Ez a már említett nagy, fekete bazaltkő, színes gombostűkkel meg-
nár a főiskolára, mert hatodéves voltam, vagy hetedéves.

zettörténet

féle

ténet szót hallom, akkor mindig a forma története jut eszembe, pedig én nem
netét a tartalom vagy jelentés történetéről. Ezért nem érdekes számomra a
nem túl inspiráló.

n változtak a

el arra, hogy az

udok beszélni, mert egyszerűen nem látom a mező határait, de vegyük először
művészet az, amit egy kiállítóteremben látunk. Ez ugyan a kérdés egészen
si pontnak talán jó. Újabban nagy, csoportos kiállításokat rendeznek, ame-
teljes egészében különböznek a hagyományos képi archívumoktól, vagyis a
s, hogy ki kerül be egy ilyen kuriózum-gyűjteménybe, mert esetlegesebb a ren-

UHERKOVICH Ágnes

U.Á. [UHERKOVICH Ágnes]: Kossuth Lajos utcai OTP fiók átalakitása, Pécs. Épitész: Köves András, belsőépitész: Uherkovich Ágnes. = Magyar Épitőmüvészet, 1992. 5. 83. évf. 31.p. ill.

régi épület de nem derül ki,
ci Uből semmi! Magyarni!

számmal. (Voit, 1958.)

VOGÁTHEY Tádé ötvös Egerben. 1753-ban írják össze, amikor si a város III. negyedének 4. fertályában → Schmidler kőfaragó házában mint vagyontalan lakik.

VOLATINA (de WOLTALINA, de TIRANO, FOTELINI), Bartolomeo olasz kőműves → Fontana mester mellett 1552-ben dolgozik az egri várban és a között a 6 olasz között van, aki az ostrom alatt is a várban marad, sőt 1558-ig itt működik. (Détshy, Mesterek I. p. 176. old.)

VOLENSZKY László piktor? Egerben a Dobó tér 3. sz. házban (hrsz. 315.) lakik 1810-től.

VOLF Ferenc egri kőműves. A városi adóösszeírások 1761—71 között említik nevét.

VOLFALTER Márton egri kőműves. Nevével két ízben találkozunk a városi iratokban, mégpedig 1714-ben és 1718-ban. Mindkét alkalommal → Traxel András kőművesmesterrel együtt mint az egri újabb városháza építője szerepel. (EÁL Eger v. tjgyzk. 1718/6. k. 12. p. és uo. 293. l.)

VOLNHOFER János pesti festő (Garas, 259. old.) az erdőtelki r. k. templom Nep. Szt János jó színvonalú oltárképét 1803-ban festi. Jelezve: „Gemahlt Volnhofer 1803. (Voit, 1965.)

VOLTNER Ádám egri ács. A városi adókönyvek 1800—1814 között emlegetik.

VORARIK György fazekas. Egerben a városi adókönyvek 1790—95 között említik nevét.

VORUMPRANDT József egri kőműves. A városi adóösszeírás 1800—1814 között tartja számon mint adózó iparost.

VOZÁR György egri fazekas. A városi adóösszeírásban 1795-ben, majd az 1800. évi adókönyvben szerepel.

UHERKOVICH Ágnes, belsőépítész

Kiállítás

kiáll. Pécs, Pécsi Kisgaléria, 1989. márc. 10 -

ápr. 10. eml. a Jelenkor 1989., 3. hátsó borító

XXIII. / 45 n. / Mesterek

som... és ez izgatott. Volt archeológia az egyetemen, s volt művészet-
örténet is. Ez vonzott. Elég jól rajzoltam, érdekelt a festészet is.

Abban az időben Heckler Antal számított az első művészettörté-
észnek. Beiratkoztam hozzá, amit sose bántam meg. Olyan egyénisé-
et ismertem meg benne, aki szenvedéllyel csinálta a tudományát és
irdette, amit ő igaznak tartott. A tanítványaitól elvárta, hogy ők is ép-
en olyan szenvedéllyel és szívvel tanulmányozzák az anyagot, mint
. Sosem haragudott meg azért, ha más volt a véleményünk. Sőt, az
etemnek talán a legnagyobb leckéjét is tőle kaptam, amikor leadtam
disszertációt. Ennek a története érdekes abból a szempontból, hogy
ötletet voltaképpen nem is a művészettörténeti órán, hanem Hor-
ith János egyik irodalomtörténeti óráján kaptam. Horváth akkoriban
lta elő, amit aztán könyvben is megjelentetett, *A középkori magyar*
*odalmi műveltség kezdetei*t. Az Árpád-korban, a középkor első felé-
n például még nincsenek is nevek... Legtöbbször még azt sem tud-
k, hogy ki csinálta ezt vagy azt a nagyon szép dolgot. Akkor elhatá-
ztam, hogy én ezt a témát próbálom meg. Az Eötvös-kollégiumi is-
lázottság ebből a szempontból nagyon sokat segített, mert tudtam,
gy körülbelül kiktől kaphatok bibliográfiát és utalásokat. És azt is
ltam, ez egy olyan téma, amivel a művészettörténetben eddig jó-
mán – pláne a huszadik században – nem foglalkozott senki. Aztán
sőbb rájöttem, hogy a 19. században már pedzették a témát.

Uherkovich Ágnes, belsőépítész

Családi ház, Péc, Péter u. 12. Tervezők: Várnagy Péter

Építész és Uherkovich Ágnes, belsőépítész.

1. A nyaralóból átalakított családi ház képe a bejárat felől. /repr./

2. Homlokzati részlet Fotók: Várnagy Péter

2

Magyar Építőművészet, 1987. 1, 24-old.

Az épület „Az év lakóháza" 1984. évi pályázaton díjat nyert.

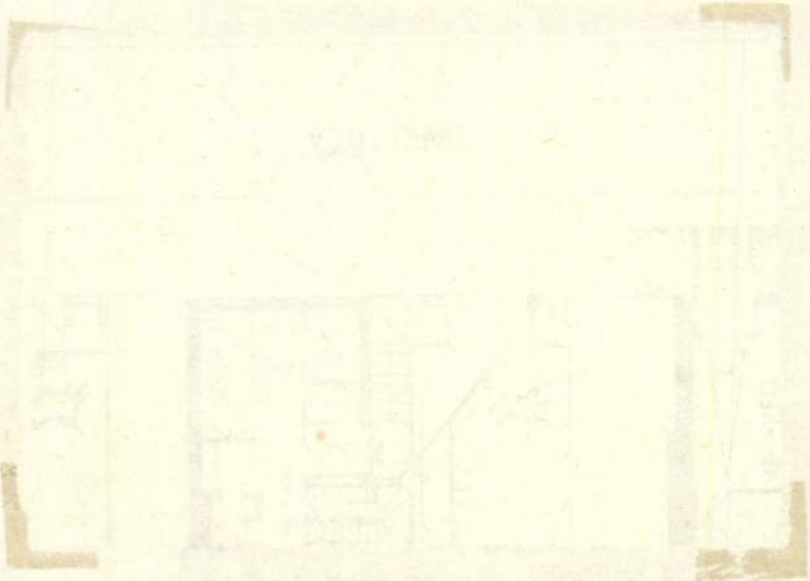

– Akkor kerültem Pécsre, amikor megkezdtem tanulmányaimat az egyetem állam- és jogtudományi karán. Beleszerettem Pécs városába és itt is ragadtam - meséli. – 1959-től ben megkötött 75-ről mára 250 fölé emelkedett.

– Úgy vélem, ha valaki jogászi pályára lép, nem szabad leragadnia csak a hivatás gyakorlásánál, feltétlenül szükséges, kell szívügyének tekintem a kezdő kollégákkal való foglalkozást. Azt kívánom, hogy a kamarai tagok megfelelő szakmai tisztességgel végezzék a munkájukat. **D. I.**

Ferenczy Noémi-díj

Uherkovich Ágnes

A Művelődési és Közoktatási Minisztérium kitüntetését vehette át Budapesten *Uherkovich Ágnes* pécsi belsőépítész.

Talán sokan nem is tudják, hogy nap mint nap találkoznak munkáival, hiszen többek között az ő belsőépítészeti tervezése Pécsett a Capri-, a Virág cukrászda, a Művészetek Háza, a Pécsi Galéria, a Király utcai OTP, a Leőwey Gimnázium, a főposta világítása.

És még megszámlálhatatlan más belső tér; nem csak Pécsett, de országszerte.

– *Kisgyermekkoromtól imádtam építeni. Mindenféle anyagokból készítettünk kuckót, házacskát a testvéreimmel. Még főiskolás koromban, művésztelepen is csináltunk házat, várat a Duna-parton. Mindenfajta anyaggal megismerkedtem, textillel bábszínházasdiban, fával meg akkor, amikor vízimalmot faragtam. A márvánnyal később kerültem kapcsolatba* – emlékezik.

A belsőépítész munkája kollektív tevékenység. Az a jó, ha a megrendelő, az építész, a tervező, az alkotó, a gyártó is együttműködik. Uherkovich Ágnes a Dél-Dunántúli Tervező Vállalatnál, a mai Pécsi-tervnél eltöltött 29 éve alatt kimunkálta stílusát, melyben a klasszikus belsőépítészeti elemek dominálnak.

– *Az arányokban, az anyagokkal és a formákkal kiegyensúlyozott hatást akarok elérni. Nem szabad az anyagokat külön kezelni, együttes harmóniájuktól jó vagy rossz egy-egy belső tér.* **H. I. Gy.**

Megyei területfejlesztési díj

Egymásra talált községek

Alig kétesztendős múltra tekint vissza a *Mohács Térségi Tanács*, bár az is igaz: e vidék polgármesterei (tanácselnökei) mindig is beszélő viszonyban

hogy már e két esztendő alatt megizmosodott a szövetség, s megannyi területen kamatoztathatták e kétfogásokat.

Hiszen h[illegible]dolunk:

minden témakör érint minden települést egyformán. Mondjuk egy horgásztó létesítésében, vagy egy rövidebb kerékpárút megépítésében – melyekre

kifejtett ténykedéséért ítélték oda a díjat.

Az egészségügyben zajló változások a gyermekintézményeket is érintik, méghozzá nem a legkedvezőbb módon. A kitüntetés kapcsán e helyzetről beszéltünk dr. Sulyok Endrével.

– Valóban, az elmúlt 4 év gazdasági, egészségpolitikai változásai kedvezőtlen helyzetbe hozták a gyermekorvoslást. A Gyermekorvosok Társaságának elnökeként is, számos kollégámmal együtt azon igyekeztünk, hogy a nehézségek mellett, a reális lehetőségeken belül sikerüljön megőrizni a gyermekorvoslás eddigi eredményeit. Való tény, hogy az ország gyermeklakosságának számához viszonyítva magas a fekvőintézetek és az ágyak száma s az is igaz, hogy csökken a szülések száma. Azonban akik az intézetek bezárásáról, a drasztikus ágylétszám csökkentésekről döntöttek, nem vették figyelembe egyrészt a magyarországi infrastruktúra adottságokat – út- és telefonhelyzet – másrészt azt a tényt, hogy a csökkenő gyermeklétszám mellett nőtt azon betegségek száma, amelyek kórházi fekvőkell foglalkozni. Ezek lehetnek szemészeti, idegrendszeri, mozgásszervi problémák. Sajnálatos módon emelkedtek az gyermek onkológiai betegségek, a fejlődési rendellenességek, különböző anyagcsere és a légúti betegségek. Ezek kivizsgálását s a legtöbbjük kezelését csak kórházakban lehet elvégezni.

Padovában végző gyermekgyógyász hozta létre az első magyar „kisdedkórházat" az 1830-as években, s ő írt először könyvet a gyermekgyógyászatról. 1848-ban részt vett a forradalomban, emiatt a szabadságharc leverése után el kellett hagynia az országot. Angliában kötött ki és ott ugyancsak ő hozta létre az első angol gyermekkórházat, Manchesterben. Ez az intézmény azóta is működik, s jelenlegi igazgatója nemrég járt Magyarországon, hogy az angliai első gyermekkórház alapítójának múltjáról gyűjtsön adatokat.

– *Az elmúlt 1-2 évben az or-*

téknek volna. 230-ról 166-ra redukáltuk az ágylétszámot, osztályokat szüntettünk meg s a tavalyi évben további 25 ággyal csökkentettük a férőhelyek számát. A fekvőintézmény kihasználtsága 70 százalékos. A járóbeteg forgalmunk meghaladja az évi 60 ezret, s úgy tudom, a gyermekklinika betegforgalma is hasonló nagyságrendű. Ennyi beteget egyik intézmény sem tudna egymaga ellátni – sem mi, sem a klinika.

– Ami viszont ésszerű és gazdaságilag racionális –, hogy a két intézmény hajtson végre profiltisztítást egymás között, hogy ne legyenek párhuzamos fejlesztések, hogy egy-egy betegségcsoport ellátására szakosodott, magasan kvalifikált szakemberek és eszközök egy–egy helyre koncentrálódjanak, hogy az egy városban működő két gyógyító gyermekintézmény működjön együtt – ezt mi itt Pécsett országosan is példamutató módon megtettük.

– Bízom benne, hogy a nemcsak Pécs, a megye, hanem a régió kis betegeit magas szakmai színvonalon ellátó kórház létét és fontosságát senki nem kérdőjelezi meg.

Sarok Zsuzsa

A CD-ROM mint közoktatási taneszköz

Emese álma

anyagokat 800 kép egészíti ki. A felhasználók huszonnégyféle zenei anyagból hallgathatnak részleteket. A lemezen térké-

Uherkovich Ágnes

"Két klubkiállitás" cimmel ir Perneczky Géza a müvész kiállitásáról, melyet az Eötvös-klubban rendeztek. Az Iparmüvészeti Főiskola belsőépitész tanszakán végzett nemrég a müvész. "Ornamens karakterü rajzaival a belső diszités stilusát és feladatait szolgálja." -mondja a kritika, s a továbbiakban elismeréssel jegyzi meg, hogy "éppen annyit rajzol le, amennyit mondanivalója tartalommal tölthet meg."

Élet és Irodalom, Bp. 197o. nov. 21.
XIV. évf. 47. sz. 12. lap

Uherkovich Ágnes

Méltatos a kiállításánál

Pomeczky Géza: Két Klubkiállítás
Élet és Tudomány, Bp. 1970. nov. 21.

Paksi Atomerőmű Műszaki Szakközépiskola – Sportcsarnok

Uherkovich Ágnes
belsőépítész
vezető tervező

Lakás: H–7625 Pécs, Péter u. 12.
Telefon: (72) 31-845.

Munkahely: PÉCSITERV
7601 Pécs, Rákóczi út 11.
Telefon: (72) 25-655.

Pécsi Galéria
1989
(Benczúr Ubrankó
Vajnay Péterné)

1943. március 5-én született Budapesten.

Tanulmányai:

Pécsi Művészeti Gimnázium	1961
Magyar Iparművészeti Főiskola, Budapest	1967

Szakmai kitüntetések:

Kiváló Munkáért	1987
Janus Pannonius Művészeti Díj	1987

Megvalósult belsőépítészeti tervek:

Pécs III. ker., Mozgalmi Ház	1981
Pécs III. ker., SZMT Könyvtár	1984
Pécs, Várkonyi Nándor Könyvtár	1984
Pécs, Irisz kozmetikai szalon	1983
Pécs, Úttörőház	1985
Pécs, Művészeti Szakközépiskola	1988
Pécs, Sörház utcai Zeneiskola	1982
Pécs, Tudományegyetem előadó	1982
Pécs, BÁZIS Igazgatóság	1988
Pécs, TITÁN Igazgatóság	1984
Pécs, Palatinus Szálló	1988
Pécs, Művészetek Háza	1987
Pécs, Széchenyi téri Idegennyelvű Könyvesbolt	1987
Pécs, Jókai téri Könyvesbolt	1987
Pécs, Széchenyi téri Virág Cukrászda	1987
Pécs, IBUSZ	1988
Pécs, Citrom utcai Capri Cukrászda	1986
Pécs, Bem utcai Maxi Bár	1986
Pécs, Bem utcai VOLÁNTURIST	1988
Pécs, Rákóczi úti OTP Igazgatóság	1982
Pécs, Kossuth Lajos utcai OTP	1988
Pécs, Rákóczi úti Szikra Nyomda ügyfélszolg.	1988
Pécs, Vasarely Múzeum	1982
Pécs, Csontváry Múzeum	1982
Pécs, Pécsi Galéria	1984
Pécs, Péter utca 12. lakás	1985
Pécs, Kisdeindol h.hat d. 8. lakás	1985
Pécs, Széchenyi téri Gyógyszertár	1985
Pécs, Bajcsy-Zs. utcai Gyógyszertár	1984
Pécs, Kossuth Lajos utcai OFOTÉRT üzlet	1984
Komló, Hangversenyterem	1983
Szigetvár, Gyógyszertár	1983
Kaposvár, Ifjúsági és Úttörőház	1982
Kaposvár, Somogy Megyei Tanácsszékház	1983
Kaposvár, OTP Megyei Igazgatóság	1984
Kaposvár Május 1. utcai Könyvesbolt	1984
Kaposvár, Dorottya Ház	1985
Kaposvár, DÉLVIÉP Igazgatóság	1985
Kaposvár Vaszary Kávéház	1988
Paks, Atomerőmű Műszaki Szakközépiskola	1986
Paks, Atomerőmű Műszaki Főiskola	1989
Siklós Kolostor, Kerámia művésztelep	1985
Villány, Művésztelep	1978
Villány, Állami Gazdaság borozója	1978
Szabadszentkirályi TSZ tanácskozó	1979
Nagykanizsa, Szabadság téri Sport presszó	1982
Nagykanizsa, Eötvös téri bevásárló központ	1979
Nagykanizsa, KFV irodaház bővítés	1986
Nagykanizsa, Béke utcai OTP-fiók	1989
Barcs, Állami Biztosító	1988
Barcs, piac bútorok	1988
Dombóvár, Hunyadi téri Gyógyszertár	1988
Dombóvár, Hunyadi téri pizzeria	1987
Dombóvár, Hungária Biztosító	1988

Kiállítások:

Önálló grafikai kiállítás Bp. V. ker.	1971
Kép–Tárgy–Akció Pécs	1973
Mai Magyar Iparművészet Ip. Műv. M.	1974
I. Déldunántúli Építészeti Kiállítás	1978
II. Déldunántúli Építészeti Kiállítás	1986
III. Déldunántúli Építészeti Kiállítás	1988
Önálló belsőépítész kiállítás Pécs	1978
A pécsi Művészetiből indultak. . .	1979
Baranya megyei tárlat	1978, 1980 1985
Belsőépítészet 1970–80. Budapest Műcsarnok	1980

UHERKOVICH Ágnes épitész

GETTÓ József: Műszaki Szakközépiskola, Műszaki Főiskola és Sportcsarnok, Paks, Atomerőmű.: Építész: Várnagy Péter, belsőépitész: Uherkovich Ágnes. = Magyar Építőművészet, 83, 1992, 5. 18 - 20. ill. B

K.A.[KÖVES András]: OTP Fiók Bonyhád, Szabadság tér : Építész: Köves András, belsőépitész: Uherkovich Ágnes. = Magyar Építőművészet,1992. 5. 25.p. ill. B

Továbbá 26-28, 29-31, 38-39

BÁRKÁNY, Eugen – DOJČ, Ludovit: Zidovské náboženské obce na Slovensku. Bratislava : VESNA, 1991

uherkovich ágnes

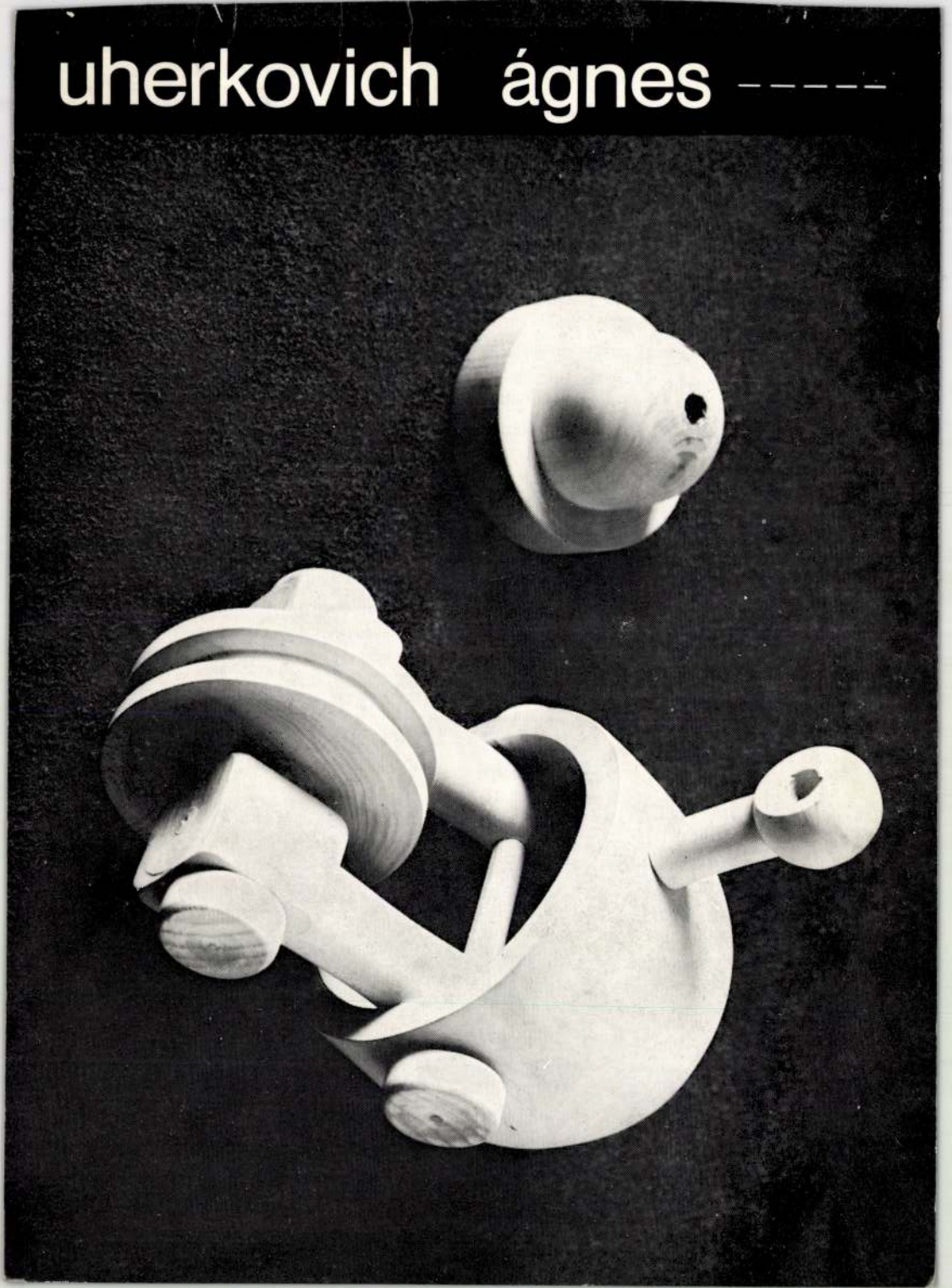

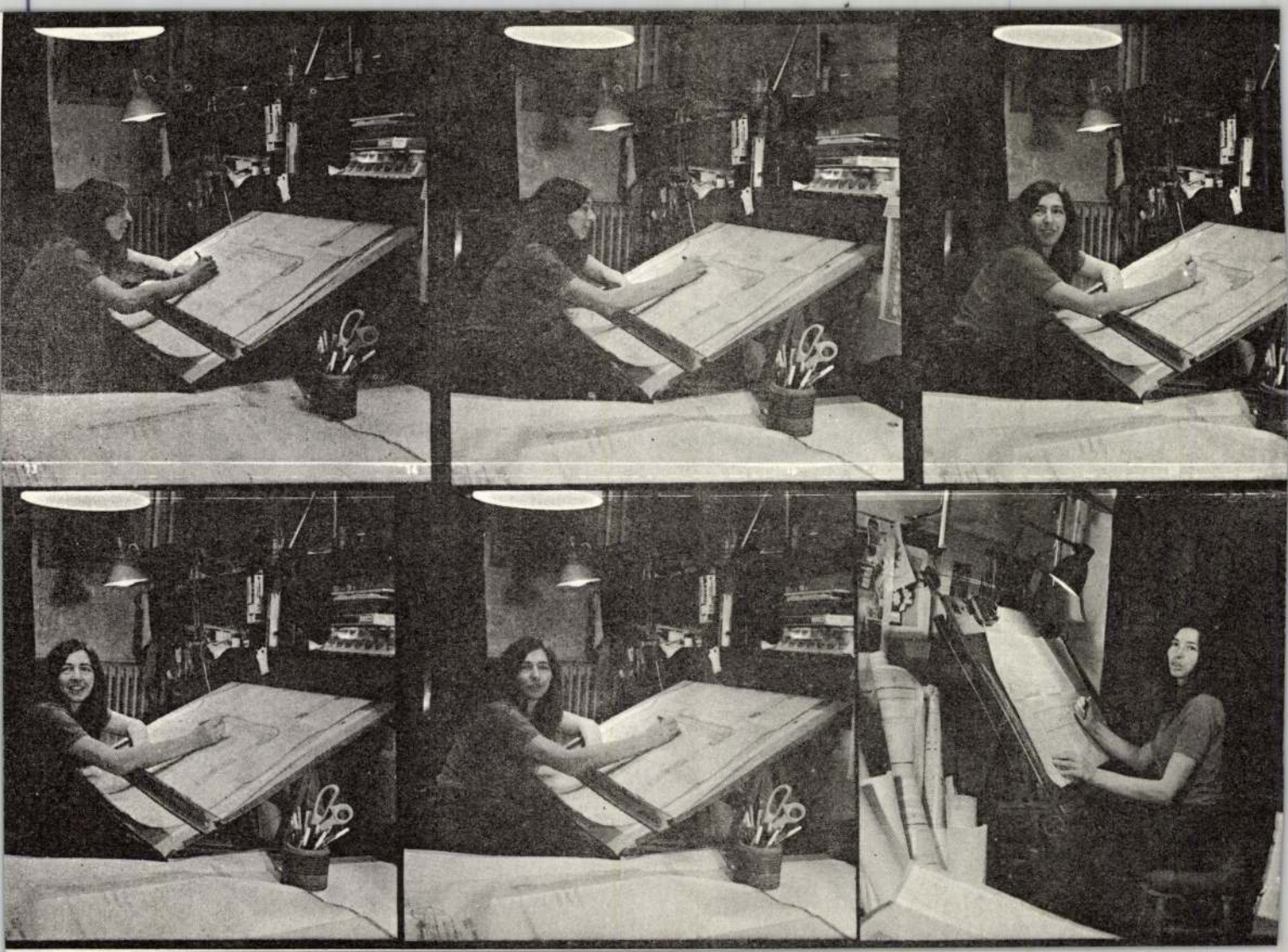

UHERKOVICH ÁGNES

BELSŐÉPÍTÉSZ

KIÁLLÍTÁSA

1978. DECEMBER 22–1979. JANUÁR 10.

(PÉCSI GALÉRIA, SZÍNHÁZ TÉR 1.)

1943. március 5-én születtem Budapesten, akkoriban Szentendrén laktam, amelyre azóta is szívesen gondolok vissza. 1949-ben Pécsre költöztünk szüleimmel. 1951-től a Doktor Sándor Művelődési Ház rajzszakkörében rajzoltam, ahol Martyn Ferenc is tanított. 1961-ben végeztem el a Pécsi Művészeti Gimnáziumot, rajztanárom Lantos Ferenc volt. Ez évben felvettek az Iparművészeti Főiskola építész szakára. Tanulmányaim megkezdése előtt a Szék- és Kárpitosipari Vállalatnál dolgoztam mint segédmunkás. A főiskolán építészetet Jánossy Györgytől, Szrogh Györgytől, bútortervezést Németh Istvántól, rajzot Jakuba Jánostól, Gulyás Dénestől, építészettörténetet Pogány Frigyestől, Vámossy Ferenctől, zenetörténetet Földes Istvántól tanultam. 1967-ben belsőépítész-tervezőművész diplomát szereztem, felvételt nyertem a Magyar Népköztársaság Művészeti Alapjába. Főiskolás éveimben műemléki épületfelméréseket készítettem. 1967-től a Kereskedelmi Tervező Irodában dolgoztam Mikó Sándornál, majd egy évig a KÖZÉRT Építő, Kivitelező Vállalatnál. 1972 óta ismét Pécsett vagyok, a Pécsi Tervező Vállalatnál dolgozom. Kiállításaim: 1971. önálló grafikai kiállítás a Bp. V. ker. kiállító teremben, 1974. Mai magyar iparművészet kiállítás az Iparművészeti Múzeumban, 1973. Kép-tárgy-akció--hangverseny szabadtéri kiállítás a Tettyén, 1978. Délduná ntúli építészeti kiállítás Pécsi Galéria, Baranya megyei Tárlat, Pécsi Galéria, önálló kiállítás.

MUNKAJEGYZÉK

Elkészült tervezési feladatok:

— Bárszék, reklámdoboz Pannonia V. részére 1967.
— Bp. V., Városház u-i pinceborozó (irányító tervező: Mikó Sándor) 1969.
— „Amigo" kávébár (irányító tervező: Mikó Sándor) 1969.
— Kereskedelmi Kirendeltség Moszkva (irányító tervező: Mikó Sándor) 1969.
— Karosszék esztergályozott elemekből (Ip.-műv. Múzeum) 1972.
— Szekrény esztergályozott elemekből 1973.
— Harkányi Motel berendezése 1974.
— Villányi szobrász művésztelep berendezése 1975.
— Pécsváradi Művelődési Ház KISZ-klub és olvasó berendezése 1975.
— Mázaszászvár házasságkötő terem berendezése 1976.
— Paneles lakótelepi lakások berendezése (Pécs-Uránváros és -Kertváros) 5 db 1973—78.
— Lakásberendezések 8 db 1973—78.
— Pécs, Vasarely Múzeum mobil berendezése 1976.
— Pécs, Janus Pannonius Múzeum kiegészítő berendezések 1974—78.
— Mecseknádasdi Tájház kiállító bútorok, ülőbútorok 1977.

Kivitelezés alatt álló munkák:

— Nagykanizsai bevásárló központ berendezés (építész: Erdélyi Zoltán) 1975.
— Szentesi Sörgyár berendezés, reklámok (építész: Erdélyi Zoltán) 1975—76.
— Pécs, Griffaton ház Városi Könyvtár berendezése (építész: Getto József) 1976.
— Kaposvári Ifjúsági és Úttörőház berendezése (építész: Erdélyi Zoltán) 1975.
— Kaposvár, Megyei Tanácsszékház berendezési tervei, (építész: Erdélyi Zoltán) 1977.
— Pécs, Nagy Jenő u-i testkultúra szalon (építész: Getto József) 1978.
— Pécs III. ker. Mozgalmi ház berendezése (építész: Várnagy Péter) 1978.
— Nagykanizsa, 100 férőhelyes óvoda berendezési tervei (építész: Várnagy Péter) 1978.
— Lámpacsalád 1977.
— Pécsi Tudományegyetem előadójának berendezése 1977.

Kivitelezés előtt álló munkák:

— Pécs, Művészeti Szakközépiskola berendezési tervei (építész: Getto József) 1978.
— Pécs, Nevelési Központ diákotthon, étterem és tornaterem berendezési tervei (építész: Jankovics Tibor, belsőépítész társtervező: D. Blazsek Gyöngyvér) 1978.
— Pécsi Galéria kiállítóterem berendezési tervei 1978.

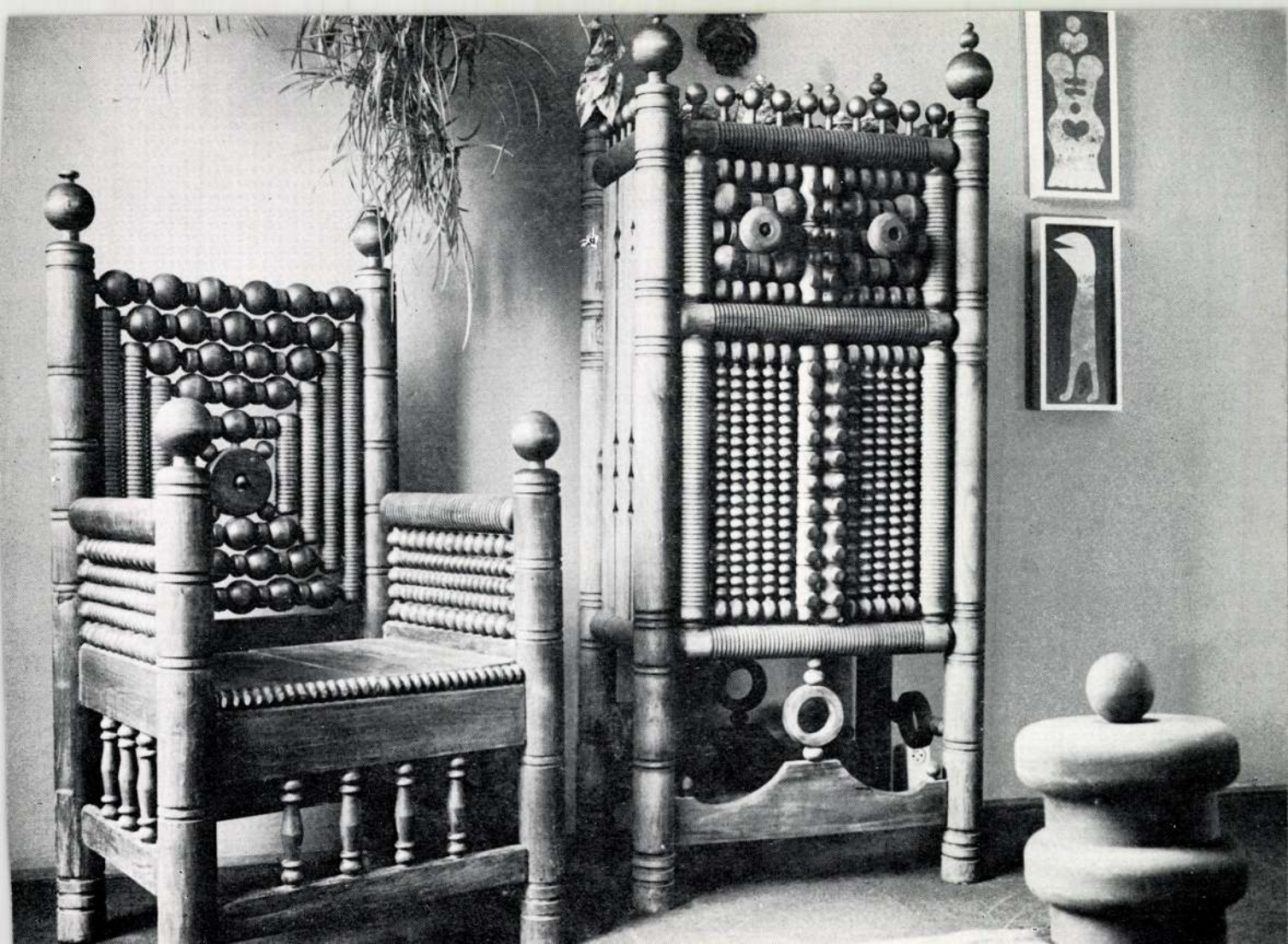

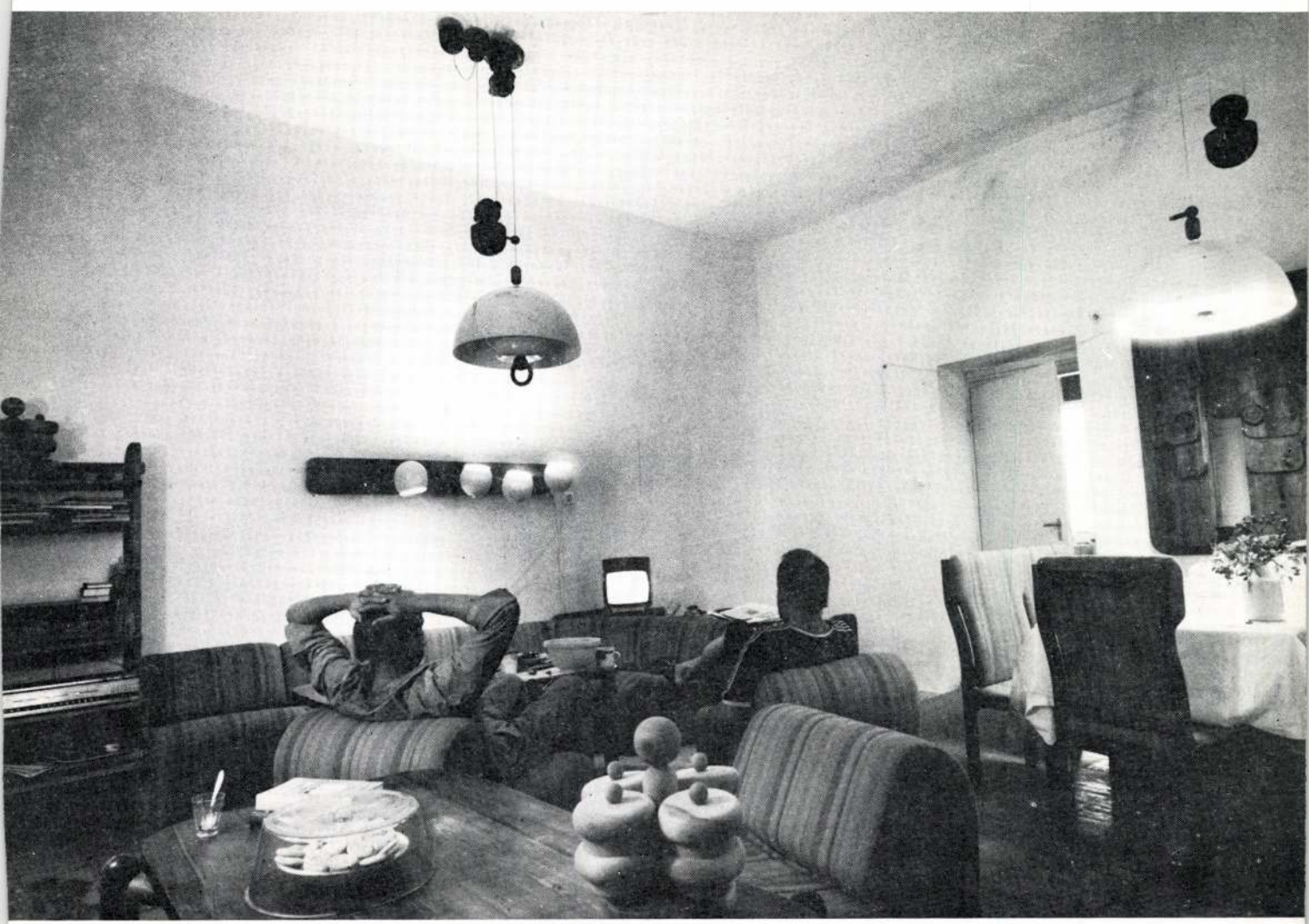

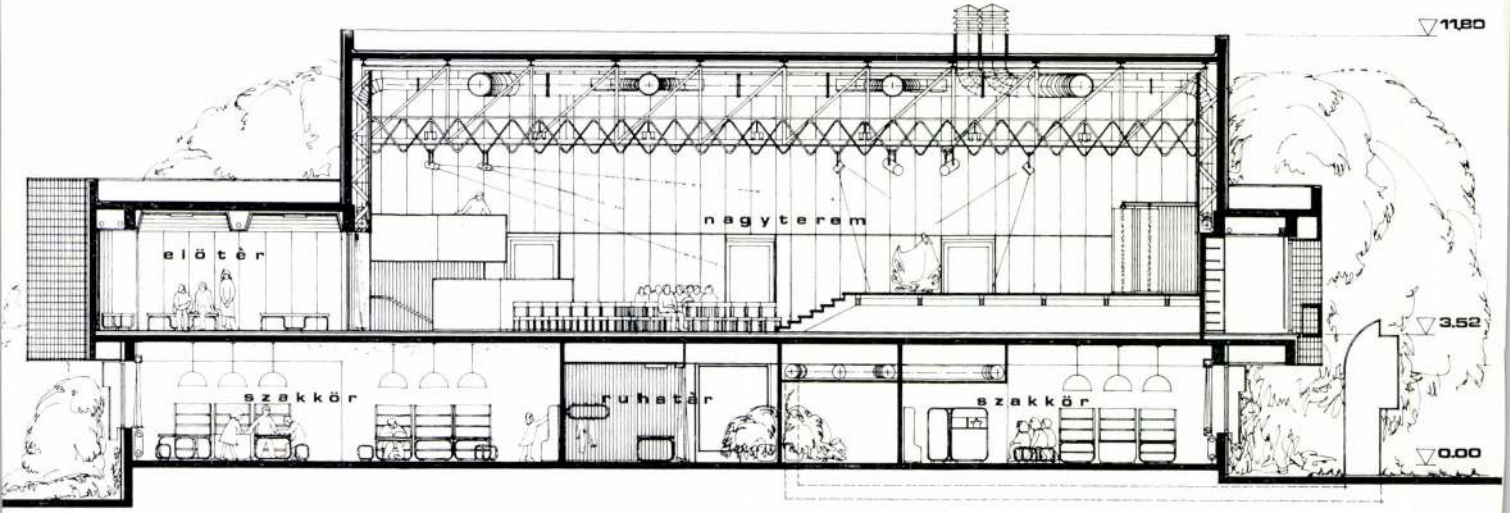

KAPOSVÁRI ÚTTÖRŐ ÉS IFJÚSÁGI HÁZ

6,0 6,0 6,0 6,0 6,0

1 BÁBSZÍNFAL
2 FOGAS
3 VIRÁGTARTÓ
4 ASZTAL
5 ÜLÖKE
6 KANAPÉ

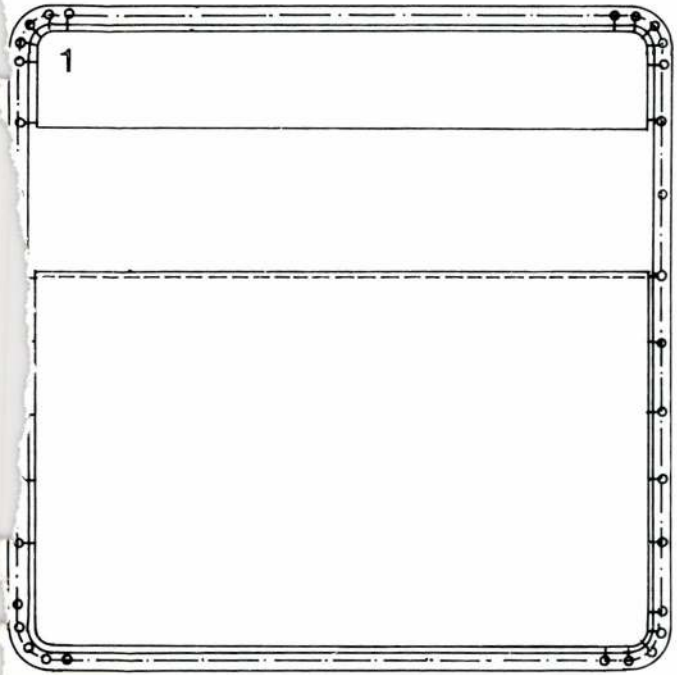

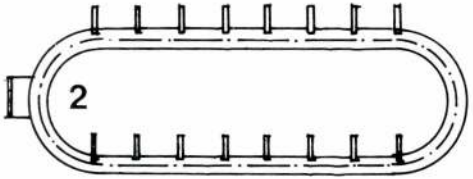

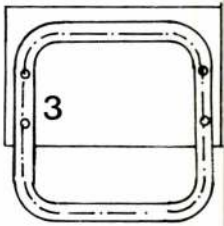

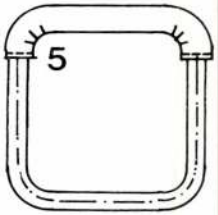

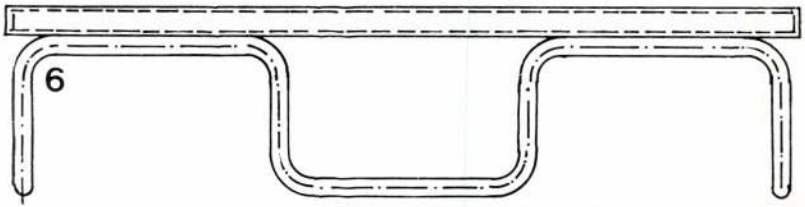

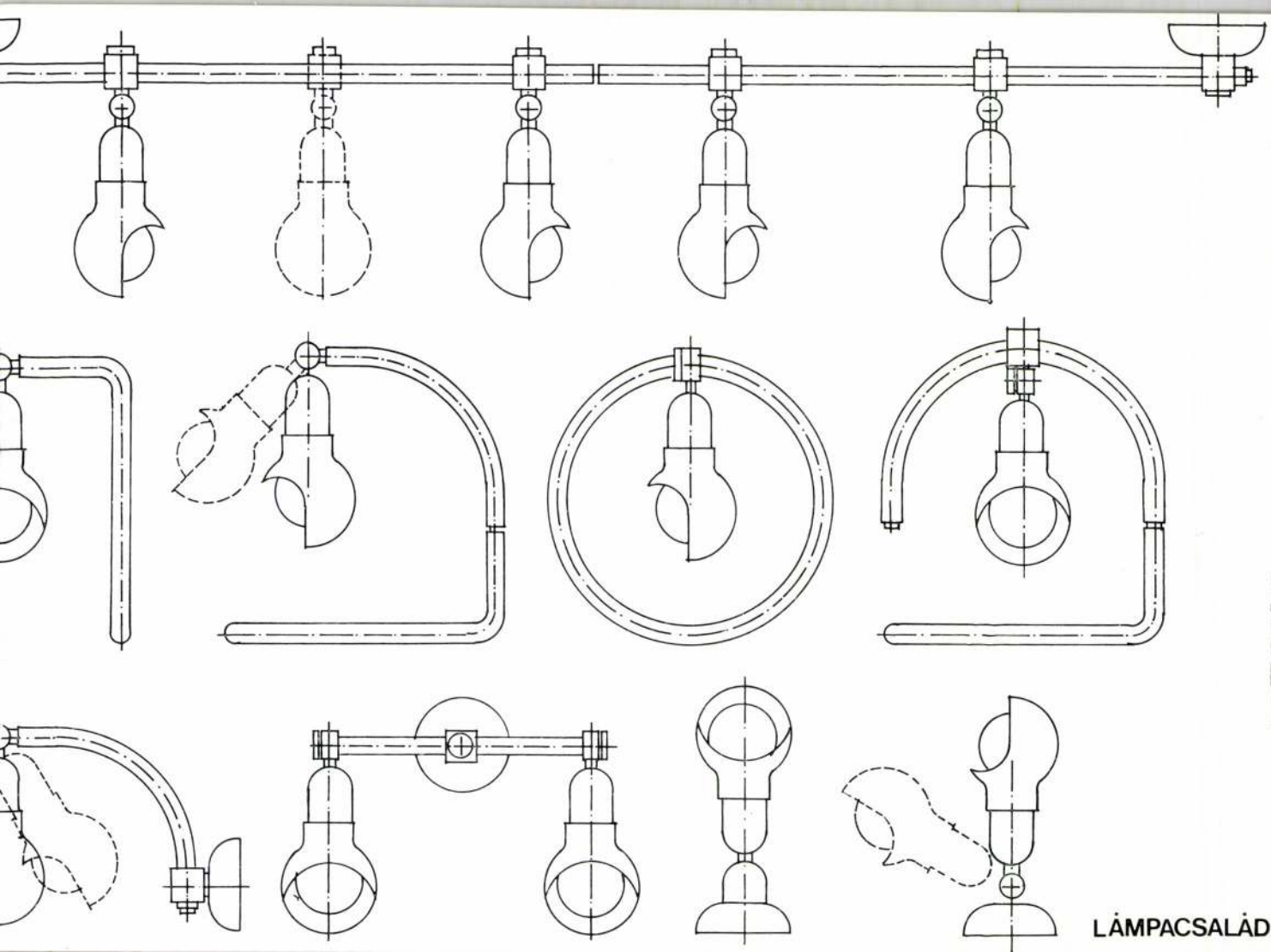

LÁMPACSALÁD

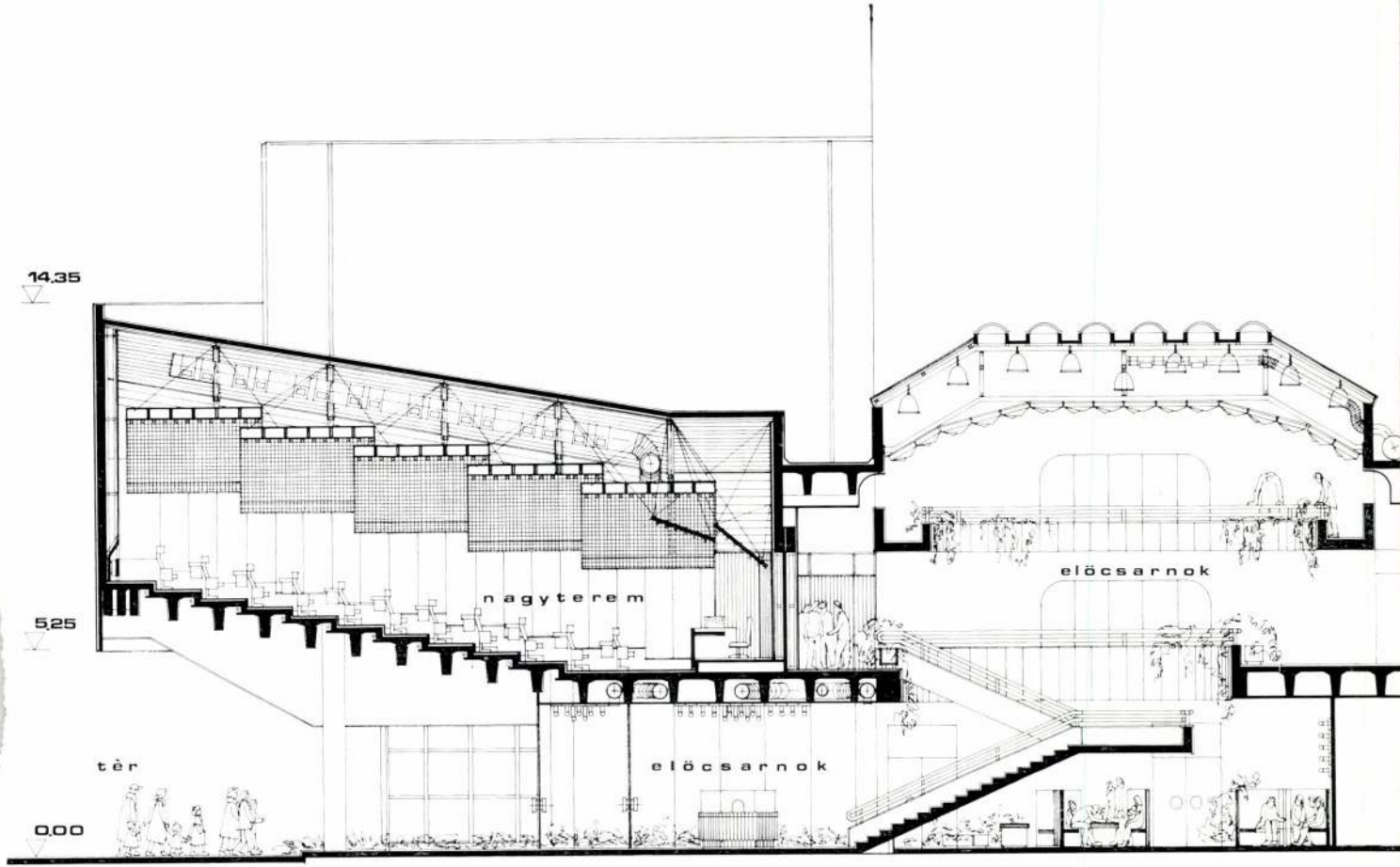

KAPOSVÁRI MEGYEI TANÁCSSZÉKHÁZ

6,0 6,0 6,0 6,0 6,0

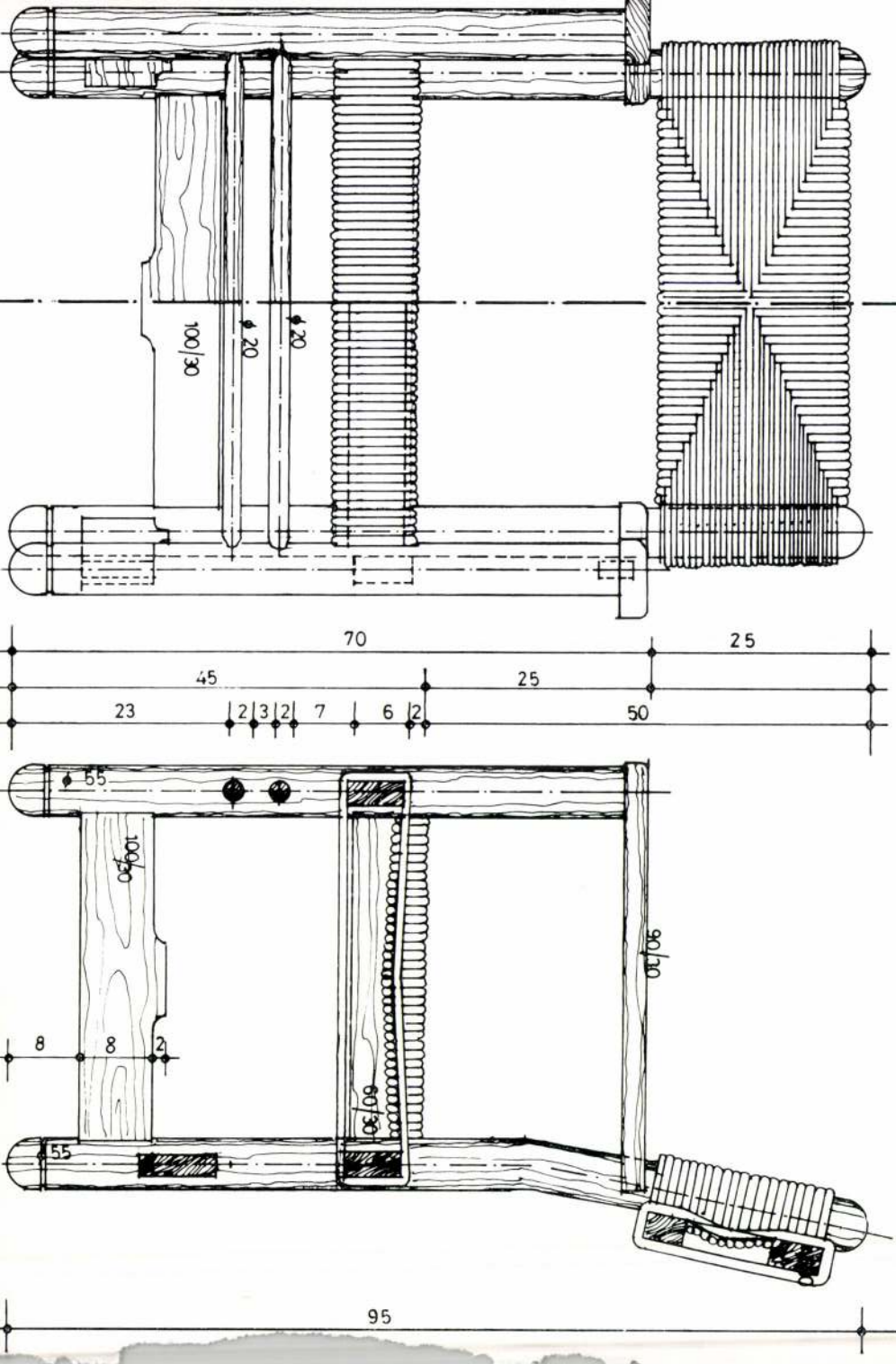
100/30
ø 20
ø 20
70
25
45
25
23
2
3
2
7
6
2
50
ø 55
100/30
90/30
8
8
2
100/30
ø 55
95

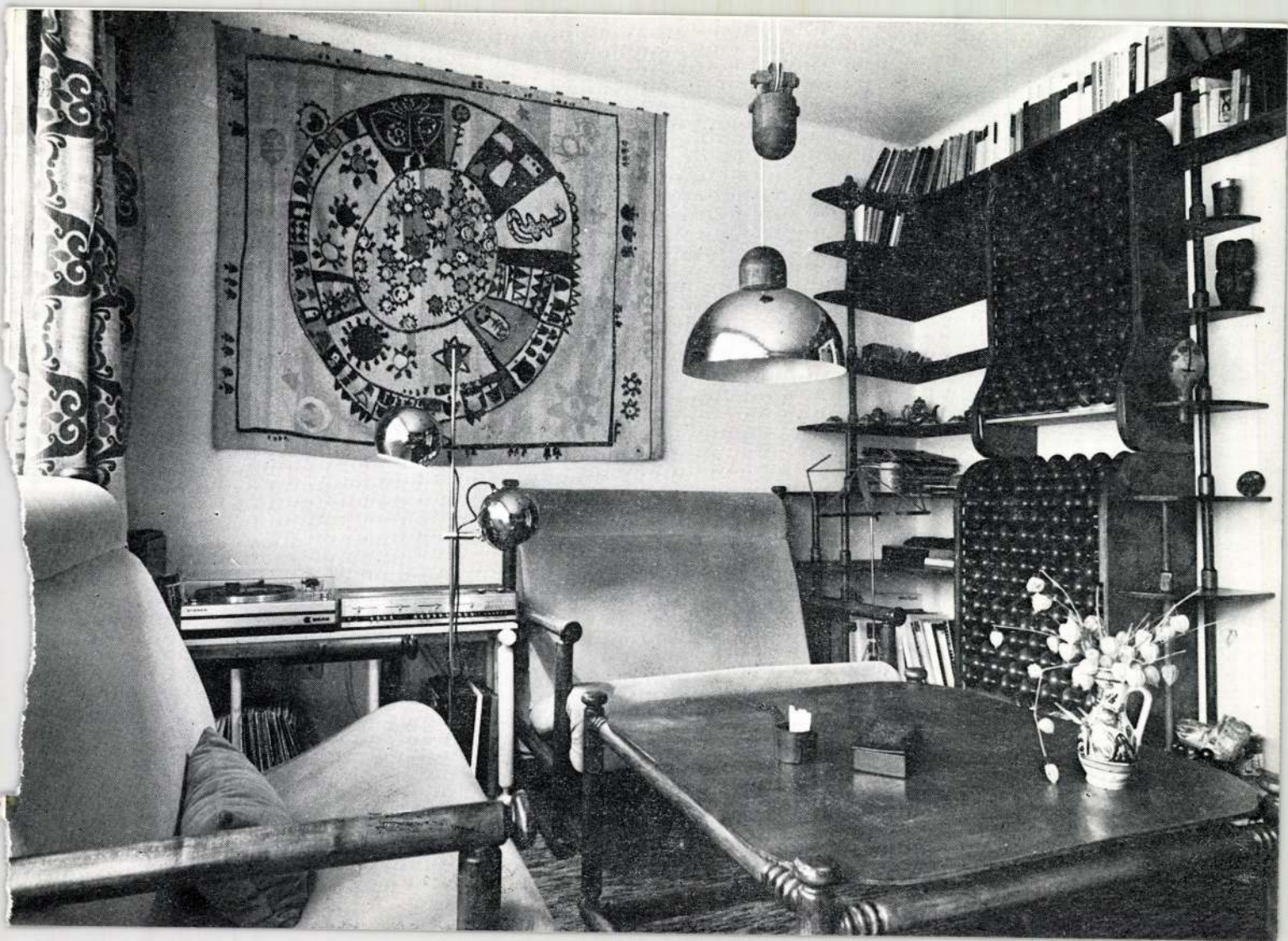

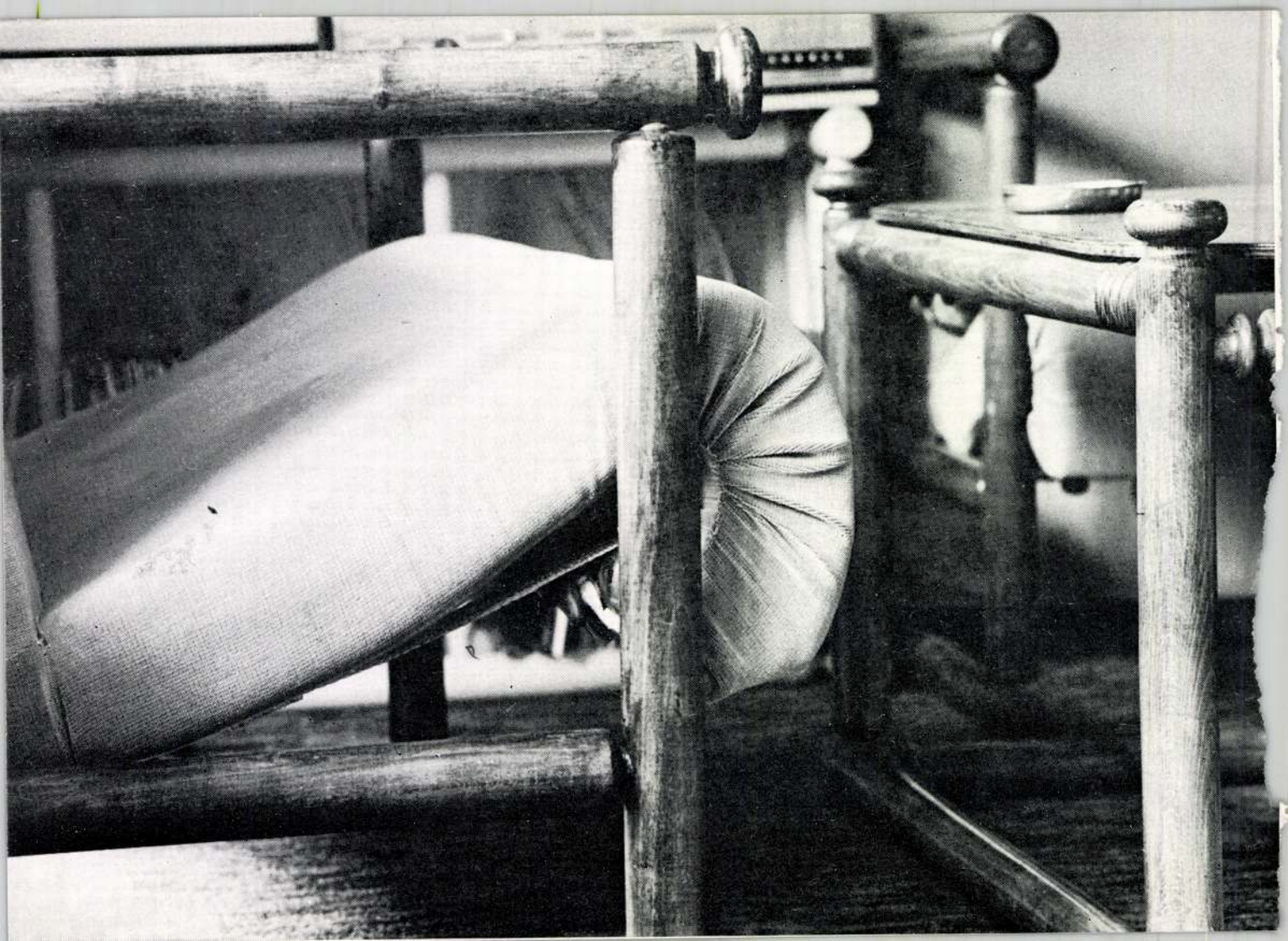

Képek jegyzéke:

A borítón:
Lámpatartó szerkezetek

A belíveken:
Uherkovich Ágnes portréi

Pécs, Újmecsekalja, lakószoba belső
Esztergályozott bútorok
Villány, Szobrász szimpozium berendezései
Villány, Szobrász szimpozium berendezései
Kaposvár, Ifjúsági és Úttörőház
Kaposvár, Ifjúsági és Úttörőház bútortervek
Lámpacsalád tervei
Kaposvár, Tanácsszékház
Fonott szék terve
Pécs, Kertváros, lakószoba belső
Pécs, KISZ-lakótelep, lakószoba belső
Pécs, KISZ-lakótelep, lakószoba belső
Lakószoba belső bútor részlet

A katalógust tervezte: Pinczehelyi Sándor
A borító fotóit Lantos Miklós, a belívek fotóit dr. Varga Gyula, a rajzokat Uherkovich Ágnes készítette.

F. k.: Baló István

78-5489 Pécsi Szikra Nyomda

UHERKOVICH AGNES

A MAGY. IP. MUV. AZ ERREDETI RAJZON

39.0.

lanság más előtt. Medika lányomat
tetni, s ő azzal védekezik, hogy
volna az, akkor üljön oda? Akkor
a a mi bőrünket égeti? Aljas volt
előtt is, semmivel se inkább,
dtam, mondtam; az aljasság nem a
jdonságokkal - de Maga régen is tudta
ez az, amiben sose tudtunk s nem is
én nem változtatok nézetemen, hi-
irtam a lányomnak, hogy tisztességes
fogadhat el, s ez a ghetto-pad.
s meg is maradok. S ha mindenki huzódik
ta. De azért jöjjön, amikor majd

Uherkovics Agost

Jestő Bpest

1

Gömöry Dobsina

99. 1

A Magyarországi

PROHÁSZKA KÖRÖK

alakuló ülése 1935. október 2-án, (szerdán) délután 1/25 órakor a SZENT ISTVÁN-TÁRSULAT díszter-mében. (Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28. szám.)

Felelős kiadó: Kézai Béla. Stephaneum r. t. Budapest.

Uherkovich Ágoston

1937 Kispesti festő
peurtarosa volt a
Nagy Balogh Jaius
Egyenilchnek

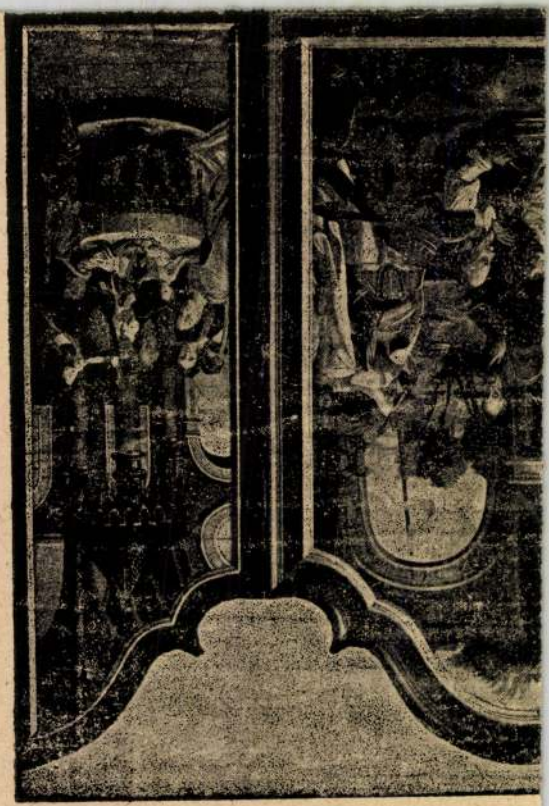

MDK

Uherkovich Ágoston

Fenyők, vizf.
Felvidéki házak, vizf.
Fenyves, szén

Nagy Balogh János Egyesület kiáll. Kispest, 1953.
dec. 5 1.

MDK

Uherkovich Ágoston

Fianona, cer.

Nagy Balogh János Társ. kiáll. 1935. márc.
Műterem.

MDE

Uherkovich Ágoston

Nyár, ceruza

Nagy Balogh János Társ. kiáll. 1935. márc.
Műcsarnok.

MDK

Uherkovich Ágoston

Őszi táj, cer.

Nagy Balogh János Társ. kiáll. 1935. márc.
Műterem.

MDK

Uherkovich Ágoston, festö

Részlet Meschienából.	Vizf.
Téli hangulat.	"
Sziklás tengerpart.	"
Fenyvesek télen.	"
Isztriai tengerpart.	"
Fenytanulmány.	"
Olasz utcarészlet.	"

Kiepesti Városháza. Nagy Balogh János emlékkiáll. és Repr. Egyes. Tárlat. 1931.márc.7-14. Kat.

MDK

Uherkovich Ágoston, festöm.

A Nagy Balogh János Egy. pénztárosa.

Novemberi hó.	Vizf.
Moschiena.	"
Adria mentén.	"
Olasz utca.	"
Erdöben.	"
Olasz falu.	"
Október.	"

Nagy Balogh János Egy. és a Tosz által rend. 1937. évi karácsonyi Képzömüv. kiáll. Kat.
Kispest. Városháza.

MDK

Uherkovich Ágoston. festöm.

Gömöri hegyvidék.	Vizf.
Erdö.	"
Adria partja.	"
Virágos udvar.	"
Kápolna.	"
Tengerparti sziklák.	"
Sziklás partok.	"

Nagy Balogh János Egy. és a Tesz ált. rend. 1937. évi karácsonyi Képsöműv. Kiáll. Kat. Kispest. Városháza.

MDK

Uherkovich Ágoston

Müveivel szerepelt a Nagy-Balogh János Egyesület kiállitásán.

Cikk: A Nagy-Balogh János Egyesület kiállitása.

Képzőművészet, 1931. 97. l.

Uherbrich Ágoston

festőművész

Kispesti Nagy Balogh János Társaság kiállítása - Kispesten a városháza nagytermében - képével szerepel.

Budapesti Hirlap
1922.V.18.

MDK

UHERKOVICS ÁGOSTON

Nagy Balogh János...kiáll. Képzőművészet, 1952. 51.sz. 136 l.

Uhl Emil

MDK

Menekülés Egyiptomban, olf.

Műcsarnok 1895/96. téli kiáll.

Uhl György
órás Sopron
Pritz 42. l.
56. l.

Uhl György
örås
Sopron
1807. dec. 23
polg. eskü
Házi

2959

19 Fr. Russ:

(Sz. Becsben 1844. márczius 27 én.)

A hárem.

E kér a khedive
török nővel, kik előtt a
kávés csépékkel és kannáv
Az aptalkörül ~~kin~~ pa
nyakú ~~fevelles~~ fevéles kancsó, ja
ható. A hölgyek egyike
legyezőt tart, másika pe
maszkodva gondolatokb
ja, nyakán gyöngyfüzér
czárát tartja. Jobbra a
kinek fejdíszét piros ba
öfne s a magasban meg
ra: „Fr. C. Russ."
1877.

Vásznon, méretei 1
~~Vétetett 1877/8-ban~~
~~M. kept. 360.~~
~~Ug. szá 256.~~
~~V: 19.~~

Tmely mögött mecset
tornya mered az égnek,

v: 239.

Uhl György

órás Sopron

XIX

l.

Pritz

42. l.

UNA EGYESÜLET
EVE
Telefon: Ráckeve 22.

Ráckeve, 19 39.április 18.

gos Bizottsága

B U D A P E S T.

elentem,hogy egyesületünk épitész
század-beli csucsives templomról
ozni.
feltétlenül szükséges volna a temp-
megörökitése,amelyhez engedélyt a
szentendrei görög keleti szerb püspök-

jük a mélyen tisztelt Bizottságot,
és a tanulmányoknak a templom bel-
együtt való megjelentetésére a püspök-
ositani sziveskedjenek.

MDK

Uhl György, ónás,
a svábországi Wallensteinből, 1807.
polgárjogot nyer Sopronban.

Csatkai Endre: Néhány újabb adat a soproni művészet történetéhez. Magy. Művészet.
1929. 238. l.

Uhl György

MAGYAR MŰVÉSZET
1928. 578

Uhl G.

Kartogr. 1790?

l.

Eperjesy 1929

87. l.

törvényes III. Sándor pápának. — *III. C.* (1455—58). A spanyol Borgia-családból származott. Mint pápa minden erejével a török veszedelem elhárításán fáradozott. Támogatta Hunyadi Jánost és Capistranói sz. Jánost a nándorfehérvári győzelem kivívásában, de a tervezett nagy kereszteshadjáratot létrehozhatta nem sikerült.

Calles, *P. E.* 1925 óta Mexikó közt. elnöke; erőszakos eszközökkel hajtja végre a kath. egyház ellen alkotott törvényeket.

Callot (kalló), *Jacques* (1592—1635). Francia rézkarcoló. Ő az első francia művész, ki ezt a technikát, mint önálló műfajt művészi tökéletességre emelé.

Calomel. L. *Kalomel.*

Calpurnia, L. *Calpurnius Pisók.*

Calpurnius-ok. Római plebejusi nemzetség. Egyik ága a Pisóké. Nem a Pisókhoz tartoznak *L(ucius) C. Bestia,* Kr. e. 111-ben mint konzul Jugurtha ellen harcolt, de általa megvesztegettetette magát. — *M(arcus) C. Bibulus* Kr. e. 59-ben Caesar konzultársa. Özvegye, Cato leánya, Porcia, később Brutus felesége.

Calpurnius Pisók. Római plebejusi család. Egy *C(aius) C. P.* Nero ellen összeesküvést szó, amelybe Seneca is bele van keverve. Felvágja ereit. — *Cn(aeus) C. Piso.* Germanicus özvegye őt és feleségét azzal vádolja, hogy férjét megmérgezték. Öngyilkossá lesz. — *L(ucius) C. P. Caesoninus.* Leánya, Calpurnia, Caesar felesége. — *L(ucius) C. P. Frugi* Kr. e. 149-ben néptribun. 133-ban konzul, egyike a legkiválóbb annalistáknak. — *L(ucius) C. P. Frugi Licinianus.* Galba

Cambridge (kembridzs). Híres angol város. Oxforddal együtt a legrégibb angol egyetemmel, melyet a XIII. sz.-ban alapítottak 59.000 l.

Cambronne (kambronn), *Pierre Jaque. Étienne gróf* (1770—1824). Francia tábornoks Tévesen neki tulajdonítják a szállóigévé vált. «a gárda meghal, de magát meg nem adja !» kijelentést, amelyet a waterlooi csatában hangoztatott volna. Ő maga mindig tiltakozott ellene.

Camelot (fr. kamló), utcai árus, rikkancs.

Camembert (fr. kamámber). Pogácsa formájú zsíros lágy sajt. Főleg észak Franciaorsz.-ban készítik. A 26 C° mellett beoltott sajtanyagot különösebb kidolgozás nélkül formákba helyezik, 25 napig forgatják és szoszák s 30 napig érlelik. 100 liter teljestejből 12—15 kg sajt készíthető. 3 és ½ kg-os darabokban kerül forgalomba.

Camenák. A gör. múzsáknak megfelelő latin istennők, kiknek ereje a dalban és a jóslásban van.

Cameo. Alakos díszű domborúan metszett kő. L. *Gemma.*

Camera obscura (sötét kamra). Elzárt tér, amelybe a fénysugarak csak egy szűk nyiláson (v. gyüjtőlencsék) át juthatnak és a nyilással szemben levő falra vetik az előtte álló tárgyak képét. L. *Fotografia.*

Camerarius, *Rudolf Jakab* (1665—1721). Német botanikus, a növények ivarosságáról szóló tan megalapítója.

Camerlengo. A Szentszék anyagi ügyeit intéző Apostoli Kamara (Camera Apostolica) kúriai hivatal bíborosfeje, akinek a pápai

Uhlik Fritzes

1931/32 – 1932/33

Ferképzőmúzeum vk

143. l.

Uhl György

soproni órás.

1807-ben lett céhbeli

mester. Kis empire

órája a soproni vá-

rosi muzeumban.

Csipkés Kálmán

Újabban szerzett régi

órák.

Soproni Szemle

1938. 247 l.

Uhl György

soproni órás.

1820 Eörnel

Álló óra m. 29.5

dr. Halász Aladár

Anlajd Bjerk

Inst

~~Balta, köpüs, bronzból TV. 116~~

Uhl György

órás Sopron

empire asztali ~~[illegible]~~ óra

írod

Csángi Mübarát

101. l.

Uhl György

órás 1807 - Sopron

lásd

v

Csatórásiek

45. l.

ESTEFELÉ

márciusban Aba-Novák Vilmos, áprilisban Egry József következik. A továbbiakban Diener-Dénes és Czóbel Béla gyüjteményes kiállítása van soron.

* * *

Berény Róbertról még a tél folyamán 32 képmelléklettel ellátott monográfia jelenik meg, Oltványi-Ártinger Imre dr. tollából, az Ars Hungarica könyvsorozat új kötete gyanánt, Bisztrai Farkas Ferenc kiadásában.

Uhl György

órás sopron

Pritz 42. l

Aranyozott bronz állóórát állított ki (Budapest 1925) Halász Aladár, Uhl Ggyörgy soproni mester műhelyéből. Négyszögű talpán lánccos korlát, négyzetformájú tokján oldalt egy-egy domború antik nőalak. Félkörös lezárásán Kronosz ül, jobbjában kigyós gyűrűt tart. Jelzése: GEORG. UHL. IN. OEDENBURG. (XIX. sz. eleje.)

2. rész. A bécsi 1873. évi világtárlat magyarországi kedvelőinek régészeti osztálya. Irta HENSZLMANN IMRE. 1875—1876. 10 táblával és 277 fametszettel. 336 lap ... ... 8 frt.

III. kötet. 1. rész. Régi falképek Magyarországon. Irta Dr. RÓMER FLÓRIS FERENCZ. 1875. 170 lap. 13 többnyire szinezett képtáblával és számos fametszettel ... ... 8 frt.

2. rész. Lőcsének régiségei. Irta HENSZLMANN IMRE. 1878. 14 táblával és 88 fametszettel. XVI és 163 lap ... ... 6 frt.

Műrégészeti Kalauz. Különös tekintettel Magyarországra. Irták Dr. RÓMER FLÓRIS és HENSZLMANN IMRE. Kiadta a M. T. Akadémia Archæologiai Bizottsága. *Gr. Andrássy Manó*, *Gr. Sándor Móricz*, *Báró Wenckheim Béla* és *Báró Podmaniczky Frigyes* urak költségén. 2 részben ... ... 2 frt 50 kr.

Archæologiai Értesitő. A M. T. Akadémia Archælogiai Bizottságának közlönye. Számos illustrátióval. 1869—1879. II—XIII. folyam együtt megrendelve 36 frt helyett 20 frt. — Egyes kötetek 3 frton kaphatók.

Henszlmann Imre. A székesfehérvári ásatások eredménye. 9 rajztáblával. Nagy ivrét 5 frt helyett ... ... 2 frt.

Franklin-Társulat nyomdája.

MDK

Uhl György, órás, mester
18cc körül

Inkább levéltári adatokból mint művekből maradt fenn mesterneve.

Csatkai Endre: Műpártolás, műgyüjtés Sopronban. Magyar Művészet. 1928. 7. sz. 577-587.l.

Uhl Janos György

órás ? hol

Wallensteinben mile-
tett. 1807-ben lett
mesterré.

irod

Pritz

56. l.

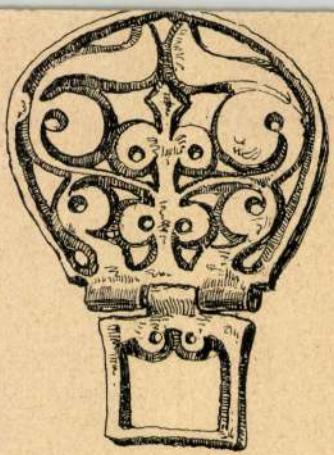

4.

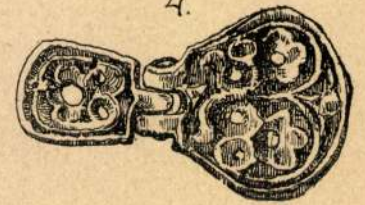

KESZTHELYI LELETEK.

Lásd 117—122. lapon.

Uhl, Johann Georg

órás 1800–1815

lásd

Csipkéssopronióráki áll

6. l. (négyner)

A. 110. jelzetű *Graduale* a legdíszesebb. Ez az egyetlen, amelyben figurális jelenetekkel, továbbá némi barna, sárga és szürke színezéssel is találkozunk. E *Graduale* 13 iniciáléja közül négy figurális díszítésű: Krisztus születését, a Szentlélek megjelenését, a feltámadó Krisztust és egy glóriás Krisztusfejet ábrázol (a 3a, 28a, 212b, 244a lapokon). Miként a pozsonyi missalékban is, egész síkszerűen, a térbeliség éreztetésének teljes hiányával festette a mester. De a pozsonyi missalék fínom, kis törékeny alakjaihoz viszonyítva itt az arcok és figurák elnagyoltabb s nyersebb rajzúak. Nélkülözik a pozsonyi missalék könnyed vonalvezetését, kedves kis arctípusait és a ruharedők ideges, nyugtalan vonalvezetését. A legélesebben megvilágítja ezt, a Krisztus születését ábrázoló két iniciálé egybevetése, amelyet úgy a Cod. lat. m. ae. 214. jelzésű pozsonyi *Missalé*ban, mint az A. 110. jelzetű *Graduale*ban a „Puer natus est nobis" P kezdőbetűjébe illesztett a mesterük. A pozsonyi *Missalé*ban fínom, aprólékosabb gonddal kidolgozott kis képet látunk, amely síkszerűsége mellett igen dekoratíven hat. A miniátor a pozsonyi *Missalé*ban kedves, kis családi jelenetet fest: a díszes ágyban fekvő Mária a kis Jézust táplálja. Ezzel szemben a *Graduale*ban Krisztus születése jelenetének sokkal sablonosabb és nyersebb fogalmazását találjuk. A kis Jézus a háttérben lévő bölcsőben fekszik, míg Mária az előtérben, imárakulcsolt kézzel. Amíg a pozsonyi műhely termékeit kedves báj és líra hatja át,

MDK

Uhl József

"A kislány". Hét képből álló rézkarcsorozatanak első darabja.Repr. 38.old.

Szinházi Élet 1925. 51.sz. 38.old.

Josef Uhl grafikus.

8 Órai Ujság.
1926., XII. 24., 4. old.
(:Hir.:)

Réckare. „Wenn Christus nieder-
käme." réckaresorozat. Josef Uhl.

8 Órai Ujság.
1926. XII. 24., 4. old.
(: Hír. :)

Uhl, Louis (Alois Franz)
(1860 - 1909)

„Fiatal nő függőágyon"
o.v. 115 x 70 cm j.l.b. Louis Uhl
Kikiáltási ár: 20000 Ft

BÁV 53.Képaukció Bp.1980.december

Uhl Nándor

önálló díszítő festé-
szeti munkákon dolgozik

Kortimisk

1904/5. 18 l.

Uhl Sámuel, iparm.

Iparműrészet 1896-ban 154.

M.D.K.

Uhl (?) Sándor

nevét azok körött emliti elő-
adó azik „a művészi ipar terén
legburgóbban működtek."

Pártos Gyula: Az építőművészetről
és annak tényezőiről az orsz. kiállitáson.

A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet Heti Értesitője, Bp,
1886. V. évf. 14. old.

Ukl Sándor g. 1857

173. Velencei részlet 1875
akv. 333 x 232 mm
Ltg. 1920-677

XIX. g. városlépel és utirajzok Bp. 1976 május

Uhl Sándor

olasz, flamand, német és francia reneszánsz bútorokat is tervezett

Kiss Ákos: A hisztorizmus a magyar iparművészetben.
Művtört.Ért. 1972.2.sz.104-119.l.

Uhl Sándort

az iparművészeti oktatás-tervezés és ékítméges rajzolás megerősítésére hívja meg Keleti Gusztáv az Orsz. Mintaraptanoda oktatói közé.

Rónai György: Gondolatok művésznevelésünk intézményesítésének centenáriumán.
Művtört. Írt, 1971. 3. sz. 204-212. l.

210. l.

Uhl Sándor műasztalos

neve emlitve

Művészettörténeti Értesitő 1972

1.10. old

Uhl Sándor, festo
--

Művészek, tervezők, akik az Orsz.M.Kir.Iparművészeti Iskola növendékei voltak a 1896-és 1919 között
Uhl Sándor, festészet, díszitőfestészet szakon 54.old

Mezei Ottó: Az Orsz.M.Kir.Iparművészeti Iskola/1880-1944/
oktatási rendszere és forrásai 37.old

Műv.Tört.Írt. 1975. XXIV. 1.sz. Hp

Uhl Sándor MDK

betegsége miatt lemond 1888

Képzőm.Főisk.Évk.1921-22, 22-23, 23-24, 24-25.
Bp. 1926.

MDK

Uhl Sándor

A magyar iparművészek törzskönyve. Magyar Iparművészet, 1903. 46–47 l.

Uherkovich Ágoston

Vizpart, vizf.
Felvidéki falu részlet, vizf.
Szentendrei templom, "
Felvidéki táj, "

Nagy Baloph János Gy. jub.kiáll. 1939. dec.

Uherkovich Ágoston
festőművész

Kispesti Képzőművészek Kiállitása - Kispesti városháza nagytermében - képével szerepel.

Sziklás tengerpart - Olasz utcarészletek c.vizfestményeivel ért el sikert.

Uj Nemzedék
1931.III.15.

Uherkovich Ágoston

1932-ben Tavaszi Tárlaton az alábbi műveivel szerepelt: "Ősz
Téliház
Budai rétek
Tájkép
Tájkép
Fenyves.

Tárgymutató

szesen									

Le a bevételt ... ...
Kifizetendő összeg

30. sorsz. Könyv. minta. — Pallas nyomda, Buc

yosztály:

.....

A fizetés $\frac{\text{készpénzben}}{\text{cheque kibocsátásával}}$ megtörtént

192 ..... cheque száma .....

A főpénztár:

.....

MDK

Uherkovich Ágoston

Őszi lombok, akv.
Felvidéki házak, akv.

Nagy Balogh János Mrs. kiáll. 1935. márc.
Miterem.

MDK

Uherkovich Ágoston

Utca részlet, akv.
Dobsinai táj, akv.

Nagy Balogh János Térs. kiáll. 1935. márc.
Műterem.

Uhl Sándor MDK

Városi kép Pozsonyból, vizf.

Nárnbergi várrészlet, vizf.

Gr. Eszterházy Antal kastélya Cseklyészen, vizf.

Műcsarnok 1888. őszi kiáll.

II. sorozat

Uhl Sándor

a nürnbergi iparművészeti iskola tanára, karácsfája, 1883-ban a budapesti iparművészeti museum őrévé nevezte ki a kultuszminiszter

Radisics Jenő =

Orsz. Magy. Iparművészeti Múzeum. Képes kalauz a gyűjteményekben. Bp. 1885. IX. l.

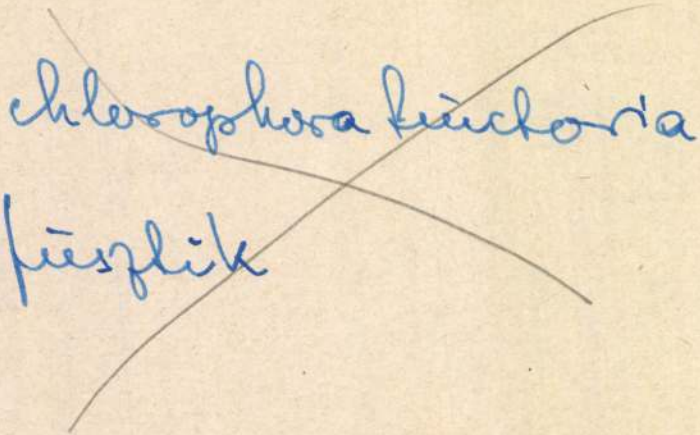
Chlorophora tinctoria
Fustik

Uhl Sándor

d.

Ráth György 1896

4/10 l.

III.sz.betétlap: Időszük

IV.sz.betétlap: Időszük

V.sz.betétlap: Egy ö.z

7. DÉLFRANCIA UTCA

16. Gyümölcsösben	(73×98)	600 P
17. Mimózák	(81×54)	650 P
18. Műtermi enteriőr	(81×54)	650 P
19. Női akt	(81×60)	650 P
20. Dieppe-i tengerpart	(81×65)	700 P
21. Ülő női akt	(81×65)	700 P
22. Magyar parasztlány	(81×65)	700 P
23. Fekvő nő II.	(81×65)	700 P
24. Szent Sebestyén szobra	(81×65)	700 P
25. Kalitka	(81×65)	700 P
26. Csendélet	(81×45)	450 P
27. Hatvani kastély	(70×90)	850 P
28. Tájkép	(73×60)	600 P

Uhl Sándor
építész

l.

Művészi Ipar
III. 137. l.

művészeinket a diszitő művészetnek csaknem teljesen parlagon heverő mezejére csábitsák, másrészt pedig a nagyközönségben, — mely különösen minálunk amúgy is minden életviszonyaiban a felsőbb köröket iparkodik utánozni, — a diszitő művészet iránt való komoly és áldozatkész érdeklődést fölkeltsék. Egy kis jóakarattal és hazafisággal, egy kis tervszerü tömörüléssel és szervezkedéssel, s a kormány, a sajtó és a szaktársulatok és egyesületek belevonásával, azt hiszszük, aránylag rövid idő alatt igen szép eredményt lehetne elérni, mely művészi életünk egész fiziognomiáját egy csapással átalakitaná, annál is inkább, mert csakhamar egy frissen buzgó, új, anyagi és erkölcsi erőforrást nyitna meg a kellő piac hiányában szükölködő művészeink számára.

(Befejező cikkely a jövő számban.)

—*br*—

NAPLÓ-SZÁM	A BETEGRE VONATKOZÓ JEGYZETEK
	október 13 kedd
	október 14 szerda
	október 15 csütörtök

	NAPLÓ-SZÁM	A BETEGRE VONATKOZÓ JEGYZETEK
		október 16 péntek
		október 17 szombat
		október 18 vasárnap

múzeum. Görögország[1] természeti viszonyai magukkal hozták a meztelen emberi test alapos ismeretét s nem csoda, hogy itt a legtökéletesebb megfigyelésekkel s a részletek természetes föltüntetésével találkozunk. Terünk, sajnos, nem engedi meg, hogy oly műveket, mint *Myron Diskosvető*-je, *Marsyasa Polykletes Deriphorosa*, a kánon, *Praxiteles Hermese*, a férfitest szempontjából s olyanokat, mint *Mänachmos Artemis Laphria*-ja, a Vatikán knidosi Aphroditéja, a medicei Venus (Florenc) a melosi Venus (Louvre) behatóbban tárgyaljunk, elég ha fölhívjuk a figyelmet arra, amivel a modern műtárgyakat össze lehet hasonlítani.

(Dresden, Berlin) stb. Az emberi test formái legszebben érvényesülnek *Sodomma* Sándor és Roscane képén (Roma, Farnesina) s főleg az ehhez készült röthelrajzon, amely a bécsi Albertinában látható.

Tizian volt hivatva polgárjogot szerezni az emberi testnek s ő egy csapásra megadta a művészetnek modern színezetét, »Mennyei és földi szerelme«, (Villa Borghese, »Danae«-ja (Nápoly), nyugvó »Venusa« (Florenc Uffiziák). korszakalkotó művek. Ő becsülte meg igazán a szépet az emberi testben s e végből félretette a századok óta megerősödött előítéleteket s oly szabadságot vett magának, amely előtte sohsem történt meg.

Észak-Európában[1] némileg szabadabb fölfogás uralkodott, aminek magyarázata egyrészt a Rómától való távolságban, másrészt a nép természeti sajátságában kell keresnünk. Az *Eykek,* (genti oltár, Ádám és Éva) *Schulein, Schongauer, Dürer,* aki teljesen indokolt álláspontot foglalt el e kérdésben[2] (Ádam, Eva, stb.), Cranach (Paradies, Wien, Venus, Pétervár, Páris itélete, Karlsruhe) Hans *Bal-*

[1] *Philipp* Kunstgeschichtliche Einzeldarstellungen 8. k.

[2] *Dürers* aesthetisches Glaubenskenntniss. Zeitschrift für Bildende Kunst 1899.

Uhl Sándor

ipamüvesz

l.

Müvesz Ipar

II. 20, 22, 23. C.

Uhl Sándor

cikke és tervei

l. Müvészi Ipar

1885-6. I.

414, 419. l.

Fenti szerkesztőtára

Pasteiner Gyulának

a Müvészi Ipar

szerkesztésében 1887 tól

Uhl Sándor

író

Kol 1885–

TD. K. 4. f. 773. l.

Uhl Sándor

hősi halált halt.

Érmiske 1915/16.

3. l.

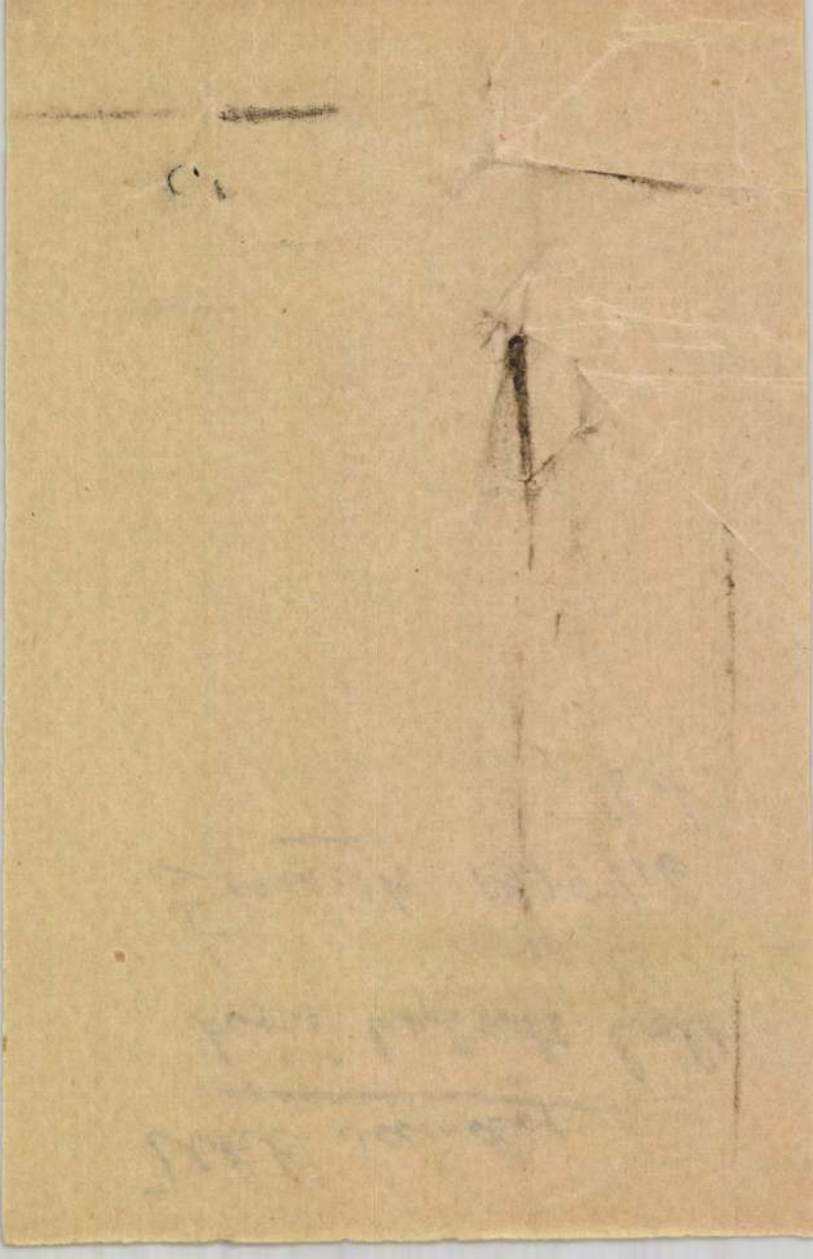

Uhl Sándor

festő

lárd

Szépm. Muz. graf. o.

45. kiáll (1922)

126-27.

Szépm. Múz. grafl. D.4

UHL *Sándor*, építész és festő. 1882. Párizsban tanult. 1884—88. az ékítményes és iparművészeti rajz tanára volt a mintarajziskolában. 1877—88-ban akvarell városképeket állított ki a Műcsarnokban.

K. 9 II. 555 l.

Uhl Sándor

Elesett a világháborúban.

Éínűsk 1914-15

75. l.

Uhl Sándor

önálló díszítőfestő

Értimisk 1910/11. 7. l

V. Ferdinand.

Megkoronázása.

A balra fordultan álló (és
Vincze Szerbia lobogóját tartj
szerszámának egy része szemlél

Aquarell, mér. 35.3: 2

Uhl Sándor zászlós

hősi halált halt.

Hadviselt művészek
kiállításának tárgymutatója
Bpest, 1919.

Franciaország IV. 232

Uhl Sándor

képz. főiskola rendes tanár
1884 – 1888.

ékítőmányes és iparművész. rajz.

Evkképz főisk. 1931–32. 76.1.

—1164

1162. Ismeretlen művész.
A XIX. századból.

1162. Rhédei Ferencz.

Derékig, jobbrafo
va. Jobb kezében a vállá
tartja. Kucsmáját forgó
kálla rövid. Álló gallér
nagyok. Körirata a kettő

FRANC. REDEI.

~~Karimája, a képes ol~~

Nyolczszögletes ara
tei 2.6:2.6 cm.-- Becsér
április 30-án (787-907-1

Uhl Sándor

A metzi székesegyház
vizf. Jelz. Metz 18/5
1875 Uhl Sándor

Nürnbergi rézlet. Vizf
Jelzés Uhl Sándor 1874

12-ik Ernst Aukeim
1920

Gyermekjáték, rónai VI. 170.

Uhl Sándor

építész, az Iparmüvészeti Muzeum öre, Lyka Döme pázmándi kastelyának ebédlőberendezését késő reneszánsz stilben terverte. Ki volt állítva 1885-ik orsz. kiáll.

Csáiparm. 558. 559.

(Keppel.)

Uhl Sándor

ép. tér. 27

Az iparmüvészeti muzeum öre-
irod

Az iparmüvészeti muzeum.
Képes Családi Lapok. 1884. 672 l

Uhl Sándor.

1882. Paris

magyar művész.

Uhl Sándor

epitem

cod

Ráth. II. 498

Uhl Sander

Said

Vdd 8, 9, 10. l.

..... *műhely.*

főnökség!

..... hó ..... n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

..... számu .....

m.

vi ..... hó .....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Uhl Sándor

1888. Budapest

1. Városi Egy Pozsonyból.
Vizf.
2. Nürnbergi vár – részlet.
Vizf.
3. Gróf Eszterházy Antal Kastélya Csekly-eszen. Vizf. 100 ft

Ödzi Kiállítás II. 1888.

Krisztus Pilátus előtt

908 Flamand festő a XVI.–XVII. sz.-ból

Uhl Sándor Paris

A Képzőművészeti Társulat tárlatain a következő műveit állította ki:

1877. decz. kiáll.: Kolostor belsője, 50 ft. — A metzi főtemplom, 50 ft.

1888. őszi kiáll. II. oszt.: Városi kép Pozsonyból, vízf. — Nürnbergi vár-részlet, vízf. — Gróf Esterházy Antal kastélya Csoklyásznán, vízf., 100 ft.

Uhl Sándor
tervező iparművész

Fővárosi Lapok 1896. dec. 24., 8. old.
(Művészetek. A király művásárlásai.)

Kalmán

Uhl Sándor

diszítő festő

Végbiz. elégséges eredm.

Értimisk 1903/4

35. l.

Uhl Sándor

rajzai az Iparművészeti
Múzeum és Iskola könyv-
adványában.

Magyar Iparművészet
1916. 28. l.

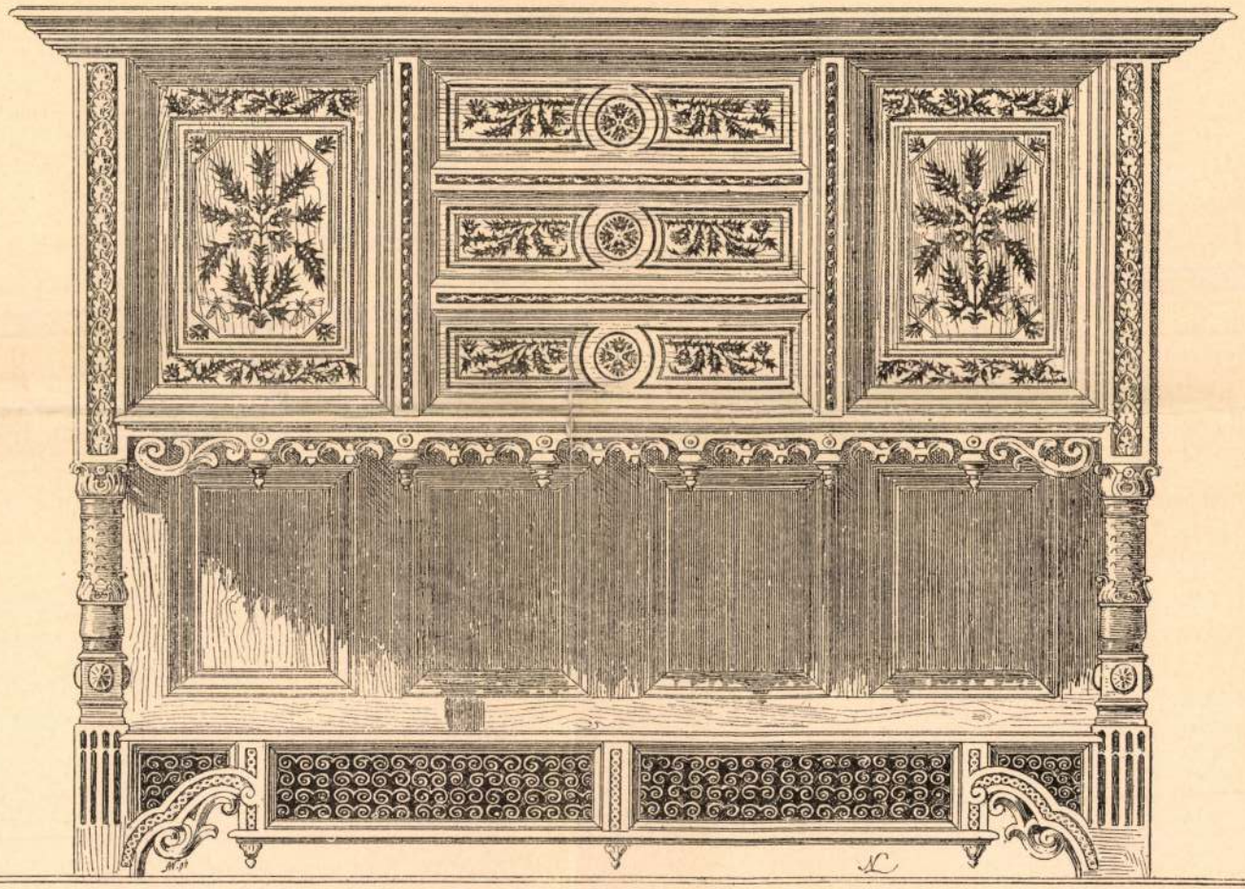

FIÓKOS SZEKRÉNY, PUHA FÁBÓL, SZINESRE FESTVE.

Tervezte Uhl Sándor. Majorosy Géza tulajdona.

Uhl Sándor

Franklin-Társulat nyomdája.

MŰVÉSZI IPAR

AZ ORSZÁGOS MAGYAR IPARMŰVÉSZETI MUZEUM
ÉS
A MAGYAR IPARMŰVÉSZETI TÁRSULAT KÖZLÖNYE

SZERKESZTI

A VALLÁS- ÉS KOZOKTATÁSÜGYI MAGYAR KIR. MINISTERIUM

MEGBIZÁSÁBÓL

PASTEINER GYULA

SZERKESZTŐ TÁRSAK

RADISICS JENŐ ÉS UHL SÁNDOR

1889

NEGYEDIK ÉVFOLYAM

BUDAPEST
KIADJA A MAGYAR IPARMŰVÉSZETI TÁRSULAT
1889.

Uhl Sándor

FRANKLIN-TÁRSULAT NYOMDÁJA

MŰVÉSZI IPAR

AZ ORSZÁGOS MAGYAR IPARMŰVÉSZETI MUZEUM

ÉS

A MAGYAR IPARMŰVÉSZETI TÁRSULAT KÖZLÖNYE

SZERKESZTI

A VALLÁS- ÉS KÖZOKTATÁSÜGYI MAGYAR KIR. MINISTERIUM

MEGBIZÁSÁBÓL

PASTEINER GYULA

SZERKESZTŐ TÁRSAK

RADISICS JENŐ ÉS UHL SÁNDOR

1888

HARMADIK ÉVFOLYAM

BUDAPEST

KIADJA A MAGYAR IPARMŰVÉSZETI TÁRSULAT

1888.

BRONZ GYERTYATARTÓ.

Az Iparművészeti Társulat által pályadíjjal jutalmazott terv UHL SÁNDOR-tól.

Uhl Sándor

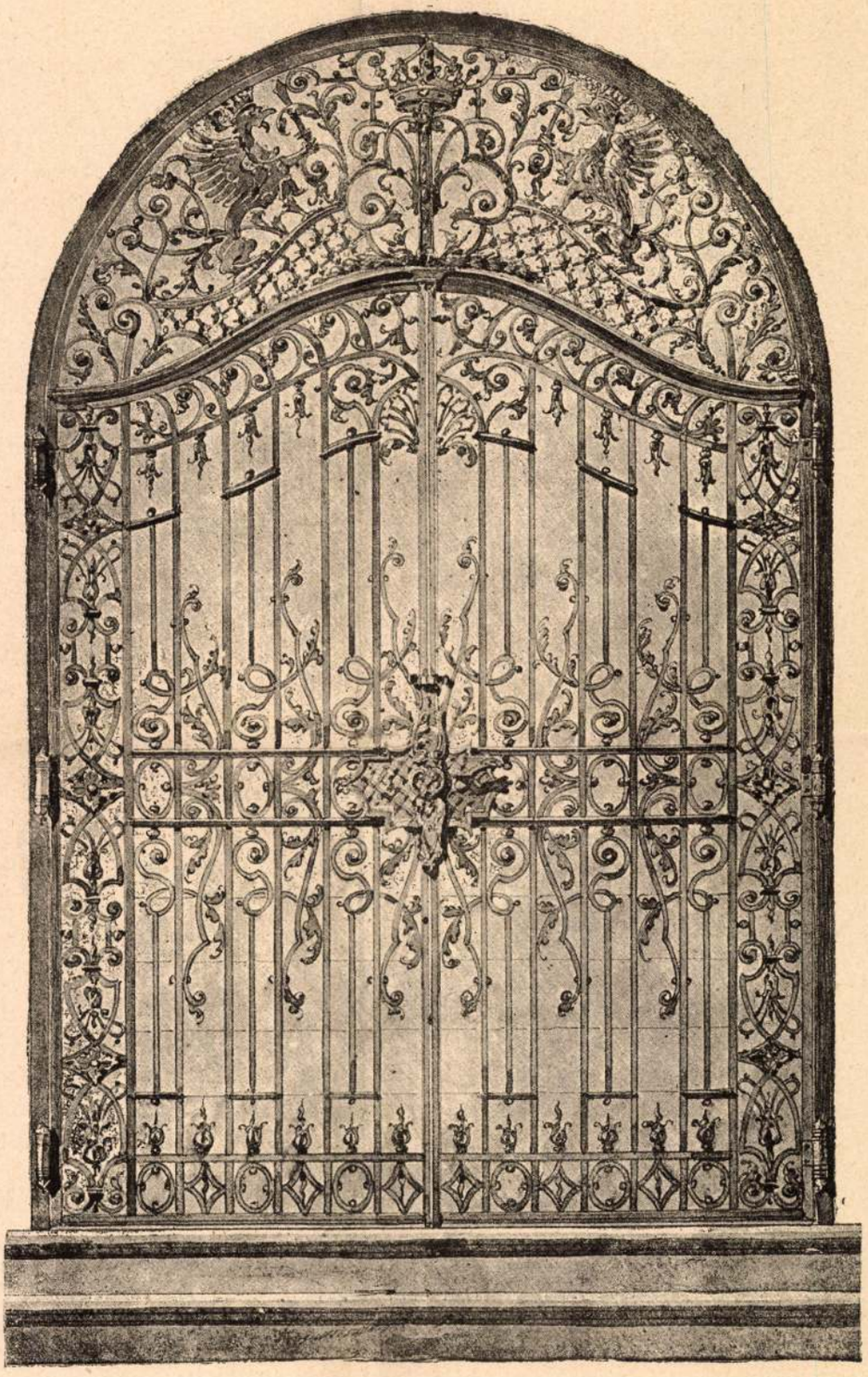

Rácskapu. Gróf Bánffy György boncz-hidai kastélya számára tervezte Uhl Sándor.

Művészi Ipar
1885/86. 414. l.

behatott a művészi ipar ügye a nagy közönség rétegeibe, nem csupán egyesek, hanem mondhatjuk az egész közvélemény élénk érdeklődést tanúsít az ipar művészi újjá teremtésének kérdése iránt. Ezt a kérdést mindenütt nagy fontosságú nemzeti ügynek tekintik. Nézzük csak, hogy a bécsi hasonló intézet, az *Oesterreichisches Museum für Kunst und Gewerbe* milyen tevékenységnek a központja, milyen nagy ott a sürgés, forgás, milyen hatást gyakorolt Bécs iparára. Azt szokás mondani, hogy Budapest mindenben Bécset szokta utánozni, kérdjük tehát, mért nem utánozza ebben is? S miután e közel fekvő példát hoztuk fel, hogy ne látszassunk a közönséget egyoldalúan vádolni, nem hallgathatjuk el, hogy a csend, mely iparművészeti muzeumunk körül uralkodik, súlyosabb vád iparosainkra, mint közönségünkre nézve. Ezzel kapcsolatban fölemlítjük azt a sajátszerű körülményt is, hogy iparosaink feltünően idegenkednek az iparművészeti társulattól, tehát két olyan intézmény iránt közönbösek, melyek mindegyike kiválóan az ő érdekeiket képviseli. Nem szándékozunk e tüneménynek részleteit kutatni és föltárni, de megkisértjük csak is egy kérdéssel világot vetni a dolgok miben létére. Talán kicsinylik iparosaink az iparművészeti muzeumot és társulatot, talán sokkal csekélyebbnek tartják egyiket is, másikat is, sem hogy igazán hasznot remélhetnének? Ez lehetetlen. — Hisz mint már említettük — külföldi tekintélyek is méltánylattal nyilatkoztak a múzeumról, melynek igen szép gyüjteménye, s gazdag szakkönyvtára van, mely teljesen kielégíti azoknak igényeit, a kik tanulni akarnak. A mi pedig a társulatot illeti, az maguk az iparosok részvétlensége daczára már is jelentékeny alaptőkével rendelkezik, s alig várja, hogy alkalom kinálkozzék azt iparunk művészi fejlesztésére fölhasználni.

Hol rejlik tehát az ok? Röviden rámutatunk. Iparosaink egy része egyátalán nem bir annyi képzettséggel, hogy önmagától tovább tanulhatna; a másik rész pedig nem tartja szükségesnek, hogy tanuljon. A társulattól pedig azért tartózkodnak, mert jó kézművesek lehetnek ugyan, de művészetük csekély, nem bíznak önmagukban, félnek megjelenni ott, a hol a művészet magasabb mértéke alkalmaztatik.

Mindezen hiányokon úgy a közönséget, mint az iparosokat tekintve, véleményünk szerint csak is az alapos rajztanítás minél átalánosabb elterjedése segíthet.

A művészethez mindenekelőtt három dolog szükséges: először rajz, másodszor rajz és harmadszor rajz.

Budapest, 1886. május hó. *Kadocsa Lippich Elek.*

volna azokat. A fölületeket így talán jobban betakarják a diszítmények, de az eljárás semmi esetre sem helyes.

Végül tekintetbe kell vennünk, hogy a diszítményt olyan mezőbe is alkalmazzuk, mely egyenletesen kiterjed vagy szűkebbé válik, például a három szegletű, kerek, kúp alakú fölület vagy a kerülék. Ilyenkor az ékítmény

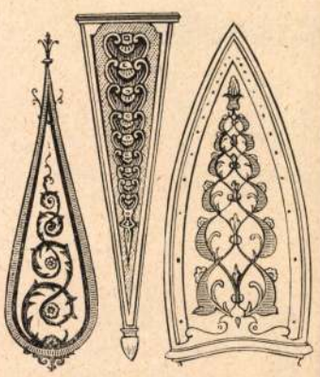

a sík mentének megfelelően kisebbedik. De jól vigyázzunk, hogy e kisebbítésnek jókor szabjunk határt, azaz beszüntessük, mihelyt az értelmességet veszély fenyegeti. Inkább — újra meg újra hangoztatjuk — egyszerűsítsük, avagy változtassuk még a diszítményt, de óvjuk meg a mértéket.

Sajnos, a művészek jelenleg a mértékegységre rendkívül kevés gondot fordítanak, az iparban nem látszik meg, hogy vele sokat törődnének, még az építészek is legtöbbször figyelmen kívül hagyják e fontos elvet. S ezért majdnem naponta látunk karos gyertyatartókat, melyek más mérték szerint készítvék, mint a hozzávaló óra és csésze ; székeket és asztalokat, melyeken a tagozatok, daczára annak, hogy ugyanegy helyiségben állanak, különböznek méretre nézve; másrészt nem ritkán egy asztalkészlet minden egyes darabjának úgy alakja, mint diszítménye más és más mérték alapján van szerkesztve, és így tovább. Pedig csekély fáradságba kerülne e csúnya hibákat elkerülni.

Az elv tehát ez : valamely szerkezet minden egyes darabja egy és ugyanazon mérték szerint készüljön. A kancsó és a hozzátartozó tál ép úgy megkívánja az egyöntetűséget, mint a szék, asztal és pohárszék, mely ugyanabban a szobában van. Összevaló ékszerek : nyakék, karperecz, fülönfüggő és násfa egyenlő részletekkel birjanak ; szaporíthatjuk az elemeket ha kell, újakat is tehetünk hozzá, de méreteiken nem változtatunk. Hasonló módon járunk el változatos alakú kötetek kötésénél, például egy munka szövegénél és képtábláinál.

Ez irányban haladva nehézség nélkül el fogjuk érni azt, hogy tervezeteink egységesek és összhangzatosak legyenek.

Radisics Jenő.

SAROKSZEKRÉNY.

XIII. lap a szövegen kivül.

A sarokszekrényt, melynek rajzát bemutatjuk, Török-Seitz úrhölgy részére Uhl Sándor építő művész tervezte. Szabályos négyszögű szobának egyik sarkát foglalja el, a mint a rajzhoz mellékelt mértékből kivehető, méretei nem nagyok, s iratok és egyéb értékesebb apróságok megőrzésére szolgál. Az alaprajz nyujtott hatszög. A szekrény hársfából készült, teste három részből áll, az alsó és felső résznek vizirányos átmetszete egyenlő, míg a közbelső rész vizirányos átmetszete a középen nem ugrik befelé. Az egész alkotmány hat oldalosztályra és tiz fiókra van fölosztva. A csekély méretek a tervező művészt arra utalták, hogy a rendelkezésre álló tért minél inkább kihasználja, s ezért a szerkezet alkat-

Művészi Ipar
1885/86.

hagyjunk továbbá egymásnak megfelelő üreségeket a háttérben, s tegyük ugyanazon helyre a diszítmény fő tömegeit.

Kiváltkép az emberi alak felhasználásánál óvakodjunk a meggondolatlan kisebbítéstől, még akkor is, ha a berajzolandó tér szerfelett szűk lenne s bizonnyal jobb egész alak helyett mellképet vagy csak fejet adni. Ha mindamellett az embert tetőtől talpig ábrázoljuk, azt fogjuk elérni, hogy koruk változik meg, az ifjuból ifjoncz, sőt esetleg gyermek is válik, a mi egyenlő magas alakokat feltételezve a mérték megnagyobbítását jelenti. Ép ezen okból virágos környezetben madarat pillével, sőt szükség esetén légygyel is helyettesíthetünk, a mi által a mérték egységét megóvjuk.

Óvakodjunk, nehogy a mérték ellen vétsünk, két különböző szélességű szalagban, mely egy és ugyanazon egészhez tartozik, ugyanazt a diszítményt pontosan ismételni, inkább adjunk hozzá vagy vegyünk el valamit az olyan diszítményből, melynek részleteit megváltoztatni nem akarjuk. A 342-ik oldalon látható két példa világosan feltünteti, hogyan kell, illetve nem kell ilyenkor eljárni.

A régi görög edényeken akadunk kitünő példákra arra nézve, mi módon lehet a mérték egységét fentartani. Igy midőn elhatározták, hogy az edényt gyengéd indákkal és levelekkel diszítik, s e czifraságot az öblön is ismételni akarták, jobb szerették az indák finomságát megtartani, s hatásukat az elágazások tömeges szaporításával erősbíteni, semhogy nagyobbra, vastagabbra, szóval ügyetlenebbre rajzolták

részeit igen karcsúan és díszesen alakította s azoknak fínom formákat adott, gondosan kerülve a túlságos gazdagságot. A formáknak pompás hatását az idézi elő, hogy a szekrény egész fölülete enyves festékkel van befestve, a színek mélyek és faragott részeken aranyozás egészíti ki. A középső rész két nagy mezőjén már meglevő japáni selyem himzéseket kellett a művésznek alkalmazni. Ezeknek mérete a szekrényhez képest némileg nagynak mondható. A művészt a tervezésnél azon eszme vezérelte, hogy a szekrény egyrészt gyakorlatilag minél használhatóbb legyen, másrészt hogy a tárgy keleti jellegének megfelelően, minél díszesebb és pompásabb hatást érjen el, s ezért szakított a mai asztalosművek dagályos nehéz formáival, nem ragaszkodott a már nagyon is megszokottá, sablonszerűvé vált renaissance formákkal, ezekkel ellentétben nagyobb tért engedett a keleti befolyásnak és karöltve megkisérlette a fának színes befestését érvényre juttatni. *O. F.*

IRODALOM

KÖNYVISMERTETÉS.

Dr. HUGO v. TSCHUDI—Dr. KARL v. PULSZKY, *Die Landes-Gemälde-Galerie in Budapest.* Wien, 1883. Gesellschaft für vervielfältigende Kunst. Ivrét. XI. 51 és 47 oldal; 10 kép a szövegben és 58 kép a szövegen kívül. Ára fűzve 35 frt, díszesen kötve 40 frt.

E sorokban oly kiadványra óhajtjuk olvasóink figyelmét irányozni, mely nem egészen új ugyan, de ránk magyarokra nézve állandó érdekkel bir, a mennyiben tárgyát az országos képtár, hazánk legbecsesebb művészeti gyűjteménye képezi. Az ország pénzügyi viszonyaihoz képest nagy erőfeszítést tett, midőn a képtárt egy millió forintért megvásárolta. De Magyarországnak addig nem volt semmiféle művészeti gyűjteménye, s ha lett volna, akkor is elodázhatatlan kötelességet teljesít vala ennek megvásárlásával.

Az átvételkor 637 kép volt a gyűjteményben, ehhez járult Eszterházy herczeg tulajdonából még három darab. 1875-ben a nemzeti múzeumban levő régi képek, nagyobb részben Pyrker László hagyománya, s utóbb Ipolyi Arnold jelentékeny ajándoka gazdagították a gyűjteményt. Ez az országos képtár, mely a tud. akadémiában a kedvezőtlen helyiség daczára úgy van berendezve, hogy bátran megmutathatjuk az idegeneknek.

Ne gondoljuk azonban, hogy ezzel már mindent megtettünk.

A művészeti gyűjteményeknek, tehát a képtárnak is, nem csupán az a föladata, hogy gyönyörködtessen, hogy élvezetes, s nemes szórakozást nyujtson, hanem hogy egyúttal a tudománynak is szolgáljon. Az utóbbi feladatot pedig csak az irodalom útján lehet megoldani. Ambár nálunk még ma is találkoznak, a kik elfogultságukban nem ismerik fel, hogy az irodalom a művészetek körül mily fontos szerepet játszik, annak részletes taglalásába még sem bocsátkozunk. Tény az, hogy országos képtárunknak egy nagy hiánya van még, s ez az, hogy eddig nagyon kevéssé művelték irodalmilag, magyar nyelven pedig épen nincs irodalma, mert a mi megjelent, az nem számít, kivéve egyet, melyről azonnal fogunk szólani.

Mündler Ottó becsülte meg a képtár értékét, midőn eladásra került, s ez a becslés volt egyszersmind az, mely a gyűjteménynek a külföldön szélesebb körökben is először tekintélyt és hirnevet szerzett. Néhány évvel ezelőtt pedig Moriz Thausing írt a gyűjteményben levő velenczeiekről, különösen Gentile Bellini és Giorgione képeiről néhány rövidebb

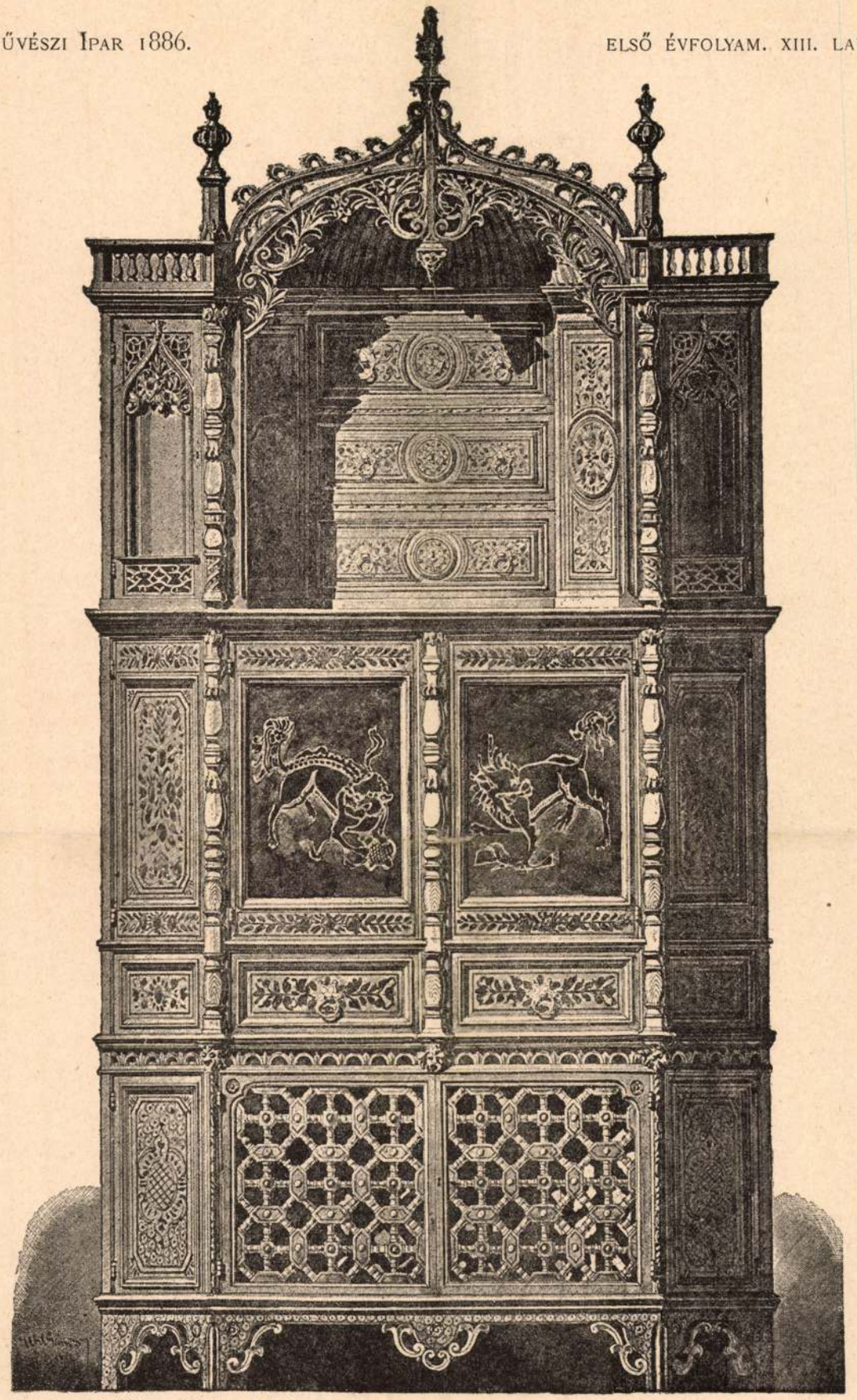

Horganymaratás, készítette Weinwurm A. Budapesten. Rajzolta Uhl Sándor.

SAROKSZEKRÉNY,

színesre festve és aranyozva.

Török-Seitz Jutta úrhölgy részére tervezte UHL SÁNDOR épitő művész.

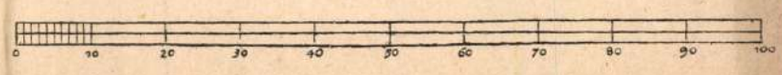

Uhl Sándor

mert szives igéretét birjuk, hogy a muzeumra ezentúl is ki fogja terjeszteni figyelmét.

A következőkben adjuk a megvett tárgyak lajstromát: két lakkfestésű palaczk Syndből, egy doboz, egy tálcza, egy virágedény és egy evező lakkfestéssel díszítve Kasmirból; két lakozott kokusdió, két Sarai-edény, két köpőtálcza és egy doboz ezüsttel kirakva, valamennyi Bidri-munka Hyderabadból; egy régi szobor, egy vésett Lota-edény és egy lotusvirág alakú edény bronzból; egy ezüsttel kirakott Lota-edény Tanjoreből, egy sárgaréz edény zománczczal díszítve Jeypore-ból. A fémek csoportjához tartozik egy arany nyakláncz, remek művű zománczczal, egy arany gyűrű és egy rendkívül érdekes népies ékszergyűjtemény, egy aczéltőr ezüsttel kirakva Rajputanaból, egy gyönyörű kis kés Ceylonból, ugyanonnét származik két agyagtál és egy nagy Lota-edény, melynek lefejtett mustrája fejlécz alakjában e sorok elején látható. Egy nagy virágokkal cziffrázott tál a bombay-i School of Artsból való, egy másik díszedény talppal és mythologiai jelenettel szintén Bombayból származik.

Az ezüsttel berakott bombay-i munkát képviseli egy tükör. Végül még öt hímzett kelme, közülök az egyik tükördarabokkal van kivarrva.

PRÉSELT BŐRREL KÁRPITOZOTT SZÉKEK.

E folyóirat első számában az iparművészeti muzeum szerzeményeit ismertető közlemény az olvasó figyelmét első sorban két székre irányozta, melyeknek különös érdeket a préselt díszítményű bőrkárpit kölcsönöz. A multkori leirás kiegészítéseül e számhoz csatoljuk a szék fénynyomatú képét, s ugyanakkor a szövegben adjuk egy szint ilyen újabb készítmény rajzát, melyen Uhl Sándor építő művész terve után a fa állvány Sipos Albertnek, a bőrkárpit pedig Morzsányi Józsefnek a müve.

Az aranyozott, ezüstözött és festett vagy domború díszítményű bőr különösen a 16-ik és 17-ik században átalánosan el volt terjedve, s falak és bútorok kárpitozására használták. Spanyol-, Franczia-, Olasz- s Angolországban, Portugalban, Hollandban és Flandriában egyaránt készitettek díszes bőrkárpitokat. Minthogy azonban már maga a bőr is drága volt, s annak kikészítése, de még inkább az aranyozott és festett, mint a domború díszítmény előállítása nagyon fáradságos volt és kiváló gondot igényelt, azért csak a fejedelmek és a vagyonos előkelők használták falak kárpitozására, a kevésbbé gazdagok pedig csupán egyes bútordarabokat, rendesen székeket kárpitoztak többé vagy kevésbbé díszes bőrrel.

A bőr ilyetén művészi kidolgozásának eredete bizonytalan. Az irodalom, mely vele foglalkozik, szintén nem nagy terjedelmű és kevés tájékozást nyujt. Davillier Charles, *Notes sur les cuirs de Cordoue* czím alatt 36 oldalra terjedő füzetet irt, s ő tárgyalja aránylag legrészletesebben a művészi ipar ezen ágának történetét. Nehány adattal bizonyítja, hogy Ghadâmes, a régi Cydamus észak-áfrikai városban a Kr. utáni 7-ik században már készültek bőrkárpitok, s hogy a 12-ik században Ghadâmes ezen készítményei híresek

Művészi Ipar
1885/86.

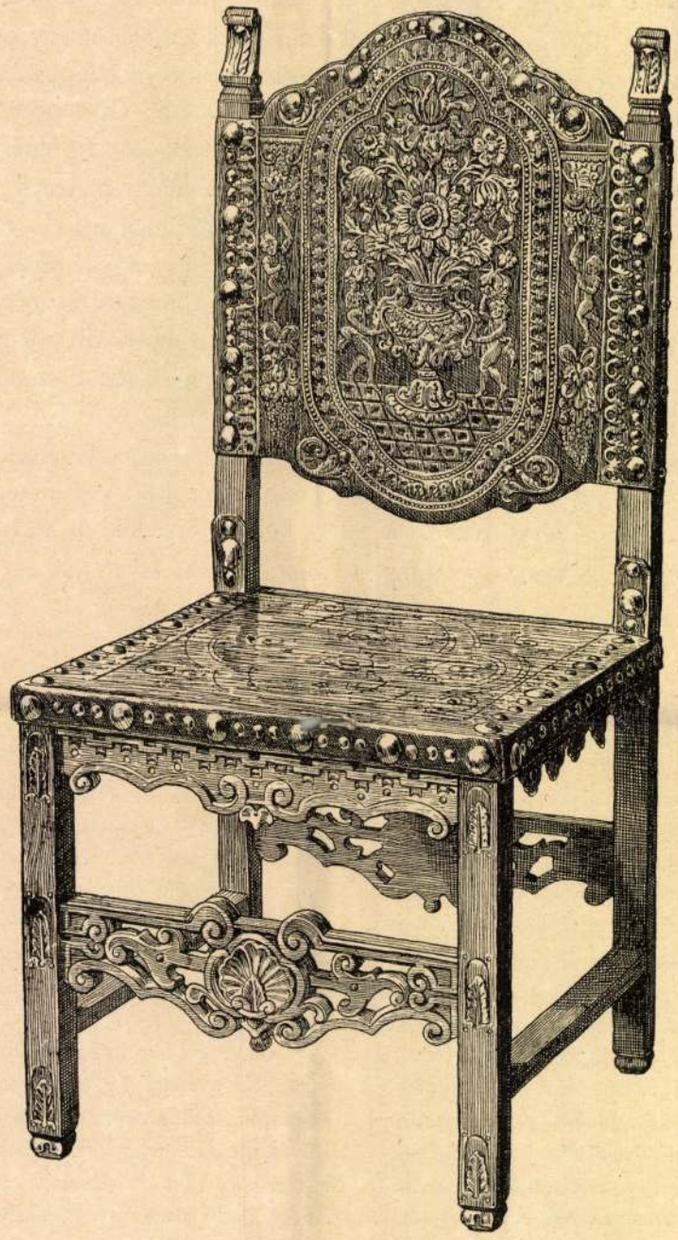

Préselt bőrrel kárpitozott szék.

Uhl Sándor épitész terve szerint a famunkát készitette Sipos Albert,
a bőrmunkát Morzsányi József.

voltak, s e város szerint nevezték el a spanyolok a bőr kárpitot *guadamacil*-nek.

A guadamacil szó értelmére és keletkezésére nézve ez a magyarázat elégséges, és Davillier ezzel be is éri. De nem ad fölvilágosítást a bőr kárpit eredetéről és régiségéről. Ha ezt kutatjuk, nem állapodhatunk meg az észak-áfrikai araboknál, hanem tovább vissza menve az ó korba, eljutunk a thebai sírokhoz, melyeknek falain festett és préselt bőrrel kárpitozott butorok vannak ábrázolva. A zsidók frigyszekrénye fölé is vörösre festett kecskebőr volt feszítve. E szerint tehát már az egyiptomiak is készítettek díszes bőr kárpitot, s az arabokat nem illeti meg a föltalálás dicsősége, de megvan azon érdemök, hogy a Keleten évezredeken át megőrzött ezen technikát a Nyugaton meghonosították.

Spanyolországban a 16-ik században Cordova bőr kárpitjai voltak a leghíresebbek, úgy, hogy a finomabb kikészítésü bőrt Spanyolországban is általán *cordovanes*-nek hívták. De Sevillában és Barcellonában is művészi tökélyt ért el az ipar ezen ága. A barcellonai guadamacileros-testületnek 1539-ik évből kelt és Davillier által idézett alapszabályai igen érdekesek, kivált azért, mert tanúskodnak arról, hogy a város mily féltékenyen őrizte bőr kárpitjainak jó hírnevét, s hogy mily szigorú intézkedésekkel akarta megakadályozni, nehogy a tudatlanság és a nyerészkedés benne kárt okozzanak. Az alapszabályokat olvasva, megértjük azt is, hogy IV-ik Henrik által Párisban alapított két műhely, noha nagy tevékenységet fejtett ki, még sem birt megküzdeni spanyol versenytársával. A spanyolországi műhelyek mind végig megtartották elsőségöket ezen technikában, s épen technikai járatosságukban rejlik a kulcsa annak, hogy kárpitjaik finom rajzát, nemes díszítését más országok műhelyei nem voltak képesek utol érni. A 17-ik században a bőr kárpitok díszítésében az aranyozás és a festés túlsúlyra jutott, a préselt domború díszítmények helyét a legkülönfélébb alakos ábrázolások foglalták el. A 18-ik században Spanyolországban és a többi országokban hanyatlott, utóbb a század végén egészen megszünt az ipar ezen ága, háttérbe szorította a szövet és a papir kárpit.

Daczára az egykori nagy elterjedésnek, a régi bőr kárpitok most igen ritkák, nagyon keresettek, s csak elvétve fordulnak elő a régiségek piaczán. E nemben legszebb gyüjteménynyel a South Kensington- és a Cluny-muzeum dicsekszenek.

Hogy a bőrnek, mint butor-kárpitnak sok előnye van, azt tagadni nem lehet, s a menynyivel költségesebbé válik a művésziebb kidolgozás, a préselt díszítménynél fogva, azért kárpótlást nyújt tartóssága. Az ülő butornak a bőr kárpit megadja az állandóság, a szilárdság látszatát, a bőr sötét színét pedig jótékonyan élénkíti a domború díszítmény, s ennélfogva a bőr, ha minden tekintetben nem is versenyezhet a szövött kelmével, mind azáltal figyelmet érdemel a butor díszesebb kárpitozásánál is.

Újabb időben a nyugati országokban szép sikerrel kisértették meg a préselt bőr kárpit készítését fölújítani. Nálunk Morzsányi József, a Honi Iparművészeti Vállalat vezetője volt az első, ki préselt bőrrel butorokat kárpitozott, s a rajzunkban bemutatott széken kívül, már több szép munkát készített; közülök fölemlítjük a székeket, melyek az országos tárlaton a Lyka-féle szobának nem utolsó díszét képezték. Sajnos azonban, hogy a művészi feldolgozásra alkalmas bőrt a külföldről, névszerint Angolországból kell hozatni.

KÖNYVISMERTETÉS.

GERMANO WANDERLEY. ÉPÜLETSZERKESZTÉSEK KÖNYVE. A teljesen átdolgozott és bővített második kiadás után ford. *Tankó Sámuel.* 3. kötet. Kiadja a magyar mérnök- és építész-egylet. Budapest, 1885.

A munka, melynek harmadik és egyszersmind befejező kötete csak a napokban hagyta el a sajtót, nem eredeti, de ez a körülmény kevéssé befolyásolhatja örömünket megjelenése fölött, nemcsak azért, mert építészeti irodalmunk egyik ágának tágabb körű használatra alkalmas első termékét látjuk benne, hanem főképen, mert abbeli törekvéseinknek egyik kétségtelen nyilvánulása, hogy a szellemi élet minden terén lassan bár, de fokról-fokra következetesen kezdjük kifejteni erőinket.

A kínálkozó alkalmat nem véljük elmulaszthatónak, hogy röviden vissza ne pillantsunk a közelmúltra, s tájékozás végett a dolog lényegével összefüggésben levő némely megjegyzést ne tegyünk, még mielőtt a könyv érdemleges ismertetésébe bocsátkoznánk.

Régen hangzott már a panasz, hogy nincs irodalmunknak ága, mely rohamos kulturális fejlődésünk közben annyira parlagon maradt volna, mint a műszaki ; s a panasz annyival jogosúltabb volt, mert fel nem tételezhető, hogy a dolog hivatott, színvonalon álló technikusok hiányán múlt volna. Mentségül fel lehet ugyan említeni, hogy a technikai szakmunkák költséges kiadásával járó koczkázat oly gátat képezett, melynek ledöntésére nehezen akadt merész vállalkozó, de azért kétségtelen, hogy elmaradottságunknak fő okát első sorban amaz elzárkozottságban kell keresnünk, mely műszaki embereink részéről az irodalom iránt általában tapasztalható volt. Toll és körző, az újabbkori társadalom e két hatalmas eszköze, egymással össze nem férő tényező számába ment a magyar technikus előtt, ki amannak — szerinte : a jogászok kiváltságos fegyverének — használatától következetesen tartózkodott. Rövidre vont foglalata amaz érvelésnek, melylyel a gyakorlat emberei álláspontjukat jelezték és védelmezték, körülbelül úgy hangzik, hogy : az igazi technikus hivatása a gyakorlat, s a ki szakmájával irodalmilag is foglalkozik, az czélját téveszti.

A hamis érvelés, a mint a következmények mutatták, hódított, s e körülménynek tulajdonítható, hogy a magyar műszaki irodalom felvirágoztatása iránt egyesekben itt-ott fellobbanó lelkesedés az általános közöny dermesztő légkörében csakhamar kihült, s a viszonyok már oda fejlődtek volt, hogy kedvező fordulatot csak a sors véletlen szeszélyétől lehetett várni.

Említsük-e, hogy a divatos tévtan miatt a magyar műszaki ember teljesen a szomszédos kulturnépek irodalmának felkarolására és gyámolítására volt utalva.

De a ferde nézetek hamar maguk után szokták vonni a megtorlást, s az ebben az esetben sem maradt el. A nagy közönség tovább fűzte a hangoztatott alapelvben nyilvánúlt eszmék lánczolatát, s azt a nem épen hizelgő következtetést vonta le, hogy a technikus alig léphet fel a társadalomban nagyobb igényekkel mint a kézműves, s abbeli véleményének tartózkodás nélkül adott is kifejezést nem annyira

Uhl Sándor nincs benne!

MŰVÉSZI IPAR

AZ ORSZ. MAGYAR IPARMŰVÉSZETI MUZEUM
ÉS
A M. IPARMŰVÉSZETI TÁRSULAT KÖZLÖNYE

SZERKESZTI

A VALLAS- ÉS KÖZOKTATÁSÜGYI MAGYAR KIR. MINISTERIUM

MEGBIZÁSÁBÓL

PASTEINER GYULA

SZERKESZTŐ TÁRS:

RADISICS JENŐ

V. ÉVFOLYAM. 1890. HARMADIK SZÁM.

BUDAPEST

KIADJA A MAGYAR IPARMŰVÉSZETI TÁRSULAT

1890

MŰVÉSZI IPAR

ÖTÖDIK ÉVFOLYAM. 1890. HARMADIK SZÁM.

TARTALOM.

SZÖVEG:

Oldal

Az üveg edények. JAKABFFY FERENCZTŐL ... 98

Irodalom:

Könyvismertetés. *La Collection Spitzer.* Tome premier. Antiquité – Moyen – Age – Renaissance. Paris. Maison Quantin et Liberaire Centrale des Beaux-Arts. 1890. DINER JÓZSEFTŐL ... 125

Folyóiratok ... 139

Különfélék ... 141

KÉPEK A SZÖVEGBEN:

Görög váza agyagból ... 100

Japáni mandarin váza porczellánból ... 100

Olasz majolika díszkancsó. 1530-ból ... 101

Ezüst serleg. XVI. század ... 101

Mintába fuvott római kenőcsös üveg ... 104

Két fülű palaczk. Ujabb velenczei munka ... 105

Ráforrasztott üveg szálakkal díszített római palaczk és két pohár ... 107

Csavart kelyhű serleg. Régi velenczei munka ... 108

Velenczei szárnyas pohár ... 108

Buborékokkal hálószerűen díszített tál. Régi velenczei munka ... 109

Millefiori váza ... 110

Római millefiori edény ... 111

Német Römer pohár ... 112

Római csésze márványos üvegből ... 112

Német pohár ráforrasztott csücskökkel ... 113

Arab mécses zománczos festésű üvegből. XIV. század ... 114

Német pohár zománczos festéssel. 1665 ... 115

Rokoko pohár aranyos díszítménynyel ... 116

A Portland-váza ... 117

Római váza kameoszerű köszörült díszítménynyel ... 118

A szegszárdi vas diatretum ... 119

Pohár kristály üvegből. Cseh munka. XVII. század ... 120

Palaczk gyémántos köszörüléssel. Angol munka ... 120

Khinai palaczk domború köszörült díszítménynyel ... 124

Venus születése. Tanagrai agyag szobrocska ... 126

Venus. Kis-ázsiai bronz szobrocska ... 127

Zománczos réz tábla. Rajnavidéki munka. XII. század ... 128

Könyvtábla zománczczal díszített rézből. Limogesi munka. XIII. század ... 129

Házalakú ereklyetartó zománczczal díszített rézből. Limogesi munka ... 130

Beágyazott zománczos réz tábla. Limogesi munka. XIII. század ... 131

Füstölő bronzból. Franczia munka. XII. század ... 132

Bronz gyertyatartó. Franczia munka. XIII. század ... 132

Zománczczal díszített ezüst kehely. Arditi András műve. Florencz. XIV. század ... 133

Ereklyetartó ezüstből. Német munka. XV. század ... 134

Ezüst gyertyatartó. Német munka. XV. század ... 135

Ereklyetartó rézből. Velenczei munka. XV. század ... 135

Ereklyetartó ezüstből. Portugal munka ... 136

Füstölő ezüstből. Spanyol munka. XVI. század ... 136

Pásztorbot rézből. Olasz munka. XVI. század ... 137

Pax. Olasz munka. XVI. század ... 138

Ezüst szelencze. Német munka. XVI. század ... 139

*

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Budapest, VI., Andrássy-út 67.

*

Az első évfolyam teljes példányai kaphatók a Franklin-Társulat kiadó-hivatalában: IV., Egyetem-utcza 4. sz. Ára 6 frt.

*

A Művészi Ipar 1890. (ötödik) évi folyamára 5 forintjával előfizetést elfogad a kiadó-hivatal.

EBÉDLŐ.

XI. ÉS XII. LAP A SZÖVEGEN KÍVÜL.

A szenvedély, melylyel a magánosok a régi tárgyakat gyűjtik, továbbá a türelmetlenség, melylyel az újabb tárgyak elkészítését sürgetik, átalán nem csekély hátrányára van a művészi iparban a termelésnek. Ennek a körülménynek tudhatjuk be azt is, hogy a tervező művészeknek csak fölötte ritkán kinálkozik alkalom egész lakosztályok alkotására, melyek minden részletökben a tervező rajzai szerint készülve, úgy a formák, mint a színhatás tekintetében művészileg befejezett, összhangzatos egészet képeznek. Az összhang alatt értjük az egésznek és a részleteknek nyugodt, egységes hatását, a mi végre is a legelső és legfőbb föltétel. Pedig sajnos, épen ez az, a mit rendszerint háttérbe szorít és lehetetlenné tesz a törekvés minél többfélét és változatosabbat összehalmozni és azzal kérkedni a látogatók előtt. Tényleg úgy van, hogy sokan csak is a látogatók kedvéért gyűjtenek össze mindenféle régit és újat, czéljuk azokat csudálkozásra ragadni, a helyett, hogy saját lakszobájuk összhangzatos hatásában saját maguk számára törekednének biztosítani a nyugalom és otthonosság kellemes érzetét. Sokan vannak, a kik nagy összegeket költenek, de mivel a régiségek és a ritkaságok gyűjteményét összetévesztik a lakszobával, saját otthonukban idegenek maradnak.

Minálunk különösen még két ok akadályozza a lakszobák egészének és részleteinek egységes alakítását. Az egyik a bérházak rendszerének átalánossága ; a másikat pedig azon sajnálatos körülményben ismerjük fel, hogy hazai művészi iparunk aránylag még igen alacsony fokán van a fejlettségnek. Mert ne feledjük el, hogy például néhány szobából álló lakosztály berendezéséhez nem csupán asztalos és kárpitos kivántatik, hanem abban együttműködésre a művészi ipar egész nagy családjának egyesülni kell, pedig hazai művészi iparunkból e családnak számos tagja hiányzik. Továbbá azt is be kell ismernünk, hogy iparosaink művészi képzettsége még nincs azon a fokon, hogy ilyen művek elkészítésébe becsvágyat helyeznének, de még gyakoribb az eset, hogy a megrendelők nem méltányolják az ilyen alkotásokat, s kevés érzékök van a tervezők művészi törekvései iránt.

Az ebédlő, melynek összképét a szövegen kívül a XI-ik, s egy részletét a XII-ik lapon adjuk, sok tekintetben a kivételek és ritkaságok közé tartozik. Uhl Sándor építő művész tervezte Török-Seitz Jutta úrhölgy megrendelésére, s az utóbbi részéről a művész a legnagyobb méltánylással találkozott, úgy hogy néhány jelentéktelenebb részletet leszámítva, megszorítás nélkül érvényesíthette eszméjét és művészileg befejezett egészet alkothatott. Köszönettel tartozunk a tulajdonos úrhölgynek,

Művészi Ipar
1885/86.

hogy leküzdve azon természetes féltékenységet, melylyel mindenki őrzi saját otthonát, lekötelezően megengedte, hogy e folyóirat olvasóival rajzban is megismertethessük az ebédlőt. Hozzá tartozik még egy fogadó terem, melyet más alkalommal fogunk bemutatni.

A föladat megoldásának részleteit illetőleg legelső sorban kiemeljük azt, hogy a tervező művész kötve volt a szoba térviszonyai által, melyekhez alkalmazkodnia kellett, s melyek nem kis mértékben kényelmetleneknek mondhatók. A szoba szöglethelyiség, méretei szerények, 3 ½ méter magasság, 5 méter szélesség és 6 méter hosszúság, s ehhez szabálytalan alak járult. A megoldást még jobban nehezítette három ablak és két ajtó. Ezen kedvezőtlen viszonyok a megoldás nehézségét azzal kárpótolták, hogy bizonyos eredetiséget idéztek elő, különösen az által, hogy a művész az egyik ablakmélyedést, mely képünk hátterében szemben látható, ülőhely számára fülkévé változtatta át, az ablaknyilás felső harmadrészét meghagyván. Így eleje vétetett azon hátránynak is, hogy két oldalról egyenletes világosság hatolt be a szobába, másrészt pedig a tér kihasználása kényelem tekintetében könnyebbé vált.

A formák tekintetében a művész a XVI-ik századbeli flandriai faépítészet lehetőleg szabad feldolgozására törekedett, a nélkül, hogy csak távolról is utánzásra adta volna magát. Egy nagyobb és egy kisebb pohárszéket alkalmazott, s tekintettel a mai kor gyakorlati igényeire, azoknak elhelyezésében és berendezésében egészen önállóan járt el. Az asztal és a székek ellenben inkább a régi berendezésekhez szabvák. Az asztalnak kihúzható részei vannak, melyek régi szerkezetüek, úgy a mint már a XV-ik században is alkalmazták. Amennyiben az asztal lapját csak kisebb mértékben kell megnagyobbítani, e szerkezet egyszerűség és szilárdság tekintetében mintaszerűnek mondható.

Az ebédlő alkatrészei a következők: a menynyezet, valamint 2 ⅕ méter magas, a szoba mind a négy falán végig futó burkolat, továbbá az ablak- és ajtónyilások bélése, két színre páczolt puha fából készült; a keretek sötét színűek, az általuk kerített mezők vöröses színűek és valamivel világosabbak. Minthogy a szoba egyes oldalai különböző hosszúságúak, a tervező az igazi művész tájékozottságával gazdagabb és változatosabb formákat kerülve, a burkolatot lehetően egyszerűen alakította, épen ezen oknál fogva mellőzte az erőteljesebb párkányzatot is. Egyedüli diszítményeül a művész a megrendelő úrhölgy nevének kezdőbetűit alkalmazta a burkolaton közvetlenül a párkányzat alatt. A falat a burkolat fölött szőnyegszerű mustrával diszíté, mely enyves festékkel van festve. Az ajtók fölött a festett dísz összeköti az ajtót a mennyezettel.

A tulajdonképeni bútorzat kivétel nélkül páczolt tölgyfából készült, egy nagy és egy kis pohárszékből, az utóbbi az ezüstneműek számára, ebédlő asztalból, egy kis felszolgáló asztalból, egy kis sarok szekrényből mosdó készülékkel és préselt bőrrel kárpitozott 12 székből áll. A bútorok méretei, valamint azok elhelyezése a szoba térségéhez alkalmazvák, csakis a székek látszanak aránylag nagyoknak. A székek rajzát a folyóirat 70-ik oldalán közöltük. A milyen egyszerű a fal burkolata, annál gazdagabbak és díszesebbek az ebédlő fő bútordarabjai: a pohárszékek. A művész ezeken fejtette ki fínom ízlését, s mindkettőben, de kivált a kisebbikben diszítés tekintetében igazi remeket alkotott. Meglátszik ezeken, hogy a művész beleélte magát föladatába, s azt saját fölfogása szerint önállóan, könnyedén s természetesen oldotta meg.

Megemlítjük, hogy az asztalos munkákat Sipos Albert készítette; a pohárszéken a vas fogantyúk Jungfer Gyula műhelyéből kerültek ki; a színes ablak Roth Miksa műve. A sárga réz csillár, valamint a mosdó készülék, mivel megfelelő honi készítmény nem kapható, Münchenben készült. *O. F.*

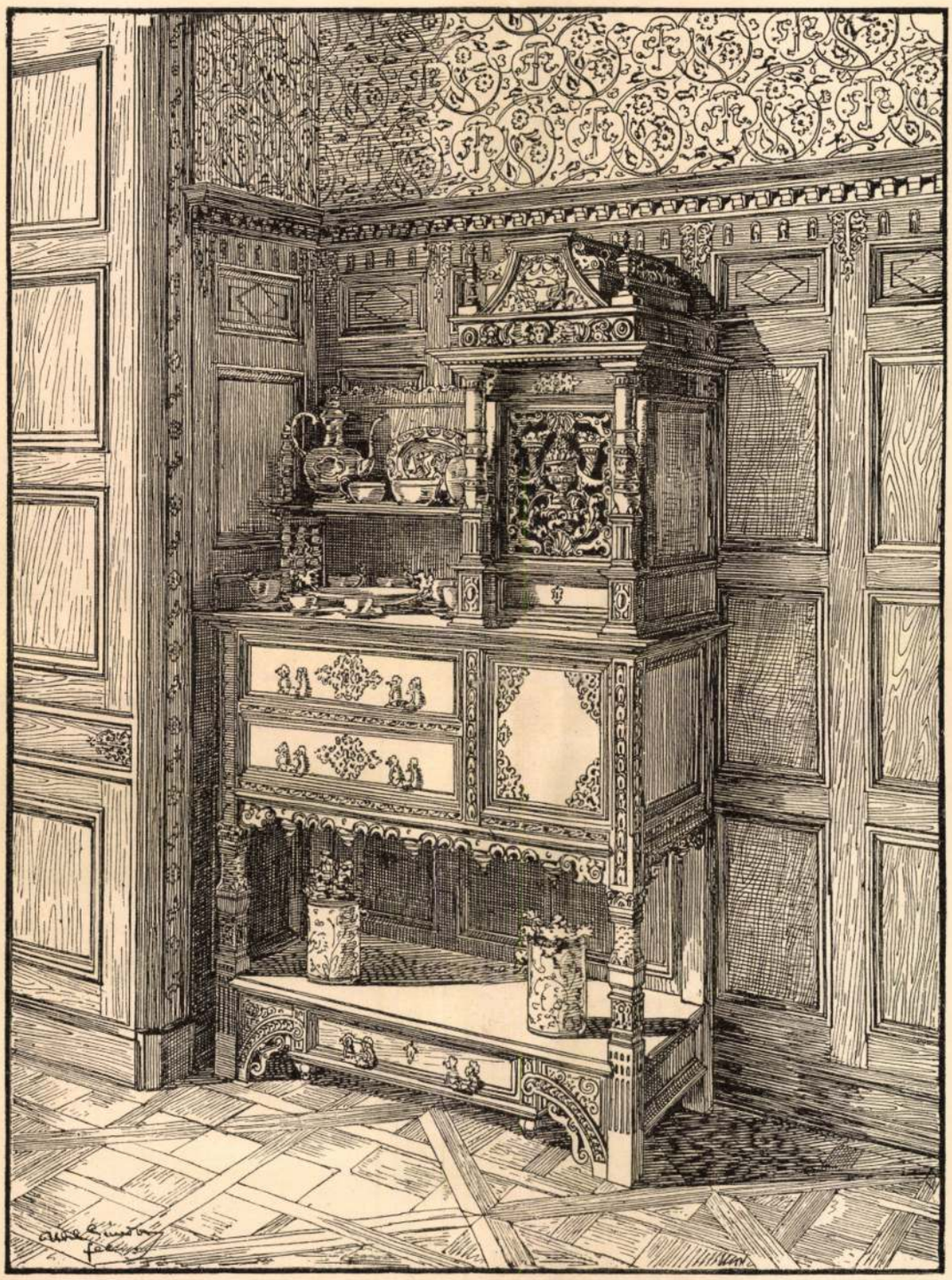

Horganyedzés, készitette Weinwurm A. Budapesten. Rajzolta Uhl Sándor.

POHÁRSZÉK

Török-Seitz Jutta úrhölgy részére tervezte UHL SÁNDOR épitő művész.

Uhl Sándor

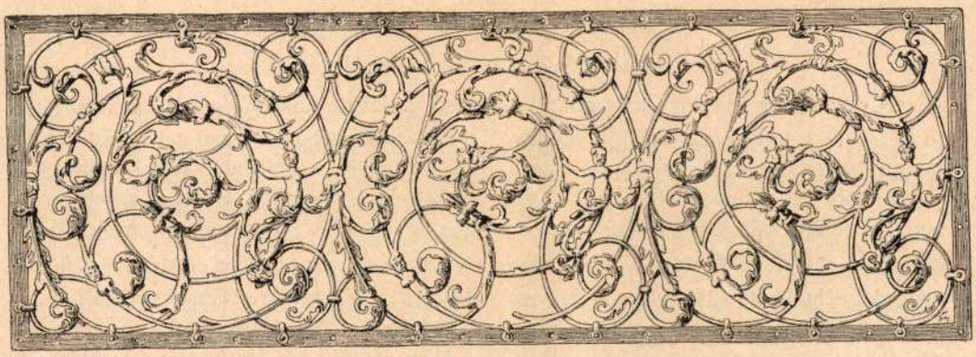

Kovácsolt vasrács. XVI. század. Az iparművészeti muzeumban.

A TERVEZŐ MŰVÉSZEK DÍJAZÁSA.

Az országos iparegyesület építészeti és iparművészeti szakosztályának január hó 13-ikán tartott választmányi ülésén Schickedanz Albert építész és tanár indítványt tett a művészi ipar számára tervező művészek és rajzolók díjazásának rendezése ügyében. A kérdés nagy fontosságú, mert benne rejlik a művészi ipar egészséges fejlődésének egyik föltétele. Az építő művészek díjazása, noha szabályozva van, szintén fölötte tökéletlen, s valóban nagy hiányai vannak ; a művészi ipar terén azonban e tekintetben épen semmi szabály sincs, s a tervező művészek teljesen ki vannak szolgáltatva a megrendelők kényének.

Ennélfogva őszinte örömmel üdvözöljük, hogy találkozott, a ki szóba hozta ezen kérdés megoldását, mely a művészi iparra csak kedvező hatással lehet, a mennyiben — hogy mindenek előtt ezt említsük — a kereseti viszonyok bizonytalansága és kedvezőtlen volta a csak némileg tehetséges rajzolókat arra indítja, hogy más kevésbbé bizonytalan jövedelmű foglalkozást keressenek. Ennek következtében technikailag jól iskolázott és valóban művészi erőkben tényleg nagy hiány van. A rajzolók és az építészek, kik hacsak rövidebb ideig is ezen irányban működtek, ismerik a nehézségeket. Széles körű technikai, valamint alapos művészi tanulmányok mellőzhetetlen föltételek, hogy valaki a művészi ipar változatos és nagy kiterjedésű terén sikeresen működhessék. Művészi tehetséget, sok időt és jelentékeny pénzáldozatot igényel az egyesektől, s az utóbbi tekintetben az iskolákat fentartó államtól is, hogy valaki a szükséges kiképeztetést elsajátítsa. És lássuk, mit nyernek azok, a kik e téren valóban sikert vívnak ki?

Nehány kiválóan rajzolói föladat kivételével, melyek jobban díjaztatnak, a művészi ipar körébe eső tárgyra nézve szokásból az előállítási költségnek 5—10%-a van elfogadva, s a 10%-os díjtételt már hallatlannak tekintik. Csak egy példát hozunk fel arra nézve, hogy a díjazás ezen módja milyen csudálatos eredményekre vezet és milyen igazságtalanság rejtőzhet mögötte. Egy gazdag, minden részletében gondosan kidolgozott szék tervrajzát kell elkészíteni, melynek előállítási költsége 80—100 frtot tehet ki. Ehhez csak félig-meddig is eredeti, s nem egyszerűen lemásolt terv elkészítése legalább három-négy napi munkát

Művészi Ipar
1885/86. évf.

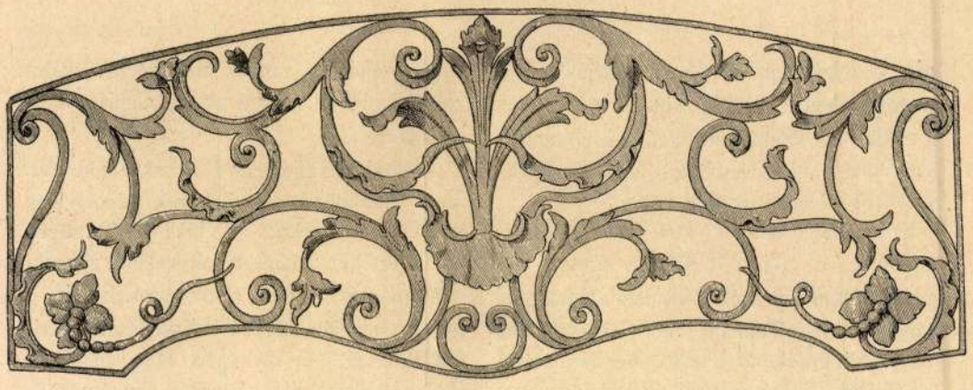

Kovácsolt vasrács. XVIII. század. Az iparművészeti muzeumban.

TŰKÖRASZTAL.

Franciául *console*-nek nevezik a bútort, melynek egyik képviselőjével e sorokban foglalkozunk és melyet rajzban is bemutatunk. E megnevezés azonban újabb keletű, a régibb leltárakban nem fordul elő. Alatta a franciák oly asztalt értenek, mely két ablak, vagy két ajtó között a falhoz illesztve áll, s esetleg a falat diszítő burkolat — *panneau* — befejezéseül szolgál. Tehát mindig szoros kapcsolatban van a fallal, illetőleg annak diszítésével, ennélfogva lényeges sajátsága, hogy helyéből nem mozdítható el, csak három oldala szabad, s ezek adnak helyet a dísznek. A bútort ezen helyzeténél és a falhoz való viszonyánál fogva nevezhetjük fali asztalnak, vagy pedig tükörasztalnak, a mennyiben mostanság rendszerint tükör függ fölötte, s annak mintegy állványát képezi.

A XVII. századbeli fényes termekben, melyekből a mai szalonok százféle kényelmes bútordarabja száműzve volt, gyakorta találkozunk ezen tükörasztalokkal; rajtok pompáztak a díszes gyertyatartók, órák, a chinai és japáni edények és ritkaságok. A diszítő művészet nem egy remekét bámuljuk közöttük, főleg Franciaországban, hol egy Bérain, Du Cerceau vagy Lepautre szolgáltatták a rajzokat. Könnyen érthető, hogy a nagy mesterek, kik a Galerie d'Apollonhoz hasonló feladatok megoldásában fáradoztak, figyelmüket még e bútorokra is kiterjesztették, miután azok mindig lényeges kiegészítő részét képezték a faldiszítésnek, beléolvadtak a diszítés egészébe, a mint ez alkalmazásukból önként következik.

A mi tükörasztalunk tömör diófából faragott, részben aranyozott, magassága 1, szélessége 2.25, mélysége 0.77 méter, XVII. századbeli munka, s állítólag Pescalonciana herczeg gyűjteményéből való. Mindazáltal nem dicsekedhetik előkelő leszármazással, eredetét nem vezethetjük vissza a nevezett mesterek egyikére sem. Magában véve sem kifogástalan, de azért megérdemli, hogy vele kissé behatóbban foglalkozzunk.

A tükörasztal két külső lába diszített, a belsők ellenben egyszerűek.

A külső lábakat vastag lapok képezik, s úgy a vonalak menetét, mint a merész faragást illetőleg az asztalnak legkitünőbb részei. Nyelvét öltő két-két fej adja meg az erőteljes jellemet; emelik ezt a hatást a csigavonalú

műből közrebocsátott füzetek figyelmes megtekintése után a Művészi Ipar egyetlen elfogulatlan olvasója sem fog tévedésbe jönni a bírálat alaposság és kritika értéke iránt s nem hiszi el a czikknek, hogy a ,,monarchia irodalmi és művészi körei'' melyek a közös munkára egyesültek, ne a kor, szinvonalán álló alkotást hoznának létre s a ,,meghivott bizottság fényes nevű tagjai'' közül kifeledték volna azt, ki hivatva lenne figyelmet forditni a ,,legelső követelményre, a könyvnyomtatás művészetére''.

Budapesten 1886. évi január 10-én.

A m. kir. államnyomda igazgatósága.

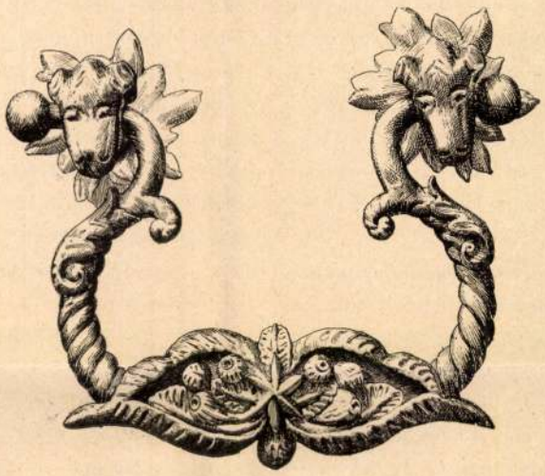

Kovácsolt vasfogantyú. Tervezte Uhl Sándor.

Művészi Ipar
1885/86. évf.

Sajnos, de való ezen állításom, s ennek következménye az, hogy ilynemű agyagárúkért mintegy másfél millió vándorol ki hazánkból.

Szeged, 1886 január 4-én. *Tóth Béla.*

II. Az Osztrák-Magyar Monarchia írásban és képben. A magy. kir. államnyomda kiadásában megjelenő, kizárólag hazai erők által előállitott „Az Osztrák-Magyar monarchia írásban és képben" czimű mű magyar kiadásáról a művészi ipar 3. számában megjelent czikkre s ennek azon állitására, hogy az államnyomdának a nyomdászatot hivatásnak nem tekintő hivatalnokai vannak, alólirt igazgatóság indittatva érzi magát a következők közzé tételére, annyival inkább, mert a czikk a vallás és közoktatásügyi magy. kir. ministerium megbizásából szerkesztett szaklapban jelent meg.

A Művészi Ipar az összes hazai lapokkal s számos külföldi hirlappal ellentétben, rosznak itéli idézett mű magyar részének kiállitását, úgy művészi részében mint az irói és művészi rész sokszorositásában s azért mondja a nyomdászatot hivatásnak nem tekintőknek az államnyomda hivatalnokait, mert „oly kicsinyes eszközökkel éltek, melyek a legcsekélyebbeknek is hozzáférhetők és általuk megvásárolhatók".

Vajjon a mű illusztracziójában részt vevő magyar művészek alkotásai kicsinyes, a legcsekélyebbek által is hozzáférhető, megvásárolható tárgyak-e? azt minden értelmes ember tudhatja s róla szólni is fölösleges.

A nyomdászattal szakszerüleg nem foglalkozók előtt azonban nem fölösleges az irói rész sokszorositási eszközéről a betükről, melyek megválasztásában a czikk a „főbünt" látja, megjegyezni

1. a czikknek következő szavait: „mindenekelőtt betűket kellene a mű számára teremteni, szépeket és a czélnak megfelelőket, mint a milyenek még eddig nem voltak. E betük — Rudolf-betük — a világ összes betümetszői közt folyó vetélkedésnek diadalát jelentenék";

2. az „Österreichischer Buchdruckerzeitung" 1885. évi 50. számában szóban levő mű Bécsben megjelenő német kiadását birálva igy ir: „Die ungarische Ausgabe, die aus einen Mediaeval . . . . gesetzt wurde, präsentirt sich aus diesem Grunde viel Eleganter" majd nehány sorral alább: „Die Ungarn sind wohlweislich nicht in diese Fehler verfallen";

3. Alexander Waldow az „Encykl. der Graphischen Künste" czimű kiváló tekintélynek elismert művében igy ir: „Mediaeval oder Old-Stil-Schriften, der älteste Schnitt der Antiqua und Kursiv. Derselbe ist in neuester Zeit (a mű 1884-ben jelent meg) und zwar zuerst in England und Frankreich, später auch in Deutschland wieder in die Mode gekommen. Die Schrift findet jetzt wieder die ausgedehnteste Verbreitung, ganz besonders zu feinen Accidenzarbeiten und Prachtwerken";

és e megjegyzések után konstatálni:

hogy a biráló oly betűről ábrándozik s olyakat nem tartana kicsinyes, a legcsekélyebbektől is megvásárolható, hozzáférhető eszközöknek, melyeket „teremteni" kellene s melyek a világ összes betümetszői közt folyó verseny diadalát jelentenék. Tehát olyanokat, minők nincsenek s nem hazai, hanem a világ összes szakerői közremunkálásával jönnének létre;

hogy idegen, a magyar részt egészen érdektelenül itélő, tehát teljesen részrehajlatlan szaklap elébe helyezi a magyar kiadást a németnek s épen betűi miatt elegansnak mondja azt;

hogy a mediaeval betűfajt — azt a betűfajt, melyből a mű szedetett — a legkiválóbb szaktekintélyek egyike itéli diszmunkák kiállitására alkalmasnak.

Leszállitva igy saját értékére a „főbünt" a czikk részletes czáfolatába, annak tendenciozus és személyeskedő volta miatt nem bocsátkozunk meggyőződve lévén, hogy a

Uhl Sándor

festő

MDK

Repr:

Püspök feje, falképtöredék vizfestmény-másolata. /1878/

142. kép.

A főszentély feltárt déli felső /////// ablaka falfestés maradványaival, észak felől. Vizfestmény-másolat. 1878.

148. kép.

Csemegi:Budavári. 1955.

Uhl Sándor MDK

festő

Repr:

Falfestménymaradványok vizfestmény-máselata a fő szentély feltárt déli és északi alsó ablakának béllettáből. /Reissig és Uhl Sándor. 1878/

145-146 kép.

Csemegi: A budavári főtemplom. 1955.

MDK

Ilkl Sándor festő

1877.
Kiállításra küldi a K.T-nek
egy aquarelljét.

MDK-A-I-1/805

Uhl Sándor éjszaki-nyomány

Budapesti Hirlap. 1882. V. 4.

122 n. 2 o. Melléklet.

Magyar művészek külföldön

Uhl Sándor,épitész

terve szerint készült Lyka Döme pázmándi kastélya számára 4bédlö-berendezés.Késö renaissance stylus, teak-fából,ékesen faragott./Sipos Albert asztalos/.

Szalay Imre: A müvészi ipar az Országos Tárlaton. Müvészi Ipar, 1935/36 évf. 139. l

Uhl Sándor, XIX.sz.
A kastély udvarán, akv.

N.Szal. III. aukc. 1924. 13 l.

M. D. K.

UHL Sándor iparművész

Az 1899-i oroszországi osztrák-magyar kiállításon szerepel

2 db. bronz gyertyatartó terve

magy. or. iparmüv. ék.
Weinetné: Orosz kapcs. 154.

MDK

Uhl Sándor

Vadász az erdőben, vf.

Régi házak, vf.

Ernst Múzeum aukciói. XXIX. 60.l.

MDK

Uhl Sándor

Rajza az alábbi muzeum kézirajz gyüjteményében.

Az Orsz.Magy.Szépmüvészeti Múzeum és gyüjteménye. 1896-1915.Bp. 1915. 35.1.

MDK

Uhl Sándor, festöm.

557a. A metzi székesegyház. J.:Metz 18/5 1875.
Vizf. 28 x 38. Uhl Sándor.
557b. Nürnbergi részlet. J.: Uhl Sándor 1874.
Vizf. 3o x 2o.

Ernst Muzeum a ukeiói. XII. 45.1.

Uhl Sándor,ip.m. tanár.-müép. MDK
rajzolta meg a Lotz K.által festett
oltárkép keretét, - az oltárt,gyenószéket,egy szek-
rényt és a padokat.

az ápoló szerzetesnők házi kápolnáját Trefort
Ágoston vall. és közokt.min. jelenlétében
1886/?/ dec.13.-án szentelték fel,az egy. gazd.
hivatal épületének I.emeletén.
U.S.rajzainak kivitelezője Sipos Albert volt.

Különfélék.- Az egyetemi kórházak telepén.
Müvészi Ipar. 1885/86. 132.l.

MDK

Uhl Sándor, müépitész

a mintarajztanoda és rajztanárképezde f. évi /1885/86/ téli tanfolyamán az ékitményes és iparmüvészeti rajz szaktmára volt : Uhl Sándor

/felsöbb tanfolyam/

Különfélék. - A m.kir.mintarajztanoda....
Müvészi Ipar. 1885/86 128.l.

Uhl Sándor

1888-tól társszer-
kesztője a Müveszi
Iparnak, Pasteiner
Gyula mellett.

MDK

Uhl Sándor.

16o.1.

l. L. Lauser Viktor:

Ausztria-Magyarország művészete. II.évf. Bécs.

Die Kunst in Oesterreich-Ungarn. II.Jahrg. Wien.

Uhl Sándor MDK

az ornamentika és iparművészeti tervezés tanára, 1884.

Képzőm.Főisk.Évk.1921-22-22-23, -23-24, 24-25. Bp. 1926.

UHL Sándor festő

1878-as akvarell másolata
a Mátyás templom eredeti festéséről

TBM 25 (1996) 194. és ll.

Frao: Nouveau Art ; Angl. : Modern

Kunüv. ~ szerint erőlekten modernke

egy időtartán túlhaytják

~ növényi ornamentika (K.

Használható nemes hagyományo

fond. a figyelem

Eszkitikai hilzások ↓ : – PAN 1895. Berl

1897. Lipcse

– INSEL

Korszakhatár :

Nyomda: Drugulin

Kiad. : Insel Verlag

1905-tól vez: Anton KIPPENBERG

↓

Modern kunüv. ulja : nem n

tömegt

Legkorszerűbb techn-val kész

Uhl Sándor

kösi halál az első

világháborúban

Hadvisek művészek

kiáll. Műsarnok

2919

Beveretisben

NEMZETKÖZI SZÁLLITMÁNYOK
EISLER ALADÁR
NEMZETKÖZI SZÁLLITMÁNYOZÁSI
ÉS RAKTÁRHÁZ VÁLLALAT,
AZ AMERICAN EXPRESS COMPANY
SZÁLLITÁSI KÉPVISELŐJE.

POSTATAKARÉK SZÁMLA 11.460
FOLYOSZÁMLA AZ ANGOL MAGYAR BANK GR. TISZA ISTVÁN-U. FIÓKJÁNAL.
TÁVIRATCIM: EISLERSPED.

Nagyságos Dr. Szentiványi G

Mély tisztelettel

nyutjani a költözködésre vo

nb. számláján az eszközölt

kiegyenlitetlenül.

Szives intézkedés

Doktor urnak,

1 elsz.

ei/km

Uhl Sándor

l.

Müvészi Ipar

1885/6. I. 70. l.

414. l.

XI, XII, XIII, tabla

mutatásokat oly kéréssel megküldeni
apon belül ide visszajuttatni szives-
kénti kitöltésére nézve a miniszter-
a budapesti m. kir. pénzügyigazgató-
pénzügyminiszterü rendelet 3-4 ./.
ai szolgáljanak irányadóul.
egjegyzem, hogy a minisztertanácsi
a kimutatások 3-ik hasábjában fog-
ä tek. Cim - vagyoni felelősség ter-
g.
december hó 2.

számv. igazgató.

Uhl Sándor

Pest

1899–1903

Címtár 1930

89. l.

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS KÖZPONTJA

80 1932

1932 márc. 23.

lékjárandóságoknak további felv
értelmében, az illetékes minisz
képest erre nézve is az ezután
delkezéseket tartalmazni.

Budapest, 1932.évi

A kiadvány hiteléül:

miniszteri shiv.igazgató,
az elnöki iroda főnöke.

Valamennyi alárendelt ható
intézményhek.

Uhl Sándor

l.

Művészi Ipar

1887. II. évf. 22, 23. l.

II. tabla

Uhl Sándor

czikkei

l.

Művészi Ipar

1885/6.

16, 54, 124, 161, 414. l.

ség, a csendőrség és a pénzügy
ség őrszemélyzetének tagjainál
az állami utkaparóknál
/100/ egyszáz korona.
A rendkivüli segélyt csak olyan
alkalmazott részére lehet utalv
nyozni, a kiknek szülői ellátás
alatt álló gyermeke, ha az A/.
pont alatt felsorolt alkalmazot
ról van szó huszonnegyedik, ha
dig a B/.pont alatt felsorolt a
kalmazottról van szó, tizenhato
életévét még nem töltötte be.
A gyermekkel biró nőalkalmazott
részére a ...

... 1.40
...dvar szén szállása
Összessen Frt 19.60 fillér
... 60 fillért mely összegett
...ga pénztárából a mai napon

...est 1948 Augusztus 31-én

Saláth Ferenc
altiszt

Munkácsy József

festőművész nekrológja. - Szocialista Művészetért, 1966. dec.

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Ért. 1969.3.sz. 243-284.l./

283. l.

Uhlaczky József

Vojbir. jő eredm.

Értímisk 1910/11.

16. l.

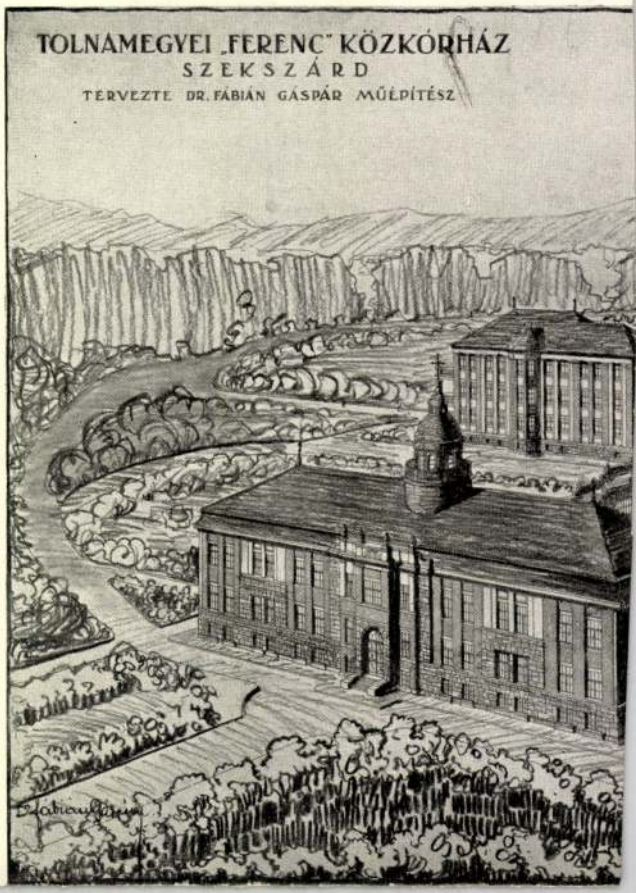
TOLNAMEGYEI „FERENC" KÖZKÓRHÁZ
SZEKSZÁRD
TERVEZTE DR. FÁBIÁN GÁSPÁR MŰÉPÍTÉSZ

UHLACZKY *József*, szobrász Budapesten. 1911. kiállított a Műcsarnokban. Petőfi Sándor állószobra két változatban az Ernst-múzeumban van.

K. g. II. 555 l

HOFFMANN FERENC

Uhlatzky József

Simay Imre tanítvá-
nya.

Doboz, agyagipari
terveret,
Repr.

Magyar Iparmuvészet

1912 34. l.

YVKERESKEDÉSE

SÉBET KÖRUT 18-20
5-50-től 57-ig

HIVÓ

sztelt közönséget, a Nemzeti Szinház
kba,ahol az alábbi könyvnapi könyvek

	Könyvnapon
kek, irások, kötve	3.60
	3.--
rténete	5.50
I/II.egybekötve	5.--
kötve	3.60
izomány	3.--
	4.80
	3.60
	3.--
kötve	3.--
ve	4.--
ai kötve	2.20
	4.80

Uhlatzky József

diszitő nobrázatban

I. díj

Értimisk 1910/11. Bd

Viselet.

A balra fordult paripán
van ábrázolva, a hegyes hátté
látszik, huszárok képeznek cs

Kny., mér. 76.4 :

Szn. 345-9
170-98-717.

Uhlatzky József

Harasérő faunok és
Kakas és tyuk, szines
kerámiák

Repr.

Értimisk
1911/12.

Illyefalva h. n. IV. 131

Uhlaczky József

Műcsarnok kobrász. Bpest

1911–12 pub. kiáll. 287

egyet. tanár

Apáthy István dr. II. 238, 240, III. 60,
238, VII. 283.

Uhlaczky

József

Szobr. mův

Fürsh. 1908-13

Mátrai - Szmay -

Maróty tanítv.

első kiáll. Műcsarnok

1912 - ben

1914 katone

báboru óta csak

restaurál:

Hogg Muz - nak

Nemz. Muz - nak

Utiszámlák

) 3p.

ágos Bizottsága

ány { száma: 16430 – III. 1930 p.
kelte: 10/28. 1930 p.
beérkezése: 10/16. 1930 p.

ek száma:

elintézett szám:

áma:

áma:

asta:

Uhlaczky Józef
Mobrán
1906–10.
Éinusk 1930
89.1.

ifj. Uhlaczky József MDK

Öcsém képmása, szobormü

Műcsarnok 1911/12. Jubiláris kiállitás

MDK

Uhlaczky József ifj.

Öcsém képmása. Szobormű. Mgt.

Műcsarnok, 1911/12. téli kiáll. 50.lap

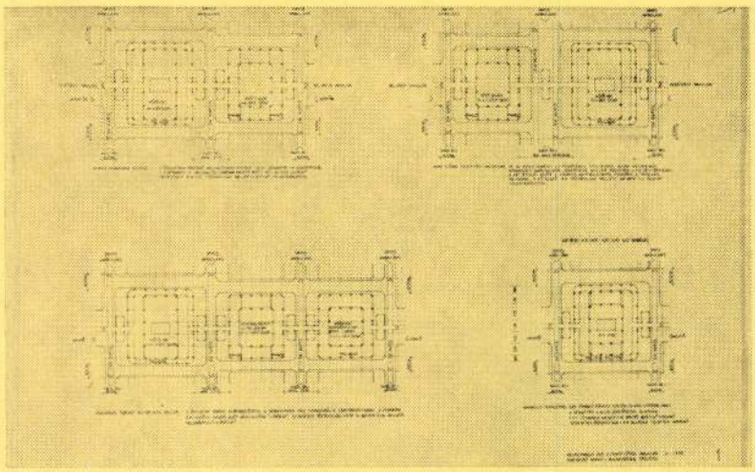

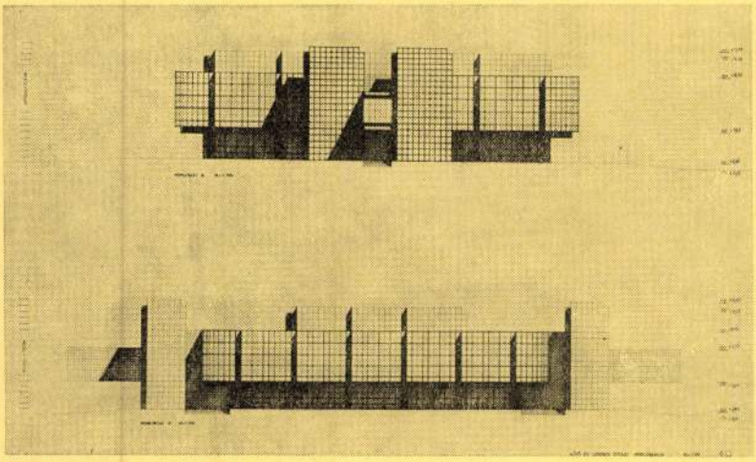

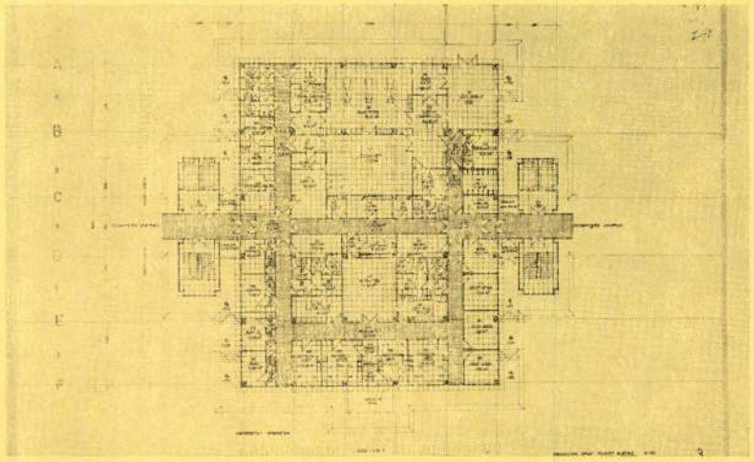

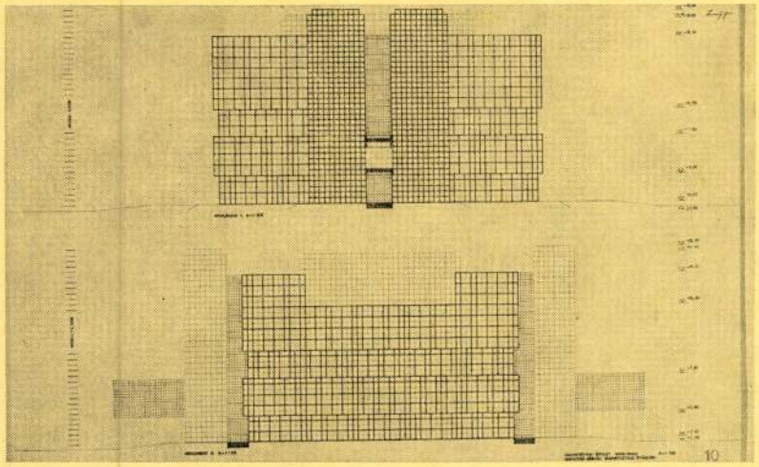

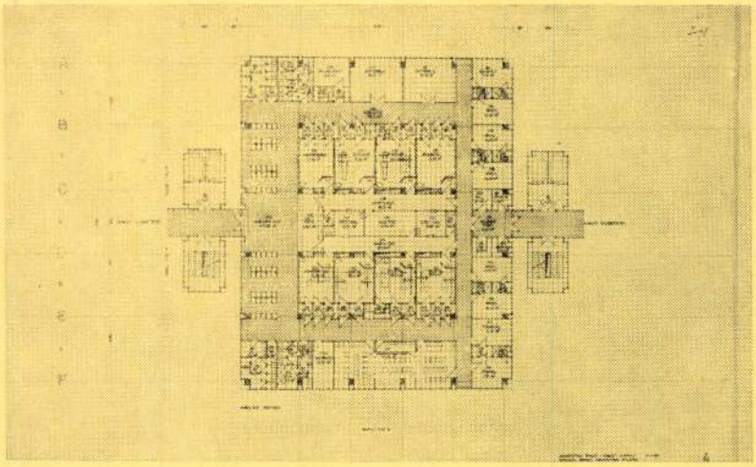

II. díjban részesített 5. számú pályamű szerzői:

Építészek: **Rimanóczy Gyula**
Vadász György
Nánay Éva

Munkatársak: **Tevely Erzsébet**
Válay Endre
Zentai Gyula

A választott, kedvező méretű alapegység lehetővé teszi, hogy a tervezett épület meglevő kórházegyütteseink területén a változó igényeknek megfelelően jól telepíthető legyen. A kialakított alaprajzi és funkcionális rendszer nagy variabilitást biztosít.

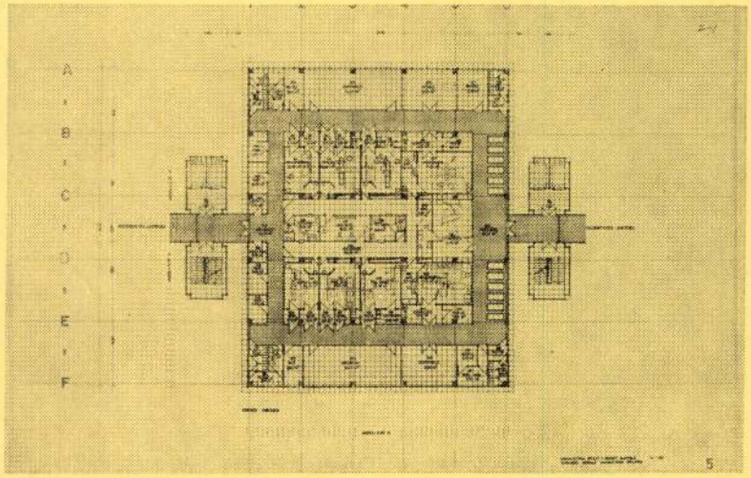

Dr. Uhlárné, Kalmár Anikó

Korszerű kórházi diagnosztikai épületek megvalósítására kiírt országos nyilvános tervpályázat 1978.

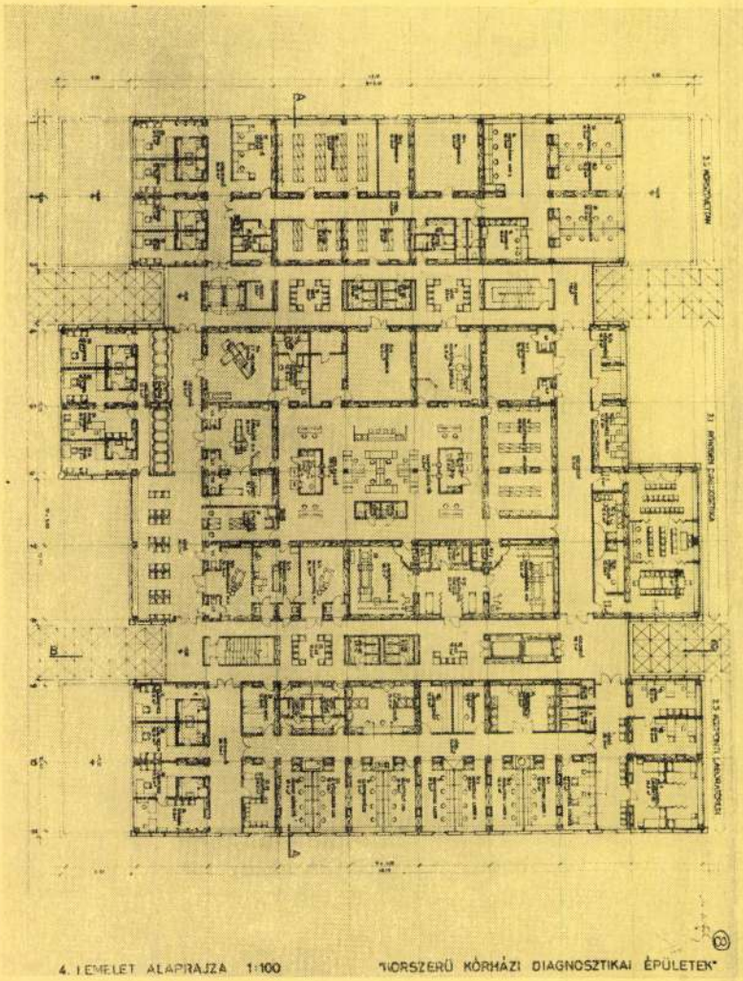

4. EMELET ALAPRAJZA 1:100 "KORSZERŰ KÓRHÁZI DIAGNOSZTIKAI ÉPÜLETEK"

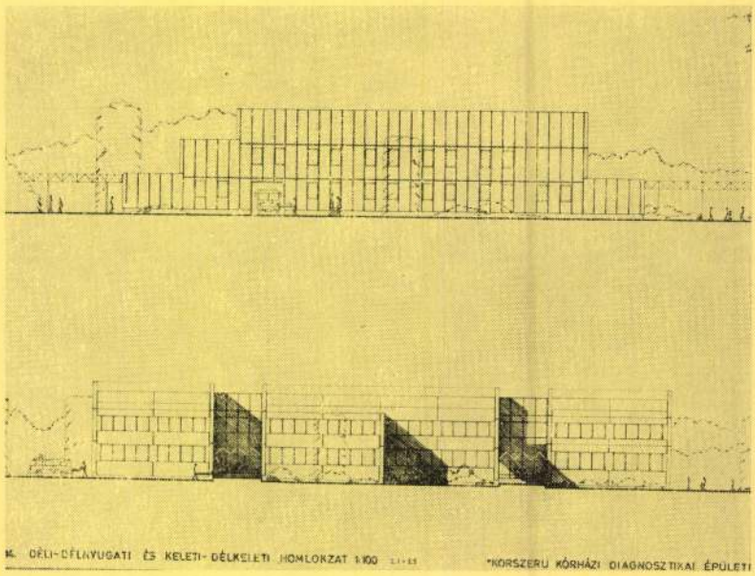

K. DÉLI-DÉLNYUGATI ÉS KELETI-DÉLKELETI HOMLOKZAT 1:100 "KORSZERŰ KÓRHÁZI DIAGNOSZTIKAI ÉPÜLETI

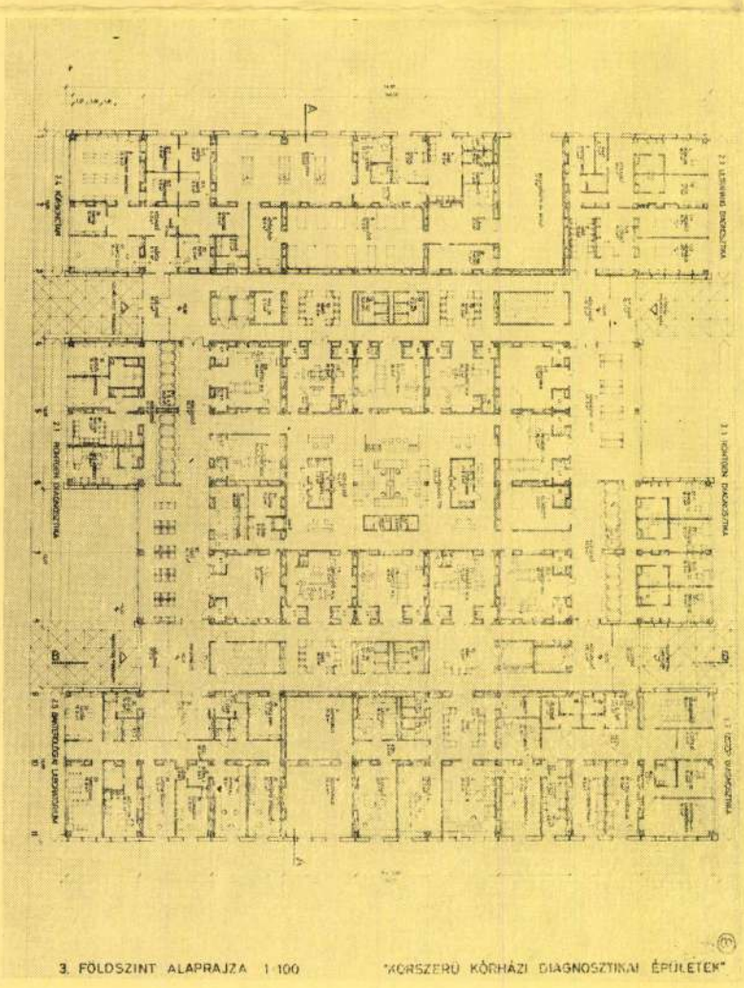

3. FÖLDSZINT ALAPRAJZA 1:100 "KORSZERŰ KÓRHÁZI DIAGNOSZTIKAI ÉPÜLETEK"

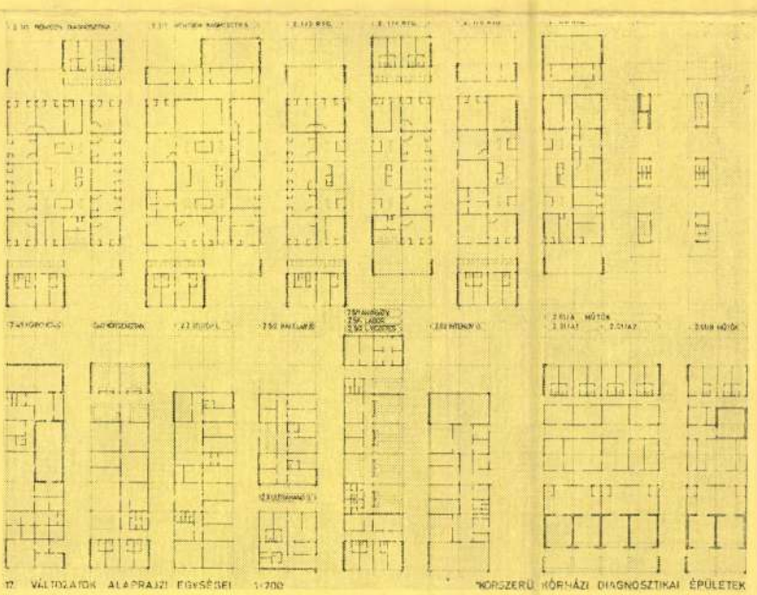

12. VÁLTOZATOK ALAPRAJZI EGYSÉGEI 1:200 "KORSZERŰ KÓRHÁZI DIAGNOSZTIKAI ÉPÜLETEK

I. díjban részesített 8. számú pályamű szerzői:

Építész:	**Dr. Uhlárné Kalmár Anikó**
Szerkezet:	**Szajka László**
Gépészek:	**Nagy Lajos**
	Kovács István
	Turczer Tibor
Orvos-technológusok:	**Fabók József**
	Oláh Endre
Belső-építész:	**Plachtovics Vilmos**
Orvos-konzulens:	**Dr. Vittay Pál**

A pályamű maximálisan figyelembe vette meglevő kórházterületeink adottságait, és mind telepíthetőség, mind a lehetséges variációk tekintetében biztosítja az eltérő funkcinális igények kielégítését, illetve a meglevő épületekkel való kapcsolási lehetőségeket.

Teljes program vagy részleges megvalósítás esetében is jól üzemeltethető egységek és kedvező épülettömegek alakíthatók ki.

Magyar Építőművészet 1979/3

Uhlaczky M

nobán

l.

Ferenczi EM Petőfi-tér

22. l.

Uhlaczky M

Petőfi Sándor állószobra.
Honvédszuhában. Gipsz, bronzozva. Magassága 35 cm.
Budapesten készült fentitől.

Ernst Mürenmban.

Fer Ernst 22. l.

u. o. a fenti szobornak egy változata is. fentitől.

8el-

Uhlaczki Márton
szolvász
72 éves

+ 1944. II. 7.
(hügyhólyagmirigyrák)
Rákospalotai Temető

Halotti főkönyv
67.

Uhlaczky Mihály
zobrazení
1894-1900
Eimisk 1930
89.1-

81/1932.

Nivel: Egyezerkatoi
vettem fel.
Budapest, 1932. wrócin

Mele-Ide-A Magyarnyi Munak-kiatalnyilatk

dr Uhlár Lászlóné, építész

— A Délpesti Kórház tervezői?
— A Középülettervező Vállalat egyik, dr. Uhlár Lászlóné által vezetett mérnökcsoportja.
— Ki építi fel

5

Lukács Teréz: Ünnep előtt - ünnepelten.

Esti Hírlap, Bp. 1977 dec. 24.

Uhlářné Kalmár Anikó, építém

L: Dobó János

— : Kiosztottál az idei Ybl-díjakot 8.

Nepszabadsag, Bp. 1981 ápr. 3.

dr Uhlárné Kalmár Anikó, építész

L. Dobó János

-: Átadtak az idei Ybl-díjakat 1.

Esti Hírlap, Bp. 1981. ápr. 2.

dr. Uhlárné Kalmár Anikó M.D.K.

Dijazva a Szegedi Olajközpont tervpályázaton

80ooo Ft

Társtervező: Töreky Dezső-Városy Péter-Szabó László- Falta Imre- Marosi József

Magyar Epitőművészet 1967/5. 2-3.1.

M.É.K.

dr Uhlárné Kalmár Anikó építész

Orvos továbbképző Intézet, Gebészeti Tömb
tervpályázata 24ooo Ft-os kiemelt megyétel

Társtervező: Töreky Dezső- Szabó László-
Káldos István

Magyar Építőművészet 1966/5. 2-8.l.

dr. Uhlárné Kalmár Anikó, [építéz]

A negedi olajközpont-terapályázaton díjat nyert tervezői csoport tagja.

—: Hír

12

NÉPSZABADSÁG, bp. 1967. ápr. 23.

MDK

Uhlatzky József
szobrász
84 éves
(tüdőgyulladás)
† 1947. II. 26.
X. ker. Újhőrtemető

Halotti főkönyv
49.

MDK

Uhlatzky József

Hazatérő faunok, sz.kerámia, repr.
Kakas és tyuk, " " "

Iparművészeti Isk. Évk. 1911-12. 40. tábla

Mihlaterky Mihály
szobrász
70 éves
(bombatámadás)
1945. IV. 6.
Új köztemető

Halotti főkonyv
56

Uhlinger Andreas
Tischlermeister
zu Pressburg

6" Ullingert ist

budai M. Kudrovi Kamarának
butorait 1785-ben
Franz A. ~~Hille~~
Hillebrandt terve-
zö irodája kérni tötte
a terveket es fenti kivi-
telezte.

Allinger neve téves
olvasás.

Kapossy János
Közlöse - 1950.
jun. 21-én

n Ilona 1896 Bp Hilbert Szen festő lean
képzőm. főisk-an Dzák-Ébnernél ~~tan~~ é
Ferencnél tan.
BER II. 8.l. 1919 óta Kállit Műcsarnok, N. Szalo

Uhlinger (helyesen)

Allinger) András, pozsonyi műasztalos. 1785. a budai udvari kamara bebutorozását vállalta. Finom Louis XVI. stílusú butorterveit az Orsz. Levéltár kamarai levéltára őrzi. Az udvari kamara berendezéséből származó redőnyös irószekrény és két szék magántulajdonban máig fennmaradt.

Voit Pál: Régi magyar otthonok. Bp. é. n. 252, 264 (Képpel.), 311. l. — U. a.: Pest-budai butorművesség. Budapest. 1946. 341. l.

1849-ben olykepen van ábrázolva,

en Komárom templomainak tornyai tünnek
jszöny felöl egy ágyú körül egy tüzér tiszt és
toskodik. Jobbról három tiszt áll, míg a parancsnok
kezében s az ágyú felé mutatva, utasításokkal
latot teljesitö törzstisztet, ki karjait ossiefonta és fi-
. Mögöttük dragonyos százados áll, ki kardjára tá-
. Kissé hátrább közlegény ül a földön és fejét meg-
kötik. A földön kosarak és különféle felszerelési tár-
elése alól jobbra: „F. l'Allemand 1849"
méretei a papirosnak 22·8 : 29·7 cm.

4918.

209/96 No 1.

Uhlmann

Litográfia.

Reprodukció.

Valóság | 1962. 6. sz. 133. l.

UHLMANN Krisztián

Koppány Tibor: Adatok a vasszécsényi Ó-Ebergényi kastély építéstörténetéhez. = Vasi Szemle, XLIV.évf.1.sz. 1990. 74. p.

In seinem Abschiedsbrief sch
„Nach grossen Kämpfen und Rim
Wunden — gedemütigt — und l
dort, wo am Anfang. Ich käm
zermalmenden Kampf auf eine,
Phantasie übertreffende Art — m
umsonst. Das Leben hat mich
peitscht, mit Füssen getreten,
keinen Glauben mehr und keine
Barmherzigkeit und jeder Mensc
dete Behandlungsweise, zwang mic
sersten Entschluss, weil nur dies d
sein kann. Was könnte noch kom
dien und Kraftanstrengungen
rühren heute die Menschen nich
möglich die Wände der Unbarmhe
dringen. Eine empörende Erbitter
und meine aufgezwungene Tatlosi
höllische Pein. Ich gebe also dem
ich kann mich nicht weiter winde
strasse des Lebens. Gott segne Eu

So lautet der Brief! Auf eine
alleinstehende Tragödie, auf ei
gelittenses, im Elend aufgeriebenes,
stlerleben, auf seine unendlichen
diese Zeilen ein grelles Licht. U
keiner, kein einziger, der versucht h
ser verhängnisvollen Katastrophe

Nach ärztlicher Aussage ist s
beängstigend und wenig Hoffnung

Uhlyarik Titusz

butorterverő

1914–21

Eimisk 1930

89. l.

7.

KAUKÁZUSI IMASZŐNYEG

Zöldalapú kis imafülkéjében három nagyobb, „fogasos", négyszögű médaillon. Sárga boltmezejében apró négyszögek. Fehéralapú keretében fogasos négyszögek sorakoznak. Rézsútosan osztott szegélyében sárga, piros, fehér és fekete — váltakozó — mezők, csillagos és rozettás díszekkel.
Mérete 185×119 cm.
Kaukázus, XVIII. század.

L.

KAUKÁZUSI IMASZŐNYEG

Hullámos szalaggal díszített keskeny és magas imafülkéje fönt háromszöges kupolával díszített. Sötétkék tükre közepén fehéralapú palmettás idomban kampós arabeszkes piros medaillon. Fölötte három koronás mezőben feliratos díszek. Pirosalapú belső kerete kampós vázás ékítményekkel. Fehér külső keretében törtindás palmettás és leveles dísz fut körbe.
Mérete 158×105 cm.
Kaukázus, XVIII. század vége.

P.

SZUMÁK SZÖVÖTT SZŐNYEG

Pirosalapú. Négy nagy mértani mustrás medaillonnal. Elszórt kampós és virágrozettákkal díszített. Barnaalapú keretében hullámos, tört, piros indával.
Mérete 250×200 cm.
Kaspi-tó vidéke, XIX. század második fele.

T.

SIRVÁN SZŐNYEG

Fehéralapú tükre három négyszöges mezőre

Uhr Ferenc

Kőfaragó munkák

Báth Nemzkinház

408. l.

M.D.K.

Uhlyarik Rezső, felsőgallai építész

második díjat nyert a felsőgallai iskola tervpályázatán

Vállalkozók Lapja, Bp. 1938. XLIX. évf.
dec. 20. sz. 5. old.

Uhlyárik Rezső

Művészet 1910 406, 415, 429

5.140 80

14.

Bélzési Gáspár

Szentes

Uhlyar József

festő

Elektr. arch.

Gellmad

553. l.

XXXV

M.D.K.

Uhr Mátyás (kassai) szobrász

készítette a Balogh Jónás
tervei szerint épült kassai
orth. zsidó templom oltárát.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1900. XXI. évf.
szept. 19. sz. 4. old.

Uhlmann Viktor festő

Magyar Sparművészet, 1900

1/2. sz. 76-77. o.

különfélék. A selyemre való akvarell festésnek uj módjai

92

MDK

Uhlr József

Dunaiszky távollétében egyedül kapja meg
a munkát, a kut elkészitését.

Marczevicz E: A pesti Ferenciek terének kutpályázata. Bp. 1931. 2o l.

Uhlrich Gottfrid

aranyminer Pest.

1850-60-as évek

Horváth Kentpéteri

257. l.

Uhlik Frigyes

Agyagos ut, olf.
Budai hegyek, olf.

Országos Magyar Tárlat
az Uj Művészházban, 1929.

Uhlik Frigyes

Gödöllői művészek képkiállításán Békéscsabán szerepelt.

Remsey

Jenő és *Remsey* Zoltán nevükhöz méltó képeik kimagasló eseményei a tárlatnak. *Uhlik* Frigyes „Agyagos utja" kitünő.

M. 929. X. 3.

Uhlik Frigyes

MDK

Önarckép, olf.

Munkácsy Céh IX. kiáll.
Nemzeti Szalon 1936. máj.

Uhlyár József

díszletfestő a m. kir.
Operaházban:

Évkönyve, Magy. kir.
Operaház 1928-29.

Uhlik Frigyes

a gödöllői művésztelep tagja, emlékkiállításának megnyitója 1979 őszén.

Képzőművészek

1979. 220 p.

Uhlik Frigyes

III. é.

fest. mak

Ferkèpzomfoiskèvk

1933-34. 45. l.

Ad 99/1932.

A Műemlékek Országos Bi

költségveté

20.000 Pengő é

1./ Könyvtár gyarapitás

2./ Fényképek másolására

3./ A régi magyar templo
monográfiára.....

Uhlik Ferenc

Bptávb 1940 szept.

Majláth VI. 147.

Uhlárné Kalmár Anikó

1981-ben Ybl dijat kapott

Uhlárné Kalmár Anikó, a KÖZTI építésze a 800 ágyas dél-pesti Jáhn Ferenc Kórház tervezéséért:

Magyar Hilrpa 1981/4/3/8

Uhlárik Titus ifj

iparm.

Erit, 1928

des Jahres 1897 in Österreich.

Elbegebiete für die Zeit vom 27. Juli bis 10. August 1897.

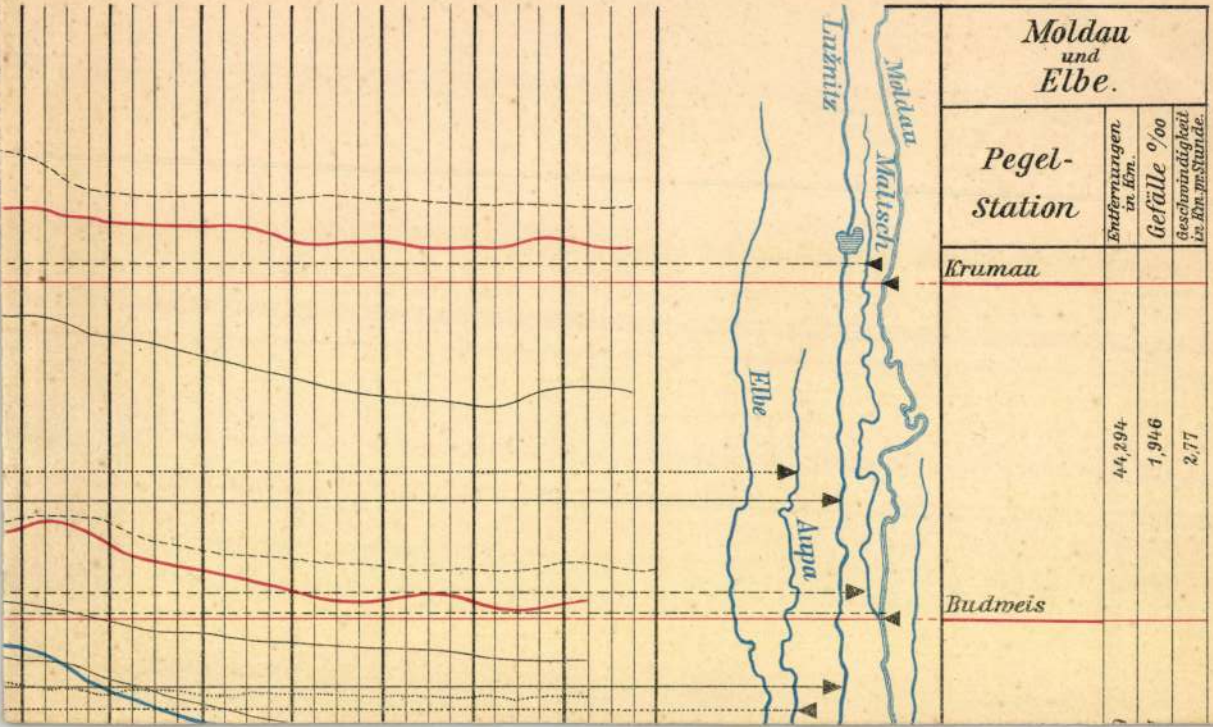

M.D.K.

Melchior Uhlela, keramikus

Opifex-1860-opifex-1864. 220.o.

A Bélapátfalvi Keménycserépgyárban dolgozott.

Molnár László: Az Apátfalvi Keménycserépcsár Földváry Sándor haszonbérlete idejében./Kb.1850-1866/.

Az Egri Múz. Évkönyve. Eger, 1966

96 1926 dec 3-án tartott ülésének határozata 294

VIII, Múzeum-körút 6. — Főigazgató: Dr. Czakó Elemér.

663. (rendes) ülés 1926 október 22-én 263

*

Anyagvizsgálók Egyesületének (Magyar) választmányi ülése 264
Amerikai automobil-iparkamara titkárának felolvasása 212
Bankok kislakásépítési akciója tárgyában az Egylet állásfoglalása 301
Budapesti kereskedelmi és ipari kikötő építése 271
Budapesti nemzetközi vásár 96
Budapest székesfőváros tanácsának határozata az építés engedélyezése iránti kérvényekhez csatolt tervek ügyében 251
Debreceni osztály tisztújító közgyűlése 196
Diáknyomor 264
Felhívás a napirendek és jelentések rendes beküldésére 12, 26
Felhívás a „Színművészet" jeligéjű pályaterv szerzőjéhez 61
Fenntartott mérnöki munkák tárgyában egyleti állásfoglalás 299
Fock Ede tanácsnok síremlékének leleplezése 84
Geodéziai szakosztály tisztviselői karának megválasztása 12
— működő bizottsága 61
— ülése 1926 január 27-én 86
— működése 1926. év első felében 105
Gépészeti, gyáripari és elektrotechnikai szakosztály ülése 162
Győri osztály tisztújító közgyűlése 170
Halálozások:
Hermann Ernő Vilmos 12
Szilárd Emil, nemességodi Szvetics Emil 26
Fleischl Róbert, felsőszöllősi Szöllősy Kálmán, Valtinyi József és Szinyei Merse Zsigmond 95
Tabéry Ármin 105
Dr. Lipták Pál 118
Stempien Lajos 137
Kikindai Gyula 153
Vass István 170
Reitler E., lubóczi és cselfalvi Pulszky Garibaldi és Voll György 196
Rajos Lajos, dr. velencei Hauszmann Alajos 211
Szeredi Vajkay Károly, Schilhan János 212
Erdélyi Ferenc 224
Scholtz Gyula, Strobl Alajos 302

Uhlig Titusz

lásd

Csörgey Titusz

alatt

602. Ism

A XIX.

Guyon Richárd.

Egész alak és szembe
kezében kivont kardot tai
baljával pedig a piros
hol tollal diszített kokár
szalaggal. Lábait keresztb
szemöldöke szőke, szeme
diszíti. Bársonykabátját
fehér nadrágja himezett, h
gott. A háttérben balról

Aquarell, méretei 44 : 35
100 K. — Vétetett a gr. F
A megszerzésére vonatkozó a
lelt. sznál. — Átvétetett 1895
jegyzék 31. — Az átvételt
8-iki 14895 sz. leirat (159–9

Uhlik Béla

Uhlik Béla zongoraké szítő műhelye és zongora terme, Rákóczi-út 45.
134-873

Bptávb 1940 szept.

Magyar Könyvszemle VI. 251.

M Ű V É S Z E T
IX.évf.1910.
429.l.

Péczely

U h l y á r i k R e z s ő :

Fejléc

Tusrajz

M Ű V É S Z E T
IX.évf.1910.
415.l.

Péczely

U h l y á r i k R e z s ő :

Fejléc

Tusrajz

M Ű V É S Z E T
IX.évf.1910.
406.l.

Péczely

U h l y á r i k R e z s ő :

Fejléc

Tusrajz

PROGRAMM

Montag, 10. Oktober – Österreichisches Kulturinstitut,
Budapest VI., Benczúr utca 16.

9.30 Uhr Begrüßung
Gertrude KOTHANEK, Direktor des Kulturinstituts
Zoltán FALVY, Direktor des Musikwissenschaftlichen Instituts der Akademie der Wissenschaften

10.00 Uhr Eva MADARAS (Debrecen):
Das geistige Leben in Wien und Budapest zur Zeit Gustav Mahlers

11.00 Uhr Zoltán ROMAN (Calgary):
Mahler und die Budapester Oper

12.00 Uhr Franz WILLNAUER (Salzburg):
Der Hofoperndirektor Gustav Mahler

✦ ✦ ✦

14.30 Uhr Oskar PAUSCH (Wien):
Der Nachlaß Alfred Rollers in der Theatersammlung der Österreichischen Nationalbibliothek

15.00 Uhr Wolfgang GREISENEGGER (Wien):
Alfred Roller: Neudeutung des szenischen Raumes (mit Lichtbildern)

16.00 Uhr Rita KAIZINGER (Budapest):
Mahlers Budapester Zeit in der Ikonographie

16.30 Uhr Robert WERBA (Wien):
Mahler als Regisseur unter besonderer Berücksichtigung des Wiener Mozartzyklus

Dienstag, 11. Oktober – Institut für Musikwissenschaft der Ungarischen Akademie der Wissenschaften
Budapest I., Táncsics M. u. 7.

10.00 Uhr Henry Louis DE LA GRANGE (Paris):
Mahler und die Metropolitan Opera

11.00 Uhr Herta BLAUKOPF (Wien):
Der Erneuerer des Hofopernorchesters

12.00 Uhr Mihály MEIXNER (Budapest):
Mahlers Opernrepertoire in seinen frühen Jahren

✦ ✦ ✦

14.30 Uhr Erich PARTSCH (Wien):
Mahlers Weberbearbeitungen. Zur Neufassung des „Oberon" (mit Musikbeispielen)

15.00 Uhr János BREUER (Budapest):
Mahler als Operndirigent im Spiegel der Tageszeitung „Pester Lloyd"

15.30 Uhr Amadé NÉMETH (Budapest):
Wie die Budapester Kritik den Operndirektor und Dirigenten Gustav Mahler sah

Schlußdiskussion

LIEDERABEND

KATALIN SZŐKEFALVI-NAGY (Gesang)
MAGDA FREYMANN (Klavier)

Lieder von GUSTAV MAHLER
RICHARD STRAUSS
KARL GOLDMARK

Dienstag, 11. Oktober 1988, 19.30 Uhr
Institut für Musikwissenschaft der
Ungarischen Akademie der Wissenschaften
Budapest I., Táncsics M. u. 7.

Eintritt frei

ÖSTERREICHISCHES KULTURINSTITUT
INSTITUT FÜR MUSIKWISSENSCHAFT DER
UNGARISCHEN AKADEMIE
DER WISSENSCHAFTEN
INTERNATIONALE
GUSTAV MAHLER-GESELLSCHAFT WIEN

EINLADUNG ZUM SYMPOSIUM
GUSTAV MAHLER UND DIE OPER

Budapest,
10./11. Oktober 1988

Uhrer Arisztid MDK

Tanulmány

Műcsarnok 1926 Angol-magyar kiállitás

Uhri testvérek

Autókarosszéria tervező és gyártó designerek.

Enyey Gyula: Magyar design; Ipari Művészet, 1969. III. 20. l.

UHRIG Zsigmond

3730.
Losonci Miklós (1929-)
Uhrig Zsigmond / Losonci Miklós ; [közread. a Madách Imre Művelődési Központ]. – [Vác] : Madách Művel. Közp., [1986]. – [40] p. : ill. ; 24 cm
Deutschsprachige Zusammenfassung
ISBN 963 01 7295 X* fűzött : ár nélkül
Uhrig Zsigmond (1919-)
75(439)Uhrig Zs.

3731.

UHRIG Zsigmond (1919. dpr. 17. Szentendre)

LOSONCI MIKLÓS

Gőd festője Uhrig ~~Miklós~~ Zsigmond.

Duna~~tág~~, 4, 1985, 2. 64. ill

kanyar 21.

Uhrig Zsigmond

Szabad Művész t.

1952. 4. n. 182. l.

Schoen Arnold

A Krisztinavárosi plébánia-templom. (Gróf Széchenyi István eskuvőjének a temploma)

Budapest, 1937. Történetirás Kiadása.

8-r, 16 l, 10 tábla.

I. 5. p. li.

2.50

Uhrig Zsigmond

Jenő

Dunakeszi

Bajza u. 1.

MKSz 1947

MDK

Uhrig Zigmond, festő

Kiállítása nyílik meg
Vácott máj. 15-én.

—: □ „Uhrig Zigmond ....“ 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1970. máj. 13.

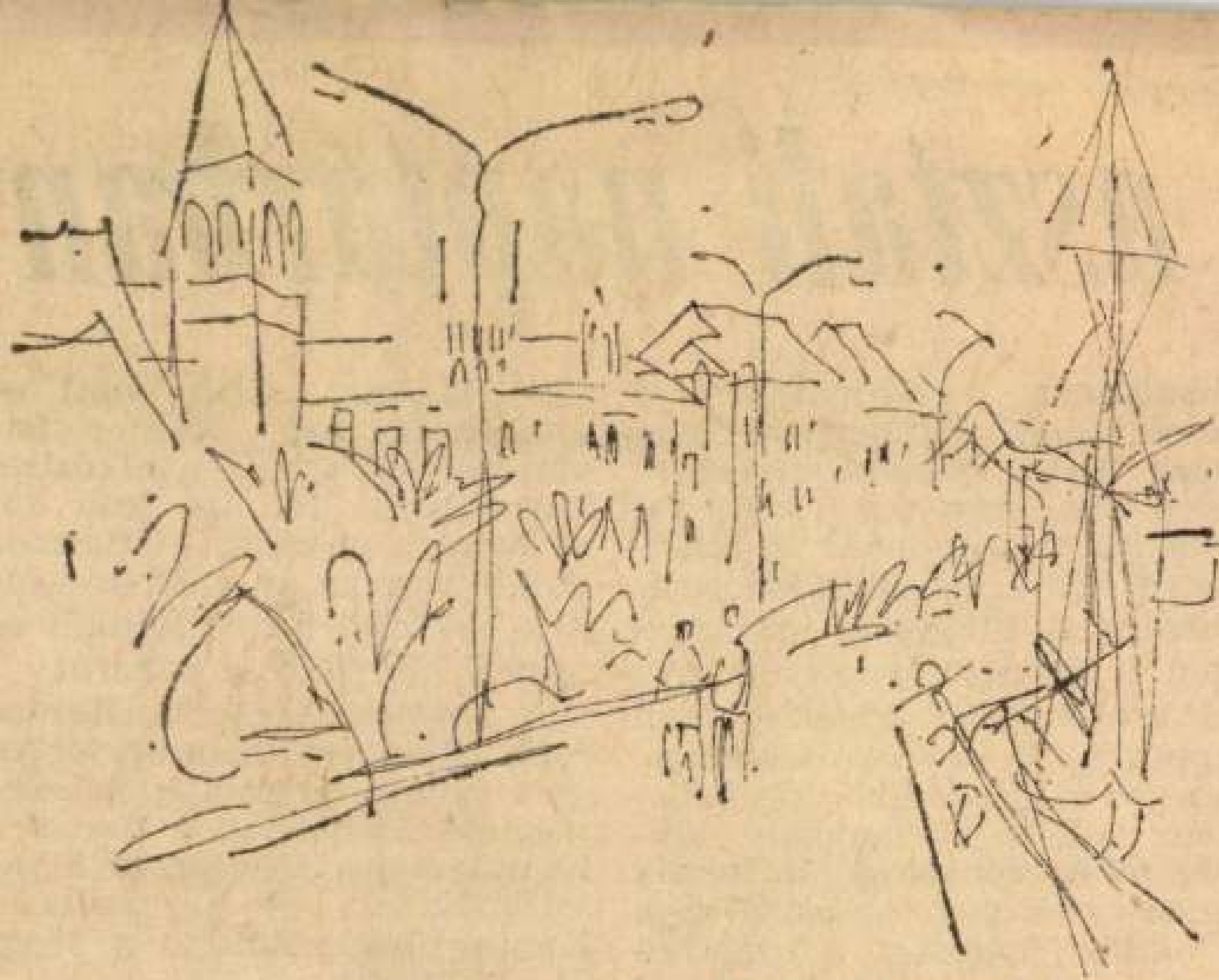

Uhrig Zsigmond tusrajza

Uhrig Zsigmond

1970 APR 1 9

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

PESTMEGYEI HÍRLAP

Budapest

1021

NAPLÓTÁRLAT

TROGIRI SÉTÁNY

MDK

Uhrig Zsigmond

Kutfurás a tsz-ben, akv.

Dolgozó emberek között kiáll. Ernst Mus. 1960.nov.

Ulric Salgmond

Kultures a tes-ben, sky.

Uhrig Zsigmond.

Legjerült Izzó dolgozója.

A vasasszakszervezet képzőművészeti kiállításán képeivel szerepelt.

Népszava, 1952. Márc. 29.

MDK.

Uhrig Zsigmond

Piac c. akvarelljéről

Pestmegyei Hirlap 1966 szept.3.

MDK.

MDK.

Uhrig Zsigmond

Nagymaros 66 kiállitás meghivója

MDK.

Uhrig Zsigmond

Kiállitási hiradás

Pestmegyei Hirlap 1966 szept.4.

.

MDK.

Uhrig Zsigmond

Kiállitási hiradás

Pestmegyei Hirlap 1966 juli.14.

MDK.

Uhrig Zsigmond

Üzemi könyvvásár, akv.

Csillések, akv.

Dolgozó emberek között kiáll. Ernst Múz.1961.

MDK

Uhrig Zsigmond

Kiállitási kritkka

Müvészet 1968 okt.p.44.

Képek jegyzéke:

1.	ESTI HANGULAT	Govache	49x67
2.	NAPLEMENTE	„	59x43
3.	NAGYMAROSI TÁJ	„	49x67
4.	UTCARÉSZLET	„	42x42
5.	KIRAKODÁS	„	40x42
6.	SZEKÉR	„	60x44
7.	HALAS CSENDÉLET	Pasztell	50x72
8.	BETONKEVERŐK	Govache	59x40
9.	HÁZAK	Olaj-tempera	60x80
10.	HAVAS TÁJ	„	60x80
11.	HÓOLVADÁS	„	60x80
12.	MŰTEREMSAROK	„	60x80
13.	FÜZES	„	60x80
14.	NAGYMAROS	„	60x80
15.	HALÁSZOK	„	50x70
16.	ESTI HANGULAT	„	50x70
17.	VISEGRÁD	„	50x70
18.	RŐZSEHORDÓK	„	50x70
19.	HAVAS TÁJ	„	50x70
20	CIRKUSZ	„	50x70
21.	PATAK	„	50x70
22.	FÁK	„	50x70
23.	NAGYMAROSI TÁJ II.	„	50x70
24.	HAZAFELÉ	„	60x80
25	TÁJ	„	40x50

UHRIG ZSIGMOND

FESTŐMŰVÉSZ

kiállítása

KÉPCSARNOK

PAÁL LÁSZLÓ TEREM

BUDAPEST, VII. RÁKÓCZI U. 57/B.

1968. ÁPRILIS 12—27-IG

UHRIG ZSIGMOND
kiállítása elé

Festészetünk szerény, szorgalmas munkása UHRIG ZSIGMOND. Önálló kiállításon 1961-ben mutatkozott be a Derkovits teremben. Azóta sokszor találkoztunk kisebb-nagyobb képeivel. Egyenletes fejlődése, módszeresen csiszolt, cizellált formanyelvet jelez, kiteljesítését a megtalált igazságnak. Ez a magyar táj karakterének kutatása, amely ujabban a tájban dolgozó ember mozgásának, környezetbesimulásának megfigyelésével, ábrázolásával egészül ki. Hét esztendő alatt sokfelé megfordult, de kedvenc témája a Dunakanyar maradt. Hazánknak ezt a költői szépségű tájat úgyszólván feltérképezte az év minden szakában. Otthonát, Felsőgöd környékét, a nagymarosi füzeseket, a büszke visegrádi vár panorámáját, a zebegényi ligetes parasztudvarokat, kerteket. Eljutott Esztergomig, melynek inkább történelmi arculatát igyekezett megragadni. Szentendre, ez a festőknek termett városka is megjelent képein. Itt inkább a benépesült utcákat, piacokat festette, igyekezett visszaadni a régi város egyedülálló táji hangulatát, a régvolt emberek műemlékbe szilárdult életét, ünnepi hangulatait, megszokott eseményeit. De figyelmét nem kerülte el a modern ipari munka sem, melynek jellegzetes vonásait kereste meg a dunakeszii gyárak életében, a dunai kikötők forgatagában. Kecskemétre is kirándult. Az alföldi tájból a sűrűbb látványok vonzották inkább, piacok, gyümölcsöt hozó fák, érdekes figurák.

Ám téved, aki Uhrig Zsigmondot a látványfestők hagyományos csoportjába sorolja. Az atmoszférikus megjelenítés eszközeit felhasználja ugyan, de eredménnyel alkalmazza egykori mesterének, Rudnay Gyulának szenvedélyes képépítő módszerét is. Alapállása lírai, olthatatlan nosztalgiával közeledik a szellemet megnyugtató, az idegeket kisimító harmonikus jelenségekhez, a gyorsan elszálló fény- és színhatásokat nagy rutinnal rögzíti. A természetben tett megfigyeléseket rendezi, válogatja, képkivágásai meggyőzőek és hangulatilag is hitelesek.

Mit változott művészete az elmúlt évek alatt?

Az akvarellek mellett sok olajképet és nagyméretű gouache-t festett. Határozottabb lett a komponálás, tisztább a motívum kiemelés. A lazán felrakott festék néha szálkás fakturára vált át, a szinek tüzesebbek, elevenebbek, merészebbek. Ma is szivesen használ puha, bársonyos, szétmosott tónusokat, de képein pregmánsabb lett a belső mozgás; a részletformák egymásfelé irányuló és kifelé is ható intenzitása megnövekedett. Emberáblázoló igénye nem a hagyományos értelmezésű figurális kompozíciókban mutatkozik meg, hanem az ember és a természet eltéphetetlen kapcsolatának, egymásrautaltságának érzékeltetésében.

Most kiállított képeinek talán legnagyobb értéke a kibővült színskála, az az elemi öröm, amely minden ecsetvonásában megnyilatkozik, a szuggesztív természeti élmény új színösszefüggéseinek felfedezése. A tájakat különféle megvilágítási fokozatokban figyeli meg. Erős kontrafényekkel dolgozik, másutt megszólaltatja a titokzatos árnyékokat az alkonyattól kékre, lilára szinezett koratavaszi tájat. Még mindig van új mondanivalója a Dunakanyarról; a vízben tükröződő hegysorok, a világító templomtornyok, a piacok és gazdasági udvarok életének megközelítésében a nagy elődök példája nem bénítja, inkább inspirálja, új témák keresésére buzdítja. Közvetlen környezetét, felsőgödi kertjének dédelgetett gyümölcsfáit tartózkodóbb, szordinósabb szinekkel festi, az előadásmód itt tárgyiasabb, az atmoszférikus hatások szelídebbek. Ebben a naponta látott képben az állandó motívumok dominálnak, kevesebb a megrendültség, szigorúbb a líra, mint a Dunakanyar más tájait ábrázoló munkákon. A gyakran változó világítás az évszakok és napszakok új arcát hozza felszínre, gyors és értő komponáló készséget kíván a festőtől. Képeinek nagyrészét a helyszínen festi, a kiegészítő és befejező munkákat otthon végzi el, s néha új képet komponál a helyi benyomások alapján.

Nem könnyű manapság a természetből kiinduló festő dolga. Olyan témában kell vallania önmagáról és koráról, amely a legmélyebb kifejezésre és a könnyed idillre egyformán alkalmat ad. Uhrig Zsigmond képein a művész és a természet találkozása ünnepi hangulatú és egyben közvetlen is. A tartalom első látásra igaz érzelmi reagálást vált ki a nézőből.

D. Fehér Zsuzsa

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1968 APR 25

PESTI MŰSOR

Hétfőn, 22-én
SZÜNNAP

1021 Uhrig Zsigmond

Kiállítások

CSÓK ISTVÁN GALÉRIA (Képcsarnok Vállalat, V., Váci u. 25.): 21-ig: **Szabó Mariann iparművész kiállítása.** Nyitva: ½10—18, szombaton 10—15, vas. 10—14 óráig.

ERNST MÚZEUM (VI., Nagymező u. 8.): **Helsinki dokumentum-kiállítás.** Hétfő kivételével 11—19 óráig.

FÉNYES ADOLF-TEREM (VII., Rákóczi út 30.): **Rodin grafikák és szobrok** (fotóreprodukciós kiállítás): Hétfő kivételével 11—19 óráig.

KULTURÁLIS KAPCSOLATOK INTÉZETE (V., Dorottya u. 8): **Szabó László szobrászművész kiállítása.** Hétfő kivételével 11—19 óráig.

MŰCSARNOK (XIV., Dózsa György út 37.): **XI. Magyar képzőművészeti kiállítás.** Hétfő kivételével 11—19 óráig.

PAÁL LÁSZLÓ-TEREM (Képcsarnok Vállalat, VIII., Rákóczi út 57/b.): **Uhrig Zsigmond festőművész kiállítása.** Vasárnap kivételével ½10—18, szombaton 10—15 óráig.

SZÍNHÁZTÖRTÉNETI MÚZEUM (I., Krisztina krt. 57.): **Színháztörténeti ritkaságok.** Nyitva: kedd, csütörtök, szombat 14—18, vasárnap 10—18 óráig.

ceg ellen küldi. De az átok megfogant, Sparafucile áldozata nem a herceg, hanem a férfiruhába öltözött Gilda.

MIT HOL TALÁL?

Állami Operaház	1—2
Bartók Gyermekszínház	13
Bábszínház	18
Déryne Színház	17
Egyetemi Színpad	18
Erkel Színház	4—5
Espresso Színpad	13
Fővárosi Operettszínház	13
Irodalmi Színpad	9
József Attila Színház	16
Kamara Varieté	12
Katona József Színház	3
Kis Színpad	17
Madách Kamara	11
Madách Színház	10
Mikroszkóp Színpad	19
Műsor	20
Nemzeti Színház	6—7
Ódry Színpad	19
Pesti Színház	12
Thália Színház	14—15
Vidám Színpad	7
Vígszínház	8—9

Uhrig Zsigmond

Festőművész. Kiállitása 1961.ápr. 15 - 306
Betüplakát 70x50.

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek. /összeállitotta: Munkácsi Piroska /
O.Sz.K. kiadványai Bp. 1965. 481.

M.D.

Uhrig Zsigmond
festő

Teremavató-kiállítással jelentkezik
a Rákóczi úti Paál László Teremben
Uhrig Zsigmond festő, kinek 1961-
ben volt utoljára kiállítása a
Derkovits Teremben.

Szalóz Sándor: Krónika
Művészet, 1968. július – 45 lap.

M.D.

Ulrig Zsigmond
festő

A művész Felsőgödöri el is fő-
kínája a Dunakanyar. A
kiállításán gouache-jait is
bemutatta.

Láncz Sándor: Krónika
Művészet, 1968. július - 45 lap

MDK

Uhrig Zsigmond

Csillések, gouache

Dolgozó emberek között, képzőm. kiáll.

Ernst Muz. 1968. jan.

MDK

Uhrig Zsigmond festő

Utcarészlet, gouache

Kirakodás, "

Szekér, "

Uhrig Zs. kiáll. Paál László terem 1968.ápr.

MDK

Uhrig Zsigmond festő

Esti hangulat, gouache

Naplemente, "

Nagymarosi táj, "

Uhrig Zs. kiáll. Paál László terem 1968.ápr.

MDK

Uhrig Zsigmond festő

Halas csendélet, paszt.

Betonkeverők, gouache

Házak, o.temp.

Uhrig Zs. kiáll. Paál László terem 1968.ápr.

MDK

Uhrig Zsigmond festő

o.temp:

Hávas táj

Hóolvadás

Müteremsarok

Uhrig Zs. kiáll. Paál László terem 1963.ápr.

MDK

Uhrig Zsigmond festő

o.temp.:

Esti hangulat

Visegrád

Rőzsehordók

Uhrig Zs. kiáll. Paál László terem, 1968.ápr.

MDK

Uhrig Zsigmond festő

o.temp.:

Füzes

Nagymaros

Halászok

Uhrig Zs. kiáll. Paál László terem 1968.ápr.

MDK

Uhrig Zsigmond festő

o.temp.:

Havas táj

Cirkusz

Patak

Uhrig Zs. kiáll. Paál László terem, 1968.ápr.

UHRIG ZSIGMOND/

az utcán (rajz, illusztráció)

Pest Megyei Hírlap (Váci Napló)
1968. nov. 3.

/7

UHRIG ZSIGMOND / ②

várlatok és részlettanulmányok voltak a képhez)

illusztráció: Hangulat (tusrajz)

Pest Megyei Hírlap (Váci Napló)
1968. okt. 13.

/7

UHRIG ZSIGMOND / felsőgödi festő ①

1968-ban kiállítása volt a budapesti Paál László termében, képei találhatók a Képcsarnokban, a Dunakeszi Városi Tanácsnál és magánál.

Tervei között szerepelt a dachaui koncentrációs táborról egy 2×3 méteres olajfestmény (a cikk megírásának idején

(folyt.)

Pest Megyei Hírlap (Váci Napló)
1968. okt. 13.

/4

Uhrig Zsigmond

festőművén kiállítása van a

Pozál László teremben

Magyar Nemzet 1968. ápr. 24. 4.o.

Uhrig Zsigmond

1938/39. II. éves

fest. orak.

rendkiv. hallg.

I-II. félév

Ferkèpzomfoiskèvk 1937/39.

155. l.

MDK

Uhrig Zsigmond

Müszakváltás, of.

Dolgozó emberek között kiáll. Ernst Muz. 1961.

MDK

MDK

Uhrig Zsigmond

Munka után, of.

Tanulmányok a kórházból I. cer.

" " II. "

U.Zs. fertőm. kápl. Berkovits-teren

1961. ápr.

Uhvig Zsigmond

felrőgödi művén-ként ven a váci járás ~~tepno~~ pedagógusainak első képrőművé-reti kiállításán.

MJ: Képrőművéneti tárlat hődligeten
Pest megyei Hírlap 1968. máj. 5. (Vác)

Uhrig Zsigmond

felsőgödi festőművén
7 éve nem volt kiállítása.
1961. Deskovits terem.
1968. ápr. 12: Képcsarnok } kiállítás
25 kép
Kiállítás katalógusát írta: D. Fehér zsuzsa
~~[illegible]~~ kritikus

Két hétig a Képcsarnokban
Pest megyei Hírlap 1968. ápr. 7. (Vác)

letter

Uhrig Zsigmond

Dunakanyar - tempera reprodukálva
Tanulmány - rajz -"-

Pestmegyei Hírlap 1969. jan 12. 7. o.
1969. febr. 13. 4. o.

Uhrig Zsigmond

A nagymarosi alkotóházban a felsőgödi festőművész. Most gütt dolgozik a 88 éves Rubletzky Géza szobrászsal, ki Vásárhelyről van itt, Molnár Rózával a nagybányaiak közül, Zirkebach Lászlóval ki Békéscsabai kiállitásra készül. Itt dolgozik: Batári László, Jets György, Vásárhelyi Tamás, Deí Marianna, Szász Endre. Uhrig Zs-nak Budapesten és Dunakeszin volt önálló kiállitása, szerepelt a Pestmegyei festők váci kiállitásán 5 képpel, a szentendrein és kecskeméti 1-1 képpel. Debreczenben és Salgótarjánban készül kiállitásra.

Repr: Tanulmány

Pestmegyei Hírlap 1969. febr. 21. 4. o. A nagymarosi alkotóházban

35. Felkészülés a télre — aquarell 43×60
36. Piacon — aquarell 36×49
37. Munka után II. — aquarell 43×60
38. Vitorlások — aquarell 43×60
39. Halászkikötő — aquarell 43×60
40. Esti átkelés — olajtempera 50×70
41. Háztetők — olaj 50×70
42. Eső — olaj 50×70
43. Hazafelé — olajtempera 50×70
44. Erdei út — olaj 50×70
45. Havas utca — olajtempera 50×70
46. Téli napsütés — olaj 50×70
47. Kútnál — olaj 60×80
48. Nagymarosi udvar — olajtempera 60×80
49. Nagymarosi utca — olajtempera 60×80
50. Munka után — olaj 60×80
51. Tanulmányok a kórházból I. ceruzarajzok 100×70
52. Tanulmányok a kórházból II. ceruzarajzok 100×70

613082 Pátria ny. F. v.: Földi V. — F.k.: Dr. Balázs I.-né

KÉPEK JEGYZÉKE

1. Piac Óbudán — aquarell 43×60
2. Munka után — aquarell 43×60
3. Kompkikötő — aquarell 43×60
4. Faluvége — aquarell 43×60
5. Indul a komp — aquarell 43×60
6. Halászok — aquarell 43×60
7. Őszi séta — aquarell 43×60
8. Kertek alatt — aquarell 43×60
9. Pákozdi halászkikötő — aquarell 43×60
10. Szabadságliget megálló — aquarell 43×60
11. Őszi csendélet — aquarell 43×60
12. Cséplés egy kísérleti parcellán — aquarell 43×60
13. Tavaszi hangulat — aquarell 43×60
14. Déli napsütés — aquarell 43×60
15. Újpesti hajókikötő — aquarell 43×60
16. Espresso — aquarell 33×47
17. Tsz csősz — aquarell 43×60
18. Alkonyat — aquarell 43×60
19. Kilátás a Rózsadombról — aquarell 43×60
20. Kilátás a Kálváriáról — aquarell 43×60
21. Csendélet — aquarell 43×60
22. Templom a Kálváriával — aquarell 43×60
23. Téli napsütés — aquarell 43×60
24. Várakozás a kompra — aquarell 43×60
25. Rőzsehordók — aquarell 43×60
26. Faluvége II. — aquarell 43×60
27. Külvárosi táj — aquarell 43×60
28. Présházak — aquarell 43×60
29. Utcarészlet — aquarell 43×60
30. Hazafelé — aquarell 43×60
31. Indulás — aquarell 43×60
32. Séta a parkban — aquarell 43×60
33. Horgász a Rábaparton — aquarell 43×60
34. Halásztanya — aquarell 43×60

DREKOVITS GYULA TEREM

BUDAPEST VI., LENIN KÖRÚT 63

UHRIG ZSIGMOND

FESTŐMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSA

1961

ÁPRILIS 15-TŐL ÁPRILIS 30-IG

Vagy három esztendje is már annak, hogy a kiállításokon és a képcsarnoki zsűrik előtt feltűntek Uhrig Zsigmond munkái. Sokan kérdezősködtünk akkoriban a festő felől, mert első beküldött képei is gyakorlott kézre vallottak, határozott festői szemléletről tanúskodtak. Hamarosan kiderült, hogy nem a legifjabb generáció tagja. Évfolyamtársai jól emlékeztek rá. Rudnay növendéke volt 1937—1944-ig.

Mi lehetett az oka annak, hogy annyi éven keresztül, — amikor az egész festőtársadalom egymással versengve igyekezett megnyilatkozni, — nem találkoztunk képeivel?

Festőnk, aki most 42. évét tapossa, elsőízben lép önálló kiállítással a nyilvánosság elé. Beküldött ő festményeket néha-néha azelőtt is, de azok bizony csak amolyan vasárnapi munka eredményei voltak. Olyanok, melyekre ideje és energiája jut valakinek, aki hétközben üzemben dolgozik. Érdemes elgondolkodni azon is, mi az oka annak, hogy egy jó képességű festő élete mellékvágányra kanyarodik, melyek azok a tényezők, melyek érvényesülésének útjába állanak. Az elmúlt évtizedben hatalmas ívelésű művészkarriereknek lehettünk tanúi, némelyikéről ki is derült, hogy nem rendelkezik megfelelő aranyalappal, láthattuk kibontakozni az új magyar festészetet olykor könnyed, bravuros mutatványként, máskor meg öntépő, verejtékező alkotói gondban. Egy azonban bizonyos, hogy az igazán tehetséges festőink, ha vargabetűvel is, de eljutnak hivatásukig. Ma már a művészet megújult légkörében, az anyagi és társadalmi feltételek is biztosíttattak fejlődésükhöz, kibontakozásukhoz.

Uhrig Zsigmond esetében talán kicsit hosszabbra nyúlik a böjtölési időszak, esztendőkig kellett egyébbel foglalkoznia, messziről vágyakozhatott csak az állandó festői munka után. Amióta rendszeresen festhet, megtalálta önmagát. Talán éppen ezért van benne megható alázat a mesterség iránt, a sors ajándékának tekinti ezt a lehetőséget, tehetséggel és becsülettel igyekszik az ajándékot viszonozni.

A hivatás megbecsülése, s nem utolsósorban az elmúlt néhány év akadályokat legyűrő elszántsága hozta létre az eredményt: művészetének megérdemelt kivirágzását, — s remélhetőleg elismerését is.

Más talán nagyobb hanggal, határozottabb fellépéssel követelte volna meg jogát a nap alatt, hiszen erre festői erényei felhatalmazták. Művészünk azonban más fából van faragva. Néhány soros életrajza csak részben ad erre magyarázatot, inkább szerény, visszahúzódó, érzékeny egyéniségének megismerése igazít el életútjának vizsgálatakor.

Munkáscsaládból származott, gyermekkora óta özvegy édesanyja varrással szerzett fillérjeiből tanulhatott csak. A regényíró biztosan találna olyan eseményeket a fiatal festőnövendék életében, amely novellába kívánkozik, a művészettörténész fejlődésének elemzésére szorítkozik, megkeresve a továbbvivő vagy visszatartó jelenségeket. A középiskola után Aba-Novák szabadiskoláját látogatja. Pest környékéről jár be már akkor is, a Dunakanyar az ő igazi hazája. Szentendre után Dunakeszi, majd jelenlegi lakóhelye Felsőgöd. Alkotóotthonba is Nagymarosra megy legszívesebben. Ez a táj ihleti, és kifogyhatatlan ötlettel örvendezteti meg.

A Főiskolán, Rudnaynál töltött tanulóévekerős nyomot hagytak művészetében. Palettájának színei világosabbak tán, mint mesteréé, de az ecsetvonások szenvedélyességében és formáló erejében az alföldi iskola nagy alakjának stílusa jelentette a példát. Ezen az úton indult tovább. A széles, nagyvonalú festés itt a témák, a tájak természete miatt mértéktartóbbá, lefékezettebbé vált, ugyanakkor lírai csengést kapott, festőnk ellágyuló, érzékeny, környezetben feloldodó egyéniségével gazdagodott. A kiállítás a táj szerelmesét mutatja be, olyan vízfestményeket és tempera-képeket, ahol a műfaj keretei egy kissé kitágultak. Ha szemérmesen is, de helyet kap benne a művész közvetlen vallomása önmagáról. Jelen esetben ez nem kifejezési forma és műfajtörvény kérdése. A tartalom szélesebb érvényesítése sok évi kényszerű szünet és bátortalan, tapogatódzó, gátlásokkal teli indulás után következett be. Ma már lépésről lépésre haladva, egyre többet vesz birtokába a körülötte levő életből, gyermekesen örülve minden új felfedezésnek. Mert nála az újnak, a továbblépésnek, a becsület is kontrollja. Alkotói munkájának feltétele a festői tisztesség. Dehogyis vetemedne ő arra, hogy kézügyességgel, formai furfanggal pótolja az élmény, az átélés hiányát. És ez nagy dolog! Biztosítéka az elmaradt évek gyors bepótlásának, és a további fejlődésnek is.

Jelenlegi termése sem hagy pernyi kétséget az iránt, hogy jó úton halad, és hogy festészete érték a ma összképében. További útját éppen szokatlan drámaiságú akvarelljei és izgatott ecsetkezelésű tájfestményei szabják meg. A természet, — a kezes és szelíd barát, — után nagyon hamar eljut majd az emberig, s éppen olyan szeretettel kutatja az élő modell arcát, mint amilyen megértéssel és együttérzéssel fordul a fák, virágok, lankás domboldalak és falusi házak felé.

Hogy mennyire erős benne a mélyrelátás, azt az ideggyógyintézet betegeiről készült döbbenetes hatású rajzai bizonyítják legjobban. Ezek azonban művészi értéküket mellett a gyógyulás útján levő ember pszichológiai segédeszközei is egyben, az ábrázoltak pedig 'elk és szellemi sérültek, akiktől, — hála a festészetnek, — Uhrig Zsigmond messzire került már. Az alkotói munka segítette vissza hivatásához, s ma már az egészséges ember keresi az egészséges társadalom életének jelenségeit. Annak művészi megfogalmazása megnyugvást hoz számára.

Két év előtt hatalmas méretű vásznát láthatták a szakmabeliek. A koncentrációs tábor halálmenetét ábrázoló munkáján rendkívüli szuggesztivitással állította elénk a tragédiát. Alakjaiban meggyőző lélekrajzot adott. Talán a kép nagy méretei miatt nem tudta a kompozíciós problémákat hiba nélkül megoldani, de a mondanivaló kifejtése, a hangulat megragadása kitűnően sikerült. Akkoriban ennek a képnek egy kisebb méretű vázlata szerpelt a kiállításon. Ezért is tért át később a tájfestésre, lelkiismeretesen végigjárva a komponálás iskoláját. Közben kiderült, hogy ebben a műfajban is sokat tud elmondani önmagáról, a benne élő érzelmekről. Elérkezett hát az ideje a figurális kompozícióknak, hiszen a tájképfestésből eredménnyel vizsgázott.

Különösen hangzik egy kiállítás bevezetőjében annak a megemlítése, hogy a felszabadulás utáni időkben, amikor a család eltartásának gondja nehezedett rá, az Egyesült Izzóba ment dolgozni, ott sztahanovista lett. Ám Uhrig Zsigmond portréjához, művészetének megértéséhez ez is hozzátartozik. A festő, akinek tehetségét már a Főiskolán három ösztöndíjjal jutalmazták, zokszó nélkül állt a munkapad mellé, tülekedés helyett megmutatta, hogy ott mire képes. A festés vágya azonban nem oldódott fel a fizikai munkában, — ellenkezőleg, megviselte idegzetét. Amikor dekorációs osztályra tették át, talán még több kifejezésre váró gondolat halmozódott fel benne. Ez az állapot idegösszeroppanással végződött, két esztendei kemény önfegyelem volt a gyógyulás ára. És még valami: az alkotói munka lehetősége, mely végre megnyílt hányatott sorsú festőnk előtt s melynek eredményeiről e kiállításon ad számot.

D. Fehér Zsuzsa

UHRIG ZSIGMOND /

„Rózsahordó" c. művével részvett a Pest megyei képzőművészek váci tárlatán

---

Pest Megyei Hírlap (Váci Napló)
1968. aug. 25.

4

M.D.K.

Uhrig Zsigmond
festő

Miltalics.

Pogány Frigyes: Uhrig Zsigmond ki állításának megnyitó beszéde

Művészet, 1968. október - 44 lap

Uhrig Zsigmond

neregel egyedül a 39 Nagymaroson kiállító művén körül a váci megyei tárlaton.

Pruckner Pál: ~~Pestmegy~~ Gondolatok a megye képzőművészeti életéről

Pestmegyei Hírlap, 1966. szept. 4. 8. o.

Uhrig Zsigmond

Piac c. akvarelljét a Vác és környéke Élelmiszer Kiskereskedelmi Vállalat vásárolta meg a XII. megyei képzőművészeti kiállításról.

Gazdára találtak a megyei képzőművészek munkái

Pestmegyei Hírlap, 1966. szept. 3. 5. o.

Ulrich Zsigmond

részt vett a nagymaros képzőművészeti kiállításon

Pataki Anna: Képzőművészeti kiállítás Nagymaroson
Pestmegyei Hírlap, 1966. júl. 29. 3.o

Uhrig Zsigmond

művei rézt vernek A nagymarosi művésztelep festőművészeinek tárlatán (megnyílt vasárnap de a nagymarosi művelődési házban), amelyet a Dunakanyar Intéző Bizottság, a kúczarnok és a nagymarosi művelődési ház rendezett.

Nagymaros, 1966.
Pestmegyei Hírlap, 1966. júl. 14. csütörtök 4. o.

MDK

Uhrig Zsigmond

Kutnál, of.

Nagymarosi udvar, o.temp.

Nagymarosi utca, o.temp.

U.Zs. festőm. kiáll. Derkovits-terem

1961. ápr.

MDK

Uhrig Zsigmond

Havas utca, o.temp.

Téli napsütés, of.

U.Zs. festőm. kiáll. Derkovits-terem

1961. ápr.

MDK

Uhrig Zsigmond

Eső, of.

Hazafelé, o.temp.

Erdei ut, o.temp.

U.Zs. festőm. kiáll. Derkovits-terem

1961. ápr.

MDK

Uhrig Zsigmond

Esti átkelés, o.temp.

Háztetők, of.

U.Zs. festőm. kiáll. Derkovits-terem

1961. ápr.

MDK

Uhrig Zsigmond

Vitorlások, akv.

Halászkikötő, akv.

U.Zs. festőm. kiáll. Derkovits-terem

1961. ápr.

MDK

Uhrig Zsigmond

Felkészülés a télre, akv.

Piacon, akv.

Munka után II., akv.

U.Zs. festőm. kiáll. Derkovits-terem, 1961. ápr.

MDK

Uhrig Zsigmond

Séta a parkban, akv.

Horgász a Rábaparton, akv.

Halásztanya, akv.

U.Zs. festőm. kiáll. Derkovits-terem, 1961. ápr.

Uhrig Zsigmond

Utcarészlet, akv.

Hazafelé, akv.

Indulás, akv.

U.Zs. festőm. kiáll. Derkovits-terem, 1961. ápr.

MDK

Uhrig Zsigmond

Faluvége II., akv.

Külvárosi táj, akv.

Présházak, akv.

U.Zs. festőm. kiáll. Derkovits-terem, 1961. ápr.

MDK

Uhrig Zsigmond

Téli napsütés, akv.

Várakozás a kompra, akv.

Rőzsehordók, akv.

U.Zs. festőm. kiáll. Derkovits-terem, 1961. ápr.

MDK

Uhrig Zsigmond

Kilátás a Kálváriáról, akv.

Csendélet, akv.

Templom a Kálváriával, akv.

U.Zs. festőm. kiáll. Derkovits-terem, 1961. ápr.

KDK

Uhrig Zsigmond

Espresso, akv.

Tsz csősz, akv.

Kilátás a Rózsadombról, akv.

U.Zs. festőm. kiáll. Derkovits-terem.
1961. ápr.

MDK

Uhrig Zsigmond

Tavaszi hangulat, akv.

Déli napsütés, akv.

Ujpesti hajókikötő, akv.

U.Zs. festőm. kiáll. Derkovits-teren.
1961. ápr.

MDK

Uhrig Zsigmond

Szabadságliget megálló, akv.

Őszi csendélet, akv.

Cséplés egy kisérleti parcellán, akv.

U.Zs. festőm. kiáll. Derkovits-terem.
1961. ápr.

FNyV 10 10934

MEGHÍVÓ

A KÉPCSARNOK
MEGHÍVJA ÖNT

UHRIG ZSIGMOND

FESTŐMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSÁNAK

ÜNNEPÉLYES MEGNYITÁSÁRA

1968. ÁPRILIS 12-ÉN
PÉNTEKEN DÉLUTÁN 1/2 6 ÓRAKOR

MEGNYITÓ BESZÉDET MOND

Dr. POGÁNY FRIGYES
AZ IPARMŰVÉSZETI FŐISKOLA FŐIGAZGATÓJA

PAÁL LÁSZLÓ TEREM
BUDAPEST VII., RÁKÓCZI ÚT 57/B

FNyV 10 10934

MEGHÍVÓ

A KÉPCSARNOK
MEGHÍVJA ÖNT

UHRIG ZSIGMOND

FESTŐMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSÁNAK

ÜNNEPÉLYES MEGNYITÁSÁRA

1968. ÁPRILIS 12-ÉN
PÉNTEKEN DÉLUTÁN 1/2 6 ÓRAKOR

MEGNYITÓ BESZÉDET MOND

Dr. POGÁNY FRIGYES
AZ IPARMŰVÉSZETI FŐISKOLA FŐIGAZGATÓJA

PAÁL LÁSZLÓ TEREM
BUDAPEST VII., RÁKÓCZI ÚT 57/B

M.D.

Ulrik Zsigmond
festő

A Paál László Terembe rendezett
tárlatot.

—: Kiállítások

Művészet, 1968. május – 48 lap.

MDK

Uhrig Zsigmond

Őszi séta, akv.

Kertek alatt, "

Pákozdi halászkikötő, akv.

U.Zs. festőm. kiáll. Derkovits-terem.
1961. ápr.

MDK

Uhrig Zsigmond

Falúvége, akv.

Indul a komp, "

Halászok, "

U.Zs. festőm. kiáll. Derkovits-terem.
1961. ápr.

Ubrig Zsigmond festő

a budapesti Medgyaszay-teremben
mutatkozott be a művész.

Gladán Ferenc: Látás és hagyomány.
Petőfi Népe, 1946. ápr. 23.

UHRIG ZSIGMOND festő
Szentendre, 1919

Főiskolai tanulmányait Rudnay Gyula irányitásával végezte. Tanulmányutakat tett az NDK-ban, Hollandiában, Svájcban és Bulgáriában. Jelentősebb anyaggal mutatkozott be 1962-ben a Derkovits Teremben, 1968-ban a Paál László Teremben, 1969-ben a váci Vak Bottyán Muzeumban; kisebb bemutatója volt Felsőgödön, Nógrádverőcén, Abonyban és a hollandiai Delfben. Több kiállitási dij birtokosa. - Festői célja a magyar táj karakterének kutatása, amely a tájban dolgozó ember mozgásának, környezetbe simulásának ábrázolásával egészül ki. A látottakat az atmoszférikus megjelenités eszközeivel dolgozza fel, de redménnyel alkalmazza egykori mesterének, Rudnaynak szenvedélyes képépitési módszerét is.

MŰvés zéletrajzok 1975

Uhrig Zsigmond

Uhrig Zsigmond festőművész kiállitása, Bp, Paál László Terem. - Ism: Láncz Sándor, Művészet,1968.7.sz.46. l. - Pogány Frigyes, Művészet,1968.1o.sz.44-45.l. Dunakeszi Művelődési Terem. - Ism: Holka Vilmos, Pest Megyei Hirlap,1968.máj.4.

Az 1968.évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája. - Művtört.Ért.1971.2.sz.149-182.l.

17c.1.

Uhrig Zsigmond

Amsterdami részlet, repr.

Váci képzőmű: kor alkotócsoport kiállítása, Vác 1971 ápr.
Esztergom 1971 máj.

Uhrig Zsigmond

Duna menti hegyek, gouache, 43×59
Esti hangulat, —"— 44×60

Váci képzőmův. kör alkotócsoport
kiállítása, Vác 1971 ápr.
Esztergom —"— máj.

Uhrig Zsigmond

Télitáj, akv. 40x70
Holland kisváros, olaj, 50x70

Váci képzőműv. kör alkotócsoport
kiállítása, Vác 1971 ápr.
Esztergom " máj.

Uhrig Zsigmond

Amsterdami részlet, ol. 60x80

Tél, temp. 50x70

Váci képzőműv. kor alkotócsoport
kiállítása, Vác 1971 ápr.
Esztergom – máj.

Ulrich Zsigmond

Hófoltos táj, kevp. 50×70
Téli táj patakkal, ol. 55×80
Cirkusz, olaj 50×70

Vác képzőművr. kör alkotócsoport kiállítása, Vác 1971 ápr.
Esztergom —4— maj.

1969 MAR 9
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Uhrig Zigmond
PESTMEGYEI
HÍRLAP

1021

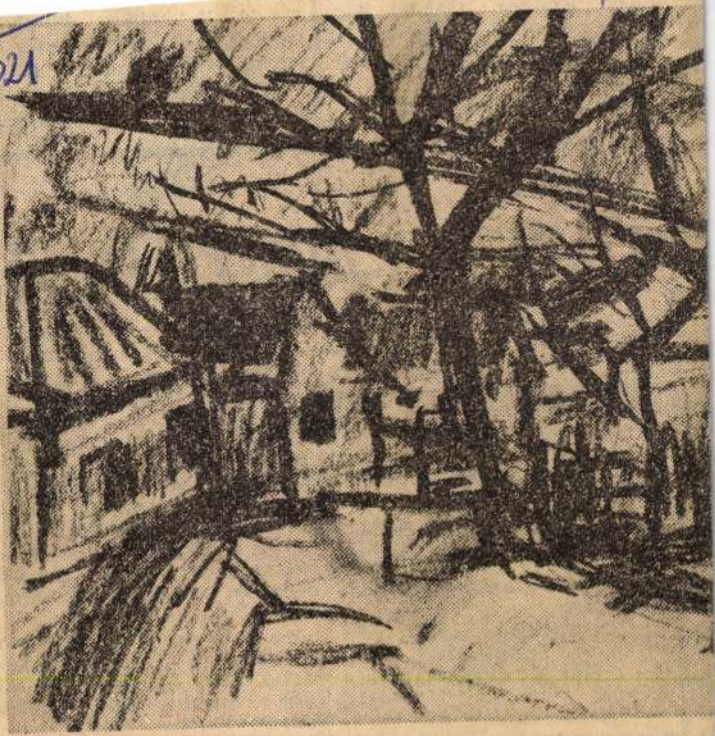

egy- patikus. Így hívják a második
zóba feleségemet. Nem is nő ez az
c az asszony, hanem földreszállt
tt az angyal. Milyen messze van
tőle Fedoszija, az első...

— — En is így vélekedem. A
van második nejem olyan, mint
lem, egy falat kenyér. Bármikor
vetődöm haza, sosem tudom
megállni, hogy rá ne moso-

Uhrig Zsigmond

Abonyi tájakat Szlay József-fel együtt állította ki képeit.

Lasonci Miklós: Abonyi tájak.

Pest Megyei Hírlap, 1972. jan. 12.

SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1094 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Ulrich Zsigmond
festőművész

PEST MEGYEI HÍRLAP

1984 AUG 25

1021

Téli Duna

CSALÁDBAN — HÁZ KÖ

a gyerek

nek
ása
on-
tá-
zen
ben
tos
ánti
ok-

tatni a munka, a tanulás *rendszerességére.*

Könnyebb feladat ez olyan családban, ahol a gyereknek már *az iskoláskor előtt is voltak feladatai,* apró teendői; ahol elvárták, megtanították arra, hogy játékainak, saját holmijainak elrakása az ő feladata; ahol bevonták a családi munkamegosztásba; ahol elvárták — természetesen életkorának megfelelően — a segítséget a házimunkában.

Persze, más az esetenkénti teendő, mint a rendszeres iskolai feladat, a tanulás. Még ha az első osztályosoknál kezdetben játékos, szórakoztató formában jelenik is meg a tananyag vagy a házi feladat.

kialakításában. Ha kell, készítsenek otthoni órarendet, amelyben helyet kap a játék, a mozgás,

Az otthoni tanulás megszervezésénél vegyük figyelembe, hogy *a különböző életkorú gyerekek teherbíró képessége is különböző.* Az aktív figyelem időtartama 5—7 éveseknél 15 perc, a 8—10 éveseknél 15—20, a 11—15 éveseknél pedig 20—30 perc körül mozog. Ne kényszerítsük a tanulót tehát két-három óra hosszat egyfolytában tanulásra.

A szülők kövessék figyelemmel gyermekük iskolai és otthoni munkáját a tanév első hetei, hónapjai után is. I
sikereit d

Legyen értéke

Az iskolakezdés gondja: adjon-e a szülő a gyermekének ösztönző zsebpénzt a jó jegyekért? A jól kereső szülőnek nem kerül különösebb anyagi megterhelésbe, ha gyermekét a jó jegyekért rendszeresen „díjazza". Úgy ítéli, hogy ez ösztönzően hat, s ezzel eleget tett szülői kötelességének.

Morális szemszögből azonban ez a kérdés nem is olyan egyszerű. A rendszeres — díjazás jellegű — pénzösszegek a gyermeket anyagiassá nevelik, és ez a szemlélet egyéniségévé rögződhet. Ez már a családban is megmutatkozik, mert a gyermeket mind nagyobb pénzösszeggel tudják csak ösztönözni. Érzelemvilágában így alakul ki; az ötös feleletnek nem annyira a sikerélményért, hanem az érte járó forintokért örül.

Ne jutalmazzuk tehát a jól tanuló gyermeket? De igen. A jutalmazás azonban

MDK

Uhrig Zsigmond

Piac Óbudán, akv.

M„nka után, "

Kompkikötő, "

U.Zs. festőm. kiáll. Derkovits-terem.
1961. ápr.

Illerič Zsigmond

harcolt a magyar képzőművészet a fasizmus ellen

c. kiállításon.

Néprabadság 1965. dec. 19.

magyar képzőművészet a fasizmus ellen. D. Kelet Zsuzsa

Uhrig Zsigmond
festő

Ferkpzomfoisk vk

1939-41. 150. l.

Mihalik Sándor

RÁKÓCZI - MÚZEUM

b o r elnök Úrnak

B u d a p e s t

lve par elszámolás

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068. 337-748, 340-726

PEST MEGYEI HÍRLAP

Uhrig Zsigmond festőművész
1972 JAN 6

Képek az Aranypartról

Uhrig Zsigmond gödi festőművésznél jártam a napokban. Fenn, a tető alatti tágas műteremben most nem volt egy talpalatnyi hely sem. Tiszta, nibráló színű akvarellek sorjáztak mindenütt — számomra még ismeretlen anyag.

— Bulgáriai képeim — mutatott körül a művész. — Az elmúlt ősszel egy hónapot töltöttem ott, s annak az élményteljes útnak minden óráját próbáltam megörökíteni. Nyugat-európai útjaim mélységes ellentétjét látni a képeken. Bulgáriában más a tenger, a napfény, de talán még a szél is. A történelmi tájba úgy olvad belé a mai ember, hogy művész legyen a festő, ha ezt ecsettel képes elmondani... Megpróbáltam — mondja halkan.

— Láthatjuk kiállításon az új anyagot?

— Január 9-én Abonyban lesz egy közös tárlatunk Iglai Józseffel. Huszonnégy akvarell és két olajképem lesz ott ebből az anyagból...

Mint egy kaleidoszkóp, úgy tárul ki előttem egész Bulgária. Szűk, középkori sikátorok felett lángol a nap, tenger morajlik jobbról és mögötte — az imént nézett képen —, a minaretten, mintha hallanám a török müezzin kiáltását... Tirnovo, Neszebir, Sumen tájai suhannak előttem. Igaz és szépséges látomás!

— És az emberek, milyenek a bolgár emberek?

— Sehol másutt nem éreztem még azt a szeretetet, mint Bulgáriában! Nem ismerem a nyelvüket, de értettem őket, sehol sem hagytak magamra. Felejthetetlen marad számomra Sumen, az ottani Kossuth Múzeum. 1949-ben nyitották meg az Ulica „Car Oszvodolitel"-en, a Dimitraki Hadzsipanov házban. Három termében annyi Kossuth-emlék van, hogy a mi Nemzeti Múzeumunkban sem több. Kossuth emigrációjának első állomása volt Sumen, ahol még most is áradozva mesélik, hogy mit köszönhetnek neki, és 3 ezer fönyi kiséretének, amit a bolgár nemzeti újjászületés elősegítésére tettek... Kossuthról úgy beszéltek — emlékezik Uhrig Zsigmond —, hogy itthon sem hallottam meghatóbb hangon szólni róla. Hiszem, hogy történelmi múltunk, közös sorsunk összefűz bennünket, és örök barátok maradunk...

Hallgatva néztem a képeket. Megelevenedő színek öleltek át, megjártam magam is Bulgáriát, mert e messzi táj ott volt a műteremben.

Csankó Lajos

GET KIVANNAK
eiket
úrált kiszolgálással várják
ett
Könyvterjesztő Vállalat
önyvesboltjai:

. Telefon: 90.

ÖNYVESBOLT
út 1. Telefon: 86.
T

Telefon: 1/231.
ek.
OLT

Telefon: 94–28.

OLT

Telefon: 54.

hentesáruktól
mindent meg
Lukács István
felkészültséggé
gel irányítja
nulókkal és a
arant lelkiis
lalkozik. Udva
lás és nemcs
nem a környező községekből
is sokan járnak ide vásárolni. Az üzlet bővítése elősegíti azt, hogy az eladók nyugodtabb és kulturáltabb körülmények között dolgozhatnak.

Kiss Sándorné
Aszód

Tető alatt a tűzoltószertár

Tető alatt van az emeletes tűzoltószertár Gombán. Az épületben egy klub, illetve alkotói szoba is helyet kapott, s az emeleten található egy szolgálati lakás is.

Az épület Ardosi Kázmér kőművesmester irányítása és közreműködése nyomán készült el alig pár héten belül. Ha az idő kedvez, úgy a kül-

zongorázik. 18.23: Sztambul rózsája. Részletek Fall operettjéből. 18.48: Miért igen, miért nem? Zenéről — tíz percben. 18.58: Hallgatóink figyelmébe! 18.59: Pontos időjelzés. 19.00: Esti krónika. 19.25: Kritikusok fóruma. 19.36: Bizet: Carmen. Négyfelvonásos opera. Közben: 21.15: Hírek. 21.18: Az operaközvetítés folytatása. Közben: 21.59: Pontos időjelzés. 22.00: Hírek. Időjárásjelentés. Kb. 22.15: Sporthírek. 22.20: Világesemények — közelről. 22.30: Az operaközv. folytatása. 22.53: Így láttam Ozdon. Peták István riportja. 23.08: Nótacsokor. 24.00: Hírek. Időjárásjelentés. 0.10: Valentini: Szonáta. 0.25: Himnusz. 0.30: Vízjelzőszolgálat.

PETŐFI RÁDIÓ

4.25—7.59: A Petőfi rádió reggeli zenés műsora. 7.59: Pontos időjelzés. 8.00: Hírek. Időjárásjelentés. 8.05: Cicafarkinca és a többiek. Mesejáték. I. rész. 8.48: Keringők. 9.00: Hírek. 9.03: Kemény Egon—Dalos László: Tavasz a télben. 9.30: Áthozat. Összeállítás a gazdaságról (ism.). 10.00—11.50: A zene

MDK

Uhrig Zsigmond

Kiállitási hir

Mivészet 1968 7.p.46.

SZETVÉDELMI HIVATAL
EGYETEM TÉR 5.
ON: 385-179

Tárgy: _____

_____

_____

Ügyintézőjük: _____

Hiv. sz.: _____

Mell.: _____

Uhrig Zsigmond

Szerepel a váci nyári táslatok

N.N.: Kiáhítás Vácott

Pesthiegyei Hislap 1869 VIII. 17

Ihrig Zsigmond

Született 1919-ben. Festő. Tanulmányait a budapesti Képzőművészeti Főiskolán /Rudnay Gy. tanár/ és az Aba-Novák Vilmos Szabadiskolájában.

Fekete Márton: Prominent Hungarians Home and Abroad, München, 1966. 334 l. 302 l.

Uhrig Zsigmond

Tájképfestő és akvarellista. 1961:
tárlata (Derkovits Galéria:)

Fehéte Márton: Prominent Hungarians
Home and Abroad, München, 1966. 334 l
302 l.

MÜVÉSZETTÖRTÉNETI
DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

Uhrig Zsigmond
festő -

"Halas asszony" cimü farost-pasztell -
" je a Pest megyei vizi világot tükrözi.

Bereck Miklós: Pest megyei tárlat.
Művészet, 1972. január - 40 oldal

Uhrig Zsigmond

Hófoltos táj, tempera, 50 x 70.

Téli Táj, patakkal, olaj, 55 x 80

Cirkusz, olaj, 50 x 70

Váci Képzőművészeti Kör Alkotócsoport

Kiállítása, 1971.

Ulrich Zsigmond

Amszterdami veszlet, olaj, 60×80

Fél, tempera, 50×70.

Vác Képzőművészeti Kör Alkotócsoport

Kiállítás, 1971.

Ulrik Zsigmond

Téli táj, akv. 40x70

Holland kikötős, olaj 50x70

Vác Képzőművészeti Kör Alsóbcsoport
Kiállítása, 1971.

Uhrig Zsigmond

Duna menti hegyek, gouache, 43x59

Esti hangulat, gouache, 44x60

Váci Képzőművészeti Kör Alkotócsoport Kiállítása, 1971.

Ulrik Zsigmond

Amszterdami részlet, rézm.

Váci Képzőművészeti Kör Alkotócsoport
Kiállítása, Műv. Közp. 1971.

Uhrig Zsigmond

Amsterdami részlet repr.

Váci képzőművészeti kör
alkotócsoport kiállítása 1971.

Uhrig Zsigmond

Dunamenti hegyek gouache
Esti hangulat —"—

Váci képzőművészeti kör.
alkotócsoport kiállítása 1971.

Ulrig Zsigmond

Testőarztal olaj 31x39

Impresszió egy francia városkáról
olaj temp. 60x42

Váci képzőművészeti kör
alkotócsoport kiállítása
1971.-

Uhrig Zsigmond

Cirkusz olaj 50x70

Váci képzőművészeti kör
alkotócsoport kiállítása 1971.

Uhrig Zsigmond

Hófoltos táj temp. 50x70
Téli táj patakkal -"- 55x80

Váci képzőművészeti kör
alkotócsoport kiállítása 1971.

Uhrig Zsigmond

Amszterdami részlet olaj 60x80
Tél temp. 50x70

Váci képzőművészeti kör
alkotócsoport kiállítása 1971.

Uhrig Zsigmond

Téli táj akvarell

Holland kistáros olaj
50×70

Váci képzőművészeti kör
alkotócsoport kiállítása 1971.

Uhrig Zsigmond

Csillések gouache 53 x 39

Dolgozó emberek között
Képzőművészeti kiállítás
Ernst Múzeum 1968

Ulbrig Zsigmond
festő

Részt vett a tárlaton.

Bozóky Mária: Pest megyei tárlat.
Művészet, 1972. január – 40 oldal

Uhrig Zsigmond

Rocca – Serrata olaj 65×46

Cine – Citta olajfemp. 62×45

Vác i képzőművészeti kör
alkotócsoport kiállítása
1971.

Uhrig Zsigmond

Csillések gyűrűi

53x39

Dolgozó emberek között kiáll-
Ernst múzeum 1968. jan-

Uhrig Zsigmond gödi festőművész.

A IV. abonyi tárlaton Iglay József szödligeti festőművésszel közösen állította ki műveit.

Pest Megyei Hírlap, 1942. jan. 20.

Uhrig Zsigmond gödi festőművész

a IV. abonyi tárlaton Iglay József festőművésszel közösen állította ki műveit.

P.P.: Szabad szombat.

Pest Megyei Hírlap, 1972. jan. 22.

Ulvig Zsigmond festő

Ziállítása nyílt a

Paál László teremben.

Pestmegyei Hírlap 1970 április 23

4. oldal

Uhrig Zsigmond

a Duna-műhely előrehaladásához
idén a társadalom Dózsa-pályázatot hirdetett. A váci kiállításon Dózsa-portréja szerepelt. (emlétve)

Lasonci Miklós: Duna-Műhely 72
Pest m. Hírlap, 1972. aug. 23.

Uhrig Zsigmond, festő

Megnyílt a IX. nagymarosi nyári tárlat, melyen szerepel a művész műve.

Losonci Miklós: A monumentális táj művészete.
Pest Megyei Hírlap, 1978. júl. 11.

Uhrig Zsigmond festő

Kiállítása a Békéscsabai

Munkácsy Mihály Teremben

1979. márc. 15 - 29.

- katalógus a könyvtárban -

Uhrig Zsigmond festőművész

A váci nyári tárlatón Uhring Zsigmond megszokott értékrendjével járul hozzá a közös előrehaladáshoz, ezúttal a „Holland halászok" című művével. /említve/.

Losonci Miklós: Hagyományőrző bemutatkozás. Pest Megyei Hírlap, 1981. szept. 2.

Uhrig Zsigmond, festő

□ UHRIG ZSIGMOND festőművész kiállítását dr. Pogány Frigyes egyetemi tanár nyitja meg, április 15-én, csütörtökön délután 5 órakor a Tanács körúti Mednyánszky-teremben

– : Hallottuk

2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. ápr. 13.

Ulvig Zsigmond festő

a váci nyári tárlaton szerepelnek a műveséz művei, melyek őrzik valós értékeit.

Lasonci Miklós: Tárlatok Nagymaroson és Vácott.

Pest Megyei Hírlap, 1977. júl. 20.

Uhrig Zsigmond, festő

L. Mátis K.

Goór J.: Művésztelep - 75-89.

Forrás, Kecskemét, 1980. maré - XII/3.

Uhrig Zsigmond

Lépcsőink harcosait ábrázoló műve a fegyveres testületek képzőművészeti pályázatának bemutatóján.

Hajdu Béla: A mai katona-élet képzőművészetünkben
Északmagyarország 1960. dec. 1. 5.l

MDK

Uhrik Zsigmond, festő

Kiállítása nyílik meg a
Paál László Teremben

— : Hír

8

Népszabadság, Bp. 1968. ápr. 10

MDK

Uhrig Zsigmond, festő

Kiállítása nyílik meg a
Pál Lajos teremben. (Ápr. 12-én.)

— : □ Uhrig 2

ESTI HIRLAP Bp. 1968. ápr. 9.

MDK

Uhrig Zsigmond, festő

Kiállítása nyílik meg a

Paál László teremben.

–: A nap programjából 6.

ESTI HIRLAP Bp. 1968. ápr. 9.

N.D K.

Uhrig Zsigmond festő

Müve a kiállitáson

Este,

Táj házakkal,

Facsoport ,

P.A.: Az Alföld hiánya az alföldi festők ceglédi kiállitásán

Pest megyei Hirlap 1965. okt. 17. 8.1.

Illyés Zsigmond

Szerepelt a „Magyar képzőművészet a fasizmus ellen" c. kiállításon.

Új Élet 1966. jan. 1.

Uhrig Zsigmond MDK

Zsuzsika, pasztell

Mücsarnok 1943 Téli kiállitás

Uhrig Zsigmond MDK

Bajai táj

Mücsarnok 1944 Tavaszi tárlat

Uhrig Zsigmond MDK

Félakt, pasztell

Mücsarnok 1944 Tavaszi tárlat

Uhrig Zsigmond

MDK

Tanulmányfej, pasztell

Mücsarnok 1943 Téli kiállitás

Uhrig Zsigmond M.D.K.

Vizfestmények / Kisvárosi utca, Halárus /

Résztvett a kiállitáson

P.A. Megyei képzőművészeti kiállitás Vácott

Pest mgyei Hirlap 1965. augusztus 29. 10. 1.

M.D.K.

Uhrig Zsigmond.

Festőművész kiállitja müveit a Derkovits teremben.

Napló.

Magyar Nemzet.1961.ápr.15. 7.old.

Uhrig Zsigmond
- festő

M.D.K.

A Derkovits teremben volt kiállítása.
Méltatás - Hártetők (repro)

Sz.Z.: Uhrig Zsigmond
Művészet 1961, julius – 41 l.

M. D. K.

VHRIG Zsigmond festő

Kiállítása a Derkovits Gyula teremben

~~Gy~~ Ideggyógyintézeti ápoltakról

készített portrék

a. m. Három festő, három kiállítás

Magyar Nemzet 1961. máj. 5. 4. l.

Uhrig Zsigmond, festő MOK

A Derkovits-teremben nyílt meg első kiállítása. Főiskolai tanulmányait Rudnai mellett végezte 1937-1944 között. Illüvési munkáját félbe kellett szakítania. Ezemi munkás lett és sztahanovista az Egyesült Izzóban. Rajzokat, akvarellt és olajfestmé=nyeket állított ki. Témái: betegtársairól készült rajzok, Nagymaros s a Dunakanyar tájai stb.

P.J.: Jegyzetek Kiállításokról 9.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1961. máj. 5.

M. D. K.

NHRIG Zsigmond festő

Kiállítása a Derkovits-Teremben

Magyar Nemzet 1961. ápr. 15. 7. l

Uhrig Zsigmond, festő

MTA

Kiállítás.

D. Fehér Zsuzsa: Magyar képzőművészek a fasizmus ellen 8.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1965. dec. 19.

Ubrig Zsigmond

Akvarelljeivel szerepelt a váci megyei képzőművészeti kiállításon.

Pestmegyei Hírlap 1965. aug. 29.

MDK

Uhrig Zsigmond, festöm.

Téli táj Alagon.	Pastell.
Nöi arckép.	"
Duna Szt. Endrénél.	Olf.

Az OMK.Képzöm. Fölsk. Ifj.Körének karács.kiáll.
1943. Kat.

Uhrig Zsigmond MDK

Fél-akt, pasztell

Műcsarnok 1944. márc-ápr.
Tavaszi tárlat

Uhrig Zsigmond

MDK

Bajai táj

Műcsarnok 1944. márc.-ápr.
Tavaszi Tárlat

MDK

Uhrig Zsigmond festő

o.temp.:

Fák

Nagymarosi táj II.

Hazafelé

Táj

Uhrig Zs. kiáll. Paál László terem, 1968.ápr.

MAGYAR HIRDETŐ SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726
1979 MÁR 21
PESTI MŰSOR
Uhrig Zsigmond festőművész

1021

Uhrig Zsigmond kiállítása

Azon ritka művészek közé tartozik, akik ugyan Szentendrén születtek, de festészetük nem kötődik a városhoz. A tájakat hol átélt, azonnali reflexiók alapján, hol emlékezetből eleveníti meg. Képein elmélyülten, bensőségesen jeleníti meg a Duna-kanyar változatos tájait, a Mátra hasadékos, szakadékos hegyvonulatát, a Balaton vizéből visszasugárzó naplementéket. A bozótos, bokros fák, a nádfedeles kis paraszt-vályogházak, az őszi táj ezer színe képein nem csupán egy motívum, hanem a humanizált valóság.

Uhrig Zsigmond négy évtizede fest. *Rudnay Gyula* tanítványa volt. Több önálló kiállítást rendezett (Dunakeszin, Abonyban, Budapesten, Gödön, Verőcén és a hollandiai Delftben). Sokat tesz a közművelődésért, annak gyakorlati megvalósításáért. Államunk 1978-ban a Szocialista Kultúráért jelvénnyel jutalmazta.

Kiállítása március 15-től 29-ig látogatható *Békéscsabán*, a *Munkácsy Mihály Teremben*.

szomb., vas. 10—19 óráig.

CSEPEL GALÉRIA (XXI., Vasmunkás tér. Ifjúsági Klubház). Olcsai Kiss Zoltán szobrászművész kiállítása. Nyitva 12—18 óráig, szomb.-vas. 11—18 óráig.

CSÓK ISTVÁN GALÉRIA (V., Váci u. 25.). Német József festőművész kiállítása márc. 22-ig. Nyitva: 9.30—18 óráig, szomb. 9—14 óráig, vasárnap zárva.

CSONTVÁRY TEREM (V., Vörösmarty tér 1.). Jubileumi pályázat címmel kiállítás márc. 15-től. Nyitva: 9.30—18 óráig, szomb. 9—14 óráig, vasárnap zárva.

FÉNYES ADOLF TEREM (VII., Rákóczi út 30.). Varga Hajdú István festőművész grafikai kiállítása márc. 15-től.

FERENCVÁROSI PINCETÁRLAT (IX., Mester u. 5.). Kiss László szobrászművész kiállítása márc. 15-től. Nyitva: du. 2—7-ig, ünnepnap de. 10—2-ig és du. 2—4-ig.

HELIKON GALÉRIA (V., Eötvös L. u. 8.). Káldor Katalin grafikusművész kiállítása.

JÓZSEFVÁROSI KIÁLLÍTÓTEREM (VIII., József krt. 70.). Emlékkiállítás a Tanácsköztársaság 60. évfordulójára márc. 21-től.

KULTURÁLIS KAPCSOLATOK INTÉZETÉNEK KIÁLLÍTÓTERME (V., Dorottya u. 8.). Sajtófotó '78. Fotókiállítás.

MŰCSARNOK (Hősök tere). Modern indiai művészet. Vasas Károly szobrászművész kiállítása. Szovjet képzőművészeti kiállítás márc. 16-tól.

NAGY BALOGH JÁNOS KIÁLLÍTÓTEREM (XIX., Ady E. u. 57.). A Dicsőséges 133 nap címmel politikai kiállítás márc. 16-tól.

STÚDIÓ GALÉRIA (V., Bajcsy Zs. u. 52.). Nádler Tibor festőművész kiállítása. Nyitva: 9.30—18 óráig, szomb. 9—14 óráig, vasárnap zárva.

ÚJPESTI MINI GALÉRIA (IV., Árpád u. 37.). Kiállítás a Magyar Tanácsköztársaság mozgósító plakátjaiból. Nyitva: 16—20 óráig.

[illegible] Közreműködik: a Magyar Rádió és Televízió Énekkara; **du. ½6-kor:** A modern magyar művészet 1919-es hagyományai. Beszélgetés Fajó Jánossal egy aktuális grafikai mappa ürügyén.

MAGYAR NEMZETI MÚZEUM

Csütörtökön, 15-én, du. 6-kor: Régészeti szabadegyetem. Árpádkori ötvösségünk. Előadó: Dr. S. Lovag Zsuzsa.

MAGYAR MUNKÁSMOZGALMI MÚZEUM

Hétfő kivételével mindennap de. 11-kor, du. 2-kor és 4-kor: Mindenkihez! címmel az Interpress multivíziós műsora a Magyar Tanácsköztársaság kikiáltásának 60. évfordulója tiszteletére.

SZÉPMŰVÉSZETI MÚZEUM

Csütörtökön, 15-én (8—14 éveseknek), **kedden, 20-án** (14—18 éveseknek), du. 3-kor: Műelemzés gyermekeknek és fiataloknak.

Pénteken, 16-án, du. 4-kor: Esztétikai önképzőkör fiataloknak.

Szerdán, 21-én, du. 6-kor: A tudomány és a technika hatása az európai képzőművészetre. Technikai, tudományos és művészeti forradalom. Előadó: Révész Zsuzsa.

TERMÉSZETTUDOMÁNYI MÚZEUM

Szombaton, 17-én, de. 11-kor és **szerdán, 21-én, de. 11-kor és du. 4-kor:** Természetfilmek vetítése.

Képek jegyzéke:

1.	ESTI HANGULAT	Govache	49x67
2.	NAPLEMENTE	„	59x43
3.	NAGYMAROSI TÁJ	„	49x67
4.	UTCARÉSZLET	„	42x42
5.	KIRAKODÁS	„	40x42
6.	SZEKÉR	„	60x44
7.	HALAS CSENDÉLET	Pasztell	50x72
8.	BETONKEVERŐK	Govache	59x40
9.	HÁZAK	Olaj-tempera	60x80
10.	HAVAS TÁJ	„	60x80
11.	HÓOLVADÁS	„	60x80
12.	MŰTEREMSAROK	„	60x80
13.	FÜZES	„	60x80
14.	NAGYMAROS	„	60x80
15.	HALÁSZOK	„	50x70
16.	ESTI HANGULAT	„	50x70
17.	VISEGRÁD	„	50x70
18.	RŐZSEHORDÓK	„	50x70
19.	HAVAS TÁJ	„	50x70
20	CIRKUSZ	„	50x70
21.	PATAK	„	50x70
22.	FÁK	„	50x70
23.	NAGYMAROSI TÁJ II.	„	50x70
24.	HAZAFELÉ	„	60x80
25	TÁJ	„	40x50

UHRIG ZSIGMOND

FESTŐMŰVÉSZ

kiállítása

KÉPCSARNOK

PAÁL LÁSZLÓ TEREM

BUDAPEST, VII. RÁKÓCZI U. 57/B.

1968. ÁPRILIS 12—27-IG

UHRIG ZSIGMOND

kiállítása elé

Festészetünk szerény, szorgalmas munkása UHRIG ZSIGMOND. Önálló kiállításon 1961-ben mutatkozott be a Derkovits teremben. Azóta sokszor találkoztunk kisebb-nagyobb képeivel. Egyenletes fejlődése, módszeresen csiszolt, cizellált formanyelvet jelez, kiteljesítését a megtalált igazságnak. Ez a magyar táj karakterének kutatása, amely ujabban a tájban dolgozó ember mozgásának, környezetbesimulásának megfigyelésével, ábrázolásával egészül ki. Hét esztendő alatt sokfelé megfordult, de kedvenc témája a Dunakanyar maradt. Hazánknak ezt a költői szépségű tájat úgyszólván feltérképezte az év minden szakában. Otthonát, Felsőgöd környékét, a nagymarosi füzeseket, a büszke visegrádi vár panorámáját, a zebegényi ligetes parasztudvarokat, kerteket. Eljutott Esztergomig, melynek inkább történelmi arculatát igyekezett megragadni. Szentendre, ez a festőknek termett városka is megjelent képein. Itt inkább a benépesült utcákat, piacokat festette, igyekezett visszaadni a régi város egyedülálló táji hangulatát, a régvolt emberek műemlékbe szilárdult életét, ünnepi hangulatait, megszokott eseményeit. De figyelmét nem kerülte el a modern ipari munka sem, melynek jellegzetes vonásait kereste meg a dunakeszii gyárak életében, a dunai kikötők forgatagában. Kecskemétre is kirándult. Az alföldi tájból a sűrűbb látványok vonzották inkább, piacok, gyümölcsöt hozó fák, érdekes figurák.

Ám téved, aki Uhrig Zsigmondot a látványfestők hagyományos csoportjába sorolja. Az atmoszférikus megjelenítés eszközeit felhasználja ugyan, de eredménnyel alkalmazza egykori mesterének, Rudnay Gyulának szenvedélyes képépítő módszerét is. Alapállása lírai, olthatatlan nosztalgiával közeledik a szellemet megnyugtató, az idegeket kisimító harmonikus jelenségekhez, a gyorsan elszálló fény- és színhatásokat nagy rutinnal rögzíti. A természetben tett megfigyeléseket rendezi, válogatja, képkivágásai meggyőzőek és hangulatilag is hitelesek.

Mit változott művészete az elmúlt évek alatt?

Az akvarellek mellett sok olajképet és nagyméretű gouache-t festett. Határozottabb lett a komponálás, tisztább a motívum kiemelés. A lazán felrakott festék néha szálkás fakturára vált át, a színek tüzesebbek, elevenebbek, merészebbek. Ma is szivesen használ puha, bársonyos, szétmosott tónusokat, de képein pregmánsabb lett a belső mozgás; a részletformák egymásfelé irányuló és kifelé is ható intenzitása megnövekedett. Emberáblázoló igénye nem a hagyományos értelmezésű figurális kompozíciókban mutatkozik meg, hanem az ember és a természet eltéphetetlen kapcsolatának, egymásrautaltságának érzékeltetésében.

Most kiállított képeinek talán legnagyobb értéke a kibővült színskála, az az elemi öröm, amely minden ecsetvonásában megnyilatkozik, a szuggesztív természeti élmény új színösszefüggéseinek felfedezése. A tájakat különféle megvilágítási fokozatokban figyeli meg. Erős kontrafényekkel dolgozik, másutt megszólaltatja a titokzatos árnyékokat az alkonyattól kékre, lilára szinezett koratavaszi tájat. Még mindig van új mondanivalója a Dunakanyarról; a vízben tükröződő hegysorok, a világító templomtornyok, a piacok és gazdasági udvarok életének megközelítésében a nagy elődök példája nem bénítja, inkább inspirálja, új témák keresésére buzdítja. Közvetlen környezetét, felsőgödi kertjének dédelgetett gyümölcsfáit tartózkodóbb, szordinósabb szinekkel festi, az előadásmód itt tárgyiasabb, az atmoszférikus hatások szelídebbek. Ebben a naponta látott képben az állandó motívumok dominálnak, kevesebb a megrendültség, szigorúbb a líra, mint a Dunakanyar más tájait ábrázoló munkákon. A gyakran változó világítás az évszakok és napszakok új arcát hozza felszínre, gyors és értő komponáló készséget kíván a festőtől. Képeinek nagyrészét a helyszínen festi, a kiegészítő és befejező munkákat otthon végzi el, s néha új képet komponál a helyi benyomások alapján.

Nem könnyű manapság a természetből kiinduló festő dolga. Olyan témában kell vallania önmagáról és koráról, amely a legmélyebb kifejezésre és a könnyed idillre egyformán alkalmat ad. Uhrig Zsigmond képein a művész és a természet találkozása ünnepi hangulatú és egyben közvetlen is. A tartalom első látásra igaz érzelmi reagálást vált ki a nézőből.

D. Fehér Zsuzsa

Uhrig Zsigmond
festő

l.

Ferkipzomfoisk vk
1939-41.143.l

				528,72	
				216,10	
				330,71	
				50,71	
0 =	0 =	0 =	3.234,71 =		

Számfejtette:

Összegezte:

Ellenőrizte:

CSOL.GRÁDI

M. kir. állami nyomda Budapest. 1942. 5047.

Uhrig Zsigmond MDK

Dachaui tábor utolsó napja, vázlat, olf.

Mücsarnok 1959 VII. Magy. Képzőm. Kiáll.

MDK

Uhrig Zsigmond

Deportálás, o.

M. képzőművészek a fasizmus ellen, M.Cel.

1965.

Uhring Zsigmond,

Szept. 21.-ig a Mezőgazdasági Múzeumban sok oldalu, színes tárlat látható. –

A művész különdíjban részesült munkájáért: feszült gépi rakodásával és favágóival. (említve).

Losonci Miklós: Márványból faragva, 8 sonzba öntve.
Pest Megyei Hírlap, 1980. szept. 7.

Uhring Zsigmond, festő

Kiállítási kalendárium, vidéken:

Békéscsabán rendezték meg a
művész kiállítását.

Szocialista Művészetet, 1949. ápr. 4.

Uhrig Zsigmond festő-művész

Részt vesz műveil a szentendrei Pest Megyei Tárlaton

(cikket l. Barcsay Jenő festő művész" cimszó alatt

Losonci Miklós cikke: Pest Megyei Tárlat 1978 cimmel

Pest Megyei Hirlap 1978. X. 15.

Uhrig Zsigmond

Kiallit a váci Művelődési Központ
Nyári Tárlatán
(cikk: "Helényi Tibor grafikus művész"
cimszó alatt.)

Nyári Tárlat, Vác, Művelődési Központ"
c. cikk Losonci Miklóstól
Új Tükör 1978. IX. 17

Ulrich Zsigmond, festőművész

a Szentendrei Múzeumban látható júl. hó végéig a „Pest megyei tárlat, 1980" c. kiállítás, melyen szerepel a művész alkotása.

Losonci Miklós: Pest megyei tárlat, 1980.
Pest Megyei Hírlap, 1980. júl. 2.

Uhrig Zsigmond, festő

UHRIG ZSIGMOND festőművész alkotásaiból — főként tájképeiből — rendeztek kiállítást Szentendrén, a Pest megyei Művelődési Központban. Bemutatják a Munkásmozgalmi Múzeumban elhelyezett nagy méretű festményének vázlatait is.

— Hír

20.

Népszabadság Bp. 1981 ápr. 12.

Ukrig Zsigmond

A Medgyaszay Terembe nyílt meg május 6-án Ukrig Zsigmond festő művei kiállítása.

----:Kiállitási naptár.
Művészet, 1976. május - 48. oldal.

Uhrig Zsigmond festő

Vasárnap megnyílt tárlat feloonultatja azon alkotókat, akik ezen a vidéken születtek, vagy véglegesen itt telepedtek le. Szerepelnek gödi képei a művésznek

Losonci Miklós: Képzőművészeti szeregszemle. Nagymaroson.

Pestmegyei Hírlap, 1975. jún. 3.

Uhrig Zsigmond festő
(1919 –

Ziállítása a Bp-i Medvyánszky

Terembe 1976. IV. 15 – IV. 29.

– Katalógus a könyvtárban –

A VAK BOTTYÁN MÚZEUM

meghívja Önt

UHRIG ZSIGMOND

festőművész

kiállításának megnyitására

1977. június 10-én 16 órára
a múzeum főtéri kiállítótermébe
(Vác, Március 15. tér 19.)

A kiállítást megnyitja:
DR. LOSONCZI MIKLÓS
művészeti író

Megtekinthető június 10–július 10-ig,
hétfő kivételével naponta 10–18 óráig

1000. PV. 77-1639

UHRIG ZSIGMOND

Uhring Zsigmond, festő

A múlt év őszén a Mezőgazdasági Múzeumban nyílt meg a „Mezőgazdaság a képzőművészetben" c. kiállítás, melyen a halásznatot is ábrázolták. A művész alkotása a balatoni halásznokat, – ahol az ipari jellegét is megörökíti. (említve)

Losonci Miklós: Képek, szobrok, a halásznatról.
Halásznat, 1946. dec.

Uhrig Zsigmond festőművész

Gödön nyílt meg az Ady Könyvtárban Uhrig Zsigmond festőművész és Illés György keramikus közös kiállítása. – Uhrig Zsigmond jelentős festő aki abonyi kiállítása óta színekben és munkatempóban is felfrissült, gazdag képzelettel tárja fel Gödöt, mely művészetének főszereplője.

Lasonci Miklós: Kiállítótermekben.

Pest Megyei Hírlap, 1975. dec. 6.

Uhrig Zsigmond

Omszkban rendeznek ápr. 4.-én nyíló tárlatot, megjénk képzőművészeink alkotásaiból, mely a művész ámai táj műve fog szerepelni. (említve).

Losonci Miklós: Pest megjá alkotások Omszkban.

Pest Megjá Hírlap, 1976. jan. 25.

Uhrig Zsigmond

ápr. 4-én a váci képtárban megnyílt kiállításom képei szerepelnek.

Végh Ferenc: Tavaszi tájlat 1941.

Pest Megyei Hírlap, 1941. ápr. 9.

1

Uhrig Zsigmond Gesti

Ziallitása nyilt 17 bonyban

Pestmegyei Hirlap 1972 jamás 12
mold.

Ulrich Zsigmond

Rudnay Gyula tanítója volt
emlékére

Pestmegyei Hírlap 1972 január 17
4. old

Uhrig Zsigmond Sertő

A most megnyílt nagymarosi nyári tárlaton szerepelnek művei.

Losonci Miklós: Kiállítások Nagymaroson és Vácott.
Pestmegyei Hírlap, 1974. júl. 20.

Uhrig Zsigmond MDK

Zsuzsika, pasztell

Műcsarnok 1943.nov-dec.
Téli kiállitás

Uhrig Zsigmond

MDK

Tanulmányfej, pasztell

Mücsarnok 1943.nov.dec.
Téli kiállitás

MDK

Uhrig Zsigmond, festö

Ala gi táj. Olf.

Föv.Kpt.-MKSzSz.-II.Szabad Nemz.Kiáll. 1947.márc.16.-
ápr.6.Kat.19.1.

Uhrig Zsigmond, festőművész

Az idei Bajai Nyár keretében megnyílt képzőművészeti kiállításon a dunai halászatot Uhrig Zsigmond és Mikes István József képviseli gödi és váci részletekkel. (említve). – Uhrig Zsigmond Gödön él és alkot és hosszú évtizedek óta foglalkoztatja a halászat ősi mesterség. Ennek jegyében örökítette meg több amsztordanú halászbárkát és dunai halászladikot, a vizek mellett életre kelő halas csendélet friss látványát. (említve).

Losonczi Miklós: Halászat a festészetben.
Békés Megyei Népújság, 1982. júl. 24.

Uhrig Zsigmond, festőművész

a Bajac Nyár keretében megnyílt képzőművészeti kiállításon a dunai halászatot Uhrig Zsigmond és Mikes István József képviseli, gödi és váci részletekkel. (említve). – Uhrig Zsigmond gödön él és alkot hosszú évtizedek óta foglalkoztatja a halászat ősi mestersége. Ennek jegyében örökített meg több amsztordami halászbárkát, dunai halászladikot, a vízek mellett életre kelő halas csendélet friss látványát. (említve).

L.M.: Halászat a képzőművészetben.
Petőfi Népe, 1982. júl. 25.

Uhrig Zsigmond festőművész

KIÁLLÍTÁS NYÍLT MEG tegnap Uhrig Zsigmond festőművész válogatott alkotásaiból a váci Madách Imre Művelődési Központban. A tárlat február 4-ig látogatható.

Népszabadság, 1985. 1. 11.

Ulrik Zsigmond, festő MTI.k.

Ápr. 15-én kiállítása nyílt meg
a Derkovits Gyula Teremben.

—: Hr

10.l

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1961. ápr. 15.

b9

Uhrik Zsigmond, festő 7 Dk.

A Derkovits Teremben ápr. 15-től ápr. 30-ig tárlatot rendeznek képeiből.

—: Ma hallottuk 2. l

ESTI HIRLAP, Bp. 1961. márc. 3.

01

Mhrik Zsigmond, festő MDK

Kiállítása nyílik ápr. 15-én a Derkovits teremben.

–: Ma hallottuk 4.

ESTI HIRLAP, bp. 1961. ápr. 14.

Uhrin Ferenc

Wehner Tibor: Képzőművészeti kronika
Komárom megye 1984. XI - XII

Uj forrás, 1985. április

Uhrin Ferenc

festő

M.D.Y

A Budapesti KISZ szervezetek József Attila klubja a csabai Uhrin Ferenc műveiből rendezett kiállítást a Néphadsereg tolja 1/2 nain alatti helyiségében

---

Műveriet, 1969. április – 7 lap.

Ukrin Péter
festő

Ukrin Péter és Veres Gy. Loltán
kiállítása XI. hó 24-én a
Princetárlat helyiségében nyílik
meg.

-.- Kiállitási naptár
MŰVÉSZET, 1972.október-november - 80.oldal

M.D.Y

Cs. Uhrin Tibor
festő

Tüzzómánc művét mutatta
be.

Kovács Gyula: Csabai festők jubileumi kiállítása
Művészet, 1969. március – 47 lap.

Cs. Uhrin Tibor

rajza
repr.

Pestmegyei Hírlap, 1966. júl. 10. vasárnap 9. o.

Cs. Uhrin Tibor

rajza

[repr.]

Dátum: 1966.

Pestmegyei Hírlap, 1966. júl. 17. vasárnap 9. o.

Cs. Ulrik Tibor

rajza
repr.

Pestmegyei Hírlap, 1966. júl. 31. vasárnap 9.o.

Cs. Uhrin Tibor

rojza
kepr.

Pestmegyei Hírlap, 1966. nept. 4. 8.o.

Cs. Ukrin Tibor

rajza
(Repr.)
Ro

Pestmegyei Higlap. 1966. nov. 27. 9. s.

Cs. Ulrich Tibor

rajza

Pestmegyei Hírlap, 1967. jún. 18. 9. o.

Cs. Uhrin Tibor

vajza

Pestmegyei Hírlap. 1967. máj. 7. 9.o.

Cs. Ulrich Tibor

rajza
Népmesei illusztráció
Repr.

Pestmegyei Hírlap, 1967. márc. 19.

G. Illyés Tibor

Tanulmány

(rajz)

Pest megyei Hírlap, 1967. júl. 30. 9.o.

Cs. Ukrain Tibor

rajza

Pest mellé Alicap. 1967. júl. 23. 9-o.

MDK

Cs. Uhrin Tibor, grafikus

Rajz:

Repr

Cs. Uhrin Tibor: Hajógyár

M. 5.

Népszabadság, Bp. 1970. dec. 20.

Cs. Uhrin Tibor

Vásár olaj 122×92 cm

Studió '70. Ernst Múzeum Bp. 1970. kiáll. kat. Bev.: Bereczky Lóránd

Cs. Uhrin Tibor, festő

MDK

A műventelepen kapott Cukást.

-: Műventelep Debrecenben 8.

Népszabadság, Bp. 1970. okt. 24. [Vidéki]

Cs. Uhrin Tibor, festőművész

A panellakótelep peremén kuporog a Debreceni Művésztelep, ahol Topor András tíz évig élt. Erről az itt töltött időről és a többi művészről szól az interjú.
Cs. Uhrin Tibor tűzzománc kapujelző tábláit a közelmúltban adták át rendeltetésüknek.
/említve/.

Antal István: Szabálytalan interjú Topor Andrással.
Alföld, 1982. aug., 91-92 old.

Cs. Uhrin Tibor

◆

Az Auróra országos vers- és prózamondó verseny döntőjét szombaton este megtartották Debrecenben, az Arany Bika Szálló Bartók-termében. A verseny döntőjének első helyezettje, Karika Róza, aki a város ajándékaként Cs. Uhrin Tibor tűzzománcát kapta.

◆

Magyar Nemzet 1985. IX. 23.

MAHIR
MAGYAR HIRDETŐ
SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
Cs. Uhrin Tibor
VEGYIPARI DOLGOZÓ
1984 JUL

1021

Tűzzománc-kiállítás

Leninvárosban a Tiszai Vegyi Kombinát és a Derkovits Művelődési Központ rendezésében nyílt meg a művelődési központ galériájában Cs. Uhrin Tibor festőművész tűzzománc-kiállítása.

A megnyitót követően sokan voltak kíváncsiak napjaink érdekes és színes képzőművészeti alkotásaira, a tűzzománcokra. Cs. Uhrin Tibor festőművész tűzzománc képei, a sokszínükkel is saját hangulatát közli a szemlélővel úgy, hogy láttatásával benne is hangulatot ébreszt. Ráébreszti az érdeklődőt arra, hogy az életben szerzett kellemes emlékek, élmények sokasága mily nagy érték.

Képünkön Szombati Béla megnyitja a kiállítást, mellette Cs. Uhrin Tibor festőművész

Fotó: Nagy Miklós

Osztályrétegződési
itt névelővel. 16. H
szólással. 17. Félig
Egymást előző m
Az egyik középk
mányt, amely az
lást szabta feladat
zsika. 24. A házi tű
istennője volt. 25
ben módosul! 26.
29. Iparos. 31. A
salh. 32. Félig fes
leti társasjáték. 35. Szem.
névmás. 37. Fő folyója a Yu-
kon. 40. A magasba tart. 43.
Tagadószó. 44. Magyar film-
cím. 45. Bec. Erika. 46. Mint a
16. sor. 48. Nagyképűsköd-
tek. 52. Helység T.-vasvári és
H.-böszörmény között. 54.
Irányomba. 55. SZSZK a SZU-
ban. 56. Írószer volt régen. 58.
Csom. eszköz. 61. Betű fon.
62. Egy másik (2 szó). 63. Azo-
nos magánh. 64. Versenyt le-
het így nyerni. 67. Látótávol-
ság. 68. Jam. 69. Határrag.

Függőleges: 2. Olasz hely-
ség, a totóból is ismert. 3.
Igekötő. 4. Földművelés. 5.
Időmeghatározás. 6. Asszony
lesz belőle. 7. Házi szárnyas.
8. Angolul kér! 9. Dohányáru.
10. Átvág. 11. Alácsúsztatott?
12. Vízlelő helyek. 14. Kúp
alakú szerszáma. 15. Pompás.
17. Tikkadt. 20. Szil kevert be-
tűi. 22. Elrak. 23. Görög betű.
27. Szappanmárka. 28. Fegy-
verrel leterít. 30. Zenei hang.

A rejtvényabc
négyzetében egyik hazai tá-
jegységünk betűit találjuk,
ahol több vegyipari nagyvál-
lalatunk is üzemel.

Ennek a megnevezését kér-
jük beküldeni a Vegyipari
Dolgozók Szakszervezete,
Budapest, VI., Benczúr u. 45.
1068 címére 1984. július
20-ig.

Lapunk júniusi számában
megjelent keresztrejtvény
helyes megfejtése: A legkö-
zelebbi cél az, hogy az ember
mindvégig egészséges, mun-
kaképes maradjon.

Nyertesek:

Németh László, Salgótar-
ján, Blaha Lujza u. 1. 3104

Paulics Kálmánné, Hévíz,
Petőfi S. u. 22. 8381

Végh Mária, Várpalota, Ku-
lich Gyula u. 3. II/12. 8100

Jakab Józsefné, Bp. Maka-
renkó u. 7. I/11. 1085

A nyerteseknek a könyv-
jutalmat postán küldjük el.

Cs. Uhrin Tibor
festőművész

Zománctechnikával dolgozó magyar iparművészek munkáiból nyílt kiállítás a Vigadó Galériában.

Petőfi Népe,
1984. júl. 5.

Cs. Uhrin Tibor: Léda.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
1091 BUDAPEST IX., ÚLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Cs. Uhrin Tibor, fafaló-művész

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

1984 JUL 7

É-MAGYARORSZÁG 7

1021

ZÖMÁNC

Kiállítás a Vigadó Galériában

Zománc-technikával dolgozó magyar iparművészek munkáiból nyílt kiállítás a Vigadó Galériában.

Cs. Uhrin Tibor: Léda

FEJTÖRŐ

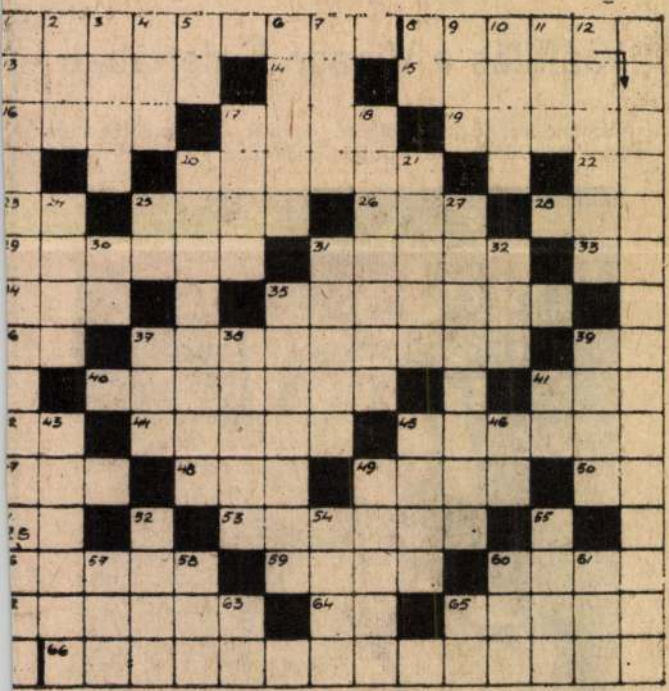

Kisfaludi Stróbl Zsigmond

Száz éve, 1884. július 1-én született világhírű Kossuth-

Cs. Ulvsin Tiser

Grafstad

Alfold 1985/3

Cs. Uhrin Tibor

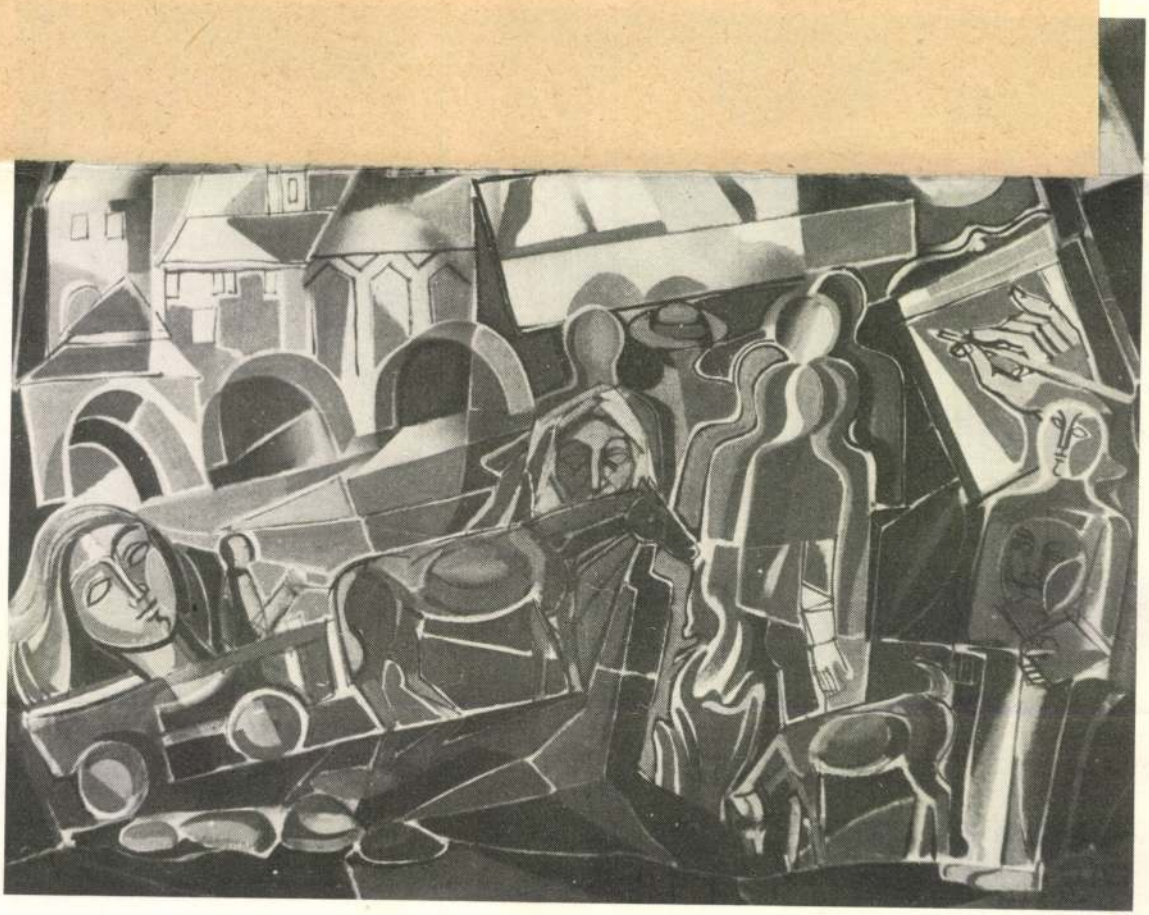

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

HAJDU-BIHARI NAPLÓ
Debrecen

1971 FEB 7

1021 Cs. Uhrin Tibor

CS. UHRIN TIBOR GRAFIKÁJA

VILÁ

ÍRTA SZÖLLŐSY TIBOR

Átváltozás Nixon-módra

„Tudja meg *minden* ország, barátunk vagy ellenségünk, hogy megfizetünk minden árat, elviselünk minden terhet, megküzdünk *minden* nehézséggel, támogatunk *minden* barátot, szembeszállunk *minden* ellenséggel, hogy biztosítsuk a szabadság fennmaradását és győzelmét" — mondotta John Kennedy elnök beiktatása alkalmával, 1961-ben.

Nixon elnök a múlt évben így üzent az Egyesült Államok kongresszusának: „Az Egy

gondolták, hogy megtalálták azt az embert, aki ezt a visszavonulás vezeti. Mert Richard Milhous Nixon, közvetlenül hivatalba lépés után ismertetett egy új politikát mely megajándékozta az amerikaiakat a kötelezettségektől való megszabadulás doktrínájával — olyan doktrínával, mely mentesít a visszavonulás nehézségeitől is.

Amikor honfitársai szemére vetették az elnöknek

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR HÍRLAP

1971 MÁR 14.

MAGYAR HÍRLAP 1021

Cs. Uhrin Tibor

Fiatalok – Cs. Uhrin Tibor metszete

Baljós szenvedély...

Az emberiség démona

Már az ősember kotyvasztott magának valaminő alkoholos italt. A sörkészítés művészete *Egyiptomból eredt*, de az V. dinasztia idején már megjelent a bor is. Amon-Ra, a napisten mondta: *Csináltam szőlős kerteket Kelet és Nyugat oázisaiban, másokat Délen és Északon.*

A borról már régóta zeng a dal. Anakreon Hellász borait, Horatius a falernói szőlő nedveit énekelte.

A sörkészítés Egyiptomból került a görögökhöz és a rómaiakhoz. Élvezetét a népvándorlás hozta Nyugat-Európába. A sörkezelés hosszú ideig a kolostorok titka maradt, s csak a XII. században jutott a polgárság birtokába. A sörkészítés különösen ott talált otthonra, ahol nem termett bor.

A kései középkorban a borhoz és a sörhöz két alkoholféleség társult: a pálinka és a likőr. Ezek előállítása az alkimisták kezében volt. Az emberiség nagy szerencsétlenségére két német vegyész: *Lowisch* és *Richter* felfedezte az alkohol olcsó előállítását burgonyából és más nem drága nyersanyagból.

Cs. Ukrin Tibor

Szerepel a magyar tolmácsolatban

N. N.: Az ősi tolmácsolat a bereczki bemutatója

Hajdu Bihari Napló 1970 XII. 19

1021

Cs. Uhrin Tibor rajza

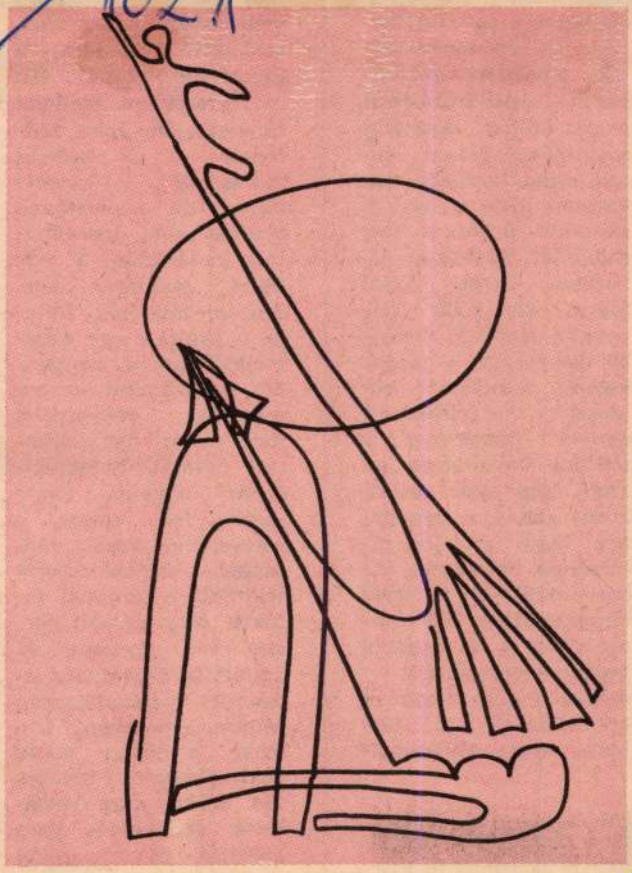

[illegible] járta vegi[illegible] külföldi útjait, amely [illegible] már meg va[illegible] fo[illegible] Ga[illegible] zo[illegible] ság[illegible] sége pallérozásával, ókori költők elmélyült tanulmányozásával jutott mind közelebb, tudatosan vitte a szabad gondolat útján a forradalmár Cromwell táborába. Szerb Antal joggal írta róla: „Lényének alapvető vonása az igényesség, a szónak valami mindennél nemesebb értelmében", amivel összerímel a miltoni önvallomás is: „Aki nem akar csalatkozni abban a reményben, hogy jól írjon dicsérendő dolgokról, annak magának is igazi költeménynek kell lennie, vagyis a legjobb, legtiszteletreméltóbb dolgok foglalatainak és mintájának." E legjobb, legtiszteletremél-

[illegible] szolgalatban teljesedett ki, [illegible] m- [illegible] n- [illegible] m- [illegible] z- [illegible] a [illegible]tokat, bosszút állt a forradalom szellemi támogatóján, John Miltonon is. A bosszút amnesztia követte ugyan, de a puritánok uralma nem maradhatott hatástalan a vak költő számára sem. Milton, aki már fiatalabb éveiben egy pásztorjátékban a színpaddal kacérkodott, a bemutatás reményétől megfosztva nem írhatott drámát. Bemutatásához ugyanis kevés esélye lett volna; a restauráció kora valósággal eretnekségként tekintett a színpadi játékra. Nem ez volt persze az egyetlen ok, amiért fő művét, Az elveszett paradicsomot Milton eposzban írta meg; a nagy görög elődd, Homérosz példája állt előtte, meg Vergiliusé, az Aeneis latin költőjéé, és tíz, majd

Cs. Uhrin Tibor

Kettős portré tűzzománe

20x25

Csabai Festők Jubileumi Kiállítása

Bélyessaba 1968

Cs. Ulvárn Tibor
festő

Karneval" 1964. olaj.
" (repro)

Kovács Gyula: Debrecen képzőmüvészei.
Müvészet, 1974.október - 9.oldal.

Cs. Uhrin Tibor

Megbízást kapott Cs. Uhrin Tibor, hogy a földesi Merőgazdasági Termelő Szövetkezet tárgyalóterme részére a „Merőgazdasági munkások" zománc faliképet készítse el.

—: Kőztéri munkák.

Művészet, 1978. március – 48. lap.

Cs. Utrin Tibor

Kodály pontkéját (eml.) magyarba a debreceni rákosi tanács

N. N.: Debreceni Kodály Zoltán emléknapok

Hajdu Bihari Napló 1971 II. 1

CS. UHRIN TIBOR

Művei először szerepelnek a megyei tárlaton (Hajdúszoboszló).

Simon Zoltán: Szubjektív jegyzetek az Őszi Tárlatról.

Alföld, 1971. január

Cs. Uhrin Tibor

Tízzománccal

szerepel Hajdúböszörményben
a megyei tárlaton

N.N.: Megnyitották az idei
őszi tárlatot

Hajdú-Bihari Napló 1970 XII 1

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

KÖZNEVELÉS
Budapest
1971 — 1.

C021

Cs. Uhrin Tibor rajza

Cs. Uhrin Tibor

ravezetők.

Ötven oktatási intézm
vállalkozott egy kísérle
KISZ-munka újszerű n
szervezésére. Nagy szüksé
olyan kísérletre is, amely
törőmunkát teljesen új a
fekteti és úgy neveli az út
hogy alkalmasak legyenek
tudatos KISZ-életre, ille
maguk teremtsenek megfe
kört a KISZ-ben.

Ki kellene szakítanunk magunkat abból a meggyökeresedett hitből, hogy milyen hasznos az iskola és az úttörőmunka szoros kapcsolata. Az úttörőmozgalomnak ez kimondottan káros, mert eleve megfosztja romantikájától; a legromantikusabb cél is veszt vonzóerejéből, ha az iskola tűzi ki ezt a célt. Az iskola a kötelező munka területe, akkor is, ha ezt a munkát sikerül érdekessé tennie, ami rendszerint az iskola egyes tehetséges és odaadó pedagógusainak sikerül csak, és nem minden-

A fenti okok miatt teljesen külön kellene választani szervezetileg az úttörőmozgalmat az iskolától. Bizonyíték erre az is, hogy 1957-ben elindultunk a helyes úton, de éppen az iskolával való szoros kapcsolat miatt visszacsúsztunk hamarosan a szükségesnél sokkal kevesebb eredményt hozó, de kényelmes, régi módszerekbe. Pedig a helyes felismerésig eljutottunk: romantikát kell adni az ifjúságnak, szakrajokat kell létesíteni, feltételekhez kötni, ki lehet a csapat tagja.

A romantikát főleg az évi vagy több évre szóló célok kitűzésével próbálják szolgálni azóta, szerencsés, jó ötletekkel ugyan, de ezek az ötletek mégiscsak felnőttektől

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068. 337-748. 340-726

MAGYAR HÍRLAP

1970 DEC 2 D

1021

Cs. Uhrin Tibor

Gitározó

Cs. Uhrin Tibor rajza

vérek közötti viszony alakulására a családi környezetnek döntő — ha nem is mindig teljesen meghatározó — hatása van, s éppen ezért *e viszony tudatos nevelői tevékenységgel legalábbis befolyásolható.* Nem elég tehát, ha a szülők szomorúan vagy kétségbe esve panaszkodnak, hogy gyermekeik hogyan viselkednek, beszélnek, bánnak egymással, tenni is kell valamit azért, hogy a viszony minél jobb legyen.

A nehézségek abból az egyszerű tényből adódnak, hogy *a gyermekek a családon belül tanulják a közösségbe való beilleszkedést, legfőképpen az alkalmazkodást a környezethez, másokhoz.* Ez nem mindig jár zökkenők nélkül: ezért fordulnak elő összekoccanások, sőt verekedések, ezért ismert, sőt közismert a testvéri féltékenység, irigység. Ha azonban kevesebb a nehézség, akkor találkozunk azokkal a szép példákkal, melyek az idősebb testvér megható gondoskodásáról

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1978 6

Alföld

Cs. Ubrin Tibor

1021

Cs. Ubrin Tibor tűzzománca (részlet)

és dolgoztam, hogy megéljek
oly lélekkel szinte
mint a gépek

Fülemnek fájt a hívás:
hogy a reményt, mely alkoholon élt
s rég nem ismert semmi vágyat
csak asztalt és az ágyat
és ólmeleg arcokban
s tört szemek őrület-huzatában
üldögélt
tavaszodni kiverjem

Az ég alatt

Y. F. filmrendezőnek a jövőbe

Az ég alatt, eső fölé emelt
fekete esernyő alatt
neonfény-nyírfaerdőben
a lent nyíló esernyők kalapos-
gombáival ázik az arcom

Elnyúlva az aszfalt fekvő
tükreiben, sugárzó gödreiben
úszik ázó arcom
cápázó reklámok fehéren
villámló hasa alatt

Cs. Uhrin Tibor

A Hajdu Bihar megyei őszit tárlaton résztvett

Cs. Uhrin Tibor Panelvárosi álom című olajképén a lakótelepi létet, illetve az ezt vizuálisan tartalmazó geometrikus formavilágot és a képzelt lét könnyebb, lebegőbb formáit állítja szembe, elsősorban az álom hangulata jellemzi a képet, de kevés a kontraszt; az erőteljes ellentét nélkül nem eléggé meggyőző a mű.

Alföld 1977-1-93

Szabó Ernő: Egy őszi terem

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1973 3
ALFÖLD

1021

Cs. Uhrin Tibor

Vizek csatangolnak.
Teknőjét a hónak
csorgásra kivájták, csorgásra kivájták.

Cs. Uhrin Tibor: Koncert

de arra már nem gondolnak, hogy
a víz ágakat hoz csak és
dinnye helyett citromhéjat,
ami neked édes lett volna,
az itt savanyúan foroghat, bár
zárkózhatnék a Dunába, de
riasztó csónak köröz, valami
más nép naszádja éppen kiköt, – itt előttem –
ülök Attila a fehér kövön, ülök
és tudom, hogy mégis ideláthatsz,
arról szóltam, amit láttál, amit láttam,
mesélj nekem, hogy hinni kell a Dunának,
s bármi is úszik a „semmi ágán"
taníts, segíts, hogy „nem oly becses az irhám".

Átvérzik

Ezer csomó még a tengeren,
és pár arasz a kertekig
hol tüskés ágon len-lobog
kimoshatatlan véres ing;
s azt te újra felveszed
ha friss csikó törik alád,
hogy fegyverek közé vigyen,
melyek átvérzik a halált.

Megfordítva a lovon a patkó

(Molnár Mátyásnak, Vajára)

Suhog a beregi erdő,
törvényre emelkedik a kár!
„pro patria et libertate"
kibomlik hajad akár

a zászló, Nagyságos Fejedelem.
Megfordítva a lovon a patkó,
menekvés Beregtől Szatmárig –
mögötted Lengyelhon, előtted Rodostó!

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
Cs. Uhrin Tibor
ALFÖLD
1971 NOV 11

1021

Cs. Uhrin Tibor munkássága

Nagy történelmi múlttal dicsekedhető zománctechnikánk a századforduló körül lendületes fejlődésnek indult, de az első világháború után visszaesett. Ez tartott az utolsó évtizedig, azóta viszont újabb virágzásnak vagyunk tanúi. E művészeti ág barátai örömmel állapítják meg, hogy a zománcművészet hazai művelői újabb egyéniséggel erősödtek. S ez biztató jele a közönség növekvő őszinte érdeklődésének. Ez annyival is inkább örvendetes jelenség, mert hiszen a múltbeli hazai zománcművészet önálló színnel járult hozzá a zománcművészet egyetemes történetéhez: *a sodronyzománc, az erdélyi zománc* elég sajátos eredmény ahhoz, hogy a múltat deheroizáló folyamat idején számottevő pozitívumként mutassunk rá. Ezt teszik újabban a szakma műtörténészei is.

Cs. Uhrin Tibor, aki időközben Debrecenben jutott műtermes lakáshoz, úgy érkezett meg a zománchoz, hogy a festészet és a grafika mellett további kifejező eszközt keresett, s azt a zománctechnikában találta meg. Amíg idáig eljutott, hosszú utat tett meg, úgyis mint ember, úgyis, mint művész, s az út hosszát nem annyira az esztendők, mint inkább az emberi megpróbáltatások mérföldkövei szegélyezik.

1936-ban Békéscsabán született. Gyermekkora a II. világháború éveire esett. A félárva ifjú ember keserves éveket élt át, miközben a mindennapi kenyér megszerzéséért, az anyai gondokon való könnyítésért minden alkalmi munkára vállalkozott. Napszámoskodott, vasipari, majd textilmunkás lett, végül könyvtáros. Színes kaleidoszkóp az élete, mint mindenkié, aki fiatalon halad végig a nehéz élet lépcsőin. De csak a silány, gyenge karakter sínyli meg a próbáltatásokat. Cs. Uhrin Tibor nem hagyhatta magát, már csak azért sem, mert művészi öntudata korán ébredt. Tehetségét a békéscsabai Mokos József festőművész fedezte föl. Reá, mint emberre és művészre, el nem múló hálával gondol, s nagy része van a szakköreiben eltöltött tanulóidőnek abban, hogy 1958-ban fölvették az Iparművészeti Főiskolára. Ott Hincz Gyula, Rákosi Zoltán és Jets Gyula mellett sajátította el a szakma mélyebb ismereteit, de nem tagadja, hogy Picasso művészetének rétegein átkelve találta meg igazi önmagát. 1963-ban szerezte meg diplomáját.

Kiállításain a *zománctestészet* képviselőjével találkozunk. Festészetről szólunk, mert e technika nem nélkülözi az ecsetet, miközben a festőanyagot fölhordja a lemezre, hanem Cs. Uhrin Tibor szembetűnő kolorizmusa miatt is. Zománcképein mindenekelőtt a színek iránti erős érzékenysége hívja föl magára a figyelmet, s utána mindjárt a tematika – az emberi arc – látszólagos egyhangúsága. Azért látszólagos, mert alaposabb vizsgálat után kiderül: a mély emberi tartalmakat hordozó arcok akár magánosan, akár többalakosan jelenjenek meg, érzelmi változatossággal telítettek. Ez az oka annak, hogy Cs. Uhrin Tibor művészete azonnal ránk tartozónak mutatkozik meg. Nem száraz geometriai elemekre vagdalt arcok tekintenek ránk, hanem megszólító emberi kifejezésekkel találkozunk. Újabban elszoktunk attól, hogy műalkotásokban a mesterműt is számonkérjük. Cs. Uhrin zománcképein azonban föltűnik a szakmai fegyelem és tudás jelenléte, ami nem engedi, hogy a korszerű kifejezési forma ürügyül szolgáljon a napi divatnak. Elemien jelentkezik a vágy a múló divattal szemben valami maradandót alkotni, valami állandót kapni, amit a boszorkányos gyorsasággal változó divat sem pusztíthat el. A mesterség valamikor többet jelentett a művészetben, mint amit immár majdnem egy évszázada jelent. Az is tény, hogy a mai néző nem ér rá hosszasan időzni egy-egy kép előtt, s elmerülni a mélyebb elemzést igénylő műalkotásban. Még kevésbé elemzi az emberi arcban kifejeződő mondanivalót. Embert festeni mindig is a legnehezebb feladatot jelentette, már ti. a szó léleklátó értelmében. Mert a külsőt megfesteni aránylag könnyebb volt, mint kifejezni a karaktert, vagy általa a kort, összes kérdéseivel együtt. Aki embert, emberi orcát fest, annak komolyan kell vennie a művészetet és a társadalmat, tehát a másik embert is. Ez a fajta művészet ezért hordoz társadalmi mondanivalót, s ezért utasítja el a *kísérlet*-tel való bűvészkedést, mivelhogy aki a szakma mesterségi részét birtokolja, nem is szorul rá arra, hogy félkészáruval leplezze tudatlanságát.

Cs. Uhrin zománcképei és grafikái is keresik az újszerű kifejezési formát, a saját maga

nyelvét, s hogy megtalálta, zománcai rá a bizo
san a koré, ezt a nyelvet minősítjük korszerű
a torzítás is a konkrét szellemi mondanivaló,
ban. A kor zűrzavara és ellentmondásai nem
hanem éppen annak szegül ellene és ezért ebb
letnek, mély emberi tartalmak jutnak fölszínr
manifesztálódik *tűzben* megtisztult műalkotássá
Bizonyára magára ölti majd az elvontabb for
sokhúrú képességét megtagadná. Formai gazdagodással ez csak akkor jár, ha egyetlen izmusnak sem szegődik kizárólagos szolgálatába. Kisméretű zománcképei most úgy hatnak, mint modern házi ikonok, rafinált festői hatásokkal, a színek mámorító gazdagságával, a tónusok érzékeny átmeneteivel, a vonalak komoly és játékos ritmusaival. Mindezt fokozza a rézfóliák, gyöngyszemek s más naturális tárgyak applikálásával, a fölület hol érdesebb részleteivel, hol annak átlátszó üvegzománc-réteggel történő bevonásával, hol a kettő játékával.

Azért, hogy a művészről alkotható kép máris teljesebb legyen, a *grafikáiról* is szólni kell. Kitűnően fölkészült grafikus, a látomások pontos megfogalmazója és kalligrafikus kifejezője. Nemcsak zománcaiban, hanem grafikáiban is az „anyagszerűség" érvényesül: érzi a vonalat, saját idegéletével tölti ki és egyéni látásával formálja meg. Napjaink annyi fölületes grafikája után, amivel a sajtóban elárasztanak bennünket, jólesik nyugtázni, hogy a különben magas színvonalú grafikánk új tehetségek révén képes a megújulásra.

Az eddig hiányzó tűzzománctechnika jutott képviselethez Cs. Uhrin Tibor Debrecenben történt letelepedésével s ezzel színesebbé vált a debreceni képzőművészet arculata.

SZÍJ REZSŐ

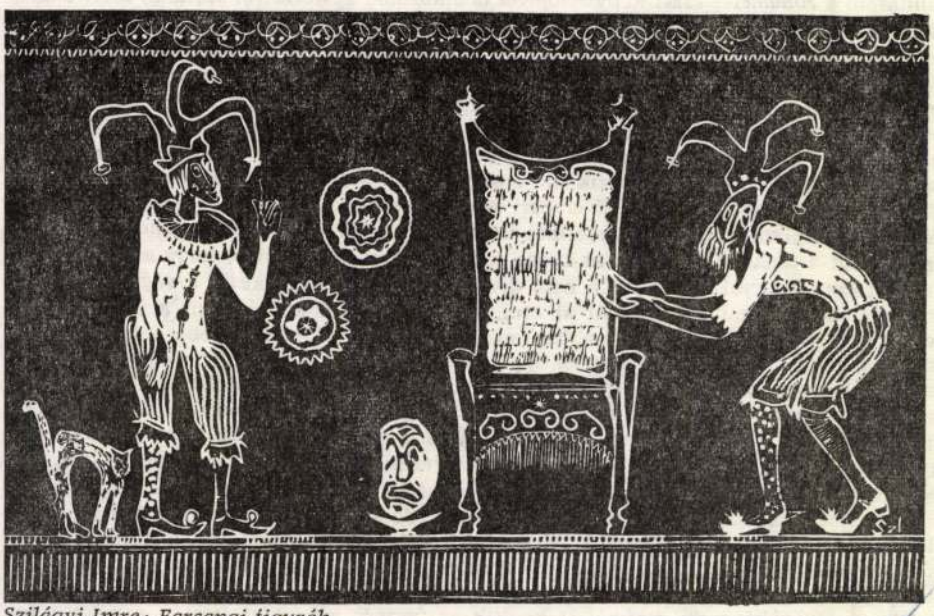

Szilágyi Imre: Farsangi figurák

használó gyárakban kúszitenek speciális kemencéket, nálunk sajnos az a kemence, ami hát kereskedelmi forgalomban kapható, az OMSZÖV által forgalmazott, nem a légkoncentráltabb hőt biztositja. Éppen ezért eltérések mutatkoznak az égetés folyamatában is. Azt hiszem, most benézek a kemencébe, igen, lehet látni, hogy a felület már folyóssá vált, de még az égetésnek a folyamatához néhány másodperc idő kell. És ki is veszem. Teljesen átváltoztak a szinek, hát itt

- A korálból barnás lett, a feketéből most már nem is tudom meghatározni, mert

- Olyan szürkés hatás, egy, egy fémes, zománc, az ilyen speciális fémes zománc, az ipar nem nagyon használja egyébként azokat a zománcokat, amiket használok, többnyire ipari kereskedelemben kapható edényeken, egyéb használati tárgyakon viszont lehet látni, konvektoroknál. Én azt olyan szinten használom, hogy dekorálom a felületet.

- Lassan érlelődik, és, és megint egy

- Igen, vörösbarna kezd a hülés következtében visszajönni.

- Nagyon érdekes átalakulás.

- Hát, ha most egy kis vizet cseppentenék rá, akkor lehetne látni az eredeti szint, amilyen majd égetés után lesz, de nem akarom, mert esetleg lepattogzik.

- Tönkremegy.

- Természetesen minden állapot azért ujabb ötleteket biztosit. Hát az embernek van egy konkrét elképzelése, de a konkrét elképzelést még az anyag mindig meghatározza. Tulajdonképpen éppen ezért is szeretem ezt az anyagot, mert állandó kölcsönhatás van az anyag és közöttem. Ezt a kölcsönhatást használom föl a további munkák elvégzésekor. Miután az ember elérkezett odáig, hogy aláirásával, keretezve kirakja, nagyon sok utat kell, hogy megtegyen.

- Milyen gyakran van alkalma arra, hogy kiállitson itt Debrecenben Cs. Uhrin Tibor?

- Kiállitási lehetőségek sokkal korszalmasabbak, igy mondom, mint fővárosi viszonylatban, mert itt egyszerüen nincs kiállitóhelyiség. Ami van, az csak inkább egy kinevezett, arra kinevezett, alkalmas hely, de egyébként a szakma részéről teljes egészében rossznak minősitett.

- Tehát müvelődési ház, Medgyessy terem, és még hol?

.. Nahát, a művelődési háznak nincs kiállitóhelyisége, ami van, hát az, az egyéb célokra is szolgál. Olykor-olykor az őszi tárlatot vagy a korábbi nyári tárlatot is ott rendeztük. Nyári tárlat egyébként a Kossuth Lajos Tudományegyetemnek a diszudvarán van, ott szoktuk megrendezni. A Medgyessy teremben, az pedig a Képcsarnok hálózathoz tartozik, tehát az nem kiállitóterem. Az egy, egy kereskedelmi létesitmény, ahol általában 3-4-évenként kerül sor a vidéken élő művésznek egy-egy kiállitást összehozni. Semmi esetre sem akarok panaszkodni, hiszen az ember dolgozik, akkor gyülik az anyag, raktározódik és természetesen mindenképpen létrejön egy olyan lehetőség, hogy hát jelzi azt, hogy hát kérem, van anyagom, kiállitani szeretnék. Hát most pillanatnyilag léninvárosi programom, az van a legközelebbi időpontban, még nincs konkretizálva, de valószinü, hogy május folyamán ott lesz megrendezve a következő kiállitásom. Debrecenben 3 évvel ezelőtt volt, jövőre szeretnék a Medgyessy-teremben kiállitani. A legujabb munkáimmal természetesen más, kisebb kiállitóhelyiségeknél, különböző intézmények által megszervezett kiállitásokon részt veszek. De részt veszek fővárosi rendezvényeken is, hiszen nyáron lesz a zomán, Magyar zománc cimü kiállitás, a Vigadó galériában, ott is részt fogok venni, és hát külföldön szintén az idén rendezik meg a Nemzetközi Zománc Bienálét Limosban, ahol is küldtem 3 munkát, ugyhogy vidék, vagy főváros ilyen szempontból azt hiszem teljesen mellőzendő, az egyik sem jobb a másiknál. Tudomásom szerint, meg köztudott, a fővárosi kiállitási lehetőségek is nagyon korlátozottak, a Műcsarnok által szervezett kiállitások, az már előre, jó többévre előre le vannak kötve, különböző egyéb létesitmányeken belül a kiállitások javarészt a Képcsarnok hálózatához kötődnek, ujabban viszont ez a, ez a gazdasági munkaközösségek által létrejött különböző csoportok uj lehetőséget biztositanak azok számára, akik egy ilyen csoportnak tagjai, természetesen a változó körülmények, változó lehetőségek mindig uj követelményeket, uj, uj, uj feladatokat rónak a művészek számára is, ehhez igazodni kell.

.. És ezeken kivül mi nyomaszthatja egy vidéken dolgozó művész lelkét?

.. Inkább a vidékiség. Az emberi kapcsolatok, hát itt inkább a szakmaközi kapcsolatokra célzok, hátrányosabbak, a fővároshoz viszonyitva. Gondolok csak arra, hogy van egy Fészek művészklub, ez azt hiszem a magyar művésztársadalomnak egy igen-igen egészséges, jó bázisa, amelyik hát tényleg csak egy van, a fővárosban.

- No de ne haragudjon, hogy közbevágok, azért Debrecen kulturális élete a korábbi időkben meglehetősen pezsgő volt.

Nem tudják Önök megteremteni esetleg ezt a klubot?

- Van egy klub, van itt klub, sőt, nagyon támogatott klub, a megyei művelődési központban létezik a Debreceni Kör. Tudomásom szerint egy időben nagyon pezsgő élet volt itt, a sokat emlegetett Latinovits-ék időszakában a művészek, képzőművészek és a színművészek között, de az irodalmárok között is. Én amikor letelepedtem ide, akkor még érezten ennek a morzsáit, sőt az akkortájt beindított Debreceni Kör ami még az egykori helyében, Gandrinusz-közben működött, az egészen más volt. Ott valahogy ugy éreztük mindannyian, még kimondatlanul is, hogy ez az lenne, amit annak idején Ady-ék szorgalmaztak. Ez az lenne és az volt, amit az a generáció át tudott menteni, már az idősebb generáció, itt irókra, költőkre, szinészekre gondolok. Kis helyen, de nagyon sok ember megfordult. Néhány év után ez valamilyen okból kifolyólag ez feloszlott. A hétnek egy adott napjának egy adott időpontjától -ig lehet igénybe venni, ha van az embernek kedve, ha nincs, ha benegy, ha nem megy be, tehát ezt az időpontot kell tudomásul venni, hogy akkor találkozhatom. Éppen ezért inkább csak ilyen kisebb baráti összejövetelek formájában, találkozások formájában, még azt sem mondhatnám, hogy kifejezetten egy valamilyen fajta szórakozóhelyhez, presszóra vagy egy ilyen kávóházra gondolok, hiszen hát ez is elóggé sok kivánnivalót hagy maga után. Az igaz, hogy van a szinészeknek egy csodálatosan jó klubjuk, közvetlen a szinházzal szemben, de ez annyira szakmai jellegü, ahova ha benegy az ember, nyilvánvalóan nagyon jól érzi magát, hiszen olyan kollégákkal találkozhat, más szakterületen tevékenykedő művészkollégákkal, de ez valahogy még nem jött létre itt Debrecenben.

- És most ugy érzem, hogy kicsit ugy önállóan, egyedül élnek az emberek.

- Valóban. Ez az egyedüllétet, ez nem jelenti azt, hogy csendben vagyunk.

- Pedig hát van egy nagyon szép művésztelepük is, ahol művészlakások vannak.

- Igen, ezt, hát

- És mégsem tudott valahol kialakulni az a mag?

- Nem, mert az egy nagyon nemes gondolat volt, nagyon nemes szándék volt és mai napig is azt mondom, hogy ez, ez egy egészséges valami. Egy dologgal azonban nem számoltak a tervezők sem, akik nagyon sokat tettek, nagyon sokat harcoltak annak érdekében, hogy ez létrejöjjön, és mi magunk sem, akik hát megpályáztuk és oda költöztünk. Azzal, hogy elóggé el-

szigetelttó válunk, a várostól,általában az emberektől. Elszigetelten tudunk ott tevékenykedni, minden feltétel biztositva van, egyedül arra kellett rájönnünk, egy idő után,, hogy nagyon nagy a közelség, az egymáshoz való közvetlen közelséget értem, és ez sok esetben nem volt szerencsés. Nagyon sokáig kellett tulajdonképpen hát elviselnünk azokat a hátrányos helyzeteket, amelyeket egy idő után, hát nagyon sok vita is volt, természetes, egy idő után tudomásul vettük és igyekeztünk tultenni ezen az állapoton, ugyhogy most már mégegyszer azt mondhatom, hogy mindenki köszön egymásnak, vagy a másiknak. Voltak periódusok, amikor ez nem volt még olyan természetes. De azt hiszem, ugyanez a helyzet a szinészházaknál is, és más hasonló helyen. Hát, ha 8 fogorvost egy épületbe helyeznek vagy 8 usztort, ugye hát előbb-utóbb ott is valahol valamilyenfajta konfliktushelyzet ki fog robbanni, akár anyagi, akár egyéb szakmai jelentőségü. Hát ez az egészséges konkurencia vonatkozásában bizony jó, de sok esetben ez háttérbe szorul.

- Tulajdonképpen az Ön neve Uhrin Tibor, a Cs betü pedig azt a helyet jelenti, ahonnan származik.

- Igen.

- Mért hát nem Debrecen az őshazája?

- Nem Debrecen az őshazám, nem tartom magam debreceninek. De ez nem jelenti azt, hogy nem szeretem Debrecent. En nagyon is szeretem Debrecent, én örömmel jöttem ide, és örömmel is fogadtak engem. De az, hogy debrecenivé válni, ahhoz, ahhoz azt hiszem én késve érkeztem. Ahhoz, hogy én mindenáron debreceni akarjak lenni, ez szándékomban sosem állt. Nagyon jól érzem magam, mert tényleg munkám van, dolgozhatom, jelenleg ugye a tanitóképző főiskolán is fiatalok között dolgozom, ez egy nagyon csodálatos valami. A saját munkámat tulajdonképpen itt tudtam teljességgel kibontakoztatni, itt a tüzzománc technikájára gondolok. Van műtermem, ami nem mindegy, szép zöld területen van, erdőre néző ablakokkal, tehát a nyugalom az biztositott. Dolgozni tudok, ez nagyszerü valami. Budapesten ültem nagyon sokáig a főiskolai évek után, ott szuterén lakásom ugyan volt, de műtermem nem. Az embernek meg kell számolnia az éveket, meg kell gondolnia mindazt, hogy egy adott programot mennyi idő alatt szeretne elvégezni, ezt a programot valahol el kell végezni, tehát feltételek szükségesek. Ezért jöttem Debrecenbe. Hivtak engem Békéscsabára is, sőt Miskolcra is hivtak, de nem az a szándékom, hogy vándoroljak egyik helyről a másikra, itt tudok mozogni, bármikor fel tudok menni Pestre, tehát, ha éppen ugy adódik, a kiállitásokat, az emberekkel, a barátokkal, régi barátokkal való kapcsola-

tot továbbra is fenntartom, az természetes. Dolgozni, elsősorban meg kell keresni a feltételt, a lehetőséget, a műterem adta lehetőséget, és bizonyosfajta lúgkört is meg kell teremteni. Itt nagyon sok mecénásom van, nagyon sok barátom lett, nagyon sok olyan barátom lett, akikről szintén kiderült, hogy nem debrecenieik, de nagyok sokat tesznek Debrecenért. Itt tudok dolgozni, tehát nincsenek ellenségek. Nagyon sokféleképpen élnek az emberek, sokkal könnyebben meg lehet ismerni az egyes típust, az egyes típusokat, nem úgy, mint Budapesten, hiszen azóta, mióta én itt élek, azóta itt is lakótelepek nőttek ki egyre-másra. Itt is kezd egy olyanfajta elidegenedési folyamat kialakulni, mint amit hát pesti tartózkodásom során, hát tapasztaltam. De itt azért a ma élő emberek kerültek be egy ilyen szituációba, akikben még erő, energia van, tehát megteremtik a maguk milljőit. 1970-ben telepedtem le, 4 éve a tanitóképző főiskolán tanitok rajzot és rajztantárgy pedagógiát. Nagyon jónak tartom azt a fajta kettősséget, hiszen az otthoni munka sokszor megkivánja azt, hogy emberek közé kerüljek és itt sokfajta ember van.

.. Beszélgetésünk címének azt adtuk, hogy a textiltől a tüzzománcig. Miért a textillel kezdte?

.. Mert arra a szakra vettek fel a Magyar Iparművészeti Főiskolára 1958-ban. És mivel nem volt más lehetőség valójában véve, hát döntenem kellett, vállaltam a textilt. Vállaltam, hiszen a, a textil akkor is, még most is bennem egyféleképpen jelenik meg. Az a textil, ahol ábrázolni lehet. Tehát a gobleinre gondolok elsősorban, vagy a festett textil falképre, de a többi az számomra nem jelenti azt, amit művészeti területemen, művészi programomban el tudok fogadni. Ahhoz, hogy én egy gobleint leszőjjek, óriási időt, óriási energiát és, és, és, és lényegében vévé nem is jutottam hozzá még a főiskola, főiskolás éveim alatt sem ahhoz, hogy egy gobleint el tudjak készitení. Otthon a műtermemben ugyan van egy nagyon kis darab gobleinem, magam által leszőtt goblein, ami diplomamunkámnak egy részét képezte, no de hát erre nem tudtam én épiteni az éves, illetve az egész életprogramomat, és igy hát bucsut intettem a textilnek. A kérdésnek van egy másik fele, hogy miért a váltás? Mert ábrázolni szeretek. A tüzzománcon belül sokkal inkább megvannak adva számomra, és még egy, hogy itt az anyag nekem visszaköszön, a textilben teljes egészében néma marad, tehát miért erőltettem volna tovább azt a területet, azt a műfajt, ahol sem a textil nem érezte jól magát velem, sem én a textillel,önmagamat. Tehát ezért voltam kénytelen megválni tőle.

.....ooo.....

Cs. Uhrin Tibor, Jestő

Kép: Repr.

Cs. Uhrin Tibor. Tűzzomanc

Alföld, Debrecen, 1978. jún.

Borító 4.

XXIX/6.

Cs. Uhrin Tibor, Jertő

Kép: Repr.

Cs. Uhrin Tibor: Tűzzománc

Alföld, Debrecen, 1978 jún.

Boríték 3

XXIX/6

Cs. Uhrin Tibor

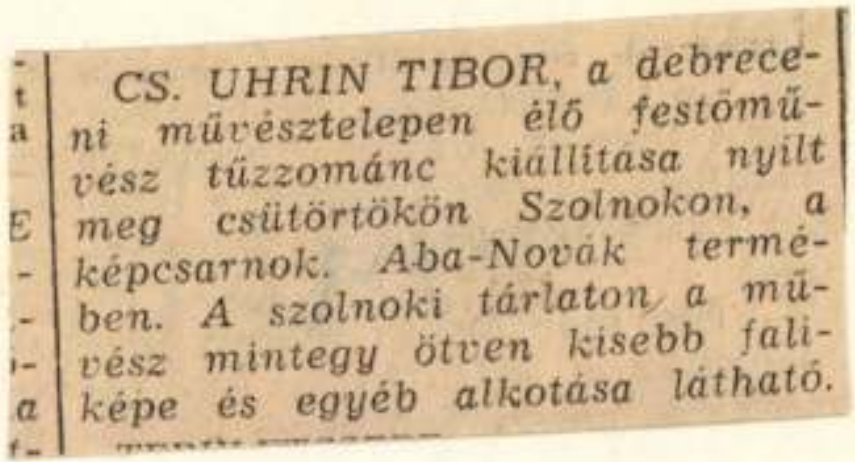

CS. UHRIN TIBOR, a debreceni művésztelepen élő festőművész tűzzománc kiállítása nyílt meg csütörtökön Szolnokon, a képcsarnok Aba-Novák termében. A szolnoki tárlaton a művész mintegy ötven kisebb faliképe és egyéb alkotása látható.

Magyar Hirlap 1978/242/8

Cs. Uhrin Tibor, festőművész

a Kölcsey Ferenc Műv. Közp.-ban megnyílt tárlaton 16 művész sokféle törekvését bizonyítja. – A művész két olajképén: „A város felett" c. és a „Csend" c. (említve), a háttér elvont geometrikus foltjait szupernaturalista hűséggel kimunkált figurákkal kapcsolja, már-már a kép egységének megbontásával.

Tóth Ervin: A Hajdú-Bihar megyei üzemi tárlatokról.

Hajdú-Bihari Napló, 1949. szept. 6.

Gy. Ukrin Tibor, [ ]

Tűzzománc munkáiból állít ki

Debrecenben.

— : Hír

8.

Népszabadság, Bp. 1973. jan. 31.

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Cs. Uhrin Tibor festő-művész

NÉPSZAVA

1981 AUG 14

1021

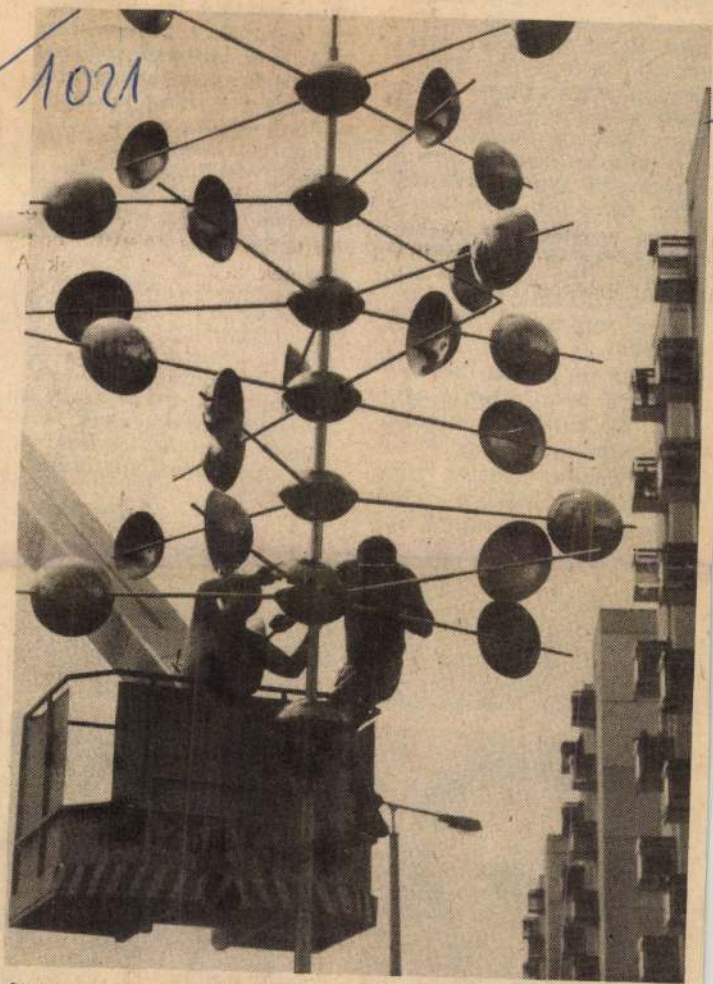

Újabb érdekes alkotással gazdagodott Debrecen legnagyobb lakótelepe, az Újkert. A tízemeletes épületek között helyezték el Cs. Uhrin Tibor festőművész szélmobilját. A rozsdamentes acélból készült alkotás az épületek közötti légmozgások következtében állandóan forog, s érdekes színfoltja a lakótelepnek

MTI Fotó – Oláh Gábor felvétele

vezényelte a Zichy szabadtéri pódiumán *gyar Állami Hangve nekart.* Televíziónk karmesterversenyéne tését megtisztelte j vel a Magyar Televízió: az első műsorszámot, Mozart A színigazgató című nyitányát teljes egészében felvette. A produkció légköre visszaidézte a verseny perceit: Oskamp a zenekar élén igyekezett mozarti tartalommal megtölteni ezt a vidám és könnyed muzsikát.

Glazunov a-moll hegedűversenyét *Sivó József*, az egykori Zathureczky-növendék szólaltatta meg. A bécsi zeneakadémián jelenleg professzorként működő Sivó nagyszerű kvalitásokkal kö-

va[illegible]
listán és zenekaron kívül Gerard Oskamp tapintatos irányítása, a mű teljes koncepcióját összefogó vezénylése is jelentős szerepet játszott.

Oskamp karmesteri erényei Berlioz Fantasztikus szimfóniájának tartalmas tolmácsolásában is megmutatkoztak. A kontrasztok, az árnyalatok, a zene programját átvilágító értelmezések érdemben járultak hozzá a szimfónia megszólaltatásának sikeréhez.

Raics István

---

előtt

Négy énekes — több ország

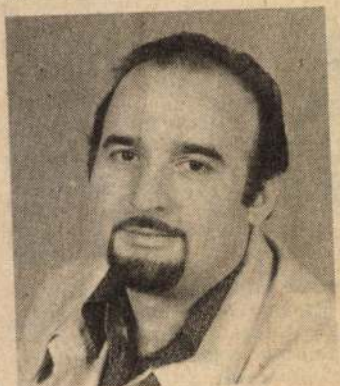

Sólyom Nagy Sándor

Mészöly Katalin

G. Ukrin Tibor

Művei szerepelnek a Kelet-magyarországi Képzőművészek tárlatán a Nemzeti Galériában

Magyar Nemzet 1973 január 9
4old.

Cs. Uhrin Tibor

„Koncert" cimü képéről sem mondhatunk sok jót. A hatalmas méretü vászon a kubizmus külzöségeit kopirozó Gerzson-Aczél Ilona-Baska-Blaski-Óvári László féle divatos, pszeudomodern manir ferméke (Nemzeti Galéria, december-januári)

D.I. A Kelet-magyarországi művészek

láilatán

Vigilia 1973/3 209 old.

Cs. Uhrin Tibor

A Nemzeti Galériában 1972 december 20 és január 20 között került megrendezésre a Képzőművészeti Szövetség kelet-magyarországi csoportjának kollektív kiállítása, melyen részt vett Cs. Uhrin Tibor is.

Simon Zoltán: Egy kiállítás visszhangja

Alföld 1973/3 62 old

ls. Uhrin Tibor

Koncert

Alföld 1973/3 27 old.

A. Uhrin Tibor

Az Üzemi Tárlat
1975. anyagából

Hajdúbihari Napló, 1975. szept. 27.

Cs. Uhrin Tibor

Bemutatott műve:

„Holdmezők," olaj, 60 x 92 cm.

Rozványi Márta: Studió 71.

Budapest, 1971

1 x 61 cm ; /reprodukció/.

61 cm.

Kabó László: [illegible] lat 1971.

Debrecen, 1971

Cs. Uhrin Tibor

Bemutatott műve:

„Ünneplők", tűzzománc (reprodukció)

Tilless Béla: Őszi tárlat 1970.

Hajdúszoboszló, 1970.

CS. UHRIN TIBOR

Művei szerepelnek az őszi tárlaton Debrecenben és Debrecenben.

Thomas László: Feljegyzések az őszi tárlatról.

Hajdú-Bihari Napló, 1971. dec. 14.

Cs. Uhrin Tibor debreceni festőművész

az Ernst Muzeumban lévő Fiatal Képzőművészek kiállításán „Haldmezők" c. olajképe szerepelt.
(említve)

T.E.: Debreceni képzőművészek munkái pesti és műskolci tárlatokon.

Hajdu-Bihari Napló, Debrecen, 1971. dec. 10.

Cs. Ulrich T.
1021

Cs. Ulrich T.

6 forint

MAHIR SAJTOFIGYELO
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
Cs. Uhrin Tibor, festő-művész
1981 JAN 2 41
HAJDU-BIHARI NAPLÓ

1021

A Medgyessy Terem kiállításai

A Képcsarnok Vállalat debreceni Medgyessy Termében hat jelentős rendezvény várja 1981-ben érdeklődő közönséget. Mint *Kardos Béláné* elmondotta, *Ágh Ajkelin Lajos* festőművész önálló kiállítása nyitja a rendezvénysorozatot, aki mögött immár csaknem fél évszázados alkotói múlt áll, s mióta mesterei: *Vaszary János* és *Réti István* iskolájából kikerült, mindig újat kereső, kutató, felfedező, mindig megújulni képes művészként élt és dolgozott. (Időpont: február 19.—március 5.)

Őt követi a kiállítási programban *Szentgyörgyi Kornél* Kossuth- és Munkácsy-díjas festőművész, aki a Képzőművészeti Főiskolán *Karlovszky Bertalan* és *Szőnyi István* vezetésével tanult. 1940—42-ben Rómában ösztöndíjasként dolgozott. 1938 óta kiállító művész. 1952-ben Munkácsy-díjjal, 1953-ban pedig Kossuth-díjjal tüntették ki. A grafikától a monumentális feladatokig terjed a munkássága. A Medgyessy Teremben festményeit láthatja majd a közönség április 9-től április 23-ig.

Csomor Katalin debreceni születésű, fiatal festőművésznő. Főiskolai tanulmányait 1969-ben fejezte be, mesterei *Bernáth Aurél* és *Barcsay Jenő* voltak. Élete első kiállítása alkalmából szülővárosának – mutatja be realisztikus tájait, csendéleteit és figurális képeit, május 14-től május 28-ig. Kiállítását megelőzően színes diafelvételekről lehet képeivel barátkozni.

Elmaradhatatlan augusztus 20. táján a Virágcsendélet festménybemutató. Ezzel minden évben a Virágos Debrecenért mozgalomhoz kapcsolódik a bemutatóterem, változatos, színes, sok művész virágait sorakoztatva egymás mellé. Ezúttal augusztus 13-tól augusztus 23-ig lesz látható a bemutató.

Október 1. és október 15. között kerül sorra az idősebb festőgeneráció debreceni származású képviselője: *Farkas György*. Ő *Rudnay Gyula* növendéke volt a főiskolán, 1947—52 között a Képzőművészeti Gimnázium, ettől kezdve 1971-ig az Országos Pedagógiai Intézet rajzi tanszékének vezetője volt. 1933 óta kiállító művész. Olaszországban két alkalommal is volt kiállítása (1939-ben és 1967-ben). Budapesten 1977-ben a Fényes Adolf teremben jelentkezett nagyobb anyaggal. 1966-ban Székely Bertalan emlékérmet kapott. Gazdag koloritú, természetelvű kezdetek után váltott át az elvontabb, a jelenségeket költőien átfogalmazó festői nyelvre, a modern festészet irányzatait egyesítve.

Cs. Uhrin Tibor: Anya gyermekével (zománc)

Cs. Uhrin Tibor — aki legutóbb 1975-ben *Tenk Lászlóval* közösen szerepelt nagy sikerrel a Medgyessy Teremben — legújabb alkotásaival: tűzzománc- és táblaképekkel vesz részt, ezúttal önálló kiállításon az év kiállítási programjában. A most 45 éves művésznek a tűzzománc technikával alkotott képein és táblaképein sok mondanivalója van. A november 12-től november 26-ig tartó kiállítás zárja az idei programot.

RDETÉSEK

tinkán zárt-
négyszögöl
Érdeklődni:
uel u. 22,
Antal utcá-

zögöl ház-
Felső-Józsa,
. 29. Ér-
elyszínen.

RLET

kis 2 szo-
letbe kiadó.
3. 6-os

ész — köz-
es szoba,
kiadó. Ba-
28-as busz-

szoba kü-
külön be-
konyha,
6 februái
i Sámuel

atú bútoro-
, köz-
l házaspár-
izdra u. 15.
összkomfor-
egyetemis-
Kút u.

ÁS

és egyéb
vállalunk.
Agrárosok"
idóba vár-

letöltött,
ocsi-javí-
autószere-
ist felve-
s Sándor
ó, Dózsa
/. Telefon:

planínók,
hangolását,
alom, in-
is. Tele-
Cím: Ágos-
Böszörményi

induló di-
be keresek
tve szok-
ruhakészítő
„Igényes"
adóba.

-segédet
zárólag jó
elentkezését
on: 17-237.

GÉP ÉS SZERSZÁM

Karosszériajavítást, -fényezést, alváz- és üregvédelmet rövid határidőre garanciával vállalok. Vígkedvű Mihály u. 28. szám.

ZM-es piros Lada 1300 garazsírozott eladó. Vasárnap, 25-én 10 órától. Debrecen, Simonyi út 4.

P. 126-os kifogástalan állapotban eladó. Poroszlai u. 59. I. em. 4.

Simson S—50 B kismotor eladó. Bartók Béla út 79.

Új sátras utánfutó eladó, „Skiff" jeligére a kiadóba.

Teljesen új Babetta eladó. Báthori u. 56.

HÁZASSÁG

30 éves férfi feleséget keres. „Közgazdász" jeligére a kiadóba.

50 éves, 168 cm magas, érettségizett hölgy intelligens férjet keres. „Komoly" jeligére leveleket a nyíregyházi Hirdetőbe.

BÚTOR

Mindenféle szép bútor vétele és eladása. Arany János u. 13. Telefon: 20-019.

Bútor vétele, eladása. Szekrénysorok, rekamiék, vitrinek, árengedménnyel kaphatók. Bajcsy-Zs. u. 15.

Régi szalon — klub — stb. kárpitozott bútorok felújítását, megrendelésre egyedi garnitúrák készítését (mintalap után is) garanciával vállalom. Köffer Zoltán kárpitos, K. Tóth u. 1. sz. (Szoboszlói úti sorompónál.)

Népies sarok érkezőgarnitúra eladó. Hajnal u. 2. I. 7.

Új Favorit szekrénysor sürgősen eladó. Érdeklődni Hajdúsámson, Jókai u. 55. Magyarék.

Eladó 2 db keveset használt heverő és szekrény. Jerikó u. 30., fszt. 5. Esti órákban.

Fűrészgép, falpa
vasipari gépek vét
és eladása. Arany
nos u. 13.

Táskaírógép elad
Vörös Hadsereg útja 6
Esernyőjavító műhely.

ÁLLAT

Naposcsibe-húshibrid, kendermagos, F—1-es, hampshire-i fajták kívánt időre megrendelhetők. Szállítás megoldható. Debrecen, Bellegelő 112. Telefon: 22-102.

Naposcsibe állandóan kapható, a kívánt időre előjegyezhető, bő fajtaválasztékkal. Melkó Vilmos Nyírlugos, Táncsics u. 1.

1 db hízott és bontott fél sertés eladó. Szoboszlói út 65.

10 db fiatal hasas juh eladó. Hajdúhadház, Dorogi út 9.

Egy db tengerin hízlalt 130 kg-os fiatal sertés eladó. Debrecen, Munkás u. 22.

Naposcsibe előjegyezhető, búbos, kopasznyakú, kendermagos és vegyes. Halastó u. 10/B, Kovácsék. (A zugba.)

Napos és előnevelt hampshire-i és húshibrid Plimuth csirke kedvezményes áron előjegyezhető. Balogh, Tépe, Hunyadi u. 20.

Galambok eladók. Szávay Gyula u. 26/A.

Naposcsibe-jegyeztetést bő fajtaválasztékkal megkezdtem, 7 Ft-os egységárral. Józsa, Móricz Zsigmond u. 45. Debrecen, Jerikó u. 14. fszt. 4.

EGYÉB

Parkettázást, falburkolást, raktáron levő száraz anyagból, pvc- és szőnyegpadló-ragasztást, csiszolást, lakkozást, garanciával, azonnalra, vidékre is. IKV-munkák előnyben. Bihari, Vörös Hadsereg útja 10. II. em. 2. Telefon: 22-407.

Mindenféle esztergályos-, lakatosmunkát vállalok. Debrecen, Arany János utca 15.

Lakáskorszerűsítéssel központifűtés-szerelést, széntüzelésű, gáztüzelésű kazánra, valamint vízvezeték-, és fürdősoba-szerelést, OTP-ügyintézéssel, kétéves garanciával, vidékre is vállalok. Katona Ferenc, Gohér u. 46.

Eladó 3 db H vas, 6,70 m hosszú, 25 cm széles. Vág u. 7.

Belvárosi üzlethelyiséget keresek megvételre 100 00 Ft-ig. Ajánlatokat „Helytől függően 075 576" jeligére a Hirdetőbe.

Újévben is szereltessen műanyagredőnyt ablakára, minőségi kivitelben, 4-féle színből választhat. Mikó György redőnykészítő kisiparos, Gyöngyös, 3200 Hunyadi u. 9. Telefon 11-104.

Épülő társasházba társként belépnék. Ajánlatokat kérem a „Családi otthon" jeligére a kiadóba.

Piros és fehér bor eladó. Töhötöm u. 13. (Bartók Béla útból).

Kulcsmásolás megvárható. Bajcsy-Zs. u. 10. Arany Bikához 50 méter. Telefon: 16-847. Kripkó.

Televízió, rádió, magnó, lemezjátszó javítását rövid határidőre vállalom. Boda Istvánné, Csemete u. 7. Honvéd utca sarok.

Víz-, gázszerelő műhelyemet megnyitottam. Szakmába vágó munkát, javításokat határidőre vállalok. úgy helyben, mint vidéken, közületnek is. Malatinszky Sándor víz-, gázszerelő kisiparos, Debrecen, Mester u. 3—5. I. em. 2.

Iker mély gyermekkocsi igényesnek és kétméteres függönykarnis eladó. Mák u. 31.

előkészítése keretezéshez. Széchenyi u. 12.

Pézsmavadászok, nutriatenyésztők figyelem! A Komádi és vidéke AFÉSZ folytatja a vadbőr felvásárlását. Cím: Fábián Péter Berettyóújfalu, Váci M. u. 11. Nagyobb mennyiségért értesítésre a helyszínre megyünk.

A Bodrog és a Zempléni hegység találkozásánál 26 000 Ft-ért örökös üdülőhasználati jogot szerezhet. Érdeklődés 4. sz. Ügyvédi Munkaközösség Debrecen, Petőfi tér 9. szám. Telefon: 10-495.

Üvegház, 450 négyzetméteres eladó. Debrecen, Burgundia u. 8. Tóth József. Telefon: 22-102.

Menyasszonyiruha-kölcsönzés, új készletből, fehérben, színesben, muszlinból, zsorzsettből. Viola u. 4. Honvéd utcát 51.

Táskajavítás, csizmába, orkán mű- és bőrkabátba, farmernadrágba cipzár bevarrása, patentfelütés, cipzárat adok, rövid határidőre vállalok. Marx K. u. 100. Meteor mozi mellett.

Menyasszonyiruha-kölcsönzés kiegészítőkkel együtt, Pesti u. 55. sz. alatt. Kisállomásnál.) Különleges anyagokból, szép, modern fazonokban.

Széchenyi u. elején (Megyei Bíróság előtt) levő „A" típusú garázs eladó. Érdeklődni munkaidő után. Erzsébet u. 32. II. em. 7. alatt.

Eladó 2 db kirakati vitrin, 1 db árubemutató vitrin, és 1 db vitrines kiszolgálópult. „Jutányos" jeligére a kiadóba.

Zsigulira vízmentes ponyva eladó. Mikszáth Kálmán u. 8., fszt. 1.

GYÁSZHÍREK

MAGYAR HÍRDETŐ SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726
Cs. Uhrin Tibor
HAJDÚ-BIHARI NAPLÓ
1979 JAN 4

1021

CS. UHRIN TIBOR: ANZIKSZ

tikusi munk
gépírót és
Jelentkezés
nél.

A VASVIL
lalat Hajdú
ge azonnali
adminisztrác
delkező gépí
varost. Heti
napos munk
III. emeleter
A Bőripar
telre keres
szerelőt, la
és varrni tudó bedolgozókat. Jelentkezni lehet: Hatvan u. 55.

A Debreceni Orvostudományi Egyetem felvesz szakképzett laboratóriumi asszisztenst, klinikai takarítónőket, közgazdasági technikumot végzett gépírót, telefonközpont-kezelőt és éjjeliőröket. Jelentkezés a munkaügyi osztályon.

Bérelszámolót és teljesítmény-

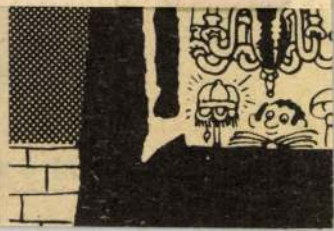

G. Ujvári Tibor

Művei szerepelnek a Kelet-magyarországi képzőművészek kiállitásán a Nemzeti Galériában

Népszava 1973 január 5

2.old.

Cs. Uhrin Tibor festő

Debrecenben, a TIT Gakonai klubjában rendezték meg kiállítását.

Kiállítási kalendárium.

Szocialista Művészetért, 1942. jún. 5.

Cs. Uhrin Tibor, festő

Az Őszi Tárlaton szerepel „Panelvárosi álomban" ~~sze~~ műve. (esulítve)

Szabó Ernő: Őszi Tárlat 1976.

Hajdu-Bihari Napló, 1976. dec. 19.

Cs. Uhrin Tibor, 1) Foglalkozás festő

A megye művészeti élete, vizuális nevelő munkája a 70-es években országosan is egyre komolyabb rangot vív ki magának. Ha a rangról „másról" is immár művészeti életről beszélünk, gondolatban ki kell lépni a megyéből. A művész pld. Lublinban mutatta be tűzzománcait.

Szabó Ernő: Kiállítások 1977.
Hajdu-Bihari Napló, 1978. jan. 1.

Cs. Uhrin Tibor 2.) Folytatás

Cs. Uhrin Tibor és Váró Márton sikeresen szerepelt az újkerti lakótelep képzőművészeti alkatásaira kiírt pályazaton.

Szabó Erzsó: Kiállítások, 1947.
Hajdu-Bihari Napló, 1948. jan. 1.

Cs. Uhrin Tibor

A megjelen élő képzőművészek állították ki alkotásaikat az Őszi Tárlaton. Szerepel a művész mozgalmas, lendületes műve.

Székelyhidi ágoston: Őszi tárlat őszi árnyakkal.

Hajdúbihari Napló, 1974. dec. 3.

Cs. Ujvári Tibor

Müve szerepelt a Debreceni Üzemi Tárlaton - emlitve

Népszava 1972 november 11
8.old.

Cs. Uhrin Tibor

Az alföld nav. i számában műre szerepel.

[illegible]idu-Bihari Napló, 1971. nov. 4.

Cs. Uhrin Tibor

Rebaceni Mestet o. 60×80

Rebacen Tönnyete és Hortobágy táj –
lépriállítás

Cs. Uhrin Tibor

Debrecenben megnyílt az új művésztelep kollektív kiállítása, melyen művei szerepelnek. „Hortobágy" – „Táj" (emlétre)

Vasas Ferenc: Művésztelep '71

Kazetemi Élet, 1971. okt. 26.

Ls. Uhrin Tibor
Öt munkájával vett részt a kiállításon.

Solymár István: Kelet-magyarországi képzőművészek kiállítása a Magyar Nemzeti Galeriában.

Alföld 1973/2 84 old.

Cs. Uhrin Jibor:

„Koncert"

Nónmüveles 1973/2 Pintó 4.

Gy. Ukrin Tibor, festő

szerepel.

Vékiss Margit: XIV. Alföldi Tárlat

781-782.

TISZATÁJ. Szeged, 1971. augusztus XXV/8.

ls. Uhrin Tibor

rajza

Magyar Tibor 1971/100 11. old.

Gs. Uhrin Tibor:

Fiatalok – metnet

Magyar Skilap 1971/73 11. old

Cs. Uhrin Tibor.
Részt vett a „Táblakép '72" pályázaton.
A finom színárnyalatokat és a lágy
vonalhatások ritmikáját hangolja
össze.
Kádár Zoltán: A III. Debreceni Országos
Nyári Tárlat.

Alföld 1973/8 69 old.

Ls. Uhrin Tibor

rajza

Alföld 1973/7 borító 3 old.

DAILY NEWS
1981 AUG 13

1021

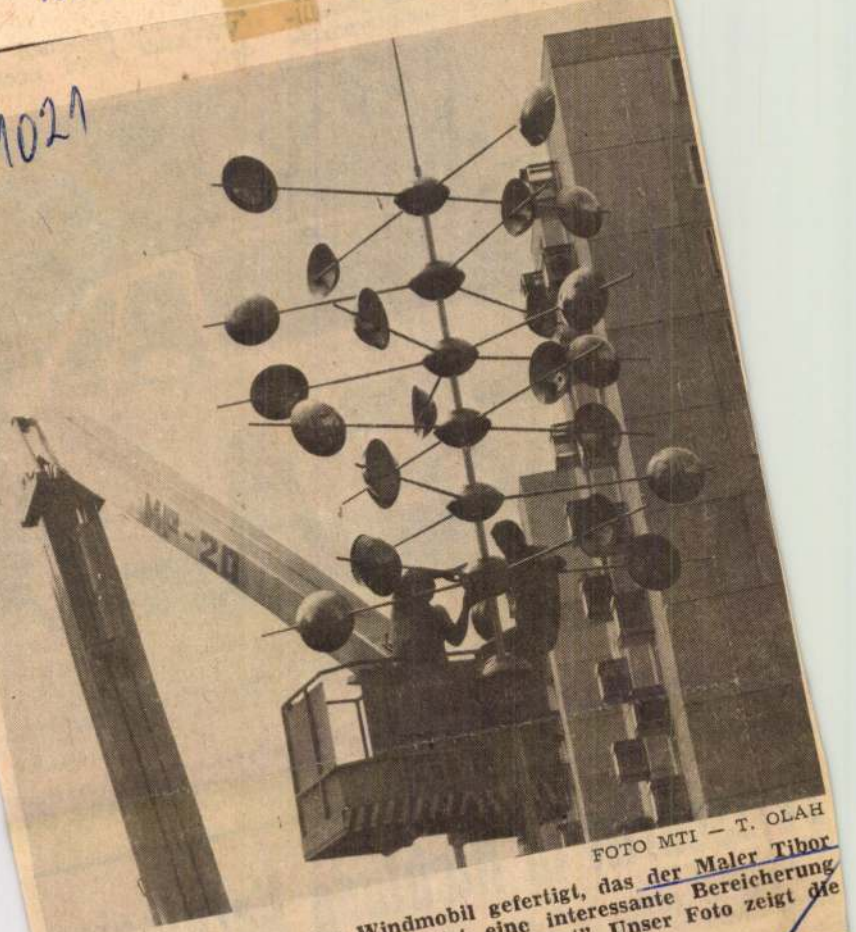

FOTO MTI — T. OLAH

Aus Edelstahl wurde das Windmobil gefertigt, das der Maler Tibor Cs. Uhrin entwarf. Die Plastik ist eine interessante Bereicherung des Debrecener größten Wohnviertels „Újkert". Unser Foto zeigt die Montage des Mobils.

bindungen, mit der die je
gen Partner ihre Konkurre

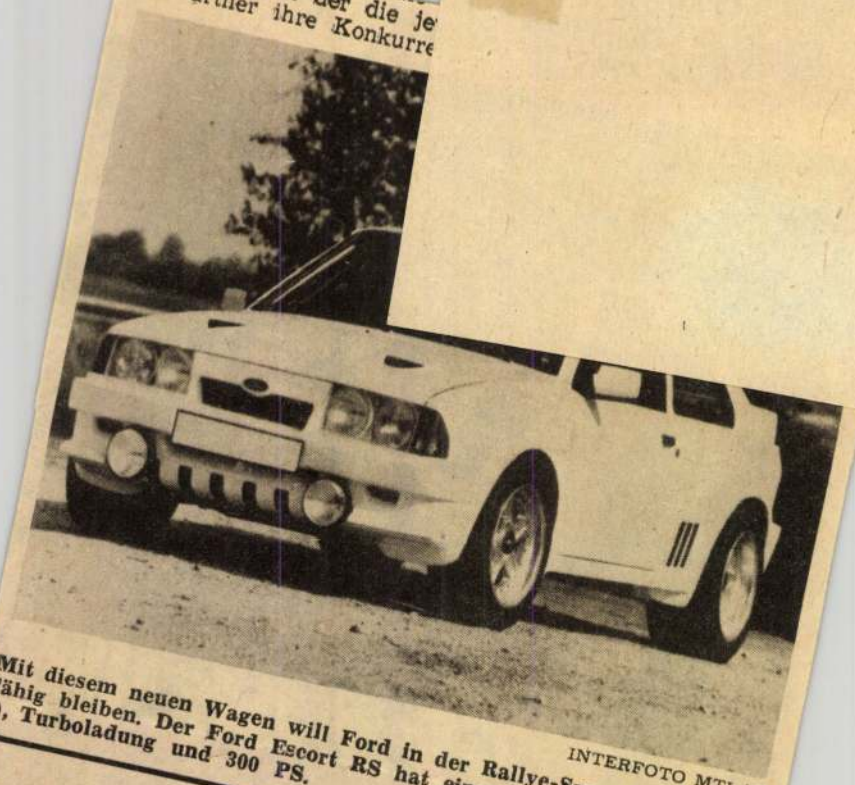

INTERFOTO MTI AP

Mit diesem neuen Wagen will Ford in der Rallye-Szene konkurrenzfähig bleiben. Der Ford Escort RS hat einen Vierzylindermotor (1,7 l), Turboladung und 300 PS.

Fortschritt in Richtung Kernfusion

Stuttgart (DPA) — Mindestens zwanzig Millionen Grad Celsius hoffen Wissenschaftler

lionen Grad erreicht werden. Dabei treten Kernverschmelzungsvorgänge auf, bei denen

1. Bodó Károly: Mese I., 1974. olaj, farost, 111 × 58 (fotó: Roboz)
2. Cs. Uhrin Tibor: Karnevál 1964. olaj, 83 × 83 (fotó: Roboz)
3. Bíró Lajos: Eszter piros sapkában 1971. szintetikus olaj, 53 × 97 (fotó: Hapák)

5. Félegyházi László: Kislány virággal, 1974.
olaj, 60 × 80 (fotó: Roboz)

6. Menyhárt József: Esti beszélgetés, 1974.
olaj, 50 × 40 (fotó: Roboz)

Cs. Utrin Tibor

Türkmanc mure

Szerepel a megyei Ösi Tárlatom

Magyari Vilmos: Ösi Tárlat 1970

Hajdu Bihari Napló 1970 XII. 16

Cs. Ulrich Tibor

Részt vett a művész a Biennalén.

Berszky Lóránd: Országos Zománcművészeti Biennále

Művészet, 1973.december - 36.oldal

Cs. Ubrin Tibor
iparművész

A Hajdu-Bihar megyei ej Sz TK
rendelőintézet terőcher külső fal-
zománképet tervezett Cs. Ubrin
Tibor.

Horváth Béla: Művészet,1973.julius 46.oldal

Művészet,1973.julius 46.oldal

Cs. Uhrin Tibor

A Magyar Nemzeti Galéria termeiben nyílt meg a Kelet-magyarországi képzőművészek kiállítása, melyen képei szerepelnek.

Bajár Iván: Jelenségek és tanulságok. Magyar Hírlap, 1972. dec. 27.

ls. Uhrin Tibor

rajza

Versenyen.

Magyar Ifjúság 1971/345 11old.

Cs. Uhrin Tibor
ihletője is az optikai valóság. Részt
vett a Képzőművészek Hajdú Bihar-ban
'72 budapesti kiállításán. A tárlatot a
TIT Természettudományi Stúdiójának
Bocskai uti kiállítótermében rendezték

Bojár Iván: Kiállításról kiállításra.

Magyar Hírlap 1972/25 6 old.

Cs. Ulrich Tibor

Ireneusz J. Kamiński:
Malarze z Debreczyna

Kurier Lubelski 1971 VII. 20.

G. Uhrin Tibor

Zoundnemüve

nerepel az alábbi Tárlatot

Debrecenben

Tóth Eszin: Üremi tárlat a

Radnóti Klubban

Hajdu Bihari Napló 1971 IX.10

Cs. Uhrin Tibor
festő.

„Ünnepiek" c. tárzománca
képviseli a fiatal művészt
a tárlaton.

Tóth Béla: A Hajdu-Bihar megyei képzőművészek.....
Művészet, 1971. április - 37.oldal.

Cs. Albrin Tibor festő

A debreceni művésztelep lakója

N.N.: művésztelep Debrecenben

Kabod Föld 1944 II. 28

Cs. Uhrin Tibor

Aki időközben Debrecenben jutott mü-
termes lakáshoz, a festészet és a grafika
mellett további kifejező eszközt keresett
s azt a zománctechnikában találta
meg. Kiállításain a zománcfestészet kép-
viselőjével találkozunk.

Szy Rezső: Cs. Uhrin Tibor munkássága

Alföld 1971/11 93 old.

Cs. Uhrin Tibor

Zománcfestészetről szolunk, mert e technika nem nélkülözi az ecsetet, miközben a festőanyagot fölhordja a lemezre, hanem szembetünő kolorézmusa miatt is. Zománckepei és grafikái, keresik az ujszerü kifejezési formát, a saját maga nyelvét, s hogy megtalálta, zománcai rá a bizonyitékok. Formalátása, vonalkultúrája tipikusan a koré, nem azért mert deformál, hanem mert a torzitás is a konkrét szellemi mondani való.

Szij Rezső: Cs. Uhrin Tibor mimkássága

Alföld 1971/11 93-94 old.

Cs. Uhrin Tibor

Kitünően fölkészült grafikus, a látomások pontos megfogalmazója és kalligrafikus kifejezője. Nemcsak zománcaiban, hanem grafikáiban is az „anyagszerűség" érvényesül: érzi a vonalat, saját idegéletével tölti ki és egyéni látásával formálja meg.

Szy Rezső: Cs. Uhrin Tibor munkássága

Alföld 1971/11 94 old.

Cs. Uhrin Tibor

1936-ban Békéscsabán született. A félárva ifjú ember keserves éveket élt át, Napszámoskodott, vasipari majd textilmunkás lett, végül könyvtáros. Tehetséget a békéscsabai Mokos József festőművész fedezte föl. 1958-ban fölvették az Iparművészeti Főiskolára.

Szy Rezső: Cs. Uhrin Tibor munkássága

Alföld 1971/11 93 old.

Cs. Uhrin Tibor

Az Iparmüvészeti Főiskolán Hincz Gyula, Rákosi Zoltán és Jets Gyula mellett sajátította el a szakma mélyebb ismereteit, de nem tagadja, hogy Picasso müvészetének rétegein átkelve találta meg igazi önmagát. 1963-ban szerezte meg diplomáját.

Szy Rezső: Cs. Uhrin Tibor munkássága

Alföld 1971/11 93 old.

ls. Uhrin Tibor

Beszélgetés.

Alföld 1971/11 borító 2 old.

Cs. Uhrin Tibor.

Feszíti talán legtovább a neorealizmus lehetőségeit. Jól megmunkált képei alig őriznek valamit a látványból. De indokolatlanul megdűzzasztott és egyenetlen fölületek ezek: joszerint minden belső logika nélkül (Pillangók).

Székelyhidi Ágoston: Teljesedő színkép
Kelet-Magyarországi Tavaszi Tárlat 1971

Alföld 1971/6 64 old.

Cs.Uhrin Tibor

Kiállitott a Müvésztelep 71 cimü kiállitáson, melyet 1971 októberében Debrecenben a Kossuth Lajos Tudományegyetem diszudvarában rendeztek meg.Félabsztrakt képekkel szerepelt a kiállitáson.Egyértelmü müvekkel dolgozik,képfelületeit konturosan választja el egymástól.Dinamikus alkotásain robbanásra kész energiákat koncentrál, amiket a kompozicióval kényszerit fegyelemre.

Alföld 1971/12 95 old.

Cs. Uhrin Tibor

a finom színárnyalatokat és a lágy-vonalhatások ritmikáját hangolja össze. Részt vett a „Táblakép '72" pályázaton.

Kádár Zoltán: A III. Debreceni Országos Nyári Tárlat.

Alföld 1972/8 69old.

Cs. Ukrin Tibor

Holdmerők olaj 60x92 cm

Studio 71

Cs. Uhrin Tibor

1. Madárárus olaj 61x61

2. Virágárus —"— 61x61

Őszi Tárlat 1971. Debrecen

Cs. Uhrin Tibor

Ünneplők tűzzománc

Ősi Tárlat 1970. Hajduszoboszló
Műv. Közp.

Cs. Uhrin Tibor

Ünneplők repr.

Őszi Tárlat 1970. Hajdúszoboszló
Műv. Közp.

Cs. Uhrin Tibor

Ketten (repró)

Valóság, 1969. 2. sz. 128. l.

Gs. Uhrin Tibor: grafikus

Rajz:

Repce

Gs. Uhrin Tibor: Kakas M. 7.

Népszabadság Bp. 1971. máj. 30.

Cs. Uhrin Tibor

„Elvugarskodó" c. rajza

a f. oldalon

Népszava 1970 október 3.

Cs. Uhrin Tibor

a BMG Radnóti Miklós klubjában szept. 6-án megnyílt üzemi tárlaton műrei szerepeltek.

Hajdú-Bihari Napló, 1971. szept. 7.

Cs. Karin Tibor

Szerepel a debreceni Déri Múzeumban a Kovaszi Társlatom

N.N.: Holmop nyílik a Kovaszi Társlat

Hajdú Bihari Napló 1971 IV. 28

1. Uhrin Tibor

Debrecenben, az Egyetem Galérián okt. hóban rendezett kiállításon művei szerepeltek. A kiállítás ánve: „Művesztelep '71"

M. V.: Művesztelep '71

Alföld, 1971. dec.

Cs. Uhrin Tibor 1)

a Debreceni Művésztelep alkotója
az évben tárlattal fog szerepelni
az Agrártudományi Egyetemen.

N. i.: Három egyetem kulturális tervei

Hajdú-Bihari Napló, Debrecen, 1972. febr. 8.

Cs. Uhrin Tibor 2.) Folytatás.

A debreceni Orvostudományi Egyetem képzőművészeti körének idei első tárlatán a művész eddig még ki nem állított tűzzománc-képeiből nyílik.

N. I.: Három egyetem kulturális tervei.

Hajdú-Bihari Napló, Debrecen, 1972. febr. 8.

G. Uhrin Tibor festőművész

Hajdúszoboszlón a művelődési kör-
patban a debreceni művésztelep alko-
tóinak műveiből rendeztek kiállítást,
melyen szerepeltek művei.

Hajdú-Bihari Napló, Debrecen, 1942. febr. 5.

Cs. Ubrin Tibor
festő

A Medgyessy Teremben volt
Tenk Rárló és Cs. Ubrin Tibor
festőművész kiállítása

—: Kiállítási naptár
Művészet, 1975. márc. - 49 oldal.

Cs. Ukrin Tibor

1. Hortobágy o.u. 112x122
2. Kazimierzi táj o.u. 112x122

Mlet-Magyarországi Képzőművészek
kiállítása M.N.G. 1972.

[illegible] Tilos

1. Hosteláry O.U. 112×122

2. Lazinovi tak O.U. 112×122

Ruleť-Kuppasovrácy Lépriuvitrhel

Vídeňtáva M.N.F. 1972.

G. Ukrin Tibor

1. Fej o.v. 60×80

2. Madár és virág o.v. 68×101

Kelet-Magyarországi Képzőművészek
kiállítása M.N.G. 1972.

Mr. Wm. Tilton

Atty. at Law, Box 180

Washington, D.C.

Ticket - Democratic Republican

Nominations for U.S. Senate

Cs. Ukrin Tibor

1. Utca o.v. 92 x 122
2. Napyanyám ház 123x92

Kelet-Magyarországi Képzőművészek
Kiállítása M.N.G. 1972.

6. Ulrich Tilsse

1. Utca o.u. 92 x 122
2. Nagyszerűen hat 123x92

Kelet-Magyarországi Képzőművészek
Kiállítása M.N.G. 1972.

G. Ulrich Tibor

1. Örök ov. v. 122x91
2. Koncert ov. 91x124

Kelet-Magyarországi képzőművészek
kiállítása M.N.G. 1972.

Mr. Wilhelm Tiber

Mörser Co. v. 1852 x 54

S. Lorent Co. 94 x 1857

Letzt-Hoppenrath-Leipzig-Reichsstraße
Nr. 4. 6. 1853.

Cs. Ukrin Tibor

Tej repr.

Kelet-Magyarországi Képzőművészek
kiállítása M.N.G. 1972.

Mrs. Ellis Tiber

Dear Madge,

Hotel-keeping reproduction
Wednesday M.M.C. 1935.

Gy. Ulrich Tibor

Koncert rep.

Kelet-Magyarországi Képzőművészek
Kiállítása K.N.G. 1972.

Ludwig Tiber

Bernd Jung.

Veleh-Hoppenrade, Kirchstraße
Nr. 11. 16 3f 03.

G. Ulrich Tibor

Család O.U. 122x91

Kelet-Magyarországi Képzőművészek
Kiállítása K.-N.-G. 1972.

Dr. Ulrich Tiber

United U.S. [illegible]

Ulrich-Tiberius-Straße 17
Wiesbaden M.-V. 18952.

Cs. Uhrin Tibor

Örök rep.

Tavaszi Tárlat 1972
Nyíregyháza - Debrecen

Cs. Ulrich Tibor

Örök olaj 92x122

Tavaszi Tárlat 1972
Nyíregyháza - Debrecen

Uhrin Tibor
rajztanar

A XXII. kerületben szoborkiállítás volt az Alkotmány ünnepe tiszteletére. Ennek szervező rendező je Uhrin Tibor volt.

Földes Anna: Stop műalkotás
Nőlhapja, 1968. szept – 38 szám

Cs. Ulrich Tibor

Karnevál olaj 83x83
Rezervátum -"- 83x83

N. Debreceni Országos Nyári
Tárlat 1974.

Cs. Ulrich Tibor

Emberpár olaj 80×60

N. Debreceni Országos Nyári
Tárlat 1974.

Cs. Ukin Tihor
festő

A művész igen sok románchepet
eget ki, pályatervekt készet.

Kovács Gyula: Debrecen képzőművészei.
Művészet. 1974.október - 9.oldal.

Cs. Ukrin Tibor

festő

Cs. Ukrin Tibor olajképeket fest
farostlemezre. Táblaképein újab-
ban a gömbformára törekvő
szinfoltok viszonyítása látható.

Kovács Gyula: Debrecen képzőmüvészei.

Müvészet, 1974.október - 9.oldal.

Cs. Ukrainy Tibor

festő

A művész 1963-ban végzett a textil szakon. Amikor 1970-ben a debreceni nagyerdei művésztelepre költözött, képei mint tölb-ki állításról ismertek voltak.

Kovács Gyula: Debrecen képzőművészei.

Művészet, 1974. október - 9. oldal.

Cs. Ubrin Tibor

festő

Ubrin Tibor mesterei az Iparművészeti Főiskolán Kincs Gyula, Rakosi Zoltán és Schubert Ernő voltak.

Kovács Gyula: Debrecen képzőművészei.

Művészet, 1974. október 9. oldal.

Cs. Ukrin Tibor

festő

Cs. Ukrin Tibor 1936-ban született Békéscsabán. A képzőművészet alapfogalmait Mohos Józseftől tanulta.

Kovács Gyula: Debrecen képzőművészei.
Művészet, 1974. október 9. oldal.

Cs. Ukrin Tibor
grafikus

Tusrajzai képei szerepelnek a tárlaton.

Sz. Kürti Katalin: Képzőművészeti Galéria Debrecenben.
Művészet, 1974.október - 20.oldal.

Cs. Uhrin Tibor

Hajdúnánáson e hó 20 án hat művész képzőművészeti kiállítása nyílt meg, melyen alkotásai szerepeltek.

Hajdú-Bihari Napló, 1972. febr. 24.

Ks. Ukrin Tibor

Az üzemi kiállításokon megismerkedhettek az új Művészteleppel Ks. Ukrin Tibor műveivel.

Tóth Ervin: Üzemi kiállítások Debrecenben

Alföld 1972/1 93 old.

Cs. Uhrin Tibor.

Érdeklődéssel figyeltük az őszi és a tavaszi Sárlalon egő szinü, tökéletesen megkompanált tüzzománcait

Tar Károly: Egyéves a debreceni művésztelep

Népművelés 1971/10

39 old

Cs. Uhrin Tibor

A Hajdú-Bihari őszi tárlalon műrei szerepeltek.

Székelyfúdi Ágoston: Hajdú-Bihari Őszi Tárlat 1971.

Alföld, Debrecen, 1972. 2.

Cs. Uhrin Tibor

A hajdúszoboszlói akvarellkiállításon szere-
pelt művével, ahol a művésztelepet kép-
viselte.

Tóth Ervin: Akvarellkiállítás Hajdúszoboszlón.

Hajdu-Bihari Napló, Debrecen, 1972. jan. 6.

Cs. Uhrin Tibor

Ma nyílik meg Hajdúszaboszlón a magyar akvarellművészet kiállítása, melyen művei szerepelnek.

Hajdu-Bihari Napló, Debrecen, 1971. dec. 19.

G. Uhrin Tibor

Debrecenben üzemi kiállításon szerepeltek művei.

Tóth Ervin: Őszi kiállítások Debrecenben.

Alföld, Debrecen, 1972. jan.

Cs. Uhrin Tibor

a Petőfi-téri klubkönyvtárban nov. 5.-én nyílt meg V. jubileumi vasutas képzőművészeti kör kiállítása. A kiállítás szürije Cs. Uhrin Tibor, Váró Márton és Szabó László volt.

Dr. Tóth Ervin: Az V. vasutas képzőművészeti kiállításról.
Hajdu-Bihari Napló, 1976. nov. 13.

Cs. Uhrin Tibor

Alföld 1976/1/23

Cs. Uhrin Tibor
is csak látszólag kapcsolódik a szigorúan intellektuális, analitikus francia kubizmus szerkezeteihez: a szerkezetek álmokba és érzelmekbe oldódnak, az indulat és nem szerkesztői értelem törvényeinek engedelmeskednek.

Bojár Iván: Kelet-magyarországi képzőművészek kiállítása.

Magyar Hírlap 1972/356 6 old.

G. Uhrin Tibor festőművész

A Képcsarnok Váll. Medgyessy Termében megnyílt „Debrecen, környéke és Hortobágy" c. tájképkiállítása, melyen szerepel műve.

Hajdúbihari Napló, 1944. jún. 19.

G. Uhrin Tibor

Megnyílt jún. 4-én a Debreceni Képzőművészeti Galéria alsó a művész albatása látható.

Hajdúböszörményi Napló, 1944. jún. 5.

G. Ukrin Tibor, festőművész

Ma nyitották meg a szolnoki Képcsarnokban a debreceni művész tárlatát.

Esti Magyar.
1978. okt. 12. Kossuth, 18.30 K Gyné.

Gy. Ukrin Tibor, grafikus

MDK

Rajz: Repa

Gy. Ukrin Tibor: Bárka 17.6.

Népszabadság, Bp. 1970. okt. 11.

Cs. Ulveczi Tibor

rajza

Pest megyei Hírlap 1967. júl. 16. 9.o.

Cs. Uhrin Tibor, Jestő

Kép: Repr.

Cs. Uhrin Tibor: Tűzzománc

Alföld, Debrecen, 1978 jún.

Borító 2.

XXIX/6.

Cs. Uhrin Tibor, festő

Kép: Repr.

Cs. Uhrin Tibor: Tűzzománc

Alföld, Debrecen, 1978. jún.

Címoldal
[Borító 1]
XXIX/6.

Cs. Uhrin Tibor, festő

Cs. Uhrin Tibor tűzzománca (részlet)

G. Uhrin Tibor festő

dr. Tóth Ervin: A művésztelep négy alkotójának tiszafüredi kiállításáról.

Hajdubihari Napló, 1974. dec. 22.

Cs. Uhrin Tibor

A debreceni Újkerk
tásánál a képző és
toratus pályázatot ért
tervezésére. Ezen a pál
a művész.

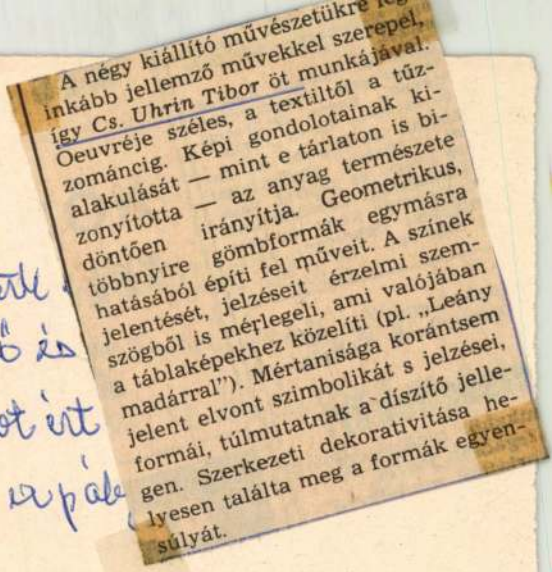

A négy kiállító művészetükre leg
inkább jellemző művekkel szerepel,
így Cs. Uhrin Tibor öt munkájával.
Oeuvréje széles, a textiltől a tűz-
zománcig. Képi gondolotainak ki-
alakulását — mint e tárlaton is bi-
zonyította — az anyag természete
döntően irányítja. Geometrikus,
többnyire gömbformák egymásra
hatásából építi fel műveit. A színek
jelentését, jelzéseit érzelmi szem-
szögből is mérlegeli, ami valójában
a táblaképekhez közelíti (pl. „Leány
madárral"). Mértanisága korántsem
jelent elvont szimbolikát s jelzései,
formái, túlmutatnak a díszítő jelle-
gen. Szerkezeti dekorativitása he-
lyesen találta meg a formák egyen-
súlyát.

Müvészet, 1977. március - 48.oldal.

MAHIR MAGYAR HIRDETŐ
SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

1984 JUL 7

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP

Cs. Uhrin Tibor

1 fotó

1021

Cs. Uhrin Tibor: Léda

1984. JÚLIUS 7.

Az észt nemzeti hagyományok ápolói

Tallinni táncegyütte Szolnok megyében

Beszélgetés a csoport vezetőjével

Észtónia fővárosa, Tallinn olitechnikai főiskolájának ıűvészegyüttese szerdán egyetes vendégszereplésre Szolokra érkezett. A Kuljus ıncegyüttes már nagy sikerel mutatkozott be Jászlaányban és Nagyiványban. egnap a vendéglátó, Megyei Iűvelődési és Ifjúsági Közont munkájával s a városal ismerkedtek a tallinni atalok. A csoport vezetője, lev Tapupere, a főiskola ıergetikai fakultásának déınja elmondta, hogy az gyüttes tagjai az Észt ZSZK legnagyobb felsőoktási intézményének hallgai s már egy alkalommal rtak Magyarországon.

— A főiskolának egyébént tízezer hallgatója van - folytatta Olev Tapupere. nappali és a levelező taozaton is öt—ötezer diák taul. Az intézményben töblinni fiatalokat pedig ugyanakkor a budapesti egyetem fogadja. A kapcsolat persze nem merül ki ennyiben; pihenésre, üdülésre is szívesen látjuk a magyar fiatalokat, s mi is mindenkor örömmel fogadjuk a hasonló meghívásokat. Mondanom sem kell, most is örömmel jöttünk, a fogadtatás, a vendéglátás igazán meleg, baráti volt.

— Kérem mutassa be a művészegyüttest.

— A Kuljus táncegyüttes — az elnevezés magyarul csengettyűt jelent — mint

említettem hallgatóiból Köztársaság tese, a Kom donosa. Szá mal szerepe földön s Szovjetunió Az együttes több nemz szerepelnek. runk, a „Ku an is gyakr az ő kísére a Szolnok Urve Taust Észt Állam keseinek m

— Észtors élnek a né hagyománya

— Ezek élőek." Tall ként rende Ünnepét, a ezrek érkez minden nem csupá

M.D.K.

Cs. Uhrin Tibor

"Ünnep" c. rajzának repr.-ját bemutatja a lap.

Élet és Irodalom, Bp. 1969. aug. 16.
XIII. évf. 33. sz. címlap

Cs. Uhrin Tibor, grafikus

MDK

Rajz: Repr.

Cs. Uhrin Tibor: Csónaépítők M. 8.

Népszabadság, Bp. 1970. máj. 31.

Cs. Uhvin Tibor grafikus

MDK

Rajz:

Repr.

Cs. Uhvin Tibor: „Szögesdrót"

M. 8.

Népszabadság, Bp. 1970. aug. 2.

Cs. Uhrin Tibor

rajza
repr.

Pestmegyei Hírlap 1966. okt. 2. 9. o

Cs. Uhrin Tibor

Útépítők /rajz, repró/

Magyar Hjuság 1965 VII. 31

Cs. Uhrin Tibor

rajza (repr.)

Valóság IX. (1966.) 2. sz. 128. l.

Cs. Ukrin Tibor

Grafikus

M.D.K.

„Ünnep"

Élet és Irodalom, 1967. aug. 12. – 5. lap.

Cs. Uhrin Tibor

Rajz (rajzó)

Valóság, 1964, 11 n., 72 old.

Cs. Uhrin Tibor

Rajz (vegyes)

Valóság, 1965, 3 m., 101 m.

Cs. Uhrin Tibor festőművész

CS. UHRIN TIBOR festőművész tűzzománc-kiállítása látható Badacsonytomajban, az Egry József Művelődési Házban. A művész csaknem félszáz alkotását bemutató tárlatot augusztus 20-ig tekinthetik meg az érdeklődők.

Népszabadság, 1985. VIII. 14.

Cs. Uhrin Tibor festőművész

▲ Miskolcon, a Szőnyi István Teremben Cs. Uhrin Tibor festőművész tűzzománc képeiből láthatnak kiállítást az érdeklődők október 12-ig.

Népszabadság, 1985. X. 4.

Cs. Uhrin Tibor

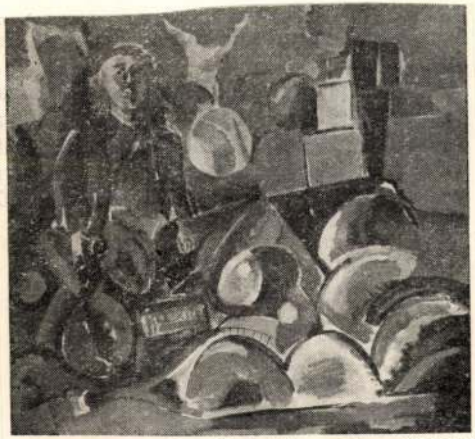

Cs. Uhrin Tibor: Homokki Pál

Alföld 1976/2/93

Cs. Uhrin Tibor Sestő

Berettyóújfaluban rendezték meg a művész kiállítását, melyen tűzzománcait láthatjuk ápr. 20.-ig.

TV-híradó.

1976. IV. 8. 19.30 N. |11|

Ls. Uhrin Tibor
tüzzománcminkait is bemutatja
többek közt a tegnap Debrecenben
a megyei művelődési központban
megnyílt képzőművészeti kiállítás.

Magyar Hirlap 1973/30 Sold.

Cs. Uhrin Tibor, festő

1971, óta több tucat bemutatón láthatták a debreceni nagyüzemek dolgozói a megyei művészek munkáit. – Ebben az évben a nézők a művész alkotásaival ismerkedhettek meg.

Sz. E. Üzemi tárlatok '77.
Hajdúsági Munkás, 1977. okt. 14.

Cs. Uhrin Tibor

Ahhoz a festőnemzedékhez tartozik, mely a hatvanas évek végén, hetvenes évek elején alakította ki lassan önálló stílusát.

Alföld 1978-1-91.o.
Szabó Ernő: Rembrandt nézte rajzát

Cs. Uhrin Tibor festő- és iparművész

A szerkezetekkel dolgozó magyar iparművészek munkáiból nyílt kiállítás a Vigadó Galériában.

Cs. Uhrin Tibor: Léda

Somogyi Néplap, 1984. aug. 11.

Cs. Uhrin Tibor

— **Cs. Uhrin Tibor festőművész** tűzzománc-kiállítása nyílt meg kedden Badacsonytomajban, az Egry József Művelődési Házban. A művész csaknem félszáz alkotását bemutató tárlatot augusztus 20-ig tekinthetik meg az érdeklődők.

Veszprém 1985. VIII. 14.

Budapest

A pesti városi táncteremek
belső szobrászati díszei
/Uhrl Ferenc/

M Ű V É S Z E T
I.évf. 1902.
148.
"A Ferenciek terének kutját.."

Alkalmazott plasztika - Diszitő szobrok

A pesti városi táncternek belső szobrászati dísze /Uhrl Ferenc/

M Ú V É S Z E T
I.évf. 1902.
148.

"A Ferenciek terének kutját.."

Uhrl Ferenc szobrász

Pesther Handlungszeitung, 1843. szept. 9. 57. 227-28.- szept. 13. 58. 231-33.- szept. 16. 235-36.- szept. 23. 60. 239-40. A második magyar iparkiállitás Pesten, 1843-ban

U h r l F e r e n c szobrász

M Ű V É S Z E T
I.évf. 1902.
148.
"A Ferenciek terének kutját.."

Uhrl Ferenc

Magyar Művészet, 1926

116-125.o.

Bierbauer Virgil: Pollack Mihály nagy pesti középületei. I. Régi pesti Vigadó.

[~~fol. 8.o~~]

MDK

Uhrl Ferenc akadémiai szobrász

Marczevicz E: A pesti Ferenciek terének kutpályázata. Bp. 1931. 19 l.

Uhtl Ferenc

1828. Pest városi tanács pályázatát (Nereida-kút) megnyeri

Popáry Ö. Gábor: A magyar nemzeti szobrászat kialakulása.
MTA. II. Tört. Tud. Oszt. Közl. XI. (1961) 352. l.

MDK

Uhrl Ferenc szobrász

1820-as években telepszik meg Pesten

Horczevicz E: A pesti Ferenciek terének kutpályázata. Bp. 1931. 13. l.

MDK

Uhrl Ferenc akad. szobrász

1827-től lakik és dolgozik Pesten

mint legolcsóbb ajánlattevő, ő kapta meg a kut kivitelezését.

Marczovicz E: A pesti Ferenciek terének kutpályázata. Bp. 1931. 46 l.

UHRL Ferenc pesti szobrász. Gyöngyösön az Orczy kastély bejáratához kőoroszlánokat készitett. Meghalt 1862-ben./Sós Gyula Müv.Lex.kézirat./

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből.Voit.

M.D.K.

Ulrik Ferenc, pesti szobrász

Gyöngyösön az Orczy kastély bejáratához kőoroszlánokat készített 1862-ben.

Heves megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII.köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 413. old.

MDK

Uhrl Ferenc szobrász

Pogány Ő.G: M. szobrászat a 19. sz. első felében.
Bp. 1939, 79 l.

MDK

Uhrl Ferenc morva származásu szobrász

-ván: Régi pesti müvészek. Müvészet 1912. 241-2.l.

MDK

Uhrl Ferenc szobrász.

Schoen A.: Egy nap története.1848.márc.15.
Bp.Szfv.Tört.Muz.kiáll.1948.

MDK

Uhrl Ferenc - Feszl József

a pesti Ferenciek terének kutja /1835/

A Ferenciek terének kutját... Müvészet, I.é. 1902, 148.

Uhrl Ferenc MDK

Üllői ut 80. Ludovicaum , majd Kossuth Akadémia.

A volt kápolnában Uhrl Ferenc dombormüve hires magyarokról 1836-37.

Épitette Pollack Mihály 1830-36.
Kauser József terfei szerint ávalakitva és megtoldva 1880'

Repr.: 261. kép.

Zakariás G. Sándor: Budapest. Bp. 1961.
167-168.l.

Uhrl Ferenc MDK

Nereida kut. /Tulajdonképen Najád-kut/

Uhrl Ferenc 1835.
Talpazat Feszl Mihálytól.

Eredetileg a Ferendiek terén állott
Mai helyén 1899-től.
a szobor1944-45-ben elpusztult.

Zakariás G. Sándor: Budapest. Bp.1961.

175-176.l.

MDK

Uhrl Ferenc

Tökölyanum timpanon-szoborcsoportja /1830 körül/ Veres Pálné utca 17. udvarán állott.

Zakariás G. Sándor: Budapest. Bp. 1961.
133.1.

M. D. K.

UHRL Ferenc szobrász

(1794 - 1862)

A Ludovicaum szobordíszei

Nereida-kút, Fessl József

(rézr)

Genthon-Németh-Végvári-Zádor: Magyar müvészet 1800-1945.

Bp. 1962. 33, 62, ~~78~~, 79. l.

78 79.

Uhrl Ferenc, szobrász MDK

Központi Városháza diszitö szobrainak egyrészét faragta. 1716-172o.

Bajó Gyula:Budapest ujabbkori épületszobrászata. Bp.1942. Pázm.P.Tud.Egy. dolgozatai. 59.l.

Uhrl Ferenc MDK

A Ludoviceum kápolnájának márványoltárára a nádor Pollack Mihály által Ferenczy Istvánt felszolitja pályázatra /ez lett volna az első eset hogy a nádor Ferenczyt foglalkoztatja/, végül mégis az ezer forinttal olcsobb ajánlatot fogadják el. 1836-ban Pollack ujra Ferenczyt ajánlja, de Uhrl kapó megbizást, aki Thorwaldsen egy müvét másolja.

291-292.o.

ZÁDOR ANNA: Pollack Mihály. 1960. Bp.

Uhrl Ferenc

szobrász

és Fessl József

"Nereidák kutja"

repr. 13.o.

Gádor Endre: Budapest szobrai. Bp. 1956.

Uhrl Ferenc

szobrász

MDK

A régi pesti Vigadóra Aman János készitett terveket Pollack teljesen tádolgozta éa 1829-32 között nagyszabásu ünnepi épületet épitett.

Uhrl Ferenc szobrászati diszei a főhomlokzaton voltak.

1849 májusában Hentzi ágyuzásai tették tönkre. Helyére Feszl Frigyes tervei szerint épült /1858-1865/ a ma romokban álló vigadó épülete.

244.o.

Repr.: A pesti Vigadó alaprajza9 249. kép.
A pesti Vigadó gazdag szobrászati kiképzésü és oromzatu házrészlet. 25o. kép.

Borsos - Sódor - Zádor : Budapest. Bp. 1959.

M. D. K.

UHRL Ferenc

Gyöngyös. Volt Orczy-kastély külön-
álló sarokpavillonjai, oroszlános ka-
puk

Magyar évtizedet. Bp. 1954. 94. l.

M.D.K.

UHRL Ferenc szobrász

Gyöngyös, volt Orczy-kastély, kapu-
volványán 2-2 oroszlán

Gyöngyös városképi és műemléki
vizsgálata Bp. 1951. MUMOK. B. l.

Kézirat gy.

Uhrl Ferenc

szobrász

a pesti Vigadó szobrászi munkái.
263.o.

F Zádor Anna: Pollack Mihály. Bp. 1960.

Uhrl Ferenc

MTK

Pollack a pesti Vigadó csillárainak kivitelét Clemens List bécsi aranyozóra, a falikarokét Uhrl Ferencre szeretné bizni, majd mint legelőnyösebb ajánlattevőt Clemens Listet terjeszti fel.

264-265.o.

Zádor Anna: Pollack Mihály. Bp. 1960.

Uhrl Ferenc

MEK

A Vigadó nagytermének stukko szobrászi díszitése.

274.o.

ZADOR ANNA: POLLACK MIHÁLY.-Bp. 1960.

MDK

Uhrl Ferenc, szobrász

a pesti városháza oromszobrait melyek megörzik a klasszicizmus jellegzetességeit, Bauer Mihály szobrásszal közösen alkotta.
További munkásságát a közönség biedermeieres müvészetfelfogása vezette.

Pogány G.G.: M.szobrászat a 19.sz. első felében. Bp. 1939. 46.l.

MDK

Uhrl Ferenc

Kampis Antal: Az ujabb magyar szobrászat. A szépmüvészetek könyve. Bp.1940.

51o.l.

M. D. K.

UHRL Ferenc

Gyöngyös volt orczy kastély orosz-
lanos kapuk

Gerő László: Magyar építészet haladó
hagyományai Bn. 1951. 54. l.

Uhrl Ferenc

kőfaragó MDK

1835-ben állitották fel a Ferenciek terén Fessl József és Uhrl Ferenc kőfaragók "Nereidák" kutját. A szobrot 1899-ben a kőbányai Liget téren helyezték el.

Szabó Erzsébet: A pesti ferences templom Bp. 1959. 32.o.

Repr.: A Ferenciek tere a XIX. sz. elején / a kuttal/. U.o. 33.o. 18.kép.

Uhrl Ferenc (...?) szokrász
XIX. szd.

Religio, 1857. szept. 2. 159. o.

Egyh. Tudósítások

HELYSÉG	A MŰEMLÉKKÉ NYILVÁNÍTÁS ÉS FONTOSABB IRATOK SZÁMA	TELEKKÖNYVI ADATOK
BUDAPEST.VIII.		
VÁRMEGYE: Pest		
MŰFAJ: Üllői-ut 80. Ludovika Akadémia.		TULAJDONOS

Két emeletes, 3-7-5-7-3 ablakos, közép és oldalrizalittal. Köhéprizalit 6 pillérrel, oromzattal és felső kerek ablakokkal. Főkapu mellett két hadijelvényes medália. Nyolcszögletű, pilléres-fülkés előcsarnok. Érdekes kápolna. Bent Uhrl Ferenc 22 dombormüve, hires magyar emberekről, 1836-1837.

FELVETTE	LEMEZSZÁM	
Genthon, 1939.		1.

Pestvidéki Nyomda, Vácon 5897

Uhrl Ferenc

Molnár

RHK 1,116.l.

Lechner-jegyzék.

Báthory István:A Nemzeti Muzeum épitésének és lebontásának története.MM,és ÉR,XLVIII-1914,400.l.

Medvey Lajos:Vezető Budapest szobrai megtekintéséhez.Bp.1939,77-79.l.

Barabás Miklós emlékiratai.Bp.1902,151.l.

Bierbauer Virgil:Pesti épitőmesterek munkássága 1809-1847.TBM,I-1932,80 és 93.l.

SchoenArnold:A budapesti központi városháza.Bp.1930,135.l.

Benedek Marcellné,Győri Lujza:Az empire épitészet Pesten.Bp.é.n.42.l.

Marczevicz Erzsébet:A pesti ferenciek-terének kutpályázata.Bp.1931,46-47,49-51,52.l./X.tábla/.

Schoen Arnold:A pesti Kálvin-téri ref. templom.Bp.é.n./1939/,26.l.

Lechner-Jenő szerk:Budapest műemlékei.Bp. é.n./1924/,186.l.

Jeszenszky Sándor:Szép Budapest.II.kiadás. Bp.é.n./1927/ 213.l.

Hekler,A: Budapest als Kunststadt.Küssnacht,1933,85 és 92.l.

~~Bauer Károly~~ és

Uhrl Ferenc

pesti szobrászok készítették a pesti vásárcsarnok homlokzatán álló kilenc láb magas allegorikus szobrokat. E szobrok közül négy a központi vásárcsarnok Kammermayer Károly utcai frontján van már elhelyezve, a többi elveszett.

Les Ploeg

113. l.

k

1. fele

m.

...-csoportból

ZÉS):

TÁRGYMUTATÓ-CSOPORT

Kőnobrok

SZÁRMAZÁSI HELY

MESTER

SZEMÉLYI VONATKOZÁS

EGYÉB MUTATÓBA VALÓ ADAT

Uhrl Ferenc

szobrász

Gentnüczul

79. 84, 285. l.

kotarak

abbi 1000 K-ért 15.— K.

phet be, akinél katalógus van. Az illusztrált kata-

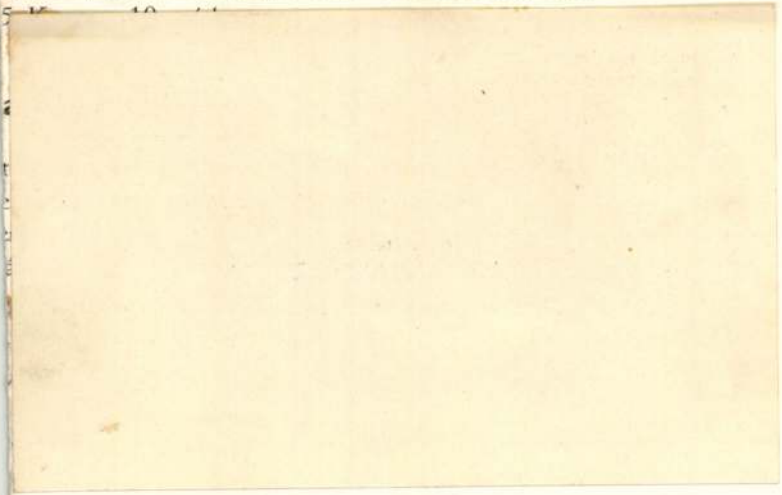

.ir. udvari könyvnyomdája Budapesten.

IGAZGATÓ-TULAJDONOS:

ERNST LAJOS

KIÁLLÍTÁS: 1918 Á

AUKCIÓ: 1918 ÁPRILIS 15-TŐ

D. E. 1/2 11—1-IG ÉS D. U. 1

AZ ILLUSZTRÁLT KATALÓGUS ÁRA MAGYAR, V

BUDAPEST,

ERNST-MÚZEUM KIADÁSA, VI

Uhrl Ferenc (? 1794. ?? — ? 1862. ??): morva származásu, szobrász. Bécsben tanult, majd Pesten müködött. A század első fele iparos-szobrászának jellegzetes képviselője. Több pályázaton elsősorban olcsóbb áraival előzte meg nála jobb képességü kortársait, köztük Ferenozy Istvánt. Fő müve, a Nereidák kutja (1835) eredetileg a Ferenczięk terén, ma Kőbányán áll. Ő készitette a Ludovika Tisztiisk. 22 db történelmi tárgyu dombormüvét, a gyöngyösi Orczy-kastély kőoroszlánjait. Ezeken kivül főleg épületdiszitő feladatokat látott el (pesti Városháza, a régi Vigadó, a régi Nemzeti Szinház stb.). — Irod.-van: Régi pesti müvészek (U.F. Hora Alajos, Müvészet, 1912).

Uhrl Ferenc szobrász

Magyar Életrajzi Lexikon

Uhrl Józsa

[Egyházm. Lap]

1881. 269. l

Kötelezi

1: Terveze

A vallás- és Kösoktatásügy
1903. évi április 28-án kelt 90 i
ben az egyházi műemléki a
nits-féle alapból fölvett ki
állitandók ki.

Ennélfogva a műemlé
házi műemléki alap nevében
Széchényi-Kollonits-alapból,
sére, a budavári Koronázó-temp
és a nevezett alap pénztári előleg

MDK

Uhrl Josephine, grafikus
Pest, XIX. sz. első fele.

Rebeca és Eleazár. Tollrajz.
Lent balra töredékes jelzés.

gr. Almásy-Teleki Éva müv. int. /v. Ernst-Muz./
IX. Müvészeti aukció. 1942. máj. 1o.-töl kiáll. 18.-án
Kat. 4o. l. aukció.

Uhrl József, szobrász

A XVIII. sz.-ban a ferences barátok, temploma előtt állott egy faszerkezetű kút, amely vizet adott a pesti népnek. 1828-ban a város pályázatot tűzött ki egy új kútra. Mivel Uhrl József terve volt a legolcsóbb, megbízta a városgazdasági bizottság a szobrok kifaragására, az elkészült közkútról a Honnűvész c. újság 1835 okt. 18-án már be is számol.

A. Czetényi Piroka: A Nereidák Kútja Pesten. Műemlékvédelem, Budapest, 1977. 1. 15. old.

Uhrl Keresztély
építén

Lebontották az Iparcsarnokot

A Városligetben most hordják el az ostrom alatt rommá lett Iparcsarnok utolsó maradványait. Már az alapzat köveinek kiemelésénél tartanak és amint ez megtörtént, az egykori kiállítási csarnok által elfoglalt és most felszabadított óriási területet parkozzák. Az Iparcsarnok épületének bontásánál a kupolában fémcsőbe helyezve megtalálták azt az iratot, amely az építkezés történetét, tervezőinek nevét tartalmazta. A főbejárat feletti magyar címer koronája mögött pedig egy másik — minden bizonnyal nem hivatalosan oda került — régi irat bukkant elő, amelyen három kassai kőmüves neve volt feljegyezve, akik úgy látszik magánszorgalomból közölték az utókorral, hogy az Iparcsarnok építkezésében ők is részt vettek.

Magyar Nemzet
1949. máj. 11.

utján — közölje a teljesitésnek akad

Kelt Beszterczebányán 1908

„HUNGARIA" KÖNYVNY

Uhrl

A pesti Vigadó káváházának falpillérfejezeteit
készíti. 1832.

317.o. 69. jegyz.

ZÁDOR ANNA: POLLACK MIHÁLY. Bp. 1960.

Uhrl

szogrász

Antonio Canova " Kreugas birkozó" cimü szobrának másolata.
Pollack MihályNádor utcai házának bejárati csarnokában állott.

244.o. 91. jegyzet.

Zádor Anna: Pollack Mihály. Bp. 1960.

MDK

Uhrl szobrász

Bp. régi szobrai. Vas. Ujs. 1911. 24.sz. 480. l.

UIBERAND s. ÜBERAND

UIBERPACHER, Michael, pozsonyi avstalozmester

M.V. bürgerl. Tischlermeister, parkettát kévzit. Hirdetés. (1834, 262, 319, 682 l)

Pressburger Zeitung
(Genthon)

mllk

Uhrmann Henrik

nyomdász Temesvár

jól zeripel unit accidenz nyomdász a mil. kiállításon. Birálat

Tichy Ákos: A sokszorosító iparágak kiállítási pavillonja

Grafikai Szemle 1896 évf 6 z 86 l.

Uhrl Ferenc

~~u obrázu~~

d.

Péter II

83. l.

M.D.K.

Uhrl Ferenc, szobrász

és Fessl József hőfaragó műve volt az a belvárosi ferences templom előtti téren, klasszicizáló alapépítményen álló díszkút, melyet a rajta levő szobor csupaszról Najádok, vagy Nereidák kútjának neveztek. Az 1835-ben épített kutat 1899-ben lebontották, de alapzata a lőbányai Zalka Máté téren látható. V.ö. Radnai Lóránt: A pesti felszabadulási szo

ÉLET és TUDOMÁNY, Bp. 1964. XIX évf. aug. 7. sz.
1513. old.

9.K.

Szp.

Műemlétet Orsz. Bisotts.

H.

Aréna u. 41.

UHRL *Ferenc*, szobrász. Pesten működött a XIX. század 30—40-es éveiben. Tőle való Pest első szobormüves kútja (Ferenciek tere, lebontották), szobrokat faragott a városháza, kőoroszlánokat Orczy báró gyöngyösi parkja számára.

Uhrl Friggen

Nobrätt

Wod

z

Hekker Budapest

92, 93. l.

Páter Béla dr. Kolozsvári egyetemi
magántanár VII. 98.

Uhrl

Stab I. 21

IV. 22, 85, 88.

IRTA: LYKA KÁROLY

ELSŐ

KÖTET

SINGER ÉS WOLFNER KIADÁSA · BUDAPEST ·

UHRL FERENC
és FESZL/MIHÁLY/ JÓZSEF

A „Najádok kútja" a Felszabadulás téren

A kútszobor a helyszínre érkezik (A szerző felvétele)

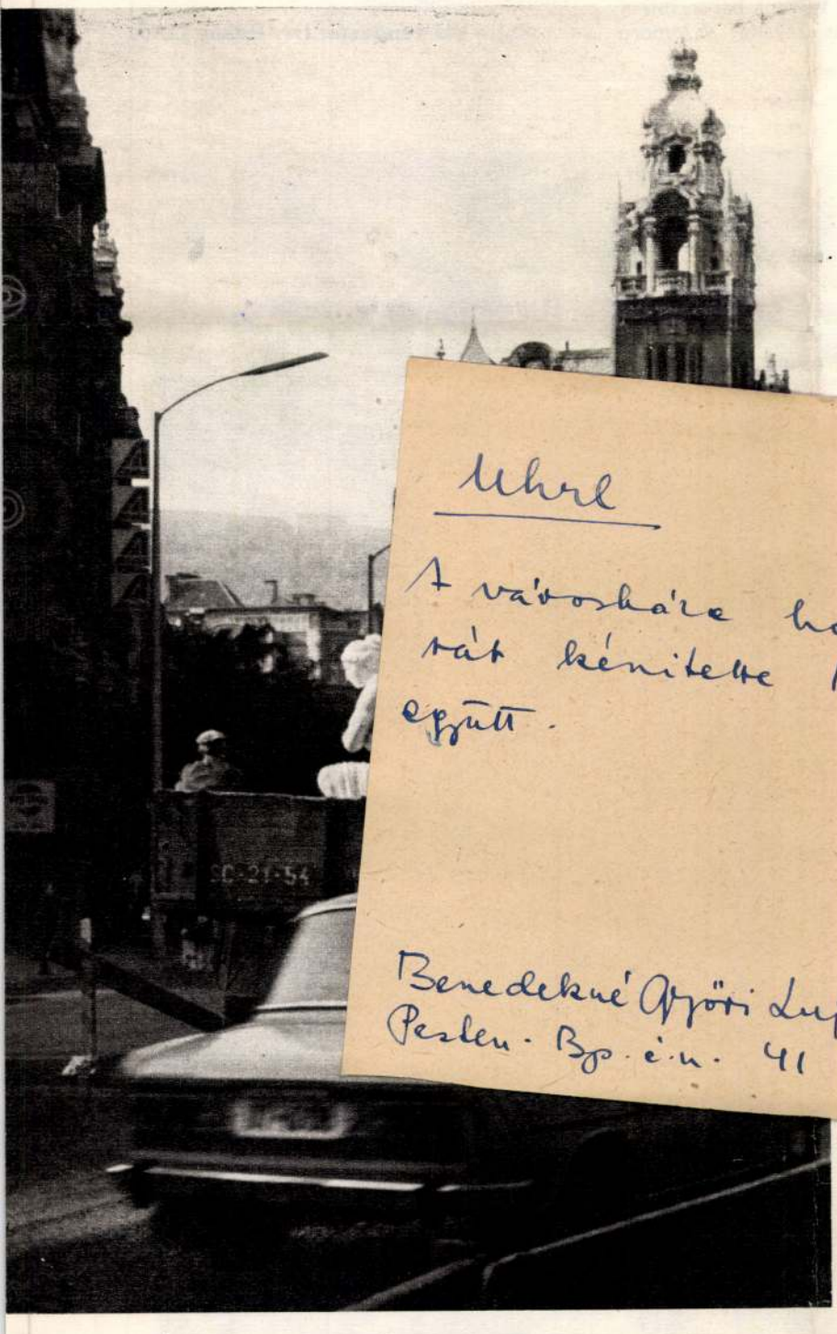

1835-ben állították fel először a Belvárosban a régi Pest első szobrászati díszítésű közkútját. A klasszicizmus e jellegzetes alkotása több évtizedes hányattatás után, 1976-ban került újra helyére, az egykori Barátok, illetve Ferenciek terére.

Úgy él tudatunkban a kút, mint a Nereidák kútja. Nem tudni, hogy ez a név mikor és hogyan ragadt rá, mert eredeti és szabatos neve: Najádok kútja. Ha a mitológia hagyományos elnevezéseit kutatjuk: a nereidák vagy néreiszek — a tenger nimfái, jóságos tengeri istennők, a tengerek leányai, akik a tenger hullámait személyesítik meg. Játékosan lovagolnak a tengerek hullámain, és elkísérik a hajósokat hosszú útjaikon, Amfitrité vezetésével énekelve.

A najádok ellenben, akik szintén vízi nimfák — a szárazföld folyóinak, valamelyik folyóistennek a leányai. Pest város esetében is a nagy folyó élménye, a Duna meghatározó jelenléte adta az ötletet a kútszobor megformálásához.

*

A XIX. század első évtizedeinek városfejlesztését a Szépészeti Bizottmány munkássága határozta meg, melyben irányító és meghatározó szerepe volt József nádornak. A város újjáformálását bizonyos takarékossági, gazdasági szempontok [illegible] meghatározták. Mint

Uhrl M.D.K.
nobrán 19 n.
A városháza homlokzatának nobrát kénitette Bauer urbásszal együtt.
Benedekné Győri Lujza: Az empire építészet Pesten. Bp. é.n. 41

felkérték a [illegible] tekintetbe vehető céhének kétkét képviselőjét, név szerint: *Landau Lénárd* városi rajztanárt, *Pollack Mihály* és *Kasselik Ferenc* építészt, *Dunaiszky Lőrinc* és *Bauer Mihály* szobrászokat, *Kronberger János* és *Kauser József* kőfaragókat. A pályázatot a Kronberger—Dunaiszky—Bauer együttes terve nyerte.

Érdekes Pollack Mihály építésznek a pályázatról fennmaradt terve. Az építészet eszközével, a klasszicizmus monumentális egyszerűségével fogalmazta meg a városi közkutat. Pollack Mihály tervét Zádor Anna méltatta, s egyben magyarázatot próbált adni arra a kérdésre is: miért nem ez valósult meg a Ferenciek terén.

„Úgy tűnik, hogy ez a kút valóban hatásos központja lehetett volna egy intimebb városrésznek, dísze egy hasonló stílus jegyeit oly gazdagságban felmutató városrésznek. Kétségtelenül a legkülönb a beérkezett tervek közül, nem társainak kispolgári, kis tehetségre valló felfogását tükrözi, hanem abból a nagyvonalúságból áraszt valamit, ami a forradalom körüli francia építészetet jellemezte. Ez viszont nehezen illeszkedett volna a szűk és kicsiny Ferenciek teréhez."

Hasonló intenciójú kút látható ma is a Népligetben, mely formálásában rokonságot mutat a Pollack-féle tervvel. Hogy a kapcsolat milyen közöttük, arra választ az idézett mű nem adhatott, adatok híján.

*

Az első ilyen köztéri kút felállítására meghirdetett és lezajlott pályázat mégsem hozott [illegible] megoldást: a kút és a [illegible] tervek költ- [illegible] egy időre el- [illegible] 835-ben állí- [illegible] m a pályázat [illegible] otását, hanem [illegible] *Feszl (Mihály)* [illegible] — a Najádok [illegible] z és a kőfaragó, [illegible] a pályázati ter- [illegible] en olcsóbb meg- [illegible] elő, melyet a [illegible] ogadott és meg- [illegible] zobor kőanyaga [illegible] az alapzat pedig [illegible] kkőből készült: [illegible] kai kőből. A helyi [illegible] an lehetővé tet- [illegible] kivitelt.

[illegible] yezéséről a kora- [illegible] sérettel emlékezik [illegible] nművész 1835-ben [illegible] az alkotás jelentő-

[illegible] ő közkút, mely Pest [illegible] szobrászati művel

A kortársak dicséretét a következő időszak nem méltányolta oly mértékben, mint ahogy az a jelenlegi helyreállításkor megnyilvánult. Erre *Frantisek Uhrl* személye is okot adott, aki a

Budapest 1978/3

Tamássy József

A földszinti páholysor jobb oldalán úgyszólván csupa tudós ült, csupa öreg akadémikus. A második emeleti páholyokat a színészek töltötték meg. Külön páholya volt Hollósy Kornéliának és Laborfalvy Rózának.

Egy-egy darabot többször nézett meg mindenki, nem is a darab, hanem inkább a színészek kedvéért, persze olyankor, amikor új erő játszott vagy énekelt egy szerepet. A karzat kedélyes volt. Nyáron ingujjra vetkezve könyököltek a férfiak a 20 koronás helyeken, s a szünetben fel-felhangzott: „Friss vizet tessék!", „Ropogós pereczet!". Claque nem volt, de a kedvenczeknek tombolt az ifjúság az állóhelyeken s a karzaton. Tombolt, kézzel-lábbal, torokkal. Ha valaki búcsúzott, vagy jutalomjáték alkalmával (mikoris a tiszta jövedelem egy része az övé volt), verseket szórtak le a karzatról. Egy-két ilyen, ún. „szórövers"-et találtam is Mama papírjai között. A színész, a színésznő a publikummal egy családot alkotott, rendszerint személyes ismeretségben is volt velük.

A színház kicsi, de csinos, a 70-es évekig piros, arany díszítéssel, majd Erzsébet királyné tiszteletére kék, ezüsttel és fehérrel. Utóbbit az asszonyok nem szerették, mert halványította őket a világoskék keret, mégis tagadhatatlanul kedvesen hatott ez a szokatlan színű terem. A színpad kicsiny volt, de primitív gépezetével is minden színpadi trükköt meg lehetett rajta oldani. Ezt legjobban a „*Faust*" című opera bizonyította, amelyet hallgatva csodáltuk, hogyan lesz az öreg Faustból fiatal gavallér, hogyan gyullad meg poharában a bor, jön fel a süllyesztőn Mephisto; hogyan jelenik meg ködfátyol-képben, rokkájával Margaréta, és viszik végül őt az égbe az angyalok; hogyan jut Faust a pokolba, stb., stb. A díszletek szépek voltak. A kitűnő, kis púpos Lehmann mester művészi munkái. Róla mondották, hogy csizmával festett. Azokat felhúzva ugyanis, bemártotta festékbe s úgy tánczolt velük a földre terített vásznon. A táncz után a legszebb lombos erdők, tájképek, paloták bontakoztak ki messziről a vásznon.

A zenekar nem volt nagy, vagy 40 emberből állott. Sok ismerős közöttük. Az öreg Erkelt, az első karnagyot s Huber Károlyt, a másodikat, ismertük otthonról. Az Erkel fiúkat, a Huber (most Hubay) fiúkat, lányokat, mind gyógyította Papa. Az első csellista Szuck Lipót volt, Szuck Róza kegyelmes asszony apja. Az első hegedűs Ellenbogen Adolf, aki szabad óráiban a czigányok kottistája (betanítója), s a remek fuvolás Doppler Károly, aki zeneszerző is egyszersmind és sok népszínmű zenéjének összeállítója. A nagyobb operákat Erkel, a kisebbeket — pl. olasz vagy franczia könnyebb dolgokat — Huber dirigálta. A népszínműveknél hiányzott a dirigens, mégis, ha Tamássy, Blaháné, vagy a kar rágyújtott egy jó magyar nótára, Ellenbogen bácsi a vonójával verte a taktust az első hegedűs helyéről.

A Nemzeti minden nap tartott előadást. Bennünket mindenféle darabba elvittek már kisiskolás korunktól; negyedik gymnasiumtól kezdve pedig magunk is válogathattunk már a műsorban. Mint kis gyerekek, persze a magyar, hazafias darabokat és népszínműveket szerettük. *Dobó Katicza*, Tóth Kálmán hazafias darabja volt a kedvencz színházi esténk, s meg voltunk hatva, mikor Balassa Bálint, a lantos szavalta: „Szomorú az özvegy asszony, fekete a ruha rajta, hej de sokkal feketébb még bubánatja." A haza akkori gyászát (az 50-es években írta Tóth a darabot) akarta a költő e költeménnyel szimbolizálni. Élvezettel láttuk, hogy Dobó Katicza hogyan kaszabolja le a várfalakra felmászó törököket, s hogyan öntik nyakon forró szurokkal a lelkes egri nők a mégis feljutott muzulmánokat. Nagy „halló" volt, mikor Dobó Katicza magyarjai Eger várába becsalogatták a törököket, akik egyenként másztak be az ablakon, de azonnal megfogták, és kráglijuknál fogva a süllyesztőn át bedugták őket a vár pinczéjébe. Persze kevés volt a kórista, akit töröknek lehetett öltöztetni, mivel magyar vitéznek is kellett egynéhány. Így azután az elébb már a pinczébe tuszkolt törökök ismét megjelentek az ablakban s másztak be azon. Mi persze azonnal észrevettük a csalást s nagyot mulattunk rajta. ... *Rákóczi Ferencz fogsága*, Szigligeti bácsitól, szintén kedvencz darabjaink közé tartozott, s Lehmann kapitány, aki megmenti Rákóczyt, ideálunk lett (Paulay játszotta); pater Knitteliuson pedig pompásan mulattunk.

Sajtó alá rendezte: Dr. Bókay János

Hollósy Kornélia

szabadságharcban ellenségeink oldalán állt. Az olmützi származású szobrász bécsi tanulmányai után Pesten telepedett le. A pesti szobrászok 1827-ből fennmaradt névsorában már szerepel, azzal a megkülönböztető jelzővel, hogy „akadémiai szobrász". A pesti nagyobb középítkezéseknél, melyhez hírnevét éppen a Najádok kútja teremtette meg — díszítő jellegű szobrokat készített a Ludoviceum, a Redoute azaz a régi Vígadó és a régi Nemzeti Színház belső tereiben. Lyka Károly közepes klasszicista szobrásznak mondja, akinek tehetsége nagyon mérsékelt. Hasonlóan említi a Művészeti Lexikon és Budapest várostörténeti monográfiája is.

Miben kereshetjük mégis e mű értékét, helyi, egyedülálló jelentőségét?

Elsősorban abban, amire a korabeli értékelés is rámutat: az első olyan pesti közkút, mely szobrászati díszítést kapott. Ezt megelőzően köztéren szobrászati művet csak egy-egy pestis-oszlopon vagy szentháromság emlékművön láthattunk, az egyházi hatalom művészi megnyilvánulásaként. Hasonlóképpen kaptak díszítést a főúri paloták.

A lassan polgárosodó és fejlődő Pest az igen költséges szobrászati munka megrendelésének igényével valóban csak a XIX. század első harmadának végén léphetett fel. Akkor is a takarékos egyszerűség volt alapvető követelmény. Pollack Mihály költséges, márványból tervezett műve talán éppen ezért nem valósulhatott meg. A reális lehetőséget kínáló Uhrl szerényebb, mérsékeltebb költségű kútja így lehetett és válhatott szükségszerűen korának egyik reprezentáns és úttörő alkotásává. Művészi kvalitásában valóban a klasszicizmus átlagán mozog, de a polgárosodó Pest szellemiségét magában hordva, korának kifejezőjévé vált.

Mai szemléletünk a műalkotásokat a művészi elemzésen túlmenően mindig kiegészíti a történetiségében rejlő érték felkutatásával és elemzésével. Kisebb értékű alkotások így lesznek a hazai adottságok miatt viszonylag jelentősebbek. A műemlékvédelem általános gyakorlatának megfelelően a kút és szobor megóvása és helyreállítása, a műalkotáson túlmenően, egy várostörténeti érték megóvását jelentette. A reformkorban igazán várossá váló Pest-Buda egyik történetileg egyedülálló alkotása a Felszabadulás téren felállított és helyreállított Najádok kútja.

*

A Felszabadulás tér forgalmi tervezésekor az alapvető szempontok között szerepeltek, korszerű közlekedés megteremtésének igénye mellett, a műemléki és várostörténeti szempontok, köztük a Najádok kútjának elhelyezése. A tervezés minden stádiumában szerves része volt a programnak a kút visszaállítása és rekonstrukciója.

A kiinduló programban még nem szerepelt a süllyesztett közút terve a Károlyi és a Petőfi Sándor utca között. Ekkor a szobor számára lehetőségként felmerült a Belvárosi Kávéház és a légitársaságok irodái előtti teresedés. A süllyesztett út azonban sokkal kedvezőbb lehetőséget hozott: felállítani eredeti helyén a kutat! Ez a szándék természetesen csak elméleti lehetett, hiszen a tér valamennyi épülete — a Ferenciek templomának kivételével — megváltozott a kút megépítése óta eltelt időszakban, 1870 körül átépítették és új rendezési vonalba iktatták a Ferenciek-bazárát. A századforduló városrendezési terve merőben új koncepciójú és más nagyságrendű városközpontot alkotott a középkori városszerkezetre épült barokk és klasszicista épületek helyén az Erzsébet-híd megnyitásával egyidőben. Még a Ferenciek templomának lebontása is felmerült ebben a tervben, s végső soron a korabeli műemlékvédelem közbelépéseként, a műemléki védettség elrendelésével maradhatott meg. Ez az új nagyvárosi központ forgalma, és nem utolsósorban a kor esztétikai elképzelései miatt sem hagyhatta meg a klasszicista Pest közkútját. Így került 1899-ben Kőbányára. 1944-ben a kutat díszítő szobor szinte teljesen elpusztult. A restaurálást végző szobrász, Győry Dezső feladata volt a régi rajzok és fotók alapján újrafaragni a szobrot.

A kút helyreállításának építészeti tervezése egyben városképi újrafogalmazást is jelentett: a kutat hozzá kellett illeszteni a városrendezési tervhez. A díszburkolat és szobor kapcsolatát a *Budapesti Városépítési Tervező Vállalat*, *Szenczi Ottó* építészmérnök és a kút helyreállítási tervét készítő *Schall József* és *Kapsza Miklós* a BME Lakóépülettervezési Tanszék docensei odották meg.

A kivitel és a szakszerű helyreállítás a Képzőművészeti Kivitelező Vállalat munkáját dicséri.

Vizy László

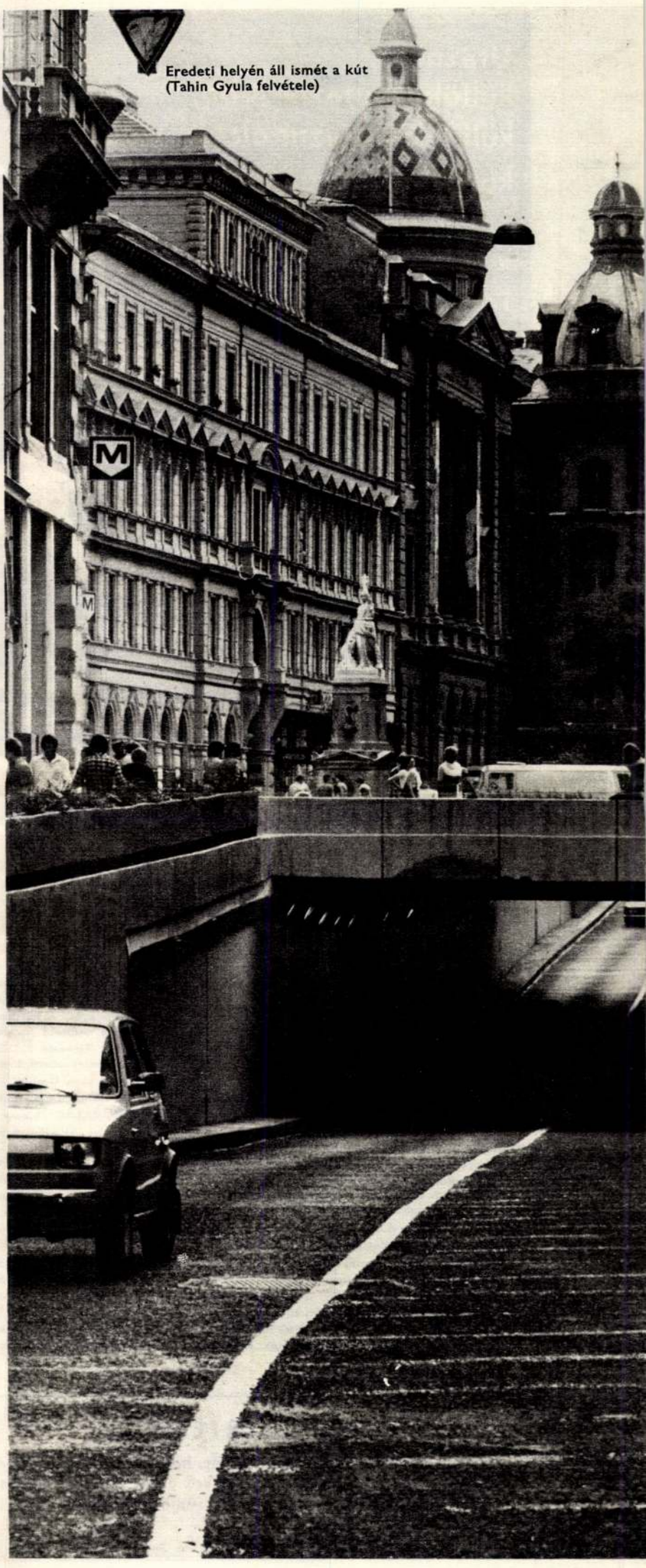

Eredeti helyén áll ismét a kút
(Tahin Gyula felvétele)

Utazni jó,
külföldre utazni jobb,
külföldre utazni olcsón még jobb,
külföldre utazni olcsón a BUDAPEST TOURISTTAL A LEGJOBB!

V., Roosevelt tér 5.
Telefon: 186-167

VI., Bajcsy-Zsilinszky út 55.
Telefon: 314-545

VIII., Baross tér 3.
Telefon: 336-934

IV., Árpád út 75.
Telefon: 492-332

XII., Magyar Jakobinusok tere (Déli pu-nál)
Telefon: 154-296

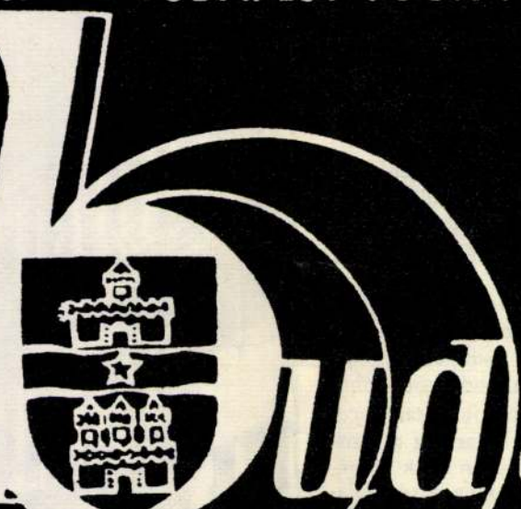

Budapest TOURIST
A FŐVÁROS UTAZÁSI IRODÁJA

Kedves Olvasónk!

Felhívjuk szíves figyelmét, hogy lapunk előfizethető külföldön is. A szocialista országokban a helyi posta-hivataloknál (ott kaphat felvilágosítást az előfizetési díjra vonatkozóan), nem szocialista országokban: a KULTÚRA Külkereskedelmi Vállalatnál *(H–1389 Budapest P.O.B. 149)*. Az előfizetési díj egy évre 17 dollár (postaköltséggel együtt). Az összeg átutalható a Magyar Nemzeti Bankhoz *(H–1850 Budapest)* a *KULTÚRA* 024–7 számú számlájára, vagy elküldhető csekken a KULTÚRA címére. A dollárt a hivatalos árfolyamon számítják át más konvertibilis valutára.

Külföldön élő olvasóink helyben is előfizethetnek a BUDAPEST-re, a KULTÚRA Külkereskedelmi Vállalat alábbi partnereinél:

ANGLIA: The Danubia Book Company, B. I. Iványi 58 Chatsworth Road, London NW2 4DD. — AUSZTRÁLIA: Cosmos Book and Record Shop, 145 Acland St. St. Kilda, Vic. 3182. — Globe Book Co. 694—696 George St. Sydney, N. S. W. 200. — AUSZTRIA: Rudolf Novák GmbH Köllnerhofgasse 4 A–1011 Wien 1. — BELGIUM: „Du Monde Entier" S. A. Rue du Midi 162. 1000 Bruxelles. — BRAZÍLIA: Livraria D. Landy LTDA. Rua 7 de Abril, 01000. Sao Paulo. — DÁNIA: Hunnia Books and Music, Norrebrogade 182. I. tv. Kobenhavn. — FINNORSZÁG: Akateeminen Kirjakauppa Keskuskatu 2. Sf- 00100 Helsinki 10. — FRANCIAORSZÁG: Société Balaton, 12. Rue de la Grange Batelière, Paris IXe. — HOLLANDIA: Club Qualiton. Prinsenstraat 26., Amsterdam. — IZRAEL: Gondos Sándor, Béth Hakranot, Herzl 10. Haifa — „Hadash" Kölcsönkönyvtár. Nesz Ciona St. 4. Tel-Aviv (Kod No. 63904). — JUGOSZLÁVIA: Forum. Vojvode Misica broj 1. Novi Sad. — KANADA: Délibáb Film and Record Studio. 19. Prince Arthur Street West Montreal 130. Que. — Pannonia Books, P. O. Box. 1017 Postal Station „B" Toronto. Ont. M5T 2T8. — Hungarian Ikka and Travel Service. 1234 Granville Street. Vancouver 2 BC. — Europa Agency, 501–38 Avenue S. W. Calgary 6. Alberta. — NORVÉGIA: A/S Narvesens-Litteratur Tieneste P. O. Box 6140 Etterstad, Oslo. — NSZK: Újváry—Griff, 8000 München 81. Titurelstr. 2. — W. E. Saarbach GmbH. Follerstrasse 2. 5. Köln 1. —, Musica Hungarica 8. München 40. Agnestrasse 45. — OLASZORSZÁG: Licosa, Via Lamermora 45, 50121, Firenze. — SVÁJC: Szerday Sándor, Metropolitan Verlag, Teichweg 16. CH–4142 Münchenstein. — SVÉDORSZÁG: Almqvist and Wiksell Subscription Agency-26. Gamla Brogatan, S–101 20 Stockholm. — USA: Magyar Áruház, 11802 Buckeye Road. Cleveland, Ohio 44120. — Center of Hungarian Literature 4418. — 16 Avenue Brooklyn N. Y. 11204. — Hungarian Bookshop, 42. Montroe-Street, P. O. Box. 1455. Passaic, N. J. 07055, — Hungarian Books and Gifts Shop, 216 Somerset Street, New Brunswick, N. J. 08901. — Otto's Import Store, 2320, W. Cla k Ave-Burbank, Ca. 91506. — Püski-Corvin, 1590—2nd Ave. New York, N. Y. 10028. — VENEZUELA: Luis Tarcsay, Calle Iglesia Ed. Villoria. Apt. 21–105. C. 24. Caracas

ÉRTESÍTÉS

Értesítjük a honismereti pályázat íróit, hogy a dolgozatok nagy száma és a hosszú nyomdai átfutási idő miatt a pályaművek értékelését a márciusi helyett az áprilisi számunkban közöljük. Egyben megköszönjük a pályázók érdeklődését, munkáját.

A szerkesztőség

MOZAIK A FŐVÁROS MÚLTJÁBÓL

A Koch-gyógymód szabályozása

A múlt században a gümőkór (tuberkulózis) szerepelt a halálozási okok közül az élen. Rendkívüli feltűnést keltett ezért annak bejelentése, hogy Koch Róbert berlini egyetemi tanár felfedezte e betegség kórokozóját, sőt eljárást is dolgozott ki a gyógyításra. Tódultak Berlinbe az orvosok a szükséges ismeretek és a — kezdetben még titkos összetételű — Koch-féle gyógyító oldat megszerzésére. Budapest is kiküldte tiszti főorvosát, *dr. Gebhardt Lajost* tanulmányútra.

1890. december 1-én kelt jelentésében dr. Gebhardt arra mutatott rá, hogy a Koch-féle eljárás még a kísérleteknél tart. Előfordulhat, hogy alkalmazásánál a betegség tünetei súlyosbodnak. Ezért az eljárás (oltás) alkalmazásának általános eltiltását javasolta a magánorvosi gyakorlatban. Ha pedig a magánorvosok vagy magánintézetek mégis foglalkozni kívánnak e gyógyeljárással, külön engedélyt legyenek kötelesek kérni a fővárosi tiszti főorvosi hivatalától; nyilvántartás vezetésére legyenek kötelesek, az elért eredmény, de elsősorban az esetleges haláleset bejelentési kötelezettségével.

A tiszti főorvosi javaslat nagy vihart kavart a főváros 1890. dec. 23-i közgyűlésén. A polgármesterhez intézett interpellációjában *dr. Adler Zsigmond* avval vádolta meg dr. Gebhardtot, hogy „pellengérre állítja Magyarország magánorvosait", működésüket „preventív ellenőrzés és gyámkodás alá akarja helyezni". *Kamermayer* polgármester a felvetett kérdést országos érdekűnek ítélte és bejelentette, hogy a belügyminiszterhez terjeszti döntésre. A belügyminiszter 1891. január 9-én küldött leiratában nem kívánt előzetes hatósági engedélykérést a Koch-féle folyadékot alkalmazó magánorvosoktól, de szükségesnek tartotta az oldattal kezelt betegek nyilvántartását.

Dr. Gőbel József

UHRL Ferenc képfaragó

Az épület kivitelezésén dolgozik 1833 után

BIBÓ István: Az egykori Károlyi palota építésének története. = Ép.-Építészettudomány, XVI. 1-2.1984 24o.p.

Uhrl Ferenc, szobrász 1) Folytatás

A kút és a szobor kivitele, a tervek költséges volta miatt elmaradt. Csák 1835-ben állitották fel, - nem a pályázat győrteseinek alkotását, hanem Uhrl Ferenc és Feszl (Mihály) József művét, - a Najádok kútját. Uhrl és Feszl lényegesebben olcsóbb megoldással állott elő. A szobor köanyaga pesti mészkő, az alapzat váci és csobánkai kőből.

Vizy László: a „Najádok kútja" a Felszabadulás téren.

Budapest, 1948. 3. 42. old.

Uhrl Ferenc, szobrász 2) Folytatás

A kortársak dicséretét a következő időszak nem méltányolta oly mértékben, mint ahogy az a jelenlegi helyreállításkor megnyilvánult. Erre Uhrl személye is okot adott, aki a szabadságharcban ellenségeink oldalán állt. Díszítő jellegű szobrokat készített a Ludoviceum, a régi Vigadó és a régi Nemzeti Színház belső tereiben. Lyka Károly közepes klasszicista szobrásznak mondja, akinek tehetsége nagyon mérsékelt.

Vizy László: A „Najádok kútja" a Felszabadulás téren.

Budapest, 1978. 3. 42. old.

Uhrl Ferenc

és Bauer Mihály szobrai a régi városhaza épületén.

Berza László, Bernát György, Erdei Ferenc stb.: Budapest Lexikon, Budapest 1973. 13351

9891

Uhrt Ferenc

alkotása /1835/ a X Zalka Máté téren felállított „Nereidák kútja."

Bezza László, Bernát György, Erdei Ferenc stb.: Budapest Lexikon, Budapest 1973. 13350

8611

Uhrl Ferenc

alkotta a Ludovika Akadémia kápolná-
jának dombormüveit. /1836-37/.

Berza László, Bernát György, Erdei Fe-
renc stb.: Budapest Sexikon, Budapest
1973. 1335

6591

Uhrl Ferenc

A mai pesti Vigadó Pollack-féle elődjének kőfaragómunkáit Kauser, Kronberger és Feszl készitették, stukkmárvány-munkáit Maurer János, a szobrászmunkát Uhrl Ferenc, a festőmunkát Wagner, Kappel és Kemm pesti mesterek készitették.

Czagány István: A pesti Vigadó épülettömbje. Epitás- Epitészettudomány, 1970 /2.köt./ 173-268.l.

186.l.

Uhrl Ferenc

kútját állítottak fel 1834-ben a Ferencsek terén

Pusztai László: Dunaiszky Lőrinc.
Müvtört.Ért.1972.1.sz.15-29.1.

20.l.

Ulbl Ferenc

neve említve

Művészettörténeti Értesítő 1972

20.old

Uhrl Ferenc

Akadémikus szobrász. Pesten nála tanult Schossel András öntödei tanonc.

Pusztai László: A beregi nasöltés emlékei; Ipari Művészet, 1973/1.sz. 24.l.

Uhrl Ferenc, szobrász

A Nereidák kútját – mely most a Belvárosban áll, – Ilyéri Dezső újítatta meg tulajdonképen újra-álmodta az egykori mesternek művét. Uhrl Ferencnek volt ez a munkája a múlt század elején, a 30-as években. (említve)

Művészeti Magazin

1977. ápr. 14. TV. 21.25 M.

Uhrl Ferenc
sobrász

A Ferencick terén 1842 körül fel-
állított „Vereidák hút"-ja sobor
2 női sobrát, a vereidákat hívi-
tette

Kelecsényi Gábor: A sobroknak is megvan a sorsuk.
Tükör, 1976. dec. 4 – 24 oldal.

Uhrl Ferenc
szobrán

~ Készítette az egykori Ludovicanum szobrászati dimítését.

A magyarországi műv. tört. I. 331.
Corvina 1970.

Uhol Ferenc
szobrán

~ – Teszl Frigyes: Nereidák kútja
/Najádok kútja/ 1835 Kőbánya.
Repr.

A magyarországi műv. tört. II. 540.
Corvina 1970.

MDK

Uhrl

Fogány G.G.: M.szobrászat a 19-ik sz. első felében. Bp.1939.

UHRL FERENC
kőfaragómester

Budapest
Ferenciek tere
TMK 544

10. old.

FARSANG Sándor grafikus, festő
(Bp., 1945. okt. 9.)
1966-71: MKF, mesterei: Szentiványi Lajos, Ék Sándor, Raszler Károly, Rozanits Tibor. A FKS vezetőségi tagja volt. 1976-ban költözött győri műtermébe. 1982-88 között az MKISZ észak-dunántúli területi titkára. Alapítója és vezetője a Győri Grafikai Műhelynek. A győri Balettművészeti Szakközépiskola tanára. 1976: KISZ-díj; 1977, 1978, 1980: Stúdió-díjak; 1978: VIT-díj; 1981: Fegyveres erők pályázat III. díj; 1982: Megyei pályázat díj; 1985: II. Észak-Dunántúli Tárlat, Szhely Város díja; 1987: Kisalföldi Tárlat díja; 1988: III. Észak-Dunántúli Tárlat, Győr-Sopron megye díja. Nonfiguratív kísérletek után rajztudását bizonyító, valós formákat felbontó, új rendszerbe építő grafikáival jelentkezett. Litográfia sorozatai a motívumkör bővülését jelezték: a „boldog békeidők" könyveiből, sajtójából, illusztrációs készletéből átvett motívumok új kontaktusba kerültek nagyon időszerű mondanivalójával. A hetvenes évek közepén különös architekturális tereket szerkesztett vásznaira, s e szürreális környezetet népesítette be egyre több figurával.
Ek: 1976: Csili G., Pesterzsébet; 1979: Capa G., Athén; G. Mensch, Hamburg; 1980: Képtár, Győr; 1985: Szőnyi T. Miskolc; 1987: Műcsarnok, Győr; 1998: Városi Műv. M., Győr.
Vcsk: 1976: *Stúdió '76,* Műcsarnok; *Ember és alkotása,* Képtár, Győr; *Kisalföldi Tárlat,* Győr-Sopron-Nyitra; 1977, 1978, 1980: *Stúdió-kiállítások;* 1980: *Felszabadulási Tárlat,* Képtár, Győr; 1984-90: *Dunántúli Tárlatok,* Kaposvár; 1985-86: *Győri Grafikai Műhely kiállítások*

Uhrl Ferenc

l.

Schoen 1948

18-l-19.l.

20, 21-l. 24.l.

Knezics Károly:

Mellig, (ratható és kisie jobbra ~~nézve~~ fordult

ti. Nyakravalója fekete, p

somalakúak. Felirata a

„KNEZIC

s alól jobbra: „Nyomatta

Könyomat,

Ltsza

Uhrl Ferenc

nobrász

l.

Voit Pál

Régi magyar otthonok.

Bp. é. n. 273. l.

Bizottsága tek.

nek,

Budapesten.

55.sz.a.kelt becses átiratára

épitész és Nagrand Mihály bi-

226 K-ra, illetőleg 176 K-ra ér-

deni.

ztus hó 16-án.

ó megbizásából:

Uhrl Ferenc

Nobrain

Wod

Haeufler 1854

I. 153. l.

Kelet-Ázsia.
Mag. 19 cm.

CIPŐK,
női, hímzett.
Mag. 6 cm.
Japán, XIX. század.

TÁRGYAK

LOVAGLÓ PUTTÓ,
színes tapéta-darab, reneszánsz stílű.
Olasz munka a XV. századból.
25×42 cm.

fa. SZELENCEGYŰJTEMÉNY, (220. kép)

498 darab, arany, ezüst, réz, elefántcsont, fa, festett lakk, zománc, fajánsz, porcellán, üveg, achát, porfir stb. Díszítésük vízfestés (pl. Füger műve), fafaragás, vésés, tausírozás, római mozaik stb.
Olasz, francia és német munkák, XVII—XIX. század.
A San Marco-gyűjteményből.
Gerevich PA, 262. l. — Babits Mihály: Szent István városa. Pesti Napló, 1938. szeptember 4, 31. l. — Lepold—Lippay 57. l.

Ybl Ferenc
szobra

M.D.K

A Ferencrendiek temploma előtt álló Vereidák
kútjának mestere.

Dr. Lechner Jenő: Budapest műemlékei
Dr. Lechner Jenő: Budapest műemlékei József nádor korától a
Fővárosi egyesítésig. 1931.
Bp. 1924.

Uhrl Ferenc

foragta a „Nereidák kút-jának
két nőialakját.

Tóth Endréné: Budapest Enciklopédia, Budapest, 1970.

3041

Uhrl Ferenc
szobrán

1794-1862 A Nereida-kút pályázatán
hak meglízását elnyeri.

A magyarországi műv. tört. I. 355.
Corvina 1970.

Uhrl Ferenc

szobrász

l.

Szana 1890

27. l.

szabásu alkotása, a neorene-
lője, az Ybl Miklós által épi-
umentálsi Vámház. Az ujabb ma-
ló alkotásai: az Iparművésze-
m, a magyar stilust kereső
legujabbak közül a városma-
blakaival, modern freskóival és szobrai-
freskódiszeivel együtt a

közül 10, tehát több mint
, 32 sérült meg sulyosan s
envedett kisebb sérüléseket.
oz és sérüléseihez hozzá kell
művészi értékü szines üveg-
plomi szobrok és egyéb fel-
rt. A németek az ostrom alatt
mussal - istállóknak használ-
ták, hanem lovaik a helyé

IX. tábla

Uhrl József és Feszl ~~Mihály~~ József: Nereida-kút.
(Kőbánya, Liget-tér.)

Eredetileg a Ferencik terén állt
áthelyezték 1899. Kőbányára, szoborbat
1944. légibombázás semmisítette meg.

A szobrászati rész Uhrl,
a talapzat illetőleg a kút
Feszl József kőfaragó műve

~~Feszl Mihály~~

és Uhrl Ferenc

szobrászok

pincs
ind

rod
z

Marczievicz

18-20. l. 46-52.
l.

és lásd Schoen 1948